

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ Κυριακή 20 Ιανουαρίου 2013

Έτος 5ο ■ Αρ. φύλλου 222 Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα € 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 3,90 (ΕΝΙΣΧΥΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 5,90 (ΜΕ ΤΟ CD)

ΣΗΜΕΡΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ

Δεν ζητώ χαμόγελα ούτε και μπράβο

«Όσο μειώνεται η αποχή θα μειώνονται και οι πιθανότητες Αναστασιάδης», υποστηρίζει ο Γιώργος Λιλλήκας και δεσμεύεται ότι θα επαναδιαπραγματευθεί τους όρους του Μνημονίου, ιδιαίτερα όρους που πιθανόν να οδηγήσουν σε εκκώρυψη κρατικής κυριαρχίας στην Τρόικα. «Εγώ δεν ζητώ να μου χαμογελούν ούτε να μου λεν μπράβο» λέει χαρακτηριστικά, επαναλαμβάνοντας τη θέση για προώθηση μέρους του οικοπέδου 12. **Σελ. 6**

Η ΚΡΙΣΤΙΝ ΛΑΓΚΑΡΝΤ ΣΤΗΝ «Κ»

Θέλουμε νέο «κούρεμα» για την Ελλάδα

Τη θετική έκκλησή της από τη στάση του Έλληνα πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά, εκφράζει η Κριστίν Λαγκάρντ. Η επικεφαλής του ΔΝΤ μιλάει για τη λεγόμενη «λίστα Λαγκάρντ», θεωρεί χρήσιμη την ύπαρξη κυβέρνησης συνασπισμού, διαμνύει ότι πρέπει να υπάρξει νέο «κούρεμα», ενώ εμμέσως καταθέτει σίγημα αυτοκριτικής για το ελληνικό πρόγραμμα. **Σελ. 18**

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΛΙΒΙΕΡΑΤΟΣ

Πρότυπη η ενεργειακή πολιτική της Κύπρου

Σοφούς και μελετημένους χαρακτηρίζει τους πολιτικούς σχεδιασμούς της Λευκωσίας στο ενεργειακό ο Έλληνας υπουργός Ενέργειας, Ευάγγελος Λιβιεράτος, λέγοντας συγκεκριμένα ότι η Κύπρος παρέδωσε μαθήματα μεθόδου, υπομονής και σύνεσης. **Σελ. 9**

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Τρισδιάστατη εκτύπωση

Ύστερα από 20 χρόνια μελετών, η εποχή της τρισδιάστατης εκτύπωσης έφθασε. Σχεδιάστε κάποιο αντικείμενο με τη βοήθεια λογισμικού 3D και πατήστε «Print». Τόσο απλό. **Αθλητισμός, σελ. 11**

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Χρειάζεται γήπεδο η Λεμεσός

Το θέμα του Τσιρείου είναι ένα καυτό θέμα για τη Λεμεσό. Η «Κ» ανοίγει τον φάκελο του προβλήματος.

Η ανάλυση του Ρούι Ντουάρτε

Οι Ρουμάνοι αποκαλύπτουν στην «Κ» τα πάντα για το νέο απόκτημα της Ανόρθωσης, Ρούι Ντουάρτε.

Τρία κλειδιά που οδηγούν στο Προεδρικό

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ «Κ»: Η συσπείρωση στο ΔΗΚΟ, η αποχή στο ΑΚΕΛ και η ηλικιακή ομάδα 25-34

Τέσσερις εβδομάδες πριν από την τελική αναμέτρηση, τα δύο κρίσιμα ζητούμενα της 17ης Φεβρουαρίου παραμένουν ανοικτά. Η μάχη για τη δεύτερη θέση είναι υπαρκτή, καθώς η διαφορά μεταξύ Στ. Μαλάς και Γ. Λιλλήκας βρίσκεται στα όρια του στατιστικού λάθους, ενώ και το ενδεχόμενο

για εκλογές ενός γύρου παρόλο που σήμερα φαίνεται απομακρυσμένο, εν τούτοις δεν μπορεί να αποκλειστεί. Με βάση τα στοιχεία της έρευνας της Symmetron Market Research για την «Κ», τρεις είναι οι παράγοντες που θα απαντήσουν στα δύο κείρια ερωτήματα: Ο πρώτος είναι η τελική εκβα-

39,5% Ν. Αναστασιάδης

22% Στ. Μαλάς

19,6% Γ. Λιλλήκας

ση της μάχης ανάμεσα στους ψηφοφόρους του ΔΗΚΟ, όπου με τον Νικό Αναστασιάδη ανεβαίνει σταδιακά, αλλά ο Γιώργος Λιλλήκας συνεχίζει να κρατά τα υψηλά ποσοστά του. Ο δεύτερος είναι η αποχή και ιδιαίτερα αυτή ανάμεσα στους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ. Ο Σταύρος Μα-

λάς παρουσιάζει αυξημένη συσπείρωση σε σχέση με προηγούμενες έρευνες, αλλά το κόμμα βρίσκεται ακόμα πολύ μακριά από την παραδοσιακή του συσπείρωση. Ο τρίτος είναι η ηλικιακή ομάδα των 25-34, το 30% της οποίας δεν τοποθετείται υπέρ κάποιου υποψηφίου. **Σελ. 4**

ΔΗΚΟ: Εξετάζουν και διαγραφή του Ν. Παπαδόπουλου

Η μάχη τώρα αρχίζει

Μεγάλο είναι το ρίσκο που παίρνει ο Νικόλας Παπαδόπουλος με την απόφασή του για παραίτηση από τη θέση του αντιπροέδρου και διεκδίκηση της προεδρίας του κόμματος, αμέσως μετά τις προεδρικές εκλογές. Ο Νικόλας Παπαδόπουλος έχει ήδη επικοινωνήσει με στελέχη λέγοντάς τους «τώρα ξεκινάμε». Στο ΔΗΚΟ άρχισαν οι φωνές για διαγραφή του, ενώ ανοικτό είναι και το ενδεχόμενο να χάσει και την προεδρία της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής. **Σελ. 3**

ΕΚΛΟΓΕΣ 2013

Σελ. 7

- **Επίσημη** υποβολή υποψηφιοτήτων με μηνύματα από τους τρεις βασικούς διεκδικητές της Προεδρίας
- **Τα εγγόνια**, η σιγάπη σύζυγος, οι άνεργοι, οι δύο υποψήφιοι που γράφουν ιστορία και οι «μικροί»

Μνημόνιο με Noble για το LNG

Θα υπογράψει η ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ.

Πριν από το τέλος Ιανουαρίου η Εταιρεία Υδρογονανθράκων και η Noble Energy θα υπογράψουν Μνημόνιο Συναντιλήψης με το οποίο θα δεσμευτούν να προχωρήσουν μέχρι το καλοκαίρι, στη βάση οδικού χάρτη που ετοιμάζεται στην τελική συμφωνία για το τερματικό υγροποίησης. Νέα συνάντηση την Τρίτη του εκτελεστικού προέδρου της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ., Χαράλαμπος Έλληνας και του αντιπροέδρου της Noble, Τέρυ Γκέχαρντ. Ποια θέση εκφράζει ο κ. Έλληνας για την απόφαση της Βουλής να μην αποδεσμεύσει το 1 εκατ. **Σελ. 11**

Παρακαταθήκη η προεδρία της Ε.Ε.

Ζητούμενο η συνέχεια

Ακόμη και οι πλέον επιφυλακτικοί απέναντι τα εύσημα στη Λευκωσία για την επιτυχή άσκηση της προεδρίας της Ε.Ε. και επόμενο στοίχημα είναι πλέον η αξιοποίηση αυτής της σημαντικής εμπειρίας. Ο υφυπουργός Προεδρίας, Ανδρέας Μαυρογιάννης, έχει καταθέσει πρόταση προκειμένου να διατηρηθεί στη δημόσια υπηρεσία μία ελαφριά δομή παρακολούθησης των ευρωπαϊκών θεμάτων. **Σελ. 11**

Ο πόλεμος του Ολάντ στο Μάλι

Υψηλό ρίσκο ανέλαβε ο Γάλλος Πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ με την απόφαση για αποστολή στρατευμάτων στο Μάλι, όπου η ειρήνη περνά μέσα από τη Σαχάρα και την Αλγερία. Σύμφωνα με αναλυτές, η γαλλική επέμβαση μπορεί να σταθεροποιήσει την κατάσταση, αλλά η λύση είναι τόσο μακριά όσο ήταν πάντα. Κι αυτό γιατί η ιστορία προειδοποιεί τον Ολάντ ότι από το 1960 ο στρατός του Μάλι έχει χάσει όλες τις αναμετρήσεις στα βόρεια της χώρας με τους αντάρτες Τουαρέγκ. **Σελ. 19**

Εξάμνηνη ανάσα στην Ελλάδα από Ε.Ε.-ΔΝΤ

Για υλοποίηση των συμφωνηθέντων, αλλά και ενόψει των γερμανικών εκλογών

Ένα εξάμηνο μορατόριουμ, στη διάρκεια του οποίου δεν θα ανοίξουν νέα μέτωπα, όπως η λήψη πρόσθετων μέτρων ή η βιωσιμότητα του χρέους, αλλά ταυτόχρονα δεν θα επιτραπεί στην Αθήνα να υπαναχωρήσει έναντι των συμφωνηθέντων, έχουν αποφασίσει, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι δανειστές της. Στόχος είναι αφενός μεν να δοθεί χρόνος στην ελληνική κυβέρνη-

ση να υλοποιήσει τα μέτρα που ήδη ανέλαβε με το νέο Μνημόνιο, αφετέρου δε να μην εμπλακεί το ελληνικό ζήτημα στην προεκλογική αντιπαράθεση στη Γερμανία. Η Τρόικα θα δώσει έμφαση κυρίως στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και η επίτευξη των στόχων για τους φορολογικούς ελέγχους θα αποτελέσει προαπαιτούμενο για την καταβολή των επόμενων δόσεων. **Σελ. 17**

Μείωση 33% στα τέλη σκυβάλων

Ενθαρρυντικά τα πρώτα στοιχεία από την αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος «pay as you throw» το οποίο εφαρμόζεται σε 453 νοικοκυριά στην Αγγλάντζα. Υπήρξε μείωση κατά 32,94% της εικονικής χρέωσης σκυβάλων στο 83% των νοικοκυριών λόγω των κινήτρων που δίνονται μέσω του προγράμματος για αύξηση της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης των συσκευασιών. **Οικονομική, σελ. 6**

Πρώτη γερμανική μάχη σήμερα

Εκλογές στην Κάτω Σαξονία

Κρίσιμο θεωρείται στη Γερμανία το αποτέλεσμα της εκλογικής αναμέτρησης που θα διεξαχθεί σήμερα στο κρατίδιο της Κάτω Σαξονίας, καθώς αποτελεί βαρόμετρο για τις ομοσπονδιακές εκλογές του Σεπτεμβρίου. Αυτή τη στιγμή η Κάτω Σαξονία ελέγχεται από το συντηρητικό Χριστιανοδημοκρατών και Ελευθέρων Δημοκρατών, με πρωθυπουργό τον Σκοτσέζικης καταγωγής Ντέιβιντ Μακ Άλιστερ. Η υπεροχή του με ποσοστό 51% έναντι 35% του αντιπάλου του, τον καθιστά φαβορί. Οι σοσιαλδημοκράτες τις τελευταίες μέρες έσπασαν στο κρατίδιο πρώην σημαντικότατα στελέχη και πολιτικούς της παλαιάς φρουράς για να ενισχύσουν την προσπάθειά τους. **Σελ. 19**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Με δέος

Ενώ η Κύπρος ισορροπεί μεταξύ χρεοκοπίας και τραπεζικής κρίσης, άπαντες πλέον βάζουν τη διάσωση στο ψυγείο και τηρούν στάση αναμονής εν όψει των εκλογών. Έχοντας συνειδητοποιήσει πως η κυβέρνηση υποθέτουμε μια προσέγγιση μετάθεσης της ευθύνης για όσα έχει ήδη συμφωνήσει στο Μνημόνιο, ουδείς έχει τη διάθεση να προχωρήσει πέρα από μια μονογραφή του Μνημονίου, και άπαντες προτιμούν όπως φαίνεται να υπογράψουν με την επόμενη κυβέρνηση. Τοιούτο τρόπος τα χρονικά πλαίσια για τον επόμενο ένοικο του Προεδρικού καθίστανται εξαιρετικά στενά, ενώ ο πήχης των προσδοκίων έχει τοποθετηθεί ψηλά. Οι τρεις υποψήφιοι, που στην πρώτη τηλεμαχία, δεν έδειξαν ανάλογη των περιστάσεων διάθεση και να πουν το πρόβλημα με το όνομά του, σφρό θα είναι να αισθάνονται δέος έναντι του ενδεχομένου να κερδίσουν στις εκλογές. Γιατί όσα δεν λένε, θα κληθούν να τα πράξουν από τις πρώτες τους ημέρες στο Προεδρικό.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ... ΤΟ ΖΕΙΜΠΕΚΙΚΟ

Σελ. 20

ΔΙΠΛΟ LIVE ΑΛΜΠΟΥΜ

Δημήτρης Μητροπάνος - Θέμης Αδαμαντίδης - Δημήτρης Μπάσης

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟ 1ο CD ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΓΝΩΜΕΣ

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΟΣΜΟΣ

ΥΓΕΙΑ

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Το ενουχιτισμένο ντιμπέι

Οι τρεις υποψήφιοι για την Προεδρία της Δημοκρατίας, τη Δευτέρα στο ντιμπέι, ήταν καταδικασμένοι ν' αποτύχουν. Ο λόγος ήταν πασιφανής η όλη-προσυμφωνημένη διαδικασία, που από τη μία δεν επέτρεπε στους δημοσιογράφους να παρεμβαίνουν κατά την κρίση τους και από την άλλη στους υποψηφίους να ολοκληρώνουν τις σκέψεις τους, χωρίς να νιώθουν να τους καταδιώκει το χρονόμετρο. Αντί, λοιπόν, μιας στοιχειωδώς ανεκτικής και καταληπτικής συζήτησης, είδαμε, τρεις υποψηφίους ταμπούρμενους στα χαρακώματά τους, να σκηνώνονται ο καθένας με τη σειρά, να πετάνε μια «χειροβομβίδα» και να οχυρώνονται πίσω από το χρονόμετρο, προσπαθώντας να αποφυγούν «τραυματισμούς», τούτεστιν, λάθη. Φαντάζομαι μπροστά στους τηλεοπτικούς δέκτες, δεκάδες χιλιάδες κλασικών Κυπρίων, «πατυγνώστες» και «αλάθητοι» οι πλείστοι, κυρίως όμως μοιρασμένοι σε τρεις παρατάξεις, ήδισταζαν τους αντιπάλους και επευφημούσαν τον «δικό» τους. Έτσι ακριβώς όπως οι «οραματιστήκαν» οι κοιμητικοί εγγεφάλοι. Αυτό όμως δεν ήταν ντιμπέι προεδρικών υποψηφίων μιας χώρας σε κρίση αλλά παρωδία. Ήταν κλασικό παράδειγμα ενουχιτισμού της δημοκρατικής έκφρασης και διαδικασίας. Ήταν ένα δείγμα διαστραμμένου προστατευτισμού των υποψηφίων από τα επιτελεία τους, σε μια προσπάθεια να κερδίσει ο «δικός» τους τις εντυπώσεις, απαντώντας με προκατασκευασμένες τηλεγραφικές ατάκες διάκρισης ενάντια ή δύο λεπτών, κάθε πιθανή - να υποβληθεί - ερώτηση. Το ότι από το ντιμπέι-βατερλό της περασμένης Δευτέρας, μόλις που διασώθηκαν συνδεδεμένοι που μετέβησαν, οφείλεται αποκλειστικά στους ίδιους. Το ότι ήταν παρωδία που άφησε εκτεθειμένους και τους τρεις υποψηφίους, οι οποίοι σαρφάκι και το αντιλήφθηκαν, φάνηκε καθαρά, όταν στο φινάλε, η Αιμιλία Κενεβέζου έθεσε θέμα για τη διαδικασία και συμφώνησαν μαζί της μετ' επιτάσεως και οι τρεις. Το τραγικό όμως είναι ότι σε μια τέτοια διαδικασία συμφώνησαν, στο πλαίσιο κοινών συσκέψεων που προηγήθηκαν με τα επιτελεία, οι διευθυντές σύνταξης των τεσσάρων καναλιών που εκπροσωπήθηκαν στο ντιμπέι. Επί τούτου θα επιμείνω επαναλαμβάνοντας ότι η διαχωριστική γραμμή μεταξύ πολιτικής και δημοσιογραφίας οφείλει να είναι διακριτή. Αν και μας αρέσει, ως δημοσιογράφοι να βαυκαλιζόμαστε αυτοπροσδιοριζόμενοι ως «τέταρτη εξουσία», αυτό ισχύει, σε κάποιο βαθμό, σε χώρες με παράδοση στην παιδεία και στη δικαιοσύνη, αλλά ποτέ σε μια χώρα που σταθμεύουμε όλοι πάνω στη διπλή κίτρινη γραμμή... Αυτή είναι η Κύπρος, δυστυχώς, σε αυτήν ασκούμε το επάγγελμά μας και είναι η ώρα να μιλήσουμε καθαρά, διότι οι περιστάσεις απαιτούν πλέον, από τον καθένα μας, να

πάρουμε θέση ή να αλλάξουμε επάγγελμα. Διαφορετικά η ήδη τρωθείσα αξιοπιστία μας, θα πιάσει πάτο - όπως αυτά των πολιτών - καθώς τα γεγονότα οδηγούν σε σκληρές δοκιμασίες. Η πρώτη ένγιοια λοιπόν των τεσσάρων διευθυντών ειδήσεων των καναλιών θα έπρεπε να ήταν η διασφάλιση μιας διαδικασίας κατά την οποία οι τρεις υποψήφιοι θα «ανακρίνονταν» ανεμπόδιστα από τους δημοσιογράφους. Με στόχο, οι πλεθεστές να αποκαμώσουν όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη εικόνα του πως, οι κύριοι Αναστασιάδης, Μαλάς και Λιλλήκας σχεδιάζουν - σε περίπτωση εκλογής - να διαχειριστούν, οικονομία, Κυπριακό και εσωτερική διακυβέρνηση. Αντί αυτού, εκεί που έμεινε να αιωρείται από το ντιμπέι της οικονομίας, είναι ατάκες του τύπου, «ανάπτυξη μέσω αξιοπιστίας και αξιοποίησης φιλικών σχέσεων εντός της Ε.Ε.», ή «όχι σε δεύτερο Μνημόνιο» ή «αξιοποίηση του φυσικού αερίου για αποδέσμευση από το Μνημόνιο εντός του 2013», και κλισιό όπως, «λαμπρά μυαλά», «με σωστό προγραμματισμό» ή και «έχουμε τις λύσεις». Σε μια τέτοια συνταγή, παρωχημένων εποχών, συναντήσαν δυστυχώς συνάδελφοι με πολύχρονη πείρα, στρώνοντας χαλί στα επιτελεία και στερώντας από τους πολίτες το δημοσιογραφικό - της κατά το δυνατόν πληρέστερης - ενημέρωσης. Κεφαλαϊδική ζητήματα όπως η βιωσιμότητα του χρέους, ο εκσυγχρονισμός του κράτους, η συνεχιζόμενη οδοντοφυΐα των τραπεζών, οι ατιμωρησία των ενόχων, η έκθεση των δανειοληπτών λόγω και της μείωσης των εισοδημάτων, η αναπαράιση συγκριμένων σχεδίων ανάπτυξης και συναφώς η αντιμετώπιση της ανεργίας αλλά και της φτώχειας, «φραγώθηκαν» από το χρονόμετρο. Οι διευθυντές ειδήσεων, συντασσόμενοι με τις βουλές των επιτελείων, επικύρωσαν το απόφραγμα του Ελύτη, ότι «είναι η απουσία της φαντασίας που μεταβάλλει τον άνθρωπο σε ανάπηρο της πραγματικότητας». Και το χειρότερο. Ως δημοσιογράφοι επέδειξαν ατροφική αντίληψη της κρισιμότητας των στιγμών. Κρισιμότητα που, στην τελική, εκθέτει την κοινωνία σε περιπέτειες δημοκρατικής ελευθεριότητας, με αποτέλεσμα να εμφολοχωρούν στο πολιτικό τοπίο αυτοκλιπτοί σωτήρες, με κράνη, λαστούς και ασπίδες και περισσή νοσταλγία απολυταρχικών καθεστώτων. Αύριο, που τα επιτελεία και οι διευθυντές ειδήσεων θα συναντηθούν ξανά, ενόψει του ντιμπέι της 28ης Ιανουαρίου, καλό θα ήταν να θυμηθούν αυτό που κάποτε είπε ο Χένρι Φορντ, ότι «η αποτυχία είναι μια ευκαιρία να ξαναρχίσεις πιο έξυπνα». Ανακινώντας ενδεχομένως την απολεσθείσα αξιοπιστία. Ίδωμεν!

paraschos@kathimerini.com.cy
Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: ΜΙΧΑΗΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ

49 χρόνια πριν στην «Κ»
21.1.1964

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θεσσαλονίκη, 20.- Ο αρχηγός της ΕΡΕ κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος ήρθε προχθές και τερατίζει απόψε την πρότινη φάση της προεκλογικής εκστρατείας του. Την πρωϊαν της Κυριακής ωμίλησε εις την πλατεία Αριστοτέλους της Θεσσαλονίκης και εξέθεσε εις μαζοτάτον λόγον του, το οικονομικόν και κοινωνικόν πρόγραμμα της ΕΡΕ, εισηγώντας, παραλλήλως, τους τεραστίους εθνικούς και οικονομικούς κινδύνους που διαγράφονται εκ της τυχόν διακυβερνήσεως της χώρας υπό της υπόπτου εθνικής τοποθετήσεως παρατάξεως της Ενώσεως Κέντρου. Εν συνεχεία, ο κ. Κανελλόπουλος μετέβη εις Σέρρες, όπου οι κάτοικοι του επεφύλαξαν μοναδικήν εις όγκον και παλμόν, διά την ΕΡΕ υποδοχήν, ανωτέραν, κατά γεννητήν ομολογίαν, των προελλογικών συγκεντρώσεων και του 1961 και του 1963. Η Θεσσαλονίκη και αι Σέρρες έδωσαν ασφαλώς το μέτρον της επικεμέντης πεισιματώδους εκλογικής αναμετρήσεως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Ο πρόην υπουργός Οικονομικών της Κυβερνήσεως της Ε.Κ. κ. Κωνσταντίνος Μητσοτάκης διά δηλώσεων τον σχετικώς με τον λόγον του αρχηγού της ΕΡΕ κ. Παναγιώτη Κανελλόπουλου εις Θεσσαλονίκην, επιχειρεί να ανατρέψη τα επιχειρήματα του κ. Κανελλόπουλου, χαρακτηρίζων δαγμακτότον την πολιτικήν της ΕΡΕ.

FRANZ JOHANN HOFMANN: Φρανκφούρτη, 20.- Ο πρόην λογαγός των Ες-Ες Φραντς Χόφμαν, ο οποίος κατηγορείται διά δολοφονίας τας οποίας διέπραξεν εις το στρατόπεδον του Αουφβιτς, εδήλωσε σημερον ενώπιον του [δουτικογερμανικού] δικαστηρίου, ότι ωδήγει εις τα διαμερίσματα αερίων όλους τους κρατουμένους του στρατόπεδου που προέβανον εις ταράγας. Ο Χόφμαν, 57 ετών, ήδη εκτίει ποινήν ισοβίου φυλακίσεως διά δολοφονίας τας οποίας διέπραξεν εις το στρατόπεδον Νταγάου.

ZAN - AYK ΓΚΟΝΤΑΡ: Το βραβείον της Νέας Κριτικής εις την Γαλλίαν περιήλθεν εφέτος εις τον Ζαν - Λυκ Γκοντάρ διά την ταϊανία του «Η περιφρόνησις». Από τας ξένων ταϊνας βραβευθή η ταϊανία του Βινσέντε Μινέλλα «Δεκαπέντε ημέρες αλλού».

ΜΠΗΤΑΣ: Οι «Μπιητς» διήρσαν τους Γάλλους βαθύτερα από κάθε άλλο πράγμα από της επιστροφής του στρατηγού Ντε Γωλλ.

ΥΨΙΚΑΜΙΝΟΣ

Γράφει ο ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ

Τρεις κοιμούνται κι ένας ονειρεύεται

Το πρώτο στον κόσμο debate ήταν μια κούρσα για δύο όλογα και πιο συγκεκριμένα για τους κυρίους Abraham Lincoln και Stephen A. Douglas οι οποίοι είχαν το εξής πρόγραμμα. Να περιοδεύσουν σε επτά πολιτείες και να ομιλούν για τρεις ώρες αναλύοντας τις θέσεις τους. Ο μεν πρώτος μιλούσε την πρώτη ώρα και την τελευταία μισή και το αντίθετο, σε μια διαδικασία που εννοείται ότι μεταδιδόταν... μονάχα στους παρευρισκόμενους. Έπρεπε να φτάσουμε στο 1948 για να ακουστούν υποψήφιοι από το ραδιόφωνο, επρόκειτο για Thomas Dewey και Harold Stassen οι οποίοι απευθύνθηκαν μέσω του ραδιοφωνικού σταθμού ΚΕΧ-ABC για το χρίσμα των ρεπουμπλικάνων με αποτέλεσμα να τους ακούσουν 80 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλη την Αμερική.

Και έπειτα ήρθαν οι μέλισσες και φτάσαμε στο 2013 και στο πρώτο debate μεταξύ των δικών μας τριών αλόγων για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Κάπου εκεί ή έπρεπε ν' αλλάξουμε πλευρό ή να κάνουμε ένα ευγενέστατο zapping για να βγάλουμε τη βραδιά. Καμιά έκκληση, καμιά αλλαγή έστω και αν τόσο πέρσι όσο και φέτος όλοι οι «έδειξαν» τη διαδικασία σαν τη μόνη υπεύθυνη για την άνευρη βραδιά που παρακολούθησαμε. Αλήθεια, όμως, έφταιγε μόνο η διαδικασία ή μήπως είναι βαθύτερο το πρόβλημα; Μήπως είναι η έλλειψη επιχειρημάτων και πραγματικής πολιτικής λύσης που κατέστρεψε τη διαδικασία ακόμη πιο άνευρη από όσο την περιμέναμε; Να τα πάρουμε από την αρχή. Πέρα από το να ακούν την ερώτηση από τον εκάστοτε δημοσιογράφο και να προσπαθούν παράλληλα να απαντήσουν στον ανθυποψήφιο, για να μη φανεί προς τα έξω ότι «μας την είπαν» και δεν απαντήσαμε και έπειτα σε όσο χρόνο έμεινε να δοθεί και κάποια απάντηση, δεν είδαμε κάτι άλλο.

Ένα πέλο άγχους και νεύρων σκέπασε τους μαθητές που παρακάθισαν για τη Παγκύπρια και διακαναλικές εξετάσεις τους με τα επιχειρήματα στην εισαγωγή-κυρίως θέμα-πρόλογο μηχανική τους, να μην πειθούν αλλά να επαναλαμβάνονται κίολας συνοδεία σκόρπων εντυπώσεων που πιθανόν να κερδίσουν, και μη μου πείτε ότι δεν έμοιαζαν με μαθητές. Τι ήταν ο Μαλάς όταν έπεσε απροειδο-

ποίητο test για την τιμή της βενζίνης; Αδιάβαστος μαθητής που λουφάει στην καρέκλα του και σκέφτεται τη μάνα του, τον πατέρα του, τον παππού και τη γιαγιά αλλά και όλους που θα στενοχωρηθούν σαν μάθουν ότι ο κανακάρης τους δεν ήξερε την απάντηση. Ολόδιό ήταν με μαθητές, μόνο που οι τελευταίοι καλό είναι να μην πίνουν ζιβανία πριν παρακαθίσουν στις εξετάσεις τους. Μοιραία, λοιπόν, εφόσον ακούσαμε 500 φορές για τη Μέρκελ, 500 φορές για το φυσικό αέριο και μία (1) φορά ότι η βενζίνη στην Κύπρο κοστίζει 1,17 και προς στιγμήν πήγαμε να ξυπνήσουμε και έπειτα σε όσο χρόνο έμεινε να δοθεί και κάποια απάντηση, δεν είδαμε κάτι άλλο.

Όλο το παιχνίδι παίχτηκε στα tweets και έδειξε μια νέα προοπτική για το πώς θα αντιμετωπίζονται τα κοινωνικά δίκτυα στο μέλλον, εφόσον εκεί παίχτηκε ουσιαστικά το παιχνίδι και όχι στο στούντιο. Περνάει η εβδομάδα και αναλύουμε το debate, άλλοι από εδώ και άλλοι από εκεί και τούτου, σκάει μίπη ο Νικόλας. Όσα ο Καραγιάν ονειρεύεται, τ' αφήνει όνειρα ο Νικόλας. Βγαίνει ο Πρίγκιπας και με

μία δήλωση αντρικία και σταράτη, κλέβει τη χρυσόσκονη από τους τρεις σταρ του debate και γυρνάει το all see eye του Saruman, από το Lord of the Rings ντε, επάνω του. Άμα ήταν Νικόλα να μείνεις στο περιώριο, να δεχτείς (με το ζόρι) τον Νίκαρο υποψήφιο και ξαφνικά ενώ όλοι έχουν πέσει μέσα στο κουρκούτι του debate και το ανακατεύουμε μέχρι να δέσει να πεταχτείς να πετάξεις την ατάκα σου και να ξεράνεις το σύμπα, ε, τι να πω; Χαλάλι σου αγόρι μου, γιατί τέτοια ρελάνς δεν την περίμενε κανείς, ειδικά εφόσον αφού ακούσαμε 500 φορές για τη Μέρκελ, άλλες τόσες για φυσικό αέριο και μια (1) φορά για το ότι η βενζίνη στην Κύπρο έχει 1,17 και τρέχαμε να δούμε πού και γιατί!

Ποιος το περίμενε, κανείς και αυτή είναι η αλήθεια. Βγήκε από τον ύπνο ο πρίγκιπας, μην και τον φίλησε κανένας βάτραχος, βγήκε στο μαλκόνι, άπλωσε τα πικνιά του τα μαλλιά και δραπέτευσε από το κάστρο του ΔΗΚΟ κόνοντας το όνειρό του πραγματικότητα. Έστω από την αντιπροεδρία... Αυτό το buzzer beater από το κέντρο, προερχόμενο από το outsider της ε-

βδομάδας, μας έδειξε πλέον ολοκάθαρα ότι ο Νικόλας έχει αρχίσει να βγάζει γένια και είναι έτοιμος να παίξει τον δικό του, μικρό ή μεγάλο, ρόλο, τις επόμενες μέρες. Το ερώτημα είναι θα έχει τη δύναμη ή αν θέλει, να καθορίσει τις εξελίξεις τραβώντας με το «φεύγω» του κάποια ομάδα του ΔΗΚΟ μαζί του και να έχουμε παρατρέγουδα στην υποστήριξη του κόμματος προς τον Αναστασιάδη.

Μένει να φανεί πόσα απίδια βάζει ο σκάος, που παρεμπιπτότως όπως μαθαίνει η στήλη, με αφορμή το προηγούμενο άρθρο για τον κύριο Ηλιάδη και την άτυχη στιγμή του με τις σημαίες, κάποιοι θεώρησαν ότι μπορεί να σβηστεί σε μια στιγμή όλος ο πολιτικός βίος ενός υπουργού. Θέλω να πληροφορήσω το φιλοθεάμον κοινό, για να τελειώνουμε με τα λάθος συμπεράσματα, ότι καμιά πορεία δεν πρόκειται είτε να εκφυλιστεί είτε να εκπέσει λόγω της στιγμής ή μιας κριτικής και ότι αν όλοι μας είχαμε την ενγένει σοβαρότητα του συγκεκριμένου, θα ήμασταν ίσως σε καλύτερη μοίρα ως λαός.

tsikalasm@sppmedia.com

Δίκαιη Κοινωνία

Με άριστα το 10

Γράφει ο ΣΠΟΝΔΟΦΩΡΟΣ

1 Στην Πρίγκιπ. Ως όφειλε απέναντι στην υστεροφημία του παραιτήθηκε από αντιπρόεδρος του ΔΗΚΟ. Το βασίλειο στις Στράκκας βρήκε τον βασιλιά του και ο Καραγιάν πλέον παίζει χωρίς αντίπαλο. Με το καλό η προσάρτηση της Λακατάμιας.

2 Στη Χαρουγή. Βγήκε η εφημερίδα του ΚΚ με τον τίτλο «Κορυφώμενη η πορεία νίκης» την Παρασκευή. Όλο και προς τον Ριζοσπάστη της Παπαρήγα φέρνει το μαγαζί.

3 Στο ΑΚΕΛ. Ο στόχος του κόμματος είναι εκλογές ενός γύρου. Αν έχουμε δύο γύρους και περάσει ο Μαλάς θα γίνει ο Ανάστος από Healthy Πρόεδρος σε Μακάριος Πρόεδρος. Αν πάει έχουμε δύο γύρους και περάσει ο Λιλλήκας θα βάλουν στην Κεντρική Επιτροπή τη Δευτέρα υποχρεωτική παρακολούθηση του έργου «Sleeping with the enemy». Άρα; Ένας γύρος και τα μυαλά στα κάγκελα.

4 Στην Τρόικα. Ζήτησε η Τρόικα τους άσχετους (Pimco) για να μας ελέγξουν. Έπρεπε λέει η Ρουμάνια να μάθει τη δουλειά η Pimco από μικρή χώρα σας εμάς για να μπορέσει μετά να πιάσει και πιο μεγάλες δουλειές. Έφρεσαν ακολούθως τα λυκόσκυλα της Black Rock να ελέγξουν τους άπειρους, αν έμειναν καλά τη δουλειά τους. Case study τα νεύρα μας.

5 Στον Πρόεδρο. Ενώ άρχισε να μετρά αντίστροφα για την επιστροφή του στην απλή ζωή του πρώην Πρόεδρου, έκανε την τελευταία του εμφάνιση στα σαλόνια των Βρυξελλών. Η τελευταία του ίσως ήταν και η καλύτε-

Sleeping with the enemy...

ρη. Θα μας λείψει από τη στήλη, όχι όμως από την Προεδρία.

6 Στην Πραζούλα. Άλλοι κάνουν προεκλογικά με αφίσες, άλλοι με δημοσιεύματα πληρωμένα, η Πραζούλα κάνει προεκλογικό στο θέατρο Ανεμώνας ως guest star. Ελπίζω η επόμενη κίνηση να μη ζηλέψει την Κίμ Καρντάσιαν και την Πάμελα Άντερσον και να τραβήξει κανένα ροζ βιντεάκι. Περιόρεξως βέβαια...

7 Στο Hedge Fund. Είδαν λέει τη χειραψία του Healthy president-elect με τη sexy Άνγκελα, «αποφάσιαν» πως σώθηκε η Κύπρος και άρχισαν να αγοράζουν χρέος κυπριακό. Να δείτε που πάνω στη ράχη μας οι Γερμανοί έβγαλαν σε κέρδος ήδη το ποσό που θα μας δώσουν.

Πάμε για ένα γύρο;

8 Στα social. Πάντως το ντιμπέι πλέον έχει άλλη χάρη με τα σχόλια στα social media που λαμβάνουν χώρα σε πραγματικό χρόνο, ειδικά στο twitter. Έτσι οι πολιτικές συζητή-

σεις γίνονται πιο διασκεδαστικές και από τελικό Champions League. Όσο πιο χάλια το ντιμπέι, τόσο πιο καλό είναι στα social #twitterpolitics.

9 Στον ένα γύρο. Όσο πλησιάζουμε την 17η Φεβρουαρίου, τόσο η εκκρόση «πώς για ένα γύρο» θα ακούγεται πιο συχνά. Βέβαια, για κάποιους μπορεί να σημαίνει «Πάμε για ένα γύρο κοτόπουλο ή ένα γύρο βόδινο», αλλά αυτό είναι άλλη συζήτηση.

10 Στον Νικόλα. Ο Πρίγκιπας βγήκε από το κάστρο φέρεσε την πανοπλία, πήρε το σπαθί του και πάει να συναντήσει τον στρατό του. Θα βρει στρατό όμως; Κάτι μου λέει πως στον στρατό της οικογένειας (Κεναβέζος, Ροδιάς, Πάλλιας, Πιλάκης), έγινε της... γενοκτονίας των Αρμενίων.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ ■ Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ ■ Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ ■ Αρχισυντάκτης: ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Υπεύθυνος Οικονομικού: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥΝίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ ■ Διεύθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Η μάχη για την εξουσία στο ΔΗΚΟ

Μεγάλο το ρίσκο του Νικόλα Παπαδόπουλου – Συζητείται ακόμη και η διαγραφή του – Κινδυνεύει να χάσει την προεδρία της Επ. Οικονομικών

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Σαν βόμβα έσκασε η εξαγγελία της υποψηφιότητας του Νικόλα Παπαδόπουλου για την προεδρία του ΔΗΚΟ και την ίδια ώρα η αποχώρησή του από το αξίωμα του αντιπροέδρου του κόμματος. Η ενέργεια του κ. Παπαδόπουλου γίνεται σε μια κρίσιμη περίοδο για το ΔΗΚΟ, το οποίο προσπαθεί να συσπειρώσει τους οπαδούς του γύρω από την υποψηφιότητα του Νίκου Αναστασιάδη, και η δήλωσή του ότι η παραίτησή του γίνεται ως έμπρακτη επίδειξη της διαφωνίας του για τη στήριξη του προέδρου του ΔΗΣΥ, κρίνεται από κομματικούς αξιωματούχους ως «υπονομευτική» και «ασεβής» για την απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του κόμ-

Ο Νικόλας πήρε τηλεφώνω ΔΗΚΟϊκά στελέχη, τα ενημέρωσε για την απόφασή του, και κατέληξε με τη φράση «τώρα ξεκινάμε»

ματος, «η οποία πάρθηκε με συντηρητική πλειοψηφία». Την ίδια ώρα η κίνηση Νικόλα Παπαδόπουλου χαιρετίστηκε από το Επιτελείο Λιλλήκας, ενώ εκτιμάται ότι «θα απελευθερώσει» ΔΗΚΟϊκούς ψηφοφόρους να υπερψηφίσουν τον κ. Λιλλήκα. Πάντως, η ώρα και ο τρόπος που έγινε η δήλωση του Νικόλα Παπαδόπουλου δημιουργούν αρκετά «πολιτικά ερωτήματα», τα οποία ερμηνεύονται ποικιλοτρόπως.

Η δήλωση και η εξαγγελία

Ο Νικόλας Παπαδόπουλος μέσα από τη δήλωσή του (17/01) έστειλε τα εξής μηνύματα:

1ov: Διαφωνεί με τη στήριξη του Νίκου Αναστασιάδη.

2ov: Παραμένει συνεπής στα όσα δήλωσε στην Κ.Ε.

3ov: Θα ενεργήσει βάσει της συνειδήσής του.

4ov: Οι όποιες ενέργειές του δεν θα προκαλέσουν προβλήματα στο κόμμα.

5ov: Θα διεκδικήσει την προεδρία του ΔΗΚΟ.

Τα πρώτα τέσσερα μηνύματα ήταν ωστόσο γνωστά στην κοινή γνώμη. Το μοναδικό κομμάτι που πάζει, ήταν το πέμπτο σημείο, η διεκδίκηση της προεδρίας του ΔΗΚΟ. Αυτό, αν και φημιολογείται, είναι η πρώτη φορά που επιβεβαιώνεται δημόσια και επίσημα από τον ίδιο το Νικόλα Παπαδόπουλο.

Στην πραγματικότητα, ο κ. Παπαδόπουλος αυτό που έπραξε μέσα από τη δήλωσή του «δεν ήταν να στήριξη την υποψηφιότητα του κ. Λιλλήκα αλλά να εξαγγείλει τη δική του υποψηφιότητα

Το μεγαλύτερο μειονέκτημα του Νικόλα Παπαδόπουλου είναι πως όλη η ομάδα του και συνεργάτες του βρίσκονται πλέον παρά το πλευρόν του Μάριου Καρογιάν.

για την προεδρία του ΔΗΚΟ», δήλωσε στέλεχος του κόμματος του Μάριου Καρογιάν.

Τηλεφώνημα και μετρήσεις

Πληροφορίες της «Κ» κάνουν λόγο για τηλεφωνική επικοινωνία του Νικόλα Παπαδόπουλου με διάφορα στελέχη του ΔΗΚΟ, την ίδια μέρα που προέβη στη δήλωση, τα οποία και ενημέρωνε για την απόφασή του και κατέληξε με τη φράση «τώρα ξεκινάμε». ΔΗΚΟϊκά στελέχη, δέκτες τηλεφωνήματος από τον Νικόλα Παπαδόπουλο, σημείωσαν στην «Κ», ότι «αυτό που εννοούσε ο κ. Παπαδόπουλος ήταν πως τώρα ξεκινάμε τη μάχη για την προεδρία του ΔΗΚΟ και όχι ότι τώρα ξεκινάμε για την υποστήριξη Λιλλήκας. Βεβαίως, κάποιος μπορεί να το εκλάβει όπως ο ίδιος επιθυμεί αλλά η ουσία είναι αυτή που σας λέω εγώ».

ΔΗΚΟϊκές πηγές κάνουν επίσης λόγο για εσωτερικές μετρήσεις που έχει στα χέρια του ο Νικόλας Παπαδόπουλος, οι οποίες αποτυπώνουν ροή υποστήριξης προς το πρόσωπό του, στην περίπτωση που διεκδικήσει την προεδρία του ΔΗΚΟ. «Ο Νικόλας έχει κάποιες μετρήσεις. Γνωρίζει ότι μεγάλη μερίδα του ΔΗΚΟϊκού κόσμου θα τον στήριζε στο κομματικό εκλογικό συνέδριο», σημείωσε στην «Κ» συνεργάτης του Νικόλα Παπαδόπουλου.

Οι δυσκολίες του

Είναι ξεκάθαρο στους πολιτικούς κύκλους ότι η πορεία που επέλεξε ο Ν. Παπαδόπουλος είναι «επικίνδυνη και ριψοκίνδυνη». Και αυτό διότι:

4. Ο Γιώργος Λιλλήκας εάν προχωρήσει στη δημιουργία κόμματος ή πολιτικής κίνησης αυτόματα θα «κλέψει» τις ΔΗΚΟϊκές ψήφους που κατά πλειοψηφία στηρίζουν τον Νικόλα Παπαδόπουλο εντός του κόμματος. Τούτο ενδεχομένως να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στον Νικόλα Παπαδόπουλο, όχι μόνο στην ενδοκομματική μάχη αλλά περισσότερο στις επόμενες βουλευτικές εκλογές.

5. Στην περίπτωση που ο Νικόλας Παπαδόπουλος χάσει στις ενδοκομματικές εκλογές υπάρχει σοβαρό ενδεχόμενο να χάσει και την προεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, αφού για μια τέτοια αλλαγή το μόνο που απαιτείται θα είναι απόφαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΔΗΚΟ και από τη στιγμή που θα αναδειχθούν πιθανότερα άλλα στελέχη στην πυραμίδα του κόμματος τα οποία έχουν και λόγο στην Επιτροπή Οικονομικών (π.χ. Άγγελος Βότσης) ενδεχομένως να υπάρξει και αίτημα από τα ίδια τα στελέχη για αλλαγή σκυτάλης και της προεδρίας της νευραλγικής σημασίας επιτροπής.

Πόλεμος εγγραφής μελών

Από την άλλη στο ΔΗΚΟ διεξάγεται εδώ και καιρό «πόλεμος εγγραφής μελών». Οι ενδιαφερόμενοι για διεκδίκηση εσωκομματικών θέσεων βρίσκονται σε συνεχή συναγερμό για εγγραφή νέων μελών έτσι ώστε να μεγεθύνουν τις πιθανότητες εκλογής τους στα κομματικά αξιώματα. Ένας πόλεμος «μαζέματος» μελών, ο οποίος αναμένεται να ενταθεί ειδικά μετά και την εξαγγελία της πρόθεσής του Νικόλα Παπαδόπουλου να διεκδικήσει το ύψιστο κομματικό αξίωμα. Πάντως, εντός του ΔΗΚΟ αποφεύγεται επί του παρόντος ο οποιοσδήποτε σχολιασμός της δήλωσης Νικόλα Παπαδόπουλου, ωστόσο η δυσφορία δεν κρύβεται, με κάποιους αξιωματούχους να κάνουν λόγο μέχρι και για διαγραφή του Νικόλα, χωρίς όμως να φαίνεται αυτή η προσέγγιση να υιοθετείται από τον Μάριο Καρογιάν και τους συνεργάτες του. Αντίθετα, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ νιώθει άνετα με την ιδέα να αντιμετωπίσει εκλογικά τον Νικόλα Παπαδόπουλο. «Είναι και μια ευκαιρία, αν θέλετε, για να τεθεί και ένα τέλος σε αυτή την αντιπαράθεση, η οποία έχει ήδη διαρκέσει αρκετά», ήταν το σχόλιο στενού συνεργάτη του Μάριου Καρογιάν, ο οποίος πρόσθεσε πως «ο Μάριος θα είναι ο απόλυτος νικητής σε μια τέτοια αναμέτρηση». Αν και τα πράγματα είναι νοσά, εντός του ΔΗΚΟ θεωρείται λίγο – πολύ ως δεδομένη η απώλεια της προεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών από τον Νικόλα Παπαδόπουλο. «Αυτό νομίζω θα πρέπει να θεωρείται αναμενόμενο. Είτε λόγω της διαγραφής του από το κόμμα μετά τις εκλογές είτε εάν ο κ. Παπαδόπουλος χάσει την εκλογική μάχη».

Επιτελεία Αναστασιάδη και Μαλά

Τα επιτελεία Νίκου Αναστασιάδη και Σταύρου Μαλά δεν θέλησαν να εισέλθουν στον πειρασμό να σχολιάσουν τη δήλωση παραίτησης του Νικόλα Παπαδόπουλου. Στην Πινδάρου ωστόσο συναγερμικά στελέχη δεν έκρυβαν την αγανάκτησή τους γι' αυτή την εξέλιξη. Στο επιτελείο Αναστασιάδη, θεωρήσαν ότι το «κεφάλαιο Νικόλα» είχε λήξει μετά και την πρόσφατη δημόσια τοποθέτηση του κ. Παπαδόπουλου ότι σεβεται την απόφαση του κόμματος, κλώντας μάλιστα τα μέλη του ΔΗΚΟ να πράξουν το ίδιο. Ωστόσο, η αναπάντεχη εξέλιξη, έπιασε την Πινδάρου εξοφλητικής χωρίς όμως να προκαλέσει ιδιαίτερες αντιδράσεις. Η δεύτερη ανώνυμη της «πράξης Νικόλα» ερμηνεύεται «κατά κύριο λόγο ως προσωπική ενέργεια του κ. Παπαδόπουλου για να διεκδικήσει την προεδρία του ΔΗΚΟ και εμμέσως τη στήριξη του κ. Λιλλήκα. Δεν μας απασχολεί, διότι ούτως ή άλλως όσοι ΔΗΚΟϊκοί επέλεξαν την υποψηφιότητα του κ. Λιλλήκα το έχουν ήδη πράξει», σημείωσε στην «Κ» στέλεχος της Πινδάρου απορριπτικής, επίσης, την ερμηνεία που δίδει το επιτελείο Λιλλήκας, ότι η ενέργεια του κ. Παπαδόπουλου «θα απελευθερώσει και άλλους ΔΗΚΟϊκούς να στηρίξουν τον Γιώργο Λιλλήκα». Η ερμηνεία του συναγερμικού στελέχους επ' αυτού είναι πως «η πράξη Νικόλα δεν θα οδηγήσει νέους ψηφοφόρους στον κ. Λιλλήκα. Αλλά ενδεχομένως ούτως να ανακαμφεί σε κάποιο βαθμό διαρροές από πλευράς της υποψηφιότητας Λιλλήκας προς το Νίκο Αναστασιάδη».

TOYOTA

ALWAYS A BETTER WAY

Νέο Toyota Auris. Η δική σου επιλογή.

από **€169***
τον μήνα για 3 χρόνια
ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ & ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗ

Αν αναζητάτε κάτι διαφορετικό στην οδήγηση, πιάστε το τιμόνι του νέου Toyota Auris. Ποτέ ένα οικογενειακό hatchback δεν είχε τόσο συναρπαστικό σχεδιασμό! Συνδυάζοντας εντυπωσιακές επιδόσεις, οικονομία καυσίμων και ένα νέο αυτόματο κιβώτιο ταχυτήτων, το ολότελα νέο Auris προσφέρει άψογη οδηγική συμπεριφορά, δείχνοντας την ποιότητά του σε κάθε λεπτομέρεια. Από το design στα φώτα και το δερμάτινο τιμόνι, μέχρι την οθόνη αφής 6,1" και την κάμερα οπισθοπορείας. Αναζητήστε το στις εκθέσεις Toyota και στο www.toyota.com.cy

* Οι τιμές έχουν υπολογιστεί βάσει του σχεδίου Toyota Flex, με προκαταβολή 28% και υπόκεινται στην έγκριση της Τράπεζας.

ΔΙΚΡΑΝ ΟΥΖΟΥΝΙΑΝ & ΣΙΑ ΛΤΔ
 ΛΕΥΚΩΣΙΑ: ΤΗΛ. 22 400000 | ΛΕΜΕΣΟΣ: ΤΗΛ. 25 713000 | ΛΑΡΝΑΚΑ: ΤΗΛ. 24 636488 | ΠΑΦΟΣ: ΤΗΛ. 26 960600 | ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ: ΤΗΛ. 23 740200, www.toyota.com.cy info@toyota-cyprus.com
 Auris: Κατανάλωση καυσίμων (συνδυασμός): 3,9 - 5,9 λ/100 χλμ. Εκπομπή CO₂ (συνδυασμός): 102 - 138 γρ./χλμ.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Οι τρεις παράγοντες που θα κρίνουν τις εκλογές

Το αποτέλεσμα των προεδρικών δείχνει να εξαρτάται από τη συσπείρωση στο ΔΗΚΟ, την αποχή στο ΑΚΕΛ και τις ηλικίες 25 με 34

Του ΜΙΧΑΗΛ ΒΡΥΩΝΙΔΗ

Η πορεία της κοινωνίας προς τις επικείμενες προεδρικές θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως διαδικασία αναζήτησης ελπίδας και λύσεων, με την αρνητική διάθεση των ψηφοφόρων απέναντι στο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον να παραμένει στο δυσθεώρητα υψηλό 95%. Μέσα στο αρνητικό αυτό κλίμα, σύμφωνα με τη δημοσκόπηση της Symmetron Market Research για την «Καθημερινή», ο βαθμός ενδιαφέροντος των Κυπρίων για τις εκλογές βρέθηκε, ένα μήνα πριν από τις 17/02/2013, στο αρκετά ψηλό 66%. Ακόμη και οι νέοι 18-24 χρονών καταγράφουν ποσοστό άνω του 50% (56%) ως απότοκο ενός αβέβαιου μέλλοντος.

Περί μνημονίου

Στο φλέγον θέμα του Μνημονίου, το ποσοστό έγκρισης παραμένει στο υψηλό 52% παρά τα αντιμνημονιακά επιχειρήματα που ακούγονταν στην προεκλογική εκστρατεία, ενώ όσοι τοποθετούνται ενάντια στην υπογραφή μειώθηκαν ελαφρώς σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα, στο 33%. Το 54% των ερωτώμενων πιστεύει ότι είναι δυνατή βελτίωση του Μνημονίου μέσω επαναδιαπραγμάτευσης με την Τρόικα, ενώ ένας στους τρεις (34%) πιστεύει το αντίθετο. Στην επαναδιαπραγμάτευση πιστεύουν περισσότερο οι δημόσιοι υπάλληλοι (59%) και οι αυτοεργοδοτούμενοι, ενώ λιγότερο πιστεύουν οι τραπεζικοί υπάλληλοι (26%).

Πολιτικός λόγος

Στο κρίσιμο ερώτημα για το «ποιος σας έχει πείσει περισσότερο με τον πολιτικό λόγο και την εκστρατεία του», που αποκτά ιδιαίτερο ενδιαφέρον μετά και την πλεμαχία της περασμένης Δευτέρας, ο Ν. Αναστασιάδης έχει σαφές προβάδισμα με 35%, ενώ οι Στ. Μαλάς και Γ. Λιλιήκας ακολουθούν από μεγάλη απόσταση με 15% και 13% αντίστοιχα. Σημαντικό στοιχείο είναι πως ο κόσμος τοποθετείται με επιφυλακτικότητα στις πολιτικές εκστρατείες της προεκλογικής περιόδου, εφόσον οι θετικές απαντήσεις για τους υποψήφιους σε αυτή την ερώτηση υστερούν σε σχέση με την πρόθεση ψήφου. Κοινοτομίες, αξιοσημείωτο μέρος των εκλογικών ψηφίζει τους υποψηφίους χωρίς να έχει πειστεί από αυτούς. Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στις παραγωγικές ηλικίες 25-34 χρονών οι οποίες δίνουν ακόμα χαμηλότερα ποσοστά έγκρισης, 26% για Αναστασιάδη, 7% για Μαλά και 13% για Λιλιήκα.

Το ενδεχόμενο να έχουμε εκλογές ενός γύρου παραμένει ανοικτό

Στη σημαντική ερώτηση ποιον θεωρούν καταλληλότερο για Πρόεδρο της Δημοκρατίας η υπεροχή του Ν. Αναστασιάδη είναι συντριπτική με 44%, ποσοστό που υπερβαίνει την πρόθεση ψήφου προς το πρόσωπό του. Είναι προφανές ότι οι Στ. Μαλάς και Γ. Λιλιήκας δεν έχουν μέχρι σήμερα πείσει στον κορυφαίο αυτό τομέα, εφόσον καταγράφουν ποσοστά 17% και 16% αντίστοιχα. Πρόβλημα για τον κ. Αναστασιάδη παραμένει και εδώ η τοποθέτηση των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ οι οποίοι προτιμούν -με μικρή διαφορά- τον κ. Λιλιήκα (41% έναντι 39%). Την ίδια ώρα μόνο 6 στους 10 των ΑΚΕΛικών πιστεύουν στην καταλληλότητα Μαλά αλλά και μόνον ένας στους δύο της ΕΔΕΚ πιστεύουν στην καταλληλότητα Λιλιήκα. Σημαντικό είναι και το γεγονός πως σχεδόν ένας στους τρεις (30%) από τους ΕΔΕΚίτες πιστεύουν στην καταλληλότητα Αναστασιάδη.

Πρόθεση ψήφου Α' γύρου

Στην πρόθεση ψήφου για τον πρώτο γύρο επιβεβαιώνεται η συντριπτική υπεροχή Αναστασιάδη έναντι των ανθυποψηφίων του. Το ενδεχόμενο να έχουμε εκλογές ενός γύρου παραμένει ανοικτό. Στα στοιχεία που θα το κρίνουν (οι τάσεις και οι δυναμικές δηλαδή που αναπτύσσονται στο εκλογικό σώμα) ο Ν. Αναστασιάδης καταγράφει πρόθεση ψήφου 39,5% προσθέτοντας 1,9% στο ποσοστό που είχε στην ίδια έρευνα τα Χριστούγεννα. Ενισχυμένος εμφανίζεται κατά 1,6% και ο Στ. Μαλάς φτάνοντας το 22%, την ίδια ώρα που ο αντίπαλος του για τη δεύτερη θέση Γ. Λιλιήκας παραμένει στάσιμος (19,6% + 0,2%).

Ο κ. Αναστασιάδης συνεχίζει να απολαμβάνει την πρωτοφανή συσπείρωση των ψηφοφόρων του ΔΗΣΥ (91,6%). Ωστόσο, αν και ανεβαίνει σταθερά η πρόθεση ψήφου προς το πρόσωπό του από το ΔΗΚΟ στο 38,3% (+3,6%), αυτή υπολείπεται της αντίστοιχης πρόθεσης των ΔΗΚΟϊκών προς τον κ. Λιλιήκα. Το ποιος θα κερδίσει τελικά τους ψηφοφόρους του ΔΗΚΟ, θα αποτελέσει και σοβαρότατο καταλύτη για το αν θα έχουμε εκλογές δύο γύρων. Με βάση τα ποσοτικά στοιχεία και την υψηλή παράσταση νίκης υπέρ του, ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ φαίνεται να έχει προοπτική περαιτέρω άντλησης ψήφων και από ΕΔΕΚ και από ΕΥΡΩΚΟ. Αδύνατη πόλη για τον Ν. Αναστασιάδη είναι η πόλη του, Λεμεσός (34,3%), ακίλιος πτέρνα του οι «δύσκολες» ηλικίες των 25-34 χρονών (30,8%), ενώ φαίνεται να τον ψηφίζουν περισσότερο οι ιδιωτικοί υπάλληλοι (45,3%) και οι τραπεζικοί (53,1%). Τον επιλέγουν λιγότερο οι νοικοκυρές (24,3%), οι άνεργοι (25,9%) και οι δημόσιοι υπάλληλοι (34,7%).

Ο Σταύρος Μαλάς καταγράφει αυξημένη συσπείρωση στο ΑΚΕΛ, τις τάξεις του 72,2%, δείχνοντας πως έχει προοπτική περαιτέρω ανόδου, αν οι ψηφοφόροι του κόμματος τον εμπιστευθούν περισσότερο. Αρνητικό είναι πως καταγράφει μηδαμνή ποσοστά στους ψηφο-

ΠΡΩΤΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ

	ΔΗΣΥ	ΔΗΚΟ	ΕΔΕΚ	ΕΥΡΩΚΟ	ΑΛΛΟ			
ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ	39.5%	4.2%	91.6%	38.3%	12.5%	31.7%	37.7%	33.7%
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ	22.0%	72.2%	0.6%	3.7%	3.9%	-	6.8%	20.3%
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΙΗΚΑΣ	19.6%	12.2%	2.7%	44.0%	67.1%	50.9%	18.1%	19.0%
ΠΡΑΞΟΥΛΑ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ	1.2%	0.8%	0.5%	-	-	-	13.2%	3.0%
ΑΝΤΗ ΜΑΚΑΡΙΑ	1.1%	-	-	0.5%	-	-	4.7%	5.8%
ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ	5.3%	4.7%	1.5%	4.0%	4.1%	-	4.9%	-
ΔΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΑΚΟΜΗ	6.2%	3.1%	1.5%	4.1%	10.1%	17.5%	7.5%	5.8%

Σύγκριση με 23/12/2012

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ Σενάριο Α

	ΔΗΣΥ	ΔΗΚΟ	ΕΔΕΚ	ΕΥΡΩΚΟ	ΑΛΛΟ			
ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ	50.1%	5.3%	95.3%	69.6%	39.5%	63.4%	71.7%	52.4%
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ	28.8%	84.4%	0.8%	14.9%	16.3%	-	11.6%	20.3%
ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ	9.0%	6.5%	0.7%	7.7%	24.4%	4.8%	10.8%	5.7%
ΔΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΑΚΟΜΗ	6.2%	1.5%	0.9%	3.0%	8.9%	-	-	18.1%

Σύγκριση με 23/12/2012

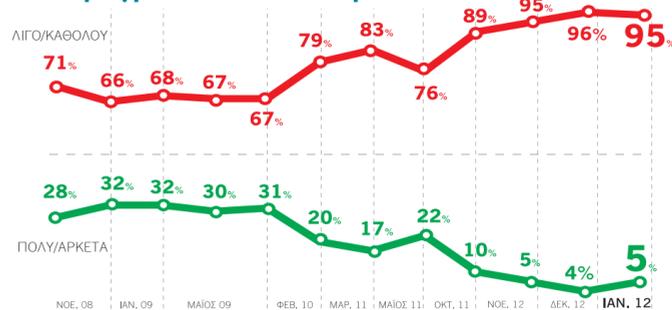
ΠΟΣΟ ΣΙΓΟΥΡΟΙ ΑΙΣΘΑΝΟΝΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΠΟΥ ΘΑ ΨΗΦΙΣΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΝΑΙ	ΜΑΛΛΟΝ ΝΑΙ	ΜΑΛΛΟΝ ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΔΓ/ΔΑ	ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ
47%	62%	24%	9%	-	3%
62%	23%	6%	17%	-	-
50%	28%	8%	9%	-	-
41%	26%	10%	22%	-	1%

Υποψήφιος που έχει πείσει περισσότερο με τον πολιτικό λόγο και την εκστρατεία του

Βαθμός ικανοποίησης από την πορεία των πραγμάτων στην Κύπρο

Ταυτότητα έρευνας

Ανάθεση: Καθημερινή Κυπριακή Πολιτική & Οικονομική Εφημερίδα ΛΤΔ Γραφείο: Symmetron Market Research Ημερομηνία Διεξαγωγής: 11-18/01/2013 Κάλυψη: Παγκύπρια αστικές και αγροτικές περιοχές Δείγμα: 800 άτομα άνδρες και γυναίκες 18 χρονών και άνω Επιλογή Δείγματος: Τυχαία στρωματοποιημένη δειγματοληψία Συλλογή Στοιχείων: Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου Στατιστικά Στοιχεία: 95% βαθμός εμπιστοσύνης, περιθώριο απόκλισης +/- 3.5 Στάθμιση: Κατά φύλο και ηλικία

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΝΙΚΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ	71%	44%
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΙΗΚΑΣ	9%	17%
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΛΑΣ	6%	16%

Σύγκριση με 23/12/2012

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΓΥΡΟΣ ΕΚΛΟΓΩΝ Σενάριο Β

	ΔΗΣΥ	ΔΗΚΟ	ΕΔΕΚ	ΕΥΡΩΚΟ	ΑΛΛΟ			
ΝΙΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ	46.0%	13.8%	94.1%	44.7%	18.4%	30.9%	37.7%	40.0%
ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΙΗΚΑΣ	30.3%	36.5%	3.1%	45.1%	71.5%	50.9%	42.1%	27.8%
ΔΕΝ ΘΑ ΨΗΦΙΣΩ	8.4%	19.2%	0.7%	4.3%	-	-	-	5.7%
ΔΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑ ΑΚΟΜΗ	9.4%	16.5%	1.1%	4.1%	10.1%	18.2%	14.3%	24.3%

Σύγκριση με 23/12/2012

ΒΑΘΜΟΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

	Συνηγόριος Αναστασιάδης	Συνηγόριος Μαλά	Συνηγόριος Λιλιήκα
ΠΟΛΥ/ΑΡΚΕΤΑ	38%	21%	24%
ΛΙΓΟ/ΚΑΘΟΛΟΥ	50%	66%	62%
ΔΓ/ΔΑ	12%	13%	14%

Αν με την σημερινή κατάσταση της χώρας μπορούμε να επαναδιαπραγματευτούμε το μνημόνιο με την τρόικα

Σύγκριση με 23/12/2012

Αυτοί κρίνουν το αποτέλεσμα των προεδρικών

Τέσσερις εβδομάδες πριν από την τελική αναμέτρηση, τα δύο κρίσιμα ζητούμενα της 17ης Φεβρουαρίου παραμένουν ανοικτά. Κι αυτό γιατί από τη μία μπορεί ο κ. Μαλάς να απέκτησε κάποιο προβάδισμα αλλά η μάχη για τη δεύτερη θέση με τον κ. Λιλιήκα συνεχίζει να είναι υπαρκτή και στα όρια του στατιστικού λάθους, ενώ από την άλλη η δυνατότητα να έχουμε εκλογές ενός γύρου παρόλο που σήμερα φαίνεται απομακρυσμένη, δεν μπορεί να αποκλειστεί. Με βάση τα στοιχεία της έρευνας της Symmetron για την «Κ», τρεις είναι οι παράγοντες που θα απαντήσουν στα δύο κρίσιμα ερωτήματα: Ο πρώτος είναι η τελική έκβαση της μάχης ανάμεσα στους ψηφοφόρους του ΔΗΚΟ, όπου ναι μεν ο κ. Αναστασιάδης ανεβαίνει σταδιακά κερδίζοντας ανάμεσα στους πρώην αναποφασιστούς του κόμματος, αλλά ο κ. Λιλιήκας συνεχίζει να κρατά τα πολύ υψηλά ποσοστά του. Ο δεύτερος είναι η αποχή και ιδιαίτερα αυτή ανάμεσα στους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ. Ο κ. Μαλάς παρουσιάζει αυξημένη

συσπείρωση σε σχέση με προηγούμενες έρευνες, αλλά το κυβερνών κόμμα εξακολουθεί να χρειάζεται να διανύσει πάρα πολύ ακόμη δρόμο για να πετύχει την παραδοσιακή του συσπείρωση. Όχι μόνο οι δύο προηγούμενοι παράγοντες, αλλά και γενικότερα η μη τοποθετημένη μάχη επικεντρώνεται στις παραγωγικές ηλικίες 25-34 χρονών, η οποία έχει μετεξελιχθεί στο βαρόμετρο των προεδρικών εκλογών. Το 30% αυτής της ομάδας δεν τοποθετείται υπέρ κάποιου υποψηφίου, ενώ στις ερωτήσεις άποψης και κοινωνικής συμπεριφοράς παρουσιάζει πολύ αυξημένη δυσπιστία ως προς την καταλληλότητα και τον πολιτικό λόγο των υποψηφίων. Είναι οι ηλικίες οι οποίες είναι δυσχερέστερα επικοινωνιακά και οι οποίες ως επί το πλείστον δεν βλέπουν κυπριακή τηλεόραση και δεν διαβάζουν εφημερίδες. Έχουν ηλικίες περισσότερο από την ανεργία ο γενικός τρόπος ζωής και τα κυρίαρχα ενδιαφέροντά τους φαίνεται να μην έχουν προσεγγιστεί αποτελεσματικά από τους υποψηφίους.

Ο κ. Μιχάλης Βρυωνίδης είναι διευθύνων σύμβουλος της Symmetron Market Research

» Επανεκκίνηση της Οικονομίας

Η μεγάλη πρόκληση για την Κύπρο είναι η επανεκκίνηση της οικονομίας.

Τέρμα στην ανασφάλεια, στην αβεβαιότητα, στην ανεργία.

Ο Νίκος Αναστασιάδης, μαζί με μία ισχυρή ομάδα ειδικών, έχει ένα **ολοκληρωμένο πρόγραμμα** που **βγάζει την Κύπρο από την κρίση**.

Ένα πρόγραμμα που **φέρει την ανάπτυξη** και **δημιουργεί θέσεις εργασίας** μέσα από:

- **φορολογικά κίνητρα για επενδύσεις** αντί αύξηση των φόρων
- **αναβάθμιση του τουρισμού** με δημιουργία καζίνο, θεματικών πάρκων, μαρίνων
- **τόνωση της επιχειρηματικότητας** με διαδικασίες **fast-track** αντί γραφειοκρατίας
- **καλύτερη αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων** αντί πολιτικής της άδειας καρέκλας
- **αξιοποίηση της κρατικής περιουσίας** αντί φορολόγηση της περιουσίας των πολιτών

Ένα πρόγραμμα που την ώρα της κρίσης, **προστατεύει τον εργαζόμενο** και τις **μικρομεσαίες επιχειρήσεις** μέσα από:

- σχέδιο επιμήκυνσης της αποπληρωμής δανείων επιχειρήσεων και νοικοκυριών
- εγγυοδοτικό μηχανισμό για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- μέτρα για μείωση της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος
- μείωση ΦΠΑ για απόκτηση πρώτης επαγγελματικής στέγης

Η κρίση θέλει ηγέτη

Νίκος Αναστασιάδης

2013

Ενώνουμε δυνάμεις

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΙΛΛΗΚΑΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Δεν είμαι της σχολής της εθνικής αυτοκτονίας

■ Εγώ δεν ζητώ να μου χαμογελούν ούτε να μου λεν μπράβο ■ Να προχωρήσουμε σε προώθηση μέρους του οικοπέδου 12 ■ Όσο μειώνεται η αποχή θα μειώνονται και οι πιθανότητες Αναστασιάδη

Συνέντευξη στον **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Στην άμεση αξιοποίηση του φυσικού αερίου και στην επαναδιαπραγμάτευση των όρων του Μνημονίου θα προχωρήσει ο Γιώργος Λιλλήκας σε περίπτωση που εκλεγεί στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Σε συνέντευξη στην «Κ» επιμένει ότι είναι δυνατή η άμεση αξιοποίηση μέρους του «οικοπέδου 12» και υποστηρίζει ότι η αμφισβήτηση των προτάσεων του έχει να κάνει με προεκλογικές σκοπιμότητες. Στο Κυπριακό δεσμεύεται ότι θα αποσύρει διαχρονικές «υποχωρήσεις» μας από το τραπέζι των συνομιλιών και θα ζητήσει αλλαγή της βάσης λύσης, ενώ εμμέσως απαντά σ' όσους αμφισβητούν το γεγονός ότι είναι συνεχιστής της γραμμής Τάσσο: και ο Τ. Παπαδόπουλος ήταν εναντίον της Διζωνικής Δικονομικής Ομοσπονδίας, εξού και «το σωστό περιεχόμενο», σημειώνει.

—Κατηγορείστε για λαϊκισμό, ότι στα θέματα της οικονομίας έχετε υποθετήσει μια ρητορική η οποία γνωρίζετε ότι είναι ανέφικτη, αλλά και για μεταλλάξεις. Αρχικά είδαμε τοποθετήσεις σας με τις οποίες φαινόταν ότι αντιμετώπιζατε το

«Ακόμα και τώρα δεν γνωρίζουμε το ύψος του δανεισμού ούτε το επιτόκιο που θα πληρώνουμε. Υπευθύνότητα είναι να ξέρεις όλα τα δεδομένα πριν πάρεις την απόφαση. Όχι να υπογράφεις εν λευκώ και να προσθέτουν οι άλλοι τους όρους».

Θα επιδιώξω την άμεση αξιοποίηση του φυσικού αερίου και θα επαναδιαπραγματευτώ τους όρους του Μνημονίου, ιδιαίτερα όρους που πιθανόν να οδηγήσουν σε εκχώρηση κρατικής κυριαρχίας στην Τρόικα

Μνημόνιο ως αναγκαίο κακό. Σιγά-σιγά πηγαίτε σε μια πιο σκληρή γραμμή και σήμερα πηγαίτε μια καθαρά αντιμνημονιακή στάση.

—Οι δηλώσεις μου παρατίθενται αποσπασματικά και επικρίνονται ταυτόχρονα γιατί επιβεβαιώθηκαν. Είχα από την αρχή καλέσει την κυβέρνηση να πάρει μέτρα για να προστατεύσει την οικονομία και την κοινωνία. Είχα προειδοποιήσει ότι ενόσω δεν ξεκαθαρίσει τη θέση της και έπαιζε με την αναβλητικότητα θα έθετε την Κύπρο σε δυσμενή θέση, καθώς θα διαπραγματευόμαστε με το πιστόλι στον κρόταφο. Εδώ φτάσαμε δυστυχώς. Από τον περασμένο Μάιο έλεγα να μη δικάσουμε τον λαό σε μνημονιακούς και αντιμνημονιακούς. Και κάλούσα να πάρουμε όλοι από κοινού διαρθρωτικά μέτρα για να μην υπάρξει πολιτικό κόστος για κανένα.

—Μα αν κάποιος δίκασε τον λαό σε μνημονιακούς και αντιμνημονιακούς θα μπορούσε κάποιος να πει ότι αυτός ήσασταν εσείς. Ενώ η Κύπρος βρισκόταν προ του φάσματος της χρεοκοπίας και ενώ φαινόταν να καταλήγουμε σε συμφωνία για δανειακή σύμβαση, πριν ακόμα γίνουν γνωστοί οι όροι εσείς από το Παλαϊκώρι λέγατε ότι κάποιος ήταν έτοιμος για να δώσουμε όλα στην Τρόικα και ότι θα έπρεπε να στείλουμε τη στείλωμε σπύτι της.

—Είχα στείλει επιστολή στον Πρόεδρο και του ζητούσα να μας καλέσει σε κοινή σύσκεψη, να συζητήσουμε τον τρόπο διαχείρισης του φυσικού αερίου και τις αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές. Είχα, επίσης, προτείνει αντί να τσακωνόμαστε τα επιτελεία για το πόσα θα είναι τα έσοδα, να καλέσουμε ένα διεθνή οίκο εμπειρογνομόνων να μας κάνει μια συγκριτική μελέτη. Ποια είναι η αξία των οικοπέδων, ποιο θα είναι το κόστος του Μνημονίου, πόσα δισεκατομμύρια απώλειες εσόδων θα

έχει το κράτος εάν μπει σε παρατεταμένη ύφεση. Να βάλουμε τις δύο μελέτες κάτω και να κρίνουμε ποια συμφέρει στον τόπο. Ούτε αυτή η πρόταση υιοθετήθηκε. Και κατηγορούμαι ότι δίκασα; Ακόμα και σήμερα δεν γνωρίζουμε το ύψος του δανεισμού ούτε το επιτόκιο που θα πληρώνουμε. Δεν γνωρίζουμε αν είναι βιώσιμο το χρέος. Ο επόμενος Πρόεδρος θα έχει το δικαίωμα να αξιοποιήσει την κρατική περιουσία όπως θέλει ή θα χρειάζεται την έγκριση της Τρόικας; Εάν το χρέος δεν είναι βιώσιμο θα οδηγηθούμε σε 2ο μνημόνιο και «κούρεμα». Με το 48% περίπου του χρέους μας να είναι εσωτερικός δανεισμός, που θα σταθούν οι ημικρατικοί, τα Ταμεία Προνοίας; Κατά συνέπεια, υπευθύνότητα είναι να ξέρεις όλα τα δεδομένα πριν πάρεις την απόφαση. Όχι να υπογράφεις εν λευκώ και να προσθέτουν οι άλλοι τους όρους.

—Αυτή η συγκριτική μελέτη δεν θα έπρεπε να γίνει πριν αρχίσετε να καταθέτετε σειρά προτάσεων για το φυσικό αέριο; Παρά να επανέρχεστε ανά δύο μήνες με νέα πρόταση, αναθεωρώντας την προηγούμενη;

—Σήμερα επιβεβαιώνομαι από τη Royal Bank of Scotland. —Επιβεβαιώνετε —αν επιβεβαιωθείτε— όσον αφορά στα αποθέματα, ότι ότι είναι καλύτερα να μην πάρουμε δάνειο με 2,5% και να πληρώνουμε επιτόκιο 12-13%.

—Ποιος είπε ότι θα πληρώνουμε 13%;

—Η πρακτική δείχνει ότι τα ομόλογα μιας κρατικής εταιρείας αντανάκλουν το επενδυτικό ρίσκο του κράτους. Άρα η λογική λέει ότι το επιτόκιο που φέρουν τα εταιρικά ομόλογα θα είναι πολύ κοντά σε αυτό των κρατικών ομολόγων.

—Το 13% είναι αυθαίρετο. Η Wall Street εξέδωσε

κατάλογο με τα επιτόκια εταιρικών και κρατικών ομολόγων της Ε.Ε. Στην Πορτογαλία τα ομόλογα των τηλεπικοινωνιών ήταν 6 μονάδες πιο φθηνά από τα κρατικά. Στη Γερμανία τα ομόλογα της Bayer είχαν επιτόκιο 15% χαμηλότερα από αυτά της χώρας. Αν προχωρούσαμε όπως εισηγηθήκαμε με εταιρικά ομόλογα, σήμερα θα είμαστε στο τέλος του δρόμου. Δεν το κάναμε.

—Πότε έγινε η πρόταση;

—Τον Ιούλιο. —Στη συνέντευξή σας στην «Καθημερινή» λέτε ότι χρειάζονταν ένας χρόνος για την έκδοση ομολόγων, άρα τον επόμενο Ιούλιο. Ο υπ. Οικονομικών δήλωσε ότι βγάξουμε το μισό Μάρτιο και η ΕΚΤ ότι καλύτερη είναι η έκδοση ομολόγων, άρα τον επόμενο Ιούλιο. Πώς θα αποφεύγαμε τη χρεοκοπία;

—Εγώ δεν είμαι της σχολής της εθνικής αυτοκτονίας.

—Άρα;

—Άρα αφού κάποιος με την αναβλητικότητα τους δεν μας άφησαν χρόνο και κάποιος άλλος, όπως ο Ν. Αναστασιάδης, εκβίαζαν την κυβέρνηση και την υπέσκαπταν να υπογράψει εδώ και τώρα, πρότενα να προωλήσουμε ένα μέρος της ποσότητάς μας. Ο εκτελεστικός πρόεδρος της ΚΡΕΤΥΚ είπε ότι θα έχουμε πάνω από 7 τρισεκατομμύρια κυβικά πόδια. Κατά συνέπεια η δυνατότητα υπάρχει. Δυστυχώς, ΔΗΣΥ και ΑΚΕΛ συμπεριφέρονται με τον ίδιο μη υπεύθυνο τρόπο που συμπεριφέρθηκαν και το 2003. Όταν για προεκλογικούς και πάλι λόγους παρεμπόδιαν την κυβέρνηση Τ. Παπαδόπουλου να προχωρήσει στην ενδίδωση λύση του φυσικού αερίου για να έρθει πέντε χρόνια μετά ο κ. Αναστασιάδης να πει το mea culpa και η κυβέρνηση Χριστόφια να κάνει τον ίδιο διαγωνισμό που παρεμπόδιε τότε. Με τη διαφορά

ότι πλήρωσε ο τόπος 2,5 δισ. επιπλέον κόστος στην τιμή ρεύματος.

—Βάσει βέβαια της συμφωνίας που κάναμε δεν μπορούμε να πωλήσουμε φυσικό αέριο. Έχουμε εκχωρήσει τα δικαιώματά μας στη Noble. Το τι μπορούμε να πωλήσουμε είναι τα μελλοντικά μας έσοδα.

—Το συμβόλαιό μας είναι απόρρητο και εγώ δεν το γνωρίζω. Δεν μπορώ να μπω σε αυτή τη λογική. Θα πρέπει να το μελετήσω. Εγώ ξέρω ότι σήμερα στον κόσμο υπάρχουν χώρες που προωθούν για τα επόμενα 30 χρόνια, όπως και η Ιαπωνία.

—Μπορείς να προωλήσεις πριν να έχεις επιβεβαιωμένα και πιστοποιημένα αποτελέσματα;

—Ναι. Διότι πούλας με το κυβικό πόδι. Όλες οι ρήτρες των συμβολαίων έχουν μέσα πρόνοιες προστασίας. Και στο «Λεβιάθαν» ξεκίνησε με πρόβλεψη για 8 τρις. και πήγε στα 17. Ο πρόεδρος της ΚΡΕΤΥΚ είπε ότι τα αποθέματά μας είναι πάνω από 7 τρις. Άρα έχουμε όλη την άνεση να προωλήσουμε.

—Μα δεν αμφισβητεί κανένας ότι έχουμε αέριο. Αυτό που αμφισβητείται είναι ότι είναι αξιοποιήσιμο τώρα. Ο πρόεδρος της ΚΡΕΤΥΚ που επικαλείστε σε συνέντευξη στον «Πολίτη» λέει ότι είναι αναγκαίο πρώτα να γίνουν επιβε-

Ο Τ. Παπαδόπουλος με το «σωστό περιεχόμενο» στην ουσία τασούσαν εναντίον της Διζωνικής Δικονομικής Ομοσπονδίας

βαιωτικές γεωτρήσεις «... ώστε όταν θα βγούμε έξω για αγοραστές να ξέρουμε τι λέμε».

—Κάνεις μια διαπραγμάτευση. Έχεις 7 τρις. κυβικά πόδια; Θα πεις ότι σου ανήκουν τα πέντε; Να κάνεις μια συμφωνία με το κυβικό πόδι. Αν μετά που θα γίνει η γεώτρηση θα είναι μικρότερη η ποσότητα θα επιστρέψεις χρήματα. Αν είναι μεγαλύτερη θα εισπράξεις χρήματα.

—Στο debate της Δευτέρας καταγορήσατε τους ανθυποψηφίους σας ότι έχουν αναλάβει δεσμεύσεις να περάσει ο αγωγός από την Τουρκία. Πώς είσατε σε θέση να το γνωρίζετε;

—Ο ίδιος ο κ. Αναστασιάδης σε συνέντευξή του στον «Φ» είπε να περάσουμε τον αγωγό μέσα από την Τουρκία.

—Είπε να συζητηθεί. Πώς δεσμεύτηκε;

—Καλά, θεωρείται ότι οι δηλώσεις κάποιου που διεκδικεί την προεδρία του κράτους δεν τον δεσμεύουν; Δηλαδή οι πολίτες δεν πρέπει να λαμβάνουν σοβαρά τι λέει ένας υποψήφιος; Να θεωρούν ότι τη μία μέρα λέει α' και την άλλη β';

—Εάν δεν υπογραφεί το Μνημόνιο μέχρι τη εκλογές, το θέμα θα κληθεί να διαχειριστεί ο επόμενος Πρόεδρος. Αν αυτός είστε εσείς, τι θα πράξετε;

—Θα επιδιώξω την άμεση αξιοποίηση του φυσικού αερίου. Παράλληλα, θα επαναδιαπραγματευτώ τους όρους του Μνημονίου, ιδιαίτερα όρους που πιθανόν να οδηγήσουν σε εκχώρηση κρατικής κυριαρχίας στην Τρόικα. Από την επιστολή της Τρόικα προς τον υπουργό Οικονομικών, φαίνεται ότι η Τρόικα θεωρεί ότι η συμφωνία της παρέχει δικαίωμα λόγου στο πώς θα διαχειριστούμε τα έσοδα από το αέριο. Κάτι τέτοιο θα μας οδηγήσει σε ομπρία της Τρόικας με κίνδυνο να καταλήξουν όλα τα έσοδα στα ταμεία της Τρόικας αντί στην οικονομική ανάπτυξη της Κύπρου.

Με δεσμεύουν μόνο οι θέσεις του προγράμματός μου

—Από τον ΔΗΣΥ προτάσσεται το επείγουσα ότι ενδεχόμενη εκλογή σας θα αποτελεί στην ουσία συνέχιση της παρούσας διακυβέρνησης. Ότι θα αναγκαστεί να μπει σε συζητήσεις με το ΑΚΕΛ και να συμπεριλάβετε θέσεις του στο πρόγραμμά σας.

—Οι θέσεις που με δεσμεύουν είναι οι θέσεις του προγράμματός μου. Εγώ απευθύνομαι στους πολίτες. Ο όποιος διάλογος έγινε και με τα κόμματα του ενδίδωτου χώρου στον πρώτο γύρο έγινε επί θέματα αρχών πολιτικής. Αυτή θα είναι η βάση της οποιασδήποτε συνεργασίας. Κατά συνέπεια δεν υπάρχει περίπτωση κομματικής κυβέρνησης. Μάλιστα, έχω δεσμευτεί ότι δεν θα υπάρχουν ούτε ανύστα κομματικά στελέχη στο Υπουργικό Συμβούλιο. Και κάλεσα τον κ. Αναστασιάδη να λάβει την ίδια δέσμευση για να ανοίξουμε τον δρόμο στους νέους ανθρώπους. Τι θα κάνει ο κ. Αναστασιάδης στον δεύτερο γύρο; Δεν θα απευθυνθεί στους ψηφοφόρους του ΑΚΕΛ; Για τον κ. Αναστασιάδη είναι θεμιτό να απευθυνθεί προς το ΑΚΕΛ, για μένα δεν είναι θεμιτό; Εξάλλου, προκτές στην τηλεοπτική συζήτηση είναι ότι θα θέλει να συμπεριλάβει και το ΑΚΕΛ στην κυβέρνηση.

—Εκφράσατε τη βεβαιότητα ότι η διαφορά με τον κ. Αναστασιάδη μέχρι τον Ιανουάριο στα σενάρια του δεύτερου γύρου θα εξανεμιστεί και ότι όσο μειώνεται η αποχή τόσο θα αυξάνεται το ποσοστό σας. Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις δεν φαίνεται να σας δικαιώνουν. Αντίθετα, η μείωση της αποχής έχει φέρει και μείωση των ποσοστών σας.

—Εγώ επιμένω ότι όσο μειώνεται η αποχή τόσο μειώνονται οι πιθανότητες του Ν. Αναστασιάδη. Το 26% που δεν πήγε στις βουλευτικές εκλογές απέρριψε τα κόμματα και το σύστημα. Εάν ήθελαν να ψηφίσουν είτε Αναστασιάδη είτε οποιοδήποτε άλλο κόμμα, είχαν την επιλογή να το πράξουν. Κατά συνέπεια, πέρα από τις έρευνες, υπάρχει η λογική που λέει ότι είναι πιο μεγάλες οι δικές μου πιθανότητες να είμαι η επιλογή αυτών που απείχαν.

—Κάποιος μπορεί να αντιπαραβάλει ότι αυτό το αποτέλεσμα δείχνει ακριβώς το γεγονός ότι δεν έχετε πείσει ότι είστε η «εκτός συστήματος» υποψηφιότητα.

—Εμείς θεωρούμε ότι πείσθηκε. Δεν αγχώνομαι. Όπως διαμείψτηκαν αυτοί που μόλις εξήγγειλα την υποψηφιότητά μου έλεγαν ότι θα εξασφαλίσει 2-3% έτσι και η κλήση θα εκπληξεί πολλούς.

Η εμπειρία μας δείχνει ότι όσες φορές διεκδικήσαμε, κερδίσαμε

—Στο Κυπριακό έχετε δεσμευτεί να αποσύρете διαχρονικές παραχωρήσεις και να ζητήσετε διαπραγμάτευση εξ αρχής. Πόσο ρεαλιστικό είναι κάτι τέτοιο, αλλά και πώς αντιμετωπίζουμε το ρίσκο που κουβαλά μια τέτοια κίνηση;

—Η δουλειά μας δεν είναι να ικανοποιήσουμε την Τουρκία, αλλά να διεκδικήσουμε τα δικαιώματά μας. Είναι δύσκολο, όχι όμως ανέφικτο. Η εμπειρία μας δείχνει ότι όσες φορές διεκδικήσαμε, κερδίσαμε. Και το 2004 μας έλεγαν ότι είναι αδύνατο να απορρίψουμε το Σχέδιο Ανάν. Το απορρίψαμε, δεν πάθαμε τίποτε. Χρειάζεται βέβαια πολυεπίπεδη προσπάθεια. Να δημιουργήσουμε στρατηγικές συμμαχίες, να αξιοποιήσουμε τη στρατηγική μας θέση, το φυσικό αέριο και να αναβαθμίσουμε την αξία μας για τους εταίρους μας στην Ε.Ε. Έχω προτείνει τη διαμόρφωση ενός πλαισίου λύσης στο οποίο δεν θα περιλαμβάνονται οι διαχρονικές μας υποχωρήσεις και την ταυτόχρονη διαπραγμάτευση —με τους Τ/κ για να συζητήσουμε την κατοχύρωση των δικών τους δικαιωμάτων και με την Τουρκία ζητήματα για τα οποία αποκλειστικά και μόνο αυτή μπορεί να αποφασίσει— την αποχώρηση των στρατευμάτων, επισοικών, την κατάρτιση των εργαζομένων. Ασφαλώς, η πρώτη αντίδραση της Τουρκίας θα είναι αρνητική. Εμείς θα πρέπει να πείσουμε για την αποφασιστικότητά μας. Να δημιουργήσουμε κόστος πάνω στην Τουρκία από την κατοχή που είναι μεγα-

λύτερο από το όφελος. Σε διαφορετική περίπτωση δεν έχει λόγο να αλλάξει την πολιτική της και ενόσω η Τουρκία δεν αλλάξει πολιτική είτε θα διαπραγματευόμαστε με τους Τ/κ όπως κάνουμε εδώ και μισό αιώνα, χωρίς αποτέλεσμα, είτε θα δεχθούμε να ικανοποιήσουμε και τις πιο ακραίες θέσεις της Τουρκίας για να έχουμε λύση.

—Ακόμα κι αν —χάρην συζητήσεως— δεχθώμε ότι η Τουρκία θα καθίσει στο τραπέζι των συνομιλιών, θεωρείτε ότι η Ε.Ε. και διεθνής κοινότητα θα υψωθούν σε διαπραγμάτευση του Κυπριακού εξ αρχής;

—Εγώ δεν ζητώ να μου χαμογελούν, ούτε να μου λεν μπράβο. —Μα δεν είναι θέμα αν θα μας χαμογελούν. Μπορούμε να πείσουμε τη διεθνή κοινότητα εγκαταλείποντας μια διαδικασία στην οποία έχουμε με αριθμό εγγράφων και συμφωνιών τα τελευταία 36 χρόνια, δεσμευτεί; Εκτός κι αν λέτε ότι μπορούμε να λύσουμε το Κυπριακό χωρίς τη συνδρομή της.

—Ασφαλώς τη χρειαζόμαστε. Το 2004 όμως μεγάλο μέρος της διεθνούς κοινότητας δεν λειτουργήσει ούτε με βάση το διεθνές δίκαιο ούτε με βάση τα εθνικά συμφέροντα, το ίδιο θα πρέπει να μάθουμε να κάνουμε και εμείς. Αν προχωρήσουμε στις συμμαχίες που έχω πει τότε σημαντικές χώρες του Σ.Α. θα μας στηρίξουν.

—Στο βιβλίο σας «Λύση του Κυπρια-

«Να δημιουργήσουμε κόστος πάνω στην Τουρκία από την κατοχή που να είναι μεγαλύτερο από το όφελος», δηλώνει ο Γιώργος Λιλλήκας στον Αντώνη Πολυδώρου.

κού» γράφετε: «Ο χρόνος θα παγώνει τη δικαιοσύνη... Υπό αυτές τις συνθήκες, στην πραγματικότητα ο Κυπριακός Ελληνισμός κάνει το 37% για να διασφαλίσει —στον βαθμό που θα του επιτρέπουν οι συνθήκες στη διεθνή κοινότητα, την επιβολή του που μια κακή λύση θα έθετε σε κίνδυνο». Είναι αυτό ένα ρίσκο που ο Γ. Λιλλήκας είναι διατεθειμένος να πάρει και

να το πει ξεκάθαρα στον λαό; Να αποπώσουμε για πάντα το 37% του εδάφους, ευελπιστώντας σε δημιουργία συνθηκών που θα επιτρέπουν εξεύρεση ιδανικής για εμάς λύσης; —Στο βιβλίο μου λέω ότι το status quo δεν είναι λύση. Ότι η μεγαλύτερη απειλή είναι ο εποικισμός. Διότι αν ο αριθμός των εποίκων πάει αύριο 3,4 εκατομμύρια θα δημιουργηθεί πρόβλημα ζωτικού

λάξε από το 2008;

—Παρουσίαση του παρακώλου της 8ης Ιουλίου. Υπήρξε όντως αυτή η παρέμβαση. Στόχος της επιστολής Καμπαρί ήταν η εξεύρεση νέας βάσης λύσης του Κυπριακού. Ο Τ. Παπαδόπουλος με το «σωστό περιεχόμενο» στην ουσία τασούσαν εναντίον της ΔΔΟ. Αν διαβάσει κανείς το προεκλογικό φυλλάδιο και το τι πρότεινε δεν μπορούσε να είναι ΔΔΟ. Και εδώ υπάρχει ένα πηκτικό ζήτημα. Λένε οι κ. Αναστασιάδης και Μάλτας ότι είναι υπέρ της ΔΔΟ. Όταν διαβάσει την περιγραφή της λύσης που επιδιώκουν, αυτή αποκλείει τη Διζωνική. Εγώ έκανα ένα βήμα ειλικρίνειας και είπα μέχρι το 2004 ο καθένας μας έδινε το δικό του περιεχόμενο στη Διζωνική. Δεν μπορεί όμως μετά το 2004 να προπονημαστέ ότι δεν ξέρουμε τι είναι η ΔΔΟ και να θέλει ο καθένας να της δίνει διαφορετικό περιεχόμενο.

—Το 2008 όμως θέτατε θέμα διατήρησης της μορφής λύσης.

—Της 8ης Ιουλίου...

—Η 8η Ιουλίου δεν κατέληξε σε νέα μορφή λύσης. Όταν λέτε έγινε παρέμβαση «για να επιβεβαιωθεί ότι επιδιωκόμενη λύση είναι η ΔΔΟ» και «εγκατάλειψη της 8ης Ιουλίου αποδεσμεύει την Τουρκία από τη μορφή λύσης...» τι άλλο εκτός από ΔΔΟ μπορεί να εννοούσατε;

—Στην 8η Ιουλίου υπήρξε δέσμευση ότι θα εξερευνηθεί νέα βάση λύσης. Εάν λοιπόν καταργηθεί θα απελευθερωθούν η Τουρκία να επιμένει στη Διζωνική.

Η σικάτη σύζυγος, τα εγγόνια και οι άνεργοι

Επίσημη υποβολή υποψηφιοτήτων με μηνύματα και από τους τρεις βασικούς διεκδικητές της εξουσίας

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Στην πρόκληση εντυπωσιασμού της κοινής γνώμης στόχευσαν τα επιτελεία των τριών βασικών υποψηφίων την Παρασκευή κατά την επίσημη υποβολή των υποψηφιοτήτων που πραγματοποιήθηκε στα ballroom του Χίλτον. Όλοι επιστράτευσαν δεκάδες υποστηρικτές αλλά η καλύτερη ομοιογενής δουλειά, έγινε από το επιτελείο Αναστασιάδη το οποίο κατάφερε να συγκεντρώσει πάνω από εκατόν παράγοντες από όλα τα φάσματα της κοινωνίας, προερχόμενους και από τις δύο κομματικές παρατάξεις που τον υποστηρίζουν για να πλαισιώσουν τον υποψήφιο. Το επιτελείο απέδωσε την παρουσία των υποστηρικτών σε αυθόρμητη εκδήλωση συμπάραστασης. Την υποψηφιότητα Αναστασιάδη πρότεινε ο νομπελίστας καθηγητής Χριστόφορος Πισσαρίδης, ένα γεγονός έκπληξη για πολλούς, ενώ το πρώτο όνομα ανάμεσα στους υποστηρικτές ήταν ο αγαπημένος τραγουδιστής της νεολαίας Μιχάλης Χατζηγιάννης ο οποίος σφράγισε την υποστήριξη του και με την εκεί παρουσία του. Αναντίρρητα, το κλίμα ευφορίας γύρω από το όνομα του Νίκου Αναστασιάδη ενισχύθηκε από την παρουσία των εγγονιών του υποψηφίου. Ο Άντνης, ο μεγαλύτερος, στάθηκε δίπλα στον παππού του με την απαιτούμενη σοβαρότητα, προκαλώντας τη συμπάθεια και προς τους δύο. Λίγο γκλάμουρ, λίγο παιδική χαρά, λίγο πολιτικά, και λίγο χιούμορ ήταν η συνταγή που έδωσε λάμψη στον Νίκο Αναστασιάδη και μετέδωσε ένα κλίμα νικηφόρο.

«Γιάνκο μου, σ' ευχαριστώ, χρειάζεται τη στήριξη σου όλη η κοινωνία», είπε ο Νίκος Αναστασιάδης απευθυνόμενος στον ψυχίατρο Γιάνκο Μικελίδη που στήριξε την υποψηφιότητά του προκαλώντας γέλιο και χειροκροτήματα.

Τον κ. Λιλλήκα συνόδευσε ο γιος του Ορφέας και η σύζυγος του Βαρβάρα. Παρά το πλεονόν του οι Γιαννάκης Ομήρου και Βάσος Λυσαρίδης.

Σύμφωνα με τους δημοσιογράφους την παράσταση έκλειψε η σύζυγος Μαλά, η οποία παρουσιάστηκε δίπλα στον σύζυγό της σικάτη όπως πάντα.

Εάν τα τέσσερα εγγόνια του Νίκου Αναστασιάδη κέρδισαν τις εντυπώσεις για χάρη του παππού τους, στην περίπτωση του Σταύρου Μαλά, ο οποίος ήταν και ο πρώτος υποψήφιος που υπέβαλε υποψηφιότητα στις 9 το πρωί, τις εντυπώσεις έκλειψε η Ζαχαρούλα, η γυναίκα του. Χαρακτηρίστηκε από τους δημοσιογράφους η πιο σικάτη σύζυγος όλων των υποψηφίων. Τον κ. Μαλά υποδέχτηκαν στην είσοδο του Χίλτον ο Άντρος Κυπριανού και ο Νίκος Κατσουρίδης, στέλνοντας μηνύματα συσπείρωσης στους ΑΚΕΛικούς ψηφοφόρους, ενώ το μήνυμά της ευρύτερης αποδοχής του υποψηφίου έστειλε η υποστηρίξι του από τον υπουργό Γεωργίας Σοφοκλή Αλετράρη, ο οποίος προέρχεται από τη δεξιά. Η παρουσία Μαλά πλαισιώθηκε και από περίπου 70 στελέχη του ΑΚΕΛ.

Πολλοί περισσότεροι από αυτούς που συνόδευαν τον Γιώργο Λιλλήκα στην επίσημη υποβολή της υποψηφιότητάς του, οι οποίοι δεν ξεπερνούσαν τους 40. Ωστόσο, το επιτελείο Λιλλήκα δεν θέλησε να περάσει το μήνυμά της μαζικής εκδήλωσης συμπάραστασης προς το πρόσωπό του υποψηφίου, αλλά το μήνυμά της προσωπικής ευθύνης έναντι στον κάθε πολίτη ξεχωριστά και ειδικά στους νέους, μία ομάδα στην οποία επιχειρεί να διεισδύσει. Γι' αυτό και επέλεξε οκτώ ανέργους για να υποστηρίξουν την υποψηφιότητά του. Ταυτόχρονα το επιτελείο του απευθυνόμενο σε ένα άλλο κοινό, τους υποστηρικτές του Τάσου Παπαδόπουλου αλλά και όσους ψήφισαν κατά του σχεδίου

Ανάν, επέλεξε για προτείνουσα της υποψηφιότητας Λιλλήκα την Ειρήνη Μάντολες, κόρη της Χαρίτας Μάντολες, ως συμβολο αγώνα διεκδικησις της επανένωσης της Κύπρου. Τον κ. Λιλλήκα συνόδευσαν η σύζυγος του Βαρβάρα και ο γιος του Ορφέας. Το θετικό από τη διαδικασία της υποβολής των υποψηφιοτήτων ήταν πως ουδείς από τους τρεις επιχειρήσε να κάνει αυτό που κάνουν οι πολιτικοί ηγέτες κάθε μέρα εδώ και χρόνια. Να ριζούν λάσπη στον αντιπαλό και να έρθουν σε αντιπαράθεση. Όσο λάμψη και επικοινωνιακή στρατηγική και αν επιστράτευαν τα επιτελεία των υποψηφίων, το ότι απέφυγαν να συγκρουστούν ήταν μία στοιχειώδης ένδειξη πολιτικού πολιτισμού.

Άντρη Μακαρία Στυλιανού

Πραξούλα Αντωνιάδου

Κώστας Κυριάκου, Ούτοπος

Λουκάς Σταύρου

Ανδρέας Ευστρατιού

Λάκης Ιωάννου

Σόλων Γρηγορίου

Γεώργιος Χαραλάμπος

Δύο υποψήφιες γράφουν ιστορία

Μπορεί οι βασικοί διεκδικητές της εκτελεστικής εξουσίας να είναι τρεις, ωστόσο άλλοι οκτώ πολίτες διεκδικούν το χρίσμα της προεδρίας. Μεταξύ τους και δύο γυναίκες για πρώτη φορά στα κυπριακά χρονικά. Η Πραξούλα Αντωνιάδου, πρόεδρος των ΕΔΗ και η Άντρη Μακαρία Στυλιανού. Η πρώτη δπλώνει ως επάγγελμα οικονομολόγος και η δεύτερη εκπαιδευτικός. Πάντως, φαίνεται να απογοήτευσε τους δημοσιογράφους η απουσία του Δάκη από την ομάδα υποστηρικτών της κ. Αντωνιάδου γεγονός που σχολιάστηκε. Την υποστήριξε ωστόσο ο Λεωνίδας Μαλένης, ο οποίος βρισκόταν παρά το πλεονόν της και ο Τουρκοκύπριος πολιτικός Μουράτ Κανατλί. Συνολικά οι υποψηφιότητες ανήλθαν στις 11 έναντι 9 το 2008 και 10 το 2003. Είναι η αύξηση των υπο-

ψηφιοτήτων ένδειξη ενίσχυσης της Δημοκρατίας; Μάλλον το αποτέλεσμα θα φανεί στην κάλπη. Οι υπόλοιποι υποψήφιοι είναι: Ο Κώστας Κυριάκου, γνωστός ευρέως ως «Ούτοπος», γεωργός και συγγραφέας. Ο κ. Κυριάκου μετέβη από το βράδυ στη Λευκωσία -ζει και εργάζεται στο χωριό Μακούντα κοντά στην Πόλη Χρυσοκούς- όπου και διανυκτέρευσε. Δεν τον συνόδευσε κανένας από τους υποστηρικτές της υποψηφιότητάς του, διότι όπως είχε δεν θέλει να ταλαιπωρεί τους άλλους. Μετέφερε όμως στο μαύρο τσαντάκι μαζί με τα 1710 ευρώ που είχε διαθέσιμα για να πληρώσει το τέλος για την υποψηφιότητα και τα εκλογικά τους βιβλιάρια μαζί με τις υπογραφές του. Πριν εισέλθει στο ballroom μετέρψε ξανά τα χρήματα. Όπως είχε,

εκταμίευσε την Πέμπτη τα μισά και την Παρασκευή τα άλλα μισά μπας και συμβεί κάτι και τα χάσει όλα. Ο Ούτοπος είναι η τρίτη φορά, όπως είχε, που υποβάλλει υποψηφιότητα για την Προεδρία της Δημοκρατίας και συνολικά και για άλλα αξιώματα η 8η. Ο Γεώργιος Χαραλάμπος, άνεργος. Είναι υποψήφιος του ΕΛΑΜ. Τον συνόδευσε ολιγομελής αντιπροσωπεία του επιτελείου του. Ο Ανδρέας Ευστρατιού, επιχειρηματίας. Μίλησε απλά, όπως θα μιλούσε ένας αγνός, λαϊκός άνθρωπος. Θα αγωνισθεί για τους άνεργους, τους πολύτεκνους και τους φτωχούς. Ο Λάκης Ιωάννου, σύμβουλος δικαιομάτων του πολιτών. Ο Σόλων Γρηγορίου, γεωργός. Ο Λουκάς Σταύρου, ζωγράφος και συγγραφέας.

Ψηλό επιτόκιο, ευέλικτη κατάθεση

Μέσος όρος επιτοκίου (στο τέλος του 3ου μήνα) **5,10%** σε ετήσια βάση.

Καταθετικό Σχέδιο Step Up 3X1

Ευελιξία, ψηλή απόδοση, 3μηνια διάρκεια

Επειδή στις μέρες μας η ευελιξία έχει ιδιαίτερη αξία, ένα καταθετικό σχέδιο εκτός από ψηλό επιτόκιο πρέπει να προσφέρει και τη δυνατότητα για ανάληψη των χρημάτων μας σε σύντομο διάστημα. Το καταθετικό σχέδιο Step Up 3X1 της Λαϊκής Τράπεζας προσφέρει ψηλές αποδόσεις με επιτόκιο που φτάνει το 5,60% και τη δυνατότητα ανάληψης των χρημάτων σας στο τέλος κάθε μήνα, χωρίς καμία επιβάρυνση!

Χαρακτηριστικά σχεδίου:

- Ελάχιστο ποσό αρχικής κατάθεσης: €50.000.
- Διάρκεια κατάθεσης: 3 μήνες.
- Το επιτόκιο ξεκινά από το 4,60% για τον 1ο μήνα, ανεβαίνει στο 5,10% για το 2ο μήνα και φτάνει στο 5,60% για τον 3ο μήνα. Μέσος όρος επιτοκίου (στο τέλος του 3ου μήνα) 5,10% σε ετήσια βάση.
- Η πληρωμή του τόκου θα γίνεται στο τέλος κάθε μήνα, σε οποιοδήποτε προσωπικό σας λογαριασμό.
- Έχετε τη δυνατότητα να αποσύρετε ολόκληρο το ποσό της κατάθεσης στη λήξη κάθε μήνα, χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση. Στην περίπτωση αυτή ο λογαριασμός θα κλείσει. Δεν επιτρέπεται η απόσυρση μέρους της κατάθεσης σε οποιαδήποτε στιγμή.
- Δεν επιτρέπεται η κατάθεση πρόσθετου ποσού.
- Το προϊόν διατίθεται μέχρι νεότερης ειδοποίησης.

Σημείωση: Στο σχέδιο διατίθεται και η επιλογή για ελάχιστο ποσό κατάθεσης €15.000 με διαφοροποιημένα επιτόκια (Πίνακας 2).

Πίνακας 1			Πίνακας 2		
Από €50.000 και άνω			Από €15.000 - €49.999		
Μήνας	Μηνιαίο επιτόκιο σε ετήσια βάση	Μέσο επιτόκιο σε ετήσια βάση	Μήνας	Μηνιαίο επιτόκιο σε ετήσια βάση	Μέσο επιτόκιο σε ετήσια βάση
1	4,60%	4,60%	1	4,30%	4,30%
2	5,10%	4,85%	2	4,80%	4,55%
3	5,60%	5,10%	3	5,30%	4,80%
ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΗΝΙΑΙΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΣΕ ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 3ου ΜΗΝΑ		5,10%	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΜΗΝΙΑΙΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΣΕ ΕΤΗΣΙΑ ΒΑΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 3ου ΜΗΝΑ		4,80%

Κλίμακα Επιτοκίων

facebook.com/laikibank
Τηλετράπεζα: 8000 2000
www.laiki.com

ΛΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση ή να αποσύρει ή τροποποιήσει το σχέδιο χωρίς προειδοποίηση. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. Για πληροφορίες καλέστε το 8000 2000.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Ο Νικόλας ξεκίνησε ήδη τη δική του προεκλογική εκστρατεία

Παραίτηση βάσει ατζέντας

Βρήκα μαζεμένους κάμποσους πρωτοκλασάτους του ΔΗΚΟ την Παρασκευή στο Χίλτον κι είπα να μαζέψω κι εγώ για χάρη σας κάμποσα, με αφορμή που ο Νικόλας Παπαδόπουλος, είχε την προηγούμενη μέρα ρίξει τη βόμβα της παραίτησής του από την αντιπροεδρία του ΔΗΚΟ. «Ούτε βόμβα ούτε καν κροτίδα ήταν», είπε στον Ιανό, προβεβλημένο στέλεχος του κόμματος και συνέχισε: «Ήταν άλλο ένα μελετημένο βήμα στην ατζέντα του Νικόλα, για την προετοιμασία του εδάφους για διεκδίκηση της Προεδρίας στο επόμενο συνέδριο, και στην τελευταία παράγραφο της ανακοίνωσής του αυτό δηλώνεται σαφώς», και την ανέσυρε από την τσέπη και διάβασε: «Διαβεβαιώνω τα μέλη του Δημοκρατικού Κόμματος ότι δεν θέτω τον εαυτό μου εκτός κόμματος, αλλά θα θέσω τον εαυτό μου στην κρίση τους στο επερχόμενο συνέδριό μας».

Δική του προεκλογική

Είχε όμως και εξήγηση, γιατί ο Νικόλας παραιτήθηκε τώρα από τη θέση του αντιπροέδρου και όχι τον περασμένο Σεπτέμβριο, όταν δηλαδή είχε δηλώσει στην Κεντρική Επιτροπή ότι διαφωνεί με την επιλογή Αναστασιάδη, αλλά σέβεται την απόφαση και ότι δεν θα προκαλέσει πρόβλημα στο Κόμμα. «Δεν παραιτήθηκε τώρα επειδή ανέστειλε η Βουλή τις εργασίες της μέχρι τις Προεδρικές, όπως λέει στην ανακοίνωσή του, διότι στη Βουλή δεν λειτουργούσε ως αντιπρόεδρος αλλά ως βουλευτής και πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών. Ούτε παραιτήθηκε για να στηρίξει τον Λιλλήκα. Παραιτήθηκε τώρα για να εντατικοποιήσει την προεκλογική του εκστρατεία για το συνέδριο του ΔΗΚΟ που κανονικά εκδόντων των πραγμάτων θα γίνει τον Μάρτιο», είπε ο ΔΗΚΟϊκός αξιωματικός και κατέληξε: «Έχουν όμως γνώσιν οι φύλακες».

Επιτελείο και νάρκη

Έτερο στέλεχος του ΔΗΚΟ, με πιο προχωρημένη σκέψη, συνέχισε ισχυριζόμενο ότι «ο Νικόλας έχει ήδη δημιουργήσει «εκλογικό επιτελείο» στο κτήριο του δικηγορικού Γραφείου «Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες ΔΕΠΕ», το οποίο ασχολείται πολύ συστηματικά με την εγγραφή νέων μελών στο ΔΗΚΟ και σκρατοποίηση του μετώπου που θα στηρίξει την υποψηφιότητά του για την προεδρία του ΔΗΚΟ στο επικείμενο κομματικό συνέδριο. Ο Νικόλας κάνει από τώρα προγραμματισμό για τις προεδρικές εκλογές που θα διεκδικήσει στο μέλλον, μόνο που «ανεξήγητα» πάτησε ο ίδιος τη νάρκη που «φύτρεψε» για τον Καρογιάν. Αυτό το τελευταίο σήκωνε καφέ, γι' αυτό κινήθηκε προς το λάμπι.

Ακούστηκε λέει ο Αναστασιάδης στο Χίλτον να άδει: Χέρια ψηλά κι όλα τα φτάνω / έλα να πάμε απ' την Πινδάρου πιο πάνω / χέρια ψηλά δώσ' μου να ανέβω / Σ' ένα Θεό, Χαριλάου, πιστεύω...

Δίδυμο με Αβέρωφ

Ήρθε ο καφέ και το πόσιμο από 'κει που μέγαμε, με τον: «Τέσσερα χρόνια ο Νικόλας το έπαιζε «κτονι παρολί» με τον Αβέρωφ επικρίνοντας σφόδρα την κυβέρνηση Χριστόφια, σε σημείο που όλοι νομίζανε ότι θα ήταν ο πρώτος που θα πρότεινε συνεργασία ΔΗΚΟ-ΔΗΣΥ για τις προεδρικές και θα δημιουργούσε τις καλύτερες για τον ίδιο συνθήκες να αναδειχθεί στην προεδρία του ΔΗΚΟ, μετά τις προεδρικές. Φαίνεται όμως ότι η εμπλοκή του επηρεάζει την πολιτική του σκέψη σε βαθμό αυτοκαταστροφικό και πολιτικά ανορθόδοξο. Σου θυμίζει κάποιον;».

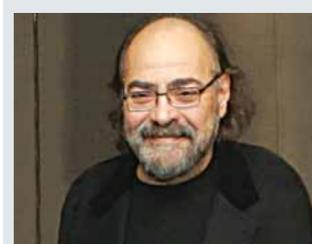
Σύγκρουση συμφερόντων

Άλλο ΔΗΚΟϊκό στέλεχος καταρτισμένο στα χρηματο-οικονομικά κατέθεσε και την άποψη ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος θα έπρεπε να παραιτηθεί και από την προεδρία της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής ή τουλάχιστον να δηλώσει κώλυμα να προεδρεύει της Επιτροπής στην παρούσα συγκυρία. Χαρακτηριστικά είπε ότι, «ο Νικόλας θα έπρεπε να δηλώσει «σύγκρουση συμφερόντων» και να ζητήσει να εξαιρεθεί από τις συνεδρίες της Επιτροπής, διότι το Γραφείο «Τάσος Παπαδόπουλος & Συνεργάτες ΔΕΠΕ», είναι ένας από τους δικηγορικούς Οίκους που χρησιμοποιήθηκαν ως «υπεργολάβος» από την Ρίμκο για να ελέγξουν τα συμβόλαια -κυρίως μεγάλων- πελατών των κυπριακών τραπεζών και Συνεργατικών πιστωτικών ιδρυμάτων. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι ο νομικός Οίκος παίρνει ένα συμβόλαιο

που έχει κάνει η τράπεζα με κάποιο πελάτη της και ελέγχει αν είναι ορθά διατυπωμένο και αν οι εξασφαλίσεις είναι αυτές που προνοούνται, για να είναι η τράπεζα κατοχυρωμένη έναντι του δανείου. Όταν λοιπόν ο πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής είναι μέτοχος ενός από τους Οίκους που ανέλαβαν υπεργολαβία της Ρίμκο, δηλαδή του Οίκου στον οποίο τον Steering Committee της Τρόικας και οι κυπριακές αρχές ανέθεσαν την πραγματοποίηση των διαγνωστικών ελέγχων των δανειακών χαρτοφυλακίων των εγχώριων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, υπάρχει conflict of interests ή όχι;» συμπλήρωσε ο συνομιλητής μας και πρόσθεσε:

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Γιάγκος Μικελλίδης

Ο ψυχίατρος Γιάγκος Μικελλίδης. Είναι σαν την κόκα-κόλα, πάει με όλα!

«θεωρώ ότι αυτό το υποαγορεύει και ο κανονισμός της Βουλής ή άμα θέλετε ρωτήστε και τον πρόεδρο της Βουλής, αν θα έπρεπε ο Νικόλας να κάνει σχετική δήλωση. Αλλά τι να πει κι αυτός, αφού εδώ είναι Κύπρος ή όπως είπε ο γέρος ο Κληρίδης Μπανανία. Είναι τυχαίο που δεν μας έχει εμπιστοσύνη κανένας στο εξωτερικό;».

Facebook dislikes!

Χολή και δηλητήριο πλημμύρισε τα social media τη βραδιά του debate μεταξύ των τριών υποψηφίων, όταν οι υποστηρικτές Λιλλήκα είδαν από τηλεοράσεως τον Βασίλη Πάλμα δίπλα στον Νίκο Αναστασιάδη στο ΡΙΚ, το βράδυ της Δευτέρας. Είναι πολύ χαρακτηριστικό αυτό που έγραψε η κόρη του Τάσους Παπαδόπουλου, Αναστασία στο facebook: «Κι εγώ πίστεψα ότι τα είδα όλα! Η Ξεφτίλα δεν έχει όρια!!!». Ο Βασίλης Πάλμας, υπήρξε ως γνωστόν γ.γ. του ΔΗΚΟ και διετέλεσε και κυβερνητικός εκπρόσωπος επί προεδρίας Τάσους Παπαδόπουλου. Το 2008 μετά την εκλογή Χριστόφια, ο κατά γενική παραδοχή μειλίκιος Πάλμας αποστασιοποιήθηκε από το ΔΗΚΟ. Όμως στις κρίσιμες για το ΔΗΚΟ στιγμές εμφανίζεται και τοποθετείται. Μάλιστα, όταν ο Γιώργος Κολοκοσιδής αποπέμφθηκε από τη θέση του αντιπροέδρου, το δημοσιογραφικό ρεπορτάζ ήθελε τον Μάριο Καρογιάν να σκεφτείται την επιλογή Πάλμα για να αναπληρωθεί, κυρίως ως του στελέχους που θα λειτουργούσε γεφυρωτικά μεταξύ των δύο τάσεων στο ΔΗΚΟ. Τελικά -άγνωστο γιατί- ο Καρογιάν «πάγωσε» τη θέση. Τώρα ο Πάλμας, όπως μαθαίνουμε, δέχεται τη μίνι της οικογένειας Παπαδοπούλου. Γιατί; Διότι συντάχθηκε με την απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΔΗΚΟ; Τι δηλαδή έπρεπε να γίνει Κούντα Κίντε και να μείνει αλυσοδεμένος στη φυτεία της Στράκας;

Γιατί Ξεφτίλας;

Στην παρούσα συγκυρία, ο Βασίλης Πάλμας, όπως σχεδόν όλοι οι συνεργάτες του Τάσους, τάχθηκε υπέρ της συνεργασίας του ΔΗΚΟ με τον ΔΗΣΥ και της υποψηφιότητας Νίκου Αναστασιάδη. Και το ερώτημα είναι γιατί, να χαρακτηρίζεται Ξεφτίλας ο Πάλμας και όχι για παράδειγμα, όλοι οι πρώην ΔΗΚΟϊκοί υπουργοί και πολιτειακοί αξιωματούχοι επί Τάσους, οι οποίοι στηρίζουν την απόφαση του κόμματός τους και εμφανίζονται και σε προεκλογικές συγκεντρώσεις του Ν. Αναστασιάδη; Θυμίζουμε πρόξερα, τους Αντώνη Μικαηλίδη, Χριστόδουλο Πασιορδή, Πολάκη Σαρρή, Μάκη Κερσανό, Χρίστο Τολιδοδύρο, Χρίστο Παταλιδή; Μάλιστα, η πλειοψηφία των πιο πάνω όπως γράφτηκε στον Τύπο, όταν στηρίξαν την απόφαση της Κ.Ε. του ΔΗΚΟ για υποστήριξη Ν. Αναστασιάδη, έλαβε το οργάνωμένο sms του Νικόλα: «θεωρώ άκοιμο, εάν όχι κυδαίο, εσείς, οι υπουργοί του Τάσους, να κληθεύσετε το όνομα του Τάσους για να βγάλει

τον άνθρωπο, που έβριζε και πολέμησε τον Τάσο, Πρόεδρο». Στη φυτεία όλοι πάραυτα!

Debate τότε και τώρα

Ουδείς σύγκριση μπορεί να υπάρξει μεταξύ του πρώτου debate για τις προεδρικές του 2008, μεταξύ Τάσους, Χριστόφια, Κασουλίδη κι αυτό που παρακολούθησε την Δευτέρα μεταξύ Αναστασιάδη, Μαλά, Λιλλήκα. Σε εκείνο για όσους θυμούνται οι τρεις υποψήφιοι παρουσιάστηκαν διαβασμένοι και με συγκροτημένο πολιτικό λόγο. Στο τελευταίο η εικόνα που παρουσίασαν οι τρεις υποψήφιοι ήταν πολύ πιο κάτω του αναμενόμενου. Εμφανίστηκαν μάλιστα και προσβλητικοί έναντι των δημοσιογράφων σε περιπτώσεις που οι τελευταίοι επέμεναν για να πάρουν απαντήσεις σε ερωτήσεις που οι υποψήφιοι «διέφευγαν», αλλάζοντας στην ουσία θέμα. Κύριοι υποψήφιοι, πρέπει να θυμάστε ότι είναι βασικός κανόνας στην πολιτική ότι δεν πυροβολούμε τους αγγελοφύλακούς...

Δίπορτο ο Αρχιεπίσκοπος

Μοίρασε ρόλους ο Αρχιεπίσκοπος αναφορικά με τις προεδρικές εκλογές; Επειδή δεν εξηγείται αλλιώς. Από τη μία, ο οδηγός του να κάνει προεκλογική υπέρ του Γιώργου Λιλλήκα, να διοργανώνει συναντήσεις και να στέλνει μηνύματα για συγκεκριμένους του κ. Λιλλήκα και από την άλλη ο λογιστής του Αρχιεπισκόπου να είναι ένας από τους οκτώ που υποστηρίζουν την υποψηφιότητα του κ. Αναστασιάδη. Πάντως, ο ίδιος ο Προκαθημένος της Εκκλησίας δήλωσε ότι θα αποκαλύψει τις δικές του προθέσεις τέλη Ιανουαρίου. Ίδωμεν!

Δεν τους είδαν

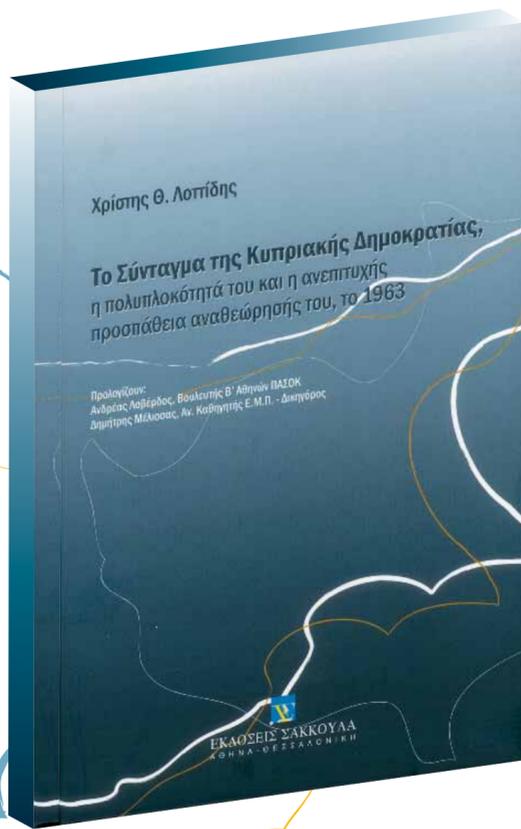
Άξα απορίας είναι η φιλολογία που αναπτύχθηκε αναφορικά με την Ρίμκο και ποιοι συναντήθηκαν και ποιοι όχι με το κλιμάκιο της. Κατά το τελευταίο δεκαήμερο, ενόσω δηλαδή βρίσκονταν στην Κύπρο πέντε τεκνοκράτες της Ρίμκο, το κρατικό κανάλι «σέρβιρε» ειδήσεις περί συναντήσεων αξιωματούχων της Τρόικας Κύπρου και της Λαϊκής με τους εκπροσώπους της αμερικανικής εταιρείας που υπολογίζει το ύψος της ανακεφαλαίωσης των κυπριακών τραπεζών. Οι πληροφορίες, ωστόσο, λένε ότι ενώ οι ελεγκτές των δύο κυπριακών τραπεζών κλήθηκαν σε συνάντηση με την Ρίμκο, τελικά τους ζητήθηκε να αποχωρήσουν προτού καν μπουκ στην αίθουσα της συνάντησης, όπου ήδη βρίσκονταν οι εκπρόσωποι της Κεντρικής και του Υπ. Οικονομικών. Ο Ιανός μαθαίνει, ωστόσο, ότι θα υπάρξει και δεύτερο ημίχρονο προσέχεις, όπου οι άνθρωποι της Ρίμκο, θα συναντηθούν τόσο με τις τράπεζες όσο και με τους εξωτερικούς ελεγκτές. Γι' αυτό, ένας-ένας μη σπρώχνεστε...

Γράφει ο **ΙΑΝΟΣ**

Χρήστος Θ. Λοπίδης

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Το βιβλίο διατίθεται:

Εκδόσεις Σάκκουλα: Ιπποκράτους 23, 10679 Αθήνα | Φράγκων 1, 54626 Θεσσαλονίκη

Από τα γραφεία της εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, Έγκωμη, τηλέφωνο 22 472500

ΒΟΛΕΣ

Με τους σχεδιασμούς για αναστήλωση γελά κι ο Απόστολος Ανδρέας

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ**

Όταν καιγόταν ο Πενταδάκτυλος, πριν από αρκετά χρόνια, ξεκίνησαν οι αντιπαραθέσεις, αν θα έπρεπε η Κυπριακή Δημοκρατία να βοηθήσει στην κατάσβεση της φωτιάς ή αν θα έπρεπε να αφήσουν να καεί το βουνό με την «ανοικτή παλάμη». Ο καρβύς τότε είχε ένα πρωτόγνωρο για την εποχή χαρακτηριστικό, αφού δίχασε τους «πατριώτες» της σκληρής γραμμής στο Κυπριακό. Οι μεγαλύτεροι στην ηλικία, που περπάτησαν στον Πενταδάκτυλο, απαιτούσαν να σταλούν πυροσβεστικά οχήματα, ενώ οι νεότεροι, που δεν είχαν εμπειρίες, οργίζονταν και στη σκέψη να βοηθηθούν οι κατακτητές. Τελικά, η Τουρκία και ο Ντενκτάς απόλαξαν τους πατριώτες από το δίλημμα, αφού απέρριψαν πρόταση της κυβέρνησης για βοήθεια. Ο μισός Πενταδάκτυλος κάπκε και το θέμα έληξε.

Αυτές τις μέρες γίναμε μάρτυρες ακόμη ενός δύσκολου επεισοδίου, με τις πολύχρονες μαρτυρικές προσπάθειες για επιδιόρθωση της μονής του Αποστόλου Ανδρέα. Φθάσαμε στην πηγή, αλλά και πάλι, όπως φαίνεται, δεν θα πιούμε νερό και δεν θα προχωρήσουν τα έργα αναστήλωσης του μοναστηριού. Η πλάκα είναι ότι σήμερα είναι όλα έτοιμα. Τα σχέδια εκπονήθηκαν από αρχιτέκτονες του Πανεπιστημίου Πατρών και τα χρήματα θα διατεθούν, στο μεγαλύτερο τους μέρος, από τα Ηνωμένα Έθνη. Τα έγγραφα ετοιμάστηκαν στη βάση πρακτικής που ακολουθείται διεθνώς σε ανάλογες περιπτώσεις. Ωστόσο, το όλο εγχείρημα κόλλησε στην απαίτηση της Εκκλησίας της Κύπρου όπως οι κατοικίες δυνάμεις και το ψευδοκράτος αναγνωρίσουν ότι ιδιοκτήτης του μοναστηριού είναι η Εκκλησία της Κύπρου. Λογικά και νομικά ο Αρχιεπίσκοπος έχει απόλυτο δικαίωμα, αφού τα Κατεχόμενα είναι τμήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως αναφέρεται και στη συνθήκη ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και βεβαίως ο Μακαριότατος αγωνίζεται για εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και με βάση το διεθνές δίκαιο.

Ωστόσο, ποιο είναι άραγε το πραγματικό ζήτημα; Να αναστήλθει το μοναστήρι, ώστε να μην καταρρεύσει, ή να αναγκαστεί η Τουρκία να παραδώσει νομικά, για πρώτη φορά μετά το 1974, ένα τμήμα των Κατεχομένων σε έναν νομικό θεσμό της Δημοκρατίας, την Εκκλησία της Κύπρου; Και οι δύο στόχοι είναι θεμιτοί και απολύτως σωστοί. Αλλά είναι άραγε πρακτικά εφικτό να υλοποιηθούν ταυτόχρονα και οι δύο στόχοι; Άραγε είναι δουλειά της Εκκλησίας της Κύπρου να επιδιώξει κάτι που δεν πέτυχαν, για τέσσερις σχεδόν δεκαετίες, οι πολιτικοί ηγέτες αυτού του τόπου; Ακόμη, πού πάει η ρήση του Χριστού «τα του Καίσαρος τω Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ»; Με πιο απλά λόγια, οι χριστιανοί εφαρμόζουν την αγάπη, η οποία φθάνει μέχρι και τους εχθρούς. Από την άλλη, οι πολίτες -δηλαδή οι ίδιοι άνθρωποι- εφαρμόζουν τους νόμους της εξουσίας, στο μέτρο που δεν πλήττουν άλλους ανθρώπους και βεβαίως δεν αναγκάζονται να απαρνηθούν την πίστη τους.

Παράξενο ακούγεται το αίτημα για υπογραφή εγγράφου για τον ιδιοκτήτη της μονής, όταν η Κυπριακή Δημοκρατία και όλη η Ευρωπαϊκή Ένωση αδυνατούν να εφαρμόσουν τους νόμους που ψηφίζουν στην κατεχόμενη γη μας. Ποιο νομικό αντίκρισμα θα έχει η υπογραφή του χαρτιού, όταν δεν θα μπορούν να μεταβούν στα Κατεχόμενα τα όργανα εφαρμογής των νόμων, δηλαδή η Αστυνομία; Ακόμη πιο παράξενο ακούγεται το αίτημα, την ώρα που ήδη, πριν από μερικά χρόνια, έγιναν έργα στον Απόστολο Ανδρέα, εκατομμύρια ευρώ, για τοποθέτηση του χώρου και των υποστατικών γύρω από τη μονή. Παράξενο πρέπει να θεωρείται και το γεγονός ότι εδώ και πολλά χρόνια δεν ζητήσαμε ανάλογα έγγραφα ιδιοκτησίας, όταν επιδιωρθώνονταν ναοί και άλλα μνημεία στα Κατεχόμενα με δαπάνες εκατομμυρίων ευρώ, οι οποίες προέρχονταν από τα Ηνωμένα Έθνη και άλλες χώρες. Ανάμεσά τους ο ναός του Αγίου Μάμα στη Μόρφου, το αρχαίο θέατρο των Σόλων, κοιμητήρια και άλλα μνημεία.

«Όταν οι άνθρωποι κάνουν σχέδια, ο Θεός γελά», λέει μια σοφή ρήση, και ο Απόστολος Ανδρέας σίγουρα θα «γελά» με τα καμύματα των ανθρώπων, που με «πονηρκές» δεν αφήνουν να προχωρήσει η αναστήλωση του μοναστηριού. Πριν από μερικά χρόνια, ήταν οι Τούρκοι «πορικοπούληδες» που δεν έφευγαν από την αυλή του μοναστηριού, ύστερα ήταν οι διαμάχες για τον τρόπο αναστήλωσης της μονής. Κάποιοι ήθελαν να χαλάσουν τα κτήρια πάνω από την Εκκλησία, άλλοι ήθελαν να διατηρηθεί η σημερινή αρχιτεκτονική, η οποία θυμίζει ένα τεράστιο πλοίο που ταξιδεύει νοερά στα κύματα. Σήμερα λένε ότι θα προχωρήσουν οι ίδιες οι κατοικικές δυνάμεις στην αναστήλωση του μοναστηριού. Τώρα, τι θα γίνει στο τέλος της ημέρας, είναι μια άλλη υπόθεση, και φαίνεται ότι μόνο με ένα θαύμα του Αποστόλου Ανδρέα θα μπορούσε να αναστήλθει η μονή του δημοφιλέστερου αγίου στην Κύπρο.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

«Η Κύπρος παρέδωσε μαθήματα μεθόδου»

Ευάγγελος Λιβιεράτος: Προτεραιότητα για την Ελλάδα η ολοκλήρωση του χρονοδιαγράμματος για την έρευνα υδρογονανθράκων

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Χαμηλούς τόνους και ιδιαίτερα προσεκτική φρασεολογία για την ποσότητα και την αξία των πιθανών ελληνικών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων χρησιμοποιεί ο υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελλάδας, Ευάγγελος Λιβιεράτος. Ο Έλληνας υπουργός, σε συνέντευξή του στην «Κ», δεν μπαίνει στον πειρασμό να προχωρήσει σε προβλέψεις και παραπέμπει στα αποτελέσματα που θα προκύψουν από τις έρευνες που είναι σε εξέλιξη σε Ιόνιο και νότια Κρήτη. Μάλιστα, στο θέμα της ανακάλυψης ΑΟΖ, προειδοποιεί ότι «πρόκειται για ένα σύνθετο νομικό θέμα, τα πλήρη χαρακτηριστικά του οποίου δεν είναι πάντα ευδιάκριτα και ευρέως κατανοητά, ούτε και απολύτως εφαρμόσιμα σε κάθε περίπτωση και θεματική. Θέλει πολλή προσοχή και μεγάλη υπευθυνότητα η συζήτηση», παρατηρεί. Στο πνεύμα αυτό, ο κ. Λιβιεράτος θεωρεί ότι ο χειρισμός των ζητημάτων της αξιοποίησης των υδρογονανθράκων από την Κύπρο αποτελεί ένα παράδειγμα που πρέπει να ακολουθηθεί και η Ελλάδα.

— **Η ενέργεια φέρνει πιο κοντά την Ελλάδα και την Κύπρο. Στην Κύπρο η κατάσταση είναι πιο ώριμη, με διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση της εκμετάλλευσης οικοπέδων. Η Ελλάδα επί της ουσίας ξεκινά τώρα και έχουν δημιουργηθεί πολλές προσδοκίες. Ρεαλιστικά, υπάρχει εικόνα για το ποιες περιοχές μπορεί να διαθέτουν κοιτάσματα υδρογονανθράκων, αλλά και για την αξία των πιθανών ελληνικών κοιτασμάτων;**

— Θα έλεγα ότι η ενέργεια φέρνει, όχι απλώς κοντά, αλλά ακόμα πιο κοντά την Ελλάδα και την Κύπρο. Η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια άρχισε μια μεθοδική, συστηματική και κυρίως επί-

μονη προσπάθεια, με συγκεκριμένα και χρονολογημένα βήματα διερεύνησης υδρογονανθράκων, στο πλαίσιο ενός εθνικά συναινετικού κλίματος, που υποστηρίζει η κυβέρνηση. Έχουμε από πάρα πολλά χρόνια συζητήσεις στη χώρα σχετικά με την πιθανότητα ύπαρξης μεγάλων ή μικρών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, κυρίως στον θαλάσσιο χώρο. Όμως, όπως στη ζωή, έτσι και στην έρευνα των φυσικών πόρων, η απόσταση μεταξύ της πιθανότητας και της βεβαιότητας πρέπει να καλυφθεί από την πραγματικότητα των δεδομένων στο πεδίο. Αυτό γίνεται για πρώτη φορά σήμερα με σχεδιασμό και αποφασιστικότητα σε μια μεγάλη ζώνη στο Ιόνιο και νότια

Η ενέργεια φέρνει πιο κοντά την Ελλάδα και την Κύπρο, δηλώνει ο υπουργός Ενέργειας της Ελλάδας

της Κρήτης. Τα αποτελέσματα της έρευνας, που άρχισαν στις 11 Νοεμβρίου 2012, και μόνον αυτά θα μας δώσουν τα απαραίτητα μεγέθη με βάση τα οποία θα μπορούμε να μιλάμε με βεβαιότητα για ποσά και αξίες.

— **Η περίπτωση της Κύπρου δείχνει ότι απαιτείται χρόνος και προσεκτικοί χειρισμοί με τα γειτονικά κράτη για να εξελιχθούν τα πράγματα ομαλά. Τι μπορεί να διδαχθεί η Ελλάδα από την κυπριακή εμπειρία; Συζητάτε με τη Λευκωσία τον χειρισμό αυτών των κρίσιμων θεμάτων;**

— Η Κύπρος παρέδωσε μαθήματα μεθόδου, υπομονής και σύνθεσης. Οι σχεδιασμοί της ήταν σοφοί και μελετημένοι και αποτελούν ένα πολύ καλό πρότυπο για την ελλαδίτικη σκέψη επί του προκειμένου. Οι συζητήσεις με τους Κύπριους αρμόδιους έ-

χουν αρχίσει ήδη από τη φάση των σχεδιασμών και της προετοιμασίας στην Ελλάδα, από τον υφυπουργό Γιάννη Μανιάτη, ο οποίος είχε από την αρχή τη δέουσα επαφή και συνεργασία με την κυπριακή πλευρά. Τα κυπριακά μηνύματα μιλούν από μόνα τους και ο διάλογος με την Κύπρο είναι μια αυτονόητη διαδικασία. Βέβαια, δεν πρέπει να διαφεύγει την προσοχή μας η «γεωγραφία». Ίσως επειδή έχουμε ελλείμματα στη συλλογική μας γεωγραφική παιδεία και στη μορφωτική μας συνάφεια με τους γεωγραφικούς χάρτες, αλλά αυτό είναι μια άλλη συζήτηση, δεν πρέπει να συγχέουμε τις διαφορές που έχει η γεωγραφικότητα του θαλάσσιου χώρου της Κύπρου από εκείνη του θαλάσσιου χώρου της Ελλάδας. Η γεωγραφία, ξέρετε, είναι ένας δύστροπος παίκτης στην Ιστορία.

— **Μια σειρά κρίσιμων παραμέτρων για την αξιοποίηση των υδρογονανθράκων άπτονται θεμάτων εξωτερικής πολιτικής (όπως η ΑΟΖ) που δεν είναι της αρμοδιότητάς σας. Ωστόσο, όσο υπάρχουν ανοιχτά θέματα, κυρίως με την Τουρκία, η Ελλάδα μπορεί να εκμεταλλευτεί πλήρως τις όποιες δυνατότητες διαθέτει;**

— Το θέμα της ΑΟΖ έχει πολυσυζητηθεί στην Ελλάδα. Στην Κύπρο παρατηρώ ότι ακολουθήσατε άλλο πρότυπο δημοσίου διαλόγου. Είναι όντως θέμα εξωτερικής πολιτικής της χώρας μας, όπως και των διεθνών σχέσεών της. Είναι όμως και ένα σύνθετο νομικό θέμα, τα πλήρη χαρακτηριστικά του οποίου δεν είναι πάντα ευδιάκριτα και ευρέως κατανοητά, ούτε και απολύτως εφαρμόσιμα σε κάθε περίπτωση και θεματική. Θέλει πολλή προσοχή και μεγάλη υπευθυνότητα η συζήτηση. Στη φάση που βρισκόμαστε, προέχει η ολοκλήρωση του σαφέστατου χρονοδιαγράμματος που ακολουθεί το υπουργείο μας, με βάση

Οι σχεδιασμοί της Κύπρου ήταν σοφοί και μελετημένοι και αποτελούν ένα πολύ καλό πρότυπο για την ελλαδίτικη σκέψη επί του προκειμένου, σημειώνει στην «Κ» ο υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής της Ελλάδας, Ευάγγελος Λιβιεράτος.

τον σχεδιασμό και το συμβατικό πλαίσιο με τη νορβηγική PGS, σχετικά με την έρευνα των υδρογονανθράκων στο Ιόνιο και στα νότια της Κρήτης, η σύμπτωση του πολιτικού κόσμου της χώρας στο πρόγραμμα αυτό και η διαφαινόμενη ικανοποίηση της ελληνικής κοινής γνώμης για τον τρόπο με τον οποίο συνεχίζεται η έρευνα, αναμένοντας τα αποτελέσματα. Άλλωστε, έχουμε πάρει και «εύσημα», για τον τρόπο των χειρισμών μας στο υπουργείο, από τους Κύπριους ειδικούς.

— **Τρίτος παίκτης είναι το Ισραήλ, το οποίο δείχνει στην πράξη ότι επιθυμεί συνεργασία με την Κύπρο και την Ελλάδα, κυρίως στο κομμάτι της μεταφοράς, μέσω δικτύων, των ενεργειακών πόρων της ανατολικής Μεσογείου προς την Ευρώπη. Το γεγο-**

νός ότι ανακαλύπτονται κοιτάσματα σε ευρωπαϊκά εδάφη ή φιλικά προς την Ευρώπη, όπως το Ισραήλ, είναι ένα στοιχείο που επιδρά βοηθητικά στις προσπάθειες της Ελλάδας;

— Η Ελλάδα, ως φιλειρηνική χώρα, συνεργάζεται και αναπτύσσει σχέσεις ειλικρίνειας και εμπιστοσύνης με τους γείτονές της στη δύσκολη περιοχή όπου ζούμε. Το θέμα της ενέργειας και της μεταφοράς της είναι από τα μείζονα του νέου αιώνα, και είμαστε ακόμα στις αρχές του. Είναι ένα θέμα που απασχολεί και εμπλέκει πάρα πολλούς παίκτες παγκόσμια, μεγάλους και μικρούς, σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές, και βεβαίως και στη δικιά μας. Είναι μια διαδικασία την οποία η Ελλάδα αντιμετωπίζει με γνώση και σύνθεση, αλλά και με το βλέμμα στο μέλλον.

Μείζον ζήτημα η αλλοίωση των τοπωνυμίων στα Κατεχόμενα

— **Πριν αναλάβετε υπουργός είχατε διαγράψει μια διεθνή ακαδημαϊκή πορεία στον τομέα της χαρτογράφησης. Στα Κατεχόμενα βλέπουμε ότι, πέραν της δημογραφικής αλλοίωσης, επιχειρείται και μια αλλαγή στα τοπωνύμια. Πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό το ζήτημα, που αποτελεί μια ξεχασμένη παράμετρο του Κυπριακού; Σε διαδικτυακές εφαρμογές (Google Maps) ή σε συσκευές πλοήγησης μέσω GPS, οι χάρτες εμφανίζουν νέες ονομασίες για πόλεις και χωριά των Κατεχομένων, ενώ η Nokia έχει αφαιρέσει την Κύπρο από τους χάρτες της.**

— Το θέμα που θίγεται είναι μεγάλης σπουδαιότητας και σημασίας σε διεθνή κλίμακα. Δεν αφορά μόνο τη χαρτογραφική ή ιστορική διάσταση, αλλά και την καθημερινότητα. Είναι από αυτά τα οποία ενδεχομένως να θεωρούνται ήσσονος σημασίας, αλλά κάποια στιγμή γίνονται μείζονος, χωρίς να υπάρχει η προσαρμοσμένη φροντίδα αντιμετώπισης και η σχετική συλλογική παιδεία γι' αυτό. Γίνεται ακόμα σπουδαιότερο στον ψηφιακό αιώνα που ζούμε με τα τεχνολογικά μέσα χωρικής εικονικότητας - χαρτογράφησης που αναφέρεται και τη διείσδυση που αυτά έχουν στις νέες γενιές. Είναι τεράστιο θέμα. Ας μην ξεχνάμε ότι το πρόβλημα με το Σκοπιανό, κυρίως θέμα τοπωνυμίου είναι. Προσωπικά με ενοχλεί να βλέπω π.χ. στη διαδρομή Αθήνα-Θεσσαλονίκη να γράφεται η Θεσσαλονίκη στον επίσημο (κρατικό) λατινικό μεταγραμματισμό της τοπωνυμιακής σήμανσης του εθνικού αυτοκινητόδρομου, αλλά με ένα σίγμα και άλλο με δύο. Θα μου πείτε, τόσο σοβαρό είναι αυτή η προχειρότητα; Ναι, γιατί αν αθροίσει κανείς τέτοιες προχειρότητες και από αλλού, θα καταλάβει τις στρεβλωτικές «εικόνες» που δημιουργούνται ευρύτερα. Γνωρίζω ότι έχει γίνει, εδώ και δεκαετίες, σπουδαίο έργο στην Κύπρο, για τα θέματα των τοπωνυμίων, μέχρι το επίπεδο της σχετικής σηματικής επιτροπής του ΟΗΕ, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως παράδειγμα. Ένα άλλο πεδίο συνεργασίας υπάρχει εδώ και δεν πρέπει να το αμελήσουμε.

οφτανοσάλ

Da Vinci

MACHINES

AN EXHIBITION OF GENIUS

3 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ - 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Η Διεθνής Έκθεση "Οι Μηχανές του Λεονάρντο Ντα Βίντσι" από τον Nicolai - TEKNOART SNC σε συνεργασία με το Μουσείο του Leonardo Da Vinci, Φλωρεντία - Ιταλία, παρουσιάζει περισσότερες από 60 μηχανές από πρωτότυπα σχέδια, 15 αναπαραγωγές έργων τέχνης και σπάνια αντίγραφα των Κωδικών του Λεονάρντο.

ΧΩΡΟΣ

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

FBME BANK

30 YEARS of international banking

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

10πμ - 8μμ Δευτέρα μέχρι Παρασκευή

10πμ - 9μμ Σάββατο & Κυριακή

Πληροφορίες **25 87 87 44**

Όλα τα έσοδα από την έκθεση θα δοθούν στο Νοσοκομείο Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III για Παιδιά.

www.davincimachinescyprus.com

Online tickets

JOHNNIE WALKER.
MAN
OF THE YEAR

29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013, 21:20
ΖΩΝΤΑΝΑ ΣΤΟ
MEGA

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΘΛΗΤΗΣ

ΕΥΓΥΧΙΟΣ ΕΛΛΗΝΑΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΝΤΙΔΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΜΑΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ/MANAGER

ΠΑΜΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
ΛΙΝΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ ΑΛΕΞΗΣ - ΣΙΑΚΟΛΑΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΞΥΔΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΞΙΝΑΡΗΣ

ΗΘΟΠΙΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΜΑΡΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΜΑΡΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΒΗΧΑΣ

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

ΚΛΕΙΤΟΣ ΚΛΕΙΤΟΥ
ΑΝΤΡΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ
ΠΑΡΙΣ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ
ΑΝΤΡΕΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

ΠΟΥΛΥΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ-ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΑΒΟΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΖΟΥΠΑΝΙΩΤΗΣ
ΒΙΚΤΟΡΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΚΑΙ ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΜΑΡΚΟΥ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΞΕΝΙΟΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ
ΑΛΕΞΗΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΗΣ ΠΙΠΕΡΙΔΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Μνημόνιο ΚΡΕΤΥΚ-Noble για το τερματικό LNG

Θα υπογραφεί πριν από το τέλος Ιανουαρίου, ενώ εντός του καλοκαιριού θα υπάρξει η τελική συμφωνία

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Καταγωγός εξελίξεων στα θέματα του φυσικού αερίου αναμένεται να σημειωθεί τις αμέσως επόμενες εβδομάδες παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η κυβέρνηση στην υλοποίηση των σχεδίων της. Πριν αποχωρήσει από την εξουσία θέλει να έχει ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις με τις δύο εταιρείες/κοινοπραξίες Total και Eni-Kogas για τα τεμάχια 10, 11, 2, 3 και 9 που επελέγησαν στο πλαίσιο του δεύτερου γύρου αδειοδότησης, ούτως ώστε να υπογραφούν και τα συμβόλαια. Θέλει, να έχει στο χέρι μια πρώτη συμφωνία με τη Noble Energy για τα επόμενα βήματα που αφορούν στην κατασκευή του τερματικού LNG.

Είναι εμφανές πως η κυβέρνηση, εκτός του ότι θέλει απεγνωσμένα να καθορίσει τις εξελίξεις και τους πρωταγωνιστές σε ένα από τα σημαντικότερα κεφάλαια για την Κύπρο, επιδιώκει να εκμεταλλευτεί και επικοινωνιακά τις συγκυρίες ενόψει της εκλογικής αναμέτρησης της 17ης Φεβρουαρίου για να δώσει ώθηση στον υποψήφιο του ΑΚΕΛ. Ωστόσο, βρίσκει σθεναρά εμπόδια από την αντιπολίτευση. Την περασμένη εβδομάδα η Βουλή ανέκοψε την πορεία της κυβέρνησης και του υπουργού Εμπορίου, Νεοκλή Συλιγκιώτη, προς την πανηγυρική ανακοίνωση της ίδρυσης του Ειδικού Ταμείου Υδρογονανθράκων, αναβάλλοντας τη συζήτηση του νομοσχεδίου για μετά τις εκλογές. Αναβολή πήρε και η προικοδότηση της Κρατικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων με μετοχικό κεφάλαιο συνολικού ύψους 1 εκατ. ευρώ. Μια αναμενόμενη εξέλιξη, σε συνέχεια της κόντρας για την ίδρυση χωρίς νόμο της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. που στέλνει και το μήνυμα πως η επόμενη κυβέρνηση θα επαναδιαπραγματευθεί ό, τι έχει σχέση με τους υδρογονάνθρακες.

Παρά τα αρνητικά κλίμα ο εκτελεστικός πρόεδρος της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. Χαράλαμπος Έλληνας, ευελπιστεί πως μόλις τελειώσουν οι εκλογές, όποια και να είναι η κυβέρνηση, η εταιρεία θα συνεργαστεί μαζί της για να προχωρήσει με τα σχέδιά της. Μιλώντας στην «Κ», ανέφερε πως σε προσωπικό επίπεδο δεν τίθεται βιοποριστικό ζήτημα για τον ίδιο. «Και να μου πουν να φύγω, θα φύγω. Θα μπορούσα σήμερα με τα όσα έχω δημιουργήσει να αφιερώνω». Όμως θέλω να

Τα πρώτα οφέλη για την Κύπρο από το φυσικό αέριο θα έρθουν το 2015, όταν αρχίσει η κατασκευή του τερματικού, δηλώνει ο Χαράλαμπος Έλληνας.

μείνω για να βοηθήσω. Χρειάζονται οι Κύπριοι με πείρα σε αυτές τις θέσεις και δεν έχουμε πολλούς», σημείωσε. Μαζί και με τον εκτελεστικό αντιπρόεδρο της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ., πρόεδρο των Κυπριακών Αερογραμμών, Σταύρο Σταύρου, άρρισαν εντατικές διαπραγματεύσεις τις τελευταίες εβδομάδες με διάφορους φορείς. Με την αντιπροσωπεία της Noble Energy, με ξένες εταιρείες μεγάλου βελγικού στο εξωτερικό οι οποίοι είναι υποψήφιοι για σύμβουλοι σε οικονομικά και τεχνικά ζητήματα, όπως η Royal Bank of Scotland. Παράλληλα έγιναν συστάσεις και προς την κυβέρνηση για την ανάγκη προώθησης θεμάτων τα οποία θα προωθήσουν καλύτερα τα συμφέροντα της Κύπρου στον τομέα της ενέργειας. Ο κ. Έλληνας πρόλαβε ήδη να επισκεφθεί και την περιοχή στο Βασιλικό η οποία προορίζεται για τις εγκαταστάσεις του τερματικού LNG. Όπως μας είπε, αυτό που θα πρέπει να προωθηθεί τάχιστα είναι το Ρυθμιστικό Σχέδιο της περιοχής.

Σχέδια για το τερματικό

Αυτά την εβδομάδα η ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. θα συνεχίσει τις επαφές της με τη Noble Energy. Στην Κύπρο θα βρίσκεται την Τρίτη αντιπροσωπεία της εταιρείας, με επικεφαλής τον αντιπρόεδρό της, Τέρυ Γκέχαρντ. Σύμφωνα με τον κ. Έλληνα, ο οποίος δηλώνει οπαδός της διαφάνειας, οι δύο εταιρείες συμφώνησαν να καλέσουν τους δημοσιογράφους και να τους ενημερώσουν για το ποια θα είναι τα ε-

πόμενα βήματα που θα οδηγήσουν το 2019 στην έναρξη της εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου. Την Τρίτη και την Τετάρτη η Noble Energy θα ενημερώσει τον κ. Έλληνα για τα προκαταρκτικά σχέδια του τερματικού LNG τα οποία βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο. Τα σχέδια αυτά έγιναν με πρωτοβουλία της Noble από την Tecknir η οποία εξειδικεύεται στις θαλάσσιες κατασκευές και στα LNG terminal και θα πρέπει να θεθούν ενώπιον της ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. για να διαπιστωθεί εάν μπορούν να γίνουν αποδεκτά. Στις συναντήσεις αυτές της εβδομάδας μεταξύ των δύο μερών θα συζητηθεί και το προσχέδιο του Μνημονίου Συναντήσεων που ήδη απέστειλε η Noble στην ΚΡ.ΕΤ.Υ.Κ. και το οποίο θα υπογραφεί πριν από το τέλος του μήνα. Το Μνημόνιο αυτό θα είναι μια δέσμευση και από τις δύο πλευρές ότι θα προχωρήσουν οι διαδικασίες, στη βάση συγκεκριμένου οδικού χάρτη, που θα οδηγήσουν σε τελική συμφωνία για το τερματικό LNG. Απ' εκεί και πέρα, σύμφωνα με τον κ. Έλληνα, θα μπει σε διαπραγματεύσεις για την ολοκληρωμένη συμφωνία διαχείρισης του τερματικού. Ο ίδιος ελπίζει πως μέχρι το καλοκαίρι θα υπογραφεί η συμφωνία για την κοινοπραξία που θα κατασκευάσει και θα λειτουργήσει το τερματικό. Μια συμφωνία που ο ίδιος θεωρεί ακρογωνιαίιο λίθο για την προώθηση των ζητημάτων που άπτονται του φυσικού αερίου, διότι θα ανοίξει τον δρόμο για την αναζήτηση αγοραστών για το αέριο και για τη δημιουργία των κατασκευαστικών σχεδίων απαραίτητες προϋποθέσεις για την εξεύρεση επενδυτών. Στόχος το έργο να αρχίσει να κατασκευάζεται τέλος του 2015 και να ολοκληρωθεί το 2019. «Για μένα αυτές είναι οι δύο βασικές ημερομηνίες. Αλλά αυτά δεν θα γίνουν από τη μια μέρα στην άλλη. Όμως πρέπει να γίνουν έγκαιρα γιατί όσο καθυστερούμε, ο τόπος κάνει από τα οφέλη». Το πρώτο σημαντικό όφελος κατά τον κ. Έλληνα είναι οι θέσεις εργασίας που θα προκύψουν από την κατασκευή του τερματικού LNG. Πάνω από 5.000 θέσεις εργασίας, εκ των οποίων 500-1.000 θα καλυφθούν από Κύπριους. Οφέλη θα υπάρξουν και από τη στέγαση και σίτιση όλων αυτών των ξένων εργατών που θα έρθουν στην Κύπρο ειδικά για την κατασκευή του τερματικού υδρογονάνθρακα.

Θετικό το αποτύπωμα της Κυπριακής Προεδρίας

Απέσπασε εύσημα ακόμη και από τους πλέον επιφυλακτικούς

Αποστολή στο Στρασβούργο, ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

Ανάμεσα στους ευρωβουλευτές που είχαν εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών στη συζήτηση για τον απολογισμό της Κυπριακής Προεδρίας από τον Πρόεδρο Χριστόφια συγκαταλέγονταν και το όνομα του Βρετανού Γκράχαμ Γουότσον των Φλέτλεϋθέρων. Στην παρουσίαση των προτεραιοτήτων της Κυπριακής Προεδρίας, τον περασμένο Ιούλιο, ήταν ο πλέον επιφυλακτικός έναντι της Κύπρου. Στα δημοσιογραφικά πηγαδάκια έπιεσαν στοιχήματα για το τι θα πει... «Στην αρχή ήμουν επικριτικός, αλλά θέλω να σας συγχαρώ για τα επιτεύγματά σας», είπε απευθυνόμενος στον Πρόεδρο, εκφράζοντας την ευχή η άσκηση της Προεδρίας να αποτελέσει πηγή έμπνευσης και για εσωτερικές μεταρρυθμίσεις. Η συζήτηση στο Ευρωπαϊκό βουλιό μπορεί να κρωματίστηκε από αναφορές για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και τις κομμουνιστικές καταβολές του κ. Χριστόφια, αλλά όλοι ξεκινούσαν τις τοποθετήσεις τους εκφράζοντας την ενάρεσκέα τους για τον χειρισμό των ευρωπαϊκών υποθέσεων το δεύτερο εξάμηνο του 2012.

Η Κυπριακή Δημοκρατία βγήκε κερδισμένη από την εξάμηνη Προεδρία, κερδίζοντας σε κύρος και εμπειρίες. Τα στελέχη της Μόνιμης Αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες έχουν πλέον την ευχέρεια να μιλούν με άνεση με οποιοδήποτε Ευρωπαϊκό αξιωματούχο. Ο υφυπουργός Προεδρίας, αρμόδιος για Ευρωπαϊκές Υποθέσεις, Ανδρέας Μαυρογιάννης - η θέση παύει να υφίσταται από την 1η Φεβρουαρίου -, κατέθεσε ήδη πρόταση ώστε να αξιοποιηθεί η εμπειρία που απέκτησε η δημόσια υπηρεσία και να συνεχιστεί η ροή πληροφοριών από τις Βρυξέλλες προς τη Λευκωσία, με τη διατήρηση μιας ελαφριάς διοικητικής δομής. Το μεγάλο βάρος της προσπάθειας το σήκωσε η Μόνιμη Αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες, η οποία έφτασε να αριθμεί 220 άτομα (από 80), αποτελώντας μια μικρογραφία της κυπριακής διοίκησης.

Η πρώτη Κυπριακή Προεδρία πέτυχε στοχευμένα και σημαντικά αποτελέσματα, τόνισε ο Πρόεδρος, Δημήτρης Χριστόφιας, παρουσιάζοντας τον απολογισμό της Κυπριακής Προεδρίας.

Ο κ. Μαυρογιάννης υπενθυμίζει τη φράση του Ζαν Μονέ ότι «τίποτα δεν μπορεί να γίνει χωρίς ανθρώπους και τίποτα δεν μπορεί να μείνει χωρίς θεσμούς. Κερδίσαμε σε αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων. Αποδείξαμε ότι όλοι μαζί μπορούμε να τα καταφέρουμε», τονίζει ο κ. Μαυρογιάννης. «Δεν χρειάζεται να προσωποποιηθεί η επιτυχία, καθώς στο αποτέλεσμα επιδρούν πολλοί παράγοντες, ενώ χρειάζεται και τύχη», σημειώνει. «Δείξαμε ότι είμαστε ένα κανονικό κράτος, παρά την κατοχή», αναφέρει από την πλευρά του ο επικεφαλής της Αντιπροσωπείας στις Βρυξέλλες, πρέσβης Κορνίλιος Κορνιλιού. Μια βασική παράμετρος που συνέβαλε στο θετικό αποτύπωμα είναι ότι η Κύπρος δεν επικρίθηκε να εκμεταλλευτεί την Προεδρία για να ασκήσει πολεμική στην Τουρκία, ενώ και η στάση της Τουρκίας (που δεν είχε καμία σχέση με την Κυπριακή Προεδρία) επέτρεψε να φανούν οι διαφορές.

Τι έγινε

1. Η συμφωνία για το Ενιαίο Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας αποτελεί το σπου-

δαίτερο επίτευγμα, καθώς κατέστη δυνατόν να κλείσει το νομοθετικό πακέτο μετά από 30 χρόνια διαπραγματεύσεων. Ο Κανονισμός θα βοηθήσει σημαντικά την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη, ειδικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

2. Στο έκτακτο Συμβούλιο Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων στις 12 Δεκεμβρίου κατέστη δυνατή σύγκληση για τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό και έγινε ένα σημαντικό βήμα προς την απευθείας ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών και την υλοποίηση της Τραπεζικής Ένωσης. Η σύγκληση του έκτακτου Συμβουλίου ενέκλε ρίσκο, καθώς δεν ήταν βέβαιο ότι θα υπάρξει συμφωνία.

3. Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου. Η Κυπριακή Προεδρία κληρονόμησε τις τέσσερις εναπομείνανες νομοθετικές προτάσεις που εκκρεμούσαν ώστε να ολοκληρωθεί το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου. Η επεξεργασία που έγινε επιτρέπει την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων.

4. Επίτευξη συμφωνίας για τον προϋπολογισμό της Ένωσης για το 2013 και για τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς του 2012. Η συμφωνία επιτρέπει στην επόμενη Προεδρία να ολοκληρώσει τη διαπραγμάτευση για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Φεβρουαρίου. Η γραμμή κατανόησης πόρων που αναμένεται να υιοθετηθεί για τους προϋπολογισμούς της επόμενης προγραμματικής περιόδου θα στηρίζεται εν πολλοίς στην πρόταση της Κυπριακής Προεδρίας, η οποία και επανήλθε στο τραπέζι.

5. Επανενεργοποιήθηκε η Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική της Ε.Ε. Με τη Διακήρυξη της Λεμεσού έχει δοθεί μια νέα δυναμική στην αξιοποίηση των τεράστιων δυνατοτήτων της «Γαλάζιας Ανάπτυξης», η οποία θα αποτελέσει ένα από τα σημαντικότερα εργαλεία αναπτυξιακών πολιτικών τα επόμενα χρόνια.

Με τις κάρτες της Λαϊκής Τράπεζας αυτός ο χειμώνας θα είναι ιδιαίτερα "ζεστός"!

4%
Επιστροφή
χρημάτων

Μοναδική προσφορά στο πετρέλαιο θέρμανσης, για πρώτη φορά στην Κύπρο, από τις κάρτες της Λαϊκής Τράπεζας και την Esso.

Φέτος, για πρώτη φορά στην Κύπρο, πληρώνοντας με οποιαδήποτε κάρτα της Λαϊκής Τράπεζας το πετρέλαιο θέρμανσης από τα πρατήρια της ESSO που συμμετέχουν, ποσοστό 4% της συναλλαγής θα επιστρέφεται στην κάρτα σας. Η προσφορά ισχύει μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2013 για συναλλαγές από €400 μέχρι €1500 ανά παράδοση.

Το ποσοστό της επιστροφής θα πιστώνεται στο λογαριασμό της κάρτας σας τον επόμενο μήνα. Κάνετε τις συναλλαγές σας με κάρτες της Λαϊκής Τράπεζας και ζητήστε ένα πιο άνετο και "ζεστό" χειμώνα.

facebook.com/laikibank
Τηλετράπεζα: 8000 2000
www.laiki.com

ΛΑΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Μέγιστο ποσό συναλλαγής €1500. Η προσφορά ισχύει στα πρατήρια ESSO που συμμετέχουν. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	---------------	--------	--------	-------

Αναστασιάδης από τον πρώτο γύρο

Του **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ**

Μακριά από συναισθηματικές, κομματικές ή ιδεολογικές δεσμεύσεις, μια ορθολογική ανάλυση που να καλύπτει κατά το δυνατόν τα ουσιώδη χαρακτηριστικά της σύνθετης πολιτικής πραγματικότητας που βιώνουμε, οδηγεί στην επιλογή Αναστασιάδη για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Και το ευτικέστερο σενάριο για την Κύπρο είναι η εκλογή του από τον πρώτο γύρο. Για δύο κυρίως μείζονα διακυβεύματα, συγκεκριμένα την οικονομία και το Κυπριακό, μια ψυχρή πολιτική εκτίμηση δείχνει τον Αναστασιάδη ως τον ηγέτη που έχει το κόκκαλο, αλλά και την κοινωνική στήριξη, να πάρει τις κρίσιμες αποφάσεις που χρειάζεται ο τόπος και να σταθεί να τις υλοποιήσει. Το γιατί από τον πρώτο γύρο θα το εξετάσουμε στο τέλος.

Ο Αναστασιάδης, συγκεκριμένα με τους άλλους υποψηφίους, βρίσκεται πλησιέστερα προς αυτό που, με κοινωνικούς κυρίως όρους, θα ονομάζα κοινωνικό κέντρο, έναν χώρο ευρύτερο από τη συμβατική μεσαία τάξη, που τείνει προς ορθολογικές προσεγγίσεις της πραγματικότητας και αποτελεί συνήθως τη ραχοκοκκαλιά μιας υγιούς κοινωνίας. Έχοντας ο ίδιος επίγνωση της ανάγκης εκουχρονισμού του κράτους και έχοντας και το κόκκαλο να αναλάβει την ευθύνη συναινετικών αποφάσεων, όπως έδειξε επί υπουργίας Καζαμία ως αντιπολίτευση, θα έχει και την απαραίτητη στήριξη ενός πλειοψηφικού κοινωνικού κέντρου για να προχωρήσει στις τομές που χρειάζεται η κυπριακή οικονομία. Επιπλέον, ως εκ της αδιαμφισβήτητης αξιοπιστίας του στον ευρωπαϊκό χώρο, θα είναι σε καλύτερη θέση να επιτύχει τη στήριξη της Ε.Ε. για έξοδο της χώρας μας από την οικονομική κρίση.

Στον βαθμό που ευσταθούν τα πιο πάνω, ο Αναστασιάδης θα είναι σε καλύτερη θέση να αξιοποιήσει τις δυνατότητες του φυσικού αερίου, τόσο για την ανάκαμψη της οικονομίας, όσο κυρίως και για να το χρησιμοποιήσει ως καταλύτη για την επίλυση του Κυπριακού. Δεν μπορεί κανείς να αγνοήσει τα ενδεχόμενα επικίνδυνων περιπλοκών στην προσπάθεια αξιοποίησης του φυσικού αερίου χωρίς λύση (βλ. τελευταία έκθεση του γ.γ. των Η.Ε. και πρόσφατη δήλωση του αμερικανικού ΥΠΠΕΣ). Ούτε μπορεί κανείς να αγνοήσει ότι το φυσικό αέριο, με μια συνετή πολιτική θετικού όρισματος από μίαν αξιόπιστη και αποτελεσματική διπλωματία, μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για μια βιώσιμη και διαρκή λύση επανένωσης της Κύπρου. Όπως είναι δύσκολο να αγνοήσει κανείς ότι, χωρίς την ανεμπόδιστη αξιοποίηση του φυσικού αερίου σε σύγχρονο χρόνο, θα περιοριστούν δραστικά οι δυνατότητες ανάκαμψης της οικονομίας.

Σε ό,τι αφορά ιδιαίτερα στην πορεία επίλυσης του Κυπριακού, ενόψει της έκδηλης εξάντλησης των ορίων των «κυπριακής ιδιοκτησίας» συμφωνιών, ο Αναστασιάδης βρίσκεται εκ του εμφανούς σε καλύτερη θέση από τους άλλους υποψηφίους να αξιοποιήσει την ευρωπαϊκή και ευρύτερα τη διεθνή διπλωματία σε μια διαδικασία που να οδηγεί τελικά σε απευθείας συνεννόηση με την Τουρκία. Μια διαδικασία τύπου «Οσόλο» ή «Μεγάλους Παρασκευούς» με μίαν αποτελεσματικά μεσολάβηση των Ευρωπαίων εταίρων μας, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο που η Ε.Ε. δείχνει τάσεις αναθερμάνσης της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας, φαίνεται να είναι η μόνη πλέον εναλλακτική επιλογή για την επίτευξη μιας συμφωνημένης διευθύνσεως. Μπορούμε σε αυτή τη σύνθετη και συνάμα ρευστή πραγματικότητα, η Κύπρος χρειάζεται πρωτίστως μίαν αξιόπιστη ηγεσία, ικανή να πάρει αποφάσεις και να αναλάβει ευθύνες. Μια τέτοια ηγεσία θα έχει στο πλευρό της ένα πλειοψηφικό κοινωνικό κέντρο στο εσωτερικό, καθώς και την ευρύτερη δυνατή στήριξη από τη διεθνή κοινότητα.

Τώρα, γιατί η εκλογή Αναστασιάδη από τον πρώτο γύρο: Ξεκινώντας ανάποδα, εκλογή του στον δεύτερο γύρο θα συσπερώσει γύρω του ολόκληρο τον πέραν του ΑΚΕΛ χώρο, δημιουργώντας μια πανίσχυρη πλειοψηφία, στην οποία θα έχουν αισθητή παρουσία οι δυνάμεις που ενδιαιτούνται στον χώρο του εθνικιστικού λαϊκισμού. Με μια τέτοια παρουσία προσηύχθη στην αίσθηση της δύναμης, το κυβερνητικό μέτωπο που θα προκύψει θα είναι επιρρεπές στην ανάπτυξη αυταρχικών και, εν πάση περιπτώσει, μισαλλόδοξων τάσεων. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, θα επιωμιστούν πραγματικά δύσκολο ρόλο ο Αναστασιάδης και η φιλελεύθερη αστική Δεξιά του Δημοκρατικού Συναγερμού για να χαλιναγωγίσουν τον εθνικιστικό λαϊκισμό και να αμβλύνουν τις πολιτικές και κοινωνικές εντάσεις. Εκλογή όμως του Αναστασιάδη από τον πρώτο γύρο με ένα ποσοστό της τάξης του 50% θα αναδιαμορφώσει προς ριζικά διαφορετικές κατευθύνσεις το πολιτικό σκηνικό. Πρώτον, θα ληξει η στρεβλωτική της πολιτικής ζωής παρουσία του λεγόμενου «ενδιάμεσου» χώρου. Οι δυνάμεις του λαϊκιστικού εθνικισμού πιθανότατα θα συσπειρωθούν στην εθνικιστική, πέραν της Κεντροδεξιάς, αντιπολίτευση. Στον βαθμό που θα εμπεδωθεί αυτός ο διαχωρισμός, θα ωθείται το κυβερνητικό μέτωπο να σταθεροποιηθεί στον χώρο του κοινωνικού κέντρου. Αυτό θα του επιτρέψει μια διαλεκτική σχέση, τόσο με τις δυνάμεις που θα βρίσκονται στα δεξιά του, όσο κυρίως και με τις δυνάμεις στα αριστερά του, δηλ. το ΑΚΕΛ. Μια τέτοια εξέλιξη θα δίνει στο κυβερνητικό μέτωπο έναν εξισορροπητικό και σταθεροποιητικό ρόλο, πράγμα που θα ενισχύσει τελικά τη συναινετική δημοκρατία. Επιπλέον, έχοντας ο νέος Πρόεδρος στόπερ ξανά γέφυρες επικοινωνίας με ένα ανασυνταγμένο μ.Χ. (μετά Χριστόφια) ΑΚΕΛ, θα έχει μεγαλύτερη ευχέρεια χειρισμών σε όλες τις μεγάλες προκλήσεις, με προεξάρχουσα τη λύση του Κυπριακού.

Το ΑΚΕΛ επαναφέρει τον μπαμπούλα του ΝΑΤΟ

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΖΑΡΟΥΝΑ**

Με στόχο την επιστροφή των απογοητευμένων ΑΚΕΛικών ψηφοφόρων ο γ.γ. του κόμματος κ. Άντρος Κυπριανού επανέφερε το θέμα των σχέσεων μας με το ΝΑΤΟ. Πρώτη κατηγορία ότι ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη (ΣγΕ) δεν είναι αποτελεί πυλώνα της ευρωπαϊκής ασφάλειας αλλά απλώς ένα ΝΑΤΟϊκό πρόγραμμα. Ξεχνά όμως να μας πει ο κ. Κυπριανού πως το ΝΑΤΟ και Ε.Ε. είναι από το 2008 στρατηγικοί εταίροι με βάση ομόφωνη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Θετικά ψήφισε και ο ΑΚΕΛικός Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Δημήτρης Χριστόφιας! Αυτή η σχέση επιβεβαιώθηκε το 2010 στο πλαίσιο της έγκρισης του νέου Στρατηγικού Δόγματος του ΝΑΤΟ. Ες αίματες ειλικρινείς και ες μιν κρυβόμαστε πίσω απ' το δάκτυλό μας.

Η Κυπριακή Δημοκρατία επί διακυβερνήσεως Χριστόφια συνεργάζεται στενά με το ΝΑΤΟ. Απλώς δεν το κάνει απ' ευθείας αλλά μέσω Ε.Ε. Αυτό εξάλλου δεν έκανε για ολόκληρο το 2012, όταν προέδρευε τον θεμάτων ασφάλειας στην Ε.Ε.; Από παράδειγμα η εδώ επίσκεψη του Βοηθού γ.γ. του ΝΑΤΟ το 2012 και η συμμετοχή του στην άτυπη σύνοδο των Διευθυντών Αμυντικής Πολιτικής των υπουργείων Άμυνας των 27 κρατών-μελών της Ε.Ε. που οργάνωσε το κυπριακό Υπουργείο Άμυνας. Τα περί προθάλψου που ισχυρίζεται ο κ. Κυπριανού θα ίσχυαν, αν όλες οι χώρες του ΣγΕ κατέληγαν να γίνουν μέ-

λη του ΝΑΤΟ, κάτι που δεν ισχύει. Μονάχα ένας αριθμός από τις χώρες του ΣγΕ το έχει κάνει. Όσο αφορά την ιδεολογία, δυστυχώς για το ΑΚΕΛ και τον κ. Α. Κυπριανού ισχύει. Πώς αλλιώς να ερμηνεύσουμε την ψυχροπολεμικού χαρακτήρα στάση που τηρούν έναντι του ΝΑΤΟ; Εδώ οι πάντες στην Ευρώπη ακόμα και οι παραδοσιακά ουδέτερες χώρες όπως η Ιρλανδία και η Ελβετία έχουν κάποιου είδους σχέση με το ΝΑΤΟ. Όλοι έχουν, μ' εξαίρεση κάποια κρατίδια όπως η Ανδόρρα, το Σαν Μαρίνο και το Βατικανό. Σε αυτό το επίπεδο θέλει να μας υποβιβάζει το ΑΚΕΛ; Η μεγάλη και ισχυρή Ρωσία εντάχθηκε το 1994 στον ΣγΕ και στη συνέχεια μάλιστα αναβάθμισε τις σχέσεις της δημιουργώντας το συμβούλιο συνεργασίας ΝΑΤΟ – Ρωσίας. Η δε ορθόδοξη Σερβία που το 1995 και όχι το 1974 έγινε στόχος πολεμικών επιχειρήσεων του ΝΑΤΟ (και όχι απλώς κάποιων εχθρικών σχεδιασμών) εντάχθηκε και εκείνη το 2006 στον ΣγΕ. Πάω τώρα και σε κάποια από τα ερωτήματα που έθεσε ο κ. Κυπριανού. Κατ' αρχάς θα συμφωνήσω ότι είναι βέβαιο ότι η Τουρκία θα θέσει βέτο σε ένα κυπριακό αίτημα για ένταξη στον ΣγΕ. Όμως η Κυπριακή Δημοκρατία με το αίτημά της θα στείλει το ξεκάθαρο μήνυμα στις Βρυξέλλες ότι δεν απαιτεί ένα ρωσικό δούρειο ίππο όπως την καταγγέλλει οι εχθροί της στον ευρασιατικό χώρο. Επίσης, θ' ανατρέψει το πείραγμα ότι εκείνη αποτελεί το εμπόδιο για την ομα-

λή λειτουργία και ανάπτυξη των τόσο σημαντικών ευρωνατοϊκών σχέσεων. Από εκεί και πέρα είναι θέμα διαπραγματεύσεως των όρων ένταξης. Δυστυχώς το τρένο της δωρεάν ένταξης στο ΝΑΤΟ, κατ' αναλογία εκείνης στην Ε.Ε., χάθηκε γιατί αργήσαμε πάρα πολύ να ενδιαιερθούμε ως χώρα.

Σε ό,τι αφορά τις ασκήσεις που οι χώρες του ΣγΕ συμμετέχουν δεν είναι του τύπου που συμμετέχουν οι χώρες-μέλη του ΝΑΤΟ. Οι συγκεκριμένες ασκήσεις έχουν να κάνουν με άλλα αντικείμενα όπως επιχειρήσεις υποστήριξης της ειρήνης, παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας έρευνας και διάσωσης κ.λπ. Το αντιλαμβανόμενο τους είναι στενά διασυνδεδεμένο με το πρόγραμμα συνεργασίας που η κάθε χώρα που συμμετέχει στον Συνεταιρισμό συμφωνεί από κοινού και σε ετήσια βάση με τη συμμαχία. Η ένταξη μας στο ΝΑΤΟ, όταν και εάν αυτή γίνει κατορθωτή, θα μας εξασφαλίσει κατά κύριο λόγο από κινδύνους και απειλές που έχουν να κάνουν με τη γειτονία μας και λιγότερο από τη Τουρκία. Εξάλλου η ένταξη μας είναι πάρα πολύ δύσκολο να επιτευχθεί χωρίς την προηγούμενη ή ταυτόχρονη λύση του Κυπριακού. Τα περί παροχής πληροφοριών στην Τουρκία κρίνονται ως μη σοβαρά. Πληροφορίες δίνουμε ήδη για τους αμυντικούς μας προϋπολογισμούς και όχι μόνο στον ΟΗΕ αλλά και στον ΟΑΣΕ όπου συμμετέχει και η Τουρκία. Αντίστοιχα, οι χώρες που συμμετέχουν στον ΣγΕ δεν υποχρεούνται

να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ. Μπορούν να το κάνουν μόνο αν το επιθυμούν και όταν αυτές είναι ειρηνευτικού χαρακτήρα και με εντολή του ΟΗΕ ή του ΟΑΣΕ. Τα περί διαχείρισης κρίσεων εκτός Ευρώπης ισχύουν και στην περίπτωση της Ε.Ε. Ήδη η Κύπρος έχει συμμετάσχει σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις σε χώρες όπως το Κογκό (επιχείρηση Άρτεμις) και εναντίον των πειρατών στα ανοικτά της Σομαλίας (επιχείρηση Αταλάντα) όπως και στην ίδια τη Σομαλία (EUTM).

Αρκετά, λοιπόν, με τις υποκρίσεις. Τη μία μέρα ο Χριστόφιας να προεδρεύει του Υπουργικού Συμβουλίου (εν τ' απουσία του Τ. Παπαδόπουλου) και να συναντεί στη διέλευση των αμερικανικών βομβαρδιστικών στις επιχειρήσεις κατά του Σαντάμ Χουσεΐν το 2003 και την άλλη να παίρνει την αντιπολεμική σημαία και να διαδίδεται ενάντια στις βρετανικές βάσεις. Τη μία μέρα να βρίζει το ΝΑΤΟ και τη ΗΠΑ και την άλλη μέρα επί προεδρίας Χριστόφια η ΚΔ να ασκείται με τα μεμονωμένα μέλη του ΝΑΤΟ (π.χ. Γαλλία). Τη μία μέρα να μιλάει για ιμπεριαλιστικούς πολέμους και την άλλη να παρακωρεί διευκολύνσεις στα ΝΑΤΟϊκά καναδικά στρατεύματα ή να εφαρμόζει τις συμφωνίες με τις ΗΠΑ για νησίδες επί των πλοίων με κυπριακή σημαία.

Ο κ. Πέτρος Ζαρούνας είναι διεθνολόγος και πρόεδρος της επιτροπής διεθνών σχέσεων του Δημοκρατικού Κόμματος.

Τρεις παραδοχές και τρία συμπεράσματα

Του **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ**

Πριν από μερικές ημέρες η Royal Bank of Scotland (RBS) δημοσιοποίησε Έκθεσή της για την οικονομία της Κύπρου, στην οποία ξεχωρίζουν τρεις παραδοχές:

Παραδοχή 1η: «Το κυπριακό δημόσιο χρέος και η αποπληρωμή του ωχρύνουν μπροστά στην αζία των κοιτασμάτων φυσικού αερίου που βρίσκονται στα τμήματα της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Κύπρου. Η Κύπρος μπορεί να καταστεί μία από τις χώρες με την καλύτερη οικονομική κατάσταση στην Ευρώζων χωρίς στα τεράστια κοσμήματα φυσικού αερίου, η αζία των οποίων μπορεί να ξεπεράσει το 580% του ΑΕΠ!».

Παραδοχή 2η: «Τα δημόσια οικονομικά (της Κύπρου) είναι σε σχετικά καλή κατάσταση. Το πρόβλημα είναι κυρίως οι τράπεζες».

Παραδοχή 3η: «Η ενδεχόμενη παροχή 10 δις. οικονομικής στήριξης αποτελεί το ψηλότερο ποσό δόσεως τραπεζικού τομέα στον κόσμο μετά την Ιρλανδία, όπου το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 63% του ΑΕΠ!».

Οι τρεις πιο πάνω παρατηρήσεις προ-

σφέρονται για τρία βασικά συμπεράσματα:

Συμπέρασμα 1ο: Το φυσικό αέριο αποτελεί τη μεγάλη προοπτική για την Κύπρο και την οικονομία της. Αυτή είναι μια πανθολογούμενη διαπίστωση. Αυτή την κοινή και ξεκάθαρη προοπτική δημιούργησε η κυβέρνηση Χριστόφια με την προσεκτική, αποφασιστική και ολοκληρωμένη πολιτική που ακολουθεί. Χάρis σ' αυτή την πολιτική, η Κύπρος διπλωματικά κέρδισε την Τουρκία, η οποία απέτυχε να εμποδίσει την άσκηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων από μέρος της Κύπρου και βρέθηκε αντιμέτωπη με ολόκληρη τη διεθνή κοινότητα. Χάρis σ' αυτή την πολιτική, η Κύπρος μπήκε στον ευρωπαϊκό και παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη. Με αυτή την πολιτική η κυβέρνηση προώθησε πάρα πολύ όλες τις απαραίτητες ενέργειες και αποφάσεις για να μπορεί η Κύπρος σύντομα να δημιουργήσει όλες τις απαραίτητες υποδομές για την έναρξη της εκμετάλλευσής του φυσικού αερίου.

Συμπέρασμα 2ο: Η παραδοχή ότι το βασικό πρόβλημα της οικονομίας της Κύπρου εί-

ναι η κατάσταση του χρηματοπιστωτικού της συστήματος βρίσκεται στην ίδια γραμμή με την παραδοχή πολλών Ευρωπαίων αξιωματούχων και διεθνών οργανισμών που χωρίς περιορισφές δηλώνουν ότι η Κύπρος είναι θύμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Οι μόνι που δεν λένε να παραδεχθούν αυτή την πραγματικότητα είναι τα κόμματα της αντιπολίτευσης, που λόγω μικροπολιτικών και εκλογικών σκοπιμοτήτων φορτώνουν τα πάντα στην κυβέρνηση. Η κυβέρνηση ποτέ δεν υποστήριξε ότι δεν διέπραξε λάθη ή δεν είχε αδυναμίες. Ποτέ δεν υποστήριξε ότι η οικονομία μας δεν αντιμετωπίζει διαρθρωτικά προβλήματα και στρεβλώσεις. Αντίθετα, με συγκεκριμένες αποφάσεις και μέτρα προσπάθησε να αντιμετωπίσει μια σειρά από συσσωρευμένα και χρονίζοντα προβλήματα. Ανεξαρτήτως, όμως, των προβλημάτων, που αναδείχθηκαν με ιδιαίτερη οξύτητα λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, η Κύπρος δεν θα ήταν υποχρεωμένη να προσφύγει στον Μνημονισμό Σταθερότητας, αν το τραπεζικό μας σύστημα, εξαιτίας της έκθεσής του

στην ελληνική οικονομία, δεν είχε τόσο μεγάλες απώλειες και είχε την ανάγκη στήριξης από το κράτος.

Συμπέρασμα 3ο: Η αναφορά στο ποσό που χρειάζεται οι τράπεζες, τεκμηριώνει πού βρίσκεται το μεγάλο πρόβλημα. Η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών εκτοξεύει το δημόσιο χρέος στα ύψη. Αυτή είναι η αρνητική πραγματικότητα που αντιμετωπίζουμε, προσπαθώντας να αποδείξουμε ότι το κυπριακό χρέος, λαμβάνοντας υπόψη και τα μακροοικονομικά δεδομένα της χώρας μας, είναι βιώσιμο και οι προοπτικές της οικονομίας μας ευοίωνες.

Το μήνυμα της Έκθεσης της RBS είναι ξεκάθαρο: «Εμπιστευτείτε την Κύπρο και την οικονομία της». Αυτό το μήνυμα θα πρέπει να λάβει η αντιπολίτευση που καθημερινά το αβαντίζει και το υποσκάπτει με την άδικη, αυθαίρετη και ισοπεδωτική της κριτική σε βάρος της κυβέρνησης που απολήγει σε βάρος της οικονομίας του τόπου.

Ο κ. Στέφανος Στεφάνου είναι κυβερνητικός εκπρόσωπος.

Πατριωτισμός και Συνεταιρισμός

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΣΑΒΒΑ**

Σε αυτές τις εκλογές συμβαίνει το εξής παράδοξο: ενώ οι κύριοι Αναστασιάδης και Λιλλήκας και οι δυνάμεις που τους υποστηρίζουν προσπαθούν να εμφανιστούν ως οι «υπερπatriώτες» που δεν θα «χαρίσουν κάστανο» ούτε στην Τουρκία ούτε στους ξένους, εντούτοις, αν εξετάσεις κάποιους τις θέσεις τους μια προς μια μπορεί να συμπεράνει πολλά. Τα περί χαλαρής ομοσπονδίας που εισηγήθηκαν μαζί σε κάποια φάση, αλλά και οι φόρμουλες που προτάσσουν σίμερα για το Κυπριακό δεν οδηγούν πουθενά άλλο παρά στο ξεπούλημα της Κύπρου.

Τέθηκε από τον γενικό γραμματέα της ΚΕ ΑΚΕΛ αυτή την εβδομάδα και μια άλλη πτυχή των θέσεων των δύο υποψηφίων. Αυτή που αφορά την ένταξη της Κύπρου στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και στο ΝΑΤΟ. Παρόλο που ο Α. Κυπριανού έθεσε ερωτήματα επί της ουσίας κανένας από τους δύο υποψηφίους που πλειοτύνη τον πατριωτισμό τους σε κάθε προεκλογική συγκεντρωτική τους δεν ενοχλήθηκαν να απαντήσουν. Δεν

μπήκαν στον κόπο να εξηγήσουν, πώς νομίζουν ότι πιθανό αίτημα της Κύπρου για Ένταξη στον Συνεταιρισμό ή/και στο ΝΑΤΟ και το βέβαιο βέτο από μέρος της Τουρκίας για την ένταξη θα εκθέσει την Τουρκία διεθνώς; Σε ποια ακριβώς βάση στηρίζεται η θέση του κ. Αναστασιάδης πως μέσα στο ΝΑΤΟ υπάρχει έδαφος για να κτιστούν συμμαχίες που θα δώσουν ώθηση στην επίλυση του Κυπριακού; Ιδιαίτερα αν λάβουμε υπόψη τη δήλωση του γενικού γραμματέα του ΝΑΤΟ σε ερώτηση που του υποβλήθηκε αναφορικά με το Κυπριακό, ο οποίος δεν πήρε καμία απολύτως θέση, αλλά αντίθετα επέλεξε να υπερασπιστεί στην ίδια αναφορά του το αίτημα της Τουρκίας για ειδική σχέση με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας.

Ακόμα χειρότερα, η απόπειρα του κόμματος του κ. Αναστασιάδη να απαντήσει με ψέματα σε κάποια από αυτά τα ερωτήματα, φανερώνει όχι μόνο πόσο πραγματικά υποχωρητική και δογματική είναι η θέση του για ένταξη στον Συνεταιρισμό και στο ΝΑΤΟ αλ-

λά και πόσο μεγάλη είναι η διάθεσή του να εμπαιξεί τον λαό. Απάντηση ο ΔΗΣΥ πως ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη, είναι πύλωνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «έμμεσος» όμως. Σχετικό έγγραφο του State Department, απαντά καθαρά. Σύμφωνα με το έγγραφο, ο Συνεταιρισμός συστάθηκε με πρωτοβουλία της κυβέρνησης των ΗΠΑ και ιδρύθηκε από το ΝΑΤΟ για να ενισχύσει τις σχέσεις του ΝΑΤΟ με χώρες της Ευρώπης. Απάντηση ο ΔΗΣΥ πως η αναφορά του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ στην υποχρέωση των κρατών-μελών του Συνεταιρισμού για κοινοποίηση των αμυντικών προϋπολογισμών στο ΝΑΤΟ είναι αναληθής. Χαρακτήρισε επίσης ψέμα την αναφορά του περί συμμετοχής σε ασκήσεις του ΝΑΤΟ. Στο Έγγραφο Πλαίσιο του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη, αναφέρεται ξεκάθαρα πως τα μέλη του Συνεταιρισμού, συνεργάζονται με το ΝΑΤΟ, για «διευκόλυνση της διαφάνειας στους εθνικούς αμυντικούς σχεδιασμούς, στις διαδικασίες προϋπολογισμού, στην κανονότητα και την ετοιμότητά τους να συνεισφέρουν σε ε-

πιχειρήσεις, στην ανάπτυξη στρατιωτικών σχέσεων συνεργασίας με το ΝΑΤΟ για κοινό σχεδιασμό, εκπαίδευση και διεξαγωγή ασκήσεων για να μπορούν να ενισχύσουν την ικανότητα τους να αναλαμβάνουν ανθρωπιστικές αποστολές...».

Για το τέλος ο ΔΗΣΥ μας κράτησε το πιο μεγάλο ψέμα, λέγοντας πως ο Συνεταιρισμός «είναι απλώς ένα πρόγραμμα που δεν κάνει ούτε επιχειρήσεις, ούτε ασκήσεις, ούτε οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα σχετικά με τον στρατό». Από την πρώτη του αναπνοή μετά τη γέννησή του ο Συνεταιρισμός, όπως αναφέρει το έγγραφο έκανε κοινές στρατιωτικές ασκήσεις με το ΝΑΤΟ. Απόδειξη, το απόσπασμα του εγγράφου του State Department που αναφέρεται σε συγκεκριμένες κοινές στρατιωτικές ασκήσεις. Λίγο ακόμα και ο κ. Αναστασιάδης και ο ΔΗΣΥ θα μας έλεγαν πως ο Συνεταιρισμός για την Ειρήνη είναι πρόγραμμα κοινωνικού τουρισμού.

Η κ. Μαρίνα Σάββα είναι διευθύντρια του Γραφείου του γ.γ. της ΚΕ του ΑΚΕΛ.

Η στάση του ΔΗΚΟ στις προεδρικές αποτελεί πράξη ευθύνης

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΛΜΑ**

Ενα κόμμα κρίνεται διαχρονικά από τις θέσεις αρχών τις οποίες προβάει και την αταλάντευτη πίστη που σε αυτές. Ένα κόμμα κρίνεται, επίσης, από τις επιτυχίες που έχει σημειώσει μέσα από την προσφορά του στη διακυβέρνηση του τόπου.

Το ΔΗΚΟ έχει κριθεί στη συνειδηση του κυπριακού λαού για τις αταλάντευτες και πατριωτικές του θέσεις στο Κυπριακό, τη διεκδικητική του πολιτική, και τις εξαιρετικές του επιδόσεις στη διαχείριση της οικονομίας. Μέσα από τρεις Προέδρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τον Εθνάρχη Μακάριο, τον Σπύρο Κυπριανού και τον Τάσσο Παπαδόπουλο, το ΔΗΚΟ έχει σφραγίσει ανεξίτηλα τη διαμόρφωση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ευρωπαϊκή προοπτική του σύγχρονου κυπριακού κράτους. Ασφαλώς, δεν ισχυρίζομαστε πως όλα όσα έχουν επιτευχθεί στην Κύπρο οφείλονται αποκλειστικά και μόνο στο ΔΗΚΟ. Ισχυρίζομαι, απλώς, ότι το ΔΗΚΟ έχει κατ' επανάληψη δοκιμαστεί στα δύσκολα, κάτω από εξαιρετικά κρίσιμες συνθήκες και βαθμολογήθηκε με «άριστα» στη συνειδηση και στην κρίση των πολιτών. Αυτή τη διαχρονική προσφορά του ΔΗΚΟ στα κοινά δεν μπορεί να την παραγγώσει ή να την παραγράψει

ή να την αγνοήσει ο οποιοσδήποτε. Το ΔΗΚΟ ε εξακολουθήσει να είναι ο ρυθμιστής των προεδρικών εκλογών επ' ωφέλεια του τόπου του λαού, γιατί σε αυτή τη θέση το έχουν κατατάξει –όχι τυχαία ποτεύω– οι Κύπριοι ψηφοφόροι. Και αυτόν τον ρυθμιστικό ρόλο το ΔΗΚΟ θα εξακολουθήσει να τον ασκεί, όπως πάντα, με υψηλό αίσθημα ευθύνης, έχοντας ως αποκλειστικό γνώμονα και μοναδική έγνοια το συμφέρον της πατρίδας και όχι ευτελή μικροκομματικά ή προσωπικά οφέλη.

Όσο και αν αυτό δεν αρέσει σε κάποιους, θα εξακολουθήσουμε να πολιτευόμαστε στη βάση των αρχών που πάντοτε και διαχρονικά προεβόλαμε. Με αποφασιστικότητα, ρεαλισμό και μετριοπάθεια. Ο τόπος μας περνά κρίσιμες στιγμές. Η πατρίδα μας εξακολουθεί να είναι μοιρασμένη. Με τη διαφορά ότι αυτή τη φορά, ο τόπος βρίσκεται μπροστά στο φάσμα μιας ολοκληρωτικής καταστροφής ένεκα της πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης που μας μαστίζει, συνέπεια των λανθασμένων χειρισμών και της έλλειψης οράματος για το μέλλον. Ένα πατριωτικό κόμμα όπως το ΔΗΚΟ, το οποίο έχει αδράξει δάφνες στον χειρισμό των κρατικών υποθέσεων και στην υπεράσπιση της κρατικής οντότι-

τας της Κυπριακής Δημοκρατίας, δεν μπορεί ούτε δικαιοσύνη να λειτουργήσει ψυχολογικά ή καιροσκοπικά ή απερισκεπτά, ούτε να γυρίσει την πλάτη του στα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει ο λαός μας. Εξάλλου, έχουμε πλήρη συναισθηση του γεγονότος ότι με διαλυμένη την οικονομία και με ορατές τις πιέσεις που θα ασκηθούν πάνω στην πλευρά μας για «κλείσιμο» του εθνικού μας θέματος, η προοπτική μιας σωστής και δικαίας λύσης του Κυπριακού απομακρύνεται ολοένα και περισσότερο.

Με τη συναισθηση ευθύνης η οποία το χαρακτηρίζει και με αποκλειστικό γνώμονα τα συμφέροντα του κυπριακού Ελληνισμού, το ΔΗΚΟ, όπως πάντοτε έπραξε, επέλεξε τον δρόμο της ευθύνης και του καθήκοντος. Προχωρήσαμε στη στήριξη του Νίκου Αναστασιάδη στις επερχόμενες προεδρικές εκλογές, κρίνοντας ότι η κυβερνητική συνεργασία μεταξύ των δύο πλέον έμπειρων κομμάτων στη διαχείριση των κρατικών μας υποθέσεων και κατ' εξοχήν ευρωπαϊκών δυνάμεων, του ΔΗΣΥ και του ΔΗΚΟ, είναι η μόνη που, υπό τις περιστάσεις, μπορεί να προσφέρει διέξοδο και ελπίδα και να διασφαλίσει το μέλλον αυτού του τόπου. Η αντιμετώπιση και η υπέρβαση της

οικονομικής –και όχι μόνο– κρίσης απαιτεί δράμα, σχέδιο, πρόγραμμα, εθνική συνεννόηση, συλλογική δράση και προδιαβούλευση σε όλους τους τομείς, στο πλαίσιο μιας κυβέρνησης εθνικής σωτηρίας. Απαιτεί ένα ισχυρό και πολιτικά αξιόπιστο συνασπισμό εξουσίας και συνευθύνων. Με τη σοβαρότητα που χαρακτηρίζει, παραμερίζουμε τις όποιες διαφορές του παρελθόντος για να επενδύσουμε από κοινού στο μέλλον. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι απαρνούμαστε τους εαυτούς μας ή την ταυτότητά μας.

Η εκλογή του Νίκου Αναστασιάδη στην Προεδρία της Δημοκρατίας αποτελεί μονόδρομο. Έχει δράμα, συγκεκριμένο σχέδιο και ολοκληρωμένο πρόγραμμα διακυβερνητικής ρεαλιστικής προτάσεις για να διαχειριστεί αποτελεσματικά την οικονομική κρίση. Όσοι λοιπόν συμμερίζονται το δράμα για μια όσο το δυνατό πιο γρήγορη έξοδο από την κρίση, για ανάπτυξη, προκοπή και ευημερία, μακριά από φθηνούς λαϊκισμούς και κομματικούς ή προσωπικούς τυχοδιωκτισμούς, όσοι βάζουν την πατρίδα πάνω από τα κομματικά και προσωπικά συμφέροντα, είναι ευπρόσδεκτοι σε αυτήν την προσπάθεια.

Ο κ. Βασίλης Πάλμας είναι πρώην κυβερνητικός εκπρόσωπος.

Νηπιαγωγείο
Butterflies
Α΄ Πρότυπο Μουσικό Νηπιαγωγείο

Άρχισαν οι εγγραφές για τη σχολική χρονιά 2013 - 2014.

- ✓ Όλα τα τμήματα είναι εγκεκριμένα από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
- ✓ Προσόντοιο προωθητικό.
- ✓ Εκτός από τις προδημοτικές λειτουργεί και ειδικό τμήμα 2 - 3 χρονών με μουσική προαιδέια.

Γίνονται ειδικά προγράμματα για παιδιά-ταλέντα που περιλαμβάνουν μαθήματα όπως μουσική, θέατρο, μαλετό, αγγλικά, ζωγραφική και απαγγελία.

Για περισσότερες πληροφορίες αποστέιτε στα τηλέφωνα **22753840 - 99218668**
Διεύθυνση: Ολυμπίας 23 Λευκωσίας, Λευκωσία
Διευθύντρια: κ. Λία Κάσιου

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Κολλάζ...

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΗΛΙΑΔΗ

Μερωτούν πού βρίσκομαι πολιτικά. Είμαι εμπριμέ, ουράνιο τόξο, όχι όμως χαμαιλέοντας. Απλώς αρνούμαι να προδεσμεύσω την κρίση μου. Κάθε φορά ψηφίζω όποιον θεωρώ καλύτερο. Κι αν δεν υπάρχει ο καλύτερος, καταψηφίζω τον χειρότερο. Ο διαχωρισμός Αριστερά-Δεξιά είναι μια ξεπερασμένος – Αγαπά και τον Μπιτόβεν και τον Τόκα και δεν αισθάνομαι διχασμένος. Ας κοπιήσουν, όσοι σκανδαλίζονται γι' αυτό, να καταλάβουν τι μου συμβαίνει – Όταν γράφω κάτι, το γράφω εν πλήρη συνειδήσει. Συνείδηση σημαίνει πως ό,τι σου συμβαίνει κάθε στιγμή, σου συμβαίνει με πλήρη διαύγεια – Νέος, ευφυής, αποτελεσματικός, τίμιος, χωρίς βαριδιά... Ζητεί νύμφη, με προίκα... το Προεδρικό – Αυτό δεν είναι προεκλογικό σλόγκαν, είναι μικρή αγγελία – Ακούει ο «γαμβρός» ότι η ηγεσία του ΑΚΕΛ τον βλέπει ως «νέο, τιμο κ.λπ.» και φουσκώνει από περηφάνια σαν τυρί σε πίτσα – Το ΑΚΕΛ δεν είναι πλέον κομμουνιστικό κόμμα, είναι ένα συντηχιακό κίνημα, αριστερό προανατολισμού – Εντάξει, εδώ που τα λέμε, δεν στενοχωρήθηκαν και πολλοί που δεν μπορεί να υποπειρωθεί το ΑΚΕΛ. Γιατί, εδώ που τα λέμε, πρέπει να 'σαι και λίγο καζός, να χάσεις λάδια, για να φοβάσαι πλέον το ΑΚΕΛ, λες και πρόκειται για τη Βιρτζίνια Τουλφ – Τι να φοβηθείς; Εκείνοι που φοβούνται είναι οι ίδιοι οι ηγέτες του ΑΚΕΛ, που ξυπνούν εδώ και καιρό και φτύνουν στον κόρφο τους. Σου λένε, σήμερα θα την κάνει την πατάτα ο Πρόεδρος, αύριο θα την κάνει, σήμερα θα μας πιάσουν στο ψιλό, αύριο θα μας φτύνουνε και θα νομίζουμε ότι βρέχει; – 'Ηρθε και μας έλεγε ότι θα διορθώσει τη λάθη των προκατόχων του! Αυτό μοιάζει με το να υποσχεθεί ότι θα διορθώσει τον «Μυστικό Δείπνο» του Ντα Βίντσι ή ότι θα επισκευάσει τον Παρθενώνα – Στο τέλος γκρέμισε και τον ηλεκτροπαραγωγικό σταθμό της Κύπρου – Και με την πολιτική του γκρέμισε και τα όνειρα κάθε Κυπρίου – Φεύγει, λέει, με το κεφάλι ψηλά, δεν κρατά καλά, γιατί είναι ανώτερος άνθρωπος – Ο πραγματικά ανώτερος άνθρωπος δεν το ξέρει ότι είναι ανώτερος – Το πρόβλημα της Κύπρου δεν είναι οικονομικό, ούτε πολιτικό, είναι ηθικό. Το είπε ο ποιητής μας Μιχάλης Πασαράδης – Είναι περήφανος, λέει, που είναι κομμουνιστής. Οι κομμουνιστές είναι περήφανοι για τον Πρόεδρό τους; – Κύριε Πρόεδρε, μια παροιμία λέει πως 'τ' αμπελί θέλει αμπελοουργό και το καράβι ναύτης... – 1913-2013. Εκατό χρόνια από τη γέννηση του Μακαρίου. Δεν αναγνωρίζεις κανένα ποτέ γιατί κάποια προσωπικότητα είναι τόσο σπουδαία. Μου φαίνεται εντελώς αφελές να αναζητά κανείς τα αίτια. Μόνο για τις μέτριες προσωπικότητες μπορεί κανείς να γνωρίζει γιατί είναι μέτριες.

ΑΡΑΔΕΣ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Χωρίς μήνα του μέλιτος

Ωραία και έξυπνα τα λογοπαίγνια των επιτελείων των τριών βασικών διεκδικητών της Προεδρίας για τις ηγετικές ικανότητες ενός εκάστου, αλλά η πραγματικότητα είναι τόσο σοβαρή που τα καθιστά και τραγικά. «Η κρίση θέλει ηγέτη» υποδεικνύει το σύνθημα του Νίκου Αναστασιάδη, «ΝΑΙ! Η κρίση θέλει αξιοπιστία ηγέτη», απαντά ο Σταύρος Μαλάς και «ΟΧΙ! Ο ηγέτης θέλει κρίση» είναι το μόνιμο για λογαριασμό του Γιώργου Λιλλήκα. Καλά και απαραίτητα τα σλόγκαν αλλά δεν αρκούν. Και είναι τραγικά –επιαναλαμβάνουμε– διότι την επομένη των εκλογών τα συνθήματα θα ξεθωριάσουν και ο Πρόεδρος που θα εκλεγεί, όποιος και να 'ναι, θα κληθεί να διαχειριστεί ένα πρόβλημα που όμοιο του δεν υπήρξε. Ας ρωτήσουν και τον απερχόμενο Πρόεδρο να τους εξηγήσει με ποιες προσδοκίες μπήκε στο Προεδρικό με εκείνο το πολύ φιλόδοξο σύνθημα «δικαία λύση, δίκαιη κοινωνία» και με ποιες εμπειρίες απέκτησε.

Η ευφορία που προκαλεί η εκλογή κάθε νέας κυβέρνησης με νωπή λαϊκή εντολή και πενταετή ορίζοντα άσκησης της εξουσίας, αυτή τη φορά δεν θα κρατήσει ούτε μία βδομάδα. Ο νέος Πρόεδρος θα παραλάβει ένα κράτος με άδεια ταμεία και μέσα σε ελάχιστο χρόνο θα πρέπει να φέρει σε πέρας ένα τιτάνιο έργο: Να εξασφαλίσει τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και κατ' επέκταση τις κρατικές οικονομίες, να προβεί σε τομές σε κάθε δραστηριότητα του δημόσιου τομέα, να ασκήσει πολιτική που θα φέρει την ανάπτυξη και παράλληλα να στριγγίζει τις οικονομικά ευάλωτες ο-

μάδες του πληθυσμού. Είναι προφανές ότι όλα αυτά δεν μπορούν να γίνουν από τη μία μέρα στην άλλη, γιατί απλούστατα αυτοί που μας δανείζουν φροντίζουν καθημερινώς να διαλύουν κάθε ψευδαίσθηση όσων πιστεύουν ότι τα χρήματα για στήριξη της οικονομίας μας θα έρθουν χωρίς θυσίες. Το προσχέδιο του Μνημονίου περιλαμβάνει αλλαγές που αγγίζουν το πορτο-

Ο νέος Πρόεδρος καλείται να φέρει σε πέρας ένα τιτάνιο έργο σε λίγο χρόνο

φόλι όλων μας, μηδενός εξαιρουμένου. Οι ειδικοί προβλέπουν επέκταση τής ύφεσης, οι τράπεζες και η δημόσια υπηρεσία (οι πλέον βέβαιοι εργοδότες) θα πρέπει να συρρικνωθούν, κάτι δυστυχώς που εξυπακούεται και απολύσεις, οι ημικρατικοί οργανισμοί γίγονται δεν θα έχουν τη μορφή που ξέρουμε, οι φόροι θα αυξηθούν, οι δημόσιες δαπάνες σε έργα μειώνονται, οι κοινωνικές παροχές συρρικνώνονται και εργασιακά κεκτημένα εξαφανίζονται. Όλα αυτά συνθέτουν ένα εκρηκτικό πολιτικό και κοινωνικό μείγμα που μπορεί να αποδειχθεί και εκρηκτικό. Συνεπώς, εκείνος που θα το πάρει στα χέρια του οφείλει να έχει κατά του ότι ηγέτης δεν είναι εκείνος που το γράφει στην αφισα του αλλά εκείνος που λέει την αλήθεια κατάματα στον λαό του. Και η αλήθεια είναι πικρή αλλά δυστυχώς δεν την ακούσαμε από τα χειλιν κανενός από τους τρεις βασικούς διεκδικητές της προεδρίας στο μονό-

τονο ντιμπέι της Δευτέρας.

Το σκηνικό είναι τρομακτικό, θυμίζει αρκετά το γκραν γκινιόλ που παίχτηκε την 28η Φεβρουαρίου 2003, ανήμερα της αλλαγής εξουσίας από τον Γλαύκο Κληρίδη στον Τάσσο Παπαδόπουλο. Τόσο πολύ βιάζονταν οι ξένοι να προλάβουν το τρένο τής ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε. για να επιτύχουν λύση, που δεν έδωσαν ούτε ένα λεπτό πίστωση χρόνου στον νεοεκλεγέντα Πρόεδρο. Ο γ.γ. του ΟΗΕ, Κόφι Ανάν, ήρθε στην Κύπρο και συναντήθηκε με τον Ντενκτάς και τους Κληρίδη-Παπαδόπουλο, ζήτησαν τους – με το πιστόλι στον κρόταφο να τον απαντήσουν αν δέχονται τη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων και έκλεισαν ραντεβού στη Χάγη σε δέκα μέρες.

Με το πιστόλι στον κρόταφο θα παραλάβει και ο νέος Πρόεδρος τη σκυτάλη του κράτους από τον κ. Χριστόφια. Αυτή τη φορά το πιστόλι δεν το κρατούν τα Ηνωμένα Έθνη αλλά οι επιδοχεί δανειστές μας. Κι αν στο Κυπριακό η ψευδαίσθηση ότι διαθέτουμε περιθώρια χρόνου μάς οδηγούν στη δικαιοσύνη επί του εδάφους, σ' αυτή την περίπτωση περιθώρια χρόνου δεν έχουμε, γιατί απλούστατα ούτε και λεφτά έχουμε. Ως εκ τούτου, λοιπόν, εκείνος που θα εκλεγεί, όποιος κι αν είναι, θα πρέπει να καταβάλει μεγάλη προσπάθεια για να μας αποδείξει αυτό που διαφημίζουν οι αφισες του: Ότι δηλαδή είναι ηγέτης όχι στα λόγια, αλλά στην πράξη.

antonioy@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Λαϊκισμός και Μέρκελ

Του ΜΙΧΑΗΛ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Είναι λυπηρό που η προεκλογική εκστρατεία διεξάγεται με αυστηρά προσωποπαγείς όρους. Με την αντιπαράθεση να αναλώνεται αποκλειστικά στην προσπάθεια του ενός να αποδομήσει την προσωπικότητα του άλλου. Η έλλειψη προτάσεων, στρατηγικών, συλλογικών στόχων και οραμάτων δεν μπορεί να αναδείξει ποια είναι η εκλογική διαδικασία. Είναι ένα παιχνίδι τακτικής που δεν ενθουσιάζει κανένα σκεπτόμενο ψηφοφόρο και προκαλεί απογοήτευση και δυσπιστία στην «κοινωνία των πολιτών». Πολιτική φτώχεια που ξεδιπλώθηκε προκλητικά μπροστά μας στο ντιμπέι της περασμένης Δευτέρας.

Σε κάθε τέτοιου είδους διεργασία που σπντρίζεται στη «δολοφονία χαρακτήρων» χρειάζεται και ο αποδιοπομπαίος τράγος τον οποίο οι υποψήφιοι θα χρησιμοποιήσουν σαν προπέτασμα κενού για να καλύψουν τις δικές τους αδυναμίες. Στη δική μας περίπτωση, τον ρόλο αυτό παίζει η Καγκελάρια της Γερμανίας, Άνγκελα Μέρκελ, που κατέπυ κεντρικό πρόσωπο των εκλογών.

Για να δομή όμως ποια σ' αλήθεια είναι η κατάσταση. Το κράτος μας, με δηλώσεις του μονίμως αισιόδοξου υπουργού Οικονομικών, έχει χρήματα μέχρι τον Μάρτιο. Το εάν το κρέος μας θα κριθεί βιώσιμο ή όχι, είναι ακόμη υπό την αίρεση της πείραξης εκθεσής Ρίμκο. Περιθώρια άλλα για εσωτερικό δανεισμό δεν υπάρχουν, σε ένα κράτος που δανείστηκε μέχρι και από το English School για να πληρώσει μισθοί. Για δάνειο από τρίτη χώρα έστω και με διπλάσια επιτόκια, η απερχόμενη κυβέρνηση έκανε τα πάντα. Έχουμε καταλήξει σε μια προκαταρκτική συμφωνία με την Τρόικα, που προνοεί για μεγάλη σειρά μέτρων λιτότητας. Προβλέπει ακόμη ιδιωτικοποίηση ημικρατικών οργανισμών, εάν το κρέος δεν κριθεί βιώσιμο. Οι οποίοι ημικρατικοί ασφαλώς και δεν έχουν κέρδη έξι δις ευρώ όπως μας είπε ο κ. Μαλάς τη Δευτέρα. Αν είχαν τόσα κέρδη σε κράτος με ολικά έξοδα εννέα δις., τότε δεν θα πληρώναμε καν φόρους σαν πολίτες.

Σε αυτό το σκηνικό, απαιτείται μια επίγυρα συνταγή επίλυσης με άμεσο προβλήματα ρευστότητας και δημιουργίας συνδικαίων επανεκκίνησης τής χώρας. Το τελευταίο δε που χρειαζόμαστε από τον κάθε υποψήφιο είναι το τι δεν θα κάνει. Αν δεν θα υπογράψει δεύτερο μνημόνιο, αν θα διώξει την Τρόικα, αν δεν θα «επουλήσει» ημικρατικούς οργανισμούς, αν θα πουλήσει αέριο μετά από μελέτες και εάν πιέξει η δεύτερη γεώτρηση κάποια στιγμή στο μέλλον, αλλά δεν υπάρχει σχέδιο Β'. Αυτά τα ακούγαμε και

επί αναποφασιστικού και αναβλητικού Χριστόφια, ο οποίος δεν θα επέτρεπε να περαχθεί η ΑΤΑ μέχρι που ουσιαστικά καταρτήθηκε, δεν συζητούσε καν για ημικρατικούς και η Ευροσυργία έκλεισε, διαβεβαίωνε τους δημοσίου υπαλλήλους ότι δεν θα τους περνούσε κανείς, μέχρι που μείωσε μισθούς πολύ περισσότερο από την αξία του 13ου.

Αυτό που ζητούμε να ακούσουμε, είναι το τι προτείνει ο καθένας για να μας βγάλει από τη δύσκολη θέση. Και εάν θεωρεί την αποφυγή ιδιωτικοποιήσεων ημικρατικών επιτακτική, το πώς θα την αποφύγει. Με ποιο σχέδιο και με τι λεφτά θα φέρει ανάπτυξη. Γιατί η ανάπτυξη χωρίς σχέδιο και περιεχόμενο, είναι το μεγαλύτερο πολιτικό ανέκδοτο.

Αντί αυτών, οι κ.κ. Μαλάς και Λιλλήκας επέλεξαν να προσωποποιήσουν τα δικά μας προβλήματα στην κ. Μέρκελ, προκειμένου να την ταυτίσουν με τον κ. Αναστασιάδη. Μα είναι η Άνγκελα που σκορπούσε δανεικά; Ή μήπως αυτή αγοράζει ομόλογα για λογαριασμό των κυπριακών τραπεζών;

Τα αποτελέσματα του σε «βρίζω» και μετά σου ζητώ δάνειο τα χριστούγεννα

Την κ. Μέρκελ από αυτή τη στήλη δεν έχω σπληνίσει επαγγελματικά για τη διαχείριση της κρίσης. Έκανε κακό πιεστήριω στην Ευρώπη και στην ευρωπαϊκή ιδέα. Δεν μπορώ όμως να την κατηγορήσω για το ότι θέλει να διασφαλίσει την επιστροφή των χρημάτων που θα μας δανείσει ο Γερμανός φορολογούμενος, ο οποίος δεν φταίει αν εμείς σκορπούσαμε δανεικά και σήμερα δεν έχουμε.

Την πολιτική του βρίζουμε και μετά ζητάμε δανεικά με εφαρμοζόμενος ο κ. Μαλάς και ο κ. Λιλλήκας, την είδαμε και επί Χριστούγεννα και να που καταλήξαμε. Και δεν αντιλαμβάνομαι γιατί ο κ. Αναστασιάδης επέλεξε εν μέρει να δικαιολογείται για την κ. Μέρκελ, παραμένοντας σε μια... κολόνα... Ασφαλώς ο ηγέτης μιας χώρας οφείλει να διεκδικεί. Το εάν θα το κάνει βρίζοντας ή συνομιλώντας, είναι επιλογή που κατ' έμε έχει μία και μόνη απάντηση. Άλλωστε, η πολιτική κρίνεται εκ του αποτελέσματος. Και τα αποτελέσματα των Δοκνητισμών είναι ήδη μπροστά μας...

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Οι μεσοβέζικες θέσεις του Νικόλα

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΤΣΑΓΓΑΡΗ

Είναι πασιφανές ότι ο Νικόλας Παπαδόπουλος επέλεξε τον δικό του –μοναχικό– δρόμο που βάσει των δικών του εκτιμήσεων (λογικά), θα τον οδηγούσε στο ύπατο αξίωμα του ΔΗΚΟ.

Και ενώ όμως ο Νικόλας Παπαδόπουλος μάς είχε υποσχεθεί «Καθαρές θέσεις», το μόνο που έκανε στην προχθεσινή γραπτή δήλωσή του είναι μας λέει «Μεσοβέζικες θέσεις».

Για παράδειγμα από 'τη μία μας λέει ότι παρατείνεται από αντιπρόεδρος επειδή διαφωνεί με την απόφαση του κόμματος του για στήριξη του Νίκου Αναστασιάδη (ας δεχτούμε το σκεπτικό του ότι τόσο καιρό δεν ανέδρασε λόγω των βεβαρμένων υποχρεώσεων του στη Βουλιά). Ως εδώ ωραία. Δεν θέλει τον Αναστασιάδη. Δικαιώμα του. Και πολλοί είναι που συμφωνούν με την απόφαση.

Από την άλλη όμως, μας λέει ότι σέβεται την απόφαση του κόμματος και ότι κατά τη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας θα ενεργήσει με τέτοιο τρόπο ώστε να μη δημιουργήσει πρόβλημα στο κόμμα του.

Απορία 1: Το να λες διαφωνώ και εμμέσως να αφήνεις να εννοηθεί ότι θα στηρίξεις τον ανθυποψήφιο του υποψήφιο του κόμματός σου δημιουργεί ή όχι πρόβλημα στο κόμμα σου;

Απορία 2: Γιατί παρατείνεται από αντιπρόεδρος; «Είναι μια πολιτική πράξη έκφρασης τής διαφωνίας μου με την απόφαση για στήριξη στον κ. Αναστασιάδη», λέει ο ίδιος στη δήλωσή του. Καλά, γιατί δεν παρατείνεται και από μέλος της Κεντρικής Επιτροπής, η οποία στο κάτω-κάτω είναι εκείνο το Σώμα που έλαβε τη συγκεκριμένη απόφαση; Το οποίο Σώμα, μάλιστα, άκουσε τότε την επιχειρηματολογία Νικόλα αλλά την απέρριψε.

Και αν το μόνιμο του Νικόλα ήταν «Καθαρές θέσεις», γιατί δεν λές ήδη ξεκά-

θαρα ότι «Κύριοι, εγώ διαφωνώ. Θα στηρίξω Γιώργο Λιλλήκα και φεύγω». Διότι «Καθαρή θέση» αυτή θα ήταν και όχι «Διαφωνώ, φεύγω από αντιπρόεδρος (αλλά παραμένω βουλευτής) αλλά ξέρετε δεν θα δημιουργήσω πρόβλημα στο κόμμα στην προεκλογική». Και τι σημαίνει «δεν θα δημιουργήσω πρόβλημα»; Δηλαδή δεν θα ανεβεί στην εξέδρα του κ. Λιλλήκα, δεν θα στηρίξει δημόσια και επίσημα τον κ. Λιλλήκα και δηλαδή δεν θα βρεθεί σε πάλιν υπέρ του κ. Λιλλήκα. Τρία πουλάκια κάθονται...

Τι θα πει ο Νικόλας στους ΔΗΚΟϊκούς; Ψηφίστε με να φύγουμε από τη συγκυβέρνηση και να είμαστε αντιπολίτευση με το ΑΚΕΛ να στριμώξουμε τον Αναστασιάδη;

Η παραπάνω πολιτική πράξη του Νικόλα Παπαδόπουλου αποτελεί ουσιαστικά και το δεύτερο τραγικό πολιτικό λάθος του.

Το πρώτο ήταν που «ανέστειψε» τον Μάριο Καρογιάν από το αδιέξοδο. Διότι, ενώ ο Νικόλας άνοιγε δαιμόλιους με τον ΔΗΣΥ και ενώ ήταν το πρώτο ΔΗΚΟϊκό στέλεχος που δήλωσε δημόσια σε ανύποπτο χρόνο «γιατί όχι και Αναστασιάδη» και ενώ έκανε όλη την «αγγαρεία» να φέρει στο ίδιο μονοπάτι ΔΗΣΥ και ΔΗΚΟ, την ώρα μπνέν, άφησε τον Μάριο Καρογιάν να κάνει παιχνίδι με το Νίκο Αναστασιάδη και αυτός αντί να σταθεί δίπλα του ως ο «νικητής» και ο «θύων vous», αντέδρασε και άλλαξε πορεία.

Και ενώ η αλλαγή πορείας (από το στιγμίο που ήταν και «θέμα προσωπι-

κής αξιοπρέπειας» μπορεί να δικαιολογηθεί κάπως) έγινε χωρίς να υπερβεί τα κομματικά πλαίσια, αφού ο ίδιος δήλωσε «σεβασμό στην απόφαση του ΔΗΚΟ», ήρθε τώρα και τα τούμπαρα (και πάλι), τινάζοντάς τα όλα στον αέρα, θεωρώντας ότι με αυτό τον τρόπο θα πετύχει καλύτερα τον στόχο του για την προεδρία του ΔΗΚΟ.

Το ρίσκο, ωστόσο, είναι μεγάλο. Διότι ο Νικόλας θα μπορούσε να ήταν πρόεδρος του ΔΗΚΟ οδηγώντας το κόμμα (όπως αρχικώς ξεκίνησε να κάνει) σε μια νικηφόρα ισχυρή συμμαχία με τον ΔΗΣΥ και αφήνοντας εκθετιμένο τον Μάριο Καρογιάν, ο οποίος τότε αναζητούσε τη λύση του ενδιάμεσου χώρου και αργότερα αναζητούσε απεγκλωβισμό από τον ενδιάμεσο χώρο και αργότερα ανέμενε από το ΑΚΕΛ ότι θα απέσυρε το Μαλά για κάρην κάποιου ΔΗΚΟϊκού και που τελικά κατέληξε στον ΔΗΣΥ.

Και μετά τις εκλογές τι θα προτάξει ο Νικόλας; Ψηφίστε εμένα ΔΗΚΟϊκό για να φύγουμε από τη νεοσυσταθείσα συγκυβέρνηση με το ΔΗΣΥ; Για να διαλύσουμε τη συμμαχία με τον Αναστασιάδη, για τον οποίο τρέχατε έξι μήνες να εκλέξετε; Για να βρεθούμε αντιπολίτευση πλάι-πλάι με το ΑΚΕΛ να πολεμούμε τον Αναστασιάδη; Διότι διαφορετικά, αν θα διεκδικήσει την προεδρία του ΔΗΚΟ για να παραμείνει στη συγκυβέρνηση δεν έχει ούτε νόημα ούτε και λογική.

Το μεγαλύτερο όμως ρίσκο του Νικόλα δεν είναι τώρα, αλλά στις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές. Όταν θα φάχνει τους ΔΗΚΟϊκούς ψηφοφόρους του και αυτοί θα έχουν ήδη ενταχθεί στο πολιτικό σκηνικό του Γιώργου Λιλλήκα...

tsangaris@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Το πρώτο ντιμπέι

Του ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ

Το πρώτο ντιμπέι δεν μας έκανε κατά πολύ σοφότερους. Νικητής με καθαρή διαφορά δεν υπήρξε και οι δημοσκοπήσεις που βγήκαν μετά, πιο πολύ αντανάκλουν τον ενθουσιασμό κάθε εκλογικού κοινού παρά κάποια αντικειμενική διαπίστωση. Κάποιος «δός από το μανίκι» επίσης δεν βγήκε. Κανένας δεν εντυπωσιάσε με την απόδοσή του, αλλά και κανένας δεν απογοήτευσε δραματικά. Δεν ήταν εύκολο εξάλλου, καθώς οι υποψήφιοι, και ειδικά οι κύριοι Αναστασιάδης και Λιλλήκας, είναι πρόσωπα με ισχυρά διαμορφωμένα είκονα, η οποία δεν αλλάζει από ένα ντιμπέι. Οι τρεις βασικοί υποψήφιοι για την Προεδρία ακολούθησαν μια αναμενόμενη στρατηγική. Άλλοι την ακολούθησαν με χαλαρά, άλλο με μεγαλύτερη συνέπεια.

Ας τα πάρουμε με τη σειρά. Ο κ. Αναστασιάδης ακολούθησε τη στρατηγική που ακολούθησε σταθερά εδώ και αρκετούς μήνες. Χαμηλούς πολιτικούς τόνους, μετρημένες αναφορές στο παρελθόν, προσπάθεια να εμφανιστεί ως «σταθερή λύση σε μια ταραγμένη εποχή». Σε κάποια ζητήματα το κατάφερε, σε κάποια άλλα (π.χ. αποκρατικοποιήσεις) ήταν υπερβολικά αμυντικός, ίσως επειδή οφείλει να τηρεί τη σιωπή, κυρίως με το ΔΗΚΟ. Γενικά, ο κ. Αναστασιάδης σε όλη την εκστρατεία φαίνεται να έχει ένα πρόβλημα. Φοράει ένα κουστούμι που ξέρει ότι είναι το κατάλληλο για την περίπτωση, αλλά δεν τον εκφράζει απολύτως. Στις δευτερολογίες του ήταν καλύτερος και στα σημεία όπου διασταυρώθηκαν τα ζήρη με τους αντιπάλους του ήταν πιο δυναμικός και πειστικός, ίσως επειδή ο ρόλος αυτός του ταίριαζε περισσότερο.

Ο κ. Μαλάς και το επιτελείο του έπρεπε ενόψει του ντιμπέι να ετοιμά-

σουν την απάντηση σε μια βασική ερώτηση: «Πού διαφοροποιείται από τον Πρόεδρο Χριστόφια;». Μολονότι αυτή η ερώτηση του έγινε πολλές φορές, σε καμία δεν απαντήθηκε, αλλά επελέγη μια άλλη στρατηγική, η οποία συνοψίζεται στο «ό,τι έχουμε πει και κάνε στην παρελθόν δεν μετράει, τώρα κοιτάζουμε μπροστά, ας μιλήσουμε για το μέλλον». Απολύτως κατανοητό, αλλά –ας μας επιτραπεί να πούμε– ελάχιστα πειστικό. Διότι ο κ. Χριστόφιας, το ΑΚΕΛ και η πολιτική τους είναι εδώ. Είναι μέρος της καθημερινότητας των Κυπρίων και η προσδοκία ότι μια ολοκληρωτική κοινωνία θα στριφεί ένα διακόπτη, θα ξεχάσει τη βίωσή και θα πει «τώρα μιλάμε για άλλα θέματα», είναι μάταιη. Μοιάζει περισσότερο με υπεκφυγή και επιβεβαίωση όσους λένε ότι ο κ. Μαλάς επισκιάζεται περισσότερο από όσο πρέπει από τον απερχόμενο Πρόεδρο και το ΑΚΕΛ.

Ο κ. Λιλλήκας σχεδόν σε κάθε απάντηση επαναλάμβανε κάποια βασικά στοιχεία. Παρέπεμπε στον ρόλο του επι κυβέρνησεων Τάσσου Παπαδόπουλου, ανεδικνυσε τον ρόλο του στην υπόθεση του φυσικού αερίου και μιλούσε για την ανάγκη μεγαλύτερης διεκδικητικότητας. Παράλληλα, επιθέτο ταυτοχρόνως και σχεδόν ισοποσοστό κατά του κ. Αναστασιάδη, όσο και κατά του κ. Μαλά, επιδιώκοντας να καταστεί «ισότιμος» υποψήφιος, μολονότι δεν έχει κομματική στήριξη. Στρατηγικά ήταν αυτός που ακολούθησε την πιο πειθαρχημένη τακτική. Ωστόσο, φάνηκε απροετοίμαστος στο Plan B, στο πώς δηλαδή θα διαχειριστεί τα θέματα οικονομίας αν δεν αποδώσουν άμεσα οι πόροι από το φυσικό αέριο, γεγονός που υπονόμωσε την αξιοπιστία όλων της επιχειρηματολογίας.

Ευχάριστο έκπληξη ήταν οι δημοσιογράφοι του ντιμπέι, οι οποίοι, μετά το αρχικό φιάσκο με τα μικρόφωνα, όπου κανένας δεν μπορούσε να τηρήσει τον χρόνο, προσφέροντας ένα κακόγουστο θέαμα, έκαναν ερωτήσεις ουσίας και όχι μικροπολιτικές, γεγονός αναμφίβολα θετικό. Ασφαλώς υπήρξαν και εξαιρέσεις, αλλά η γενική αίσθηση ήταν ότι οι ερωτήσεις στάθηκαν στο ύψος τής διαδικασίας.

Τι μπορεί να αλλάξει στα άλλα δύο ντιμπέι; Όχι πολλά πράγματα. Το βασικό θέμα αυτών των εκλογών ήταν η οικονομία. Αφού σε αυτό δεν υπήρξε νοκ-άουτ, είναι δύσκολο να υπάρξει στα άλλα. Και οι μη ανατροπές εννοούν πάντα το φαβορί, το οποίο ροκανίζει τον πολιτικό χρόνο χωρίς κόστος.

Υ.Γ. Και μία συμβουλή. Η εικόνα των υποψηφίων που συνεχώς διαβάζουν δηλώσεις των αντιπάλων τους είναι άκρας κουραστική. Κάτι τέτοιο έχει νόημα όταν πρόκειται να διαψεύσει ένα ισχυρισμό ή να αναδείξει μια πραγματικά ουσιαστική αντίφαση. Το να αναλώνεται ο μισός χρόνος κάθε απόληξης στο τι έλεγε ο αντίπαλος, διαβάζοντας μία ή δύο παλιότερες δηλώσεις, λες και ο κόσμος δεν ξέρει ότι όλοι έχουν πει και ζεπέι, δεν είναι ωφέλιμο. Είναι προτιμότερο όλοι οι υποψήφιοι να δουλέψουν περισσότερο το κεντρικό πολιτικό τους μήνυμα και να το εντάξουν επαναλαμβάνομενο στις επί μέρους απαντήσεις τους. Αυτή ήταν και η βασική αδυναμία όλων (κάπως λιγότερο του κ. Λιλλήκα) στο το πρώτο ντιμπέι.

Σύμβουλος στρατηγικής

και επικοινωνίας vardoulakis@stratego.gr

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Δεσμεύσεις και δεσμά του κ. Τσίπρα

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Ενας έμπειρος και βετεράνος πολιτικός μού έλεγε πρόσφατα πως «η μεγαλύτερη αγωνία κάποιου που είναι πρωθυπουργός της χώρας πρέπει να είναι το αν και κατά πόσον υπάρχει κάποιος που θέλει πραγματικά να τον αντικαταστήσει». Δεν έχει και πολύ άδικο. Δεν νομίζω να υπάρχει πιο δύσκολη δουλειά από το να είσαι ο ένοικος του Μαξίμου, ιδιαίτερα σήμερα, στην εποχή του Μνημονίου. Η Ελλάδα είναι μια εξαιρετικά ιδιαίτερη χώρα, ο πρωθυπουργός της οποίας αναγκάζεται να χειρίζεται, προσωπικά, θέματα που σε άλλες χώρες δεν φτάνουν ποτέ καν στο επίπεδο του υπουργού. Οι πιθα-

Ισως ο αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ να ξέρει ότι βρίσκεται σε έναν δικό του αγώνα δρόμου με την... ανάπτυξη

νότητες να καεί κάποιος, και μάλιστα είτε πολύ γρήγορα είτε με πολύ θεαματικό τρόπο, είναι ασύλληπτα μεγάλες. Η δυνατότητα να «δώσεις χαρά» είναι ταυτόχρονα πολύ μειωμένη.

Εχω αναρωτηθεί πολλές φορές τι πραγματικά σκέπτεται και θέλει ο κ. Τσίπρας. Πίσω από κλειστές πόρτες δίνει την εικόνα πως δεν βιάζεται, πως θέλει να πετύχει η σημερινή κυβέρνηση και να σταθεροποιηθεί η οικονομία. Στον δημόσιο λόγο μοιάζει, πάλι, να βιάζεται πολύ να φτάσει στην εξουσία γρήγορα.

Είναι, άλλωστε, πολύ δύσκολο να επισμαίνεις μια δέσμευση ή κίνηση που να υποδηλώνει ότι ναι, πράγματι προσπαθεί να σπέρνει την κυβερνητική προσπάθεια βάζοντας νερό στο κρασί του στις αποκρατικοποιήσεις, κά-

ποια μεγάλη επένδυση ή μια νομοθετική πρωτοβουλία. Ο κ. Τσίπρας ξέρει πως με τη στάση του κάθε άλλο παρά σταθεροποιεί το επενδυτικό περιβάλλον για κάποιον Έλληνα ή ξένο που σκέπτεται να επενδύσει στη χώρα.

Δεν μπορεί όμως να μετακινήσει αισθητά από τις δημόσιες τοποθετήσεις γιατί τον περιμένουν κάποιοι ακραίοι σύντροφοι για να τον κατηγορήσουν ότι «εξουσιάζει».

Μέχρι στιγμής όμως ο ΣΥΡΙΖΑ δεν πείθει ότι διαθέτει σοβαρό επίπεδο που θα μπορούσε να κυβερνήσει αύριο το πρωί, ούτε και επιχειρησιακό σχέδιο διακυβέρνησης της χώρας. Με λίγες φωτεινές εξαιρέσεις, οι συχνές εμφανίσεις ορισμένων βουλευτών και στελεχών του μόνο ζημιά κάνουν καθώς προβάλλουν μια εικόνα θυμωμένου κακεριού.

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία από την άλλη πως οι επαφές στο Βερολίνο ή στην Ουάσινγκτον κάνουν καλό. Όχι γιατί ανοίγουν νέα ιστορικά περιόδια στις ελληνοαμερικανικές ή ελληνογερμανικές σχέσεις... αλλά γιατί φέρνουν τον κ. Τσίπρα σε τριβή με τον... άδικο, σκληρό κόσμο της διεθνούς πολιτικής.

Ισως ο αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ να ξέρει ότι κατά παράδοχο τρόπο βρίσκεται σε έναν δικό του αγώνα δρόμου με την... ανάπτυξη. Αν, δηλαδή, η ανάπτυξη έλθει πιο γρήγορα στη χώρα, οι δικές του ελπίδες για την εξουσία θα μειωθούν αισθητά. Προς το παρόν, πάντως, η δική του στάση, οι συννεκείς υψηλοί τόνοι, η ολοκληρωτική αντίδραση σε όλα δεν βοηθούν.

Χωρίς, βεβαίως, αυτό να σημαίνει πως η στάση του ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να είναι άλλοθι για εκείνο το κομμάτι του κυβερνητικού συστήματος που επιμένει να κυβερνά όπως κδες ή προχθές, αδυνατώντας να αρθεί στο ύψος των περιστάσεων.

Κοινοβουλευτικός ευτελισμός

Του **ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ**

Εάν η κατάσταση της χώρας δεν ήταν όντως απελπιστική, θα όφειλε να εξαφανισθεί από σκηνής η πολιτική ηγεσία της. Ουδέποτε πολιτικοί άνδρες επέτυχαν να αυτοεξευτελισθούν με τρόπο τόσο οικτρό, όπως συνέβη κατά τη συνεδρίαση της Βουλής, την περασμένη Πέμπτη, για τη σύσταση προανακριτικής επιτροπής προς διερεύνηση ενδεχομένων ποινικών ευθυνών σχετιζόμενων με την υπόθεση της «λίστας Λαγκάρντ».

Κατόπιν συνεννοήσεως με τον πρωθυπουργό και πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας κ. Αντώνη Σαμαρά ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ κ. Ευάγγελος Βενιζέλος ακύρωσε τη συμφωνία της συμπολιτευσεως και αποδέχθη να

Τακτικισμοί και μικροσκοπιμότητες, παρασκηνιακές μικρότητες κυριάρχησαν στην πρώτη φάση της συνεδρίασης της Βουλής την Πέμπτη

στηθούν τέσσερις κάλπες, όπως υποστήριζε η αντιπολίτευση.

Ο μικρότερος εταίρος της κυβερνήσεως συνεργασίας κ. Φώτης Κουβέλης ουδέν πληροφορήθηκε. Αντιμετωπίστηκε ως «ο κλίθους της οικογένειας», για να θυμηθεί κανείς τον Ζαν Πωλ Σαρτρ που είχε γαλουχήσει στη δεκαετία του '60 τους διανοούμενους της Αριστεράς.

Οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, που περιφέρονταν στα ΜΜΕ υπερασπιζόμενοι τις αρχικές επιλογές της κυβερνήσεως συνεργασίας, ουδέν εγγώριζαν -εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων- περί του ιδιοφύους ελιγμού των ηγετών τους και αντιμετωπίστηκαν περίπου ως ανδρείκελα, για να θυμηθεί κανείς τους ρητορικούς αφορισμούς του Γεωργίου Παπανδρέου.

Τακτικισμοί και μικροσκοπιμότητες, παρασκηνιακές μικρότητες κυριάρχησαν στην πρώτη φάση και στη συνέχεια μια ευ-

τελής αντιπαράθεση, που εκκινείτο στο επίπεδο της πολιτικής βαρβαρότητας, μεταξύ του ΣΥΡΙΖΑ και του ΠΑΣΟΚ, με τη συμβολή των ηγετών και εκπροσώπων της Χρυσής Αυγής και των Ανεξαρτήτων Ελλήνων. Καθ' όσον αφορά στον πρόεδρο της Νέας Δημοκρατίας κ. Αντώνη Σαμαρά, παρακολούθησε τα δρώμενα από απόσταση ασφαλείας. Προφανώς οι σύμβουλοί του έκριναν ότι δεν έπρεπε να ευτελισθεί ασχολούμενος με θέματα που δεν άπτονται των υψίστων συμφερόντων της χώρας.

Αντιλαβανόμεθα, αλλά δεν συμπάσχουμε με το δράμα του κ. Βενιζέλου, που βλέπει την εκπύρωση του ΠΑΣΟΚ να συρρικνώνεται δραματικά επί της αρχηγίας του. Παρέλαβε ένα κόμμα που έχει ολοκληρώσει τον κύκλο του και τείνει να εξαφανισθεί. Κάπως έτσι αισθάνονταν ο Γεώργιος Μαύρος και ο Ιωάννης Ζιγνής όταν έβλεπαν τους ψηφοφόρους του Κέντρου να κατευθύνονται προς το ΠΑΣΟΚ του Ανδρέα Παπανδρέου σταδιακά από το 1974 και εξής.

Ο ΣΥΡΙΖΑ είναι σαφώς κόμμα ανατροπής. Αυτήν την τάση υπηρετεί με υπεροψία και αυθάδεια. Διέρχεται φάση μεταλλάξεως τους τελευταίους μήνες, αλλά με αυτόν τον τρόπο συμπεριφέρθηκε και το ΠΑΣΟΚ επί Ανδρέα Παπανδρέου. Πλανάται, ωστόσο, ο κ. Βενιζέλος και η Ν.Δ. εάν πιστεύουν ότι θα ανακόψουν την αύξηση της εκπύρωσης του ιδιομορφου αυτού κόμματος στο εκλογικό σώμα, διά μεταπικών επιθέσεων ή τακτικών νηπιακών εμπνεύσεως, που αρμόζουν σε πληρεξουσίου βουλευτές της επαρχίας.

Από την υπογραφή της νέας συμβάσεως δανειοδοτήσεως της κυβέρνησης, προσπέρασε τον ΣΥΡΙΖΑ. Αυτά είναι τα καλά νέα για τον πρωθυπουργό. Υπάρχουν όμως κι άλλα, το κυριότερο εκ των οποίων είναι ότι όσο περνάει ο καιρός και απομακρύνεται ο φόβος της χρεοκοπίας, η κυβέρνηση θα αρχίσει να κρινεται με τα στάνταρ της ομαλότητας. Όσο η μεσοία τάξη εμπνέει το αίσθημα ασφάλειας, τόσο περισσότερο θα απαιτείται να υπολόπινα, που οφείλει να κάνει μια κυβέρνηση σε κατονικούς καιρούς. Δεν αναφερόμαστε σε οικονομικά ατήματα, τα οποία ήταν η

Αρξίζει να διαφαιίνεται ότι η κρίση που ζούμε δεν είναι μόνο οικονομική, ή πολιτική, ή και κοινωνική. Είναι και διανοητική: ζούμε σε μια σύγχυση, όπου κάθε πλευρά βλέπει μόνο αυτά που θέλει και επιχειρεί να τα επιβάλει στην πραγματικότητα, όπου βασικές έννοιες παρερμηνεύονται και διαστρεβλώνονται. Όταν ο καθένας κατασκευάζει τη δική του πραγματικότητα, όταν χρησιμοποιούμε τις ίδιες λέξεις για να πούμε διαφορετικά πράγματα, τότε το μόνο που θα μας «ενώνει» θα είναι η αντιπαράθεση - και ο δικασμός θα είναι αναπόφευκτος. Μια τέτοια διφορούμενη και επικίνδυνη έννοια είναι αυτή του «συστήματος».

Σήμερα δεν βλέπουμε ούτε άτομο ούτε κίνημα που θα μπορούσε να ενώσει τις διαφορετικές έννοιες, να πείσει τους πολίτες για το πού είμαστε, να τους εμπνεύσει για το πού πρέπει να πάμε. Έχουμε μόνο το πολιτικό σύστημα που έχουμε, και πολιτικούς που λειτουργούν μόνο μέσα στη διαρκή καταγγελία και αντιπαράθεση. Γι' αυτό φορτίζεται τόσο πολύ η συζήτηση για τις ευθύνες το «συστήματος». Οι δυνάμεις της αντιπολίτευσης καταγγέλλουν το «σύστημα» και ερίζουν για το ποια είναι η πιο «αντισυστημική». Τα κόμματα που στηρίζουν την κυβέρνηση δεν τολμούν

Δεν φταίει μόνο το «σύστημα»

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

να υπερασπιστούν ένα σύστημα το οποίο -as μιν το ξεκνάμε- συνέπνεσε χρονικά με τη μεγαλύτερη περίοδο ευημερίας που γνώρισε αυτή η χώρα. Δεν τολμούμε επειδή τα δύο από τα τρία κόμματα ευθύνονται για την ολιγωρία, την κακοδιαχείριση και για τη διαφθορά που υπονόμισαν αυτό το σύστημα.

Σήμερα μέσα στη Βουλή βρίσκονται πολλοί εκφραστές των Αγανακτισμένων, οι οποίοι κάποτε την πολιορκούσαν και τη μούντζωναν. Κυρίαρχα, τότε, ήταν δύο παράπονα - για όσα είχαν κάνει προηγούμενες κυβερνήσεις τα οποία οδήγησαν τη χώρα στην πτώχευση, και για όσα γίνονταν μετά την κατάρρευση. Αυτά τα δύο παράπονα δεν βρίσκονταν σε αντίθεση, αλλά το ένα ενίσχυε το άλλο, ενώνοντας το πλήθος σε έναν μονόλογο οργής χωρίς αντίλογο.

Ετσι κάπως διαμορφώθηκε ο δικασμός «διάλογος» από την αρχή της κρίσης. Πρώτα η κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου έκανε πως δεν έβλεπε το αδιέξοδο, μετά, με την πλάτη στον τοίχο, με τα ταμεία άδεια, αναγκάστηκε να εφαρμόσει μέτρα που καιμια προηγούμενη δεν τόλμιζε να υιοθετήσει. Δεν μπορούσε, όμως, να υπερασπιστεί την ορθότητα των επιλογών της, ούτε απέναντι στη Νέα Δημοκρατία που επιχειρούσε να καρπω-

Η πολιτική, ο κρατικός μηχανισμός, τα μέσα ενημέρωσης, όλοι οι θεσμοί θέλουν διόρθωση

θεί τη λαϊκή δυσφορία, ούτε, βέβαια, απέναντι στις πιο δυναμικές ομάδες διαμαρτυρίας στα αριστερά και δεξιά του πολιτικού φάσματος. Η σημερινή, τρικομματική κυβέρνηση εκφράζεται με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα για την αναγκαιότητα των μέτρων, αλλά δυσκολεύεται να πείσει ότι κόμματα υπεύθυνα για την αποτυχία μπορούν να σώσουν τη χώρα.

Από τη μια πλευρά, λοιπόν, οι συνεκτικές του συστήματος συνεργάζονται ανόρεχτα με τους ξένους δανειστής της χώρας, και από την άλλη βρίσκονται οι συνεχώς καταγγέλλοντες «αντισυστημικοί». Η αξιωματική αντιπολίτευση, ο ΣΥΡΙΖΑ, έχει καρπωθεί μεγάλο μερίδιο της οργής και της ανασφάλειας πολιτών της αριστεράς και του χώρου όπου κυριαρχούσε το ΠΑΣΟΚ, και, με τις πολλές συνομιλίες του, είναι εν μέρει, ριζωμένος εκτός συστήματος. Αλλά είναι, ταυτόχρονα, και ένας χώρος που εκφράζει τις πιο προοδευτικές κοινωνικές

αντιλήψεις του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού και ένα ρεύμα πολιτικής και σκέψης στη χώρα μας. «Υποκρούεται» να συτεγγείσει τους εκπροσώπους μιας παραδοσιακής πτέρυγας του πολιτικού μας συστήματος αλλά και επιδοξους επαναστάτες. Η ανάγκη, όμως, να φανεί αντισυστημικό, ενώ φιλοδοξεί να κυβερνήσει δοκιμάζει το κόμμα σκληρά και θα το υποκρεώσει να πάρει δύσκολες αποφάσεις για το τι εκπροσωπεί.

Η Χρυσή Αυγή, η οποία η βία και η μισαλλοδοξία την καθιστούν πραγματικά «αντισυστημική», αυτοπαρουσιάζεται με εμμονή ως αγανακτισμένος τιμωρός των εκπροσώπων του συστήματος, επικειρόντας να πετύχει έτσι τη νομιμοποίησή. Οι ιδέες και πρακτικές που προεβεί, όμως, παραπέμπουν στις χειρότερες μορφές του πολιτικού συστήματος του παρελθόντος.

Ο καθένας, λοιπόν, βλέπει αλλιώς τον εαυτό του μέσα ή έξω από το σύστημα. Όλοι γνωρίζουμε τα αίτια της αποτυχίας, όλοι γνωρίζουμε τι πρέπει να γίνει. Η πολιτική, ο κρατικός μηχανισμός, τα μέσα ενημέρωσης, όλοι οι θεσμοί θέλουν διόρθωση. Όσο μάλιστα για το πόσο φταίει το σύστημα, και όχι για το τι πρέπει να κάνουν εμείς, θα μείνουμε παγιδευμένοι στον χορό των ατελείωτων συγκρούσεων.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Ελλαδισμός, το τέλος του Ελληνισμού;

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Φίλος Βρετανός, με ενδιαφέρον επενδυμένο σε σοβαρή κατάρτιση για τον πολιτισμικό χώρο της Μέσης Ανατολής, μου έθεσε ένα ερώτημα σχετικό με την ελληνική διαχείριση της τύχης του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων. Μοιάζει ερώτημα περιθωρίου, ερώτημα πολυτελείας την ώρα που έχει επίσημα καταλυθεί η εθνική μας κυριαρχία και το ελλαδικό κράτος βρίσκεται υπό απνήτη επιτροπείωση. Όμως, χτίζοντας την πληροφορία που απαιτούσε το ερώτημα ενός αλλοδαπού ενδιαφερόμενου, τόλμιζε να προϋποθέσει τη χρησιμότητα της και για τον ελλειπτικά ίσως ενημερωμένο Ελλαδίτη σήμερα, κυρίως αυτόν που θα ήθελε να υπολογίσει το προσδόκιμο ιστορικής επιβιώσεως του κρατίδιού μας.

Το ερώτημα του φίλου έλεγε: «Από την οθωμανική ακόμα περίοδο, η εκλογή του πατριάρχη Ιεροσολύμων ελέγχεται από την Αγιοταφική Αδελφότητα - που συγκροτείται μόνο από Έλληνες. Στη διάρκεια του 20ού αιώνα, η ιστορία αυτού του πατριαρχείου εξελίχθηκε με θλιβερό τρόπο: τα ελληνικά συμφέροντα έκαναν πολλές προσπάθειες να αποσπάρθουν την «αρθροποίηση» της Ορθόδοξης Εκκλησίας στα Ιεροσόλυμα, παρ' όλο που η συντριπτική πλειοψηφία των πιστών είναι Αραβες. Αυτή η προσπάθεια διατήρησης του ελληνικού ελέγχου δεν έχει αποβεί επιβλαβής για την Ορθοδοξία; Η δυνατότητα να είναι ο πατριάρχης αλβανός πατέρας (γεννήτορας) της ορθόδοξης πίστης, έχει σπαταληθεί. Βλέπεις να υπάρχει ελπίδα αλλαγής νοοτροπίας στον 21ο αιώνα»;

Του απάντησα: Για να διακρίνουμε λύση στο συγκεκριμένο, πολύ οδυνηρό πρόβλημα, μάλλον πρέπει να απαντήσουμε πρώτα σε ένα άλλο ερώτημα: Πριν από την ίδρυση του ελλαδικού εθνικού κράτους, το 1822, ποια ήταν τα γεωγραφικά σύνορα του Ελληνισμού; Την 1η Ιανουαρίου του 1822 η πρώτη Εθνική Συνέλευση στην Επιδαυρο διακήρυξε, «εγώνον Θεού και ανθρωπίνων», «την Πολιτικήν υπάρξιν και ανεξαρτησίαν του Ελληνικού έθνους, του αποσεισάντος τον βαρβάρικον και απαράδειγματον ζυγόν της τυραννίας υπό την φρικώδη Οθωμανικήν δυναστείαν». Πριν από αυτή τη διακήρυξη, πού και πώς εντοπιζόταν η ύπαρξη και η ταυτότητα των Ελλήνων;

Αυτό το «πριν» περιλαμβάνει τέσσερις οχεδόν χιλιάδες χρόνια - η αρχαιολογική σκαπάνη πιστοποιεί ότι, από το 1900 π. Χ., εικοσι δύο ελληνικά φύλα είναι εγκατεστημένα ή περιφερόμενα (νομαδικά) στη γεωγραφική περιοχή από τη σημερινή Κροατία ως το ακρωτήριο Ταϊναρο, την Κρήτη, τα Μικρασιατικά παράλια, το ενδιάμεσο αρχιπέλαγος, την Κύπρο. Με κοινή γλώσσα, κοινή τέχνη γυαλίων, κοσμημάτων, κερματικών. Και αυτή την ελληνική εννοεία, τουλάχιστον τη γλωσσική, την πιστοποιεί ο Οδυσσεύς Ελύτης να σώζεται, οχεδόν ως τις μέρες μας. Γράφει: «Όσο περδόν κι αν φαίνεται, ο πριν από τους δύο παγκόσμιους πολέμους υπήκοος του μικροσκοπικού (ελλαδικού) κράτους ανάγει τον αέρα μιας περιπού αυτοκρατορίας. Οι δυνατότητες του να κινηθεί χωρίς διαβατήριο γλώσσας, καλύπτανε μεγάλα μέρη της Ιταλίας και της Αυστρίας, ολόκληρη την Αίγυπτο, τη νότια Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Ρωσία του Καυκάσου και, φυσικά, την Κωνσταντινούπολη με την ενδοκράτη της ως κάτω, κατά μήκος του Αιγαίου, τη λεγόμενη στις μέρες μας νοτιοδυτική Τουρκία». Θα πρόσθετα τη Συρία και την Παλαιστίνη.

Ο Ελληνισμός μπήκε δυναμικά στην Ιστορία ως ιδιαιτερότητα «τρόπου»: Πάλη για να φωτιστεί η εγκυρότητα της γνώσης και η «κατ' αλήθειαν» ύπαρξη, «κοινός άθλαμος» για να πραγματοποιηθεί η «κοι-

νωμία του αληθούς» στην «πόλη» με γλώσσα και Τέχνη υπηρέτικες του «πολιτικού αθλήματος». Με τις εκστρατείες του Μεγάλου Αλεξάνδρου ο ελληνικός «τρόπος» διεθνοποιείται, ενδιαφέρει πανανθρώπινα, γίνεται αυτονομία οικουμενικός, κοσμοπολιτικός. «Τρόπος» - πολιτισμός χωρίς σύνορα, αλλά με σαφή ταυτότητα και συγκεκριμένη καταγωγή. Και χάρη στην πρόσληψη του Χριστιανισμού από τους πληθυσμούς της εξελληνισμένων ρωμαϊκών οικουμένων, σάρκωσε ο Ελληνισμός τη δυναμική της παγκοσμιοτητας του εκκλησιαστικού ευ-αγγελίου.

Με την ιστορική αυτή αναδρομή θέλω να πω ότι η ελληνικότητα (αν ακόμα υπήρχε) θα ήταν η μοναδική δυνατότητα για να παραμείνει και το παλιό πατριαρχείο Ιεροσολύμων (αλλά και το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας) υπερεθνικό, δηλαδή πραγματικά εκκλησιαστικό. Να μείνει ανυπότακτο στον επαρχιωτισμό, στη μίετρια και στις ιδιοτέλειες των εθνικισμών - να σαρκώνει την εκκλησιαστική καθολικότητα. Αλλά πώς να γίνει αυτό, όταν οι κάποτε ανθούσες ελληνικές κοινότητες της Παλαιστίνης και της Συρίας έχουν εκλείψει και το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων επανδρώνεται κυρίως από Ελλαδίτες, που μάλλον για «καλύτερη τύχη», δηλαδή για βιοπορισμό, καταφεύγουν εκεί, όχι από ζήλο διακονίας της εκκλησιαστικής οικουμενικότητας; Ο εθνικιστικός ελλαδισμός φοβάται

Χωρίς το φάντασμα της χρεοκοπίας

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

μόνημα και περίπου η μόνη σταθερά των απαιτήσεων της ελληνικής κοινωνίας από τις κυβερνήσεις της μεταπολίτευσης. Το σοκ του περιορισμού των εισοδημάτων το απορρόφησαν οι κυβερνήσεις Παπανδρέου και το πλήρωσαν. Όπως γράφουμε το παρασμένο καλοκαίρι, «παρά τη καλή δημόσια συζήτηση, παρά τα ανεδαφικά συνθήματα που κυριάρχησαν, οι περισσότεροι Έλληνες έμαθαν για τα παραγωγικά ελλείματα της χώρας και άρρισαν να συνειδητοποιούν τις θεσμικές στρεβλώσεις της οικονομίας. Ο έντονος -και εν πολλοίς αυτοκριτικός- διάλογος των δύο τελευταίων ετών ήταν ένα βήμα ωριμότητας της κοινωνίας, η οποία αποτυπώθηκε και στο αποτέλεσμά της 17ης Ιουνίου. Οι Έλληνες ψήφισαν υπέρ της Ευρώπης ξέροντας ότι η επιλογή συνοδεύεται και από τις σταθεροποιητικές «πολιτικές» («Το σύντομο καλοκαίρι της Αγανάκτησης», Καθημερινή 22.7.2012).

Σε ό,τι αφορά τα οικονομικά, η κυβέρνηση έχει μόνο μία μεγάλη εκκρεμότητα. Την αποτελεσματική ενίσχυση των αδύναμων και κτημνημόνων από την

Όσο η κοινωνία εμπνέδνει το αίσθημα ασφάλειας, τόσο θα απαιτεί και τα υπόλοιπα που οφείλει μια κυβέρνηση

κρίση Ελλήνων, ήτοι των φτωχών και ανέργων. Αυτό προϋποθέτει δομές κοινωνικού κράτους, διαφορετικές από το ριχτω λαφύρι στον αέρα («ζούμπου» του λέγαμε παλιότερα) οι όποιος πρόλαβε παίρνει. Αυτό συνέβαινε μέχρι τώρα. Τώρα οι πολίτες θέλουν χειρουργική δεξιοτητα. Η κοινωνία δεν μπορεί να έχει τους αδύναμους στο έλεος της τύχης, αλλά επίσης δεν ανέχεται τη σπατάλη. Ζητεί στοχευμένες κοινωνικές πολιτικές, που θα ενισχύουν τους αδύναμους και όχι τους γραφειοκράτες.

Συνεπώς, πολλοί ψηφοφόροι -αφού είδαν την κρίση να χτυπά και ισχυρότερες χώρες και τη λιτότητα να ροκανίζει

τα εισοδήματα και άλλων ευρωπαϊκών λαών - δεν θα κρίνουν την κυβέρνηση Σαμαρά, όπως την κυβέρνηση Παπανδρέου. Η ελληνική κοινωνία μοιάζει να απορροφάει την «έκπληξη» της λιτότητας και προσαρμόζεται ταχύτατα. Η τωρινή κυβέρνηση θα κριθεί από τη δυνατότητα της να φτιάξει θεσμούς, να καταπολεμήσει τις ελληνικές παθογένειες, να δημιουργήσει ένα φτωχότερο μεν (σε σχέση με το παρελθόν), αλλά ευρωπαϊκότερο στις δομές και αποτελεσματικότερο στη λειτουργία κράτος.

Όσο απομακρύνεται ο κίνδυνος της χρεοκοπίας, τόσο μετατίθεται το κέντρο προσοχής του εκλογικού σώματος. Οι πολίτες πλέον θα απαιτούν περισσότερα από την υπόλοιπη, εκτός του κ. Στουρνάρα, κυβέρνηση. Εκεί είναι τα πολύ άσχημα νέα για τον κ. Σαμαρά. Η πλειοψηφία των υπουργών του δουλεύει με τον παλιοκομματικό αραμπά. Κι αυτό, όσο περνάει ο καιρός, θα γίνεται όλο και πιο εμφανές...

pmandravelis@kathimerini.gr

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / Του ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Πολύ λίγος, σχεδόν ελάχιστος...

Δεν γίνεται να μην το ξαναπώ, γιατί το τσίρκο της Πέμπτης το φέρνει και πάλι στην επιφάνεια: μας σώζει η ελληνική γλώσσα. Αυτή είναι το σχεδόν ανυπερέβλητο εμπόδιο για όσους ξένους θα είχαν την περιέργεια να καθίσουν μπροστά στην τηλεόραση και να παρακολουθήσουν τη μετάδοση της συζήτησης στη Βουλή για τη σύσταση προκαταρκτικής επιτροπής.

Το γεγονός ότι η γλώσσα μας δεν είναι διαδεδομένη είναι αυτό στο οποίο θα τολμούσα να πω ότι αναγνωρίζω το χέρι του μυθικού «θεού της Ελλάδος». Το παροιμιακό «it's all greek to me» (αντίστοιχο του δικού μας: «για μένα όλα αυτά είναι κινέζικα») είναι ό,τι στερεί από τους ξένους την ευχέρεια να διαπιστώσουν την έκταση και το βάθος του χάους, το παιδαριώδες επίπεδο, την θεομοθέτηση της βλακείας, την ανεπανόρθωτη ζημία που έχει προκαλέσει στα πάντα η διάβρωση από τον λαϊκισμό. Χάρης σε αυτόν τον φραγμό, οι ξένοι δεν έχουν τη δυνατότητα να σταθμίσουν όλα αυτά μες στο κεφάλι τους και έτσι να δημιουργηθεί η κρίσιμη μάζα εκείνων που θα έχουν καταλάβει ότι η Ελλάδα δεν σώζεται: ότι δεν της αξίζει η τύχη να ασχολούνται τόσο πολλοί και να ξοδεύουν τόσα πολλά για τη σωτηρία της. Να μου επιτρέψετε, λοιπόν, το «ουφ!» της ανακούφισης και να περάσουμε αμέσως παρακάτω στα όσα, κατά τη γνώμη μου, προκύπτουν ως διαπιστώσεις από το τσίρκο της Πέμπτης.

Το σπουδαιότερο είναι ότι ο Τσίπρας δεν είναι λίγος, όπως θέλουν να τον βλέπουν ορισμένοι. Η επίδοσή του την περασμένη Πέμπτη στη Βουλή έδειξε ότι, στην πραγματικότητα, είναι πολύ λίγος - μα πάρα πολύ λίγος! Αφού κατά την πρώτη φάση της γενικής επίθεσης που επικερίρησε, απέτυχε η επένδυσή του στην άοριστη σκανδαλολογία (απέτυχε διότι δεν περίμενε ότι οι Γάλλοι θα έστελναν για δεύτερη φορά τη λίστα Λαγκάρντ), απέτυχε και στην προσπάθειά του να μετατρέψει την ψηφοφορία σε πρότα-

Μεντράνο...

ση μορφής για την κυβέρνηση. Επιδίωξή του ήταν να αθροίσει, διά του τρόπου αυτού, υπέρ της αντιπολίτευσης τους δυσαρεστημένους κυρίως της Ν.Δ. και του ΠΑΣΟΚ. Η πρώτη τακτική που δοκίμασε ήταν να επιμείνει στην ψήφιση επί των εγκαλουμένων προσώπων και όχι επί των προτάσεων, όπως ορίζει σαφώς ο κανονισμός της Βουλής. Επεσε στο κενό όμως, όταν ο Βενιζέλος (έστω την υστάτη ώρα, έστω και με τα χίλια ζόρια...) δέχθηκε, παρά τον κανονισμό, ψήφιση επί των προσώπων. Τότε δοκίμασε τη δεύτερη τακτική: να υποχρεούται ο κάθε βουλευτής να ψηφίζει σε όλες τις κάλπες, κάτι το οποίο ήταν ολοκλη-

ρωτισμός μεταμφιεσμένος σε δημοκρατικότητα και δεν ήταν δυνατόν να γίνει δεκτό σε καμία αστική δημοκρατία, ούτε ακόμη και στη δική μας, τη χρονίως κακοποιημένη.

Τα μέσα και τα επιχειρήματα που χρησιμοποίησε ήταν τόσο εμφανώς προσχηματικά και τραβηγμένα από τα μαλλιά (είχαν τη φτήνια των κόλπων του αμφιθεάτρου μεταξύ φοιτητικών οργανώσεων...), ήταν επίσης τόσο εμφανής η σκοπιμότητά του, ώστε πέτυχε το ακριβώς αντίθετο του επιδιωκόμενου σκοπού: προκάλεσε τη συσπείρωση των βουλευτών σε Ν.Δ. και ΠΑΣΟΚ. (Ειδικά δε για το

ΠΑΣΟΚ, όπου η δυσαρέσκεια για τον Βενιζέλο κοκλάζει, το ότι προκάλεσε ο Τσίπρας τη συσπείρωση περί τον αρχηγό ήταν αληθινός άθλος!) Εν ολίγοις, την αναμέτρηση της περασμένης Πέμπτης δεν την κέρδισε η κυβέρνηση με τις κινήσεις της και την αξία της. (Αλλά σκορποχώρι εκεί πέρα, όπου το χάος, η ανοργανωσιά και η αναποφασιστικότητα επικρατούσαν ως την τελευταία στιγμή...). Την έχασε ο Τσίπρας μοναχός του.

Το γεγονός δεν πρέπει να εκπλήσσει. Αυτό είναι ο Τσίπρας: ένα μαγκάκι γαλουχημένο στην ΚΝΕ του 1989, ένα παιδί καμωμένο από τα υλικά του αμφιθεάτρου

της μεταπολίτευσης. Ουσιαστικά αμόρφωτος, με τους στενούς ορίζοντες ενός αυτάρεσκου μικροκοσμού, που τους περιόρισαν ακόμη περισσότερο οι παρωπίδες της πεισματικής εμμονής στη μαρξιστική θεολογία. Απέτυχε στη διεθνή εκστρατεία του: απέτυχε στην προσπάθεια να ελέγξει το κόμμα του (που εξετέθη για μία ακόμη φορά με ένα τμήμα του να υπερασπίζεται καταληψίες και να ψάχνει δικαιολογίες για τρομοκράτες)· τέλος, απέτυχε και στο τσίρκο που ο ίδιος και το κόμμα του έστησαν σκοπίμως. Για τα μέτρα του σημερινού πολιτικού κόσμου χαρίσματα έχει· ηγέτης, όμως, με τις δυνατότητες να διαμορφώσει έναν πολιτικό χώρο και να τον κατευθύνει προς τα εκεί που θέλει, ο Τσίπρας δεν είναι.

Τα Emmy της βραδιάς

Ποιο ήταν το καλύτερο μέρος της τηλεοπτικής μετάδοσης από το κανάλι της Βουλής της συζήτησης την περασμένη Πέμπτη; Αναμφισβήτητα, το μουσικό διάλειμμα που κράτησε περίπου μία ώρα, όσο δηλαδή οι εκπρόσωποι των κομμάτων αδυνατούσαν να αποφασίσουν τα διαδικαστικά...

Και ποιο ήταν το πιο χαριτωμένο στιγμιότυπο απ' όσα μας έδειξαν οι κάμερες; Οπωσδήποτε το μονίμως εκτός τόπου και χρόνου καμωμένο του γνωστού «Νέστορος»...

Naughty boy

Είναι δυνατόν ακόμη και σήμερα να εξακολουθούν να συμβαίνουν αυτά; Και όμως, είναι. Εξηγούμαι αμέσως: ίσως γνωρίζετε ότι η ανάπλαση του μετώπου του Φαληρικού Όρμου είναι μια υπόθεση η οποία έχει πίσω της προεργασία σχεδόν μιας δεκαετίας (διαβουλεύσεις με τους δήμους, αποφάσεις Συμβουλίου της Επικρατείας κ.λπ.) και, επίσης, ότι το έργο χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ. Παρόλα αυτά, λίγο έλειψε να χαθεί η δυνατότητα κοινοτικής χρηματοδότησης, επειδή ο Νότης Μητράκης καθυστερούσε την προώθηση του έργου επί έξι μήνες. Το ευτυχές είναι ότι η υπό-

Για να ξεχνά τον πόνο;

Όσοι τον πλησίαζαν στη Βουλή τη νύχτα της περασμένης Πέμπτης, μύριζαν αμέσως αυτό που υποψιάζονταν από τη συμπεριφορά του: ο πολιτικός (γνωστός για τον θόρυβο που παράγει εξαιτίας της κενότητός του) διετέλη, ούτως ειπείν, εν ευθυμία - εντελώς. Στο τέλος της παράστασης, καθώς έκανε μια δήλωση ευχόμενος καλό ημερών, πεπειραμένος κοινοβουλευτικός, διεκρόμενος εκείνη ακριβώς τη στιγμή από δίπλα του, είπε δυνατά ώστε να ακουστεί από όλους τους παρισταμένους: «Αντε άσπρο πάτο, παιδιά!». Επειτα από την κούραση μιας μακριάς ημέρας, όλοι γέλασαν με την καρδιά τους - πλην του εν ευθυμία διατελούντος, ο οποίος ήταν στον κόσμο του...

θεση ετέθη υπό την κρίση του πρωθυπουργού και ο νεαρός υφυπουργός υποχρεώθηκε να συμμορφωθεί...

Cat on a hot tin roof

Καθόλου περιέργως, οι μεγαλύτεροι εκθρόι του Γιάννη Στουρνάρα στην παρούσα Βουλή δεν βρίσκονται στον ΣΥΡΙΖΑ ή την πέραν αυτού Αριστερά. Είναι οι δύο γνωσιότεροι εκπρόσωποι της γαλάζιας πασοκαρίας, η οποία συνέβαλε όσο και η πράσινη της δεκαετίας του 1980 για να φθάσουμε στη χρεοκοπία: ο Πάπης Παυλόπουλος και ο Νικόλαος Κακλαμάνης. Προφανώς για τον λόγο ότι η επιτυχία του Στουρνάρα και της κυβέρνησης θα σμάνει το οριστικό πολιτικό τέλος και για τους δύο. Αυτό δεν θα μπορούσαν να το αντέξουν. Ο ένας, επειδή (λόγω εθισμού) απλώς δεν μπορεί να ζήσει έξω από την πολιτική. Ο άλλος επειδή φοβάται (για λόγους που ο ίδιος ξέρει) να βρεθεί εκτός...

kassimatis@kathimerini.gr

αλφάμεγα

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Οι Υπεραγορές ΑΛΦΑΜΕΓΑ, σεβόμενες τους πελάτες τους και προς αποφυγή οποιασδήποτε ΠΑΡΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ, ενημερώνουν το καταναλωτικό κοινό της Κύπρου:

Στα τρόφιμα ΔΕΝ προνοείται αύξηση του Φ.Π.Α. ο οποίος παραμένει ως έχει στο

5%

Αύξηση 1% στο Φ.Π.Α. (από 17% σε 18%) προνοείται για τις ακόλουθες κατηγορίες:

- Μη τρόφιμα
- Καθαριστικά προϊόντα
- Χαρτικά προϊόντα
- Προϊόντα προσωπικής φροντίδας
- Καπνικά προϊόντα
- Αλκοολούχα ποτά
- Αναψυκτικά – δεν περιλαμβάνονται οι χυμοί
- Παιδικές πάνες – δεν περιλαμβάνονται οι σερβιέτες υγείας

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Λίστα Φαλτσιανί, ανοίγουν οι λογαριασμοί στην Ελλάδα

Θα ελεγχθούν οι καταθέσεις όλων των αναφερόμενων προσώπων σε όλες τις τράπεζες

Του ΤΑΣΟΥ ΤΕΛΛΟΓΛΟΥ

Το άνοιγμα των λογαριασμών που έχουν στις ελληνικές τράπεζες όλοι οι καταθέτες που εμφανίζονται στη λίστα Φαλτσιανί παρήγγειλαν οι οικονομικοί εισαγγελοί, μέσω των υπηρεσιών του υπουργείου Οικονομικών. Το μέτρο ελπίζεται ότι θα δημιουργήσει μια εθνική «βάση δεδομένων» για τη σύγκριση της λίστας Φαλτσιανί με μια μεγάλη γκάμα καταθετικών στοιχείων.

Πριν από την έλευση της αυθεντικής λίστας από τη Γαλλία, στα τέλη Δεκεμβρίου του περασμένου χρόνου, οι οικονομικοί εισαγγελοί προσανατολίζονταν στην αποστολή αιτήματος στις ελβετικές τράπεζες, προκειμένου να αποσταλούν οι λογαριασμοί των καταθετών της HSBC και στις άλλες ελβετικές τράπεζες, ώστε να δημιουργηθεί ακριβώς αυτή η βάση δεδομένων. Σύμφωνα όμως με έγγραφο της Διεύ-

Οι ελληνικές αρχές στρέφονται και σε άλλους, λιγότερο «επώνυμους», καταθέτες της λίστας οι οποίοι πρέπει να αποδειχθούν ότι έχουν φορολογηθεί κανονικά

θυνσης Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του υπουργείου Οικονομικών, από τον Νοέμβριο του 2011, με αφορμή άλλα παρόμοια αιτήματα για μεγάλες υποθέσεις φοροδιαφυγής και «ξεπλύματος», η συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Ελβετίας για την ανταλλαγή πληροφοριών αναφέρεται μόνο σε συμπεριφορά που συνιστά φορολογική απάτη και προϋποθέτει «απατηλή συμπεριφορά». Αυτή αναγνωρίζεται στις περιπτώσεις που ένας φορολογούμενος χρησιμοποιεί ή έχει την πρόθεση να χρησιμοποιήσει, πλαστό ή παραποιημένο έγγραφο, μία εικονική εντολή ή μία κατασκευη ψευδών στοιχείων (Luegengebäude), με σκοπό να εξαπατήσει τις φορολογικές αρχές.

Με βάση τη γνωμοδότηση αυτή, το εγχείρημα της αίτησης διοικητικής ή δικαστικής συνδρομής, με βάση αποκλειστικά τη λίστα Λαγκάρντ, θα είχε «μηδενικές πιθανότητες επιτυχίας, καθώς οι Ελβετοί δεν θα έμπαιναν καν στον κόπο να ασχοληθούν με το αίτημα» είπε στην «Κ» πηγή του υπουργείου Οικονομικών. Ετσι προτιμήθηκε ο δρόμος του ανοίγματος των καταθέσεων στις ελληνικές τράπεζες όλων όσοι περιλαμβάνονται στη λίστα.

Με το βήμα αυτό, οι ελεγκτές του υπουργείου Οικονομικών, που έχουν χρεωθεί την υπόθεση για λογαριασμό των κ. Πεπόνη και Μουζακίτη, ελπίζουν ότι θα εξωθήσουν κάποιους από τους καταθέτες της λίστας που δεν δικαιολογούν τις καταθέσεις τους -ως σύνολο- να προχωρήσουν σε συμπληρωματικές δηλώσεις, φέρνοντας έτσι τις πρώτες εισπράξεις από τη χρήση του συγκεκριμένου εργαλείου στα ταμεία του κράτους.

Συγκέντρωσαν 3 δισ.

Από τη χρήση παράνομων αρχείων από ελβετικές τράπεζες το γερμανικό Δημόσιο συγκέντρωσε 3 δισ. ευρώ, από τα οποία μόλις 200 εκατ. προήλθαν από την έρευνα των γερμανικών φορολογικών αρχών, 300 εκατ. από φορολόγηση τραπεζών που κρίθηκε ότι είχαν συμπράξει σε συναυτοργία σε φοροδιαφυγή και 2,5 δισ. ευρώ από συμπληρωματικές φορολογικές δηλώσεις των φορολογούμενων, τα ονόματα των οποίων περιλαμβάνονταν συνολικά στις εννιά λίστες τις οποίες αγόρασε ή παρέλαβε το γερμανικό Δημόσιο από επίορκους Ελβετούς τραπεζικούς υπαλλήλους.

Ταυτόχρονα εκτός από την υπόθεση των συγγενών του κ. Παπακωνσταντίνου αλλά και των δέκα μεγαλύτερων καταθετών, η προσοχή των ελληνικών φορολογικών αρχών στρέφεται και σε άλλους, λιγότερο «επώνυμους», καταθέτες της λίστας. Αυτή την εβδομάδα οι συντάκτες της εκπομπής Rundschau, της κρατικής ελβετικής τηλεόρασης, έστρεψαν την προσοχή τους σε τρεις από τους καταθέτες της λίστας που εμφανίζονται να διαθέτουν σαλέ στο κοσμικό Γκστάτ και φαίνεται, σύμφωνα με δήλωση εκπροσώπου της τοπικής εφορίας στο Σάανεν, ότι έχουν πληρώσει τους σχετικούς φόρους ακινήτων στο ταμείο του καντονιού της Βέρνης.

Οι δημοσιογράφοι της εκπομπής πάντως παραδέχονται ότι δεν διαθέτουν στοιχεία για το αν οι τρεις πληρώνουν και πόσους φόρους στην Ελλάδα και επικαλούνται δήλωση του επικεφαλής της Οικονομικής Αστυνομίας, ταξιαρχου Δ. Γεωργατζή, σύμφωνα με την οποία δεν είναι παράνομο να διαθέτεις ακίνητο και καταθέσεις στην Ελβετία. Ο αξιωματικός αφήνει να εννοηθεί πάντως ότι και οι συγκεκριμένοι καταθέτες θα ελεγχθούν μαζί με όλους τους άλλους. Σύμφωνα με πηγές του υπουργείου Οικονομικών και γι' αυτούς θα ισχύσει το «μοντέλο» των 25.000 ατόμων που έβγαλαν τα χρήματά τους στο εξωτερικό και θα φέρουν το βάρος της απόδειξης προς τις φορολογικές αρχές ότι έχουν φορολογηθεί κανονικά.

Ο πρώην υπουργός Οικονομικών Γιώργος Παπακωνσταντίνου προσέρχεται στο βήμα της Βουλής για να μιλήσει, κατά τη συνεδρίαση της περασμένης Πέμπτης, όπου ψηφίστηκε η παραπομπή του σε ειδική προανακριτική επιτροπή, προκειμένου να διερευνηθούν τυχόν ποινικές ευθύνες στην υπόθεση της λίστας Λαγκάρντ. Οι ελληνικές φορολογικές αρχές εξετάζουν τα στοιχεία όλων των αναφερόμενων στη λίστα προσώπων.

Αναζητούν άνθρωπο-κλειδί για τους ΤΟΡΜ1

Μάρτιο η δική Τσοχατζόπουλου

Καταιγιστικές εξελίξεις στην υπόθεση του μαύρου πολιτικού χρήματος με πρωταγωνιστή τον πρώην υπουργό Ακμ Τσοχατζόπουλο, αναμένονται από τις συντονισμένες έρευνες της ελληνικής και της κυπριακής δικαιοσύνης για τον εντοπισμό και τη σύλληψη του βασικού διακινητή των εκατομμυρίων από τις μίζες με τα ρωσικά πυραυλικά συστήματα (ΤΟΡ Μ1).

Πρόκειται για τον Fuad Al Zayd, ο οποίος υπήρξε διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Drumilan, μέσω της οποίας διακινήθηκαν οι μίζες για τους ρωσικούς πυραύλους, με αποδέκτης -έχει αποδειχθεί από τη δικαστική έρευνα- τον πρώην υπουργό και τον τότε γενικό γραμματέα του υπουργείου Ιω. Σημάκο. Οι έρευνες για τον εντοπισμό του Fuad Al Zayd γίνεται κυρίως από τις κυπριακές δικαστικές αρχές, οι οποίες, όπως έχει αποκαλύψει η «Κ», «άνοιξαν» τη σχετική διαδικασία.

Ο εντοπισμός του Fuad Al Zayd θεωρείται εξαιρετικά καθοριστικός περί τις έρευνες για την αγορά των ρωσικών πυραύλων, που βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη από τους ανακριτές κ. Γαβριήλ Μαλά και Ιω. Σταυρόπουλο που χειρίστηκαν και την υπόθεση.

Το πρόσωπο αυτό υπήρξε -όπως έχει αποδειχθεί από την έρευνα της δικαιοσύνης- βασικός διακινητής της μίζας για τους ΤΟΡ Μ1, μέσω λογαριασμού, Νικ. Ζήγγρας. Η σημασία του εντοπισμού και της σύλληψης του έχει μεγιστοποιηθεί, σύμφωνα με πληροφορίες από αρμόδιες δικαστικές πηγές, μετά τον αφιρντίο θάνατο στην Τζακάρτα του Βλάση Καμπούρογλου που υπήρξε σημαίνον στέλεχος της Drumilan.

Τέλος, οι κυπριακές αρχές, πέραν του Fuad Al Zayd, διερευνούν και την εμπλοκή στην υπόθεση με τις μίζες από τα εξοπλιστικά και

του πρώην υπουργού Εσωτερικών της Κύπρου, Κων. Μιχαηλίδη, τον οποίο ο Νικ. Ζήγγρας κατονομάζει ως στενός συνεργάτη του Ακμ Τσοχατζόπουλου και τον εντάσσει στον σκληρό πυρήνα εκείνων που οργάνωσαν το δίκτυο της διακίνησης του μαύρου πολιτικού χρήματος.

Στο Εφετείο

Κι ενώ κυπριακή και ελληνική δικαιοσύνη «τρέχουν» τις έρευνες για τα εξοπλιστικά, είναι πλέον θέμα ημερών ο αρμόδιος εισαγγελέας να καταθέσει στο Συμβούλιο Εφετών την πρότασή του για την παραπομπή σε δική του κ. Τσοχατζόπουλου και των συνεργατών του, που βρίσκονται προφυλακισμένοι από τον περασμένο Απρίλιο στις φυλακές του Κορυδαλλού. Ο κ. Καραγιάννης παρέδωσε ήδη την πρότασή του στο Συμβούλιο Εφετών -αριθμεί συνολικά 350 σελίδες- με την οποία προτείνει την παραπομπή σε δική με βαριές κατηγορίες για τον Ακμ Τσοχατζόπουλο τα συγγενικά του πρόσωπα και τους στενούς του συνεργάτες, συνολικά 21 άτομα.

Το Συμβούλιο Εφετών αναμένεται στη συνέχεια να αξιολογήσει το σύνολο της δικογραφίας και να αποφασίσει την οριστική παραπομπή σε δική των εμπλεκόμενων στο σκάνδαλο των εξοπλιστικών, δρομολογώντας ουσιαστικά τη διαδικασία για τη δίκη, η οποία αναμένεται να ξεκινήσει το αργότερο τον Μάρτιο. Στόχευση της δικαιοσύνης να έχει ολοκληρωθεί, πριν λήξουν τα ανώτατα όρια προσωρινής κράτησης των υποδικών που είναι 18 μήνες.

Ήδη, σε ανώτατο δικαστικό επίπεδο αλλά και στο υπουργείο Δικαιοσύνης έχει ξεκινήσει η συζήτηση για το πού θα διεξαχθεί η δίκη, με πιθανότερη εκδοχή το Εφετείο της Αθήνας και σε αίθουσα που θα προσφέρεται και θα καλύπτει τις ανάγκες, με δευτερεύον τον μεγάλο αριθμό των κατηγορουμένων αλλά και το τεράστιο δημοσιογραφικό ενδιαφέρον που θα προσελκύσει στην αίθουσα πλήθος εκπροσώπων του Τύπου και όχι μόνον από τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης αλλά και από το εξωτερικό.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΑΝΑΡΟΥ

Οκτώ φάκελοι για τη Δικαιοσύνη

Ερευνώνται όλες οι περιπτώσεις διασπάθισης δημόσιου χρήματος

Της ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΝΑΡΟΥ

Συντονισμένες και σε προχωρημένο στάδιο είναι οι μεγάλες έρευνες της Δικαιοσύνης για το «πάρτι» εκατομμυρίων ευρώ δημοσίου χρήματος, που κατασταπατήθηκε τα τελευταία χρόνια σε συνθήκες πολιτικής και κρατικής διαφθοράς, αλλά και εκτεταμένων φοροδιαφυγής. Εισαγγελίες και δικαστές της Αθήνας έχουν ανοίξει τη βεντάλια της διασπάθισης του δημοσίου χρήματος, ερευνώντας οκτώ μεγάλα «πακέτα», που καλύπτουν όλο το φάσμα της κρατικής και πολιτικής διακρίσεως τεράστιων ποσών, ξεκινώντας από μίζες υπουργών και φθάνοντας ως την πρωτοφανή διαφθορά για πόρους και οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Παράλληλα, οι οικονομικοί εισαγγελοί κ. Γρ. Πεπόνης και Στ. Μουζακίτης έχουν εξαπολύσει συντονισμένη επίθεση κατά φοροφυγιάδων και γενικά οικονομικών εγκληματιών κατά του Δημοσίου σε μια προσπάθεια να εισπραχθούν ποσά από φόρους, ασφαλιστικές εισφορές και παντός είδους τέλη. Δεκάδες συμβάσεις για δημόσια έργα αποτελούν, επίσης, αντικείμενο δικαστικών ερευνών, ενώ δεν υπάρχει μεγάλο δημόσιο έργο, πλην ελάχιστων εξαιρέσεων, που να μην ελέγχεται για κατασπατάληση δημοσίου χρήματος ή για υπόμενες διαδρομές με μίζες κρατικών αξιωματούχων. Ενδεικτικές είναι οι έρευνες για προασιακό, ΔΕΠΑΝΟΠ, δεκάδες συμβάσεις της ΔΕΗ και του ΕΟΤ, της ΕΡΓΟΣΕ και πολλές άλλες.

Κατασπατάληση πόρων

Οι προτεραιότητες των εισαγγελικών και ανακριτικών αρχών εστιάζονται και σε υποθέσεις που αφορούν το όργιο της κατασπατάλησης πόρων για νοσοκομειακές και φαρμακευτικές δαπάνες, τα εξοπλιστικά, όπου το «πάρ-

τι» -όπως προκύπτει από τις έρευνες- παραπέμπει σε τρικοκοσμικές χόρες, αλλά και σε άλλους τομείς δημόσιας δράσης ή παρέμβασης, όπως οι λεγόμενες Μν Κυβερνητικές Οργανώσεις.

Για τις Μν Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ), όπου διατέθηκαν τα τελευταία χρόνια πάνω από 350 εκατομμύρια ευρώ, από τις πρώτες έρευνες της Εισαγγελίας σε συνεργασία με την οικονομική αστυνομία προκύπτουν σοβαρότατες ενδείξεις για εκτεταμένη πλαστοία χρημάτων του Δημοσίου. Συνολικά στο «πακέτο» των ΜΚΟ ελέγ-

Δαπάνες νοσοκομείων, 600 ΜΚΟ, συμβάσεις για εξοπλιστικά και μεγάλα δημόσια έργα, ΟΤΑ, 36 πολιτικοί για «πόθεν έσχες», υποθέσεις κρατικής διαφθοράς και φοροδιαφυγής

χονται 600 τέτοιες οργανώσεις, που χρηματοδοτήθηκαν αδρά για να παράσχουν βοήθεια, ανθρωπιστική και τεχνολογική, σε χώρες του τρίτου κόσμου. Οι περισσότερες, όμως, στην πραγματικότητα αποτέλεσαν -και αυτό προκύπτει επίσης από τις έρευνες- οχήματα διαφθοράς και οικειοποίησης τεράστιων χρηματικών ποσών.

Στο ίδιο μήκος κύματος βρίσκονται και οι δήμοι και γενικά οι οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με διαχειριστές εκατομμυρίων ευρώ, που ελέγχονται για πρωτοφανή φαινόμενα διασπάθισης του δημοσίου χρήματος. Τόσος είναι ο όγκος της διερευνηόμενης διαφθοράς των δήμων, που έχει οριστεί ειδικός ανακριτής με βάση τον νόμο για την πολιτική και κρατική δια-

φθορά, που ασχολείται αποκλειστικά μόνον με δημόσιους και αξιωματικούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ανάλογη βαρύτητας -και μεγαλύτερης, λόγω των τεράστιων αμυντικών δαπανών των τελευταίων ετών- είναι και οι εισαγγελικές έρευνες για τουλάχιστον 13 εξοπλιστικές συμβάσεις που έχουν υπογραφεί από το 1998 ως και το 2007, οι οποίες «ξενιάζονται». Ενδεικτικές είναι οι έρευνες για τα υποβρύχια, τους ρωσικούς πυραύλους, τα άρματα Leopard, τα ελικόπτερα «Απάτσι» και πολλές άλλες, που ερευνώνται από κλιμάκιο εισαγγελέων που ανήκουν στο επιτυχημένο τμήμα για το οικονομικό έγκλημα, της Εισαγγελίας της Αθήνας.

Τράπεζες και επιχειρηματίες

Σημαντικό πεδίο των εισαγγελικών ερευνών, που ξεκίνησαν από το 2010, με την έναρξη λειτουργίας του ειδικού αυτού τμήματος της Εισαγγελίας Αθηνών, αποτελούν και οι έρευνες με αντικείμενο υποθέσεις τραπεζικού και επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, που συνδέονται με απολήξεις κρατικής και πολιτικής διαφθοράς. Ενδεικτικά αναφέρονται εκείνες των κ. Παύλου Ψωμάδη (Ασπίς Πρόνοια) και Λαυρέντη Λαυρεντιάδη που είναι προσωρινά κρατούμενοι, των ΙΕΚ Ξυθή, αλλά και η υπόθεση του επιχειρηματία, από τον χώρο των ακινήτων, Ιω. Καρούζου που είναι πλέον καταδικασμένος.

Η προϊσταμένη της Εισαγγελίας Αθηνών κ. Παναγιώτα Φάκου προσδίδει, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», μεγάλη σημασία στις διενεργούμενες έρευνες για διασπάθιση δημοσίου χρήματος. Για τα πολιτικά πρόσωπα τέλος, σε ό, τι αφορά την περιουσιακή και οικονομική τους κατάσταση, σε εξέλιξη βρίσκονται έρευνες, υπό την εποπτεία των εισαγγελικών αρχών, συνολικά για 36 πολιτικούς.

Συντονιστής κατά διαφθοράς

Θα έχει διοριστεί εντός του Απριλίου από την κυβέρνηση

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Εκέκασθη απόδειξη ότι το Μνημόνιο δεν είναι μόνο μέτρα λιτότητας, αλλά αποτελεί ένα πρόγραμμα για την αναμόρφωση της οικονομικής και πολιτικής ζωής του τόπου, αποτελεί το σχέδιο που έχει συμφωνηθεί για την αντιμετώπιση της διαφθοράς στην Ελλάδα. Στο επικαιροποιημένο Πρόγραμμα περιλαμβάνεται μία σειρά δράσεων που στοχεύουν στο να μειωθεί το φαινόμενο της διαφθοράς και μάλιστα τα μέτρα αυτά θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέσα στο πρώτο εξάμηνο του έτους.

Αποκορύφωμα είναι ο διορισμός ενός εθνικού συντονιστή όλων των δράσεων εντός του Απριλίου. Γεγονός το οποίο αποδεικνύει ότι η τρέχουσα μετὰ δύομηνη παρουσία στην Ελλάδα έχει κατανοήσει ότι το πολιτικό σύστημα, από μόνο του, δεν μπορεί να προχωρήσει στην αυτοκάθαρση. Πέραν, όμως, των πολιτικών προεκτάσεων του ζητήματος, υπάρχουν και οικονομικές.

Δεν είναι τυχαίο ότι κάθε χρόνο η Παγκόσμια Τράπεζα στην έκθεσή της για την ανταγωνιστικότητα των χωρών, αναφέρει ως ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας το μέγεθος της διαφθοράς. Όσο πιο διεφθαρμένο είναι ένα πολιτικό και οικονομικό σύστημα, τόσο πιο δύσκολο γίνεται για έναν επενδυτή να στρέψει τα κεφάλαιά του στην χώρα αυτή. Διότι γνωρίζει ότι χωρίς να δωροδοκεί τους κατάλληλους ανθρώπους δεν πρόκειται να προχωρήσει η επένδυσή του, ενώ ξέρει επίσης ότι πολύ δύσκολα θα καταφέρει να ανταγωνιστεί όσους τον έχουν προλάβει και έχουν «πάσει» τα σωστά πόστα.

Επίσης, στο επικαιροποιημένο Μνημόνιο γίνεται ευθεία σύνδεση της διαφθοράς στην Ελλάδα με τον φο-

ροελεγκτικό μηχανισμό. Η αναθεώρηση του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) ήταν μόνο το πρώτο βήμα για την καταπολέμηση της διαφθοράς, ενώ έχει περιληφθεί ειδική μέριμνα για το καθεστώς εργασίας των εφοριακών και τελωνειακών υπαλλήλων. Βασική υποχρέωση της Ελλάδας από εδώ και στο εξής, είναι κάτι το οποίο λίγο ως πολύ θα έπρεπε να είναι αυτονόητο.

Δηλαδή, να γίνεται συχνή εναλλαγή προσώπων στις κλειστές θέσεις του φοροελεγκτικού μηχανισμού, ώστε να μη

Και «Κώδικας συμπεριφοράς» για τους δημοσίου υπαλλήλους – Ποια άλλα μέτρα καλείται να πάρει η κυβέρνηση μέσα στο πρώτο εξάμηνο, σύμφωνα με το Μνημόνιο

παραμένει ένα συγκεκριμένο πρόσωπο για πολλά χρόνια σε θέση ευθύνης. Αίσθησι, μάλιστα, προκαλεί η επισήμανση της τρέχουσας ότι οι συναλλαγές στις εφορίες θα πρέπει να γίνονται με μεταφορά χρημάτων από τις τράπεζες ή με επιταγές και όχι με μετρητά. Μέτρο το οποίο ισχύει για ένα ποσό και πάνω, αλλά θα πρέπει να επεκταθεί.

Μέσα στο πρώτο τρίμηνο η κυβέρνηση μετὰ ταύτα άλλων θα πρέπει να έχει υποθετήσει ένα «κώδικα συμπεριφοράς» για να υπάρχουν κανόνες που θα περιορίζουν την παράνομη δράση υπαλλήλων, ενώ θα πρέπει να περάσει νόμο με τον οποίο θα προστατεύει οποιοδήποτε πολίτη θέλει να καταγγείλει φαινόμενα διαφθοράς. Σύμφωνα με το επικαιροποιημένο Μνημόνιο:

1. Μέσα στο Φεβρουάριο θα πρέπει να έχει δημοσιοποιηθεί σχέδιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς στο Δημόσιο και ιδίως σε εφοριακούς και τελωνειακούς. Παράλληλα, θα προχωρήσει και η αξιολόγηση όλων των διευσθυιτών του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένων και των πολιτικών συμβούλων που βρίσκονται στη δημόσια διοίκηση.

2. Τον Μάρτιο θα πρέπει να είναι έτοιμη η νομοθετική παρέμβαση για την προστασία εκείνων που καταγγέλλουν φαινόμενα διαφθοράς, ενώ θα πρέπει να είναι έτοιμος και ο «κώδικας συμπεριφοράς» των υπαλλήλων. Επίσης, η κυβέρνηση θα πρέπει να ενισχύσει τη διοικητική στηρίξη πληροφοριών, μέσω της δημοσιοποίησης των στοιχείων για την πορεία εφαρμογής των μέτρων στη Βουλή. Πρόκειται για κάτι το οποίο η τρέχουσα κυβέρνηση θα πρέπει να ελέγξει να γίνεται, τότε είναι πιο εύκολο να κατανοήσουν και τους λόγους για τους οποίους γίνονται κάποιες αλλαγές.

3. Εντός του Απριλίου, θα πρέπει να διοριστεί ο εθνικός συντονιστής που θα έχει τον έλεγχο και την ευθύνη της εφαρμογής των δράσεων κατά της διαφθοράς. Η λογική πίσω από τον ορισμό ενός προσώπου για τη διαφθορά είναι ίδια με εκείνη του διορισμού ενός γενικού γραμματέα επί των φορολογικών θεμάτων 5ετούς θητείας.

4. Τον Μάιο θα πρέπει να προωθηθεί νομοθεσία για τη μείωση των συμβούλων των πολιτικών στη δημόσια διοίκηση. Παράλληλα, με τον ίδιο νόμο θα θεσπίζονται και συγκεκριμένα καθήκοντα για τις θέσεις που θα αναλαμβάνουν οι σύμβουλοι των πολιτικών, ώστε να μην είναι θελό το πεδίο των αρμοδιοτήτων τους.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Εξάμνηνο μορατόριουμ από Ε.Ε.-ΔΝΤ στην Ελλάδα

Για υλοποίηση των συμφωνηθέντων, αλλά και ενόψει των γερμανικών εκλογών

Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Ένα εξάμνηνο πρεμίας, στη διάρκεια του οποίου δεν θα ανοίξουν νέα μέτωπα, όπως η λήψη πρόσθετων μέτρων ή η βιωσιμότητα του χρέους, αλλά ταυτόχρονα δεν θα επιτραπεί στην Αθήνα να υπαναχωρήσει έναντι των συμφωνηθέντων, έχουν αποφασίσει, σύμφωνα με πληροφορίες, οι δανειστές.

Η επιθυμία αυτή για μορατόριουμ στο ελληνικό θέμα απαγορεύεται από τα εξής:

α. Να δοθεί χρόνος στην κυβέρνηση και γενικότερα στην Ελλάδα να συνεχίσει την υλοποίηση του προγράμματος σε συνθήκες όσο το δυνατόν μεγαλύτερης πολιτικής και κοινωνικής πρεμίας. Έτσι, θα μπορέσει να αξιοποιήσει και τη γενικότερη βελτίωση του κλίματος στις αγορές έναντι της Ευρωζώνης. Εάν ανοίξει και πάλι μια συζήτηση για νέα μέτρα στην προσεχή επίσκεψη της τριόρκας για τη νέα αναθεώρηση του Μνημονίου, στα τέλη Φεβρουαρίου, το πιθανότερο είναι ότι θα ανασταλεί η εφαρμογή και αυτών που συμφωνήθηκαν τον Δεκέμβριο.

β. Να μην καταστεί η Ελλάδα κεντρικό θέμα της προεκλογικής αντιπαράθεσης στη Γερμανία. Η πλειοψηφία των Γερμανών εκλογέων πιστώνει στην κ. Μέρκελ ότι έδωσε μεν χρήματα των φορολογουμένων στους «άσωτους» του Ντόου κι έσωσε την Ευρωζώνη, αλλά το έκανε με αντάλλαγμα την εφαρμογή αυστηρών προγραμμάτων δημοσιονομικής πειθαρχίας και μεταρρυθμίσεων. Η κ. Μέρκελ υποστηρίζει ότι η συνταγή ήταν επιτυχής (στην Ιρλανδία περισσότερο, στην Ελλάδα και την Πορτογαλία λιγότερο) και δεν θέλει τίποτα να επηρεάσει αυτήν τη γενική εικόνα. Πολύ δε περισσότερο κάτι το οποίο θα επαναφέρει στο προσκήνιο τον κίνδυνο να καθούν χρήματα των Γερμανών φορολογουμένων, όπως ένα νέο «κούρεμα» του χρέους.

Ωστόσο, για να μην εξελιχθεί η επιθυμία της Ευρωζώνης σε ευσεβή πλην ανικανοποίητο πόθο, υπάρχουν δύο προϋποθέσεις:

1. Να παραμείνει συνεπής και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στην ίδια γραμμή, καθώς στο εσωτερικό του υπάρχουν δυνάμεις που επιμένουν σε δραστηριότητες λύσεις. Το ΔΝΤ έχει κάνει απλώς ανακακή στο θέμα του «κούρεματος» και της πρόσθετης χρηματοδότησης του προγράμματος. Κι αυτό καταδεικνύεται από το γεγονός ότι με κάθε ευκαιρία υπενθυμίζει στην Ευρωζώνη ότι το θέμα είναι ανοικτό, καθώς υπάρχει επί αυτού και η δέσμευση του Eurogroup. Φάνηκε δε καθαρά στις πρόσφατες ανακοινώσεις του Ταμείου και στις δηλώσεις των στελεχών του μετά την έγκριση της δόσης. Μια νέα απομείωση του χρέους προφανώς ενδιαφέρει την Αθήνα. Ο κ. Στουρνάρας, όποτε ερωτάται, υπενθυμίζει κι αυτός ότι η απόφαση των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης προβλέπει μέτρα περαιτέρω μείωσης του χρέους, όταν η Ελλάδα αποκτήσει πρωτογενή πλεονάσματα. Ξέρει, όμως, ταυτόχρονα, ότι αυτό θα γίνει μόνο εάν εξασφαλιστεί η κ. Μέρκελ με ισχυρή εντολή στις εκλογές του Οκτωβρίου. Μέχρι τότε, εάν ανοίξει θέμα βιωσιμότητας απ' οποιονδήποτε θα προκαλέσει απλώς επιπλοκές.

Η εντολή που έχει η τριόρκα είναι να συνεχίσει να πιέζει για την εφαρμογή των συμφωνηθέντων, δίνοντας έμφαση σε δύο κυρίως τομείς, τις αποκρατικοποιήσεις και την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής.

Οι δύο προκλήσεις για τον Γιάννη Στουρνάρα

Πέραν της αντιμετώπισης της φοροδιαφυγής και της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος, η άλλη μεγάλη πρόκληση για τον κ. Στουρνάρα είναι η διαμόρφωση ενός μακροχρόνιου αναπτυξιακού σχεδίου, για την υλοποίηση του οποίου θα αξιοποιηθούν τα κονδύλια του νέου ΕΣΠΑ. Προς την κατεύθυνση αυτή και σε συνεργασία με τον υπουργό Ανάπτυξης Κωστή Χατζηδάκη θα αναθεωρούν στο Κέντρο Προγραμματισ-

2. Να εφαρμόσει η Αθήνα το Μνημόνιο, γιατί μορατόριουμ δεν σημαίνει καλάρωση της πίεσης για την υλοποίηση των συμφωνηθέντων. Σημαίνει μόνον ότι η Ευρωζώνη δεν προτίθεται να ζητήσει πρόσθετα μέτρα και πολλά προαπαιτούμενα κατά την αναθεώρηση του Μνημονίου τον Φεβρουάριο. Εκτιμήσεις για τις δημοσιονομικές προοπτικές και νέο μακροοικονομικό σενάριο, που θα μπορούσαν να πυροδοτήσουν απαιτήσεις για νέα μέτρα, θα γίνουν ίσως στην επόμενη αναθεώρηση, τον Ιούνιο, οπότε και θα πρέπει να καταρτισθεί το νέο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα. Μέχρι τότε η τριόρκα έχει εντολή να συνεχίσει να πιέζει για την εφαρμογή των συμφωνηθέντων, δι-

ομούνται και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ), το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ) και την Task Force να αναζητήσουν απαντήσεις σε τρία βασικά ζητήματα: 1. Ποια θέλουμε να είναι η σύνθεση του ΑΕΠ τα επόμενα χρόνια, δηλαδή τι μέρος του θα παράγεται από καταναλωση, επενδύσεις και εξαγωγές. 2. Πώς μπορεί να επιτευχθεί αυτή η νέα σύνθεση και 3. Ποιοι κλάδοι οικονομικής δραστη-

ριότητας μπορούν να υπηρετήσουν αυτόν τον στρατηγικό στόχο. Προς την κατεύθυνση αυτή θα αξιοποιηθούν σχετικές μελέτες της McKinsey και της Boston Consulting που έχουν ήδη εκπονηθεί για λογαριασμό της ελληνικής κυβέρνησης τα προηγούμενα χρόνια. «Σε ένα μήνα μπορούμε να έχουμε απαντήσεις και σε αυτές να στηριχθεί ο σχεδιασμός του νέου ΕΣΠΑ», λέει ο κ. Στουρνάρας.

δομένους της σημασίας που θα έχει πλέον η συλλογή των εσόδων, όχι μόνο για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων, αλλά και για την καταβολή των δόσεων, ο κ. Στουρνάρας θα αναλάβει ενεργότερο ρόλο στην προωθούμενη αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος. Ηδη έχει συγκροτηθεί η επιτροπή που θα εισηγηθεί αλλαγές έως το τέλος Μαρτίου. Στη συνέχεια, έως τον Ιούνιο θα πάρουν τη μορφή νομοσχεδίων η απλοποίηση του κώδικα φορολογίας εισοδήματος και περιουσίας (γονικές παροχές, δωρεές κλπ.), η φορολογία ακινήτων (ενιαίος φόρος, επέκταση αντικειμενικών αξιών) και η αναδιοργάνωση της φορολογικής διοίκησης.

Προαπαιτούμενο οι αποχωρήσεις από το Δημόσιο

Για τη δόση του Μαρτίου

Μπορεί να είναι η προαπαιτούμενη δράση για την εκταμίευση της δόσης του Μαρτίου, αλλά είναι το δυσκολότερο εγχείρημα και κρύζει πολύ λεπτό και προσεκτικό χειρισμό τόσο σε πολιτικό, όσο και σε τεχνικό επίπεδο. Γι' αυτό και κάθε υπουργείο πρέπει να ολοκληρώσει μέσα στον επόμενο μήνα -το πολύ- τη δικιά του δουλειά, ώστε να μην υπάρξουν καθυστερήσεις και «γκρίνες» από την τριόρκα που θα ξεκινήσει τον έλεγχο της στα τέλη Φεβρουαρίου.

Πρόκειται για το σχέδιο που θα αποτυπώνεται ανά τρίμηνο τις αποχωρήσεις από το Δημόσιο έως το τέλος του 2014. Αυτό θα πρέπει να είναι έτοιμο στα τέλη Φεβρουαρίου και συγκεκριμένα θα πρέπει να παρουσιαστεί από την κυβέρνηση στις 21 και 22 Φεβρουαρίου, ώστε να εγκριθεί η εκταμίευση της δόσης των 2,8 δισ. ευρώ του επόμενου μήνα. Η δεύτερη προαπαιτούμενη δράση του Μαρτίου είναι η μείωση των τιμών των φαρμάκων, αλλά ο βαθμός δυσκολίας του εντοπισμού εκείνων που θα δουν την πόρτα της εξόδου από το Δημόσιο είναι εμφανώς πολύ μεγαλύτερος.

Για να είναι, όμως, έτοιμο εγκαίρως το σχέδιο των αποχωρήσεων, θα πρέπει κάθε υπουργείο να έχει ολοκληρώσει πρώτα το σχέδιο αναδιοργάνωσης του. Όπως εξηγούν αρμόδια στελέχη του υπουργείου Οικονομικών, ο αριθμός των υπαλλήλων που θα αποχωρήσουν από το Δημόσιο θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα των εκθέσεων αναδιοργάνωσης κάθε υπουργείου. Από αυτές τις εκθέσεις θα φανεί ποιες υπηρεσίες, γραμματείες ή διευθύνσεις δεν χρειάζονται και θα καταργηθούν, ποιες θα συγχωρευθούν και τελικά πού υπάρχει πλεονάζον προσωπικό το οποίο θα πρέπει σταδιακά να αποχωρήσει. Επίσης, είναι πολύ πιθανό να προκύψουν και ανάγκες σε διάφορες υπηρεσίες, όπου θα μεταφερθούν εργαζόμενοι από άλλες υπηρεσίες. Συνολικά, από τα νέα οργανογράμματα των υπουργείων, θα προκύψει το σχέδιο που θα κληθεί να παρουσιάσει η κυβέρνηση στην τριόρκα για να εγκριθεί η εκταμίευση της δόσης των 2,8 δισ. ευρώ.

Μάλιστα, πληροφορίες αναφέρουν ότι κάποια υπουργεία έχουν ήδη ετοιμάσει το σχέδιο αναδιοργάνωσης τους (όπως το υπουργείο Περιβάλλοντος). Ωστόσο, η συντριπτική πλειοψηφία των υπουργείων βρίσκεται στο στάδιο της τελικής καταγραφής των αναγκών τους. Το ίδιο το υπουργείο Οικονομικών έχει σχεδόν ολοκληρώσει την έκθεσή του. Σύμφωνα με πληροφορίες, το νέο οργανογράμμα του υπουργείου Οικονομικών θα είναι στα πρότυπα των υπουργείων των άλλων ευρωπαϊκών χωρών, καθώς απώτερος στόχος είναι η μελλοντική ενοποίηση της οικονομικής διαχείρισης στην Ευρωζώνη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η αναδιοργάνωση του κάθε υπουργείου βασίζεται στη δουλειά που έχει κάνει το κλιμάκιο εμπειρογνομώνων από τη Γαλλία στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας που παρέχεται. Μάλιστα, παράγοντες με γνώση της κατάστασης αναφέρουν ότι σχεδόν σε όλα τα υπουργεία οι προτάσεις του τεχνικού κλιμακίου έχουν δημιουργήσει

Ο υπουργός Οικονομικών κ. Γ. Στουρνάρας και το επιτελείο του ετοιμάζουν το νέο οργανογράμμα του υπουργείου, το οποίο θα είναι στα πρότυπα των υπουργείων των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

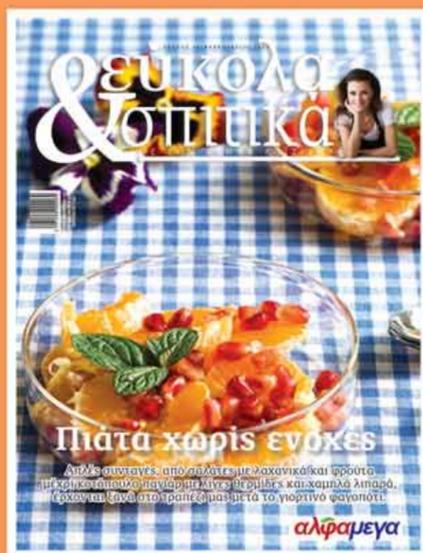
γίνει αρκετές εντάσεις. Πέραν αυτού, όμως, αρμόδια στελέχη αναφέρουν ότι οι εκθέσεις αναδιοργάνωσης των υπουργείων είναι άμεσα συνδεδεμένες με την επικαιροποίηση του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος. Κάτι το οποίο είναι η προαπαιτούμενη δράση για την εκταμίευση της δόσης του Φεβρουαρίου, ύψους ετήσιου 2,8 δισ. ευρώ. Η αναθεώρηση του Μεσοπρόθεσμου θα πρέπει να είναι έτοιμη μέχρι την 31η Ιανουαρίου και αυτή τη στιγμή στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ) προσαποθούν να μη ξεφύγουν από το χρονοδιάγραμμα.

Η βασική αλλαγή του θα είναι ότι θα θεσπίζει τριετή πλαφόν στις δαπάνες των υπουργείων. Όπως εξηγείται αρμοδίως, αυτά τα πλαφόν θα περιλαμβάνουν και τις νέες προβλέψεις για μισθοδοσία προσωπικού ανά υπουργείο.

Οπότε θα πρέπει να είναι γνωστό (με μεγάλο βαθμό ακρίβειας, αν όχι με απόλυτη ακρίβεια) πόσους υπαλλήλους θα απασχολεί κάθε υπουργείο. Αλλιώς, τα πλαφόν που θα τεθούν για τα επόμενα δύο χρόνια (2014-2015) θα είναι άκρως δεσμευτικά και δεν θα μπορούν να αλλάξουν. Μόνο για το τρίτο έτος (το 2016) θα μπορεί να υπάρξει αναπροσαρμογή του πλαφόν στις επόμενες αναθεωρήσεις του Μεσοπρόθεσμου.

Η τελευταία προαπαιτούμενη δράση -προς το παρόν- έχει να κάνει με τη μείωση των τιμών των φαρμάκων, λαμβάνοντας υπόψη τις τρεις χαμηλότερες τιμές των αντίστοιχων φαρμάκων στην Ε.Ε. Το μέτρο αυτό, αποτελεί προαπαιτούμενη δράση για τη δόση του Μαρτίου και θα πρέπει να είναι έτοιμη η κυβέρνηση έως τις 21-22 Φεβρουαρίου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

Ρεϋκόλα & Σοπιτικά
ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΛΟΪΖΙΔΟΥ

Πιάτα χωρίς ενοχές

Απλές συνταγές, από σαλάτες με λαχανικά και φρούτα μέχρι κοτόπουλο παγιάρ με λίγες θερμίδες και χαμηλά λιπαρά, έρχονται ξανά στο τραπέζι μας μετά το γιορτινό φαγοπότη.

ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΜΑΤΙΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ	ΓΝΩΜΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΥΓΕΙΑ
---------------	----------	--------------	--------	--------	--------	-------

Γάλλοι στρατιώτες μόλις φθάνουν στο Μάλι. Σύμφωνα με ειδικούς, μπορεί η Γαλλία να κερδίσει τη μάχη από αέρος, είναι διαφορετικό όμως να κερδίσει τον πόλεμο στο έδαφος.

Η ειρήνη στο Μάλι περνάει από τη... Σαχάρα

Η εμπλοκή των Γάλλων και των γειτονικών χωρών και το αντίπαλον δέος των Τουαρέγκ

Του **ANDY MORGAN**

Ευτυχώς για τους Γάλλους, δεν έχει εμφανιστεί ούτε ίχνος από τους πυραύλους εδάφους-αέρος που λέγεται ότι οι σαλαφιστές μουτζαχεντίν του Βόρειου Μάλι εκτέλεσαν από τη Λιβύη. Όμως, το να ελέγξει κανείς τον εναέριο χώρο, όπως κάνει η Γαλλία στο βόρειο Μάλι, είναι διαφορετικό από το να κερδίσει τον πόλεμο στο έδαφος και να αποκαταστήσει την ειρήνη.

Η γαλλική κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι απλώς προετοιμάζει το έδαφος για επέμβαση του στρατού του Μάλι και των δυνάμεων των γειτονικών χωρών. Αυτό όμως που δεν αναφέρουν είναι ότι ο στρατός του Μάλι έχει χάσει όλες τις αναμετρήσεις με τους αντάρτες Τουαρέγκ στα βόρεια της χώρας από το 1960.

Το βόρειο Μάλι είναι τόσο ξένο για τον μέσο στρατιώτη από το νότιο Μάλι όσο και η τούνδρα της Αλάσκας για έναν πολίτη της Μασαχουσέτης. Η αίσθησή τους αποξένωσης θα είναι ακόμη πιο έντονη για τους στρατιώτες από τη Νιγηρία, τη Σενεγάλη, το Μπενίν και την Ακτή του Ελεφαντοστού, που έχουν μάθει να πολεμούν στη ζούγκλα ή στη σαβάννα και ξαφνικά θα βρεθούν στις απέραντες γυμνές πεδιάδες της νότιας Σαχάρας.

Στο έδαφος τους, ο ντόπιος Τουαρέγκ ή Άραβας με το «φτιαγμένο» 4x4 είναι βασιλιάς. Ο Ιγάντ αγκ Γκάλι, ο Τουαρέγκ που διοικεί τη σαλαφιστική πολιτοφυλακή Ανσάρ Ντίνε, είναι άσος στο αντάρτικο της ερήμου.

Οι μουτζαχεντίν του έδειξαν τις δυνατότητές τους την περασμένη εβδομάδα, όταν κατέλαβαν τη μικρή πόλη Ντιαμπαλί, βόρεια του Μόπτι, με μια επιχείρηση-αστραπή που ξεκίνησε από το έδαφος της γειτονικής

Μαυριτανίας. Ακόμη και αν οι στρατιώτες από το Μάλι και τις γειτονικές χώρες καταφέρουν να ανακαταλάβουν τις περισσότερες μεγάλες πόλεις του Βορρά, θα διαπιστώσουν ότι ο εχθρός είναι κατά κάποιο περίεργο τρόπο αόρατος. Οι νέοι της περιοχής που πολεμούν για τη μία ή την άλλη ισλαμική κατιμπάτ (ομάδα) θα κρύβουν σίγουρα τα καλάσνικοφ και τους γεμιστόπρες και θα φορέσουν την

Σύμφωνα με αναλυτές, η γαλλική επέμβαση μπορεί να σταθεροποιήσει την κατάσταση, αλλά η λύση είναι τόσο μακριά όσο ήταν πάντα

τοπική ενδυμασία. Ένας κατώτατος αξιωματικός από το Λάγος, το Κοτονού, ακόμη και από την Μπαμακό, θα δυσκολευτεί πολύ να ξεχωρίσει τον ισλαμιστή από τον αθώο πολίτη και τον απλό νομάδα. Τοπικοί πληροφοριοδότες θα προσφέρουν σίγουρα τις υπηρεσίες τους, με αποτέλεσμα εκτελέσεις-εξπρές και βιαιότητες κατά δικαίων και αδικών.

Αυτή τη στιγμή, το κοσμικό εθνικιστικό κίνημα των Τουαρέγκ, το MNLA, παίζει τον ρόλο του καλού παιδιού, προσφέροντας τις υπηρεσίες του στην προσπάθεια της διεθνούς κοινότητας να απαλλάξει το βόρειο Μάλι από τους ισλαμιστές αντιπάλους τους. Αυτή η προσφορά συνεργασίας όμως γίνεται με τον όρο της αυτονομίας, αν όχι της απόλυτης ανεξαρτησίας των βορείων 2/3 της χώρας – έναν όρο που το Μάλι κατά πάσα

πιθανότητα δεν θα δεχθεί. Ο αγώνας ανάμεσα στο MNLA και στην πολιτοφυλακή Ανσάρ Ντίνε, στην οποία επίσης επικρατούν Τουαρέγκ, θα είναι αδελφοκτόνος.

Οι Αλγερινοί και Μαυριταννοί ηγέτες των ισλαμιστικών ομάδων που τώρα ελέγχουν τον Βορρά της χώρας απλώς θα εξαφανιστούν στην ερήμη, πιθανώς περιμένοντας να πολεμήσουν κάποια άλλη στιγμή. Οι Τουαρέγκ, που έχουν δυσφημιστεί από τη σχέση τους με την Αλ Κάιντα του Ισλαμικού Μαγκρέμπ και με άλλες ομάδες «ιερών μαχητών» – συμμάχια που ενέκρινε μόνο μικρό τμήμα της ηγεσίας τους – θα επιστρέψουν εκεί που βρίσκονταν πριν από τη μεγάλη εξέγερση τον αρχάριο της δεκαετίας του '90. Ένας λαός περιθωριοποιημένος και δαιμονιοποιημένος που ζει υπό στρατιωτική κατοχή και βλέπει τον νομαδικό τρόπο ζωής και την κουλτούρα του σταδιακά να εξαφανίζεται.

Η ερώτηση στην οποία πρέπει να απαντήσει η διεθνής κοινότητα και η Γαλλία δεν είναι το πώς να βομβαρδίσουν ισλαμικές αυτοκινητοπομπές και αποθήκες οπλισμού χωρίς να σκοτώσουν πολλούς αμάχους.

Είναι κατανοητή η χαρά με την οποία υποδέχθηκαν τα γαλλικά μαχητικά αεροσκάφη οι περισσότεροι κάτοικοι του νότιου Μάλι, αλλά και οι κάτοικοι του Βορρά, που υπέφεραν από την έλευση του δογματικού σαλαφιστικού καθεστώτος τον Απρίλιο. Όμως, το να επιστρέψουν το Μάλι στην κατάσταση που ήταν πριν από την εξέγερση των Τουαρέγκ το 2012, δεν είναι εφικτό. Η γαλλική επέμβαση μπορεί να σταθεροποιήσει την κατάσταση, αλλά η λύση είναι τόσο μακριά όσο ήταν πάντα.

THE GUARDIAN

Εκλογές με συμβολισμό στη Γερμανία

Οι τελευταίες –τοπικές– πριν το φθινόπωρο

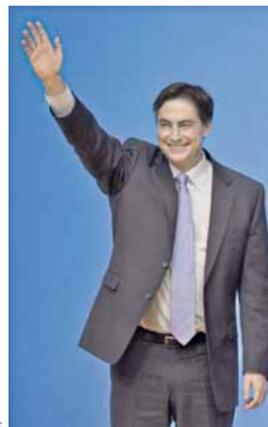
Σήμερα διεξάγονται οι εκλογές στο κρατίδιο της Κάτω Σαξονίας, η τελευταία τοπικού χαρακτήρα αναμέτρηση πριν από τις ομοσπονδιακές εκλογές του φθινοπώρου στη Γερμανία. Το αποτέλεσμα θεωρείται κρίσιμο κυρίως για συμβολικούς λόγους, αλλά και επειδή ενδεχόμενη συγκρότηση «κοκκινοπράσινων» κυβέρνησης θα αλλάξει τους συσχετισμούς στο δεύτερο κοινοβουλευτικό σώμα, το Μπούντεσρατ, υπέρ της αντιπολίτευσης.

Αυτή τη στιγμή, η Κάτω Σαξονία ελέγχεται από έναν κυβερνητικό συνασπισμό Χριστιανοδημοκρατών (CDU) και Ελευθέρων Δημοκρατών (FDP), μια μικρογραφία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, με πρωθυπουργό τον σκωτσέζικης καταγωγής Ντέιβιντ Μακ Αλιστερ. Τις προηγούμενες εβδομάδες οι δημοσκοπήσεις προέβλεψαν πως οι εταίροι του CDU, το FDP, δεν θα καταφέρει να ξεπεράσει το εκλογικό όριο του 5%, με αποτέλεσμα οι πολιτικοί αναλυτές να προέβλεψαν τη συνεργασία σοσιαλδημοκρατών (SPD) και Πρασίνων στην κυβέρνηση με πρωθυπουργό τον υποψήφιο του SPD, Στέφαν Βάιλ.

Η εικόνα αυτή άλλαξε την τελευταία εβδομάδα, στην τελική ευθεία πριν από τις εκλογές: αφενός, η καταστροφική εμφάνιση του επηρεπούς σε γκάφες, σοσιαλδημοκράτη υποψήφιου καγκελάριου, Πέερ Στάινμπρουκ φαίνεται ότι συμπιέσει και τα ποσοστά του κόμματος και στην Κάτω Σαξονία, αφετέρου, το FDP μοιάζει ικανό τελικά να εισέλθει στην τοπική Βουλή όστω με ένα οριακό 5%. Ούτως ή άλλως, η προσωπική υπερκοπή του Μακ Αλιστερ έναντι του Βάιλ σε όλες τις δημοσκοπήσεις είναι αδιαμφισβήτητη: 51% είναι η δημοτικότητα του έναντι 35% εκείνη του Βάιλ.

Δεν είναι τυχαίο λοιπόν ότι στην Κάτω Σαξονία κατέπλευσαν τα τελευταία 24ωρα όλα τα ισχυρά χαρτιά του SPD: ο πρώην καγκελάριος Γκέρχαρντ Σρέντερ, ο πρώην υπουργός Εξωτερικών Φρανκ Βάλτερ Στάινμγιερ, ακόμη και ο Στάινμπρουκ. Ωστόσο, ο Βάιλ μάλλον επιχειρεί να αποφυγήσει οποιαδήποτε ταύτιση με τον υποψήφιο καγκελάριο. Στις τελευταίες προεκλογικές συγκεντρώσεις πριν από τη σημερινή αναμέτρηση τα στελέχη του SPD φρόντισαν να τηρήσουν αποστάσεις ασφαλείας από τον Στάινμπρουκ και τις ατυχείς δηλώσεις του περί πενιχρού μισθού του καγκελάριου και του συγκριτικού πλεονεκτήματός της Μέρκελ απέναντί του, μόνο και μόνο επειδή είναι γυναίκα.

Ο Στάινμπρουκ έχει φτάσει στο σημείο να προκαλεί τον οίκτο των αντιπάλων του. Ο Μακ Αλιστερ αρωματίστηκε αν πήγε στην Κάτω Σαξονία για να βοηθήσει την επανεκλογή του, δήλωσε που ο ίδιος ο Στάινμπρουκ απέδωσε στο σκωτσέζικο χιούμορ του. Την Παρασκευή, στην κοινοβουλευτική συ-

Η υπερκοπή του Μακ Αλιστερ 51% έναντι 35% του αντιπάλου του σε όλες τις δημοσκοπήσεις για τις εκλογές στην Κάτω Σαξονία, είναι αδιαμφισβήτητη.

Το αποτέλεσμα θεωρείται κρίσιμο για τις δυνάμεις στο δεύτερο κοινοβουλευτικό σώμα, το Μπούντεσρατ

ζήτηση για τον έλεγχο των τραπεζών και των αγορών, ο υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, μίλησε εξόχως επιτιμητικά για τον προκατόχο του στον μεγάλο συνασπισμό, στην πρώτη κυβέρνηση όταν εκείνος ήταν υπουργός Εσωτερικών και ο Στάινμπρουκ υπουργός Οικονομικών (2005-2009). «Μου φαίνεται κάπως δύσκολο να σας αντιπαραβάλω με τον Σόιμπλε, ο οποίος είναι καλύτερος από εμένα, ο οποίος είναι καλύτερος από εμένα, ο οποίος είναι καλύτερος από εμένα», συμπλήρωσε.

Η ειρωνεία είναι ότι αυτά ειπώθηκαν από τον Σόιμπλε ως απάντηση σε μία από τις πιο αριστερές ομιλίες του Στάινμπρουκ, στην οποία κατήγγειλε την κυβέρνηση πως με την απόφασή της για ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών υποκρέωνε τους Γερμανούς φορολογούμενους να συνδράμουν τη διαδικασία αυτή μέσω του ESM. Οι θέσεις αυτές εξόργισαν τον υπουργό Οικονομικών, ο οποίος τις χαρακτήρισε θεωρίες συνωμοσίας. Παρά τις προσπάθειες του Στάινμπρουκ να γίνει αρεστός στην αριστερή πτέρυγα του κόμματος του πάντως, οι ελιτίστικες προτιμήσεις του τον καθίστασαν «σύντροφος των αφεντικών (Genosse der Bosse) σε μεγάλη μερίδα της γερμανικής κοινής γνώμης.

ΞΕΝΙΑ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Το νέο, ρετρό πρόσωπο του Μπερλουσκόνι

Με άλλο στυλ, επιτίθεται κατά του Μάριο Μόντι, της Μέρκελ και του... κατεστημένου

Της **RACHEL DONADIO**

Τα σκούρα κοστούμια με τα σταυρωτά σκακάρια ήταν για χρόνια το σήμα κατατεθέν του. Τώρα, όμως, ο πρώην πρωθυπουργός της Ιταλίας, Σίλβιο Μπερλουσκόνι, εμφανίζεται και με καπέλο. Το οποίο του προσδίδει μια ρετρό κομψότητα, ενώ συμβαίνει αυτό που η Γερμανίδα καγκελάριος Μέρκελ και οι ξένοι επενδυτές ήλπιζαν ότι δεν θα ξανασυμβεί: να συμμετέχει ο Καβαλιέρε εκ νέου σε προεκλογική εκστρατεία στην Ιταλία. Τις τελευταίες εβδομάδες, ο Μπερλουσκόνι, επικεφαλής της ιταλικής Κεντροδεξιάς, βομβαρδίζει τα ραδιόφωνα και τις τηλεοράσεις με έναν θεατρικό λαϊκισμό εναντίον του κατεστημένου.

Οι κύριοι στόχοι του επιθέσεων του είναι ο Μάριο Μόντι, ο τεχνοκράτης απερχόμενος πρωθυπουργός της Ιταλίας, και η Γερμανίδα καγκελάριος, την οποία θεωρεί υπεύθυνη για την πολιτική λιτότητα που πνίγει την Ευρώπη.

Κάθε φορά που εμφανίζεται στον τηλεόραση, το μέσο που γνωρίζει καλύτερα και κέρδι στο οποίο έγινε πλούσιος, ο Μπερλουσκόνι ανεβάζει τα ποσοστά στις δημοσκοπήσεις. Το κόμμα

του, ο Λαός της Ελευθερίας, είναι δεύτερο στις συγγυμμετρήσεις πίσω από το Δημοκρατικό Κόμμα του Μπερσάνι και μπροστά από τον συνασπισμό κεντρικών του Μόντι. Ακολουθεί τελευταίο το απολιτικό Κίνημα των Πέντε Αστέρων, και με καπέλο. Το οποίο του προσδίδει μια ρετρό κομψότητα, ενώ συμβαίνει αυτό που η Γερμανίδα καγκελάριος Μέρκελ και οι ξένοι επενδυτές ήλπιζαν ότι δεν θα ξανασυμβεί: να συμμετέχει ο Καβαλιέρε εκ νέου σε προεκλογική εκστρατεία στην Ιταλία. Τις τελευταίες εβδομάδες, ο Μπερλουσκόνι, επικεφαλής της ιταλικής Κεντροδεξιάς, βομβαρδίζει τα ραδιόφωνα και τις τηλεοράσεις με έναν θεατρικό λαϊκισμό εναντίον του κατεστημένου.

Οι περισσότεροι αναλυτές συμφωνούν πως ο Μπερλουσκόνι έχει ελάχιστες πιθανότητες να κυβερνήσει εκ νέου την Ιταλία μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου. Υποστηρίζουν όμως ότι έχει πολλές πιθανότητες να επιτύχει τους στόχους του: να προστατεύσει τα συμφέροντά του σε ζητήματα όπως η μεταρρυθμίσεις στη Δικαιοσύνη, τα δικαιώματα της ψηφιακής τηλεόρασης και η νομοθεσία για τις παρακολούθησεις των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων. Και παράλληλα, να αποδυναμώσει το Δημοκρατικό Κόμμα και τον Μόντι, του οποίου η δημοτικότητα έπεσε αφότου ανακίνησε την κάθοδό του στις εκλογές.

Παρά τα πλείστα προβλήματα που με τη Δικαιοσύνη και την κατά κατάσταση στην οποία περιήλθε η οικονομία της Ιταλίας την περίοδο της διακυβέρνησής του, η δημοτικότητα του Μπερλουσκόνι παραμένει σταθερά κάρη

Με την κομψότητα και τον... γνωστό θεατρικό λαϊκισμό του, ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι κατάφερε να είναι δεύτερος στις συγγυμμετρήσεις αυτήν τη στιγμή.

Οι αναλυτές συμφωνούν πως έχει ελάχιστες πιθανότητες να κυβερνήσει, έχει όμως πιθανότητες να προστατεύσει τα συμφέροντά του

στη γνώση του των μέσων ενπνεύσεως, το χάρισμά του και την έλλειψη ισχυρών αντιπάλων. Την περασμένη εβδομάδα εμφανίστηκε για δύο ώρες σε τηλεοπτικό πρόγραμμα που παρουσίαζε έναν από τους παλαιούς του αντιπάλους.

Ερωτηθείς πόσο πολιτικά βεβαρημένα ποινικά μπρώα εξαελέγησαν με το κόμμα του τα τελευταία χρόνια, ο Μπερλουσκόνι απάντησε ότι δεν γνωρίζει. «Σε 100 παπάδες δεν θα βρείτε 100 αγίους», είπε. «Αυτή η χώρα δεν μπορεί να κυβερνηθεί», αναφώνησε σε άλλη στιγμή της εκπομπής, παρότι του υπενθύμισαν ότι οι κυβερνήσεις του είχαν τη μεγαλύτερη πλειοψηφία στη μεταπολεμική ιστορία της Ιταλίας. Τη συγκεκριμένη εκπομπή παρακολούθησαν εννέα εκατομμύρια τηλεθεατές. «Είναι ένας πρώην πρωθυπουργός που κάνει τον σόουμαν στην τηλεόραση», λέει ο Μάρκο Νταμιλιάνο, πολιτικός αναλυτής της αριστερής επιθεώρησης L'Espresso.

Αιώνιος λαϊκιστής, ο Μπερλουσκόνι βάλλει εναντίον της πολιτικής δημοσιονομικής πειθαρχίας που στηρίζει η Γερμανία και ηξει περισσότερο σαν τον ΣΥΡΙΖΑ, το αριστερό κόμμα που

ηγείται της αντιπολίτευσης στην Ελλάδα. Ο Μπερλουσκόνι καταφέρεται επίσης και εναντίον του αρθρογράφου των New York Times, Πολ Κρούγκμαν, επικριτή της πολιτικής λιτότητας.

Το μήνυμά του Μπερλουσκόνι έχει απήκηση στην Ιταλία και έχει φέρει τον Μάριο Μόντι σε θέση άμυνας, τούλακιστα στην τηλεοπτικές του εμφανίσεις.

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος, προσθέτει ο Μάρκο Νταμιλιάνο, είναι από τις εκλογές της 24ης Φεβρουαρίου να μην προκύψει σταθερή κυβέρνηση, όπως συνέβη στην Ελλάδα τον περασμένο Ιούνιο, όταν έγιναν για δεύτερη φορά εκλογές. Θα πρέπει επίσης κανείς να υπολογίζει και το Κίνημα των Πέντε Αστέρων του Γκρίλο, ένα κόμμα χωρίς ηγέτη, αφού ο Γκρίλο δεν μπορεί να εκλεγεί επειδή έχει καταδικαστεί ως υπεύθυνος σε τροχιακό δυστύχημα που σκοτώθηκαν τρεις άνθρωποι. Το Κίνημα έχει με το μέρος του πολλούς νέους που έχουν απαυδίσει από τους Ιταλούς πολιτικούς. Ο Μπερλουσκόνι προσπαθεί να αποσπάσει ψήφους από τη δεξαμενή ψήφων τόσο του Μόντι όσο και του Γκρίλο.

THE NEW YORK TIMES

Μάριο Μόντι και Άγκελα Μέρκελ δέχονται τα πυρά του Σίλβιο Μπερλουσκόνι.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

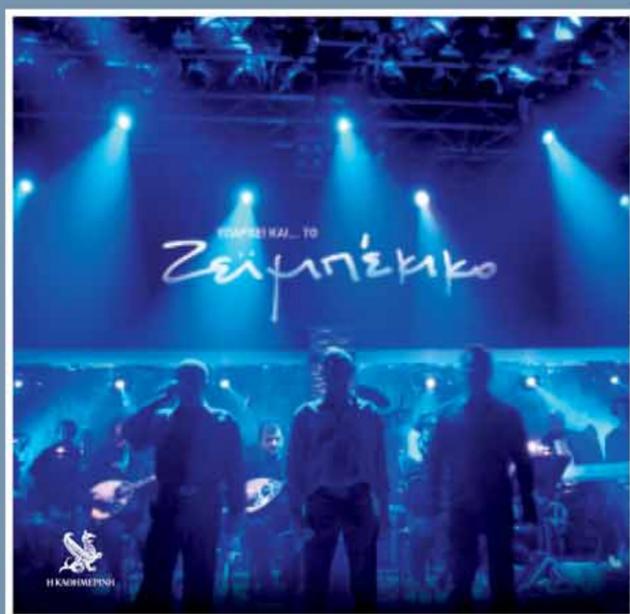
ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ... ΤΟ ΖΕΪΜΠΕΚΙΚΟ

Θέμης Αδαμαντίδης - Δημήτρης Μητροπάνος - Δημήτρης Μπάσης

ΕΝΑ ΔΙΠΛΟ ΣΥΜΛΕΚΤΙΚΟ ΑΛΜΠΟΥΜ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΕΙΠΕΙ ΑΠΟ ΚΑΝΕΝΑ ΣΠΙΤΙ

31 στιβαρά ζεϊμπέκικα, παλιά και καινούργια. Απ' το «Μια Ζωή Πληρώνω Αμαρτίες Άλλωνών» στα «Λαδάδικα», απ' το «Βρέχει Φωτιά στη Στράτα μου» στο «Μα πού να Πάω», απ' τη «Συννεφιασμένη Κυριακή» και το «Δυο Πόρτες Έχει η Ζωή», στο «Ερωτικό», δύο ώρες ζεϊμπέκικα με τις εικόνες και τα αρώματα των εποχών να εναλλάσσονται. Είναι τραγούδια που μας έχουν σημαδέψει ανεξίτηλα. Τραγούδια σημαντικών συνθετών και στιχουργών. Όλοι μαζί κάτι σαν Εθνική Ελλάδα στο ζεϊμπέκικο.

CD1

1. ΖΕΪΜΠΕΚΙΚΟΣ (ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΟ)
2. ΖΕΪΜΠΕΚΙΚΟ
3. ΕΡΩΤΙΚΟ
4. ΗΛΙΕ ΜΟΥ ΣΕ ΠΑΡΑΚΑΛΩ
5. ΔΥΟ ΠΟΡΤΕΣ ΕΧΕΙ Η ΖΩΗ
6. ΛΑΔΑΔΙΚΑ
7. ΣΥΝΝΕΦΙΑΣΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ
8. ΠΡΙΝ ΤΟ ΧΑΡΑΜΑ
9. ΤΑ ΜΑΤΟΚΛΑΔΑ ΣΟΥ ΛΑΜΠΟΥΝ
10. ΝΥΧΤΩΣΕ ΧΩΡΙΣ ΦΕΓΓΑΡΙ
11. ΒΡΕΧΕΙ ΣΤΗ ΦΤΩΧΟΓΕΙΤΟΝΙΑ
12. ΑΓΑΠΗ ΠΟΥ ΓΙΝΕΣ ΔΙΚΟΠΟ ΜΑΧΑΙΡΙ ΔΕΝ ΞΕΡΩ ΠΟΣΟ Σ' ΑΓΑΠΩ
13. ΠΑΡΑΠΟΝΕΜΕΝΑ ΛΟΓΙΑ
14. Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΩ ΕΓΩ ΠΕΘΑΙΝΕΙ
15. ΣΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ ΤΑ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙΑ
16. ΡΟΖΑ
17. ΤΟ ΖΕΪΜΠΕΚΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΔΟΚΙΑΣ (ΟΡΧΗΣΤΡΙΚΟ)

ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟ 1ο CD
ΚΑΙ Η ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.
-5,31%

Χ.Α.
0,50%

Dow Jones

0,65%*

Nasdaq

0,33%*

Nikkei

1,03%*

Dax

-0,09%*

FTSE 100

0,97%*

Πετρέλαιο

1,25%

€/ \$

-0,43%

ΣΗΜΕΡΑ

ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ

Καραδοκούν επίδοξοι αγοραστάς

Ιδιαίτερα αυξημένο παρουσιάζεται το ενδιαφέρον από ντόπιους και ξένους παίκτες για αγορά μέρους του δικτύου της Ορφανίδης, με τις πληροφορίες της «Κ» να κάνουν λόγο για Παπαέλληνα, Elomas, Lidl, Carrefour, Parantonίου, Smart και Plus. Ενδεχόμενη εφαρμογή της «NEO» επιχειρεί νομικά κωλύματα, αφού εναντίον της Ορφανίδης εκκρεμούν απίσει εκκαθάρισης. **Σελ. 6**

ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Σκύβαλα «pay as you throw»

Με την πιλοτική εφαρμογή ενός νέου προγράμματος τιμολόγησης της υπηρεσίας συλλογής και διαχείρισης σκυβάτων, ο Δήμος Αγλαντζιάς επιχειρεί να δημιουργήσει τις απαραίτητες συνθήκες για μείωση των τελών. Στο πιλοτικό πρόγραμμα συμμετέχει προς το παρόν το 12% των νοικοκυριών του Δήμου, ενώ με το νέο αυτό σύστημα τα νοικοκυριά θα μπορούν να εξοικονομήσουν μέχρι και 115 ευρώ. **Σελ. 6**

ΚΑΡΙΕΡΑ

Μελέτες για την εργασιακή εξουθένωση

Η American Psychological Association προειδοποιεί ότι «ο δρόμος προς την εργασιακή εξουθένωση (burnout) είναι στρωμένος με καλές προθέσεις». Περιγράφει μάλιστα την «πορεία» που ακολουθεί, αρχίζοντας από τον «μύνα του μέλιτος». **Σελ. 8**

Real Estate

Η υλοποίηση της μνημονιακής υποχρέωσης για την ανασθεώρηση της φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας παραμένει στο τραπέζι, παρά τη μη λήψη απόφασης από την Ολομέλεια της Βουλής. Η διαβούλευση θα συνεχιστεί και κατά τις επόμενες ημέρες και, εάν κριθεί από τα κόμματα ότι μπορεί να συνέλθει η Επιτροπή Οικονομικών, να το συζητήσει και να καταλήξει θετικά. **Σελ. 12**

Τον Μάρτιο μετά τις εκλογές, τα σπουδαία

Βερολίνο και Τρόικα περιμένουν την επόμενη κυβέρνηση, με αυξημένες προσδοκίες για το Μνημόνιο

Έκοντος καταλήξει στο συμπέρασμα πως δύσκολα θα μπορούν να φτάσουν σε συνεννόηση με τη σημερινή κυβέρνηση, η Τρόικα και το Βερολίνο προτιμούν να περιμένουν την ορκωμοσία της επόμενης κυβέρνησης για να φτάσουν σε τελικές αποφάσεις.

Μετά το κλίμα που δημιουργήθηκε το τελευταίο διάστημα, αλλά και το γεγονός ότι, ακόμα και τα συμφωνηθέντα

στο προσχέδιο του Μνημονίου είναι πλέον υπό αμφισβήτηση από πλευράς της Κύπρου, επικρατεί σε Ουάσινγκτον, Βρυξέλλες, Φρανκφούρτη και Βερολίνο η πεποίθηση πως τα πάντα μπορούν να ολοκληρωθούν μετά την 1η Μαρτίου.

Το κεφάλαιο «ιδιωτικοποιήσεις» παραμένει στο τραπέζι και μάλιστα θεωρούνται πλέον απαραίτητες για το Οικονομικό Πρόγραμμα που θα

κληθεί να εφαρμόσει η Κύπρος μέχρι το τέλος του 2016.

Την ίδια ώρα, ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως το χρονοδιάγραμμα που θα αντιμετωπίσει η επόμενη κυβέρνηση θα είναι απελπιστικά ασφυκτικό, αφού από την πρώτη ημέρα θα βρίσκεται αντιμέτωπη με το ενδεχόμενο στάσης πληρωμών. Σύμφωνα με δηλώσεις του υπουργού Οικονομικών,

Βάσου Σιαρλή, η Δημοκρατία έχει καλύψει τις ανάγκες της μέχρι το τέλος Μαρτίου, δηλαδή μέχρι τις πρώτες 30 ημέρες της επόμενης κυβέρνησης. Η ίδια πληροφορηση υπάρχει και στις Βρυξέλλες, την ώρα μάλιστα που ακόμα εκκρεμεί το ζήτημα της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών όπου ακόμα και το τελικό ποσό ακόμα εκκρεμεί. Οι αναλύσεις Τρόικας και Βερολίνου

θεωρούν δεδομένες τις ιδιωτικοποιήσεις – τις αντιμετωπίζουν, μάλιστα, ως εργαλείο ανάπτυξης και ενίσχυσης του ανταγωνισμού εντός της οικονομίας, αλλά και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας στο σύνολό της. Μάλιστα, στην προκειμένη, το όφελος είναι διπλό, αφού τα έσοδα, περίπου 10% του ΑΕΠ, θα μειώσουν το δημόσιο χρέος, είτε αυτό είναι βιώσιμο είτε όχι. **Σελ. 4**

Προς πώληση τα κεντρικά γραφεία της Sony στη Νέα Υόρκη

Σε συμφωνία για πώληση του κτηρίου που φιλοξενεί τα κεντρικά γραφεία της στη Νέα Υόρκη για 1,1 δισ. δολάρια κατέληξε η εταιρεία τεχνολογίας Sony, σύμφωνα με ανακοίνωσή της. Όπως αναφέρει το πρακτορείο ειδήσεων Reuters, η ιαπωνική Sony πρόκειται να πουλήσει το κτήριο σε κοινοπραξία της οποίας ηγείται η εταιρεία ακινήτων The Chetrit Group. Έπειτα από την αποπληρωμή του χρέους που σχετίζεται με το συγκεκριμένο κτήριο, και άλλων εξόδων συναλλαγών που είχαν προκύψει, η Sony ανακοίνωσε ότι αναμένει είσπραξη του ποσού των 770 δισ. δολαρίων, εκ του οποίου τα 685 δισ. δολάρια θα υπολογιστούν ως λειτουργικό έσοδο στις οικονομικές της καταστάσεις. Υπό την καθοδήγηση του νέου της γενικού διευθυντή, Kazuo Hirai, η Sony εστιάζει το ενδιαφέρον της σε ηλεκτρονικά προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, όπως κινητών τηλεφώνων, tablets και ηλεκτρονικών παιχνιδιών, με σκοπό να κερδίσει έδαφος στον ανταγωνισμό απέναντι στη Samsung, αλλά και να ορθοποδήσει έπειτα από τέσσερα συνεχόμενα έτη ζημιών. Επιπλέον, η εταιρεία έχει θέσει υπό πώληση το κτήριο που κατέχει στο Τόκιο, σε μια ελπίδα να συγκεντρώσει το ποσό των 1,14 δισ. ευρώ, ενώ σύμφωνα με άλλες πληροφορίες του Reuters, γίνονται σκέψεις και για πώληση της επιχείρησης μπαταριών της.

Αναζητούν ομόλογα τα hedge funds

Θετικά κοιτάζουν οι αγορές το κυπριακό κρατικό ομόλογο, καθώς από το περασμένο Σάββατοκυριακό, αμερικανικά hedge funds αναζητούν κυπριακό χρέος για να αγοράσουν, χωρίς ωστόσο αυτό να σημαίνει ότι πρόκειται περί σπεκουλαρισματος. Οι αποδόσεις των κυπριακών ομολόγων κρίνονται, σύμφωνα με επενδυτικούς κύκλους ως υψηλότερες του ρίσκου που προϋποθέτουν, με αποτέλεσμα να αποτελούν ελκυστική επιλογή για τους επενδυτές.

Σύμφωνα με πηγές, η αλλαγή στάσης που καταγράφεται στους επενδυτές, οφείλεται εν μέρει στην «ανοσία» που έχουν αναπτύξει όσον αφορά στις «κακές» ειδήσεις που αφορούν την οικονομία της Κύπρου. Επιπλέον, και ιδίως

από το βράδυ της προπερασμένης Παρασκευής όταν ολοκληρώθηκε η Σύνοδος κορυφής του ΕΛΚ στην Κύπρο, πηγές των επενδυτών κάνουν λόγο για διάθεση της Γερμανίδας καγκελαρίου να «μην αφήσει την Κύπρο να πέσει». Κάνουν μάλιστα λόγο για αλλαγή σκηνικού στη Κύπρο μετά τις εκλογές και την ανάληψη της εξουσίας από τη νέα κυβέρνηση από την 1η Μαρτίου. Η θετική στάση της Μόσχας για επιμήκυνση πληρωμών του δημοσίου δανείου της με την Κύπρο, αλλά και το γεγονός ότι οι νομικές πιυχές των εκδόσεων επιτρέπουν στους επενδυτές να μιλοκάρουν ένα πιθανό κούρεμα, λειτουργούν επίσης θετικά στην αναστροφή του επενδυτικού κλίματος έναντι της Κύπρου. **Σελ. 3**

Σενάρια επί χάρτου για την ανακεφαλαιοποίηση

Η επιστολή Χριστόφια στον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, με την οποία ζητά να μην προσμετρηθεί στο δημόσιο χρέος η ζημία από το ελληνικό «κούρεμα» (25% του ΑΕΠ), δεν είναι άσχετη με σκέψεις που γίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο να μοιραστεί (μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση της Τραπεζικής Ένωσης) το κόστος στέρησης του τραπεζικού τομέα ανάμεσα στα κράτη και τον ESM. Η διοίκηση του ESM δεν θέλει σε αυτή τη φάση να συμμετάσχει σε προγράμματα άμεσας ανακεφαλαιοποίησης τραπεζών, διότι

αυτό θα έθετε σε κίνδυνο τη δανειοδοτική του ικανότητα. Οι πόροι που έχει σήμερα στη διάθεσή του ο ESM είναι πεπερασμένοι (500 δισ. ευρώ) και δεν επαρκούν για τη στήριξη και κρατών και τραπεζών. Μία από τις ιδέες που εξετάζεται είναι να συσταθεί θυγατρική του ESM, που θα προχωρά σε άμεσες ανακεφαλαιοποιήσεις, απαιτώντας δεσμεύσεις από τα κράτη, όπως εγγυήσεις. Κυπριακές διπλωματικές πηγές θεωρούν σημαντικές για την υπόθεση του εγκάρσιου τραπεζικού συστήματος τις συζητήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. **Σελ. 4**

ΑΝΑΛΥΣΗ από τον ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

105 μερόνυχτα και το νέο κοντράτο

Την πρώτη εβδομάδα του Μάρτη, πριν από 80 χρόνια, άρχισε μια από τις μεγαλύτερες οικονομικές επαναστάσεις του αιώνα που πέρασε. Ο Φρανκ Ντελάνο Ρούσβελτ ανέλαβε τα νηπία μιας ταλαιπωρημένης χώρας η οποία ζούσε τον φριλάτν της Μεγάλης Ύφεσης. Δεν είναι απόλυτα σίγουρο πώς και γιατί, αλλά ο Ρούσβελτ δημιούργησε, τότε, ένα δείκτη για την επιτυχία της κάθε προεδρίας, τόσο στις ΗΠΑ όσο και σε άλλες χώρες.

Εξαγγέλλοντας ένα νέο συμφωνο μεταξύ της Ουάσινγκτον και του αμερικανικού λαού –με σαφές το υπονοούμενο μιας νέας Διαθήκης και της επανίδρυσης της Γης της Επαγγελίας– ο Ρούσβελτ έθεσε για τον εαυτό του ως χρονοδιάγραμμα τις 100 πρώτες ημέρες της προεδρίας του.

Από τότε, όλοι οι πρόεδροι και οι κυβερνήσεις τν νύχτα της εκλογής τους μπαίνουν σε μια κούρσα 100 ημερών για να δείξουν έργο.

Το χρονοδιάγραμμα είναι κάπως επιπλάστο, αν και στις ΗΠΑ έχει τη λογική πως μετά τους πρώτους τρεις μή-

νες της προεδρίας, αρχίζει μια σειρά από εκλογικές διαμάχες –για κυβερνήτες, για το Κογκρέσο, για τη Γερουσία– που συχνά μπλοκάρουν τις κινήσεις του Λευκού Οίκου.

Ωστόσο, το χρονοδιάγραμμα έμεινε τα τελευταία 80 χρόνια ως κλεψύδρα για την κάθε κυβέρνηση. Και, η επιτυχία του Ρούσβελτ στις δικές του 100 ημέρες (που στην πραγματικότητα ήταν 105) έθεσε τον πήχη τόσο ψηλά, που ουσιαστικά κανένας δεν μπόρεσε να τον ξεπεράσει.

Η ομιλία του κατά τη διάρκεια της ορκωμοσίας του έμεινε στην ιστορία: «δεν υπάρχει τίποτε που να πρέπει να φοβόμαστε, παρά τον ίδιο τον φόβο». Την ίδια ημέρα όρκισε το Υπουργικό του Συμβούλιο (για πρώτη φορά ορκίστηκαν όλοι μαζί στις ΗΠΑ) και άρχισε δουλεύει.

Αμέσως κήρυξε τραπεζική αργία και έκλεισε τις τράπεζες που δεν ήταν εύρωστες, ενώ έδωσε μεγάλα στρίγματα σε εκείνες που ήταν εύρωστες, ενώ εντός της εβδομάδας ανακοίνωσε περικονές σε κρατικές δαπάνες κατά 500

Οι πιο κρίσιμες ημέρες της επόμενης προεδρίας, χρειάζονται «λοχαγούς»

εκατ. δολάρια, την εποχή εκείνη.

Η αντίδραση ήταν άμεση. Ο Dow Jones κατέγραψε άνοδο 93% από την ορκωμοσία του Ρούσβελτ μέχρι το τέλος της τραπεζικής αργίας. Αμέσως μετά, όμως, ο Ρούσβελτ συνέχισε με 15 νομοσχέδια μεγάλης εμβέλειας, με κοινωνικά μέτρα και μία μακρά σειρά από μεταρρυθμίσεις, με τη δημιουργία νέων θεσμών, την ασφάλιση των καταθέσεων, τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις και την ενδυνάμωση των συνδικάτων. Ακόμα και η fed χρονολογείται από το «Νέο Σύμφωνο» του Ρούσβελτ, ο οποίος μέσα σε τρεις μήνες μπορεί να μην έδωσε τέλος στην κρίση, αλλά έβαλε τη χώρα σε μια ολοκάθαρη πορεία ανάκαμψης και ανάπτυξης.

Φέτος, έχουμε μπροστά μας μια από εκείνες τις σπάνιες περιπτώσεις όπου

το χρονικό όριο των 100 ημερών δεν είναι εντελώς χωρίς λογική. Ακόμα πιο λογικό είναι το πραγματικό όριο του Ρούσβελτ, οι 105 ημέρες, όταν ο επόμενος Πρόεδρος θα κληθεί να καταβάλει τα κρωστούμενα για το χρέος ύψους 1,4 δισ. ευρώ που λήγει την 6η Ιουνίου. Ένα μήνα αργότερα, θα αναζητά άλλα 700 εκατ. ευρώ, για άλλο ομόλογο που λήγει.

Τα προβλήματα της Κύπρου σήμερα δεν είναι, φυσικά, τα ίδια με εκείνα των ΗΠΑ του 1933. Κατ' ακρίβεια, η οικονομική παθολογία είναι ακριβώς η αντίθετη. Ωστόσο, υπάρχει μια παράλληλη γραμμή που θα κληθεί να περπατήσει ο άνδρας που την 1η Μαρτίου θα δώσει όρκο στη Δημοκρατία. Πέρα από τη συμφωνία με την Τρόικα και την εφαρμογή των συμφωνηθέντων, θα κληθεί να λάβει αποφασιστικές (και πολιτικά τολμηρές) αποφάσεις, αν θέλει να κερδίσει το παιχνίδι της κρίσης.

Οι μεταρρυθμίσεις, όμως, δεν μπορούν να γίνουν χωρίς να αναληφθεί και πολιτική ευθύνη. Ίσως το πιο σημαντικό βήμα θα είναι να διοριστεί,

μαζί με το Υπουργικό, και Επίτροπος για τις Μεταρρυθμίσεις, αν και η θέση ενδεχομένως να χρειάζεται ένα πιο «επικοινωνιακό» τίτλο.

Μόνο με τη ρητή ανάληψη της πολιτικής ευθύνης από ένα πρόσωπο που να έχει τη διάθεση, την πολιτική πυγμή και την αποφασιστικότητα για κάτι τέτοιο, μπορεί η Κύπρος να οδηγηθεί στην επανίδρυση της κρατικής μηχανής.

Κι αυτό αφορά, κυρίως, τους θεσμούς του κράτους, ακόμα και τους ανεξάρτητους. Αν υπάρχει μια καλά διαφινισμένη διάθεση στην Κεντρική Τράπεζα για πιο αυστηρή εποπτεία, το ίδιο δεν μπορεί να λησθεί και για άλλους θεσμούς.

Επιπλέον, είναι σαφές πως μεταρρυθμιστικές κινήσεις –ακόμα και εκείνες που περιλαμβάνονται στο συμφωνηθέν Μνημόνιο– θα «πειράζουν» πολλά άτομα: Το κλεισιμο ή συγκώνευση τμημάτων, η ρευστοποίηση ορισμένων οργανισμών, η ανακατανομή ευθυνών και ρόλων, όλα αυτά στο Δημόσιο δεν μπορούν να γίνουν χωρίς να υπάρχει κάποιος με απόλυτη ευθύνη και πλήρη αφοσίωση στον ρόλο.

Οι εκατόν πρώτες ημέρες της επόμενης διακυβέρνησης θα κρίνουν κατά πόσον υπάρχει ελπίδα για πραγματική ανάκαμψη στους επόμενους 10 με 18 μήνες.

Για να γίνει κάτι τέτοιο, όμως, θα πρέπει η επόμενη κυβέρνηση να αρχίσει τη διακυβέρνησή της σε φουλ ρυθμούς. Τουλάχιστον ένας υποψήφιος τρέχει ασκήσεις επί χάρτου για νομοσχέδια, μεταρρυθμίσεις και άλλες ουσιαστικές κινήσεις: Αυτό που φαίνεται πως υπάρχει είναι η διάθεση για να γίνει το αναγκαίο. Αυτό, όμως, που φαίνεται πως λείπει, είναι ένας «λοχαγός» («Επίτροπος») που να φέρει την ευθύνη για τις πρώτες 100 ημέρες.

Κι αυτός ίσως να είναι ο πιο σημαντικός διορισμός που πρέπει να γίνει την Κυριακή το βράδυ, όταν θα έχουν μετρηθεί οι ψήφοι στις κάλπες.

Επίσης, πρέπει να προχωρήσει το ΓεΣΥ και να εκπονήσει ΜΔΠ. Και μακριά τα χέρια των πολιτικών από το Φυσικό Αέριο.

www.forthesland.wordpress.com
Σκοπίστε στο www.kathimerini.com.cy

www.pwc.com.cy

Φορολογικές Πληροφορίες 2013 - Κύπρος

Ο Φορολογικός οδηγός διανέμεται δωρεάν από τα τμήματα υποδοχής των γραφείων της PwC σε όλη την Κύπρο. Μπορείτε επίσης να τον βρείτε και στην ιστοσελίδα μας.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΓΚΙΚΑ Α. ΧΑΡΔΟΥΒΕΛΗ

Παρακαταθήκη το φυσικό αέριο

Η πορεία της κυπριακής οικονομίας σήμερα αναδεικνύεται ως μια ακόμα παράπλευρη απόλυση της ελληνικής κρίσης. Η Κύπρος, όμως, μπορεί να επανέλθει σε υγιείς ρυθμούς ανάπτυξης πιο εύκολα από την Ελλάδα. Ενόψει της υπογραφής του δικού της Μνημονίου, δεν βρίσκεται στην ίδια δυσχερή θέση που βρέθηκε η Ελλάδα το 2010, όταν υπέγραψε το πρώτο της Μνημόνιο, ούτε κουβαλάει τόσο μεγάλες διαρθρωτικές και δημοσιονομικές ανισορροπίες δεκαετιών. Απεναντίας, η περίπτωση της μοιάζει περισσότερο με την περίπτωση της Ιρλανδίας, αφού είναι και αυτή μια ανοικτή και φορολογικά ανταγωνιστική οικονομία και η κύρια πηγή της κρίσης της προέρχεται από τον τραπεζικό τομέα. Και γνωρίζουμε ότι η Ιρλανδία, δύο χρόνια μετά το Μνημόνιο και παρά το τεράστιο δημόσιο χρέος που κληρονόμησε από τη στήριξη που προσέφερε στις εγκώριες τράπεζες, έχει θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και η πρόσβαση της στις αγορές εξομαλύνεται.

Η κυπριακή οικονομία απέφυγε τη διεθνή κρίση με ελάχιστες απώλειες, αφού μόνο το 2009 είχε αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης -1,9%. Το 2010 ανέκαμψε με ρυθμό 1,3%, αλλά από το 2011 άρχισε να επιβραδύνεται από την ελληνική κρίση, ενώ το ατύχημα στη ναυτική βάση επέτεινε την πτώση. Ο ρυθμός ανάπτυξης μειώθηκε στο 0,5%, μεταβλήθηκε το 2012 σε ύφεση -2,4%, που αναμένεται να επιδεινωθεί περαιτέρω το 2013.

Η ελληνική κρίση επιπρόσθετα άμεσα τις κυπριακές τράπεζες. Μόνο από την κατοχή ελληνικών ομολόγων έχασαν περίπου 4,5 δισ. ευρώ, ένα μέγεθος που ισοδυναμεί με το ένα τέταρτο του κυπριακού ΑΕΠ. Επίσης, τα δάνεια των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα ανέρχονται σε περίπου 22 δισ. ευρώ, ένα μέγεθος υψηλότερο του κυπριακού ΑΕΠ. Ένα μεγάλο ποσοστό των δανειών αυτών είναι ήδη προβληματικό, δηλαδή δεν εξυπηρετείται στους πρώτους τρεις μήνες. Οι κυπριακές τράπεζες θα χρειαστούν, συνεπώς, ανακεφαλαιοποίηση σημαντικού ύψους, η οποία μπορεί να φτάσει σε ακραία σενάρια ακόμα και τα 9 και 10 δισ. ευρώ, ενώ τα τελικά στοιχεία αναμένονται από τη νέα αξιολόγηση και υπό το πρίσμα της σταθεροποίησης της Ευρωζώνης. Πάντως, η ανάγκη για νέα κεφάλαια, σε συνδυασμό με τα μελλοντικά ελλείμματα του δημοσίου τομέα, αναμένονται να αυξήσουν σημαντικά το δημόσιο χρέος στο μέλλον. Έτσι, το χρέος, που στο τέλος του δεύτερου τριμήνου του 2012 ανερχόταν σε 14,9 δισ. ευρώ, ή 83,3% του ΑΕΠ, αρκετά μικρότερο του μέσου όρου της Ευρωζώνης, τώρα αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά, όπως έγινε και στην περίπτωση της Ιρλανδίας, όταν οι Ιρλανδοί έσπευσαν να κρατικοποιήσουν τις τραπεζικές απώλειες. Όπως και στην Ιρλανδία, θα αποτελεί δομικό κλειδί για την κυπριακή οικονομία στο μέλλον.

Πέραν της έκθεσης των τραπεζών της Κύπρου στην ελληνική οικονομία, μια λιγότερο εμφανής επιδείνωση τα τελευταία τέσσερα χρόνια ήταν αυτή του ισοζυγίου της Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο από πλεόνασμα το 2007 και 2008 μεταβλήθηκε σε έλλειμμα από το 2009 και μετά (6,0% του ΑΕΠ το 2009, 5,3% το 2010, 6,0% το 2011 και 5,2% το 2012). Αιτίες της δημοσιονομικής επιδείνωσης ήταν οι αυξήσεις στις κοινωνικές μεταβιβάσεις, τα μέτρα τόνωσης της οικονομίας λόγω της οικονομικής ύφεσης το 2009, το υψηλότερο κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους, καθώς και τα μειωμένα φορολογικά έσοδα.

Η κατάληξη της τρέχουσας διαπραγματεύσεως του κυπριακού Μνημονίου φαίνεται να μετατίθεται για μετά τις κυπριακές προεδρικές εκλογές. Τα κύρια πολιτικά κόμματα συμφωνούν στον κορμό του προσχεδίου του Μνημονίου, που επικεντρώνεται σε τρεις τομείς: σταθεροποίηση του τραπεζικού συστήματος, σταδιακή δημοσιονομική εξυγίανση με πρωτογενές πλεόνασμα 4% του ΑΕΠ το 2016, ώστε το χρέος να γίνεται βιώσιμο, και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ανάλογες αλλά λιγότερο απαιτητικές από τις αντίστοιχες ελληνικές. Τα κόμματα διαφοροποιούνται μόνο αναφορικά με τη σχετική βαρύτητα των επιμέρους πολιτικών, π.χ. του τρόπου συρρικνώσεως του δημοσιονομικού ελλείμματος, του αν θα γίνουν ιδιωτικοποιήσεις κ.λπ. Η διαπραγμάτευση κρατάει πάνω από ένα εξάμηνο, χρόνος ικανός ώστε να έχει επιτευχθεί μια σημαντική πολιτική σύγκλιση για τους περισσότερους όρους του Μνημονίου. Έτσι, ιδιαίτερα και μετά τις εκλογές του Φεβρουαρίου, το Μνημόνιο θα είναι «κυπριακής ιδιοκτησίας», δηλαδή θα το έχει ενστερνιστεί η πλειοψηφία των Κυπρίων πολιτών. Μελέτες του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου δείχνουν ότι τα επικυπια Μνημόνια έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό την αποδοχή των προγραμματίων τους από τους πολίτες. Αυτό η Κύπρος το επιτυγχάνει.

Στις επιμέρους λεπτομέρειες του τελικού Μνημονίου, είναι σημαντικό η κυπριακή πλευρά να επιτύχει μια ευελιξία στους δημοσιονομικούς και πιθανόν διαρθρωτικούς στόχους, οι οποίοι θα πρέπει να μεταβάλλονται –να υπάρχουν προβλέψεις για ελάφρυνση των όρων ή χρονική μετατόπιση των στόχων ή άλλες αναπτυξιακές πρωτοβουλίες– αν η οικονομία δεχτεί εξωτερικές αρνητικές επιδράσεις.

Η κυπριακή οικονομία είναι μια ανοικτή οικονομία που βασίζεται στον τουρισμό, στον τομέα των ακινήτων και κυρίως στις υπηρεσίες, πολλές από τις οποίες ανήκουν στον χρηματοοικονομικό χώρο, ο οποίος πλάττεται. Η ανακάλυψη φυσικού αερίου δίνει μια πρόσθετη σιγουριά για το μέλλον, αφού αποτελεί παρακαταθήκη για πιθανή μελλοντική επαναγορά του δημοσίου χρέους, καθιστώντας έτσι τους αγοραστές ομολόγων και τους ξένους επενδυτές και δίνοντας μια πρόσθετη προοπτική πτώσης των spreads και επανόδου στις αγορές.

Ο κ. Γκίκας Α. Χαρδούβελης είναι καθηγητής στο Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

1.345 είναι οι συνολικές αναφορές που είχε την τελευταία εβδομάδα ο υποψήφιος για την Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας στο twitter, σύμφωνα με το εργαλείο «mentions» του www.kathimerini.com.cy.

888 είναι οι αντίστοιχες αναφορές στο όνομα του Γιώργου Λιλιήκα για το ίδιο διάστημα, και 487 οι αναφορές στον Σταύρο Μαλά, σύμφωνα με το ίδιο εργαλείο.

10.423 είναι ο συνολικός αριθμός των οπαδών του Νίκου Αναστασιάδη στο Facebook, σύμφωνα με αντίστοιχο εργαλείο του www.kathimerini.com.cy. Αντίστοιχα, ο συνολικός αριθμός των οπαδών του Σταύρου Μαλά έχει ανέλθει στους 4.362, σύμφωνα με τα τελευταία στατιστικά στοιχεία του εργαλείου.

3.680 είναι ο συνολικός αριθμός των οπαδών του Γιώργου Λιλιήκα στο Facebook, με βάση το ίδιο εργαλείο, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία.

ΔΗΚΤΗΣ

Η Ρωσίδα σύζυγος

«**Είμαι** περήφανος που είμαι κομμουνιστής και θα συνεχίσω να είμαι μέχρι το τέλος της ζωής μου», είπε ο κ. Χριστόφιας απαντώντας σε ειρωνικά σχόλια του Βέλγου ευρωβουλευτή της πολιτικής ομάδας των Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών, Ντερκ Ένικ, ο οποίος μίλησε και στα ρωσικά για να καταδείξει πόσο καλός γνώστης της ρωσικής είναι ο Πρόεδρος. Ο κ. Χριστόφιας αναρωτήθηκε από πού έμαθε ρωσικά και τι σχέσεις έχει με τη Ρωσία. Ο ευρωβουλευτής δεν απάντησε, αλλά ο Δίκτης πληροφορείται ότι ο κ. Ένικ τα έμαθε από έρωτα. Ρωσίδα είναι, βλέπετε, η σύζυγος.

Ιδεολογία και πράξη 1

Ο **Πρόεδρος** αναφέρθηκε και στην προκατάληψη που αντιμετώπισε στην Ευρώπη, ως κομμουνιστής, από την πρώτη ημέρα που ανέλαβε Πρόεδρος και σημείωσε ότι δεν είναι λάθος η ιδεολογία, αλλά η εφαρμογή που έγινε στην πράξη. Να υποθέσουμε ότι αυτή η αναφορά δεν πρέπει να προκαλέσει ριπή ενθουσιασμού στο ΑΚΕΛ.

Ιδεολογία και πράξη 2

Μιας και τα λέμε για ιδεολογία και πράξη, ας ζήλι να σημειώσουμε το σκόλο του κ. Άνδρου Κυπριανού πως «ο Στάυρος είναι ένας πραγματικά ανεξάρτητος υποψήφιος» που τυχάνει να τον στηρίζει το ΑΚΕΛ. Εδώ ο άνθρωπος προσπαθεί με τόσο κόπο να διαφοροποιηθεί –έτσι και λίγο– από τις θέσεις Χριστόφια και δεν τον αφήνετε, ως κόμμα. Είπαμε, «ανεξάρτητος». Αλλά στην πράξη αλλάζει.

Goodwin law

Ο **νόμος** του Goodwin λέει πως, σε οποιαδήποτε συζήτηση γίνεται και υπάρχει αντιπαράθεση, οι πιθανότητες να κάνει κάποιος σύγκριση μεταξύ του «αντιπάλου» του και του Χίτλερ ή των ναζί, προσεγγίζει το 100% καθώς συνεχίζεται η αντιπαράθεση. Ο νόμος, ο οποίος γίνεται πλήρως «σεβαστός» στις ΗΠΑ, έχει το αντίστοιχό του στην Κύπρο: Όσο μιλά ο κ. Λιλιήκας, οι πιθανότητες να αναφέρει τον Τάσο Παπαδόπουλο ή το 2004 προσεγγίζουν το 100%.

Μάθημα

Το **μάθημα** της εβδομάδας είναι πως, όταν η μάμα σου δίνει endorsement σε υποψήφιο, και μάλιστα μέσα από την παρέα που διαλέγει για να πεί ψώνια, εσύ πρέπει να ακολουθείς τη μάμη σου, να παραιτείσαι από τα αξιώματα και να υπακούς. Τέλος.

Σε πολλές (:)

Σε μια άστοχη προσπάθεια να στηρίξει την επιλογή της ΡΙΜΚΟ από την Κεντρική Τράπεζα, ο Ανδρος and his people σχολίασε πως «επιλέγνε μια εταιρεία με τεράστια εμπειρία» στην άσκηση που κλήθηκε να κάνει για τις κυπριακές τράπεζες, και η οποία «έκανε αυτή τη δουλειά για πολλές χώρες και τράπεζες στο παρελθόν». Αν ο Ανδρος βρει έτσι και μία περίπτωση που η ΡΙΜΚΟ έκανε αυτή τη δουλειά στο παρελθόν, η οποία όποια χώρα ή τράπεζα, ο Δίκτης πάει πάσο.

Εκνευριστικό

Το **πιο** εκνευριστικό, το οποίο σαφώς και δεν αφορά μόνο τον Ανδρος and his people, είναι πως έμαθαν ουσιαστικά όλοι οι πολιτικοί μας να ανοίγουν το στόμα τους και να αρροδιάζουν, ή τους έρχεται στο μυαλό, χωρίς να τους απασχολεί πόσο κοντά βρίσκεται στην αλήθεια η δήλωσή τους. Ο κ. Κυπριανού μπορεί να είναι εξαιρετικό παράδειγμα, δεν είναι όμως ο μόνος. Εδώ

Hedge fund manager...

θέλουν να «διώξουν την Τρόικα» με την εκμετάλλευση του φυσικού αερίου.

Συνέταιροι

Μιας και τα λέμε για αρλούμπες, τι είναι πάλι αυτό με τον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη; Δεν θέλει, λέει ο Ανδρος and his people, να κάνει η Κύπρος επιδρομές σε άλλες χώρες, γι' αυτό και είναι εναντίον της ένταξης της Κύπρου στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη. Τώρα, πώς έφτασε από το ΡφΡ στις επιδρομές, αυτό είναι ένα μέγα θέμα που χρειάζεται διδακτορικό για να αναλυθεί όσο πρέπει. Από την άλλη, αν ο Ανδρος είναι εναντίον των επιχειρήσεων τύπου Petersberg, εκεί πρέπει να δοθεί μια ρητή απάντηση.

Ναι ή ου;

Πέρα από το γεγονός ότι ουδείς υποχρεώνει την Κύπρο να λάβει μέρος σε οποιαδήποτε επιχείρηση του ΝΑΤΟ αν είναι στο ΡφΡ απλή απορία είναι σε ποιο μέρος των αποστολών Petersberg, που είναι και η ψυχή της Ε.Ε., διαφρονεί η Αριστερά. Σε ποιο ακριβώς μέρος των αποστολών ενίσταται;

FAIL THE ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Το πλαφόν

Δεν θα σταθούμε στο γεγονός ότι, εκ φύσεως, τα πλαφόν είναι χρήσιμα σε εξαιρετικά ειδικές περιπτώσεις και πως τις πιο πολλές φορές εξυπηρετούν τα καρτέλ και τα ολιγοπώλια. Στην περίπτωση του γάλακτος, για άλλη μια φορά, αντί να αντιμετωπιστεί η ρίζα του προβλήματος, η λύση έδωσε πλάτες σε εκείνους που έχουν την ευθύνη για τις τιμές. Ακόμα χειρότερα, όταν το κράτος επιβλέπει τιμές υψηλότερες από εκείνες που βρίσκει κανείς στην αγορά, τότε το ίδιο μετατρέπεται σε κεντρικό μέρος του προβλήματος αντί σε λύση. Μέγα fail, με μια πολιτική μάλλον γελοία, που καιδεύει τις τιμές και πλήττει τον καταναλωτή.

ΑΡΘΡΟ / Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΟΡΦΑΝΙΔΗ

Ο γεροδεμένος καουμπόης και το γεροντάκι

Ένα από τα πρώτα ανέκδοτα που έμαθα ως πισπιρικάς –και ακόμη το θυμάμαι γιατί είναι και σήμερα απόλυτα, να το διαλογιστεί– είναι εκείνο με τον γεροδεμένο καουμπόη που μπήκε σε ένα σαλόνι της Άγριας Δύσης. Αυτός προχώρησε μερικά βήματα προς τα μέσα και στάθηκε στη μέση της αίθουσας. Ξαφνικά επικράτησε μια άκρα σιωπή. Καρφίτσα να έπεφτε στο πάτωμα θα τον άκουγες. Ο πανίστας σταμάτησε το κομμάτι που έπαιζε, ο μπάρμαν έπαψε να σερβίρει, οι θαμνένες δέκοσαν το πόκερ και την κουβέντα κι ο σερίφης κρύφτηκε κάτω από ένα τραπέζι. «Ποιος από σας είναι ο Σμιθ;» ρώτησε ο καουμπόης; Κυλούν τα δευτερόλεπτα χωρίς να πάρει απάντηση οπότε στο βάθος του σαλόνι σπκόνεται ένα αδύναμο γεροντάκι και ψελίζει κάπως διστακτικά: «Ε... εγώ είμαι». Μόλις το ακούει ο καουμπόης ορμά πάνω του και χωρίς καμιά εξήγηση, γίνεται το έλα να δεις. Τον πλάκωνει στις απαντήσεις μπουνιές, τον στριφογυρίζει στον αέρα, κατόπιν τον ρίχνει πάνω σε ένα τραπέζι, σπάζει μια μπουκάλια πάνω στο κεφάλι του και τον παρατά αιμόφυρτο στο πάτωμα προτού καβαλήσει το αλόγο του και γίνει καπνός μέσα στο σκοτάδι. Μετά από λίγα λεπτά –και αρκετούς κουβάδες νερό– οι θαμνένες του σαλόνι κατάφεραν να συνεφέρουν τον δύστυχο γεροντά, ο οποίος αμέσως με εμφανές το χαμόγελο ικανοποίησε στα κείλη είπε στον κόμπο που είχε μαζευτεί τριγύρω: «Του την έσκασα. Δεν είμαι ο Σμιθ».

Αν επικειράσουμε να αναλύσουμε την ιστορία χρησιμοποιώντας την ορολογία της εποχής, θα συμπεράνουμε πως ο γεροντάς μας ενσυνείδητα ανέλαβε ένα μεγάλο κίνδυνο κάνοντας ένα χωρατό, το οποίο θα μπορούσε να του είχε κοστίσει ακόμη και την ίδια του τη ζωή. Ωστόσο το προσδοκώμενο όφελος ήταν η ικανοποίησή του να ξεγελάσει τον παλικαρά καουμπόη. Τελικά, αυτό το κατάφερε έστω κι αν έπρεπε να υποστεί μια άγρια δοκιμασία. Φαίνεται, πως σε κάποιες περιπτώσεις υπάρχουν κάποιοι ανώτεροι λόγοι που παρακινούν ανθρώπους στο να ξεγελούν τους άλλους, έστω κι αν με τον τρόπο αυτό διακυβεθούν κάτι σημαντικό, ώστε να εξασφαλίσουν κάτι που είναι κατά την άποψή τους ακόμη σημαντικότερο. Στην περίπτωση της Κύπρου που βρίσκεται κι αυτή σήμερα αιμόφυρτη στο πάτωμα, θύμα κι αυτή ενός παραπληθητικού λοχισμού, υπάρχουν κάποιες ομοιότητες με την περίπτωση του γεροντά πλακατζή, αλλά και σοβαρές διαφορές. Στην περίπτωση της κατ' αρχάς, τον ισχυρισμό αυτό δεν τον πρόβαλε η ίδια αλλά εκείνοι οι άνθρωποι που ήταν επιφορ-

τισμένοι με την ευθύνη για διαχείριση και προστασία της οικονομίας της. Η κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια και το κόμμα του, ΑΚΕΛ, συμπεριλαμβανομένων και των μαριονετών τους στην Κεντρική Τράπεζα.

Αυτοί αφού τα θαλάσσωσαν με τη γενικότερη οικονομική πολιτική τους, ισχυρίστηκαν πως η Κύπρος δεν ήταν διόλου θύμα της μόνιμης άρνησής τους να σουλοπούσουν τα δημόσια οικονομικά της και να μεταρρυθμίσουν την οικονομία της –πράγμα που εν τέλει τους οδήγησε σε προσφυγή στον μηχανισμό στήριξης και τις συνεπαγόμενες επώδυνες επιπτώσεις– αλλά απλώς αθώο θύμα της απληστίας των τραπεζών της. Αυτός φυσικά είναι ένας πολύ εύκολος τρόπος να πείσεις καουμπόηδες που δεν ρωτούν πολλές ερωτήσεις. Ας μην ξεχνάμε τι φέρεται να είχε πει κάποτε ο Λέονιντ Μπρέζνιεφ, πως δηλαδή δεν υπάρχει κάτι πρακτικότερο από μια καλή θεωρία.

Σαν να μην έφτανε αυτό, Χριστόφιας, ΑΚΕΛ και Κεντρική φρόντισαν να παραταθούν ακραία στο διαπραγματεύσεις με την Τρόικα. Και φυσικά, μιας και η έκβαση μιας περιπέτειας είναι πάντα άγνωστη, η Κύπρος βρίσκεται αντιμέτωπη σήμερα με συνέπειες, με τις οποίες, είτε δεν υπολόγισαν οι Χριστόφιας και οι περιγύροι του είτε δεν μπορούσαν να υπολογίσουν ή δεν ήθελαν καν να αναλογιστούν. Την κατάρρευση της οικονομίας της δηλαδή, την εκτόξευση της ανεργίας και την πιθανή αδυναμία της έστω να μπορέσει να συνάψει μια δανειακή σύμβαση με την Τρόικα λόγω αμφιβολιών για

ώρα που άρχισε το debate, πολλοί «ηπλεθεατές» είχαν ήδη διαμορφώσει άποψη για το ποιος θα τους έπειθε για την επόμενη μιάμιση ώρα και ψήφισαν εκ των προτέρων.

Αγοράζουν

Πανικός γίνεται στα hedge funds που ψάχνουν να αγοράσουν κυπριακό ομόλογο. Όλα άρχισαν με την «πτόκκα» της Μέρκελ πριν από δύο Παρασκευές. Μόλις βγήκαν στον αέρα τα χαμόγελα και μόλις ακούστηκε πως η Ρωσία είπε το «να», τα hedge funds, κυρίως τα αμερικάνικα, άρχισαν να ψάχνουν κυπριακό ομόλογο για να αγοράσουν. Ως τώρα, πάντως, παραπονιούνται πως δεν βρίσκουν, όσο κι αν αναζητούν.

Μόνο αυτός

Όλοι θέλουν να κλείσει το Μνημόνιο. Τράπεζες, επιχειρήσεις, επενδυτές, Κομισιόν, καταναλωτές, καταθέτες, αναλυτές, hedge funds, ταμεία προνοίας... Όλοι θέλουν να υπογραφεί το Μνημόνιο που έχει ήδη συμφωνηθεί. Όλοι, και ιδίως εκείνοι που ανησυχούν για το μέλλον της Κύπρου, ακόμα ελπίχουν. Εκτός, φυσικά, από τον Δημήτρη Χριστόφια, ο οποίος συμφώνησε μεν, δεν υπογράφηκε δε. Το χειρότερο; Δεν κατανοεί τη ζημιά που κάνει στη χώρα.

Ευθύνης

Και ενώ ο Δίκτης έχει γράψει προ πολλού πως παρατηρείται απόκλιση μεταξύ Προεδρικού και πραγματικότητας, η βολύτερη ευθύνη δεν βγαίνει την Προεδρία της Δημοκρατίας. Ο άνθρωπος δεν κατανοεί τι γίνεται γύρω του, ιδίως στα οικονομικά. Από όλους εκείνους τους συμβούλους που έχει στο Προεδρικό, όμως, πώς και δεν τόλμησε ακόμα κανένας να του πει δυο κομπλιμέντες; Εδώ ακόμα και τον Μαλά τον κρατούν όμηρο...

diktis@kathimerini.com.cy

Σε αναζήτηση ομολόγων τα hedge funds

Από το περασμένο Σαββατοκύριακο, παρατηρείται έντονο ενδιαφέρον από τους επενδυτές για αγορά κυπριακού κρατικού χρέους

Του ΜΙΧΑΗΛ ΠΕΡΣΙΑΝΗ

Ενώ οι πιέσεις που ασκούν τα ξένα δημοσιεύματα και οι επίσημες δηλώσεις για την Κύπρο συνεχίζουν ν' αυξάνονται, στις αγορές παρατηρείται αναστροφή του κλίματος. Από την περασμένη Δευτέρα, θεσμικοί επενδυτές δείχνουν έντονο ενδιαφέρον για το κυπριακό ομόλογο, έχοντας, μάλιστα, ιδιαίτερη προτίμηση για το ομόλογο έκδοσης EMTN που λήγει σε βάθος χρόνου, το 2015 και 2020. Ενδιαφέρον καταγράφεται, ωστόσο, και για τις άλλες δύο εκδόσεις, που ωριμάζουν σε έξι και 18 μήνες αντίστοιχα.

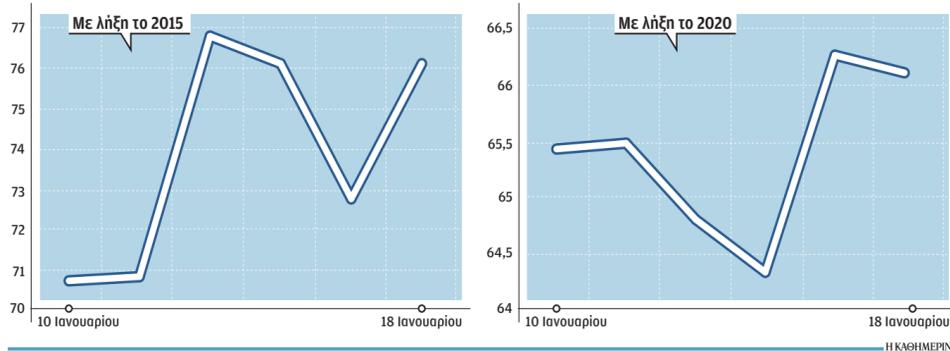
Πρέπει να σημειωθεί πως το ενδιαφέρον που καταγράφεται δεν αφορά σπεκουλάρισμα ή άλλες short τοποθετήσεις των επενδυτών. «Το ενδιαφέρον των επενδυτών εστιάζεται στην αγορά ομολόγων, δεν βλέπουμε ούτε τοποθετήσεις για σπεκουλάρισμα ούτε έντονη κίνηση στα κυπριακά CDS», σχολίασε ο Γιάννος Πέτρης, επικεφαλής επενδυτικών υπηρεσιών της FBME, που είναι ειδικός διαπραγματευτής (Market Maker) για το κυπριακό ομόλογο.

Οι επενδυτές σχολιάζουν πως η Κύπρος φαίνεται να είναι αρκετά ελκυστική, με το χρέος της να είναι υποτιμημένο. Οι αποδόσεις, που για το ομόλογο που λήγει τον Ιούνιο ξεπερνούν το αστρονομικό 30% (σε ετήσια βάση) κρίνονται, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, ως υψηλότερες του ρίσκου, με αποτέλεσμα να αποτελούν ελκυστική επιλογή.

Ανέπτυξαν ανοσία

Μία σημαντική παράμετρος στη λογική των επενδυτών, είναι η «ανοσία» που έχει αναπτυχθεί σε σχέση με τα «κάσκιμα μαντάτα» για την Κύπρο. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός, μάλιστα, πως η τελευταία υποβάθμιση της αξιολόγησης της Κύπρου, δεν έχει ουσιαστικά ληφθεί υπόψη, αφού «από

Τιμή διαπραγμάτευσης του κυπριακού ομολόγου (% της ονομαστικής)

Εκλογές, Ρωσία, ρευστότητα και Μέρκελ λειτούργησαν θετικά στις εντυπώσεις

τη στιγμή που το ομόλογο είναι σκουπίδι», κατά την έκφρασή τους, «δεν σημαίνει και πολλά να γίνεται πιο σκουπίδι».

Επιπλέον, σημαντική παράμετρος φαίνεται να είναι και οι επερχόμενες εκλογές. Η αλλαγή στη κυβέρνηση, σχολιάζουν, ανοίγει την πόρτα για μεταρρυθμίσεις στην κυπριακή οικονομία. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές, τις οποίες χαρακτηρίζουν ως «αυτονόμητες», περιλαμβάνουν και τις ιδιωτικοποιήσεις, οι οποίες μπορεί να αποδώσουν περίπου 10% του ΑΕΠ σε εξοικονομήσεις.

Πέρα από τις ιδιωτικοποιήσεις και την εξοικονόμηση που εκτιμούν πως θα επέλθει από τη συγκεκριμένη κίνηση, οι επενδυτές εισπράττουν με πολύ θετικό τρόπο και τα μηνύματα που έρχονται από τη Μόσχα, η οποία, όμως όλα δείχνουν, θα συναρμόνει στην επιμήκυνση

των πληρωμών για το διμερές δάνειο που έκαβε η Κύπρος, δίνοντας έτσι βαθιές ανάσες στα δημόσια οικονομικά.

Η αλλαγή στάσης από πλευράς των επενδυτών, τοποθετείται χρονολογικά, στην περασμένη Παρασκευή, όταν η Σύνοδος κορυφής του ΕΛΚ έδωσε ένα σαφές μήνυμα στις αγορές: Μετά την 1η Μαρτίου, η Κύπρος θα προχωρήσει με τα συμφωνηθέντα και η Γερμανία δεν θα την αφήσει μόνη. Η αναμενόμενη νίκη, τον Σεπτέμβριο, της Άγκελα Μέρκελ στις γερμανικές εκλογές, ενισχύει αυτή την πεποίθηση των επενδυτών. Πάντως, πρέπει να σημειωθεί πως η αλλαγή στάσης από πλευράς των επενδυτών καταγράφηκε σε ένα χρονικό σημείο κατά το οποίο όλες οι διαδρομές σχετικά με τους υπολογισμούς της PIMCO έκαναν λόγο για 10 δισ. όσον αφορά στις ανάγκες των τραπεζών.

Σε ερώτηση της «Κ», πάντως, το σκόλιο των επενδυτών ήταν πως δεν τους ενδιαφέρει κατά πόσον θα σωθούν οι τράπεζες ή αν θα οδηγηθούν σε πιο ακραίες λύσεις. «Μας ενδιαφέρει το κατά πόσον η κυβέρνηση θα αποπληρώνει τις υποχρεώσεις της».

Μπορούν να περιμένουν

Εξαιρετικά σημασία είναι επίσης και το γεγονός ότι η κυβέρνηση έχει εξασφαλίσει τις χρηματοδοτικές της ανάγκες ως τον Μάρτιο, γεγονός που απομακρύνει το ενδεχόμενο να καταγραφεί πιστωτικό γεγονός στο αμέσως επόμενο διάστημα. Επιπλέον, η εξοικονόμηση στη ρευστότητα του κράτους επιτρέπει στην Τρόικα και τη Δημοκρατία να περιμένουν για την υπογραφή του Μνημονίου, μέχρι να αναλάβει τα νήια η επόμενη κυβέρνηση.

Έτσι, ο μεγαλύτερος φόβος, ότι δηλαδή θα χαθεί για ακόμη μία φορά το χρονοδιάγραμμα και η Κύπρος δεν θα υπογράψει ούτε στις 11 Φεβρουαρίου, δεν αποτελεί πλέον παράμετρο ανησυχίας για τους θεσμικούς επενδυτές. Η βεβαιότητα πως η επόμενη κυβέρνηση θα υπογράψει γρήγορα, αλλά και θα υλοποιήσει πλήρως τα συμφωνηθέντα, επιτρέπει την άνεση του χρόνου, τουλάχιστον για ενόμιση ακόμα μήνα.

Ένα επιπλέον, αρκετά σημαντικό στοιχείο, είναι και η νομική διάταξη του χρέους. Με τους θεσμικούς επενδυτές που έχουν ως βάση τους τη Νέα Υόρκη και το Λονδίνο, να κατέχουν περισσότερο από 30% των ομολόγων που τυχάνουν διαπραγμάτευσης στις διεθνείς αγορές, η πιθανότητα «κούρεματος» είναι πλέον περιορισμένη. Κι αυτό διότι για να επέλθει «κούρεμα» (χωρίς πιστωτικό γεγονός) με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα (PSI), θα πρέπει να συμφωνήσει το 75% των επενδυτών.

«Εμείς δεν πρόκειται να συναρμόσουμε, θέλουμε τα λεφτά μας», τόνισε στην «Κ» πηγή με βάση το Λονδίνο. Από τη στιγμή που το ομόλογο διέπεται από το αγγλικό δίκαιο, δεν μπορεί να αλλάξει αυτό το δεδομένο, και όσο θα κατέχουν πέραν του 25% των ομολόγων οι ξένοι θεσμικοί επενδυτές θα μπορούν να μπλοκάρουν το οποιοδήποτε «κούρεμα».

Συνήλθε από το πλήγμα της γερμανικής Sueddeutsche

Ως εξαιρετικά σημαντικό κρίνεται το γεγονός ότι ενδιαφέρον εστιάζεται στο ομόλογο που λήγει το 2020. Το γεγονός ότι οι επενδυτές αγοράζουν ένα ομόλογο που θα ωριμάσει σε ένα τόσο βαθύ χρονικό ορίζοντα –σε 7 χρόνια– μεταφράζεται σε πεποίθηση πως η Κύπρος θα ορθοποδήσει και θα επανέλθει σε ρυθμούς βιώσιμης ανάπτυξης. Και, σε αντίθεση με άλλες «ψήφους εμπιστοσύνης» που μπορεί να επικαλεστεί κανείς, σε αυτή την περίπτωση οι επενδυτές «ψηφίζουν» με τα λεφτά τους.

Από πλευράς των ειδικών διαπραγματευτών του κυπριακού ομολόγου, σημειώνεται πως υπάρχει, ακόμα και τώρα, πίστη στην ικανότητα της Κύπρου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της κρίσης. Ο Michael Saab της FBME, σχολίασε πως, από τη δική του πλευρά, οι ειδικοί διαπραγματευτές συνεχίζουν να είναι «ιδιαίτερα θετικοί» για την Κύπρο. «Αυτό καταγράφεται, τόσο από τις ειδικές διαπραγματεύσεις, όσο και από τη δική μας άποψη να διατηρήσουμε το βραχυπρόθεσμο χρέος», σχολίασε.

Την ίδια ώρα, όμως, οι διεθνείς επενδυτές φαίνεται πως ενδιαφέρονται ιδιαίτερα και για τα ομόλογα που λήγουν στο επόμενο διάστημα, σε 5, 18 και 30 μήνες. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αποδόσεις είναι εξαιρετικά υψηλές (σε ετήσια βάση, τουλάχιστον), γεγονός που καταφανώς κεντρίζει το ενδιαφέρον των επενδυτών.

Η απόδοση του κυπριακού ομολόγου κατέγραψε δραματική άνοδο (σε την τιμή να μειώνεται αντίστοιχα) στις 20 Δεκεμβρίου, όταν εκδόθηκε από τη γερμανική εφημερίδα Sueddeutsche το πρώτο από τα γνωστά άρθρα, που έθεταν το θέμα, όχι μόνο της διαφάνειας και του ζεπλύματος βρώμικου χρήματος, αλλά και της βιωσιμότητας του χρέους. Η εφημερίδα είχε καταγράψει για πρώτη φορά τις ανησυχίες του ΔΝΤ σχετικά με τη βιωσιμότητα του κυπριακού χρέους. Κατά το ίδιο διάστημα, έγινε και

η δώλοση από τον γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, πως αν δεν λάμβανε η κυβέρνηση δάνεια από τα Ταμεία Προνοίας, θα επερχόταν στάση πληρωμών.

Από την περασμένη Δευτέρα, όμως, η αγορά άρχισε να επιβραδύνει εντυπώσεις που διαμορφώνονταν από το βράδυ της προηγούμενης Παρασκευής και οι επενδυτές κατέγραψαν υψηλή ζήτηση για το κυπριακό ομόλογο, με αποτέλεσμα να «συνέλθει» από το πλήγμα και να μειωθούν οι αποδόσεις χάρη στην αύξηση των τιμών. Οι όγκοι συναλλαγών δεν έφτασαν στα επίπεδα της «μαύρης Πέμπτης» (20 Δεκεμβρίου), όταν η τιμή του ομολόγου κατέρρευσε και οι αποδόσεις εκτοξεύτηκαν. Το γεγονός ότι η αγορά είναι ιδιαίτερα ραχιά –τυγχάνουν διαπραγμάτευσης μόλις 1,2 με 1,5 δισ. ευρώ χρέους, περίπου το 30% των υφιστάμενων ομολόγων της σειράς EMTN– ενισχύει και τα μεγάλα σκαμπανεβάσματα στην αγορά. Ωστόσο, είναι σαφής η αλλαγή διάθεσης από τα hedge funds.

Η Κύπρος, πάντως, είναι ακόμα πολύ μακριά από την επιστροφή στις αγορές. Τα επιτόκια που καταγράφονται εξακολουθούν να είναι άκρας απαγορευτικά, με το χαμηλότερο να καταγράφεται στα 10,9%, για το ομόλογο του 2020. Ωστόσο, η τελευταία εβδομάδα ήταν η πρώτη κατά την οποία καταγράφηκαν θετικές εξελίξεις, και όλα δείχνουν πως οι επενδυτές «έχουν τη διάθεση» να ακούσουν ευχάριστα νέα από την Κύπρο.

Μάλιστα, φαίνεται πως όλα τα «κάκα μαντάτα» για την Κύπρο έχουν ήδη επιβεβαιωθεί στη τιμή του ομολόγου: Το τραπεζικό ζήτημα, τα προβλήματα ρευστότητας, η ανάγκη ανακεφαλαιοποίησης, οι πιέσεις για τη ζεπλύση και οι ανησυχίες για τη βιωσιμότητα δεν αποτελούν πλέον «είδηση» για τους επενδυτές, οι οποίοι ωστόσο δεν φαίνεται να έχουν την ίδια «ανοσία» για τα καλά μαντάτα.

Καταστήματα Beauty Line

Τα πρώτα κλιματικά ουδέτερα καταστήματα στην Κύπρο

Η Κύπρος απέκτησε τα πρώτα Κλιματικά Ουδέτερα καταστήματα της. Πρόκειται για τρία από τα καταστήματα της αλυσίδας καλλυντικών και αρωμάτων Beauty Line. Στόχος του Ομίλου Παπαέλληνας είναι να γίνουν σταδιακά όλα τα καταστήματα Beauty Line Κλιματικά Ουδέτερα.

Γιατί ονομάζονται Κλιματικά Ουδέτερα τα καταστήματα;

- Έχουν ανασταθμίσει πλήρως τις εκπομπές ρύπων που εκλύουν σε ετήσια βάση
- Λαμβάνουν μέτρα για τον περιορισμό των ρύπων που εκλύουν
- Διαχειρίζονται πλήρως τα απορρίμμάτα τους
- Ανακυκλώνουν τα υλικά συσκευασίας
- Διαθέτουν οργανικά, βιολογικά και φυσικά προϊόντα
- Ενημερώνουν τους πελάτες ώστε να αποκούν συνήθειες πιο φιλικές προς το περιβάλλον

Πώς λειτουργεί η αντιστάθμιση;

Ο πιστοποιημένος μη κερδοσκοπικός διεθνής οργανισμός myclimate είναι υπεύθυνος για την καταμέτρηση των ρύπων διοξειδίου του άνθρακα που εκλύουν στην ατμόσφαιρα τα τρία αυτά καταστήματα. Έτσι, εφόσον γίνει ο υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματός τους, καταβάλλεται στον εν λόγω οργανισμό συγκεκριμένο χρηματικό ποσό ως αντιστάθμιση των ρύπων. Το ποσό στη συνέχεια επενδύεται σε περιβαλλοντικά έργα αειφόρου ανάπτυξης με σκοπό την περιβαλλοντική και κοινωνική αναβάθμιση των περιοχών όπου πραγματοποιούνται.

Η κοινωνική ευθύνη ως κεντρική φιλοσοφία του Ομίλου Παπαέλληνας

«Η κεντρική φιλοσοφία των προγραμμάτων Εταιρικής και Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου Παπαέλληνας, συνδέεται άρρηκτα με την ικανότητα μιας επιχείρησης να μπορεί να διασφαλίσει την αειφόρο ανάπτυξη της, σεβόμενη την κοινωνία και το περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται καθώς και τους ανθρώπους της, τους συνεργάτες της, τους πελάτες της και την ίδια την αγορά. Είναι έντονη η πεποίθησή μας πως η πρόοδος μιας επιχείρησης είναι ανάλογη με την πρόοδο και την ευημερία της κοινωνίας. Αν η κοινωνία δεν ευημερεί, δεν ευημερούν ούτε οι επιχειρήσεις και αν δεν ευημερούν οι επιχειρήσεις, δεν ευημερεί ούτε η κοινωνία».

BEAUTY LINE

ΠΑΠΑΕΛΛΗΝΑΣ
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

myclimate
neutral

CENTRE for SUSTAINABILITY
and EXCELLENCE

Στο «ψυγείο» μπαίνει το Μνημόνιο

Οι εξελίξεις για την κατάληξη της διαπραγμάτευσης μετατίθενται για μετά τις προεδρικές εκλογές του Φεβρουαρίου

Αποστολή στο Στρασβούργο,
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ

Τη νέα κυβέρνηση αναμένει το ευρωπαϊκό σκέλος της Τρόικας –και το Βερολίνο– προκειμένου να ολοκληρώσει τη διαπραγμάτευση για τη σύναψη του κυπριακού Μνημονίου και την παροχή οικονομικής βοήθειας προς τη χώρα.

Υπάρχει μάλιστα η προσδοκία ότι η εκλογή νέου Προέδρου θα αλλάξει το κλίμα, με τον απερχόμενο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, να υποδεικνύεται ως η αιτία πίσω από την καθυστέρηση που παρατηρείται μετά από συζητήσεις έξι μηνών.

Το κεφάλαιο «ιδιωτικοποιήσεις» παραμένει στο τραπέζι και μάλιστα αυτές θεωρούνται πλέον απαραίτητες για το Οικονομικό Πρόγραμμα που θα κληθεί να εφαρμόσει η Κύπρος μέχρι το τέλος του 2016. Η διάσωση της Κύπρου μπαίνει πρακτικά στο ψυγείο, με το κυρίαρχο θέμα της επόμενης ημέρας να είναι οι ιδιωτικοποιήσεις.

Τεχνοκράτες της Ευρωζώνης αποκλείουν οποιοδήποτε είδους «πυρηνικές λύσεις» για την Κύπρο, όπως π.χ. το «κούρεμα» του δημοσίου χρέους

Το χρονοδιάγραμμα του νέου Προέδρου θα είναι ασφικτικό, καθώς θα αποφευχθεί ο κίνδυνος της στάσης πληρωμών. Ο υπουργός Οικονομικών, Βάσος Σιαρλή, έχει αναφέρει ότι έχουν καλυφθεί οι δημοσιονομικές ανάγκες μέχρι και το τέλος Μαρτίου (με την πληροφόρηση να είναι ανάλογη και από τις Βρυξέλλες), ενώ υπάρχει πάντα η εκκρεμότητα με το ύψος της ανακεφαλαίωσης των τραπεζών.

Το θέμα του ύψους της ανακεφαλαίωσης και της επίδρασης που έχει στη βιωσιμότητα του χρέους μπορεί να θεωρείται μείζον για την κυβέρνηση, αλλά η ανάληψη που γίνεται στο εξωτερικό είναι διαφορετική, με τις ιδιωτικοποιήσεις να αποτελούν εργαλείο ανάπτυξης, μέσω της αύξησης του ανταγωνισμού. Στην περίπτωση της Κύπρου το όφελος είναι διπλό, διότι με τα έσοδα από τις

«Χωρίς ιδιωτικοποιήσεις, το χρέος της Κύπρου δεν θα καταστεί βιώσιμο, άρα δεν θα υπογραφεί και Μνημόνιο. Όλους αυτούς τους μήνες, ο Κύπριος Πρόεδρος αρνείται να συναινέσει σε ιδιωτικοποιήσεις, οπότε δεν μπορούσαμε να καταλήξουμε», τόνισε αξιωματούχος του Eurogroup.

Σενάρια απευθείας ανακεφαλαίωσης από τον ESM

Η απευθείας ανακεφαλαίωση των ευρωπαϊκών τραπεζών από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας –την οποία ζητεί μετ' επιτάσεως η Λευκωσία– αποτελεί ένα ζήτημα που συζητείται στο παρασκήνιο, καθώς αφορά άμεσα την Ελλάδα και την Ιρλανδία. Σχετικά δημοσιεύματα υπήρξαν την περασμένη εβδομάδα στους Financial Times και στη Wall Street Journal, τα οποία αναφέρονται στην ύπαρξη έκθεσης που εξετάζει όλες τις παραμέτρους. Κυπριακές διπλωματικές πηγές χαρακτηρίζουν τα εν λόγω δημοσιεύματα σοβάρη.

Η επιστολή Χριστόφια στον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο, με την οποία ζητά να μην προσμετρηθεί στο δημόσιο χρέος η ζημία από το ελληνικό «κούρεμα» (25% του ΑΕΠ), δεν είναι άσχετη με σκέψεις να μοιραστεί (μέχρι την πλήρη ενεργοποίηση της Τραπεζικής Ένωσης) το κόστος στήριξης του τραπεζικού τομέα ανάμεσα στα κράτη και τον ESM. Η βασική ένταση προέρχεται από την ίδια τη Γερμανία (που δεν θέλει να χειριστεί δύσκολα ζητήματα μέχρι τις εκλογές), ενώ υπάρχει και ένα σοβαρό τεχνικό θέμα: η διοίκηση του ESM δεν θέλει σε αυτή τη φάση να συμμετάσχει σε προγράμματα άμεσης ανακεφαλαίωσης τραπεζών, διότι αυτό θα έθετε σε κίνδυνο τη δανειοδοτική του ικανότητα. Οι πόροι που έχει σήμερα για να ικανοποιήσει το ESM είναι πεπερασμένοι (500 δισ. ευρώ) και δεν επαρκούν για τη στήριξη και κρατών και τραπεζών. Η αύξηση των πόρων απαιτεί νέα απόφαση της γερμανικής Βουλής, κίνηση που μοιάζει αδύνατη μέχρι τις γερμανικές εκλογές.

Μια λύση που προκρίνεται είναι να διαμοιραστεί το κόστος. Οι χώρες του Βορρά επιθυμούν κράτη με προβληματικό τραπεζικό σύστημα να αναλάβουν ένα μέρος της ευθύνης, προκειμένου να μπορέσουν να δικαιολογήσουν την παροχή βοήθειας στο εσωτερικό τους. Μια από τις ιδέες που εξετάζεται είναι να συσταθεί θυγατρική του ESM, που θα προχωρά σε άμεσες ανακεφαλαίωσεις, απαιτώντας δεσμεύσεις από τα κράτη, όπως εγγυήσεις.

Ο Ιρλανδός πρωθυπουργός, Έντα Κένι, ερωτηθείς σχετικά στο Στρασβούργο, έσπευσε να κλείσει το θέμα, ριχνώντας το βάρος στην ανάγκη υλοποίησης μεταρρυθμίσεων και δηλώνοντας ότι πρέπει να έχουμε εμπιστοσύνη στην Τρόικα.

ιδιωτικοποιήσεις μειώνεται και το δημόσιο χρέος. Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος υπενθύμισε την Παρασκευή ότι η αρχική πρόταση της Τρόικας προέβλεπε πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων, ανεξάρτητα από τη βιωσιμότητα του χρέους.

Σε κάθε περίπτωση, οι πραγματικότητες που διαμορφώνονται από το ενδεχόμενο στάσης πληρωμών μπορεί να αποδειχθούν καταλυτικές, τόσο για την επίτευξη της υπογραφής του Μνημονίου, όσο και για το περιεχόμενο του προγράμματος. Κοινοτικοί παρατηρητές συγκρίνουν την κατάσταση με τα όσα έγιναν στην Ελλάδα, όπου, μπροστά στον κίνδυνο να μην πληρωθούν μισθοί και συντάξεις, συγκροτήθηκε μια κυβέρνηση συνασπισμού, με κόμματα από όλο το πολιτικό φάσμα, η οποία και έλαβε σκληρά και επώδυνα μέτρα.

Η προσέγγιση της κυβέρνησης Χριστόφια είναι διαφορετική, αν και είναι κοινό μυστικό ότι ο απερχόμενος Πρόεδρος δεν είναι διατεθειμένος να υποκύψει σε πιέσεις για αποδοχή ιδιωτικοποιήσεων.

Η θέση της κυβέρνησης, όπως των διατύπωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στέφανος Στεφάνου, είναι ότι έχει αποσοβήσει την υποχρέωση των απευθείας ιδιωτικοποιήσεων των ημικρατικών οργανισμών. Στο αρχικό Μνημόνιο που προτάθηκε από την Τρόικα υπήρχε αναφορά για έναρξη προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων των μεγάλων ημικρατικών οργανισμών, όπως των Κυπριακών Αερογραμμών, της Cyta και άλλων, ανεξαρτήτως της βιωσιμότητας του χρέους.

Αν το χρέος κριθεί μη βιώσιμο, υπάρχουν και άλλοι τρόποι που μπορούν να καταστήσουν βιώσιμο, σημειώσε ο κ. Στεφάνου και αναφέρθηκε σε χαρακτηριστικά στοιχεία της δανειακής συμφωνίας, όπως το επιτόκιο και η περίοδος αποπληρωμής.

Το νέο κείμενο του Μνημονίου που έχει κατ' αρχήν συμφωνηθεί με την Τρόικα προνοεί ότι, εάν είναι απαραίτητο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρέους, οι αρχές της Κύπρου θα εξετάσουν πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων κρατικών και ημιδημόσιων εταιρειών.

«Χωρίς ιδιωτικοποιήσεις, το χρέος της Κύπρου δεν θα καταστεί βιώσιμο, άρα δεν θα υπογραφεί και Μνημόνιο. Όλους αυτούς τους μήνες, ο Κύπριος Πρόεδρος αρνείται να συναινέσει σε ιδιωτικοποιήσεις, οπότε δεν μπορούσαμε να καταλήξουμε», τόνισε ο αξιωματούχος, τοποθετώντας την υπογραφή Μνημονίου περιόριτο τέλος Μαρτίου, μετά δηλαδή από τη διεξαγωγή προεδρικών εκλογών στο νησί. Στην αυριανή συνεδρίαση, η Τρόικα θα ενημερώσει απλώς τους υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης για την πρόοδο των συνομιλιών και δεν θα ληφθεί κάποια απόφαση για την Κύπρο», προσέθεσε ο αξιωματούχος, διαβεβαιώνοντας πάντως ότι οι χρηματοδοτικές ανάγκες του νησιού είναι καλυμμένες μέχρι το τέλος Μαρτίου.

Επίσης, απέκλεισε οποιοδήποτε είδος «πυρηνικές λύσεις» για την Κύπρο (όπως π.χ.

το «κούρεμα» του δημοσίου χρέους) και δεν παρέλειψε να υπογράμμιση ότι έχει σημειωθεί πρόοδος ως προς το σκέλος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της δημοσιονομικής προσαρμογής, καθώς λαμβάνονται μέτρα ανάλογα με εκείνα που θα απαιτούσαν από την Τρόικα, αν είχε υπογραφεί Μνημόνιο.

Η θέση της κυβέρνησης, όπως των διατύπωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στέφανος Στεφάνου, είναι ότι έχει αποσοβήσει την υποχρέωση των απευθείας ιδιωτικοποιήσεων των ημικρατικών οργανισμών. Στο αρχικό Μνημόνιο που προτάθηκε από την Τρόικα υπήρχε αναφορά για έναρξη προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων των μεγάλων ημικρατικών οργανισμών, όπως των Κυπριακών Αερογραμμών, της Cyta και άλλων, ανεξαρτήτως της βιωσιμότητας του χρέους.

Αν το χρέος κριθεί μη βιώσιμο, υπάρχουν και άλλοι τρόποι που μπορούν να καταστήσουν βιώσιμο, σημειώσε ο κ. Στεφάνου και αναφέρθηκε σε χαρακτηριστικά στοιχεία της δανειακής συμφωνίας, όπως το επιτόκιο και η περίοδος αποπληρωμής.

Το νέο κείμενο του Μνημονίου που έχει κατ' αρχήν συμφωνηθεί με την Τρόικα προνοεί ότι, εάν είναι απαραίτητο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρέους, οι αρχές της Κύπρου θα εξετάσουν πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων κρατικών και ημιδημόσιων εταιρειών.

«Χωρίς ιδιωτικοποιήσεις, το χρέος της Κύπρου δεν θα καταστεί βιώσιμο, άρα δεν θα υπογραφεί και Μνημόνιο. Όλους αυτούς τους μήνες, ο Κύπριος Πρόεδρος αρνείται να συναινέσει σε ιδιωτικοποιήσεις, οπότε δεν μπορούσαμε να καταλήξουμε», τόνισε ο αξιωματούχος, τοποθετώντας την υπογραφή Μνημονίου περιόριτο τέλος Μαρτίου, μετά δηλαδή από τη διεξαγωγή προεδρικών εκλογών στο νησί.

Στην αυριανή συνεδρίαση, η Τρόικα θα ενημερώσει απλώς τους υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης για την πρόοδο των συνομιλιών και δεν θα ληφθεί κάποια απόφαση για την Κύπρο», προσέθεσε ο αξιωματούχος, διαβεβαιώνοντας πάντως ότι οι χρηματοδοτικές ανάγκες του νησιού είναι καλυμμένες μέχρι το τέλος Μαρτίου.

Επίσης, απέκλεισε οποιοδήποτε είδος «πυρηνικές λύσεις» για την Κύπρο (όπως π.χ.

το «κούρεμα» του δημοσίου χρέους) και δεν παρέλειψε να υπογράμμιση ότι έχει σημειωθεί πρόοδος ως προς το σκέλος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και της δημοσιονομικής προσαρμογής, καθώς λαμβάνονται μέτρα ανάλογα με εκείνα που θα απαιτούσαν από την Τρόικα, αν είχε υπογραφεί Μνημόνιο.

Η προσέγγιση της κυβέρνησης Χριστόφια είναι διαφορετική, αν και είναι κοινό μυστικό ότι ο απερχόμενος Πρόεδρος δεν είναι διατεθειμένος να υποκύψει σε πιέσεις για αποδοχή ιδιωτικοποιήσεων.

Η θέση της κυβέρνησης, όπως των διατύπωσε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στέφανος Στεφάνου, είναι ότι έχει αποσοβήσει την υποχρέωση των απευθείας ιδιωτικοποιήσεων των ημικρατικών οργανισμών. Στο αρχικό Μνημόνιο που προτάθηκε από την Τρόικα υπήρχε αναφορά για έναρξη προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων των μεγάλων ημικρατικών οργανισμών, όπως των Κυπριακών Αερογραμμών, της Cyta και άλλων, ανεξαρτήτως της βιωσιμότητας του χρέους.

Αν το χρέος κριθεί μη βιώσιμο, υπάρχουν και άλλοι τρόποι που μπορούν να καταστήσουν βιώσιμο, σημειώσε ο κ. Στεφάνου και αναφέρθηκε σε χαρακτηριστικά στοιχεία της δανειακής συμφωνίας, όπως το επιτόκιο και η περίοδος αποπληρωμής.

Το νέο κείμενο του Μνημονίου που έχει κατ' αρχήν συμφωνηθεί με την Τρόικα προνοεί ότι, εάν είναι απαραίτητο για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρέους, οι αρχές της Κύπρου θα εξετάσουν πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων κρατικών και ημιδημόσιων εταιρειών.

«Χωρίς ιδιωτικοποιήσεις, το χρέος της Κύπρου δεν θα καταστεί βιώσιμο, άρα δεν θα υπογραφεί και Μνημόνιο. Όλους αυτούς τους μήνες, ο Κύπριος Πρόεδρος αρνείται να συναινέσει σε ιδιωτικοποιήσεις, οπότε δεν μπορούσαμε να καταλήξουμε», τόνισε ο αξιωματούχος, τοποθετώντας την υπογραφή Μνημονίου περιόριτο τέλος Μαρτίου, μετά δηλαδή από τη διεξαγωγή προεδρικών εκλογών στο νησί. Στην αυριανή συνεδρίαση, η Τρόικα θα ενημερώσει απλώς τους υπουργούς Οικονομικών της Ευρωζώνης για την πρόοδο των συνομιλιών και δεν θα ληφθεί κάποια απόφαση για την Κύπρο», προσέθεσε ο αξιωματούχος, διαβεβαιώνοντας πάντως ότι οι χρηματοδοτικές ανάγκες του νησιού είναι καλυμμένες μέχρι το τέλος Μαρτίου.

Επίσης, απέκλεισε οποιοδήποτε είδος «πυρηνικές λύσεις» για την Κύπρο (όπως π.χ.

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ

Έρμαιο των «ευρωπαϊκών» καθυστερήσεων η Κύπρος

Ουάσινγκτον – Ανάλυση
Του ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΖΟΥΓΙΑΝΙΩΤΗ

Η δήλωση της επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, Κριστίν Λαγκάρντ, ότι «υπάρχουν ακόμη ξεκάθαρα χρηματοοικονομικά ζητήματα τα οποία χρειάζεται να επιλυθούν, ώστε το πρόγραμμα (της Κύπρου) να γίνει αποδεκτό και το χρέος να είναι βιώσιμο», δεν αποτελεί παρά έναν εύστοχο τρόπο παρουσίωσης της απαισιοδοξίας που επικρατεί στην έδρα του «Ταμείου» για την πιθανότητα να υπάρξει συμφωνία πριν από τον Μάρτιο.

Στη συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε την περασμένη Πέμπτη, η Κριστίν Λαγκάρντ περιορίστηκε μόνο στο ένα σκέλος της ερώτησης που της τέθηκε για την Κύπρο, αφήνοντας αναπάντητο το δεύτερο και σοβαρότερο: Τις φήμες που υπάρχουν κι έχουν αποτυπωθεί σε δημοσιεύματα, για την πιθανότητα του ταμείου να μη συμμετάσχει τελικά στην προσπάθεια.

Πηγή εκτός «Ταμείου» στην Ουάσινγκτον μάς εξήγησε ότι αν βρεθεί συμφωνία που να πληροί τις προϋποθέσεις του ΔΝΤ για τη βιωσιμότητα του χρέους, τότε το «ταμείο» θα συμμετάσχει. Αν δεν αποδειχθεί δυνατό και τελικά οι Ευρωπαίοι αποφασίσουν να προχωρήσουν μόνοι τους, τότε ο ρόλος του θα είναι «παθητικός». Δηλαδή, η εμπλοκή του θα είναι ανάλογη με την περίπτωση της Ισπανίας, και όπου συμμετέχει στην επιτήρηση και επινδύσει εκθέσεις.

«Αν αλλάξουν τα δεδομένα για τις τράπεζες και το χρέος φτάσει στο επίπεδο που επιθυμεί το ΔΝΤ τότε θα έχει και χρηματική συμμετοχή», μας ανέφερε η ίδια πηγή.

Οι προσπάθειες συνεχίζονται, αλλά φαίνεται ο τοίχος να είναι αδιαπέραστος, καθώς η Γερμανία και αρκετές ευρωπαϊκές χώρες δεν είναι έτοιμες να αλλάξουν στάση.

Η Μέρκελ προτιμά να υπογράψει Μνημόνιο με τον Αναστασιάδη, όμως η Ευρώπη δεν είναι ακόμη έτοιμη να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της Κύπρου.

Αρνητικό σενάριο στα 9 δισ., θετικό σενάριο στα 6 δισ. βλέπει η PIMCO

Ουάσινγκτον αλλά και στις Βρυξέλλες δεν βλέπουν πιθανή μεταβολή της στάσης των Ευρωπαίων προ των εκλογών. Αναλυτής στον οποίο θέσαμε το ερώτημα, υποστήριξε ότι είναι γεγονός ότι η Μέρκελ κι άλλοι Ευρωπαίοι ηγέτες του ΕΛΚ θα αισθάνονταν καλύτερα αν συνομιλήσι τους ήταν ο Νίκος Αναστασιάδης, στην πραγματικότητα όμως δεν έχει ωριμάσει μια κοινή γραμμή για το πώς θα πρέπει να κινηθούν στην περίπτωση της Κύπρου. «Έχουν αρχίσει οι μετακινήσεις κι απόδειξη είναι το γεγονός ότι ο Σόιμπλε έχει αρχίσει να βλέπει ρόλο της Ρωσίας», ανέφερε.

Ωστόσο, οι αναλύτες συμφωνούν

ότι έτσι όπως έχουν τα πράγματα, η επίτευξη συμφωνίας εξαρτάται ελάχιστα από την Κύπρο, καθώς το ζητούμενο είναι «να βγουν τα νούμερα για βιωσιμότητα». Αυτό θα μπορούσε να γίνει εφικτό άμεσα αν η Ε.Ε. λάμβανε απόφαση για άμεση ανακεφαλαίωση των τραπεζών. Το μόνο που θα μπορούσε να κάνει η Κύπρος στο θέμα της βιωσιμότητας θα ήταν, αν εύρισκε τρόπο, να βελτιωθούν οι προοπτικές ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας. «Αν υπήρχε επαρκής χρέος, θα μπορούσε η Κύπρος να αλλάξει τις προοπτικές ανάπτυξης. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να γίνει σχετικά γρήγορα, αν παρουσιαζόταν κάτι χειροπιαστό, όπως λόγου χάρη η υπογραφή της συμφωνίας με τη Noble για τον σταθμό υδροπαραγωγής. Βελτίωση της ανάπτυξης θα καθυστερούσε το χρέος βιώσιμο, αφού θ' άλλαζαν όλοι οι δείκτες (απασχόληση, φόροι και άλλα δημόσια έσοδα). Οι συναντήσεις της προπερασμένης ε-

βδομάδας στις Βρυξέλλες ήταν άκαρπες, ενώ και οι συζητήσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο της Συντονιστικής Επιτροπής (steering committee) και των εκπροσώπων της PIMCO δεν φαίνονται ικανές να ξεκαθαρίσουν την κατάσταση. «Από τη στιγμή που δεν υπάρχει συμφωνία με την PIMCO, δεν φαίνεται να υπάρχουν προϋποθέσεις για να αλλάξει τίποτα», είπε η ίδια πηγή. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που έδωσε η PIMCO στη Συντονιστική Επιτροπή είναι δύσκολο να ξεπεραστούν, καθώς είναι βασισμένοι στα χειρότερα σενάρια. Όπως μας εξηγήθηκε, για το χειρότερο σενάριο που έχει πιθανότητα να συμβεί 2%, το ποσό ανακεφαλαίωσης είναι κοντά στα 10 δισεκατομμύρια. Οι τελευταίες εξελίξεις θέτουν το ύψος της ανακεφαλαίωσης κάτω από το αρνητικό σενάριο, στα 9 δισ. ευρώ. Αντίθετα με το βασικό σενάριο (το περισσότερο πιθανό) το ποσό της ανακεφαλαί-

ποίησης είναι τέτοιο που το χρέος καθίσταται βιώσιμο, με τις ανάγκες να τίθενται στα 6 δισ. ευρώ. «Είναι αλήθεια πως και στις υπόλοιπες χώρες που υπέγραψαν μνημόνια ίσχυσε το χειρότερο σενάριο, εκεί όμως οι τράπεζες δεν ήταν το μεγάλο αγκάθι, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Κύπρου, όπου η ανακεφαλαίωση πολλαπλασιάζει το χρέος. Στην Πορτογαλία, λόγω χάρη, από τα 100 δισ. μόνο τα 10 αφορούσαν στις τράπεζες (με το χειρότερο σενάριο) και 6 δισ. με το βασικό.

Ρίσκο κατάρρευσης

Οι προβλέψεις ότι μετά τις εκλογές θα υπάρξει συμφωνία, δεν βγαίνουν από την εικόνα το πάντοτε υπαρκτό σενάριο της κατάρρευσης. Με τα χρήματα που εξασφάλισε η κυβέρνηση από τους ημικρατικούς έχει καλυμμένες για αρκετό διάστημα τις ανάγκες της και η επόμενη μεγάλη εκταμίευση για εξόφληση ομολόγων δεν αναμένεται πριν από τον Ιούνιο. Η περίπτωση ενός «οικονομικού ατυχήματος» δεν αποκλείεται, ωστόσο για να έχουμε «κατάρρευση» θα πρέπει αυτό να είναι πολύ ισχυρό. Το παράδειγμα της «Λαϊκής» που εξασφάλισε ρευστότητα μέσω του ΕΛΑ, θα μπορούσε εν ανάγκη να επαναληφθεί κι από άλλες τράπεζες, άρα οι ανησυχίες περιορίζονται. Ωστόσο, εκείνο που προβληματίζει τις διεθνείς χρηματαγορές είναι η αξιοπιστία της Ευρωζώνης και τα μνύματα που στέλνει, σε μια περίοδο όπου όλη συμφωνούν ότι αρχίζει να επανακάτουν εμπιστοσύνη των αγορών.

Το ρητορικό ερώτημα που έθεσε οικονομικός αναλυτής στην Ουάσινγκτον είναι αμείλικτο. «Αξίζει να ρισκάρεις την αξιοπιστία της Ευρωζώνης για το 0,2% του ΑΕΠ που αντιπροσωπεύει η Κύπρος;». Ωστόσο, οι αποφάσεις που θα πρέπει να ληφθούν είναι πρωτίστως πολιτικές και πρωτίστως αποφάσεις τις οποίες μπορεί να λάβει μόνο η Ε.Ε.

«Το Τμήμα σεβόταν, σέβεται και θα σέβεται διατάγματα Δικαστηρίου»

Ο Εφορος Εταιρειών απαντά σε σχόλιο της «Κ» για τις παράνομες μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων εταιρειών

Του ΣΠΥΡΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ

Καταρχήν να ευχαριστήσω για την ευκαιρία που μου δόθηκε να εκθέσω τις απόψεις /σχόλια μου για το δημοσίευμα της εφημερίδας σας της 6ης Ιανουαρίου 2013, παρόλο που θεωρώ ότι θα ήταν ορθότερο όλες οι απόψεις/σχόλια να δημοσιεύονται στην ίδια έκδοση της εφημερίδας σας και όχι με διαφορά μιας βδομάδας.

Στο δημοσιευθέν άρθρο της εφημερίδας σας χθες Κυριακή 13 Ιανουαρίου 2013, εκτίθενται πολύ ορθά οι απόψεις/σχόλια του Τμήματος όπως εκφράστηκαν/δόθηκαν από μένα.

Σκοπός της παρούσας πέραν από του να ευχαριστήσω την εφημερίδα

Ο κ. Κόκκινος δηλώνει ότι το Τμήμα μεταχειρίζεται το όλο θέμα αλλά και όλα τα σχετικά με τις αρμοδιότητες του Τμήματος θέματα με κάθε σοβαρότητα και επαγγελματισμό.

«Τα περί κλοπής εταιρείας δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα»

σας όπως αναφέρω πιο πάνω, είναι να αναφερθώ στο «Σχόλιο» που δημοσιεύεται στο πιο πάνω άρθρο/δημοσίευμα της χθεσινής έκδοσής σας -13 Ιανουαρίου 2013- το οποίο υπογράφεται «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» και να παρατηρήσω ότι η επίλογό από εσάς της λέξης «ευφυολογήματα», καθώς και όσα εσείς αναφέρετε για τη σοβαρότητα του θέματος, επιτρέψατέ μου να σημειώσω ότι το Τμήμα αντιλαμβάνεται και μεταχειρίζεται το όλο θέμα αλλά και όλα τα σχετικά με τις αρμοδιότητες του Τμήματος θέματα με κάθε σοβαρότητα και επαγγελματισμό. Καθόσον αφορά τα όσα αναφέρετε για μεταβιβάσεις/εγγραφο μετοχών, όπως γνωρίζετε ή θα έπρεπε να γνωρίζετε, εφόσον έχετε ασχοληθεί με το θέμα αυτό, δεν κατατίθεται στο Τμήμα

ούτε και προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία να κατατίθεται στο Τμήμα. Αποτελεί έγγραφο μεταξύ του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος τις συγκεκριμένες μετοχές - δεν εξετάζεται αυτό με κανένα τρόπο από το Τμήμα.

Συνακόλουθα τα όσα στο «Σχόλιο» σας αναφέρονται περί κλοπής εταιρείας, έκθεσης του κύριου του Τμήματος και της Κύπρου σαν Διεθνές Επιχειρηματικό Κέντρο δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και δεν χρήζουν οποιουδήποτε περαιτέρω σχολιασμού.

Καταλήγοντας σημειώνω ότι δεν υπάρχει καμία πρόθεση από τους Λειτουργούς του Τμήματος και από εμένα προσωπικά να ερχόμαστε σε αντιδικία ή να ερίζουμε με κανένα πολίτη, επαγγελματία ή Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας που σεβόμαστε απόλυτα, αναμένουμε όμως να τυχάνουμε του ανάλογου σεβασμού χωρίς επίθετα και μειωτικούς χαρακτηρισμούς. Συγκεκριμένα για την ερμηνεία/έννοια της λέξης «ευφυολογήματα» αντρέξα για επιβεβαίωση της δικής μου αντίληψης για την ερμηνεία της λέξης, στο Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Γεώργιου Δ. Μπαμπινιώτη, Αθήνα 1998 (επισυνάπτεται σχετικό απόσπασμα). Δεν θα σχολιάσω περαιτέρω το θέμα, η σοβαρότητα του θέματος δεν μου το επιτρέπει.

Το Τμήμα σεβόταν, σέβεται και θα σέβεται οποιοδήποτε σχετικό επί του συγκεκριμένου θέματος ή οποιουδήποτε άλλου θέματος διάταγμα Δικαστηρίου, το οποίο και αποφασίζει τελεσίδικα για τις όποιες διαφορές μεταξύ των μερών, αφού ακούσει όλα τα γεγονότα και εξετάσει όλα τα σχετικά έγγραφα με τη συνδρομή γραφολόγου, αν χρειαστεί.

Ο κ. Σπύρος Κόκκινος είναι Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης.

«Ελπίζω να διορθωθούν όλες οι διαδικασίες ούτως ώστε αυτά τα φαινόμενα να μην επαναληφθούν», τονίζει ο κ. Μαυρομάτης.

«Σοβαρότατο το θέμα της νομικής προστασίας των εμπιστευμάτων»

Του ΜΑΝΘΟΥ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ

Διάβασα στη τελευταία έκδοση της ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ τη συνέντευξη για την Κύπρο, ως διεθνές κέντρο υπηρεσιών και επενδύσεων και στέκομαι ιδιαίτερα στην αναφορά για την υπόθεση «Ροσίνκα» και το σοβαρότατο θέμα της νομικής προστασίας των εμπιστευμάτων.

Δράττομαι της ευκαιρίας αυτής να αναφέρω τη δική μου εμπειρία για την υπόθεση αυτή. Προ δεκαεπτημέρου συναντήθηκα με τον πρόεδρο χώρας-μέλους της Ευρωζώνης στην Κύπρο, ο οποίος έκανε σχόλια για τα διάφορα προβλήματα που θα αντιμετωπίσει η

«Είναι λυπηρό η φήμη της Κύπρου να αμαυρώνεται από τέτοιες ενέργειες»

δανειακή σύμβαση της Κύπρου στο Κοινοβούλιο της χώρας του. Πέρα από τα γνωστά θέματα (ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, κ.ά.) έκανε αναφορά και σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως η μη νομική εξασφάλιση της περιουσίας πολιτών.

Σε ερώτησή μου τι εννοεί, μου επεσήμανε την υπόθεση «Ροσίνκα». Από ό,τι μου εξήγησε, αντιπολιτευόμενο

κόμμα της χώρας του θα εγείρει όλα αυτά τα ζητήματα στο Κοινοβούλιο, διότι είναι πολύ ευαίσθητοι σε θέματα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Είναι λυπηρό που η φήμη της Κύπρου αμαυρώνεται από τέτοιες ενέργειες και ελπίζω η χώρα μας να διορθώσει όλες τις διαδικασίες ούτως ώστε αυτά τα φαινόμενα να μην επαναληφθούν. Ευελπιστώ στο αίσιο τέλος της όλης υπόθεσης για την ενίσχυση της χώρας μας ως ενός αξιόπιστου διεθνούς κέντρου υπηρεσιών και επενδύσεων.

Ο κ. Μάνθος Μαυρομάτης είναι τέως πρόεδρος ΚΕΒΕ.

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

• Το πρώτο Πανεπιστήμιο από τα κρατικά και μη κρατικά Πανεπιστήμια σε Κύπρο και Ελλάδα που κατακτά το ECTS Label. (Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων).

• Το Πανεπιστήμιο είναι μέλος του μεγαλύτερου Διεθνούς Πανεπιστημιακού Οργανισμού Laureate International Universities. Ο διεθνής αυτός οργανισμός αποτελείται από 60 Πανεπιστήμια που λειτουργούν σε 29 χώρες με σύνολο 740,000 φοιτητές.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, δέχεται αιτήσεις για τα πιο κάτω μεταπτυχιακά προγράμματα για το Εαρινό εξάμηνο 2013 (Spring 2013):

	Γλώσσα Διδασκαλίας	
	Ελληνικά	Αγγλικά
• ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	•	
• ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ*	•	
• ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ *	•	
• ΕΙΔΙΚΗ (ΕΝΙΑΙΑ) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	•	
• ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ	•	
• MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION (MBA)	•	•
• MASTER IN INFORMATION SYSTEMS		•

Έναρξη Μαθημάτων: 4 Φεβρουαρίου 2013
*25 Φεβρουαρίου 2013

Για περισσότερες πληροφορίες:

Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Γραφείο Εισδοχής,
Τ.Θ. 22006, 1516 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: +357-22713000, Φαξ: +357-22713172
www.euc.ac.cy

INVESTORS
IN PEOPLE

Committed to excellence

Accredited by
Association
of MBAs

Μείωση 33% στα τέλη σκυβάλων

Ενθαρρυντικά τα πρώτα αποτελέσματα του πιλοτικού προγράμματος της Αγλαντζιάς «pay as you throw»

Της ΜΙΡΑΝΤΑΣ ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ

Σε μια εποχή όπου επικρατεί η ακρίβεια, οι μειώσεις μισθών και η ανεργία, είναι αδιαμφισβήτητο πως και το τελευταίο σεντ στον προϋπολογισμό του κάθε νοικοκυριού έχει την αξία του. Μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον, το εγχείρημα του Δήμου Αγλαντζιάς να εφαρμόσει ένα νέο πρόγραμμα τιμολόγησης της υπηρεσίας συλλογής και διαχείρισης σκυβάλων, το οποίο δημιουργεί τις απαραίτητες συνθήκες για τη μείωση των τελών, σαφώς και είναι καλοδεχούμενο. Παρότι αρχικά οι δημότες της Αγλαντζιάς υποδέχτηκαν με επιφυλακτικότητα το πιλοτικό πρόγραμμα, καταγγέλλοντας τον Δήμο ακόμη και στην Επιτροπή Διοικήσεως, μόλις πάρουν στα χέρια τους, μάλιστα τον Απρίλιο, τα πρώτα εικονικά τιμολόγια με τις μειωμένες χρεώσεις, αναμένεται ότι θα ά-

Στην περιοχή όπου εφαρμόστηκε το «pay as you throw», όχι μόνο δεν υπήρξε μείωση της ανακύκλωσης, που προέκυψε κυρίως λόγω του περιορισμού των αγορών ελέως κριτικής, αλλά υπήρξε και σημαντική αύξηση

ρου ολοκληρωτικά τις όποιες αντιρρήσεις τους. Προϋπόθεση για τις μειωμένες χρεώσεις αποτελεί η ανακύκλωση και κατ' επέκταση η μείωση των σκουπιδιών που καταλήγουν στον κάλαθο με τα απορρίμματα.

Με βάση τα στοιχεία που εξασφάλισε η «Κ» από τον δημοτικό γραμματέα Αγλαντζιάς, Χάρη Τσαγαρίδη, από την αξιολόγηση του πιλοτικού προγράμματος, στο οποίο συμμετέχει το 12% των νοικοκυριών στον Δήμο, το κόστος των τελών για τη διαχείριση των σκυβάλων μειώνεται αισθητά και αυτό αντικατοπτρίζεται στους «λογαριασμούς» του κάθε νοικοκυριού. Εάν το πιλοτικό σύστημα ήταν σε κανονική λειτουργία και οι λογαριασμοί δεν ήταν εικονικοί, τότε τα νοικοκυριά της Αγλαντζιάς που συμμετέχουν στο πρόγραμμα θα είχαν εξασφαλισμένη μια μείωση της τάξης του 33% το 2012. Με βάση το ισοπεδωτικό υφιστάμενο σύστημα, το κάθε νοικοκυριό στον Δήμο πληρώνει 140 ευρώ τον χρόνο για τη διαχείριση των σκουπιδιών, ενώ με το νέο σύστημα θα πλήρωνε 94. Θα κέρδιζε δηλαδή 46 ευρώ. Η μεγάλη διαφορά θα προκύψει βεβαίως όταν το σύστημα διαχείρισης σκυβάλων εκσυγχρονιστεί με τη δημιουργία των ΧΥΤΥ. Εάν το σύστημα παραμείνει ως έχει, οι πολίτες θα καλούνται να πληρώνουν σχεδόν τα τριπλάσια τέλη σκυβάλων, μέχρι και 350 ευρώ κάθε νοικοκυριό. Με το νέο σύστημα θα μπορούν όμως να εξοικονομήσουν 115 ευρώ και να ρίξουν τα τέλη τους στα 234 ευρώ. Μια

Το «pay as you throw», σύμφωνα με τον κ. Τσαγαρίδη, δίνει κίνητρο για ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση αλλά και περιορισμό της χρήσης. Ταυτόχρονα, τιμωρεί αυτούς που δεν σέβονται το περιβάλλον.

Το σύστημα της πρέσας, όπου η ηλεκτρονική κάρτα αναγνωρίζει τον ένοικο της «απέναντί» πολυκατοικίας και του ανοίγει την πόρτα για να ρίξει τα σκουπίδια. Η σακούλα ζυγίζεται και ο δημότης χρεώνεται με βάση το βάρος.

διαφορά καθόλου ευκαταφρόνητη.

Ο δημοτικός γραμματέας Αγλαντζιάς πιστεύει πως ο νέος τρόπος τιμολόγησης, «pay as you throw» όπως λέγεται, που βασίζεται στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», θα γίνει «επιδημία» και θα εφαρμοστεί σε όλους τους δήμους της Κύπρου. Όπως μας εξήγησε, στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος, δόθηκαν από τον Αύγουστο του 2011 σταδιακά στους δημότες 640 κάδοι, οι οποίοι φέρουν εγκατεστημένο ένα μικροσπίτι, συνδεδεμένο με τη διεύθυνση του κάθε υποστατικού που συμμετέχει. Οι κάδοι τοποθετήθηκαν σε 453 υποστατικά, είτε σε μεμονωμένες κατοικίες είτε σε πολυκατοικίες. Το σκυβαλοφόρο όχημα, το οποίο περιέχει σύστημα ζύγισης και λογισμικό εγκατεστημένο σε αυτό, κάθε φορά που μαζεύει τα σκυβάλα καταγράφει και το καθαρό βάρος των σκυβάλων. Από την καταγραφή του βάρους των σκουπιδιών, τους τελευταίους τρεις μήνες, προκύπτει, σύμφωνα με τον κ. Τσαγαρίδη, πως, εάν εφαρμόζονταν το «pay as you throw» κανονικά, το 82,6% των νοικοκυριών θα είχε μείωση της χρέωσης σκυβάλων κατά 32,94%. Το κόστος διαχείρισης των σκυβάλων υπολογίστηκε στα 10 σεντ το κιλό και αποτελεί το πραγματικό σημερινό κόστος της διαχείρισης των σκυβάλων σε χωματερή. Από τα 453 υποστατικά, μόνο τα 79, δηλαδή το 17,4%, θα είχε μεγαλύτερη χρέωση, ακριβώς επειδή έβγαλαν περισσότερα σκουπίδια.

Από πού προκύπτει η συγκριμένη εξοικονόμηση του 33 σχεδόν τοις εκατό στο 88,6% των νοικοκυριών; Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Green Dot, στον Δήμο Αγλαντζιάς, όπως συμβαίνει και σε ολόκληρη την Κύπρο λόγω της οικονομικής κρίσης και του περιορισμού των αγορών, υπήρξε μείωση στα ανακυκλώσιμα υλικά. Στα πλαστικά και γενικά στο PMD υπήρξε μείωση 4,56%, ενώ στο χαρτί υπήρξε μείωση 5,32%. Καταναλώνουν λιγότερο, ανακυκλώνουν λιγότερο... Παρ' όλα αυτά, στην περιοχή του «pay as you throw», στο 12% δηλαδή των νοικοκυριών της Αγλαντζιάς, η ανακύκλωση αυξήθηκε. Στο PMD υπήρξε αύξηση κατά 8,04% και στο χαρτί 9,58%. Μια λογική αύξηση, καθώς τα νοικοκυριά, εάν δεν διαχειρίζονταν καλύτερα από περιβαλλοντικές σκοπιότητες τα σκουπίδια τους, θα είχαν πολύ υψηλότερο λογαριασμό. Τα στοιχεία αυτά αφορούν το τελευταίο τρίμηνο του 2012, από τότε δηλαδή που λύθηκαν και τα τελευταία προβλήματα, ωστόσο συμβαδίζουν και με τα ετήσια στοιχεία από την εφαρμογή του προγράμματος. «Σκεφτείτε πως είχαμε ένα τέτοιο καλό αποτέλεσμα πριν ακόμη στελιούμε τιμολόγια... Είμαι σίγουρος πως θα επηρεαστεί περαιτέρω η μείωση των σκυβάλων, όταν ο κόσμος αρχίσει να πληρώνει», αναφέρει ο κ. Τσαγαρίδης. Η μεγαλύτερη ανησυχία του Δήμου ήταν ότι οι δημότες θα πετούσαν τα σκουπίδια τους σε γειτονιές ή σε κενά οικόπεδα αντί στον κάδο με το μικροσπίτι. Κάτι που ευτυχώς δεν επαληθεύτηκε.

Ζητείται ένα εκατ. ευρώ για καθολική εφαρμογή

Αρκετοί δημότες οι οποίοι δεν ήθελαν να συμμετάσχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα προσέφυγαν στην Επιτροπή Διοικήσεως, η οποία δικαίωσε τον Δήμο. Άλλοι είχαν πρόβλημα με το γεγονός ότι οι κάδοι ήταν ψηλοί και δεν μπορούσαν να τοποθετηθούν στη σκυβαλοποθλίπη τους. Γι' αυτό, ο Δήμος, για να ξεπεράσει το πρόβλημα, αγόρασε άλλους, χαμηλότερους κάδους, στους οποίους ενσωμάτωσε το μικροσπίτι. Αυτό έγινε και στις περισσότερες περιπτώσεις των πολυκατοικιών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Τους δόθηκαν κάδοι των 1.000 λίτρων, όπου πλέον το «pay as you throw» είναι αυθόρμητο. Δηλαδή, τα τέλη σκυβάλων κατανέμονται σε όλους τους ενοίκους, όπως συμβαίνει με τα κοινόχρηστα. Οι κάδοι μοιράστηκαν δωρεάν στους δημότες. Τα δεδομένα από το ηλεκτρονικό ζύγιση των σκουπιδιών μεταφέρονται αυτόματα στα μηχανογραφικά συστήματα του Δήμου. Ο Δήμος Αγλαντζιάς συνεργάστηκε με την Green Dot αλλά και τις τοπικές αρχές του Βελγίου για να μπορέσει να εφαρμόσει το πιλοτικό πρόγραμμα «pay as you throw». Εκτός από τους κάδους με το τοπί, στο Βέλγιο υιοθετήθηκε άλλο ένα σύστημα «pay as you throw», αυτό της προσαγωγής από τους καταναλωτές υπερηχημένης ασκούλας σκυβάλων, το κόστος της οποίας αντικατοπτρίζει το κόστος των σκυβάλων. Σε αυτή την περίπτωση, τα νοικοκυριά δεν πληρώνουν οποιδήποτε άλλο τέλος σκυβάλων. Το σύστημα αυτό θεωρείται λιγότερο δίκαιο από τους κάδους με το μικροσπίτι, διότι οι σακούλες δεν γεμίζουν πάντα. Επίσης, σύμφωνα με τον κ. Τσαγαρίδη, η υπερηχημένη σακούλα δεν δημιουργεί ούτε κουλτούρα οικολογική για τη σωστή διαχείριση των σκυβάλων. Το άλλο ζήτημα που απέτρεψε την υιοθέτηση της σακούλας από τον Δήμο ήταν το γεγονός ότι τα ΧΥΤΥ δεν χρεώνουν με τον όγκο των σκουπιδιών, αλλά με το βάρος. Παράλληλα με το σύστημα των κάδων, ο Δήμος Αγλαντζιάς, για να καταστήσει δικαιότερο το σύστημα στις πολυκατοικίες, όπου δεν μπορεί να υπάρχει ένας κάδος για κάθε διαμέρισμα και συνεπώς το σύστημα είναι αυθόρμητο, τοποθέτησε τις τελευταίες εβδομάδες μια πρέσα - σαν κοντινότερο με μηχανισμό αναγνώρισης κάρτας. Είναι ένα επί μέρους πρόγραμμα στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος και σε αυτή την περίπτωση οι ένοικοι των διαμερισμάτων, με την ηλεκτρονική κάρτα τους που πιστοποιεί την ταυτότητά τους, θα μπορούν να ανοίγουν την πόρτα της πρέσας και να ρίχνουν μέσα τις σακούλες με τα σκουπίδια. Μια ηλεκτρονική ζυγαριά θα μετρά το βάρος της κάθε σακούλας και θα χρεώνει αναλόγως τα νοικοκυριά. Τον Απρίλιο, όλα τα στοιχεία του πιλοτικού προγράμματος θα παρουσιαστούν ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου για λήψη αποφάσεων. Το ζήτημα είναι πως για την καθολική εφαρμογή του συστήματος, σε κανονική πλέον βάση, απαιτούνται δαπάνες 1 εκατ. ευρώ εκ μέρους του Δήμου, και χρήματα προς το παρόν δεν υπάρχουν...

Ναυαγεί οριστικά η «Νέα Εποχή Ορφανίδης»

Νομικά κωλύματα προκύπτουν σε περίπτωση υλοποίησης της «NEO»

Της ΧΑΡΑΣ ΖΥΜΑΡΑ

Μεγάλο καταγράφεται το ενδιαφέρον από παίκτες εντός και εκτός της κυπριακής αγοράς λιανικού εμπόρου για απόκτηση κομμάτιου του δικτύου της Ορφανίδης, σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «Κ». Οι πληροφορίες κάνουν λόγο για μεγάλους ντόπους, όπως οι Παπαέλληνας, Elomas, Lidl, Carrefour, Papantoniou, Smart, Plus, αλλά και για εκ Βρετανίας ορμώμενους παίκτες. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η Λαϊκή επιβεβαιώνει το ενδιαφέρον από Παπαέλληνα, ενώ διαφεύγει τα περί ενδιαφέροντος από πλεωρής της βελγικής Delhaize. Αν και επίσημη απόφαση από πλεωρής Λαϊκής δεν υπάρχει ακόμα, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» οι πιστωτές της εταιρείας φαίνεται ότι επιμένουν στη ρεαλιστικότητα του σεναρίου διορισμού ανεξάρτητου διαχειριστή, με απώτερο σκοπό τη μερική ρευστοποίηση της, δηλαδή πώληση μέρους του δικτύου της σε ενδιαφερόμενους. Πάντως, στη Λαϊκή συζητείται έντονα το περιεχόμενο των όρων εντολής του διαχειριστή, ενώ τα νομικά κωλύματα σε σχέση με εφαρμογή της «Νέα Εποχή Ορφανίδης», δεν φαίνεται να αποτελούν ιδιαίτερο ζήτημα για τον Όμιλο, καθώς σε περίπτωση διορισμού διαχειριστή, δηλώνουν έτοιμοι να «τα βρουν» με τους εμπλεκόμενους μέσω επαφών με όλους.

Νομικά κωλύματα για τη «NEO»

Με αφορμή την αίτηση εκκαθάρισης της Ορφανίδης από την GRV North Fruit Ltd που εξακολουθεί να εκκρεμεί με την έκδοση απαγορευτικού διατάγματος εναντίον της, και με τις άλλες πέντε αιτήσεις εκκαθάρισης που ετοιμάζονται προς καταχώρηση, από πελάτες-προμηθευτές της τους οποίους πληροφορήσαμε, οι προμηθευτές που ήταν παρόντες παρουσιάστηκαν προβληματισμένοι σχετικά με τη συμμετοχή τους στο εγχείρημα. Με βάση τις ίδιες πληροφορίες, οι προμηθευτές που ήδη δεσμεύθηκαν να συμμετάσχουν δεν αντιπροσωπεύουν παραπάνω από τα 20 εκατ. ευρώ εκ των 50 εκατ. που χρειάζονται για να προχωρήσει η συμφωνία, γεγονός που επιβεβαιώνεται και με σημερινή ανακοίνωση της «NEO». Με την ανακοίνωσή της υπό τον τίτλο «Έγκλημα μέρα μεσημέρι», η «NEO» προβαίνει σε μια ύστατη προσπάθεια να πείσει για την ανιδιαιτέλεια, αλλά και την αναγκαιότητα επίτευξης του όλου εγχειρήματος, αναβάλλοντας παράλληλα και τη σημερινή προθεσμία υποβολής ενδιαφέροντος για τις 22 Ιανουαρίου, με την ελπίδα ότι η συμφωνία εν τέλει θα υλοποιηθεί.

Ενδιαφέρον για αγορά μέρους του δικτύου της Ορφανίδης εξέφρασαν Παπαέλληνας, Elomas, Lidl, Carrefour, Papantoniou, Smart και Plus, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ».

Δεν πείθονται οι προμηθευτές για τη «NEO»

Στο μεταξύ, η συνάντηση του περασμένου Σαββάτου με τους προμηθευτές της Ορφανίδης και τους ιθύνοντες της «Νέα Εποχή Ορφανίδης» απ' ό,τι φαίνεται δεν απέφερε τα επιθυμητά αποτελέσματα, με το συνολικό ποσό των χρεών που αναλογούν στους προμηθευτές που δήλωσαν ενδιαφέρον να μην ξεπερνά τα 20 εκατ. ευρώ. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο κ. Γιώργος Γεωργίου ανέλυσε με «συγκίνηση» τις οικονομικές προοπτικές της «Νέα Εποχή Ορφανίδης» κατά τη συνάντηση, αν και όπως πληροφορήσαμε, οι προμηθευτές που ήταν παρόντες παρουσιάστηκαν προβληματισμένοι σχετικά με τη συμμετοχή τους στο εγχείρημα. Με βάση τις ίδιες πληροφορίες, οι προμηθευτές που ήδη δεσμεύθηκαν να συμμετάσχουν δεν αντιπροσωπεύουν παραπάνω από τα 20 εκατ. ευρώ εκ των 50 εκατ. που χρειάζονται για να προχωρήσει η συμφωνία, γεγονός που επιβεβαιώνεται και με σημερινή ανακοίνωση της «NEO». Με την ανακοίνωσή της υπό τον τίτλο «Έγκλημα μέρα μεσημέρι», η «NEO» προβαίνει σε μια ύστατη προσπάθεια να πείσει για την ανιδιαιτέλεια, αλλά και την αναγκαιότητα επίτευξης του όλου εγχειρήματος, αναβάλλοντας παράλληλα και τη σημερινή προθεσμία υποβολής ενδιαφέροντος για τις 22 Ιανουαρίου, με την ελπίδα ότι η συμφωνία εν τέλει θα υλοποιηθεί.

της. Το γεγονός αυτό, αν συνέβαινε, θα αποτελούσε «δόλια μεταβίβαση», όπως διακρινόταν, και μια τέτοια μεταβίβαση θα εθεωρείτο άκυρη από το δικαστήριο.

Αυτοί που πρόκειται να πιάσουν ζηνιά, συνεχίζει, είναι οι προμηθευτές, οι οποίοι στην παρούσα φάση μπορούν είτε να κινηθούν νομικά εναντίον των προσώπων που υπέγραψαν ακάλυπτες επιταγές εκ μέρους της Ορφανίδης, είτε να καταθέσουν αίτηση εκκαθάρισης, όπως επέλεξαν να κάνουν οι πελάτες του ίδιου, με χρωστούμενα ύψους 3,5 εκατ. από την εταιρεία.

Από την πλευρά του, ο κ. Ιακωβίδης, ως παραλήπτης/διαχειριστής της GRV North Fruit Ltd, επιμένει στον διορισμό προσωρινού εκκαθαριστή, ως την ιδανική λύση προς διαφύλαξη των συμφερόντων όλων των εμπλεκόμενων, όπως τονίζει ο ίδιος.

Στο μεταξύ, όπως ο ίδιος διακρινόταν, ο διορισμός προσωρινού εκκαθαριστή δεν αποτελεί απομακρυσμένο σενάριο, καθώς η εξέλιξη αυτή είναι δικαιολογημένη και συμβεί, εφόσον «υπάρχει εύλογη υποψία ότι τα περιουσιακά στοιχεία μιας εταιρείας κινδυνεύουν με αποξένωση ή εάν από τις εργασίες της εταιρείας, πιθανόν να επηρεάζεται το δημόσιο συμφέρον». Με τον διορισμό προσωρινού εκκαθαριστή, συνεχίζει, τα περιουσιακά στοιχεία μιας εταιρείας και τα συμφέροντα των πιστωτών προστατεύονται, μέχρις ότου το δικαστήριο εξετάσει την αίτηση εκκαθάρισης μιας εταιρείας. Όπως αποδεικνύεται, αλλά χωρίς να γνωρίζουμε πώς αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί από το δικαστήριο, η εύλογη υποψία υπάρχει, καθώς σε ενδεχόμενο υπογραφής του Μνημονίου συνεργασίας ενόσω εκκρεμούν οι αιτήσεις εκκαθάρισης εναντίον της Ορφανίδης, θα υπάρχε αποξένωση περιουσιακών στοιχείων της, γεγονός που ενδεχομένως να αποτελεί «δόλια μεταβίβαση». Σύμφωνα με πηγές της «Κ», στην εταιρεία Ορφανίδης επικρατεί η πεποίθηση ότι ο διορισμός προσωρινού διαχειριστή δεν αποτελεί ρεαλιστικό φαινόμενο, καθώς επικρατεί ακρόαση από το δικαστήριο στις 30 του μηνός. Όπως υποστηρίζουν κύκλοι εντός της εταιρείας, στο μεσοδιάστημα και πριν τον διορισμό οποιουδήποτε εκκαθαριστή, ενδεχομένως να διοριστεί διαχειριστής από τη Λαϊκή.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Προώθηση της Κύπρου ως προορισμού για τουρισμό υγείας

«Αν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι σε αυτές τις δύσκολες στιγμές που διέρχεται η κυπριακή οικονομία, ο τουρισμός αποτελεί για μια ακόμη φορά σανίδα σωτηρίας για την Κύπρο με την ανοδική του πορεία, τόσο σε ό,τι αφορά τις αφίξεις όσο και τα έσοδα, αυτό αποτελεί σάφεισθητα δικαιολογία για τη χλιδαίωμένη τοποθέτηση ότι ο τουρισμός θα πρέπει συνεχώς να αναβαθμίζεται ποιοτικά, για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις και προσδοκίες του σύγχρονου τουρίστα. Ο τουρισμός υγείας διαδραματίζει ακριβώς αυτό τον ρόλο, για ποιοτική δηλαδή ανάπτυξη του κυπριακού τουρισμού, δημιουργώντας νέα δεδομένα και νέες προοπτικές». Αυτό τόνισε μεταξύ άλλων ο κ. Πρόεδρος του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου, Δρ Γιώργος Κυριακίδης, κατά την 6η Ετήσια Γενική Συνέλευση του Φορέα Υγείας. Τόνισε επίσης ότι ο ορθολογιστική ανάπτυξη του τουρισμού υγείας στην Κύπρο δεν μπορεί να βασιστεί μόνο σε καλές προθέσεις, ούτε και σε απλές διακηρύξεις, και ως εκ τούτου θα πρέπει το κράτος, αν πραγματικά πιστεύει στην ανάπτυξη του ιατρικού τουρισμού και στην καθέρωση της Κύπρου ως ιατρικού κέντρου, να υπερβεί τις αδύναμες γραφειοκρατικές διαδικασίες και να βοηθήσει πραγματικά στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων, που θα αναβαθμίσουν τον τομέα της υγείας και θα δώσουν νέα εικόνα και κύρος στην Κύπρο.

Δημοσιοποίηση ονομάτων καταδικασθέντων για ΦΠΑ

Η Υπηρεσία Φ.Π.Α. του Υπουργείου Οικονομικών ανακοινώνει ότι, πέραν των διάφορων μέτρων που λαμβάνει για την προστασία των δημοσίων εσόδων, εφεξής θα δίνει στη δημοσιότητα τα ονόματα των νομικών προσώπων οι διευθυντές των οποίων έχουν καταδικαστεί με ποινή φυλάκισης, λόγω παραβίασης των διατάξεων της περί Φ.Π.Α. νομοθεσίας, όπως, για παράδειγμα, η μη υποβολή φορολογικής δήλωσης ή/και η μη πληρωμή του οφειλόμενου Φ.Π.Α. Σημειώνεται ότι η κατάσταση που αφορά το έτος 2012 θα δημοσιευτεί εντός λίγων ημερών. Εξάλλου, η Υπηρεσία Φ.Π.Α., στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης 2013, θα εντείνει ακόμη περισσότερο, μέσω στοχευμένων ενεργειών, την προσπάθειά για τήρηση της φοροδιαφάνειας, διασφαλίζοντας έτσι, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, τα δημόσια έσοδα από Φ.Π.Α. Το μέγιστο των μέτρων δράσης που έχουν αποφασιστεί, εστιάζονται τόσο στην πρόληψη, όσο και στην αποτελεσματική καταστολή, για τις περιπτώσεις εκείνες όπου θα υπάρχε η όποια προσπάθεια παραβίασης των διατάξεων της περί Φ.Π.Α. νομοθεσίας.

Επιστροφή ξένων επενδυτικών κεφαλαίων

Hedge funds στρέφουν ξανά το βλέμμα τους στις αγορές ομολόγων και μετοχών αναζητώντας ευκαιρίες

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Τα αμερικανικά hedge funds επιστρέφουν με περισσότερη τόλμη στα κρατικά ομόλογα των χωρών της Νοτίου Ευρώπης, αλλά και σε εταιρικά ομόλογα ευρωπαϊκών επιχειρήσεων με επίκεντρο τους κλάδους της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και των μετάλλων, αναζητώντας μεγαλύτερες αποδόσεις για τη φειντή χρονιά. Εκτιμούν ότι με την αυγή του νέου έτους είναι λιγότερο επικίνδυνες οι οικονομίες της Νοτίου Ευρώπης σε σχέση με ό,τι συνέβαινε πριν από 12 μήνες, καθώς νιώθουν όλο και μεγαλύτερη εμπιστοσύνη για την αποφασιστικότητα της ΕΚΤ να πετύχει η δέσμευσή της ότι θα κάνει «ό,τι χρειαστεί» για να το-

χειρίζεται κεφάλαια άνω των 10 δισ. ευρώ. Το μήνυμα ήταν σαφές: η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να προχωρήσει στις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Υπογράμμισε, μάλιστα, ότι η ιστορία της εξόδου της χώρας από το ευρώ έχει τελειώσει και πως η κυβέρνηση έχει ήδη ξεκινήσει τη μάχη για την ενίσχυση της ρευστότητας. Πάντως, στελέχη hedge funds αλλά και διεθνών επενδυτικών οίκων όπως η Citigroup και η Bank of America που εκδύλωσαν ενδιαφέρον έπειτα από πολλούς μήνες για τις εκδόσεις εντόκων γραμματίων του ελληνικού Δημοσίου, τονίζουν ότι πρέπει να γίνουν πολλά και κυρίως «να αντιμετωπισθεί η φοροδιαφυγή και να υλοποιηθούν οι αποκρατικοποιήσεις καθώς ήταν ιδιαίτερα φτωχός ο απολογισμός του 2012».

Την ίδια στιγμή στην αγορά χρηματιστηριακή αγορά από τον περασμένο Οκτώβριο συντελείται μια στροφή 180 μοιρών των επενδυτών που αφήνουν τις τράπεζες και μεταφέρουν τα κεφάλαιά τους σε μετοχές της υψηλής και μεσαίας κεφαλαιοποίησης με 3 κριτήρια:

α) Τον υψηλό δείκτη εξωστρέφειας, που δεν επηρεάζει την επιχείρηση σε σχέση με τους δημοσιονομικούς κραδαμούς της χώρας.

β) Τις σταθερές ταμειακές ροές που εξασφαλίζουν την ανάπτυξη και την αποπληρωμή των υποχρεώσεων και

γ) Τον χαμηλό δανεισμό που επιτρέπει στις συγκεκριμένες εταιρείες να διατηρούν ανοικτές τις γραμμές πίστωσης έχοντας το πλεονέκτημα απέναντι στους ανταγωνιστές τους να υλοποιούν νέα επενδυτικά προγράμματα και να αυξάνουν το περιθώριο κέρδους με ταυτόχρονη μείωση του κόστους προϋπόντων.

Από τη συνεδρίαση της 13ης Δεκεμβρίου 2012 που αποφασίσθηκε η εκταμίευση της δόσης των 34,5 δισ. ευρώ για την Ελλάδα μέχρι και αυτήν την εβδομάδα, που ο Γενικός Δείκτης ενδοσυνεδριακά υπερέρχεται της 1.000 μονάδες για πρώτη φορά μετά το καλοκαίρι του 2011, πρωταγωνιστές είναι οι βιομηχανικές μετοχές και όχι οι τράπεζες. Ταυτόχρονα, το 60% των ημερησίων συναλλαγών διοχετεύεται στις εισογήμες που είτε ανήκουν στις εξωστρεφείς επιχειρήσεις είτε στην κατηγορία όσων ιδιωτικοποιούνται σύμφωνα με το πρόγραμμα του ΤΑΙΠΕΔ. Οι επενδυτές αναζητούν έπειτα από αρκετά χρόνια εισογήμες με ισχυρά θεμελιώδη μεγέθη.

Στο επίκεντρο ο τουρισμός για επενδύσεις

- Εθνική Τράπεζα**
  - **Αστέρας Βουλιαγμένης**
Εκδήλωση ενδιαφέροντος για την πώλησή του έως 19 Μαρτίου
  - **Gerakina Beach (Χαλκιδική)**
Κατάθεση προσφορών για την πώληση του στις 5 Φεβρουαρίου
  - **Grand Hotel (Ρόδος)**
προς πώληση

- Eurobank**
  - **King George**
Εκμισθώθηκε στη Λάρισα
  - **Προς πώληση**
3 ξενοδοχεία.

- Alpha Bank**
  - **Hilton Αθηνών**
Διαπραγματεύσεις για την πώλησή του
  - **Προς πώληση**
όλα 10 ξενοδοχεία

- ΚΑ-ΕΤΑΜ**
  - **Μακεδονία Παλλάς**
Κατάθεση προσφορών για τη 12μηνη εκμισθωσή του στις 4 Φεβρουαρίου.

- Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού**
  - **Απίσεις για την υλοποίηση 9 τουριστικών επενδύσεων**
σε Τζάι, Αταλάντη, Χαλκιδική, Θάσο, Κω, Λασιθί, Ορχομενό, Μίλο, Αιγαίολι.

- Αθήνα**
  - **Προς πώληση**
24 ξενοδοχεία έναντι πημύσας 262,2 εκατ. ευρώ.
  - **Επανάληψη Baby Grand**
  - **Επανεκκίνηση διαγωνισμού**
για τη δημιουργία συνεδριακού κέντρου

Χρονοδιάγραμμα αποκρατικοποιήσεων

- ΟΠΑΠ**
  - **Μάρτιος**
Δεσμευτικές προσφορές από 7 ενδιαφερόμενους.
  - **Ιούνιος**
Κλείνει η συναλλαγή
- ΔΕΠΑ/ΔΕΣΦΑ**
  - **Δεσμευτικές προσφορές**
από 5 ενδιαφερόμενους.
  - **Ιούνιος**
Κλείνει η συναλλαγή.
- Αστέρας Βουλιαγμένης Μάρτιος**
  - Εκδήλωση ενδιαφέροντος για πώληση έως 19 Μαρτίου
- 6 ακίνητα εξωτερικού Μάρτιος**
  - Εκδήλωση ενδιαφέροντος. Πώληση έως 11 Μαΐου.
- Κασσιόπη**
  - Αναμένεται η δεσμευτική προσφορά από έναν ενδιαφερόμενο.
- Αφάντου**
  - Αναμένεται δεσμευτικές προσφορές από 6 ενδιαφερόμενους. Το Ταμείο δεν έχει γνωστοποιήσει τον χρόνο υποβολής.

Δυσανεστημένη η Γερμανία για τις αποκρατικοποιήσεις

Της **ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ**

Ταχύπτες στον τομέα των αποκρατικοποιήσεων επιχειρεί να ανεβάσει η κυβέρνηση, σε μια προσπάθεια να εκμεταλλευθεί αφενός τη βελτίωση του κλίματος έναντι της Ελλάδας και αφετέρου να απαντήσει στην γκρίνια των πιστωτών για καθυστερήσεις. Η γερμανική κυβέρνηση, σύμφωνα με έγγραφο της προς το γερμανικό Κοινοβούλιο, το οποίο έχουν στη διάθεσή τους οι εφημερίδες του ομίλου WAZ, εμφανίζεται δυσανεστημένη από την εξέλιξη των ιδιωτικοποιήσεων στην Ελλάδα. «Από την οπτική γωνία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, τα αποτελέσματα των μέτρων για τις ιδιωτικοποιήσεις εμφανίζονται μέχρι τώρα απογοητευτικά», αναφέρει το σχετικό έγγραφο, σύμφωνα με την Deutsche Welle.

Η γερμανική κυβέρνηση επικαλείται στοιχεία της Κομισιόν σύμφωνα με τα οποία δεν επιτεύχθηκε ο στόχος εισπραχθείς για το 2012. Σύμφωνα με το έγγραφο, για φέτος ο στόχος είναι 2,6 δισ. ευρώ. Μέχρι το τέλος του 2016 αναμένονται συνολικά εισπράξεις από ιδιωτικοποιήσεις ύψους 8,5 δισ. ευρώ, αντί των 50 δισ. που προέβλεπε το αρχικό σχέδιο για μέχρι το τέλος του 2015.

Η γερμανική κυβέρνηση αποδίδει τον βραδύ ρυθμό των αποκρατικοποιήσεων στην πολιτική αβεβαιότητα που επικρατούσε στην Ελλάδα την περασμένη χρονιά και την επιδείνωση του οικονομικού κλίματος.

Την ευρωπαϊκή γκρίνια πάντως δεν συμμερίζονται στο ΤΑΙΠΕΔ, η διοίκηση του οποίου εκτιμά ότι οι διαδικασίες με το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων που έχει αναλάβει κινούνται εντός των μνημονιακών ορίων. Μάλιστα το Ταμείο αναμένεται να εισπράξει μέσα στις επόμενες ημέρες τα έσοδα από την πρώτη αποκρατικοποίηση, συνολικού ύψους 81 εκατ. ευρώ. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ενέκρινε τη διαδικασία ιδιωτικοποιήσεων για την παραχώρηση του Διεθνούς Κέντρου Ραδιοτηλεόρασης των Ολυμπια-

κών Αγώνων (IBC), όπου σήμερα στεγάζεται το πολυκατάστημα Golden Hall, στην εταιρεία Lamda Δομή Α.Ε., θυγατρική εταιρεία της Lamda Development, που αναδείχθηκε πλειοδότης στον σχετικό διαγωνισμό.

Με κανονικούς ρυθμούς εξελίσσεται και η διαδικασία ιδιωτικοποιήσεων του ΟΠΑΠ, η οποία σύμφωνα με στελέχη του ΤΑΙΠΕΔ θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του πρώτου τριμήνου. Μέσα στο ίδιο διάστημα, διαβεβαιώνουν από το ΤΑΙΠΕΔ πως θα ολοκληρωθεί και η διαδικασία αποκρατικοποιήσεων των ΔΕΠΑ-ΔΕΣΦΑ. Η διοίκηση του Ταμείου εμφανίζεται ενήμερη για τις αντιδράσεις της Ουάσιγκτον και των Βρυξελλών για τη ρωσική Gazprom. «Θα θέλαμε πάρα πολύ στον διαγωνισμό να είχαν προσέλθει και αμερικανικές και ευρωπαϊκές εταιρείες. Δεν εμφανίστηκαν όμως. Εμείς θα προχωρήσουμε με βάση τις διαδικασίες που έχουμε στα χέρια μας και με ουσιαστικό κριτήριο το τίμημα», αναφέρει στην «Κ» ανώτατο στέλεχος του ΤΑΙΠΕΔ. Η έγκριση των τευχών για τον διαγωνισμό θα ολοκληρωθεί στο αμέσως επόμενο Δ.Σ. του ΤΑΙΠΕΔ μέσα στην ερχόμενη εβδομάδα και η διαδικασία ιδιωτικοποίησης θα ολοκληρωθεί μέσα στο πρώτο τρίμηνο του έτους. Δεσμευτικές προσφορές αναμένεται να καταθέσουν και οι 4 εταιρείες που προκρίθηκαν. Χθες, το ενδιαφέρον της για τη ΔΕΠΑ και τον ΔΕΣΦΑ επαναβεβαίωσε η ρωσική εταιρεία Sintez, σύμφωνα με δημοσίευμα του Bloomberg.

Για την εκκίνηση της αποκρατικοποίησης των ΕΛΠΕ, σημειώνουν από το ΤΑΙΠΕΔ πως θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η πώληση της ΔΕΠΑ, και αυτό, λόγω της συμμετοχής τους με ποσοστό 35% στη ΔΕΠΑ. Σε ό,τι αφορά τέλος τη ΔΕΗ, το ΤΑΙΠΕΔ αναμένει τη στρατηγική για την εταιρεία από την κυβέρνηση προκειμένου να προχωρήσει στη διαδικασία αποκρατικοποιήσεων. Αυτό θα γίνει σε συνεργασία του ΥΠΕΚΑ με τον πρωθυπουργό Αντώνη Σαμαρά και, όπως έγραψε χθες η «Κ», έχουν δοθεί εντολές για ολοκληρωμένο σχέδιο μέχρι το τέλος του μήνα.

Έχω Μικρομεσαία επιχείρηση. Θέλω να την αναπτύξω!

Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για συμμετοχή στο Έργο:
«Βελτίωση της παραγωγικότητας Μικρομεσαίων επιχειρήσεων με απασχόληση 5-249 άτομα»

Επαρχία Λεμεσού

Τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων:
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Ανάδοχος: Κοινωνία FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD, KPMG Limited

Σκοπός του Έργου
Σκοπός του Έργου είναι η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών κατάρτισης, σε Μικρομεσαίες επιχειρήσεις με απασχόληση 5-249 άτομα, με στόχο την αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο και βελτίωση της παραγωγικότητάς τους.

Σε ποιους απευθύνεται
Το Έργο απευθύνεται σε Μικρομεσαίες επιχειρήσεις με απασχόληση 5-249 άτομα, στην επαρχία Λεμεσού, οι οποίες ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας (ελεύθερες περιοχές) και δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις του Άρθρου 1 (Πεδίο εφαρμογής) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006.

Περιγραφή
Για επίτευξη του σκοπού του Έργου προβλέπεται η ακόλουθη δέσμη ενεργειών:
• Εντοπισμός αναγκών και διάγνωση αδυναμιών της επιχείρησης
• Προγράμματα ανάπτυξης διευθυντικών ικανοτήτων σε θέματα παραγωγικότητας για τον ιδιοκτήτη/ διευθυντή ή άλλα αρμόδια στελέχη της επιχείρησης
□ Ετοιμότητα μεσοπρόθεσμου επιχειρησιακού πλάνου ανάπτυξης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού και βελτίωσης της παραγωγικότητας της επιχείρησης.

Το Έργο δίδεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις (έσοδα) (παραρτημένο δημοσίευμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 28.12.2006 L379 σ.5), καθώς και τις διαδικασίες που προβλέπονται περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενημέρωση Άσκησης Σημάτων Κανονισμού του 2009 (Κ.Δ.Π. 364/2009) όπως αυτή εκδόθηκε τροποποιώντας ή αντικαθιστώντας.

Η επιλογή επιχειρήσεων για συμμετοχή στο Έργο αποτελεί ευθύνη της ΑναΔ και γίνεται στη βάση καθορισμένων κριτηρίων και προϋποθέσεων.

Οι επιχειρήσεις θα συμμετέχουν στο Έργο χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. Εκτός από το ποσό το οποίο θα καταβληθεί από την ΑναΔ προς τον Ανάδοχο ως αμοιβή για τις υπηρεσίες του, θα είναι το συνολικό ποσό το οποίο η κάθε συμμετέχουσα επιχείρηση θα χρειαστεί ως ενίσχυση de minimis, στη βάση του σχετικού κανονισμού.

Πληροφορίες και έντυπα συμμετοχής
Κοινωνία FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD, KPMG Limited, Δευτέρα έως Παρασκευή, 08:30-17:30 (Τετάρτη έως τις 14:30) Τηλέφωνο: +357 22875726, Τηλεμοιρισματο: +357 22757080, Διεύθυνση: Γρηγορίου Ξενοπούλου 10, 1061, Λευκωσία, Κύπρος, ηλεκτρονική διεύθυνση: georgiades@firstelements.com.cy, website: www.firstelements.com.cy

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της ΕΕ και από την ΑναΔ ως Εθνική Συμμετοχή.

Έχω Μικρομεσαία επιχείρηση. Θέλω να την αναπτύξω!

Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για συμμετοχή στο Έργο:
«Βελτίωση της παραγωγικότητας Μικρομεσαίων επιχειρήσεων με απασχόληση 5-249 άτομα»

Επαρχία Πάφου

Τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων:
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2013

Ανάδοχος: Κοινωνία FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD, KPMG Limited

Σκοπός του Έργου
Σκοπός του Έργου είναι η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών κατάρτισης, σε Μικρομεσαίες επιχειρήσεις με απασχόληση 5-249 άτομα, με στόχο την αύξηση των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο και βελτίωση της παραγωγικότητάς τους.

Σε ποιους απευθύνεται
Το Έργο απευθύνεται σε Μικρομεσαίες επιχειρήσεις με απασχόληση 5-249 άτομα, στην επαρχία Πάφου, οι οποίες ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας (ελεύθερες περιοχές) και δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις του Άρθρου 1 (Πεδίο εφαρμογής) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006.

Περιγραφή
Για επίτευξη του σκοπού του Έργου προβλέπεται η ακόλουθη δέσμη ενεργειών:
• Εντοπισμός αναγκών και διάγνωση αδυναμιών της επιχείρησης
• Προγράμματα ανάπτυξης διευθυντικών ικανοτήτων σε θέματα παραγωγικότητας για τον ιδιοκτήτη/ διευθυντή ή άλλα αρμόδια στελέχη της επιχείρησης
□ Ετοιμότητα μεσοπρόθεσμου επιχειρησιακού πλάνου ανάπτυξης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού και βελτίωσης της παραγωγικότητας της επιχείρησης.

Το Έργο δίδεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις (έσοδα) (παραρτημένο δημοσίευμα στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 28.12.2006 L379 σ.5), καθώς και τις διαδικασίες που προβλέπονται περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων (Ενημέρωση Άσκησης Σημάτων Κανονισμού του 2009 (Κ.Δ.Π. 364/2009) όπως αυτή εκδόθηκε τροποποιώντας ή αντικαθιστώντας.

Η επιλογή επιχειρήσεων για συμμετοχή στο Έργο αποτελεί ευθύνη της ΑναΔ και γίνεται στη βάση καθορισμένων κριτηρίων και προϋποθέσεων.

Οι επιχειρήσεις θα συμμετέχουν στο Έργο χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση. Εκτός από το ποσό το οποίο θα καταβληθεί από την ΑναΔ προς τον Ανάδοχο ως αμοιβή για τις υπηρεσίες του, θα είναι το συνολικό ποσό το οποίο η κάθε συμμετέχουσα επιχείρηση θα χρειαστεί ως ενίσχυση de minimis, στη βάση του σχετικού κανονισμού.

Πληροφορίες και έντυπα συμμετοχής
Κοινωνία FIRST ELEMENTS EUROCONSULTANTS LTD, KPMG Limited, Δευτέρα έως Παρασκευή, 08:30-17:30 (Τετάρτη έως τις 14:30) Τηλέφωνο: +357 22875726, Τηλεμοιρισματο: +357 22757080, Διεύθυνση: Γρηγορίου Ξενοπούλου 10, 1061, Λευκωσία, Κύπρος, ηλεκτρονική διεύθυνση: georgiades@firstelements.com.cy, website: www.firstelements.com.cy

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της ΕΕ και από την ΑναΔ ως Εθνική Συμμετοχή.

ΕΡΓΑΣΙΑ & ΖΩΗ

Η εργασιακή εξουθένωση και η «αναγέννηση» του εργαζομένου

Συνηθίζουμε να λέμε ότι «ο δρόμος προς την Κόλαση είναι στρωμένος με καλές προθέσεις» γιατί οι υποσχέσεις, οι επιδιώξεις, οι επιθυμίες που εκφράζουμε, όσο καλές και αν είναι, δεν σημαίνει ότι λειτουργούν και σαν πυξίδα προς το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Ερχεται όμως τώρα η American Psychological Association και με το αρθράκι της για την «Ψυχολογία στην Εργασία» μάς πληροφορεί ότι και «ο δρόμος προς την εργασιακή εξουθένωση (burnout) είναι στρωμένος με καλές προθέσεις».

Η American Psychological Association μάς προειδοποιεί ότι ο δρόμος προς την εργασιακή εξουθένωση είναι στρωμένος με καλές προθέσεις

Περιγράφει μάλιστα την «πορεία» που ακολουθεί, αρχίζοντας από τον «μήνα του μέλιτος».

Όταν δηλαδή ο εργαζόμενος ξεκινά σε έναν νέο εργασιακό χώρο γεμάτος ενθουσιασμό, δίνει όλη την ενέργειά του, αγαπά τους συνάδελφους του και τον οργανισμό που τον εργοδοτεί.

Ερχεται όμως το δεύτερο στάδιο, που είναι η «αφύπνιση». Ο μήνας του μέλιτος έχει πλέον τελειώσει και εκείνος συνειδητοποιεί ότι οι αρχικές προσδοκίες του ήταν μάλλον μη ρεαλιστικές. Τότε, ακολουθεί η εξοδος του από τις αυταπάτες. Απογοητεύεται, μπαίνει σε μια κατάσταση σύγχυσης και αρχίζει να εργάζεται με μεγαλύτερη ένταση για να πετύχει όλα αυτά που ονειρεύτηκε.

Όμως, τίποτε δεν αλλάζει, εκτός από το ότι εκείνος νιώθει κουρασμένος, απογοητευμένος, αδιάφορος και αρχίζει να κάνει την αυτοεκτίμησή του για τις ικανότητες και την καταλληλότητά του. Στο σημείο αυτό εισέρχεται στο στάδιο του burnout. Το οποίο και περιγράφεται με όλες τις διακυμάνσεις του.

Εξοδος από το burnout

Οι συγγραφείς, ωστόσο, δεν θέλουν να αφήσουν τον εργαζόμενο στο έλεος του burnout. Αντιθέτως, ζητούμενο είναι να του υποδείξουν τους τρόπους εξόδου από αυτό. Κι αναφέρονται στο παράδειγμα του «φοίνικα που ξαναγεννιέται από τις στάχτες του». Με τελική υπόδειξη και συμβουλή, να δημιουργήσει ισορροπία στη ζωή του. «Επένδυσε περισσότερο στην οικογένεια και στις προσωπικές σχέσεις σου. Στις κοινωνικές δραστηριότητες και στα χόμπι σου. Διεύρυνε τους ορίζοντές σου, έτσι ώστε η δουλειά σου να μην αποτελεί πλέον την κυρίαρχη δύναμη και να εκπνέει την αυτοεκτίμησή σου».

Επειδή όμως και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας από καιρό τώρα μας έχει προειδοποιήσει ότι ως το 2020 τα προβλήματα ψυχικής υγείας θα αποτελούν τη δεύτερη κύρια αιτία ανικανότητας προς εργασία, ως μην ξεχνάμε ότι οι επιπτώσεις από την υπερκόπωση των εργαζομένων δεν είναι πάντοτε ορατές. Γίνονται, ωστόσο, άμεσα είτε μεσοπρόθεσμα αισθητές τόσο στην αποδοτικότητα, όσο και στην προσωπική ζωή τους. Κυρίως όμως στη σωματική και ψυχική υγεία τους.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Οι εταιρείες ετοιμάζονται και προληπτικά για να αντιμετωπίσουν διάφορους κινδύνους

Διεθνείς βραβεύσεις στην Cosmote για την ετοιμότητά της ώστε όλοι να νιώθουν ασφαλείς

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΑΜΟΥΛΙΑΝΟΥ

Ξεφεύγουν από τους καταγεγραμμένους και είναι απρόβλεπτοι οι κίνδυνοι που μπορεί να απειλήσουν την επιχειρησιακή συνέχεια μιας εταιρείας. Στην περίπτωση όμως που το προϊόν της συμβαίνει να είναι το δημόσιο αγαθό των τηλεπικοινωνιών, τότε οι επιπτώσεις από τις όποιες έκτακτες συνθήκες -«λοιμούς, σεισμούς, καταποντισμούς» είτε ακόμη και από τα ακραία συνδικαλιστικά φαινόμενα ασυδοσίας- είναι και προβλέψιμες και αλυσιδωτές.

Πρόσφατα, στην Cosmote απονεμήθηκαν βραβεία και διακρίσεις σε διεθνές επίπεδο, ακριβώς για την προετοιμασία και την ετοιμότητά της να ανταποκρίνεται στους κινδύνους αυτούς, ώστε εργαζόμενοι, καταναλωτές

Το σύστημα Διοίκησης Επιχειρησιακής Συνέχειας της εταιρείας διακρίθηκε σε έναν από τους κορυφαίους θεσμούς παγκοσμίως - τα διεθνή βραβεία του Business Continuity Institute

και εμπορικό δίκτυο να μπορούν να νιώθουν ασφαλείς.

Συγκεκριμένα, το σύστημα Διοίκησης Επιχειρησιακής Συνέχειας διακρίθηκε σε έναν από τους κορυφαίους θεσμούς παγκοσμίως - τα διεθνή βραβεία του Business Continuity Institute (Global BCI Awards). Η εταιρεία κατέκτησε την κορυφαία διάκριση που είναι το Βραβείο «Business Continuity Manager of the Year 2012» και απονεμήθηκε στον κ. Γιάννη Ζέππο, επικεφαλής της Ομάδας Business Continuity Management του ομίλου. Η τελετή παράδοσης των βραβείων έγινε στο Λονδίνο, με τη συμμετοχή περισσότερων των 350 εκπροσώπων του χώρου της Επιχειρησιακής Συνέχειας από όλο τον κόσμο.

Το Business Continuity Institute ιδρύθηκε το 1994 και αποτελεί παγκόσμιο φορέα στήριξης εταιρειών και οργανισμών για θέματα Επιχειρησιακής Συνέχειας, όπως και κορυφαίο φορέα Πιστοποίησης (www.thebci.org). Τα μέλη του, σε περισσότερες από 100 χώρες, ξεπερνούν τις 7.000. Και οι πελάτες του για εκπαίδευση, καθοδήγηση και λύσεις που παρέχει, ξεπερνούν τις 65.000 σε 150 χώρες.

Τα φετινά βραβεία περιλάμβαναν επτά διαφορετικές κατηγορίες και η ανάδειξη των νικητών έγινε από οκταμελή κριτική επιτροπή - εκτός της κατηγορίας Business Continuity Personality, που έγινε με ψηφοφορία από το κοινό.

Επιπλέον, και η Ομάδα BCM της Cosmote ανεδείχθη τρίτη σε διεθνές επίπεδο στην κατηγορία Business Continuity Team of the Year 2012. Μια κατηγορία που καθιερώθηκε για πρώτη φορά το 2012.

Η ομάδα Επιχειρησιακής Συνέχειας της Cosmote και του ΟΤΕ, από αριστερά ο κ. Δημήτρης Περγάμης, ο κ. Γιάννης Παπαδόπουλος, η κ. Γλυκερία Ζυγούρη, ο κ. Κωνσταντίνος Μέγας και ο κ. Γιάννης Ζέππος, υποδιευθυντής Business Continuity Management του ομίλου ΟΤΕ.

Εκπαίδευση και συνεργασίες

Την εβδομάδα αυτή, εκτός από τις πιστοποιημένες εκπαιδευτικές συναντήσεις -ακόμη και για θέματα παροχής πρώτων βοηθειών- κλήθηκαν διεθνώς αναγνωρισμένοι ομιλητές να κάνουν τις σχετικές παρουσιάσεις τους και εκδόθηκαν ενημερωτικά έντυπα, ακόμη και για παιδιά ηλικίας 7 - 12 ετών. «Γιατί στην εταιρεία μας, η προσδοκία μας είναι να δημιουργήσουμε μελλοντικές γενιές με περισσότερο ευέλικτα μυαλά, που να βασίζονται στο ότι «η πρόληψη είναι καλύτερη από τη θεραπεία», αναφέρεται στο σχετικό κείμενο. Τα συγκεκριμένα έντυπα -28 σελίδων- διανεμήθηκαν σε 700 εργαζόμενους γονείς και επιπλέον 100 στην αγγλική γλώσσα. Πριν από μερικούς μήνες, η Cosmote εγκαίνιασε στενή συνεργασία με τη Διεθνή Στρατηγική του ΟΗΕ για τη Μείωση των Καταστροφών (UN International

Strategy for Disaster Reduction), με την UNICEF, τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό και τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Προστασίας στην Αθήνα. «Όλοι μάς συνεχάρησαν γιατί είμαστε ο πρώτος ιδιωτικός οργανισμός που παίρνει αυτές τις πρωτοβουλίες, ακόμη και να εκπαιδεύει και παιδιά σε αυτή την ηλικία» σχολιάζει ο κ. Ζέππος. Και διαβεβαιώνει ότι «θα συνεχίσουμε να παρέχουμε την υψηλού επιπέδου εκπαίδευση για τη διατήρηση της διαχρονικής επιτυχίας του συστήματος διαχείρισης της Επιχειρησιακής Συνέχειας. Ελπίζουμε επίσης ότι τον επόμενο χρόνο -το 2013- η εταιρεία μας θα είναι μεγαλύτερη και καλύτερη και ότι θα είμαστε σε θέση να ευαισθητοποιούμε όχι μόνο τη συγκεκριμένη περιοχή μας, αλλά και το ευρύτερο επίπεδο του ομίλου».

Οι διακρίσεις αυτές αποτελούν την έμπρακτη αναγνώριση της εταιρικής φήμης της εταιρείας που με συνέπεια και εμμονή, από το 2005, εφαρμόζει συστηματικά το Σύστημα Διοίκησης Επιχειρησιακής Συνέχειας, αναπτύσσοντας δομές και διαδικασίες με τις οποίες μπορεί να προστατευθεί η λειτουργία της εταιρείας σε περιπτώσεις απρόβλεπτων συμβάντων και έκτακτων συνθηκών.

Κυρίως όμως το εφαρμόζει με την ενμέριση όλων και με την εκπαίδευση των περισσότερων από τους 400 εργαζόμενους της, ώστε να γνωρίζουν τους ρόλους και τις αρμοδιότητές τους μέσα στο συγκεκριμένο σύστημα, όπως και την απαραίτητη συμμόρφωσή τους με τα προγράμματα και τα «εργαλεία» που επιβάλλουν οι Πιστοποιήσεις της Εταιρείας, όπως τα διεθνή πρότυπα «BS25999» και του British Standards Institution

«Σήμερα, η Cosmote συγκαταλέγεται στις ελάχιστες εταιρείες παγκοσμίως που έχουν λάβει πιστοποίηση ISO 22301: 2012 για το Σύστημα Διοίκησης Επιχειρησιακής Συνέχειας που εφαρμόζουν» δηλώνει ο κ. Ζέππος. Και εξηγεί ότι πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό επίτευγμα, αν ληφθούν υπόψη οι ιδιαίτερα αυστηρές προδιαγραφές και οι υψηλές απαιτήσεις της πιστοποίησης. Επίσης, «επιβεβαιώνει τη δέσμευση αλλά και τη συστηματική δουλειά που έχει γίνει τόσο από τους εργαζόμενους, όσο και από τη Διοίκηση της εταιρείας για τη θωράκιση της ομαλής λειτουργίας και την αδιάλειπτη παροχή ποιοτικών υπηρεσιών στους πελάτες της». Για τη συγκεκριμένη Πιστοποίηση - που είναι και η πλέον πρόσφατη και η πρώτη στην Ελλάδα - η διαδικασία διήρκεσε πέντε ημέρες και συμμετείχαν εργαζόμενοι από όλες τις λειτουργικές μονάδες της εταιρείας, σε ολόκληρη τη χώρα.

Σε άρθρο του, που φιλοξενεί το BCI, ο κ. Ζέππος υπογραμμίζει τη σημασία που έχει για την Cosmote να επενδύει στη διαρκή ανάπτυξη του κουλτούρας για τη θωράκιση της επιχειρησιακής συνέχειας της εταιρείας.

Επιπλέον, η Cosmote εφαρμόζει με την ενμέριση όλων και με την εκπαίδευση των περισσότερων από τους 400 εργαζόμενους της, ώστε να γνωρίζουν τους ρόλους και τις αρμοδιότητές τους μέσα στο συγκεκριμένο σύστημα, όπως και την απαραίτητη συμμόρφωσή τους με τα προγράμματα και τα «εργαλεία» που επιβάλλουν οι Πιστοποιήσεις της Εταιρείας, όπως τα διεθνή πρότυπα «BS25999» και του British Standards Institution

Επιπλέον, η Cosmote εφαρμόζει με την ενμέριση όλων και με την εκπαίδευση των περισσότερων από τους 400 εργαζόμενους της, ώστε να γνωρίζουν τους ρόλους και τις αρμοδιότητές τους μέσα στο συγκεκριμένο σύστημα, όπως και την απαραίτητη συμμόρφωσή τους με τα προγράμματα και τα «εργαλεία» που επιβάλλουν οι Πιστοποιήσεις της Εταιρείας, όπως τα διεθνή πρότυπα «BS25999» και του British Standards Institution

Διαμεσολάβηση και διαιτησία καθυστερούν να φτάσουν στην Ελλάδα

Η ενημερωτική εκστρατεία για τον ευρωπαϊκό θεσμό της Διαμεσολάβησης -την εξωδικαστική επίλυση των διαφορών- στη χώρα μας, που ξεκίνησε τον Ιούνιο 2012, βρίσκεται σε εξέλιξη με πλέον πρόσφατη εκδήλωση την ημερίδα «Διαμεσολάβηση και Επιχειρηματικότητα».

Η ημερίδα πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του πρώην πρωθυπουργού, Παναγιώτη Πικραμμένου, με συνδιοργανωτές το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Εφετείο Αθηνών, τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών, τα Εμπορικά Επιμελητήρια Ελληνοαμερικανικό, Ελληνογαλλικό, Ελληνοκινεζικό και με Χορηγό Επικοινωνίας την «Κ».

Ωστόσο, έστω και αν η Διαμεσολάβηση είναι νόμος του κράτους από το 2010 (3898/2010), ο θεσμός αυτός -που μόνο πλεονεκτήματα έχει για όλους, επιχειρήσεις και πολίτες- δεν λειτουργεί έως σήμερα όπως θα έπρεπε εξαιτίας καθυστερήσεων και άλλων αδυναμιών.

Την ανάγκη εφαρμογής του θεσμού στην Ελλάδα υπογράμμισε με την παρουσία της και τη συμμετοχή της στην ημερίδα για την έναρξη της εκστρατείας η επίτροπος Δικαιοσύνης και Αντιπρόεδρος της Κομισιόν, Βίβιαν Ρέντινγκ. «Η Ελλάδα και η Πορτογαλία έχουν δεσμευθεί να εκσυγχρονίσουν τα συστήματα απονομής δικαιοσύνης τους. Κάτι που αποτελεί μέρος των αντίστοιχων προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι έτοιμη να βοηθήσει, αλλά την κύρια ευθύνη για τις μεταρρυθμίσεις την έχουν οι ίδιες οι χώρες», επισήμανε και σε σχετικό άρθρο στην «Κ» η επίτροπος. Η Οδηγία της Ε.Ε. για τη Διαμεσολάβηση έχει αρχίσει να ισχύει από τον Μάιο 2011 και είναι ιδιαίτερα

χρήσιμη για τις επιχειρήσεις, προκειμένου να επιλύουν τις διαφορές τους με οικονομία χρόνου και χρήματος. Για την προαγωγή του θεσμού στη χώρα μας, ένωσαν τις δυνάμεις τους και υπέγραψαν Πρωτόκολλο Συνεργασίας το ΕΒΕΑ, ο Σύνδεσμος Α.Ε. και ΕΠΕ και το Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας. Και «προτίθενται στον επιχειρηματία τον ιδιαίτερα πετυχημένο, όπως δείχνει η διεθνής εμπειρία, συνδυασμό διαμεσολάβησης και διαιτησίας για την επίλυση των αστικών και εμπορικών διαφορών, με αποτελεσματικότητα και ταχύτητα».

Η επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης μόνο πλεονεκτήματα θα έχει για επιχειρήσεις και πολίτες

Το Ελληνικό Κέντρο Διαμεσολάβησης και Διαιτησίας λειτουργεί από το 2006 και έχει συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη του θεσμού στην Ελλάδα. Σε παλαιότερη συνέντευξή της στην «Κ», η πρόεδρος του Κέντρου, Ιωάννα Αναστασοπούλου, διδάκτωρ Νομικής, δικηγόρος και διαπιστευμένη διαμεσολαβήτρια, επισημάνει ότι «τα θετικά στοιχεία της διαμεσολάβησης είναι τόσο ισχυρά ώστε να αποτελεί, πράγματι, σοβαρή παράλειψη η αποφυγή της». Υπογράμμισε την «αυστηρά εμπιστευτική βάση» της και ανέφερε ότι η διαμεσολάβηση είναι όχι μόνο εκούσια, οικειοθελής διαδικασία -με την έννοια ότι δεν είναι και δεν πρέπει να είναι υποχρεωτική- αλλά αφήνει

την εκούσια επιλογή της λύσης στη διαφορά, αποκλειστικά, στα αντιμαχόμενα μέρη. «Ο διαμεσολαβητής δεν έχει καμία απολύτως εξουσία να αποφασίζει το δίκαιο ή το σωστό. Δεν είναι ούτε δικαστής ούτε διαιτητής, αλλά έργο του είναι μόνο να διευκολύνει τις διαπραγματεύσεις μεταξύ των μερών, ώστε τα μέρη να καταλήξουν σε λύση στη διαφορά τους». Εκφράζει δε τη δική του άποψη, μόνο όταν ομόφωνα το ζητηθεί. Στην ερώτησή μας να αναφερθεί στους λόγους που σήμερα επιβραδύνουν τη λειτουργία του θεσμού, η κ. Αναστασοπούλου ανέφερε κατ' αρχήν την καθυστέρηση -ως το τέλος του 2012- έκδοσης πέντε συγκεκριμένων νομοθετικών ρυθμίσεων. Θεωρεί, ωστόσο, καθοριστικές σημασίας το θέμα της εκπαίδευσης και αναγνώρισης των διαμεσολαβητών. «Αν και το υπουργείο Ανάπτυξης -η Ειδική Γραμματεία για την Ανταγωνιστικότητα- χρηματοδότησε σεμινάρια εκπαίδευσης διαμεσολαβητών και μέσα από αυτά τη χρηματοδότηση προέκυψε περίπου 60 εκπαιδευμένοι και πιστοποιημένοι διαμεσολαβητές από φορείς διεθνούς κύρους της Μεγάλης Βρετανίας, εν τούτοις, οι διαμεσολαβητές δεν μπορούν ακόμη να λειτουργήσουν στην Ελλάδα.

Ποιος είναι ο λόγος; Δεν έχουν ακόμη αναγνωριστεί σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, γιατί μέχρι σήμερα στην πλειονότητά τους δεν έχουν συμμετάσχει σε τρεις τουλάχιστον διαμεσολαβητικές. Αλλά πώς είναι δυνατόν να έχουν συμμετάσχει σε διαμεσολαβητικές, αφού η διαμεσολάβηση δεν έχει ακόμη λειτουργήσει στη χώρα μας; Αυτό είναι το δίλημμα τη στιγμή αυτή», τονίζει η κ. Αναστασοπούλου.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΑΤ.4/2013

Γίνονται δεκτές προσφορές για:

Προπληρωμένες Τηλεκάρτες για Καρτοτηλέφωνα

Οι σχετικές προδιαγραφές θα είναι διαθέσιμες από την Παρασκευή 18 Ιανουαρίου 2013, έναντι πληρωμής του μη επιστρεφόμενου ποσού που αναφέρεται πιο κάτω:

- €50 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή σε μετρητά ή με επιταγή για προδιαγραφές σε έντυπη μορφή εις διπλούν από τα ακόλουθα Cytashop:
  - Λευκωσία - Οδός Νάξου 5, Λυκαβητός
  - Οδός 28ης Οκτωβρίου 1, Έγκωμη
  - Λεμεσός - Οδός Αθηνών 89
  - Πάφος - Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 11
  - Λάρνακα - Οδός Ζήνωνος Πιερίδη 7
  - Αμμόχωστος - Λεωφόρος Ελευθερίας 124, Δερύνεια

2. €25 πλέον ΦΠΑ με πληρωμή με πιστωτική κάρτα για προδιαγραφές σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα <http://www.cyta-tenders.cytanet.com.cy>

Σύντομη περιγραφή του διαγωνισμού διατίθεται δωρεάν στην πιο πάνω ιστοσελίδα.

Οι προσφορές πρέπει να κατατεθούν κλειστές στη θυρίδα προσφορών που βρίσκεται στο ισόγειο των Κεντρικών Γραφείων της Cyta, Οδός Τηλεπικοινωνιών, Στρόβολος, Λευκωσία, μέχρι τις 10:00 της Παρασκευής 15 Μαρτίου 2013.

Η Cyta δεν είναι υποχρεωμένη να αποδεχθεί τη χαμηλότερη ή οποιαδήποτε άλλη προσφορά.

Χρονιά των χρηματιστηρίων το 2013

Η υψηλή ρευστότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα θα ευνοήσει τις αγορές

Οι οικονομολόγοι και οι αναλυτές της Credit Suisse υποστηρίζουν ότι η εποχή είναι κατάλληλη προκειμένου να επενδύσει κανείς σε μετοχές, οι τιμές των οποίων παραμένουν ελκυστικές. Παρουσιάζοντας τις προβλέψεις τους για το 2013, οι αναλυτές της Credit Suisse βασίζονται στην άποψή τους στο γεγονός ότι υπάρχει υψηλή ρευστότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και ότι τελικά αυτά τα χρήματα κάπου θα πρέπει να επενδυθούν. Καθώς τα βασικά επιτόκια δανεισμού θα εξακολουθήσουν να βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα μέχρι το τέλος του 2013, οι επενδυτές αναμένεται να στραφούν στις μετοχές.

Ανάπτυξη
«Είμαστε επιφυλακτικά αισιόδοξοι για το 2013», εξήγησε ο Ζιλ Κίτνγκ, επικεφαλής παγκόσμιας έρευνας για Ιδιωτική Τραπεζική. Θεωρεί ότι η παγκόσμια ανάπτυξη είναι απίθανο να είναι θεαματική, αλλά μάλλον θα είναι ικανοποιητική. Οι βραχυχρόνιοι δείκτες υποδηλώνουν επιτάχυνση της ανάπτυξης σε πολλές χώρες, ενώ τα θεμελιώδη μεγέθη της οικονομίας βελτιώνονται. Στις ΗΠΑ η πτώση της αγοράς ακινήτων έχει φτάσει στο τέλος της, το χρηματοπιστωτικό σύστημα ανακάμπτει και οι εταιρείες είναι γεμάτες με ρευστό, με αποτέλεσμα να αντισταθμίζεται η δημοσιονομική λιτότητα που αναμένεται να εφαρμοστεί μετά τον Φεβρουάριο.

Τα βασικά επιτόκια δανεισμού θα εξακολουθήσουν να βρίσκονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα φέτος

Στην Ευρώπη, η ΕΚΤ είναι έτοιμη να υποστηρίξει την Ισπανία και η Ελλάδα λαμβάνει την επίσημη χρηματική βοήθεια. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός ότι έχει προχωρήσει αρκετά η οικονομική προσαρμογή, καθώς οι τιμές των κατοικιών σε Ιρλανδία και Ισπανία επιστρέφουν σε βιώσιμα επίπεδα. Ακόμη σημαντικότερο είναι ότι το ονομαστικό εργατικό κόστος μειώνεται σε Ελλάδα, Ισπανία και Ιταλία, ενώ αυξάνεται ελαφρώς στη Γερμανία και έτσι επιτυγχάνεται η εξισορρόπηση που είναι τόσο κρίσιμη για την επιβίωση της Ευρωζώνης. Βεβαίως, η ανάπτυξη στην Ευρώπη θα είναι θλιβερή το 2013, ωστόσο έχει μειωθεί ο κίνδυνος διάσπασης της Ευρωζώνης. Στην Κίνα επιταχύνεται η ανάπτυξη και η βαθιά αδυναμία της Ιαπωνίας αντιμετωπίζεται με νέα μέτρα επεκτατικής οικονομικής πολιτικής. Φυσικά, εξακολουθούν να υφίστανται αρκετοί κίνδυνοι, περιλαμβανομένων αρκετών εκλογικών αναμετρήσεων, της αβεβαιότητας σχετικά με τον επόμενο γύρο διαπραγματεύσεων για τη δημοσιονομική πολιτική στις ΗΠΑ, τις συνεχιζόμενες

Εμπορεύματα

ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ

ΧΡΥΣΟΣ
δολ./ουγγιά
1.673,50
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟ 2012 **6,95%**

ΧΑΛΚΟΣ
δολ./τόνο
7.999
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟ 2012 **1,81%**

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ BRENT
δολ./βαρέλι
110,35
ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟ 2012 **3,63%**

Μετοχές

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟ 2012

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
Δείκτης Dow Jones
5,7%

ΛΟΝΔΙΝΟ
Δείκτης FTSE-100
3,47%

ΤΟΚΙΟ
Δείκτης Nikkei
21,43%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

γεωπολιτικές εντάσεις και τέλος, την υποβόσκουσα ανησυχία ότι ο ελεγχόμενος πληθωρισμός θα μπορούσε να εξελιχθεί σε δύσκολο ελεγχόμενο πληθωρισμό. Συνολικά, όμως, υποστηρίζουν οι αναλυτές της Credit Suisse, η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί, όχι θεαματικά, αλλά ικανοποιητικά. Αν η εκτίμηση αυτή συνδυαστεί με την υπάρχουσα ρευστότητα, τότε το περιβάλλον που θα υπάρχει θα είναι ευνοϊκό για τις αγορές κεφαλαίου.

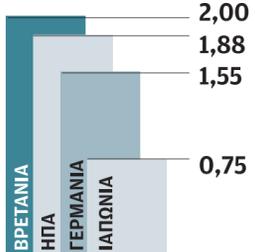
«Οι ευκαιρίες και η δυναμική των χρηματιστηρίων ακόμη και σήμερα υποτιμώνται από πολλούς παίκτες της αγοράς», υποστηρίζει ο Στέφαν Καϊτέλ, επικεφαλής επενδύσεων σε παγκόσμιο επίπεδο. «Τα θεμελιώδη μεγέθη της οικονομίας δεν είναι λαμπρά, αλλά είναι σχεδόν

Συνθήκες που ευνοούν τα χρηματιστήρια

Επιτόκια %	Κεντρικών Τραπεζών	Διατραπεζικά 3μήνου
Ευρώ	0,75	EURIBOR 0,204
Δολάριο	0-0,25	LIBOR 0,302

Κρατικά Ομόλογα

ΑΠΟΔΟΣΗ 10ΕΤΩΝ ΤΙΤΛΩΝ %

Στο τραπέζι οι επιλογές αμοιβαιοποίησης του χρέους

Σε ψήφισμά του που υιοθέτησε χθες από το Στρασβούργο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζητεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη-μέλη να εξετάσουν όλες τις πιθανές επιλογές αμοιβαιοποίησης του χρέους της Ευρωζώνης. Το ψήφισμα επιβεβαιώνει ότι οι όποιοι φόβοι υπάρχουν μπορούν να ξεπεραστούν με προσεκτικά σχεδιασμένες λύσεις. Αναφέρει μάλιστα αρκετές πιθανές μεθόδους και εναλλακτικές, μερικές από τις οποίες θα μπορούσαν να εφαρμοστούν άμεσα ή μεσοπρόθεσμα, όπως το ευρωπαϊκό ταμείο απόσβεσης χρέους. Κάποιες άλλες, όπως η κοινή έκδοση τίτλων δημοσίου χρέους, απαιτούν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, καθώς για να εφαρμοστούν χρειάζεται πρώτα να υπάρξει τροποποίηση της Συνθήκης. Το κείμενο επισμαίνει, επίσης, ότι η Ευρωζώνη αποτελεί εξαίρεση, καθώς έχει μεν ενιαίο νόμισμα, αλλά δεν έχει κοινή αγορά ομολόγων. Πάντως, το ψήφισμα δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα.

Αντιθέτως, δεσμευτικού χαρακτήρα είναι οι νομοθετικές αποφάσεις που έλαβε χθες η Ευρωβουλή για τον περιορισμό της ισχύος των οίκων αξιολόγησης και την αυστηροποίηση του πλαισίου λειτουργίας τους. Ειδικότερα, οι οίκοι θα μπορούν να εκδίδουν αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία τους τουλάχιστον δύο, αλλά

όχι περισσότερο από τρεις φορές τον χρόνο, σε συγκεκριμένες ημερομηνίες που θα δημοσιεύει ο εν λόγω οίκος αξιολόγησης στο τέλος του προηγούμενου έτους. Επιπλέον, οι αξιολογήσεις αυτές θα μπορούν να δημοσιεύονται μόνο μετά το κλείσιμο των ευρωπαϊκών αγορών ή τουλάχιστον μία ώρα προτού αυτές ανοίξουν εκ νέου.

Για την πρόωπηση ορθών πρακτικών αξιολόγησης της πιστολογικής ικανότητας, οι οίκοι θα πρέπει να εξηγούν τους βασικούς παράγοντες στους οποίους βασίζονται οι αξιολογήσεις τους. Τέλος, οι επενδυτές οι οποίοι έχουν βασιστεί σε μία αξιολόγηση θα μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά του εν λόγω οίκου για οποιαδήποτε ζημία προκληθεί σε αυτούς. Επίσης, οι οίκοι θα πρέπει να απέχουν από την έκδοση αξιολογήσεων ή να αποκαλύπτουν ότι οι αξιολογήσεις τους μπορεί να επηρεαστούν, στις περιπτώσεις όπου ένας μέτοχος ή ένα μέλος τους το οποίο κατέχει τουλάχιστον το 10% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του οίκου έχει επενδύσει στην αξιολογούμενη οντότητα. Η νέα νομοθεσία θα απαγορεύσει επίσης την ταυτόχρονη κατοχή, από το ίδιο πρόσωπο, μετοχών άνω του 5% σε περισσότερους από έναν οίκους αξιολόγησης, εκτός και αν οι οίκοι αυτοί ανήκουν στον ίδιο όμιλο.

ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑΣ

Με απολύσεις απαντούν οι αυτοκινητοβιομηχανίες

Οι επιπτώσεις της κρίσης χρέους στην Ευρωζώνη μεγεθύνονται στον κλάδο των αυτοκινητοβιομηχανιών, με τις νέες ταξινόμησης αυτοκινήτων να υποχωρούν στο χαμηλότερο επίπεδο από το 1995 κατά τη διάρκεια του 2012. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αυτοκινητοβιομηχανιών, η Ισπανία, η Γαλλία και η Ιταλία παρουσίασαν τη μεγαλύτερη πτώση πωλήσεων, φθάνοντας σε διψήφια ποσοστά. Εξαίρεση στον κανόνα αποτέλεσε η αγορά της Βρετανίας, όπου οι πωλήσεις ενισχύθηκαν κατά 5,3% από το 2011.

Κατά συνέπεια, οι αυτοκινητοβιομηχανίες προχωρούν σε ανακατανομή των δραστηριοτήτων τους. Η γαλλική Renault ανήγγειλε την κατάργηση 7.500 θέσεων εργασίας στη Γαλλία μέχρι το 2016, μετακινώντας μονάδες παραγωγής στην Ισπανία και τη Βρετανία. Η PSA Peugeot Citroen έχει δρομολογήσει την περικοπή 10.000 θέσεων εργασίας και το κλείσιμο εργοστασίου στα περίχωρα του Παρισιού. Στη Βρετανία, η Ford ανακοίνωσε

τον Οκτώβριο την απόλυση 1.400 εργαζομένων και το κλείσιμο εργοστασίου στο Βέλγιο με 4.300 εργαζομένους. Οι πωλήσεις στην Ισπανία υποχώρησαν κατά 13,4%, στη Γαλλία κατά 14% και στην Ιταλία κατά 19,9% από το 2011. Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση μειώθηκαν κατά 8,2% από πρόπερσι. Ο κλάδος του αυτοκινήτου στα κράτη-μέλη του ευρωπαϊκού Νότου αποτελεί έως έναν βαθμό σημεία αναφοράς στις οικονομίες τους. Παράλληλα, αρκετές αυτοκινητοβιομηχανίες τους εξαρτώνται από την εγχώρια ζήτηση.

Ακόμη και στη Γερμανία, την ισχυρότερη οικονομία στην Ευρωζώνη, οι πωλήσεις αυτοκινήτων μειώθηκαν κατά 2,9% το 2012 από το 2011. Τη μεγαλύτερη πτώση εμφάνισε η Ελλάδα, με πτώση πωλήσεων 40,1% από το 2011.

Η κρίση χρέους στην Ευρωζώνη έχει υπερβεί την τριετία, με τους οικονομικούς αναλυτές να διαβλέπουν σταδιακή ανάκαμψη από το δεύτερο εξάμηνο ή τα τέλη του 2013.

μαζί στο ΡΙΚ

Παρουσίαση:
Ελίτα Μιχαηλίδου

Δημοσιογραφική ομάδα:
Μαρίνα Κωλέττη Μελινιώτου, Ελενα Σοφοκλέους

Γραμματεία παραγωγής: Πόλα Παρτέλλα

Επιμέλεια παραγωγής-Σκηνοθεσία :
Μενέλαος Χατζηστυλλής, Μαρίνος Γιαννάκη

Εποπτεία: Εύη Παπαμιχαήλ

Δευτέρα με Παρασκευή 4.00μ.μ. - 6.00μ.μ.

ΡΙΚ1
www.cybc.com.cy

Απάτη 920 εκατ. ευρώ στη Βρετανία

Καταδικάστηκε σε 7ετή φυλάκιση ο Αχ. Καλλάκης για τις «δραστηριότητες» του στην αγορά ακινήτων

Ο Αχ. Καλλάκης με τη χρήση πλαστών εγγράφων είχε πείσει την Allied Irish Bank να του χορηγήσει δάνειο 740 εκατ. στερλινών, ενώ και από την Bank of Scotland με την ίδια μέθοδο έλαβε 29 εκατ. στερλίνες.

Ολοκληρώθηκε στη Βρετανία η πολυήμερη δίκη ενός Έλληνα πλάστη-μυιοστάνα, ο οποίος καταδικάστηκε σε επταετή φυλάκιση ως ένοχος απάτης με δάνεια ύψους 769 εκατ. στερλινών (περίπου 920 εκατ. ευρώ) από τράπεζες της χώρας. Ο 44χρονος Αχιλλέας Καλλάκης (ο οποίος άλλαξε το όνομά του λόγω παρελθούσων καταδικών) θεωρείται ότι μαζί με τον παλαιότερο συ-

νεργό του Αλεξ. Γουίλιαμς (ο οποίος, επίσης, είχε αλλάξει το όνομά του) οργάνωσαν τη μεγαλύτερη απάτη στην αγορά ακινήτων της Βρετανίας. Ο Καλλάκης με τη χρήση ψευδοπληρωμένων εγγράφων είχε πείσει την Allied Irish Bank να του χορηγήσει δάνειο 740 εκατ. στερλινών, ενώ και από την Bank of Scotland με την ίδια μέθοδο έλαβε 29 εκατ. στερλίνες.

Ο καταδικασθείς δεν ήταν άγνωστος ούτε στον διεθνή χώρο του πόκερ και έφερε το ψευδώνυμο «The Don», ενώ το 2005 είχε αναδειχθεί νικητής σε διαγωνισμό ηλεκτρονικού πόκερ με έπαθλο 100.000 δολ. Ο συνεργός του

Ο Καλλάκης και ο συνεργός του έπειθαν τράπεζες να χρηματοδοτούν τις επενδύσεις τους στα ακίνητα από το 2003 έως το 2008

καταδικάστηκε σε κάθειρξη πέντε ετών για την κατάστιχη πλαστών εγγράφων, τα οποία ήταν αναγκαία να στηρίξουν τους ιαχυρισμούς του Αχιλλέα Καλλάκη στις τράπεζες.

Το γεγονός πως αμφότεροι πριν από δεκαοκτώ χρόνια είχαν κριθεί και πάλι ένοχοι για απάτη εις βάρος ιδιωτών, δεν τους πτόησε. Με την «ικανότητα» του Γουίλιαμς στην πλαστογραφία και τη συνεργασία ενός φερμένου ως διεφθαρμένου Ελβετού δικηγόρου ο Καλλάκης έπεισε τράπεζες να χρηματοδοτήσουν τις επενδύσεις του στα ακίνητα από το 2003-2008. Με το ελκικότερο του και το ι-διαδικό του τζέτ κινούνταν μεταξύ Λονδίνου και Μονακό, όπου και είχε ελίμνεις το πολυτελές σκάφος του. Έδινε την εκπόνα μεγιστάνα, ενώ μέσω τραπεζών εξασφάλιζε κεφάλαια υψη-

λότερα από την αξία των ακινήτων που στόχευε. Κατόρθωσε να αγοράσει περιζήτητες πολυτελείς κατοικίες σε κομβικές περιοχές του Λονδίνου, στο Μέιφερ και το Νάιτςμριτζ, αλλά και εμπορικά ακίνητα όπως τα κεντρικά γραφεία του όμιλου MME, Telegraph Media Group, στην περιοχή του σταθμού της Βικτώριας. Οι καταδικασθέντες κατόρθωσαν να εξαπατούν επί 7ετία τράπεζες και αρχές, εργαζόμενοι συνεχώς, ώστε να «κατασκευάζουν» συνεχώς μία ανύπαρκτη ναυτιλιακή αυτοκρατορία με ανύπαρκτους επενδυτές και εγγυήσεις.

Ο Αχ. Καλλάκης με τη χρήση πλαστών εγγράφων είχε πείσει την Allied Irish Bank να του χορηγήσει δάνειο 740 εκατ. στερλινών, ενώ και από την Bank of Scotland με την ίδια μέθοδο έλαβε 29 εκατ. στερλίνες.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Πα/Υα
3M COMPANY	98.42	9760
ALCOA INC	8.95	8.88
ALLEGHENY TECH	29.63	29.61
ALTRIA GROUP	32.98	32.78
AMAZON.COM	270.72	268.93
AMER ELEC PWR	43.30	43.12
AMER EXPRESS C	60.74	60.62
AMER INTL GRU	35.28	35.54
AMGEN	84.32	84.32
APPL INC	505.00	506.09
AVON PRODUCTS	15.98	16.01
BAKER HUGHES I	42.59	42.47
BANK OF AMERIC	11.21	11.78
BAXTER INTL IN	66.86	66.52
BOEING CO	74.02	74.34
BRISTOL MYERS	34.38	34.33
CAMPBELL SOUP	36.24	35.71
CATERPILLAR IN	95.77	95.19
CIGNA CORP	56.10	55.53
CISCO SYSTEMS	20.90	21.03
CITICORP	41.14	42.48
CERBERUS	31.92	31.75
COCA-COLA CO	37.63	37.32
COLGATE PALMOL	109.04	107.83
COMPUTER SCIEN	41.77	41.64
DANBROS CORP	3.45	3.25
DIANA SHIPPING	8.54	8.46
DOM CHEMICAL C	33.93	33.66
DRYSHIPS	2.08	2.02
DU PONT CO	46.33	45.97
EMC CORP	24.00	24.08
ENTERGY CP	63.47	63.07
EXCEL MATRIE	0.61	0.59
EXELON CORP	30.21	29.67
EXXON MOBIL	90.51	89.47
FEDEX CORP	99.76	99.54
FORD MOTOR CO	14.18	14.22
FRESEAS	0.24	0.24
GENERAL DYNAMI	70.59	69.80
GENERAL ELEC C	21.25	21.12
H J HEINZ CO	59.50	59.22
HALLIBURTON CO	36.36	36.26
HARTFORD FINL	24.33	24.13
HEWLETT-PACKAR	17.12	17.21
HOME DEPOT INC	64.91	63.86
HONEYWELL INTL	67.12	66.73
INTEL BUS MACH	22.38	22.11
INTEL CORP	19.41	19.25
INTL PAPER CO	41.89	40.59
JOHNSON JOHN SO	72.87	72.58
JPMORGAN CHASE	46.38	46.82
LAZARD	33.98	33.67
LIMITED BRANDS	47.02	46.61
MC DONALD'S COR	91.82	91.10
MERCK & CO	42.77	42.54
MICROSOFT CP	27.37	27.04
MORGAN STANLEY	20.56	20.54
NORFOLK SOUTHE	65.90	65.45
ORACLE CORP	34.70	34.64
PEPSICO INC	72.24	71.48
PFEIZER INC	26.80	26.61
PROCTER & GAMB	69.82	69.24
RADIOSHACK	2.26	2.23
RAYTHEON CO	58.02	57.77
ROCKWELL AUTOM	86.89	85.50
SCHLUMBERGER L	73.47	73.22
SOUTHERN	42.90	42.91
STEALTHGAS	9.87	9.95
THE AES CORP	11.11	10.95
TSANDOS ENERGY	4.07	4.08
TYCO INTL	30.95	30.54

London/Λονδίνο

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υα
UNISYS CORP	17.73	17.67
UNITED TECH CP	86.18	85.57
US BANCORP	32.82	33.15
VERIZON COMM	42.23	41.51
WAL-MART STORE	68.98	69.21
WALT DISNEY CO	52.43	51.53
WELLS FARGO &	34.98	35.09
SMITHSONIAN	126.71	121.00
STANDARD CHART	1662.51	1659.00
TATE & LYLE	791.32	788.50
TESCO	348.58	347.10
UNILEVER	2435.84	2434.00
UNITED UTIL GR	71.00	71.00
UBM	716.03	708.50
VODAFONE GROUP	160.73	160.00
WHITBREAD	2467.00	2453.00
WILLIAM HILL	347.75	349.40
WOLSELEY	2984.12	2983.00
WPP PLC	955.00	955.00
XSTRATA	1125.04	1125.00
YELL GROUP	1.12	1.16

Zurich/Ζυρίχη

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υα
ABBOTT	19.95	19.68
ABBON	52.85	49.72
BAIDENH	83.95	82.25
CLARMIN	12.69	12.30
CSOD/PAF	26.44	26.00
GWUDANN	100.00	100.00
HOLCIM	69.45	67.65
INTERSOFT	32.75	38.00
JULIUSBAER	36.34	35.33
LONGWAG	56.65	56.70
NESTLE SA	63.40	62.80
NOWBIS	62.70	60.40
ROCHEMONTI	80.50	79.60
RICHOLDING	20.90	19.50
SGSN	209.60	209.60
SWISSCOM	325.00	325.00
SWISSFID	125.00	134.00
SWISSDM	40.40	40.90
SWINGENT	399.20	399.20
UBSAGN	16.38	16.10
ZURICHINSURAN	258.10	254.00

Amsterdam/Αμστερνταμ

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υα
AEGON	4.97	4.95
AHOLD KON	10.57	10.50
AKZO NOBEL	52.28	51.89
AIR FRANCE-K	8.31	7.89
ARCELOMITTAL	12.88	12.83
ASM HOLDING	51.49	47.95
BAM GROEP KON	3.35	3.35
BOSKALIN WESTM	34.46	34.21
CORIO	36.26	36.22
FUGRO	44.05	43.97
HEINEKEN	50.66	50.59
ING GROEP	7.60	7.67
KONINKLIJKE DS	46.18	45.69
KPN KON	4.44	4.25
PHILIPS KON	21.50	21.00
R.DUTCH SHELL	26.16	26.07
RANDSTAD	29.20	29.26
REED ELSEVIER	11.40	11.33
SBM OFFSHORE	10.70	10.73
TOMTOM NV	3.85	3.83
UNIBAIL ROBAEC	176.10	178.05
UNILEVER EERT	28.97	29.25
WERELDFONE	52.30	52.05
WOLTERS KLUWER	15.37	15.14

Milano/Μιλάνο

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υα
AZ S.P.A	0.46	0.45
ATLANTIA	13.48	13.42
AZIMUT HLDG	12.29	12.22
BANCO POPOLARE	1.51	1.48
CIR-CORP	0.92	0.91
ENEL	3.20	3.20
EXOR	20.52	20.11
ENI	19.48	19.31
FINMECCANICA	4.97	4.84
GENERALI ASS	14.08	13.69
GEVX	2.41	2.38
IMPREGILO	3.84	3.81
INTESA SANPAOL	1.49	1.47
LIUOTTICA	33.38	33.11
MEDIASET	1.91	1.75
MEDIORANCA	5.26	5.26
MEDIOLANUM	4.37	4.26
PIRELLI & C	9.44	9.24
PARMALAT	1.85	1.84
RCS MEDIA GROUP	1.29	1.27
SPYRIDIAN	15.46	15.15
SNAM	6.24	6.62
SMICROELEC.N	3.62	3.60
TELECOM ITALIA	0.76	0.75
TENARIS	15.44	15.55
TERRA	3.12	3.09
UNICREDIT	4.34	4.24

Paris/Παρίσι

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υα
ACCOR	27.40	27.11
AIR LIQUIDE	92.73	92.70
ALSTOM	32.25	31.76
AXA	13.71	13.47
BNP PARIBAS	45.63	44.21
BRUYERIE	22.57	22.47
CAP GEMINI	34.56	34.28
CARREFOUR	20.50	19.32
CASINO GUICHAR	71.29	71.25
CREDIT AGRICOL	7.45	7.27
DANONE	50.05	49.95
DASSAULT SYSTE	83.22	84.41
EADS	33.70	32.44
EDF	14.71	14.52
ELI LILLY	76.19	76.03
FRANCE TELECOM	8.92	8.68
LOREAL	108.25	106.65

Madrid/Μαδρίτη

Εταιρεία	Χθες	Προ/Υα
ABERTIS	12.50	12.49
ACCIONA SA	62.72	60.81
ACERVO	4.68	4.68
ADOLFO DOMINGU	37.75	37.40
AGUAS BARRIA A	0.00	19.77
AMPER	1.79	1.82
ANTENA 3 DE TV	4.79	4.82
BANESTO	3.89	3.87
BBVA	7.78	7.77
BCO DE SABADEL	2.11	2.11
BEFESA	0.00	23.22
BK PASTOR	0.00	3.50
BK POPULAR	0.71	0.71
CADENSA RIOIAN	5.18	5.19
CAMPORRIO FOOD	5.01	4.95
CAT OCCIDENTE	15.65	15.07
CE AUTOMOTIVE	5.11	5.12
COMSA ALIX FERRE	376.00	375.00
DINAMIA CAP PR	5.14	5.18
DURO FELGUERA	5.25	5.18
EADS	33.74	32.50
ELECENOR	9.74	9.66
ENAGAS	17.86	17.47
ENDESA	17.33	17.18
EROSIA	0.48	0.48
FUNESPARA	6.37	6.42
GAMESA	1.96	1.94
GAS NATURAL	13.95	13.83
IBERAPPEL	13.45	13.40
INDURIT	0.66	0.60
INMOB COLONIAL	1.48	1.48
JAZZTEL	5.30	5.37
MARFPE	2.41	2.41
METROVACESA	2.23	2.24
MIQUEL Y COSTA	20.73	20.48
NATRA	1.19	1.17
NH HOTELS	3.29	3.20
PAP Y CARTER	2.38	2.34
PESCANOVA	14.84	14.50
PRISA	0.32	0.31
RED ELECTR COR	43.20	43.91
SACYR-VALLE	1.71	1.67
BANCO SANTANDER	6.45	6.43
SEBIA BARCELONA	1.12	1.11
SOTOFORRE	2.57	2.58
TELEFONICA	10.95	10.90
TUBACEX	2.27	2.20
TUBOS REINUNIDOS	1.87	1.87
URBAS	0.02	0.02
VIDRALA	21.95	21.89
VINICOLA DEL N	11.50	11.60
ZARDOYA OTIS	11.59	11.50
ZELTIA	1.40	1.38

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

ΚΑΕΙΣΙΜΟ	17/12	17/1
310.00		
300.00		
290.00		
280.00		
270.00		
260.00		
250.00		
240.00		
230.00		
220.00		
210.00		
200.00		
190.00		
180.00		
170.00		
160.00		
150.00		
140.00		
130.00		
120.00		
110.00		
100.00		
90.00		
80.00		
70.00		
60.00		
50.00		
40.00		
30.00		
20.00		
10.00		
0.00		

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι	17/12	17/1
114.0		
112.6		
111.2		
109.8		
108.4		
107.0		
105.6		
104.2		
102.8		
101.4		
100.0		
98.6		
97.2		
95.8		
94.4		
93.0		
91.6		
90.2		
88.8		
87.4		
86.0		
84.6		
83.2		
81.8		
80.4		
79.0		
77.6		
76.2		
74.8		
73.4		
72.0		
70.6		
69.2		
67.8		
66.4		
65.0		
63.6		
62.2		
60.8		
59.4		
58.0		
56.6		
55.2		
53.8		
52.4		
51.0		
49.6		
48.2		
46.8</		

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Real Estate

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013

EN ΣΥΝΤΟΜΙΑ

Και στην Ελλάδα αλλαγές στη φορολογία

Εντός του πρώτου τριμήνου του έτους θα πραγματοποιηθεί το κρισιμότερο στάδιο για τη διαμόρφωση της νέας φορολογικής πραγματικότητας στα ακίνητα, που αφορά στη δήλωση από τους φορολογούμενους στοιχείων αγροτεμαχίων που βρίσκονται εκτός σχεδίου και οικισμών. Τα εν λόγω εκατομμύρια αγροτεμάχια θα πρέπει να δηλωθούν ηλεκτρονικά, καθώς θα αποτελέσουν αντικείμενο φορολόγησης, στο πλαίσιο του νέου, ενιαίου φόρου για τα ακίνητα.

Τα αγροτεμάχια θα φορολογηθούν προκειμένου να καταστεί εφικτή η ελάφρυνση των ιδιοκτητών ακινήτων, κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, που μέχρι σήμερα έχουν κληθεί να καταβάλουν το μεγαλύτερο μέρος των σχεδόν 3 δισ. ευρώ ετησίων εσόδων από την τακτική φορολογία ακινήτων.

Η ένταξη των εκτός σχεδίου περιοχών στο σύστημα των αντικειμενικών αξιών θα αποτελέσει το πρώτο βήμα του υπουργείου Οικονομικών πριν από την πλήρη εξίσωση αντικειμενικών και αγοραίων τιμών, η οποία σύμφωνα με το Μνημόνιο, θα πρέπει να γίνει τον Μάρτιο του 2013. Οι αναπροσαρμογές αυτές θα φέρουν μεγάλη αύξηση των φόρων μεταβίβασης, γονικών παροχών, κληρονομικών και δωρεών στα εκτός σχεδίου. Ο ενιαίος φόρος ακινήτων θα επιβαρύνει κάθε ιδιοκτήτη με σπίτια, γραφεία, καταστήματα, οικόπεδα και αγροτεμάχια εντός κι εκτός σχεδίου. Εκτιμάται ότι θα ισχύσει αφορολόγητο όριο 50.000 ευρώ, ενώ οι συντελεστές θα ξεκινούν πιθανότατα από 0,2% και θα ανέρχονται έως 2% για μεγάλης αξίας ακίνητα.

37 δισ. τ.μ. θα χτιστούν έως το 2021

Αύξηση της τάξεως του 25% αναμένεται να σημειώσει το παγκόσμιο απόθεμα ακινήτων, τόσο κατοικιών όσο κι επαγγελματικών κτιρίων, κατά την περίοδο από το 2012 έως και το 2021. Σύμφωνα με σχετική έρευνα της Pike Research (μέλος του ομίλου Navigant), σε παγκόσμιο επίπεδο, η επιφάνεια των κτιρίων θα αυξηθεί από 145 δισ. τ.μ. σε 182,5 δισ. τ.μ. έως το 2021.

Μεγάλο μέρος της ανάπτυξης αυτής θα προέλθει από τις χώρες της περιοχής Ασίας-Ειρηνικού, όπου οι προβλέψεις κάνουν λόγο για αύξηση της τάξεως του 47% κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα 145 δισ. τ.μ. που ήταν το απόθεμα στα τέλη του 2011, το 75% αφορούσε κατοικίες. Κατά την επόμενη δεκαετία, πάντως, ο ρυθμός της αύξησης του αποθέματος θα είναι ίδιος, τόσο για την οικιστική ανάπτυξη όσο και για την κατασκευή επαγγελματικών κτιρίων, όπως κτίρια γραφείων, εμπορικά κέντρα και καταστήματα, βιομηχανικά κτίρια, νοσοκομεία, σχολεία, ξενοδοχεία, αποθήκες και εστιατόρια.

Εκ των πραγμάτων, μία από τις χώρες που θα πρωταγωνιστήσουν τα επόμενα χρόνια είναι η Κίνα, όπου μόνο σε ό,τι αφορά τις κατοικίες, προβλέπεται αύξηση της τάξεως του 60% την επόμενη δεκαετία, με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι το συνολικό απόθεμα το 2021 θα έχει ανέλθει σε 54 δισ. τ.μ.

2.908 κατοικίες αγόρασε η KWG Kommune

Συμφωνία για την απόκτηση οικιστικών συγκροτημάτων συνολικά 2.908 κατοικιών στη Γερμανία υπέγραψε πρόσφατα ο όμιλος KWG Kommune Wohnen, που αποτελεί και τη μεγαλύτερη της ιστορίας του. Η συνολική εκμίσθωση επιβάρυνε την ακίνητη αγορά με 202.146 τ.μ., ενώ το συνολικό τίμημα διαμορφώθηκε στα 89,5 εκατ. ευρώ (μόλις 443 ευρώ/τ.μ.), ποσό πάντως που είναι 9,2 μεγαλύτερο από το επίπεδο εισοδήμα που αποφέρουν τα εν λόγω ακίνητα από την ενοικίασή τους. Ωστόσο, η KWG, που πλέον διαχειρίζεται ένα χαρτοφυλάκιο σχεδόν 10.000 ακινήτων, σχεδιάζει έργα ανακαίνισής τους, με στόχο την αύξηση των εσόδων από ενοίκια, αλλά και τη μείωση του ποσοστού των κενών κατοικιών, μέσω της εύρεσης νέων ενοικιαστών.

που μία ώρα νοτιοδυτικά της βρετανικής πρωτεύουσας, με το υψηλότερο μέσο κόστος να ανέρχεται στα 3,7 εκατ. ευρώ.

Πάντως, όπως όλα δείχνουν, το 2013 δεν αναμένεται να συνεχιστεί ο εντυπωσιακός ρυθμός αύξησης στις τιμές των πολυτελών κατοικιών του κεντρικού Λονδίνου. Σύμφωνα με την εταιρεία παροχής υπηρεσιών ακινήτων Savills, κατά το τρέχον έτος οι τιμές αναμένεται

Η οδός Εγκερτον Κρέσεντ, κοντά στα Χάροντς, είναι η ακριβότερη όλης της χώρας, καθώς η μέση αξία του κάθε ακινήτου ανέρχεται στα 10 εκατ. ευρώ

Παρατείνεται η αγωνία στα ακίνητα

Μετά τις εκλογές θα εξεταστεί η αναθεώρηση της φορολογίας ακίνητης ιδιοκτησίας

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΣΕΪΤΑΝΙΔΗ**

Η υλοποίηση της μνημονιακής υποχρέωσης για την αναθεώρηση της φορολόγησης της ακίνητης ιδιοκτησίας παραμένει στο τραπέζι, παρά τη μη λήψη απόφασης από την Ολομέλεια της Βουλής. Ωστόσο, η Βουλή παραμένει δεσμευμένη να ψηφίσει πρόσθετο φόρο επί της ακίνητης ιδιοκτησίας, που θα αποφέρει στο Δημόσιο Ταμείο το ποσό

Η Βουλή παραμένει δεσμευμένη να ψηφίσει πρόσθετο φόρο επί της ακίνητης ιδιοκτησίας, που θα αποφέρει στο Δημόσιο Ταμείο το ποσό των 70 περίπου εκατομμυρίων ευρώ για το 2013

των περίπου 70 εκατ. ευρώ για το 2013, αφού προηγουμένως δοθεί επαρκής χρόνος στα μέλη του νομοθετικού σώματος για να μελετήσουν ενδελεχώς το σχετικό νομοσχέδιο.

Η διαβούλευση θα συνεχιστεί και κατά τις επόμενες ημέρες και, εάν κριθεί από τα κόμματα ότι μπορεί να συνέλθει η Επιτροπή Οικονομικών, να το συζητήσει και να καταλήξει θετικά για την προώθησή του προς ψήφισμα, τότε ο Πρόεδρος της Βουλής θα συγκαλέσει την Ολομέλεια

Με βάση την κυβερνητική πρόταση 262.491 φυσικά πρόσωπα, δηλαδή ποσοστό 78,39%, δεν θα πληρώσει φόρο ακίνητης περιουσίας.

σε συνεδρία πριν από τις εκλογές.

Το νομοσχέδιο για την ακίνητη περιουσία έχει ήδη εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Το νομοσχέδιο αφορά σ' ένα μεταβατικό σύστημα φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας, καθώς με βάση τη δέσμευση που υπάρχει στο Μνημόνιο θα πρέπει μέσα στο 2014 να γίνει επαναξιολόγηση των τιμών των ακινήτων, οι οποίες θα προσαρμωθούν στις σημερινές τιμές. Ο νόμος ουσιαστικά θα αφορά τη

φορολογία ακίνητης περιουσίας για το 2013. Με βάση το νομοσχέδιο ο υπολογισμός του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας θα γίνεται με βάση τους εξής συντελεστές:

Από 1 μέχρι 40 χιλιάδες ευρώ με αξίες του 1980 δεν θα υπάρχει φορολογία. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος, Στέφανος Στεφάνου, 262.491 φυσικά πρόσωπα, δηλαδή ποσοστό 78,39%, δεν θα πληρώσει φόρο ακίνητης περιουσίας. Σε ό,τι αφορά

τα νομικά πρόσωπα ένας αριθμός ιδιοκτητών που ανέρχεται σε 8.546 ή ποσοστό 48,60% δεν θα πληρώσει φορολογία. Συνολικά ένα ποσοστό 76,90% δεν θα πληρώσει φόρο ακίνητης περιουσίας.

Η δεύτερη κλίμακα είναι από τις 40 χιλιάδες ευρώ μέχρι τις 120 χιλιάδες ευρώ, με αξίες του 1980. Ο φορολογικός συντελεστής θα είναι 4 τοις χιλίοις, επιπλέον 61.791 ιδιοκτήτες (ποσοστό 18,45%), που θα πληρώσει ένα μέσο φόρο 257 ευρώ

και μέγιστο φόρο 480 ευρώ ετησίως.

Η τρίτη βαθμίδα είναι από τις 120 χιλιάδες και ένα ευρώ μέχρι τις 170 χιλιάδες ευρώ. Ο συντελεστής θα είναι 8 τοις χιλίοις, που σημαίνει ότι ένα ποσοστό του 1,6% θα πληρώνει μέσω φορολογία 1.127 ευρώ, με το μέγιστο ποσό να είναι 1.360 ευρώ ετησίως.

Από 170 χιλιάδες και ένα ευρώ μέχρι 300 χιλιάδες ευρώ ο φόρος θα είναι 12 τοις χιλίοις και θα επιπλέον 998 ιδιοκτήτες 1%, περίπου 3.657, με μέση φορολογία 2.592 ευρώ και μέγιστη 3.600 ευρώ.

Από 300 χιλιάδες και ένα ευρώ μέχρι 500 χιλιάδες ευρώ που επιπλέον 998 ιδιοκτήτες ή ποσοστό 0,2% θα πληρώνει μέσω φόρο 5.580 ευρώ και μέγιστο 7.500 ευρώ.

Από 500 χιλιάδες ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο που επιπλέον 315 ιδιοκτήτες η φορολογία θα είναι 18 τοις χιλίοις που σημαίνει ότι ο μέσος φόρος θα είναι περίπου 12 χιλιάδες ευρώ και ο μέγιστος 18 χιλιάδες ευρώ.

Από ένα εκατομμύριο και πάνω ο φορολογικός συντελεστής είναι 20 τοις χιλίοις. Μέχρι τα 3 εκατομμύρια επιπλέον 85 ιδιοκτήτες, και ο μέσος φόρος θα είναι σχεδόν 28.000 ευρώ και ο μέγιστος 60.000 ευρώ.

Η κυβέρνηση υπολογίζει ότι με αυτή τη φορολογία θα έχει τη δυνατότητα το κράτος να εισπράξει περίπου 120 εκατ. ευρώ και έχει φρονήσει υπόψη ότι από αυτή τη φορολογία θα υπάρχει απόδοση στο ύψος του 75% και ένα ποσό 90 εκατ. ευρώ θα μπορεί να εισπραχθεί.

seitanidis@kathimerini.com.cy

Κατά 50% μειώθηκε το κόστος στέγασης του ελληνικού κράτους

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ**

Σχεδόν στο μισό, σε σύγκριση με το 2010, αναμένεται να περιοριστούν φέτος τα ενοίκια που καταβάλλει το Δημόσιο για τη στέγαση των υπηρεσιών του, καθώς όλο και περισσότερα υπουργεία επιχειρούν τη συγκέντρωση των δραστηριοτήτων τους σε λιγότερα κτίρια. Συγκεκριμένα, σήμερα, το Δημόσιο έχει κατορθώσει να περιορίσει τις σχετικές δαπάνες κατά σχεδόν 4 εκατ. ευρώ μηνιαίως, καθώς για τα 2.353 κτίρια

Για τη στέγαση του συνόλου των υπηρεσιών του το ελληνικό Δημόσιο νοικιάζει 2.353 κτίρια

που νοικιάζει, καταβάλλει το ποσό των 6,81 εκατ. ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι σε ετήσια βάση, το κονδύλι δεν ξεπερνά τα 81,75 εκατ. ευρώ για τη στέγαση υπηρεσιών, ανεξάρτητα των αρχών, αποκεντρωμένων διοικήσεων και την Προεδρία της Δημοκρατίας. Εφόσον μάλιστα ολοκληρωθούν με επιτυχία μια σειρά από επιπλέον περικοπές που σχεδιάζουν κάποια υπουργεία, αλλά και αφού υλοποιηθεί η συγχώνευση ΔΟΥ και αστυνομικών τμημάτων, εκτιμάται ότι το μηνιαίο κόστος των ενοικίων που θα καταβάλλει το Δημόσιο θα περιοριστεί α-

Εφόσον ολοκληρωθεί με επιτυχία σειρά από επιπλέον περικοπές που σχεδιάζουν κάποια υπουργεία, αλλά και υλοποιηθεί η συγχώνευση ΔΟΥ και αστυνομικών τμημάτων, εκτιμάται ότι το μηνιαίο κόστος των ενοικίων που θα καταβάλλει το Δημόσιο θα περιοριστεί ακόμα και κάτω από τα 6 εκατ. ευρώ, έναντι ποσού που προσέγγιζε τα 12 εκατ. ευρώ το 2010.

Η πρώτη σοβαρή μείωση των ενοικίων επιβλήθηκε το 2011, όταν το Δημόσιο προχώρησε σε επαναδιαπραγμάτευση των μισθωτηρίων συμβολαίων με τους ιδιοκτήτες, με αποτέλεσμα να προκύψει μείωση της τάξεως των 2,13 εκατ. ευρώ μηνιαίως. Έτσι, το μηνιαίο έξοδο περιορίστηκε σε 8,95 εκατ. ευρώ, ή περίπου 107 εκατ. ευρώ ετησίως, έναντι πάνω από 130 εκατ. ευρώ που είχαν καταβληθεί το 2010. Η δεύτερη και ση-

μαντικότερη εξοικονόμηση, ύψους 3,92 εκατ. ευρώ μηνιαίως, επιβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2010, όταν τέθηκαν σε εφαρμογή οι διατάξεις του νόμου 4081/2012 για τα ενοίκια του Δημοσίου, ενώ επιπλέον 126.000 ευρώ μηνιαίως εξοικονομήθηκαν από την κατάργηση, συγχώνευση ή συστολέωση των ενοικίων που διαμορφώνονται μετά τις περικοπές των ενοικίων, όπως οι περικοπές των ενοικίων από τις περιφέρειες που έχουν μεταφερθεί στο Δημόσιο, καθώς μόνο στην Αττική υπολογίζεται ότι καταβάλλονται 675.000 ευρώ μηνιαίως.

Βάσει του νέου νόμου, προβλέπονται μειώσεις από 10% έως 25% στα ενοίκια κτιρίων που νοικιάζουν οι δημόσιες υπηρεσίες. Ειδικότερα, για ενοίκια έως 1.000 ευρώ/μηνιαίως, η μείωση ορίζεται σε ποσοστό 10%, για ενοίκια από 1.001 ευρώ έως 2.000 ευρώ, η μείωση διαμορφώνεται σε 15%, για ενοίκια από 2.001 έως 3.000 ευρώ σε 20% και για όσα ξεπερνούν τα 3.000 ευρώ, ορίζεται ο ανώτατος συντελεστής μείωσης της τάξεως του 25%. Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι οι μειώσεις γίνονται προοδευτικά. Δηλαδή, αν για ένα κτίριο το ποσό της μίσθωσης είναι π.χ. 20.000 ευρώ μηνιαίως, δεν εφαρμόζεται στο εν λόγω ποσό ο συντελεστής μείωσης του 25%.

Αντιθέτως, γίνεται μείωση 10% για τα πρώτα 1.000 ευρώ, 15% για τα επόμενα 1.000 ευρώ, ενώ ο ανώτατος συντελεστής του 25% εφαρμόζεται στο ποσό που υπολείπεται μετά τα 3.000 ευρώ, δηλαδή στις 17.000 ευρώ. Έτσι, σε μια τέτοια περίπτωση, η συνολική μείωση διαμορφώνεται σε 4.700 ευρώ, περιορίζοντας το τελικό ποσό από τις 20.000 ευρώ σε 15.300 ευρώ. Για την αλλαγή του μισθωτηρίου δεν απαιτείται νέο τροποποιητικό συμβόλαιο του Δημοσίου με τον ιδιοκτήτη, ενώ τα νέα ενοίκια που διαμορφώνονται μετά τις περικοπές δεν μπορούν να αυξηθούν πριν από την 1η Ιανουαρίου του 2015.

Ωστόσο, οι περικοπές των ενοικίων δεν θα περιοριστούν σε αυτό το σημείο. Ηδη, η επικείμενη μετε-

γκατάσταση του υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, στο κτίριο του πρώην Μινιόν, η οποία προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του έτους, θα εξοικονομήσει επιπλέον 320.000 ευρώ μηνιαίως. Σήμερα, το ΥΠΕΚΑ καταβάλλει περί τα 6 εκατ. ευρώ ετησίως, ή 500.000 ευρώ μηνιαίως για μισθώματα σε 28 διαφορετικά κτίρια. Στο νέο κτίριο, όπου θα συστεγαστούν όλες οι υπηρεσίες του υπουργείου, το μηνιαίο ενοίκιο θα διαμορφώνεται σε 180.000 ευρώ. Στα 4.500 τ.μ. του Μινιόν θα εγκατασταθούν συνολικά 1.200 εργαζόμενοι.

Νέα στέγη αναζητά όμως και το υπουργείο Τουρισμού, με τον σχετικό διαγωνισμό να τρέχει και να ολοκληρώνεται στις 21 Ιανουαρίου, όταν είναι η τελική προθεσμία για την κατάθεση προσφορών για την ενοικίαση νέου ακινήτου. Σήμερα, το υπουργείο μισθώνει το ακίνητο της οδού Αμαλίας, επιφάνειας 4.415 τ.μ., με μηνιαίο μίσθωμα 82.000 ευρώ, ενώ πριν από τις μειώσεις, το σχετικό ποσό ανέρχεται σε 130.000 ευρώ. Το υπουργείο αναζητά ένα ή περισσότερα κτίρια σε συγκρότημα κατά προτίμηση με δυνατότητα ενοικίασης ή γειτονικών κτιρίων, με στόχο την περαιτέρω μείωση του ποσού που καταβάλλει. Στο πλαίσιο αυτό, στόχος είναι η εξεύρεση ακινήτου της τάξεως των 4.500 τ.μ. για τη στέγαση της Κεντρικής Υπηρεσίας του υπουργείου, ή εναλλακτικά κτίριο 9.000 τ.μ. προκειμένου να στεγαστούν όλες οι υπηρεσίες του μαζι.

Κένσινγκτον και Τσέλσι, οι ακριβότερες περιοχές στη Βρετανία

Οι περιοχές του Κένσινγκτον και του Τσέλσι αποδείχθηκαν οι ακριβότερες σε όλη τη Μεγάλη Βρετανία με το πέρας του 2012, σύμφωνα με σχετική έρευνα της Lloyds TSB. Βάσει αυτής, η οδός Εγκερτον Κρέσεντ, κοντά στο πολυκατάστημα Χάροντς, είναι η ακριβότερη όλης της χώρας, καθώς η μέση αξία του κάθε ακινήτου ανέρχεται στα 10 εκατ. ευρώ. Είναι χαρακτηριστικό ότι συνολικά αυτή η περιοχή περιλαμβάνει 13 από τις 20 ακριβότερες οδούς της χώρας. Η δεύτερη ακριβότερη οδός βρίσκεται στη συνοικία του Γουίμπλεντον στο νοτιοδυτικό Λονδίνο, με μέση αξία ακινήτων της τάξεως των 6,4 εκατ. ευρώ.

Η πρώτη πεντάδα συμπληρώνεται από τρεις οδούς στο Κένσινγκτον (Κάμπντεν Χιλ Σκουέαρ, Μπλένχαϊμ Κρέσεντ και Λαντσόντουν Ρόουντ). Εκτός Λονδίνου, οι ακριβότερες οδοί απατώνται στο Σάρεϊ, μία περιοχή περι-

που μία ώρα νοτιοδυτικά της βρετανικής πρωτεύουσας, με το υψηλότερο μέσο κόστος να ανέρχεται στα 3,7 εκατ. ευρώ.

Πάντως, όπως όλα δείχνουν, το 2013 δεν αναμένεται να συνεχιστεί ο εντυπωσιακός ρυθμός αύξησης στις τιμές των πολυτελών κατοικιών του κεντρικού Λονδίνου. Σύμφωνα με την εταιρεία παροχής υπηρεσιών ακινήτων Savills, κατά το τρέχον έτος οι τιμές αναμένεται

Η οδός Εγκερτον Κρέσεντ, κοντά στα Χάροντς, είναι η ακριβότερη όλης της χώρας, καθώς η μέση αξία του κάθε ακινήτου ανέρχεται στα 10 εκατ. ευρώ

Όπως όλα δείχνουν, το 2013 δεν αναμένεται να συνεχιστεί ο εντυπωσιακός ρυθμός αύξησης στις τιμές των πολυτελών κατοικιών του κεντρικού Λονδίνου.

να παραμείνουν αμετάβλητες σε σχέση με το 2012, παρά τη μεγάλη ζήτηση από αγοραστές του εξωτερικού. Αλλάστε, ήδη κατά το 2012 και ιδίως κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, η αύξηση επιβραδύνθηκε σημαντικά, με αποκορύφωμα την μόλις 0,6% άνοδο του τελευταίου τριμήνου, σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Συνολικά το 2012 οι τιμές αυξήθηκαν κατά 5,3%, έναντι ανόδου 14,2% το 2011 και 21,3% το 2009.

Σε σχέση βέβαια με το 2007, και παρά το γεγονός ότι μεσολάβησε η παγκόσμια οικονομική κρίση, οι αξίες των πολυτελών κατοικιών στο Λονδίνο παραμένουν σε επίπεδα 24% υψηλότερα. Μάλιστα, τα πολύ ακριβά ακίνητα, αξίας άνω των 5 εκατ. ευρώ, κοστίζουν σήμερα 32% περισσότερο συγκριτικά με το πιο πρόσφατο υψηλότερο τους σημείο, που είχε καταγραφεί το 2007. Η κάμψη του ρυθμού ανόδου των τιμών

κατά το 2012 αποδίδεται στην υιοθέτηση αυστηρότερου προϋπολογισμού το 2012, που επιπλέον αρνητικά την ψυχολογία των επενδυτών, τουλάχιστον των Βρετανών.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι εφεξής η αγορά θα παραμείνει υποτονική. Το αντίθετο μάλιστα, καθώς η Savills αναμένει νέο κύκλο ανόδου αρχής γενομένης από το 2014, ενώ έως και τα τέλη του 2017 προβλέπεται συνολική αύξηση των τιμών κατά 25,6%. Η πρόσκαιρη ανάσχεση των αυξήσεων των τιμών οφείλεται στην υψηλότερη φορολογία, αλλά και στις δραστηκές περικοπές των μόνιμων ανώτερων στελεχών του χρηματοπιστωτικού κλάδου, από τους βασικούς κινητήριους μοχλούς της αγοράς κατοικίας του Λονδίνου, καθώς μεγάλο μέρος των κεφαλαίων αυτών κατευθύνονταν στο παρελθόν προς την κατεύθυνση της απόκτησης κατοικίας.

ΑΝΟΡΩΣΗ

Οι ικανότητες και τα τερτίπια του Ντουάρτε

Ο αρχισυντάκτης της ρουμανικής «Gazzetta Sport», Γιονούτ Πετρισόρφ, ακτινογραφεί το νέο απόκτημα της Ανόρθωσης. **Σελ. 3**

ΟΜΟΝΟΙΑ

Δύσκολα κρατιούνται στη ζωή τα υπόλοιπα τμήματα

Η «Κ» αναλύει την κατάσταση στα τέσσερα τμήματα της Ομόνοιας, φούτσαλ, βόλεια, μπάσκετ και ποδηλασία. **Σελ. 4**

ΑΠΟΕΛ

Το background των μεταγραφικών αλλαγών

Νέοι μεταγραφικοί προορισμοί και συνεργασίες και με άλλους μάντζερ δείχνουν αλλαγή στο σκηνικό προγραμματισμού του ΑΠΟΕΛ. **Σελ. 5**

SOS φωνάζει η Λεμεσός για το γήπεδο

Η «Κ» ανοίγει τον φάκελο του γηπεδικού στη Λεμεσό – Η ανάγκη να δημιουργηθεί ένα νέο γήπεδο στην πόλη είναι πλέον επιτακτική

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

«Σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να υπάρξει μαζική πτώση της κερκίδας. Από την άλλη, η αλήθεια είναι ότι εάν δεν ξεκινήσει η διαδικασία συντήρησης άμεσα, τότε πιθανόν να υπάρξουν τέτοιες αλλοιώσεις στις κερκίδες που θα μπορούσαν να προκαλέσουν μεμονωμένα ατυχήματα», μας ανέφερε αρμόδιος επιστήμονας που για χρόνια ασχολείται με το Τσίρειο Στάδιο.

Μολονότι το γηπεδικό πρόβλημα στη Λεμεσό είναι πλέον αποδεκτό από όλους τους αρμόδιους φορείς, το όλο θέμα καλύπτεται από ένα πέπλο απάθειας τόσο από τον ΚΟΑ όσο και από τους βουλευτές της πόλης και γενικότερα το κράτος.

Εν έτει 2013 η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κύπρου διαθέτει ένα μόλις γήπεδο α' κατηγορίας και αυτό γερασμένο, όπως τουλάχιστον ομιλούν οι επιστήμονες με τους οποίους επικοινωνήσαμε στην προσπάθειά μας να αλιεύσουμε πληροφορίες σχετικά με την ασφάλεια του Τσίρειου.

Τα τελευταία δύο χρόνια έχουν γίνει μελέτες από διαφορετικά γραφεία πολιτικών μηχανικών με σκοπό να διαπιστωθεί η στατικότητα των κερκίδων αλλά και του μεταλλικού στεγάστρου. Το συμπέρασμα που βγήκε μέσα από τις επιστημονικές έρευνες που έγιναν φέρει το Τσίρειο να μην αντιμετωπίζει πρόβλημα για να καταρρεύσει, ωστόσο διαπιστώθηκε ότι πρέπει άμεσα να ξεκινήσουν οι διαδικασίες συντήρησης προκειμένου να ανανεωθεί το γήπεδο. Πέραν της ασφάλειας των θεατών, που είναι μακράν το πιο σημαντικό ζήτημα που εξετάζεται και απασχολεί το ρεπορτάζ, προκύπτει και οικονομικό ζήτημα, αφού η καθυστέρηση που επιδεικνύεται από τους αρμόδιους φορείς για την υλοποίηση των βελτιωτικών έργων αναμένεται να επιβαρύνει σημαντικά στο προσεχές μέλλον τα ταμεία του κράτους. Η καθυστέρηση που επιδεικνύεται από τους αρμόδιους φορείς δεν αποκλείεται να σημάνει στα επόμενα χρόνια και το τέλος της λειτουργίας του γηπέδου, καθώς οι αλλοιώσεις που θα προκληθούν στις κερκίδες με το πέρασμα του χρόνου πιθανόν να μη γίνει εφικτό να διορθωθούν.

Πάντως, στο ενδεχόμενο που οι αρμόδιοι φορείς πάρουν την απόφαση να προβούν στις απαραίτητες επιδιορθώσεις παραχωρώντας το απαραίτητο οικονομικό κονδύλι, το ύψος του οποίου φτάνει τα 2,3 εκατ. με βάση το ρεπορτάζ, το Τσίρειο θα μπορεί να φιλοξενεί ποδοσφαιρικούς αγώνες για τα επόμενα δέκα χρόνια πληρώντας όλες τις προϋποθέσεις ασφαλείας.

«Η καθυστέρηση που επιδεικνύεται από τους αρμόδιους φορείς δεν αποκλείεται να σημάνει και το τέλος του Τσίρειου, καθώς πιθανόν να μη γίνει εφικτό να διορθωθούν οι αλλοιώσεις με το πέρασμα του χρόνου.»

Μελέτη του 2011 συμπέρανε ότι το γήπεδο χρειάζεται εκ βάθρων συντήρηση. Το στιγμιότυπο είναι από αγώνα του 1976.

«Κλείστε το και ξεκινήστε έργα»

Εντός του 2011 οι ομάδες της Λεμεσού ανέθεσαν σε συγκεκριμένο γραφείο πολιτικών μηχανικών να εξετάσει τη στατική επάρκεια του Τσίρειου και ακολουθώντας να γνωστοποιήσει τα αποτελέσματα της έρευνας σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Ερχόμενοι σε επικοινωνία με τον ειδικό που ηγήθηκε της έρευνας, μας ανέφερε ότι το αποτέλεσμα της μελέτης βγήκε τον Σεπτέμβριο του 2011. Το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα έγινε συνάντηση μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων (βλέπε ΓΣΟ και οι πολιτικοί του μηχανικού, ΚΟΑ και οι τρεις λεμεσιανές ομάδες).

Μέσα από τους εργαστηριακούς ελέγχους που έγιναν διαπιστώθηκε ότι υπάρχει ενανθράκωση του μπετόν που αποτελείται από αμιάντο κατά 2 εκατοστά η επιφάνεια των κερκίδων. Επιπλέον οι μελετητές παρατήρησαν ότι η μορφή του μεταλλικού στεγάστρου έχει φθαρεί σημαντικά, γεγονός που αυξάνει την ανάγκη να ξεκινήσει η διαδικασία συντήρησής του. Στη συ-

γκεκριμένη μελέτη δεν εξετάστηκε η οροφή του στεγάστρου, αφού δεν υπήρχαν τα απαραίτητα μέσα για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο.

Ουσιαστικά, η συγκεκριμένη μελέτη συμπέρανε ότι το γήπεδο χρειάζεται εκ βάθρων συντήρηση, κάτι που περιλαμβάνει τον πλήρη έλεγχο του στεγάστρου και ακολουθώντας το βήμα του με τις κατάλληλες μηχανικές. Ανάλογες κινήσεις διαπιστώθηκε ότι πρέπει να γίνουν και στις κερκίδες, αφού πρώτα οριστικοποιηθεί το αποτέλεσμα της στατικότητάς τους.

Το αποτέλεσμα της έκθεσης στάλθηκε στον ΓΣΟ, στους τεχνικούς του Συλλόγου, στον ΚΟΑ και φυσικά στις τρεις ομάδες της πόλης. Τα εμπλεκόμενα μέρη παρακάθισαν μάλιστα σε συσκέψη με κύριο θέμα συζήτησης το αποτέλεσμα της μελέτης. Η συσκέψη έγινε τον Σεπτέμβριο του 2011 στα γραφεία του ΓΣΟ κάτω από το Τσίρειο και άπαντες παραδέχθηκαν ότι το γήπεδο δεν βρίσκεται στην καλύτερη δυνατή κατάσταση και θα πρέπει άμεσα να γίν-

ουν οι απαραίτητες εργασίες. Από τη μεριά τους οι εκπρόσωποι των επιστημόνων που εκπόνησαν τη μελέτη ξεκαθάρισαν ότι οι κερκίδες δεν διατρέχουν προς το παρόν άμεσο κίνδυνο να καταρρεύσουν, ωστόσο θα χρειαστεί τους επόμενους μήνες να γίνουν τα έργα συντήρησης. Μάλιστα, προέτρεψαν όλες τις μεριές να είναι απόλυτα έτοιμες να ξεκινήσουν τα έργα με το πέρας της προηγούμενης σεζόν και να εκπληρωθούν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου καλοκαιριού.

Επικοινωνώντας με το γραφείο των πολιτικών μηχανικών δεκαέξι μήνες μετά το τέλος της έρευνάς τους, μας ανέφεραν ότι επί της ουσίας δεν έχει γίνει τίποτα παρά μόνο κάποιες επιδιορθώσεις στην ανατολική κερκίδα του γηπέδου.

Σ' αυτό ακριβώς το σημείο παρατηρείται η αδιαφορία που επιδεικνύουν όλοι οι αρμόδιοι φορείς, όταν μάλιστα στην πιο πάνω μελέτη συμφωνούσαν και οι μηχανικοί του ΓΣΟ, με τους οποίους επίσης μιλήσαμε επί του θέματος.

Το Τσίρειο αντέχει εάν και εφόσον...

Τον Σεπτέμβριο του 2011 ξεκίνησαν επίσης δύο μελέτες τις οποίες ανέθεσε ο ΓΣΟ σε δύο διαφορετικά γραφεία πολιτικών μηχανικών. Η μία μελέτη είχε ως θέμα τη στατικότητα των κερκίδων και την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το μπετόν και η άλλη αφορούσε αποκλειστικά την ανθεκτικότητα του μεταλλικού στεγάστρου. Και οι δύο έρευνες συμφωνούσαν στο αποτέλεσμα ότι το Τσίρειο δεν αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο να καταρρεύσει, συνεπώς οι φιλάθλοι που το επισκέπτονται παραμένουν ασφαλείς.

Μιλώντας με τον αρμόδιο επιστήμονα που συμμετείχε στους εργαστηριακούς ελέγχους για τη στατικότητα των κερκίδων, μας ανέφερε ότι ο σκελετός τους είναι αρκετά ισχυρός, ωστόσο το πρόβλημα επικεντρώνεται στην επιφάνεια των κερκίδων, στην οποία παρατηρείται ουσιαστική φθορά. Ένας από τους κυριότερους λόγους που προκαλείται η φθορά έχει να κάνει με τον τρόπο που εγκαταστάθηκαν τα καθίσματα στις κερκίδες πριν από μερικά χρόνια, γεγονός που συσσωρεύει την υγρασία στην επιφάνεια της κατασκευής.

Αξίζει πάντως να αναφερθεί ότι η ισχύς του σκελετού του Τσίρειου Στάδιου έχει πενταπλασιαστεί σε σχέση με την αρχική του μορφή, καθώς με την παρέμβαση –την πρώτη φορά πριν από είκοσι χρόνια και την τελευταία πριν από δέκα– οι επιστήμονες ενδυναμώσαν σε μεγάλο βαθμό τη στατι-

«Σε καμία περίπτωση δεν πρόκειται να υπάρξει μαζική πτώση της κερκίδας. Αν όμως δεν ξεκινήσει άμεσα η διαδικασία συντήρησης, τότε πιθανόν να υπάρξουν αλλοιώσεις στις κερκίδες και μεμονωμένα ατυχήματα»

κότητα του γηπέδου. Το πρόβλημα, όπως αναφέρεται και πιο πάνω, έχει να κάνει με την επιφάνεια των κερκίδων, η φθορά των οποίων θα μεγαλώνει με το πέρασμα του χρόνου:

«Όπως σας έχουμε ενημερώσει, το Τσίρειο δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα να υπάρξει μαζική πτώση της κερκίδας ή του μεταλλικού στεγάστρου. Από την άλλη, μπορεί να παρατηρηθεί στο μέλλον μια τρύπα σε κάποιο σημείο των κερκίδων με αποτέλεσμα κάποιος να παραπατήσει και να του προκληθεί ζημιά. Υπάρχει και το ενδεχόμενο, εάν δεν κάνουμε κάτι, να ξεπηδήσει ένα κομμάτι σίδερο, το οποίο μπορεί να προκαλέσει ζημιά στον οποιονδήποτε», μας ανέφεραν οι ειδικοί που ασχολούνται με τα θέματα του Τσίρειου.

Όσον αφορά το μεταλλικό στέγα-

στρο, το αποτέλεσμα της μελέτης απορρίπτει επίσης το ενδεχόμενο να καταρρεύσει, ωστόσο, όπως και στις κερκίδες, τα βελτιωτικά έργα κρίνονται ως απαραίτητα.

Μάλιστα, οι ειδικοί, στην κουβέντα που είχαμε μαζί τους, μας επισήμαναν την ανάγκη να γίνουν άμεσα τα έργα, γιατί σε διαφορετική περίπτωση μπορεί να εκμηδυνιστεί η πιθανότητα διορθώσεως του γηπέδου, ενώ είναι δεδομένη η οικονομική επιβάρυνση των δημοσίων ταμείων όσο καθυστερούν τα έργα:

«Το εγκληματικό στην όλη υπόθεση δεν έχει να κάνει προς το παρόν με την ασφάλεια των θεατών. Η απάθεια που δείχνουν οι αρμόδιοι φορείς είναι δεδομένο ότι θα επιβαρύνει σημαντικά τα ταμεία του κράτους, γιατί εάν δεν υπάρξει λύση στο γηπεδικό πρόβλημα στη Λεμεσό, τότε τα έργα στο Τσίρειο Στάδιο θα είναι επιτακτικής ανάγκης στο άμεσο μέλλον. Μόνο που, όσο περνά ο καιρός, το κόστος επιδιορθώσεως του Τσίρειου θα υπερπολλαπλασιαστεί, με αποτέλεσμα να χάσει λεφτά το κράτος και κατ' επέκταση ο φορολογούμενος πολίτης», ήταν η χαρακτηριστική τοποθέτηση του συνολικότη μας.

Στη συνέχεια, μας ξεκαθάρισε ότι στο εγγύς μέλλον υπάρχει πιθανότητα να αλλάξει με την επιπλέον φθορά που θα προκληθεί, να μην είναι καν εφικτό η προσπάθεια της συντήρησης, καθώς δύσκολα επιστήμονας θα αναλάβει να ανανεώσει ένα κτήριο του ο-

Το κονδύλι για τις επιδιορθώσεις φτάνει τα 2,3 εκατ. και με αυτό το Τσίρειο θα μπορεί να φιλοξενεί αγώνες για τα επόμενα δέκα χρόνια πληρώντας όλες τις προϋποθέσεις ασφαλείας.

ποίου η δομή θα θεωρείται διαλυμένη. Με βάση τα μέχρι στιγμής δεδομένα, εάν οι αρμόδιοι φορείς αποφασίσουν να προχωρήσουν στην εκπόνηση των βελτιωτικών έργων, το Τσίρειο θα αποκτήσει όλες τις προϋποθέσεις ασφαλείας για τα επόμενα δέκα χρόνια, όσον αφορά τις κερκίδες, ενώ το μεταλλικό στέγαστρο θα έχει ανανεωθεί με σκοπό να αντέξει για τα επόμενα πενήντα χρόνια. Εννοείται ότι με το πέρας του χρονικού διαστήματος που αναφέραμε θα πρέπει να γίνει νέος γενικός έλεγχος.

Προς το παρόν, όπως τα αποτελέσματα των ερευνών αναφέρουν, το γήπεδο για να ανανεωθεί θα χρειαστεί ένα κονδύλι της τάξης των 2,1 εκατ. ευ-

ρώ. Το 1,3 εκατ. αφορά αποκλειστικά τις εργασίες για την ενδυνάμωση των κερκίδων και οι υπόλοιπες 800.000 θα επενδυθούν για την ανανέωση των μεταλλικών στεγάστρων. Αξίζει πάντως να αναφερθεί ότι οι επιστήμονες μας ανέφεραν ότι, παίρνοντας ένα κονδύλι της τάξης των 500-600 χιλιάδων ευρώ, θα μπορούσαν να υλοποιήσουν μεγάλο αριθμό εργασιών που αφορούν τις κερκίδες, εξασφαλίζοντας την απόλυτη ασφάλεια των θεατών.

Άμεση βελτίωση της κατάστασης χρειάζεται κυρίως η ανατολική κερκίδα του γηπέδου, στην οποία μάλιστα τον Σεπτέμβριο του 2011 έγιναν κάποιες εργασίες που στοίχισαν 25.000 ευρώ.

Το μπαλάκι στον ΚΟΑ

Το πρόβλημα της στασιμότητας των διαδικασιών που πρέπει να γίνουν επικεντρώνεται αποκλειστικά στο οικονομικό κομμάτι και στο κονδύλι που πρέπει ο ΚΟΑ να παραχωρήσει. Μιλώντας μας, ο πρόεδρος του ΓΣΟ, Νεοκλής Θωμάς, μας ξεκαθάρισε ότι ο σύλλογος δεν έχει ούτε στο ελάχιστο την οικονομική δυνατότητα για να προβεί στις εργασίες.

«Εμείς με τη σειρά μας έχουμε ενημερώσει τον ΚΟΑ και έχουμε αποστείλει όλα τα αποτελέσματα των μελετών που έχουν κάνει οι τεχνικοί μας. Με βάση επίσημα έγγραφα που έχουμε ενυπόγραφοι, οι μελέτες έχουν σταλεί στις 5 Ιανουαρίου του 2012. Στις 25 Ιουλίου του ίδιου έτους ο ΚΟΑ μάς απάντησε ζητώντας μας να διευκρινίσουμε οι ειδικοί τον χρόνο ζωής που θα έχει το γήπεδο εάν και εφόσον γίνουν τα βελτιωτικά έργα. Οι επιστήμονες που επιμελήθηκαν την έρευνα για τις κερκίδες και το μεταλλικό στέγαστρο ανταποκρίθηκαν δύο εβδομάδες αργότερα και εμείς με τη σειρά μας στείλαμε στις 8 Αυγούστου την απάντησή μας στον ΚΟΑ. Έκτοτε δεν υπάρχει καμία ανταπόκριση από τον Οργανισμό», μας ανέφερε ο πρόεδρος του ΓΣΟ.

Τα συμπεράσματα δικά σας...

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

«Δεν θα εξετάσουμε»

Προαποφασισμένοι ότι δεν θα εξετάσουν την ένσταση του Απόλλωνα κατά του κύριου του αγώνα με την ΑΕΛ για αντικανονική του συμμετοχή του Ντίτσα Ζούνιορ, ήταν τα μέλη της Δικαστικής. Μάλιστα, ενημέρωσαν τις ενδιαφερόμενες πλευρές να μην κάνουν τον κόπο να παρευρεθούν, ενώ όσοι πήγαν τους έδιωξαν. Πλέον η Δικαστική διαλύθηκε και θα ανασυσταθεί με νέα σύνθεση.

Πανηγυρίζει ο Μάρα

Τρίβει τα χέρια του από ικανοποίηση ο Ρουμάνος ατζέντης Μπογκνάν Μάρα. Είναι η μόνιμη πηγή «ψωνίσματος» της Ανόρθωσης και βλέπει πως οι πελάτες του βγάζουν μάτια στην «Κυρία». Αν πάρει τον τίτλο η ομάδα της Αμμοχώστου, ο Μάρα θα έχει την ευθύνη για τις τουλάχιστον τρεις μεταγραφές του ερχόμενου καλοκαιριού.

Πήραν ξανά... μικρόφωνο

Μετά από καιρό, παίκτης του ΑΠΟΕΛ μίλησε στην κάμερα της επίσημης ιστοσελίδας της ομάδας. Η αλλαγή του κλίματος μετά τις νίκες επί ΑΕΛ (κύπελλο) και Απόλλωνα (πρωτάθλημα), επέτρεψαν και στους αρμοδίους να δώσουν μικρόφωνο και πάλι στους παίκτες.

Τους πείραξε έντονα

Στο σωματείο του ΑΠΟΕΛ υποστηρίζουν ότι για δικούς του λόγους ο Κωστάκης Κουτσοκούμνης πολεμάει το σωματείο, όμως αυτό που τους πείραξε έντονα είναι η συνομιλία του με τους Τουρκοκύπριους για τη επανένωση του κυπριακού ποδοσφαίρου και αποτελεί έναν από τους κύριους λόγους που ο πρόεδρος της ΚΟΠ διεγράφη από τη λίστα των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ομάδας.

Δεν ήταν τόσο τραγικός

Μπορεί γι' ακόμη μία αγωνιστική οι διαπίψεις να δέχτηκαν αρκετή κριτική, όμως σε κάποια σημεία αυτά ήταν άδικη. Η στήλη έχει άποψη για το Αλκί-Ανόρθωση, όπου ο Μάριος Παναγιώτ δεν ήταν τόσο τραγικός όσο λέχθηκε. Κάτι με το οποίο συμφωνούν και στον χώρο της διαπίσης. Συγκεκριμένα, η κόκκινη στον Σανταμαρία θεωρείται σωστή απόφαση, αφού την ώρα της παράβασης υπήρχε ευκαιρία επίτευξης τέρματος, ενώ σωστό ήταν και το πέναλτι, αφού το χέρι του ομοσπονδίου ήταν σε αφύσικη θέση. Λάθος ήταν που δεν κτηνιάστηκε ο Γιάννης Οκκάς για το σκληρό φάουλ στον Κασέκε.

Ευκαιρία εξοικονόμησης χρήματος

Η παραχώρηση σημαντικών ποδοσφαιριστών

Σοκαριστικό είναι το στιγμιότυπο της δήλωσης του Λανς Άρμστρονγκ στην Όπρα, πριν από λίγες μέρες, ότι «το κοκτέιλ μου ήταν η ΕΡΟ, οι μεταγγίσεις αίματος και η τεστοστερόνη».

του Ολυμπιακού σε άλλη ομάδα είναι από τις μοναδικές λύσεις για εισροή χρήματος στην ομάδα της Λευκωσίας, που ταλανίζεται εδώ και καιρό από τα οικονομικά προβλήματα. Το θετικό για τους μαυροπράσινους είναι ότι έχουν κάποια απόσταση από την επικίνδυνη ζώνη, που τους κάνει πιο άνετους στο να αφήσουν κάποιο παίκτη «κλειδί» να φύγει από την ομάδα στα μέσα της περιόδου.

Άμεση δημοσίευση

Μόλις λίγες ώρες μετά την ολοκλήρωση των περιόδου 70 αγώνων για το Πρωτάθλημα Ακαδημιών «Φούρνοι Ζορπάς», που διεξάγονται τα πρωινά κάθε Σαββάτου, η ιστοσελίδα της ΠΟΑΠ (Παγκύπρια Ομοσπονδία Ακαδημιών Ποδοσφαίρου) ανεβάζει σκορ και βαθμολογίες. Πρόκειται για ένα τεράστιο φορτίο δουλειάς, που γίνεται όμοια άμεσα, με τους 2000 ποδοσφαιριστές και γονείς τους να ενημερώνονται χωρίς χρονστρίβη για τις εξελίξεις στο πρωτάθλημα.

Χωρίς μπάσκετ η Cyta

Της τελευταίας αγωνιστικής δεν υπήρχε ζωντανή τηλεοπτική κάλυψη των αγώνων του πρωταθλήματος μπάσκετ από τη CytaVision. Η στήλη επικοινωνήσε με τη Cyta για να μάθει τι ακριβώς συμβαίνει. Όπως μας ενημέρωσαν, δεν μεταδίδονταν εξαιτίας κάποιων αλλαγών στο πρόγραμμα των αγώνων. Από άλλη πηγή μας λέχθηκε ότι ο λόγος ήταν οικονομικός, όμως όπως μας είπαν «καμία σχέση, η Cyta δεν έχει οικονομικό πρόβλημα». Όσο για το αν θα ξαναρχίσουν οι μεταδόσεις, μας είπαν πως πρόθεση είναι να συνεχιστούν κανονικά.

Κλειστό στίβο μόνο στο «Φλωράκης»

Το 2010 διεξήχθη για πρώτη φορά στην Κύπρο ημερηδία κλειστό στίβο, στο πολυπροσπονητήριο «Ευάγγελος Φλωράκης». Το συγκεκριμένο

κλειστό, πίσω από το Μακάρειο στάδιο, είναι το μοναδικό στο νησί μας που μπορεί να φιλοξενήσει αγώνες στίβου. Όμως όχι όλα τα αγωνίσματα... Λόγω της διαρρύθμισης του «Ευάγγελος Φλωράκης», σ' αυτό μπορούν να διεξαχθούν μόνο αγώνες δρόμου σε ευθεία (60 μ. και εμπόδια) και μήκος.

Καλά νέα για Ιωάννου-Παρέλλη

Η στήλη άκουσε κάποιες φήμες ότι οι Κυριάκος Ιωάννου και Απόστολος Παρέλλης, παρά τις εξαιρετικές τους επιδόσεις και παρουσία στους πρόσφατους Ολυμπιακούς Αγώνες, θα έμειναν εκτός της α' κατηγορίας του σκεδιστικού στίβου του ΚΟΑ. Αυτό επειδή τερμάτισαν στη 13η θέση σε 7' ύψος και Διακοβολία και όχι στην πρώτη 12άδα. Επικοινωνήσαμε με μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, ο οποίος μας τόνισε ότι κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να γίνει και οι δύο αθλητές θα παραμείνουν κανονικά στην α' κατηγορία.

Επαφές με Βύντρα η Ανόρθωση

Σε προχωρημένες συζητήσεις με τον Λουκά Βύντρα ήταν η διοίκηση της Ανόρθωσης, στην περίπτωση του οποίου θα στρεφόνταν αν ναυαγούσαν οι προσπάθειες απόκτησης του Ντούρτε. Ο Ελλαδίτης μπακ θα έμεινε ελεύθερος από τον Παναθηναϊκό και οι απαιτήσεις του ήταν κοντά στις 100.000 ευρώ ετησίως.

Γαλαζοκίτρινη και σέξι

Αποκλειστικά για την τελευταία έκδοση του ανανεωμένου περιοδικού «Θρύλος» φωτογραφήθηκε η αρχηγός της ομάδας μπάσκετ του CytaVision ΑΠΟΕΛ, Βαλέρια Σελλά. Η όμορφη 20χρονη Θεσσαλονικιά δήλωσε πως «στην Κύπρο θα είμαι μόνο για τον ΑΠΟΕΛ», σκορπώντας χαμόγελα στον ανδρικό πληθυσμό που έχει ακόμα έναν λόγο να παρακολουθεί το γυναικείο πρωτάθλημα μπάσκετ.

Στον Πλατινί ο Μαργκάσα

Το μουσείο Πλατινί στη Μοσφιλωτή επισκέφτηκε πρόσφατα ο Ρενάτο Μαργκάσα. Ο Πορτογάλος ποδοσφαιριστής της Ομόνοιας πήγε με παρέα στο χωριό και αφού πρώτα θαύμασε το ομολογούμενως εντυπωσιακό χώρο προς τιμή του Γάλλου αστέρα του ποδοσφαίρου, στη συνέχεια απόλαυσε το φαγητό της ταβέρνας. «Του άρεσε πολύ, ενθουσιάστηκε», είπε στη στήλη ο ιδιοκτήτης του μουσείου, Φίλιππος Πλατινί για την επίσκεψη του Μαργκάσα.

ΛΑΘΟΣ ΠΑΣΑ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Η ΑΕΚ από την εξωτερική

Οι επιδόσεις της ΑΕΚ δεν μπορούν να αφήνουν κανένα αδιάφορο, πόσο μάλλον τις ομάδες που παλεύουν για τα πάνω διαζώματα της βαθμολογίας. Η ομάδα της Λάρνακας απέδειξε ότι έχει αντοχές και μπορεί να κρατηθεί σε ψηλά επίπεδα.

Με τα όσα έδειξε, μέχρι στιγμής, το δεδομένο είναι ότι η ΑΕΚ για την ώρα είναι εκεί και έχει σχεδόν «κλειδώσει» θέση στην τετράδα. Μπορεί να μη λογαριάζεται στους βασικούς διεκδικητές του τίτλου, όμως καραδοκεί για να ανεβεί ακόμη πιο ψηλά στη βαθμολογία.

Τα τελευταία χρόνια -ουσιαστικά από τον καιρό (2010) που επέστρεψε από τη β' κατηγορία- κάνει σταδιακά βήματα προς τα εμπρός. Βοήθεια σε αυτή την όδο έδωσε η παρουσία στην ομάδα ισχυρών προσωπικοτήτων, που άλλαξαν προς το καλύτερο την εικόνα και το προστίζ των Λαρνακένων.

Και η πορεία της ομάδας της Λάρνακας αποτελεί παράδειγμα και για τους υπόλοιπους, δείχνοντας ότι δεν χρειάζεται η σπατάλη πολλών χρημάτων για τη δημιουργία μιας δυνατής ομάδας που να μπορεί να πρωταγωνιστήσει.

Το πιο σημαντικό και από τα ίδια τα επιτεύγματα της ομάδας της Λάρνακας είναι ότι αντέχει να βρίσκεται στις επάλξεις και χρόνο με τον χρόνο ανεβάνουν οι προσδοκίες και οι φιλοδοξίες της ομάδας και βάζω στοίχημα ότι δεν θα αρνηθεί ο καιρός που η ΑΕΚ θα πανηγυρίσει και κάποιο τίτλο.

Η επιτυχία των ανθρώπων της ομάδας της Λάρνακας έγκειται σε μεγάλο βαθμό και στο καθεστώς που επικρατεί στους κτηνιστήριους. Χωρίς πολύ χρήμα (το μπάζει κυμαίνεται κοντά στα 3 εκατομμύρια), η ΑΕΚ προχωράει προς υλοποίηση των στόχων της, δουλεύοντας με μεθοδικό τρόπο.

Οι μεγάλες τυμπακοκουσίες δεν είναι στο ρεπερτόριο των διοικούντων και σε καμία περίπτωση δεν μπαίνουν στη διαδικασία να «μπελτεχτούν» σε παραπονητικές κουβέντες σε θέματα διαπίσης ή αποδόσεων της Δικαστικής Επιτροπής. Δεν τους νοιάζει να κερδίσουν τις εντυπώσεις εκτός του αγωνιστικού χώρου, και για την ώρα αυτό δεν τους βγαίνει καθόλου σε κακό.

Δεν ξέρουμε πού θα καταλήξει στο τέλος της χρονιάς η ομάδα της Λάρνακας, αφού τα πάντα αλλάζουν σε μικρό χρονικό διάστημα. Ούτε μπορούμε να πούμε με σιγουριά για πόσο ακόμα θα κρατήσει η ανοδική της πορεία, όμως κανείς δεν μπορεί να παραγνωρίσει την προσπάθεια που γίνεται τα τελευταία χρόνια.

stelious@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ - Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

14:30 ΑΝΟΡΘΩΣΗ - ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ LTV1
17:00 ΕΝΩΣΗ - ΑΛΚΗ CytaVision1
19:00 ΑΕΛ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ LTV SportsHD

ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

15:00 ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ - ΠΑΤΑΝΙΑ Novasports1
17:15 ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ - ΠΑΣ ΓΙΑΝΝΕΝΑ Novasports1
17:15 ΞΑΝΘΗ - ΚΕΡΚΥΡΑ Novasports3
19:30 ΑΡΗΣ - ΑΕΚ ΑΘΗΝΩΝ Novasports1

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

13:00 ΟΣΑΣΟΥΝΑ - ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ
18:00 ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ - ΣΑΡΑΓΟΣΑ LTV1
20:00 ΑΤΛΕΤΙΚΟ - ΛΕΒΑΝΤΕ LTV Sports1
22:00 ΒΑΛΕΝΘΙΑ - ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ LTV SportsHD

ΙΤΑΛΙΑ - ΣΕΡΙΕ Α

13:30 ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ - ΝΑΠΟΛΙ CytaVision1
16:00 ΜΙΛΑΝ - ΜΠΟΛΟΝΙΑ CytaVision2
16:00 ΑΤΛΑΝΤΑ - ΚΑΛΙΑΡΙ
16:00 ΚΙΕΒΟ - ΠΑΡΜΑ
16:00 ΤΖΕΝΟΑ - ΚΑΤΑΝΙΑ
16:00 ΠΕΣΚΑΡΑ - ΤΟΡΙΝΟ
16:00 ΣΙΕΝΑ - ΣΑΜΠΙΝΤΟΡΙΑ
21:45 ΡΟΜΑ - ΙΝΤΕΡ CytaVision1

ΓΑΛΛΙΑ - ΛΙΓΚ 1

15:00 ΜΠΑΣΤΙΑ - ΡΕΝ
18:00 ΛΙΛ - ΝΙΣ
22:00 ΜΠΟΡΝΤΟ - ΠΑΡΙ ΣΕΝ ΣΕΡΜΕΝ

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

15:30 ΤΣΕΛΣΙ - ΑΡΣΕΝΑΛ LTV PremierHD
18:00 ΤΟΤΕΝΑΜ - ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ F. LTV PremierHD

ΓΕΡΜΑΝΙΑ - ΜΠΟΥΝΤΣΕΛΙΓΚΑ

16:30 ΝΥΡΜΒΕΡΓΗ - ΑΜΒΟΥΡΓΟ

18:30 ΝΤΙΣΕΑΝΤΟΡΦ - ΑΟΥΓΚΣΜΠΟΥΡΓΚ

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΘΝΩΝ ΑΦΡΙΚΗΣ - ΦΑΣΗ ΟΜΙΛΩΝ

17:00 ΓΚΑΝΑ - ΔΑ ΚΟΝΓΚΟ Eurosport
20:00 ΜΑΛΙ - ΝΙΓΗΡΑΣ Eurosport

ΕΛΛΑΔΑ - Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

15:00 ΡΕΘΥΜΝΟ - ΚΑΒΑΛΑ
17:00 ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ - ΠΑΟΚ CytaVision3

ΔΕΥΤΕΡΑ 21 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΑ - ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ

19:30 ΒΕΡΟΙΑ - ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ Novasports2

ΑΓΓΛΙΑ - ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ

22:00 ΣΑΟΥΘΑΜΠΤΟΝ - ΕΒΕΡΤΟΝ

ΙΣΠΑΝΙΑ - ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ

22:30 ΜΠΕΤΙΣ - ΑΘΛΕΤΙΚ LTV SportsHD

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΘΝΩΝ ΑΦΡΙΚΗΣ - ΦΑΣΗ ΟΜΙΛΩΝ

17:00 ΖΑΜΠΙΑ - ΑΙΘΙΟΠΙΑ Eurosport
20:00 ΝΙΓΗΡΙΑ - ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ Eurosport

ΕΛΛΑΔΑ - Α1 ΜΠΑΣΚΕΤ

17:00 ΑΠΟΛΛΩΝ ΠΑΤΡΑΣ - ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ

ΤΡΙΤΗ 22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΘΝΩΝ ΑΦΡΙΚΗΣ - ΦΑΣΗ ΟΜΙΛΩΝ

17:00 ΑΚΤΗ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ - ΤΟΓΚΟ Eurosport
20:00 ΤΥΝΗΣΙΑ - ΑΙΓΥΠΤΟΣ Eurosport

ΑΓΓΛΙΑ - ΛΙΓΚ ΚΑΠ ΗΜΙΤΕΛΙΚΑ

21:45 ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ - ΜΠΡΑΝΤΦΟΡΝΤ

ΤΕΤΑΡΤΗ 23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΚΥΠΡΟΣ - ΚΥΠΕΛΛΟ ΦΑΣΗ ΤΩΝ «16»

16:00 ΑΛΚΗ - ΑΝΟΡΘΩΣΗ LTV Sports2
18:00 ΑΠΟΕΛ - ΑΕΛ LTV1
19:00 ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ - ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ CytaVision1

ΚΥΠΕΛΛΟ ΕΘΝΩΝ ΑΦΡΙΚΗΣ - ΦΑΣΗ ΟΜΙΛΩΝ

17:00 ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ - ΑΝΓΚΟΛΑ Eurosport
20:00 ΜΑΡΟΚΟ - ΠΡΑΣΙΝΟ ΑΚΡΟΤΗΡΙ Eurosport

DE ZABOV / Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

«Αποποδοσφαιροποίηση» εδώ και τώρα...

Τεράστιο ενδιαφέρον επέδειξαν οι αναγνώστες διαβάζοντας για την πετυχημένη πορεία του Κώστα Φίλιππου στο διεθνές στερέωμα. Η είδηση, που δημοσιεύτηκε στο www.kathimerini.com.cy αλλά και στο www.24sports.com.cy στις αρχές της εβδομάδας, μετατράπηκε σε talk of the town στη Λεμεσό, που βλέπει ένα ακόμη παιδί της να διαπρέπει στο διεθνές στερέωμα.

Ο 33χρονος συμπατριώτης μας συγκαταλέγεται στους κορυφαίους στο Mixed Martial Arts (MMA), άθλημα το οποίο περιλαμβάνει ένα κράμα πολεμικών τεχνών και απολαμβάνει την εκτίμησή εκατομμυρίων φιλάθλων ανά τον πλανήτη. Σε αντίθεση πάντως με την αναγνώριση που έχει σε άλλες χώρες, ο ίδιος ο Κώστας ποτέ δεν έγινε γνωστός στη χώρα μας.

Και πώς να γίνει... αφού στη χώρα μας η αθλητική παιδεία περιορίζεται στο ποδόσφαιρο και σ' ό,τι υπάρχει γύρω απ' αυτό (βλ. διαπίτες, παρά-

γοντες κτλ.). Καμιά φορά, η αλήθεια, στρέφουμε το ενδιαφέρον μας στην προσπάθεια που κάνουν κάποιοι συμπατριώτες μας σε διεθνείς διοργανώσεις, χωρίς όμως να εκτιμούμε την προσπάθεια παρά μόνο την επιτυχία.

Αυτό πάντως που βγαίνει μέσα από τη δημοσίευση της είδησης για τη σπουδαία καριέρα που κάνει ο συμπατριώτης μας είναι ότι ο κόσμος έχει πλέον την ανάγκη να απαλλαγεί από το ποδόσφαιρο και όλα αυτά που το περιτριφυρίζουν.

Μάλιστα, τούτες τις ημέρες, με το Αυστραλιανό Όπεν να βρίσκεται σε εξέλιξη, ο κόσμος το 'χει ρίξει στο τένις και στην προσπάθεια που έκανε ο Μάρκος Παγδατής για διάκριση. Μπορεί να αποκλείστηκε τελικά από τον Νταβίντ Φερέρ, αλλά ο Κύπριος για άλλη μια φορά παρακολούθησε στενά την πορεία του.

Ο σημαντικότερος πάντως παράγοντας για να

στραφεί η προσοχή της κοινής γνώμης σε άλλα αθλήματα είναι η προβολή τους μέσω των ΜΜΕ. Άλλωστε, κακά τα ψέματα, ο κύριος υπεύθυνος για την άγνοια των φιλάθλων όσον αφορά τα άλλα αθλήματα πλην του ποδοσφαίρου είναι χωρίς καμία αμφιβολία ο Τύπος.

Γνωρίζοντας ότι το ποδόσφαιρο είναι αυτό που πουλάει στην Κύπρο, ποτέ δεν έγινε συλλογική προσπάθεια εκ μέρους των δημοσιογράφων ή ακόμη και της ιδιοκτησίας των ΜΜΕ για να ενημερωθεί ο κόσμος για άλλα αθλήματα εξίσου ενδιαφέροντα.

Με λίγα λόγια, φαίνεται, έστω δειλά-δειλά, η ανάγκη του κοινού να ασχοληθεί με διαφορετικά σπορ και να αποκομίσει έτσι διαφορετικού τύπου εμπειρίες, αντί να ασχολείται με κακούς διαπίτες, κουτοπόνηρους παράγοντες, αμφιβόλου αξίας παίκτες, κουλινγκάους και πολιτικές σκοπιμότητες...

Οι ικανότητες και τα τερτίπια του Ντουάρτε

Ο αρχισυντάκτης της ρουμανικής «Gazzetta Sport», Γιονούτ Πετρισόρφ, ακτινογραφεί το νέο απόκτημα της Ανόρθωσης

Του ΣΙΜΟΥ ΠΑΦΙΤΗ

Ως «σκυλιά» στα ανασταλτικά του καθήκοντα και ικανότατο στα επιθετικά, σκιαγραφεί το νέο μεταγραφικό απόκτημα της Ανόρθωσης, Ρουί Ντουάρτε, ο εκ των αρχισυντακτών της ρουμανικής εφημερίδας «Gazzetta Sport» Γιονούτ Πετρισόρφ. «Είναι καλή μεταγραφή για την Ανόρθωση. Μετά τους Αλέξα και Σπαντάτσιο, τώρα ο Ντουάρτε. Ξέρει εκνευριστικά καλά τη θέση του δεξιού μπακ. Είναι σκληρό καρδί στην άμυνα και δύσκολα μπορείς να τον ξεπεράσεις», δήλωσε στην «Κ» ο Ρουμάνος δημοσιογράφος, ο οποίος εξήρε τις επιθετικές ικανότητες του παίκτη.

«Αυτό που χαρακτηρίζει τον Ρουί όμως είναι οι επιθετικές του αρετές. Πο-

«Αυτό που χαρακτηρίζει τον Ρουί είναι οι επιθετικές του αρετές. Πολλές φορές ξεχνάς ότι είναι μπακ, αφού προωθείται συνεχώς»

λές φορές ξεχνάς ότι είναι μπακ. Προωθείται συνεχώς, λατρεύει τα overlap και αποτελεί κίνδυνο για τις αντίπαλες άμυνες. Έχει πολλές αντοχές και δεν αφήνει εκτεθειμένη την άμυνά του, φτάνει να υπάρχουν σωστές καλύψεις όταν προωθείται».

Σέντρα διαβήτης και μπασίματα στην περιοχή είναι τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τον Ντουάρτε, ο οποίος, αν αποδώσει με βάση τις περιγραφές που τον συνοδεύουν, θα συνθέσει ένα εξαιρετικό δίδυμο με τον Τόνι Κάλβο στη δεξιά πτέρυγα.

Από το περασμένο καλοκαίρι ο Ρόνι Λέβι έκανε μάχες για να τον φέρει στο «Αντώνης Παπαδόπουλος». Έξι μήνες πριν, οι προσπάθειες έπεσαν στο κενό, όμως ο Ρουί Ντουάρτε δεν είχε διαγραφεί ποτέ από το μυαλό του Ισραηλινού τεχνικού. Το πώς ακτινογραφούν εξωγωνιστικά τον 32χρονο Πορτογάλο στη Ρουμανία ύστερα από πέντε χρόνια παρουσίας, αποτυπώνεται στα λόγια του Γιονούτ Πετρισόρφ: «Είναι περίεργος τύπος. Ήσυχος, αλλά πολλές φορές δημιουργούσε ιστορίες με τις καθυστερημένες αφίξεις του από την Πορτογαλία, που είχαν ως α-

«Είναι καλή μεταγραφή για την Ανόρθωση. Ξέρει εκνευριστικά καλά τη θέση του δεξιού μπακ. Είναι σκληρό καρδί στην άμυνα και δύσκολα μπορείς να τον ξεπεράσεις», δήλωσε στην «Κ» ο Ρουμάνος δημοσιογράφος Γιονούτ Πετρισόρφ.

ποτέλεσμα να κάνει προπονήσεις. Το έκανε θυμάμαι αρκετές φορές, αλλά, εντάξει, μη φανταστείς ότι είναι απειθαρκος».

Μοίρασε το Βουκουρεστί

Γεννημένος στη Λισαβόνα το 1980, παιδί εύπορης οικογένειας, είχε τον χρόνο και τις προοπτικές να ασχοληθεί με ό,τι αγαπούσε. Εμπνερασμένος από τη γενική λατρεία που υπάρχει στη χώρα του για το ποδόσφαιρο, ο Ρουί δεν

θα μπορούσε να ήταν η εξαίρεση. Από πολύ μικρός άρχισε να κλωτσάει το τσίπι και να ονειρεύεται διεθνή καριέρα. Σε ηλικία 15 χρόνων οι γονείς του τον ενέταξαν στις ακαδημίες της Σαρακανένσε, ομάδας γ' κατηγορίας της Πορτογαλίας.

Μεγαλώνοντας, ο Ρουί αποδείκνυε πως το ποδόσφαιρο γι' αυτόν δεν ήταν απλώς ένα χόμπι. Υπέγραψε το πρώτο επαγγελματικό του συμβόλαιο σε ηλικία 20 ετών με τα χρώματα της Κά-

σα Πία, έναντι 25-30 χιλιάδων ευρώ. Οι εμφανίσεις του κίνησαν το ενδιαφέρον της Εστορίλ, η οποία τον απέκτησε το 2003 και υλοποίησε μια και καλή το όνειρο του Ρουί Ντουάρτε για ποδοσφαιρική καριέρα. Οι οικονομικοί όροι ήταν πολύ καλύτεροι γι' αυτόν και οι εμφανίσεις του κίνησαν το ενδιαφέρον της Μπιαβίστα, όπου έπαιξε δανεικός για ένα χρόνο έχοντας 20 συμμετοχές.

Αν και στο τέλος της σεζόν εκφράστηκε ενδιαφέρον για αγορά των

δικαιωμάτων του, ο ίδιος προτίμησε να πάει στην Αμαδόρα, η οποία του πρόσφερε συμβόλαιο κοντά στις 100.000 ευρώ. Ο Ρουί Ντουάρτε ήταν πλέον ένα υπολογίσιμο δεξί μπακ ανάμεσα στην τεράστια βιομηχανία παραγωγής παικτών της Πορτογαλίας. Με 47 συμμετοχές τη διετία 2006-2008, ο 27χρονος τότε Ντουάρτε πήρε την τολμηρή απόφαση να ξενιτευτεί για λογαριασμό της ρουμανικής Μπρασόφ. Στη Ρουμανία έμελλε να κα-

θίσει μέχρι τον Ιανουάριο του 2013, κάτι λιγότερο από μία πενταετία. Ο πιο παραγωγικός του χρόνος ήταν ο πρώτος. Δεν ήταν άλλωστε τυχαίο το γεγονός πως στο τέλος του συμβολαίου του με την Μπρασόφ, το 2010, οι «μεγάλοι» του Βουκουρεστίου «σφάζονταν» για την απόκτησή του. Τελικά νικήτρια αποδείχθηκε η Ραπίντ, η οποία πρόσφερε στον Ντουάρτε τετραετές συμβόλαιο συνεργασίας με συνολικές αποδοχές 600.000 ευρώ, συν κάποια μπόνους τα οποία θα ανέβαζαν το ποσό ακόμα 100.000 ευρώ περίπου. Έχοντας εξασφαλίσει το μέλλον του, ο Πορτογάλος φόρεσε τη φανέλα της Ραπίντ, με την οποία πανηγύρισε την κατάκτηση του κυπέλλου το 2012. Ήταν ο δεύτερος μόλις τίτλος στην καριέρα του Ντουάρτε, ο ο-

Από το περασμένο καλοκαίρι ο Ρόνι Λέβι έκανε μάχες για να τον φέρει στο «Αντώνης Παπαδόπουλος»

ποιος στέφθηκε πρωταθλητής β' κατηγορίας της Πορτογαλίας τη σεζόν 2003-04 με την Εστορίλ.

«Χειρότερος» του Αλέξα

Μαγνήτη σε όσους έχουν σχέση λατρείας με τις κίτρινες κάρτες φαίνεται πως έχει η Ανόρθωση. Μετά τον Νταν Αλέξα, ο οποίος έχει με κάθε επισήμητητα τον τίτλο του «καρτάκια», άλλος ένας προστίθεται στο ρόστερ της «Κυρίας». Σε 54 συμμετοχές με τη φανέλα της Ραπίντ Βουκουρεστίου, ο Ρουί Ντουάρτε δέχθηκε 22 κίτρινες κάρτες, με αποτέλεσμα να αποβληθεί δύο φορές, ενώ 15 φορές αντίκρισε την κίτρινη κάρτα τη διετία 2008-2010 όταν αγωνιζόταν στην Μπρασόφ. Οι σκηνές προώθησής του στην επίθεση και η προσπάθεια γρήγορων επιστροφών σε συνδυασμό με το πάθος του όταν μαρκάει, τον καθιστούν επιρρεπή στις κίτρινες κάρτες.

Μέχρι τον Μάιο του 2014, ο Πορτογάλος δεξιός μπακ θα φοράει τη φανέλα με τον φοινίκα στο στήθος, έχοντας ως αποζημίωση για τις υπηρεσίες του κάτι λιγότερο από 150.000 ευρώ τον χρόνο

ΛΗΞΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

PRIME TEL

Γι' αυτούς που ξεχωρίζουν

Έξυπνα, Απλά, Οικονομικά

ΠΑΚΕΤΟ

Τηλεφωνία + Mobile + Internet

€33.00 /μήνα

Το πακέτο περιλαμβάνει:

- Μέχρι και 30% φθηνότερες κλήσεις. Δωρεάν κλήσεις μεταξύ συνδρομητών.
- Χαμηλές χρεώσεις. Αξιοπίστο δίκτυο. Μέχρι και Δωρεάν Συσταθείς.
- Ταχύτητα μέχρι και 8Mbps. Δωρεάν Wi-Fi.

Δωρεάν Εγκατάσταση Παγκύπρια Κάλυψη

ΔΩΡΕΑΝ Tablet ή Smartphone

COBY Tablet

Sony Xperia Tipo

Ισχύει μέχρι εξαντλήσεως των αποθεμάτων για νέους και υφιστάμενους συνδρομητές.

133

www.primetel.com.cy

Facebook Twitter YouTube

1. Το πακέτο περιλαμβάνει μια σταθερή τηλεφωνική γραμμή, διαδίκτυο με ταχύτητα μέχρι και 8Mbps και το βασικό πακέτο συνδρομητικής κινητής τηλεφωνίας. Υπάρχει εφάπαξ τέλος σύνδεσης €5 για το πακέτο συνδρομητικής κινητής τηλεφωνίας. 2. Δικαίωμα εγγραφής στο πακέτο έχουν νέοι και υφιστάμενοι συνδρομητές που έχουν μεταφέρει ή που θα μεταφέρουν στην PrimeTel υφιστάμενο ενεργό αριθμό συνδρομητή τους στην κινητή τηλεφωνία και θα υπογράψουν 18μηνιο συμβόλαιο με τους όρους και προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών της PrimeTel P.L.C. Εξαρώντας υφιστάμενο συνδρομητές σταθερών υπηρεσιών που επηρεάζονται ήδη από κάποια άλλη προσφορά της PrimeTel ή οποία περιλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική. 3. Η προσφορά για επέκταση σκευής μέχρι και 100% της κανονικής τιμής για υφιστάμενους συνδρομητές σταθερών υπηρεσιών της PrimeTel προστίθεται συνδρομητή σε ένα από τα προγράμματα συμβολαίου PrimeTel Mobile Pay Monthly Mobile 30 ή 50. 4. Για περισσότερες πληροφορίες, όρους και προϋποθέσεις επισκεφθείτε το www.primetel.com.cy ή καλέστε 133.

Επιβιώνουν δύσκολα τα άλλα τμήματα

Τα οικονομικά δεδομένα είναι δύσκολα για την Ομόνοια, με τις ανάλογες δυσκολίες για τα τμήματα φούτσαλ, μπάσκετ, βόλεϊ και ποδηλασίας

Του ΗΡΩΔΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ

Με το σωματείο της Ομόνοιας ν' αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα, είναι επόμενο τα υπόλοιπα τμήματα πέρα από το ποδόσφαιρο, φούτσαλ, μπάσκετ, βόλεϊ και ποδηλασία, να μη λαμβάνουν την ανάλογη οικονομική στήριξη. Τα τμήματα των μικρότερων αθλημάτων τρέχουν από μόνοι τους για να εξεξυρουν κορηγίες και να κρατηθούν στη ζωή.

Η ομάδα φούτσαλ του «τριφυλλιού» είναι η κορυφαία στην Κύπρο και λειτουργεί ανεξάρτητα από το σωματείο, όπως και το τμήμα ποδηλασίας που δεν λαμβάνει καμία βοήθεια, αλλά οι αθλητές πληρώνουν για να μπορούν να αγωνίζονται ως Ομόνοια. Οι ομάδες μπάσκετ και βόλεϊ λειτουργούν με χαμηλούς προϋπολογισμούς και προσπαθούν με τα λιγυστά έσοδα να επιζήσουν.

Η παρουσία του κόσμου της Ομόνοιας στα γήπεδα είναι κρίσιμη για τα τμήματα, με τους αθλητές ουσιαστικά να παρακαλούν τους φιλάθλους να δώσουν το παρόν τους. Οι οργανωμένοι στηρίζουν τις ομάδες, όμως από κει και πέρα μεγάλες προσελεύσεις φιλάθλων παρουσιάζονται μόνο σε παιχνίδια απέναντι στον ΑΠΟΕΛ ή σε κρίσιμα ματς, όπως τελικοί κυπέλλου κ.λπ.

Η ομάδα φούτσαλ δουλεύει όσο πιο ανεξάρτητα γίνεται από τα υπόλοιπα τμήματα, με τη σουλουπωμένη κατάσταση να φαίνεται στο παρκέ.

ΒΟΛΕΪ Η Ομόνοια της καρδιάς

Παρά το γεγονός ότι η ομάδα πετόσφαιρας της Ομόνοιας διαθέτει σαφώς πιο χαμηλό μπάτζετ από τις ισορροπικές ομάδες του πρωταθλήματος, όπως οι ΑΕΚ Καραβά, Ανόρθωση και Νέα Σαλαμίνα, εντούτοις διατηρείται σε υψηλό επίπεδο και τη φετινή σεζόν. Η «Ομόνοια της καρδιάς», όπως την αποκαλούν οι φίλοι των πρασίνων, κτυπήθηκε φέτος από σοβαρά προβλήματα. Ο Σώτος Πετρακίδης έκανε χειρίστη χαστούκι, ο Δημήτρης Αποστόλου επανέρχεται από γχείριση του καλοκαιριού, ενώ έφυγαν ο Αχιλλέας Πετρακίδης δανεικός στη Νέα Σαλαμίνα και ο Άγγελος Αλεξίου σε ομάδα γ' κατηγορίας της Γαλλίας. «Αν τους είχαμε αυτούς, η Ομόνοια θα μπορούσε να πρωταγωνιστήσει», λέει στην «Κ» άτομο που είναι κοντά στην ομάδα. Παρόλα τα προβλήματα, η Ομόνοια είναι στην 5η θέση με τέσσερις νίκες σε δέκα αγώνες.

Με μπάτζετ περίπου 70.000 ευρώ, ο στόχος των ανθρώπων του τμήματος βόλεϊ της Ομόνοιας είναι να κινηθούν συντηρητικά με πρώτο στόχο να μην μπουν σε οικονομικές περιπέτειες. Με την επιστροφή των Κύπριων διεθνών και με έμφαση στις ακαδημίες, στο «τριφύλλι» είναι οι γιορτιμοί πως τα επόμενα χρόνια είναι σε θέση να ανεβούν και άλλο επίπεδο.

Παρά το χαμηλό μπάτζετ, μόλις 70.000 ευρώ, η ομάδα βόλεϊ της Ομόνοιας διατηρείται σε υψηλό επίπεδο.

δο. Πέρσι η ομάδα έφτασε στον τελικό του κυπέλλου και μπήκε στην πρώτη τετράδα.

Δίπλα στην ομάδα βόλεϊ υπάρχουν άτομα που αφιερώνουν πολλές ώρες, όπως οι Φώτος Ιωάννου, Χριστόφορος Χριστοφόρου, Παντελής Φωτίου, Μαρίνος Στυλιανίδης και Κωνσταντίνος Νικολάου.

Αν και δεν κατέκτησε ποτέ το πρωτάθλημα, η ομάδα βόλεϊ της Ομόνοιας έχει τρία κύπελλα (1999, 2006 και 2009) και άλλους πέντε χαμένους τελικούς. Η καλύτερη θέση στο πρωτάθλημα ήταν η δεύτερη, το 1998 όταν στο «τριφύλλι» αγωνίζονταν οι Άρσεν Καλαμπίνου και Ιβάν Τάσεφ, δύο από τους καλύτερους Βούλγαρους όλων των εποχών.

ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ Τμήμα χωρίς κόστος

Το ποδηλατικό τμήμα της Ομόνοιας δεν κοστίζει καθόλου χρήματα στο σωματείο. Μάλιστα, οι αθλητές και υπεύθυνοι της ομάδας πληρώνουν από την τσέπη τους για να φοράνε το «τριφύλλι» στους αγώνες που δίνουν. Υπεύθυνος του ποδηλατικού τμήματος των πρασίνων, που λειτουργεί εδώ και μια δωδεκαετία περίπου, είναι ο Πόλυς Πουμπουρής, παλιός ποδηλάτης και φιλάθλος της Ομόνοιας. Ιδιοκτήτης μαγαζιού με ποδήλατα, ο κ. Πουμπουρής φροντίζει να πέφτει το κόστος λειτουργίας του τμήματος, αφού ως γνωστό η ποδηλασία είναι ένα πολύ ακριβό άθλημα.

Ο Μάριος Αθανασιάδης, αθλητής της Ομόνοιας που συμμετείχε στο άθλημα της Ορεινής Ποδηλασίας στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου, μίλησε στην «Κ» για το κόστος της ποδηλασίας: «Είναι ακριβό άθλημα. Το ποδήλατο δρόμου που έχω κοστίζει περίπου 5 χιλιάδες ευρώ, ενώ άλλα τόσα κοστίζει το ποδήλατο της ορεινής ποδηλασίας. Από κει και πέρα έχουμε τα λάστιχα, τις αλυσίδες, τα εξαρτήματα».

Το σωματείο δεν έχει πόρους για να στηρίξει το τμήμα ποδηλασίας, με τον Μάριο Αθανασιάδη να λέει στην «Κ» πως «αγωνιζόμαστε επειδή αγαπάμε την Ομόνοια».

ΦΟΥΤΣΑΛ

Το διαμάντι της Ομόνοιας

Το τμήμα φούτσαλ έχει χαρίσει στο σωματείο τα τελευταία χρόνια μεγάλες επιτυχίες, με αποκορύφωμα τα συνεχόμενα δύο νταμπλ. Με το μέλος της διοίκησης, Αντώνη Ζυμαρά, να κάνει κουμάντο, η ομάδα φούτσαλ δουλεύει όσο πιο ανεξάρτητα γίνεται από τα υπόλοιπα τμήματα, με τη σουλουπωμένη κατάσταση να φαίνεται στο παρκέ.

Το μπάτζετ της ομάδας φούτσαλ ξεπερνά τα 100.000 ευρώ, με την ομάδα να διαθέτει στο ρόστερ τρεις ξένους, τους Αλεξέγιεφ, Ροντόλοφ και Καρλίνιο και οκτώ Κύπριους διεθνείς, με σημαντικότερα ονόματα αυτά των Μανώλη Μανώλη και Τάσου Σκαμπύλη.

Με την Ομόνοια να προηγείται πέντε βαθμούς από τη 2η ΣΠΕ Στροβόλου μετά από τις πρώτες 12 αγωνιστικές, η ομάδα είναι το μεγάλο φαβορί για να κατακτήσει γι' ακόμη μία χρονιά τον τίτλο, παρά την πτώση στην απόδοσή της σε σύγκριση με τα τελευταία χρόνια. «Είμαστε η πιο ισχυρή ομάδα, έχουμε τις περισσότε-

ρες επιλογές στο ρόστερ και κάνουμε την καλύτερη δουλειά», λένε στο τμήμα, δείγμα της εμπιστοσύνης που έχουν στους εαυτούς τους.

Φούτσαλ έχει να παιχτεί από τις 7 Δεκεμβρίου, αφού η ΚΟΠ ανέβαλε τη 14η και 15η αγωνιστική για λόγους ασφαλείας των κλειστών Μεκλονιάδων και Παρνασσού. Το πρώτο θα κλείσει, με Αραράτ και ΑΠΟΕΛ Σίτι να μετακινούνται σε άλλα κλειστά, ενώ στο δεύτερο (έδρα του Παρνασσού και της ΣΠΕ) έγιναν βελτιωτικά έργα και θα πάρε την άδεια. Έτσι το πρωτάθλημα φούτσαλ αναμένεται να επαναρχίσει την 31η Ιανουαρίου, αφού ολοκληρωθούν οι υποχρεώσεις της Εθνικής, που ξεκίνησαν στις αρχές Ιανουαρίου.

Το φούτσαλ έχει το ψηλότερο μπάτζετ από τα τέσσερα τμήματα της Ομόνοιας πέρα από το ποδόσφαιρο, όμως παρόλα αυτά τα βγάδουν πέρα. Στην ομάδα φούτσαλ έχουν ριζήσει όσο το δυνατόν περισσότερο τα έσοδα και με τις κορηγίες καλύπτουν διάφορες ανάγκες.

Η ομάδα μπάσκετ ουδέποτε μπόρεσε να γίνει πρωταγωνίστρια, αφού δεν βρέθηκαν άτομα να συνεισφέρουν οικονομικά και να τη στηρίξουν.

ΜΠΑΣΚΕΤ Εγκαταλελειμμένη η ομάδα

Πρόκειται για το μοναδικό τμήμα της Ομόνοιας που δεν έχει κατακτήσει ποτέ τίτλο. Μεγαλύτερη επιτυχία της ομάδας μπάσκετ του «τριφυλλιού» είναι η πρόκριση στον τελικό του κυπέλλου του 2003, όταν έχασε με 96-82 από τον ΑΠΟΕΛ. Σημαντική στιγμή για τους πράσινους ήταν και η συμμετοχή για δύο σεζόν στο Κύπελλο Κόρατς στα μέσα της δεκαετίας του '90.

Το μεγάλο ερώτημα σχετικά με την ομάδα μπάσκετ είναι γιατί δεν μπόρεσε ποτέ να ανεβεί επίπεδο και να γίνει διεκδικητήρια. Η απάντηση είναι απλή. Ποτέ δεν βρέθηκαν άτομα που να ενδιαφερόνταν πραγματικά και να είναι σε θέση να συνεισφέρουν οικονομικά και να τη στηρίξουν. Το συγκεκριμένο τμήμα πάντα βρισκόταν σε δεύτερη μοίρα, ακόμη και στα ξεκινήματά της. Το τμήμα μπάσκετ ιδρύθηκε τη δεκαετία του '60 και περιλάμβανε παίκτες-αστέρες της εποχής όπως οι αδελφοί Κουζαρίδης. Όμως λίγα χρόνια αργότερα και πριν προλάβει καλά-καλά να λειτουργήσει, το τμήμα αναστάλη λόγω οικονομικού. Με λίγα λόγια, πάντα υπήρχε η συγκεκριμένη νοσοτροπία.

Στο 2013 τώρα, η ομάδα μπάσκετ της Ομόνοιας διαθέτει το χαμηλότερο μπάτζετ στην ιστορία του κυπριακού μπάσκετ στην εποχή των κοινοτικών -κάτω από 50.000 ευρώ- και όμως πάλι δύσκολα τα βγάει πέρα. Παίκτες όπως οι Αντονι Λι 'Ινγκραμ και Νεμάνια 'Ιντς αποχώρησαν στα μέσα της σεζόν λόγω του οικονομικού, με τον Μάριο Αργυρού να προσπαθεί μ' ένα μικρό ρόστερ να αποφύγει τον υποβιβασμό. Κάτι δύσκολο, αφού με επτά παιχνίδια να απομένουν, οι πράσινοι πρέπει να κάνουν δύο νίκες περισσότερες από την ΕΝΑΔ να τα καταφέρουν.

«Αγωνιζόμαστε επειδή αγαπάμε την Ομόνοια», λέει ο Μάριος Αθανασιάδης.

Καμιά 10αριά είναι οι αθλητές της Ομόνοιας στην ποδηλασία, με το «τριφύλλι» να θεωρείται η καλύτερη ομάδα στην Κύπρο. Κύριοι αντίπαλοι των πρασίνων είναι ο Ποδηλατικός Όμιλος Λευκωσίας, ο Χ. Πεττεμερίδης και ο Άγιος Μνάσος, ενώ ο ΑΠΟΕΛ ασυστόπησε πρόσφατα τη δική του ομάδα. Οι ποδηλάτες της Ομόνοιας σπι-

ρίζονται από δικούς τους κορηγούς, ενώ την ομάδα βοηθούν και γονείς και βετεράνοι αθλητές.

Μεταξύ Φεβρουαρίου και Οκτωβρίου διεξάγονται οι αγώνες, με ένα διάλειμα τον Ιούλιο και Αύγουστο λόγω της ζέσθης. Αν και στην ποδηλασία δρόμου παίζει ρόλο η ομαδικότητα, πρόκειται για ατομικό άθλημα.

Αρχισε να κτίζει για το 2013-14 ο Απόλλωνας

Μένει στον πάγκο της ομάδας ο Νίκι Παπαβασιλείου, γημίζει νεαρούς το ρόστερ και βελτιώθηκαν σημαντικά τα οικονομικά

Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Αν και ακόμη βρισκόμαστε μόλις στα μέσα του Ιανουαρίου, αρκετές ομάδες συμπεριλαμβανομένου και του Απόλλωνα άρχισαν ήδη να μετρούν τα κούκλια τους ενόψει της νέας σεζόν. Όπως κάθε ομάδα που θέλει να εργάζεται σε επαγγελματικό επίπεδο έτσι και οι Λεμεσίοι σκέπτονται τα βήματα που πρέπει να κάνουν ούτως ώστε να παρουσιαστούν ακόμη πιο ανταγωνιστικοί τον επόμενο Αύγουστο οπότε και θα ξεκινήσουν οι επίσημες υποχρεώσεις.

Χαρακτηρίζοντας ευθύς εξαρχής τη φετινή χρονιά ως μεταβατική, κυρίως λόγω των οικονομικών προβλημάτων αλλά και της προσπάθειας να κτιστεί από τη βάση μια καινούργια ομάδα, ο Νίκος Κίρτζης και οι συνεργάτες παρουσιάζονται πεπεισμένοι ότι ο Απόλλωνας του χρόνου θα είναι αυτός που ονειρεύονται οι κιλιάδες οπαδοί του.

Με βάση τους υπολογισμούς που γίνονται στη Μεσολογία, η εταιρεία την επόμενη χρονιά θα είναι πολύ πιο ισχυρή οικονομικά νοουμένου ότι φέτος εφαρμόστηκε μια πολιτική που στόχο είχε τη μείωση του χρέους που ξεπερνούσε το 1 εκατ. ευρώ. Η βελτίωση των οικονομικών ενισχύει την προσπάθεια που θα κάνει η διοίκηση ως προς την πρόθεσή της να επενδύσει στις μεταγραφές και να φέρει στο Κολόσο παίκτης εγνωσμένης αξίας.

Εκτός από οικονομικές φύσης θέματα και στο αγωνιστικό κομμάτι οι μπλε της Λεμεσού θα βρίσκονται επίσης σε μια καλύτερη αφετηρία σε σύγκριση με την περασμένη σεζόν. Ο κορμός έχει ήδη διαμορφωθεί και σε αντίθεση με το προηγούμενο καλοκαίρι θα γίνουν οι απαραίτητες κινήσεις που θα τον ενισχύσουν ποιοτικά.

Άλλωστε, το σκεπτικό της απόκτη-

σης των Καρντόσο και Σούρτου έχει άμεση σχέση με τη πιο πάνω φιλοσοφία επειδή ακριβώς οι δύο παίκτες λογίζονται για το πλάνο της επόμενης σεζόν. Ο Αργεντινός και ο Ρουμάνος όπως και ο Δημήτρης Φροζυλιάς που επίσης υπέγραψε συμβόλαιο θα προστεθούν στους παίκτες που ήδη υπάρχουν στο ρόστερ δημιουργώντας έτσι σε μεγάλο βαθμό τον Απόλλωνα της επόμενης σεζόν. Η ολοκλήρωση του πάλζ θα πραγματοποιηθεί το επόμενο καλοκαίρι με τις μεταγραφές που θα γίνουν ο αριθμός των οποίων, δεν θα πλησιάζει

Ο 33χρονος Οράσιο Καρντόσο και ο 28χρονος Ρομέο Σούρτου είναι παίκτες των οποίων το κασέ ξεπερνά τα 150.000 ευρώ ετησίως, δείγμα των προθέσεων του Νίκου Κίρτζη

σε καμία περίπτωση τις 17 που έγιναν το καλοκαίρι του 2012.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει και το θέμα παραμονής ή όχι του νυν προπονητή Νίκι Παπαβασιλείου οι πιθανότητες του οποίου να παραμείνει είναι πέρα για πέρα αυξημένες. Ο πρόεδρος και ο προπονητής της ομάδας μοιράζονται την ίδια φιλοσοφία και δύσκολα θα χωριστούν οι δρόμοι τους νοούμενο ότι δεν θα υπάρξει κάτι δυσάρεστο κατά τη πορεία της ομάδας προς το τέλος της σεζόν.

Το σίγουρο είναι ότι ο πρόεδρος της ομάδας είναι έτοιμος να συνεισφέρει οικονομικά για να ισχυροποιήσει το ρόστερ και να ανταγωνι-

Ο Νίκος Κίρτζης είναι έτοιμος να συνεισφέρει οικονομικά για να ισχυροποιήσει το ρόστερ και να ανταγωνιστεί στα ίσα ομάδες όπως ο ΑΠΟΕΛ, η Ανόρθωση, η Ομόνοια, τη νέα δύναμη ΑΕΚ και φυσικά τη συμπολίτισσα ΑΕΛ.

στεί στα ίσα ομάδες όπως ο ΑΠΟΕΛ, η Ανόρθωση, η Ομόνοια, τη νέα δύναμη ΑΕΚ και φυσικά τη συμπολίτισσα ΑΕΛ.

Ψηλώνει το μπάτζετ

Ο 33χρονος Οράσιο Καρντόσο και ο 28 ετών Ρομέο Σούρτου μόνο τυχαίοι παίκτες δεν είναι. Τόσο ο Λατινός ό-

σο και ο Βαλκάνιος είναι παίκτες το μπάτζετ του οποίου ξεπερνά τις 150.000 ευρώ ετησίως, δείγμα της πρόθεσης του Νίκου Κίρτζη να βάλει λεφτά στην ομάδα.

Ο Απόλλωνας κατάφερε να συνάψει συμφωνία με τους δύο που του δίνει το δικαίωμα να ανανεώσει το συμβόλαιό τους με το πέρασμα της σεζόν για έ-

να ακόμη χρόνο. Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση που οι δύο παίκτες προποθούν με την απόδοσή τους τότε η παραμονή τους στη Λεμεσό την επόμενη χρονιά είναι εξασφαλισμένη. Πάντως, στο πλάνο της επόμενης σεζόν βρίσκονται και οι δύο, αφού οι προσδοκίες που έχουν οι άνθρωποι του

Απόλλωνα για τους νέους παίκτες είναι πέρα για πέρα μεγάλες.

Στη σούμα για τη νέα χρονιά περιλαμβάνεται και ο Δημήτρης Φροζυλιάς. Ο Απόλλωνας με την απόκτηση του πρώην παίκτη της ΑΕΚ επιβεβαιώνει την εφαρμογή της πολιτικής του να συλλέγει ό,τι καλύτερο προϊόν βγάει η στεία ομολογουμένως κυπριακή παραγωγή ποδοσφαιρικών ταλέντων. Άλλωστε είναι γνωστό ότι η παρουσία Κυπριακών παικτών και μάλιστα νεαρών σε ηλικία είναι μια από τις προτεραιότητες που έχει θέσει η διοίκηση από τη πρώτη μέρα που ανέλαβε τα καθήκοντά της.

Από το φετινό χειμώνα και πολύ περισσότερο την επόμενη σεζόν ο 19χρονος Φροζυλιάς θα έχει ως συμπαίκτη τον 20χρονο Άλεξ Κωνσταντίνου, τον επίσης 20χρονο Γιάννη Ευσταθίου αλλά και τον 18χρονο Χάμπο. Με εξαίρεση τον Ευσταθίου, οι άλλοι δύο όχι μόνο απέδειξαν ότι έχουν θέση στην ομάδα του Απόλλωνα αλλά μπορούν κιόλας να αναλάβουν υπό τις περιστάσεις πρωταγωνιστικό ρόλο.

Στον Απόλλωνα θεωρούν ότι η φετινή σεζόν μπορεί να μην κατακτηθεί κάτι ωστόσο ήταν αρκετά σημαντική ως προς τις διεργασίες που έγιναν τόσο στο οικονομικό κομμάτι όσο και στο αγωνιστικό.

«Αυτό που λέμε όλοι ότι πρέπει να τεθούν οι βάσεις, έχει κατά την άποψή μου γίνει στην πράξη κατά τη διάρκεια της χρονιάς. Η διοίκηση μας έχει κάνει τις απαραίτητες διεργασίες για να μειωθεί το χρέος αλλά και να δημιουργήσει ένα κορμό στον οποίο θα βασισόμαστε τη νέα σεζόν», μας ανέφερε ο εκπρόσωπος Τύπου Φανούριος Κωνσταντίνου, εκφράζοντας ταυτόχρονα την πεποίθηση ότι ο Απόλλωνας θα είναι πολύ πιο ισχυρός στο επόμενο πρωτάθλημα.

Το background των μεταγραφικών αλλαγών

Νέοι μεταγραφικοί προορισμοί και συνεργασίες και με άλλους μάνατζερ δείχνουν αλλαγή στον προγραμματισμό του ΑΠΟΕΛ

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

Μεταγραφική περίοδο διανύουμε και οι διάφοροι μάνατζερ περνούσαν συχνά και συνεχίζουν να περνάνε από τα γραφεία της εταιρείας του ΑΠΟΕΛ, προκειμένου να πλάσουν το προϊόν τους. Ο υπεύθυνος προγραμματισμού, Άντνις Πολυδώρου, μαζεύει τις προτάσεις, έπειτα τις παρουσιάζει στον καθ' ύλην αρμόδιο Ιβάν Γιοβάνοβιτς και αν ο Σέρβος τεχνικός ανάψει το πράσινο φως, τότε περνάει στις τελικές διαπραγματεύσεις μία μεταγραφή. Στον ΑΠΟΕΛ διαφαίνεται να υπάρχει μία αλλαγή σκηνικού στον μεταγραφικό σχεδιασμό της ομάδας. Από τη μία επιλέγονται παίκτες από πρωταθλήματα από τα οποία πάνε χρόνια να ψάξουν για ποδοσφαιριστή οι γαλαζοκίτρινοι και από την άλλη υπάρχει προτίμηση σε παίκτες που προτείνονται από διαφορετικούς μάνατζερ σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν. Αν αυτό γίνεται συνειδητά ή αν απλώς αποτελεί τυχαία συγκυρία δεν το γνωρίζουμε και είναι κάτι που θα φανεί μέσα στον χρόνο. Δεν αποκλείεται, πάντως, ο τρόπος σκέψης για ενίσχυση του ΑΠΟΕΛ να αλλάξει, μετά που διαπιστώθηκε ότι οι αλλαγές, οι οποίες έγιναν το περασμένο καλοκαίρι, δεν έπασαν τόπο. Όπως και να έχουν τα πράγματα, κρατάμε το γεγονός ότι γίνεται μία προσπάθεια ενίσχυσης του ΑΠΟΕΛ με διαφορετικό προσανατολισμό στην πορεία του προγραμματισμού.

Απαραίτητο το χρήμα

Όταν τις προάλλες ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς έλεγε ότι δεν είναι εύκολο να πείσεις έναν ποδοσφαιριστή να έρθει στην Κύπρο δεν είχε και μεγάλο άδικο. Πολλοί από τους μάνατζερ ποντάρουν στην οικονομική ευρωστία που απέκτησαν

Ο Μάικλ Κλουκόφσκι έγινε ο πρώτος Καναδός παίκτης που αγωνίστηκε στον ΑΠΟΕΛ, ενώ ο Σελίμ Μπενασούρ είναι ο δεύτερος Τυνήσιος μετά τον Τιτζανί Μπελαϊντ.

οι γαλαζοκίτρινοι με την πορεία στο Τσάμπιονς Λιγκ και ζητούν τρελά ποσά για την επίτευξη μίας συμφωνίας. Ακόμη δυσκολότερη είναι η μεταγραφική περίοδος του Ιανουαρίου, αφού χρειάζεται να δοθεί και χρήμα στην ομάδα όπου ανήκει κάποιος παίκτης, ώστε να παραμείνει ελεύθερος. Αυτό έγινε και στις δύο τελευταίες κινήσεις, με τον ΑΠΟΕΛ να δίνει χρήμα στη Νόρτζελαντ για να ελευθερωθεί ο Μπέκιμαν,

αλλά και στον Ολυμπιακό για να μπορέσει να ενσωματώσει στο ρόστερ του το καλοκαίρι τον Πιέρο Σωτηρίου.

Οι μάνατζερ

Αρκετοί χρέωσαν στον Ιβάν Γιοβάνοβιτς ότι «ψωνίζει» κυρίως από έναν μάνατζερ, τον Κώστα Χριστοδούλου «Καραβίδα», όμως στις έξι τελευταίες μεταγραφές οι παίκτες που αποκλήθηκαν (Μπούντιμιρ, Κλουκόφσκι, Καρυπίδης, Τζιόλης, Πιέρος και Μπέκιμαν) ανήκαν σε άλλον μάνατζερ, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες μας η περίπτωση επιθετικού ποδοσφαιριστή που βρίσκεται κοντά στον ΑΠΟΕΛ και πάλι δεν ανήκει στον Κώστα Χριστοδούλου. Ίσως καλύτερα να αναφερόμασταν στις τελευταίες πέντε, καθώς και στην προσθήκη του Μάριο Μπούντιμιρ ο εν λόγω μάνατζερ είχε μεσολαβήσει για να κλείσει ο ποδοσφαιριστής, αν και δεν του «ανήκει». Ήδη, στην τρέχουσα μεταγραφική περίοδο έχουν γίνει δύο κινήσεις, με τον Πιέρο Σωτηρίου (μάνατζερ ο Νικόλας Ραφαήλ) και τον Μίκελ Μπέκιμαν (μάνατζερ ο Κώστας Χατζηψάλτης). Ως γνωστόν, ο πρώτος θα ενσωματωθεί στην ομάδα από το επόμενο καλοκαίρι, ενώ ο Δανός μπαίνει σιγά-σιγά στο κλίμα του Αρχαγγέλου και ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς ευελπιστεί να είναι σύντομα σε φουλ επίπεδα ετοιμότητας.

Οι μεταγραφικοί προορισμοί

Ριχνοντας κανείς μια ματιά στο ρόστερ του ΑΠΟΕΛ, θα διαπιστώσει ξεκάθαρα ότι η πορτογαλική αγορά – είτε ο παίκτης προέρχεται από τη χώρα είτε αγωνιζόταν σε αυτήν – είναι από τις αγαπημένες των αρμοδίων στον Αρχάγγελο, με τον Μάριο Σέρζιο να είναι ο τελευταίος που ενσωματώθηκε στην ομάδα το περασμένο καλοκαίρι. Ο Πορτογάλος δεξιός αμυντικός προήλθε από την ουκρανική αγορά, όπου αγωνιζόταν

Ο Αλέξανδρος Τζιόλης είναι το πιο πρόσφατο απόκτημα του ΑΠΟΕΛ από την ελλαδική αγορά.

Εγχώρια και ελλαδική αγορά

Είναι πιο εύκολο να πετύχεις μια μεταγραφή όταν έχεις κατ' ιδίαν όποση για την ποιότητα του ποδοσφαιριστή. Σχεδόν σε κάθε μεταγραφική περίοδο υπάρχει μία ενίσχυση στον ΑΠΟΕΛ από την εγχώρια αγορά – είτε αφορά βασικό ποδοσφαιριστή είτε ρεζέρβα. Χρήστος Καρυπίδης, Στάθης Αλωνεύτης (Ομόνοια), Έλιο Πίντο (Απόλλωνας), Άνθος Σολωμού (Απόλλωνας), Άλντο Αντόρνο (Απόλλωνας), Έλντερ Σόουζα (Ολυμπιακός), Ιβάν Τρισκόφσκι (Ένωση), Μάριο Μπρέσκα (Ένωση) είναι κάποια από τα παραδείγματα των τελευταίων χρόνων, με πιο πρόσφατο το κλείσιμο της συμφωνίας με τον Ολυμπιακό για τον Πιέρο Σωτηρίου. Συχνά «κατάστημα» για τον ΑΠΟΕΛ αποτελεί η φυσιολογική και η ελλαδική αγορά. Ίσως παλαιότερα να ήταν πιο έντονο αυτό το στοιχείο, όμως και στο υφιστάμενο ρόστερ υπάρχουν τρεις Ελλαδίτες ποδοσφαιριστές (Χιώτης, Καρυπίδης, Τζιόλης), ενώ άλλοι τέσσερις αγωνιζόνταν, πριν από την έλευσή τους στην Κύπρο, στο ελληνικό πρωτάθλημα (Μαντούκα, Μπούντιμιρ, Ολιβείρα, Αλεξάνδρου).

με τη φανέλα της Μέταλουργκ Ντόντσερ, από την οποία αποκτήθηκε το 2010 ο Γουίλιαμ Μπιαβεντούρα. Το τελευταίο διάστημα, όμως, στον μεταγραφικό χάρτη των γαλαζοκίτρινων προστέθηκαν νέες αγορές ποδοσφαιριστών. Η τελευταία κίνηση με τον Μίκελ Μπέκιμαν έβαλε και τη Δανία στον χώρο του παζαριού του ΑΠΟΕΛ. Από τη χώρα αυτή είχε πάρει και την περσινή χρονιά το βραζιλιάνικο «λαχείο» ονόματι Άιλτον

Αλμείδα, όμως Δανός ποδοσφαιριστής δεν έχει ξαναφορέσει τη φανέλα της ομάδας. Το ίδιο έγινε και με τον Καναδά, με την προσθήκη του Μάικλ Κλουκόφσκι, ο οποίος προήλθε από ομάδα της Τουρκίας (Μανισιασίρ), κάτι πρωτόγνωρο για τον ΑΠΟΕΛ – φυσικά υπήρξε και «επαφή» με την παραχώρηση του Σανέλ Γιάχις τον Γενάρη του 2012 στην Καραμπουκσπόρ. Η ενίσχυση της επιθετικής γραμμής με τον Μάριο Μπού-

ντιμιρ αποτέλεσε την πρώτη κροατική προσθήκη μετά τον Γενάρη του 2006, όταν στην ομάδα της Λευκωσίας, επί εποχής του Γιόρτζι Ένγκελ, είχε έρθει ο αμυντικός Ιβάν Σουντράβετς, ο οποίος δεν άφησε σχεδόν καθόλου αναμνήσεις από την παρουσία του στον Αρχάγγελο. Η παράδοση που ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2011 με παίκτη από την Τυνησία συνεχίστηκε και το περασμένο καλοκαίρι. Ο Σελίμ Μπενασούρ αντικατέστησε τον συμπατριώτη του Τιτζανί Μπελαϊντ, ο οποίος έμεινε στην ομάδα μόνο το πρώτο μισό της περιόδου 2011-12. Η τελευταία μεταγραφή του καλοκαιριού ήταν ο Αλέξανδρος Τζιόλης, που ήρθε δανεικός από τη Μονακό Β. Η προηγούμενη φορά που ο ΑΠΟΕΛ πήρε παίκτη από τη γαλλική αγορά ήταν τον Γενάρη του 2006, όταν αποκτήθηκε από την Ντουνκέρκ ο Τογκολέζος αμυντικός Ζαν Πολ Άμπαλο. Γάλλος ποδοσφαιριστής έπαιξε για τρία χρόνια στον ΑΠΟΕΛ από το καλοκαίρι του 2006 μέχρι το τέλος της περιόδου 2008-2009. Πρόκειται για τον Μπαρκ Σεγκιρί, ο οποίος στα χρόνια της παρουσίας του στον Αρχάγγελο είχε καθιερωθεί ως ένας από τους βασικούς κεντρικούς αμυντικούς της ομάδας.

Με Cytavision HD είσαι πάντα εκεί!

Για σένα που μετρά να ζεις το ποδόσφαιρο, τώρα οι πιο hot αγώνες ζωντανεύουν στο σπίτι σου με το κανάλι **Cytavision Sports HD**.

Και για ακόμα περισσότερες High Definition εμπειρίες, διάλεξε το **μπουκέτο καναλιών Cytavision HD** με κορυφαία θεματικά κανάλια!

Όσα μετρούν για σένα.

Δωρεάν Συνδρομή μέχρι 28 Φεβρουαρίου 2013.

Το κανάλι Cytavision Sports HD είναι διαθέσιμο μόνο στους συνδρομητές του FullPack και το μπουκέτο καναλιών Cytavision HD στους συνδρομητές όλων των πακέτων. Για περισσότερες πληροφορίες: www.cytavision.com.cy, Κέντρο Τηλ. Εξυπηρέτησης 132 @cytacyprus

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL HD

NAT GEO WILD HD

ANIMAL PLANET HD

Discovery HD SHOWCASE

DIK HD

cytavision SPORTS HD

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

cytavision

Οι προοπτικές μιας ενδεχόμενης ευρωπαϊκής πορείας

Σε καλό δρόμο βρίσκεται η προσπάθεια της ΑΕΚ για να εξασφαλίσει συμμετοχή στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ

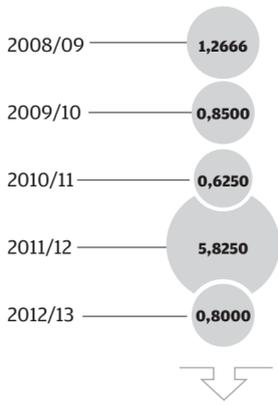
Εξ αρχής ο στόχος της ΑΕΚ ήταν η είσοδος σε μία θέση που να εξασφαλίζει ευρωπαϊκό εισιτήριο. Σε αυτή τη χρονική στιγμή, η ομάδα της Λάρνακας είναι στην τριάδα και διαρκώς εντυπωσιάζει με την παρουσία της. Έτσι, όχι μόνο φαντάζει εφικτός ο στόχος, αλλά και συγκεντρώνει αρκετές πιθανότητες για να στεφθεί απόλυτα επιτυχής ο στόχος και μάλιστα να έρθει και κάτι περισσότερο από αυτό που περίμεναν οι άνθρωποι της ομάδας. Πάντως, όπως διαπιστώνεται, η πορεία στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ, την περίοδο 2011-2012, είχε εποικοδομητικά αποτελέσματα για την ομάδα της Λάρνακας και όσον αφορά την ευρωπαϊκή της πορεία, αφού πλέον με μεγαλύτερη συγκομιδή, μπορεί να πετύχει καλύτερες κληρώσεις μελλοντικά – ακόμη πιο ευνοϊκές (θεωρητικά) αν υπάρξουν και άλλες ευρωπαϊκές επιτυχίες σύντομα.

Πώς θα βγει στην Ευρώπη

Εάν, λοιπόν, η ΑΕΚ συνεχίσει στους ίδιους ρυθμούς, δεν αποκλείεται να βγει ξανά στην Ευρώπη, μετά την επική της παρουσία προ διετίας. Αυτή τη φορά μάλιστα, θα είναι μόνο με το σπαθί της και δεν θα χρειαστεί να συνωμοτήσει το σύμπαν για να τα καταφέρει. Με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, το συγκρότημα του Μπεν Σιμόν είναι ανάμεσα στις τέσσερις ομάδες που θα αντιπροσωπεύουν την Κύπρο στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, εξασφαλίζοντας ευρωπαϊκή συμμετοχή μέσω της 3ης θέσης. Αυτό σημαίνει ότι αρχίζει το ευρωπαϊκό της ταξίδι από τον δεύτερο προκριματικό γύρο του Γιουρόπα Λιγκ, όπως γίνεται και με τη 2η ομάδα στη βαθμολογία, αλλά και τη φι-

Βαθμολογική συγκομιδή

ναλίστ του κυπέλλου. Ο κυπελλούχος ξεκινάει από τον γ' προκριματικό γύρο της διοργάνωσης.

Με 9,3666 βαθμούς

Ως γνωστό, η θέση μιας ομάδας στην ευρωπαϊκή γενική κατάταξη, πέραν από τους πόντους που συλλέγει μία ομάδα, προστίθενται και αυτοί που μαζεύει συνολικά η κάθε χώρα. Η ΑΕΚ, αν τελικά πάρει ευρωπαϊκό εισιτήριο, θα μπει στην κληρώτιδα, ευρισκόμενη στην 158η θέση, έχοντας συλλέξει 9,3666 βαθμούς – λογαριάζεται μία πενταετία. Είναι αντιληπτό ότι η πιο μεγάλη συγκομιδή έγινε τη σεζόν 2011-

2012, με τους Λαρνακείς να μαζεύουν 5,8250 βαθμούς, με βασικό παράμετρο τη συμμετοχή της ομάδας στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Επιπρόσθετα, όμως επωφεληθήκε και από την πορεία του ΑΠΟΕΛ μέχρι τους «8» του Τσάμπιονς Λιγκ, παίρνοντας το μερίδιο της, που αντιστοιχούσε από τους πόντους τους οποίους παίρνει γενικά η Κύπρος. Η προηγούμενη καλή βαθμοθηρία ήταν την περίοδο 2008/09, όταν προστέθηκαν στον λογαριασμό της 1,2666 βαθμοί, που προήλθαν από την πορεία της Ανόρθωσης στους ομίλους του Τσάμπιονς Λιγκ. Με τους 9,3666 βαθμούς, λοιπόν, που έχει στη συλλογή της η ΑΕΚ, στη νέα χρονιά θα γίνει το πλάσμα για να πετύχει συμμετοχή σε μία εκ των δύο ευρωπαϊκών διοργανώσεων. Με τα πρωταθλήματα σε όλες τις χώρες να θέλουν ακόμη αρκετό δρόμο για να τελειώσουν, τοποθετούμε την ΑΕΚ στις περσινές λίστες των δύο διοργανώσεων, ώστε να διαπιστώσουμε με ποιο καθεστώς θα αγωνιζόταν, είτε στο Γιουρόπα Λιγκ, είτε στο Τσάμπιονς Λιγκ.

Δυνατή στον β' γύρο

Η πρωταθλήτρια Κύπρου ξεκινά την πορεία της από το δεύτερο προκριματικό γύρο του Τσάμπιονς Λιγκ. Εάν, η ΑΕΚ είναι η ομάδα που θα βρεθεί στο ψηλότερο σκαλοπάτι του β' γύρου, τότε θα τοποθετηθεί στο δυνατό γκρουπ του β' γύρου της διοργάνωσης. Από εκεί και πέρα, με την προϋπόθεση ότι θα πάρει την πρόκριση και θα συνεχίσει, τότε εκτός ευχάριστων εξελίξεων, θα είναι στο γκρουπ με τους αδυνάτους. Φυσικά, δεν αποκλείεται να είναι και στους δυνατούς και στον γ' προκριματικό γύρο, καθώς με βάση τις βαθμολογίες που ισχύουν στη διοργάνωση που είναι εν εξέλιξη, η ομάδα

Την περίοδο 2011-2012 η ΑΕΚ έπαιξε Ευρώπη από σπόντα, όμως φέτος έχει πιθανότητες να πάει με την αξία της.

της Λάρνακας θα ήταν οριακά στο β' γκρουπ – ως η δεύτερη των αδυνάτων. Αυτό λοιπόν θα εξαρτηθεί από το ποιες θα είναι οι υπόλοιπες ομάδες που θα απαρτίζουν την 20άδα της φάσης αυτής. Για τα πλείοφ της διοργάνωσης δεν χρειάζεται μεγάλη αναφορά, αφού σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ελπίζει σε συμμετοχή της στους δυνατούς.

Πιθανότητες να είναι ισχυρή

Όσον αφορά σε συμμετοχή στο Γιουρόπα Λιγκ, που μοιάζει και πιθανότερο σενάριο, στο παρόν στάδιο, υπάρχουν ακόμη περισσότερες πιθανότητες να βρίσκεται στο γκρουπ των δυνατών και στο γ' γύρο. Αυτό συνεπάγεται από το γεγονός ότι στην περσινή χρονιά, η τελευταία ομάδα του γκρουπ των δυνατών, η ρωσική Ανζί, έχει συγκομιδή 9,5666 βαθμούς. Άρα, εάν η ΑΕΚ βρισκόταν στην κληρώτιδα του γ' προκριματικού γύρου του Γι-

Σε περίπτωση εξασφάλισης συμμετοχής στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις, η ΑΕΚ έχει στον λογαριασμό της 9,3666 βαθμούς

ουρόπα Λιγκ στην περσινή χρονιά, θα ήταν η πρώτη ομάδα στο γκρουπ των αδυνάτων. Για τον δεύτερο προκριματικό γύρο της διοργάνωσης θα βρίσκεται σίγουρα στους ισχυρούς, ενώ αντίθετα στα πλείοφ, ένα βήμα δηλαδή πριν από τους ομίλους, θα ήταν στους αδυνάτους.

Η βοήθεια της περιόδου 11-12

Οι προοπτικές που αναπτύσσονται πιο πάνω δείχνουν ξεκάθαρα πόσο βο-

θητική ήταν η παρουσία της ομάδας στην πορεία της διοργάνωσης του 2011-2012, με τη συμμετοχή στους ομίλους του Γιουρόπα Λιγκ. Την χρονιά αυτή θυμίζουμε ότι η ομάδα της Λάρνακας είχε κερδίσει ευρωπαϊκή έξοδο από «σπόντα», αφού επωφεληθήκε από την κατάκτηση του κυπέλλου από την Ομόνοια. Οι πράσινοι ούτως ή άλλως κέρδισαν την έξοδό τους στην Ευρώπη μέσω του πρωταθλήματος – 2η θέση, έτσι η ΑΕΚ έγινε η τέταρτη αντιπρόσωπος της Κύπρου στις ευρωπαϊκές διοργανώσεις. Τα δεδομένα, όσον αφορά τα γκρουπ δυναμικότητας, στους τρεις προκριματικούς γύρους έχουν ως εξής: οι κίτρινοπράσινοι ήταν δυνατοί μόνο στον δεύτερο γύρο και με 3,624 ήταν στις χαμηλές θέσεις του γκρουπ των αδυνάτων στον τρίτο προκριματικό γύρο, ενώ στα πλείοφ τοποθετήθηκε στις τελευταίες ομάδες του τέταρτου γκρουπ δυναμικότητας.

ΒΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΜΜΟ

Η εκδίκηση στοιχειώνει ζωές,
καθορίζει τη μοίρα...

Σειρά εποχής
Τρίτος κύκλος

Σενάριο:
Μαρία Αβραμίδου
Σοφία Μουαϊμη

Σκηνοθεσία:
Κόριννα Αβραμίδου
Κώστας Ορθοδόξου

Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη 9.15 μ.μ.

ΡΙΚ1
www.cybc.com.cy

Όταν κάνουμε τον αθλητισμό, θλίψη

Τι κρύβεται πίσω από έναν αιφνίδιο θάνατο; Η κακιά στιγμή ή η άγνοια και η ελλιπής εξέταση;

Του Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

«Αιφνίδιο» συνηθίζουμε να χαρακτηρίζουμε κάθε θάνατο ενός νεαρού ή ενός επαγγελματία αθλητή. Πόσο αιφνίδιος, όμως, είναι πράγματι; Για να μπορεί να χαρακτηριστεί έτσι, πρέπει να είμαστε απολύτως βέβαιοι ότι ο αθλητής έχει εξεταστεί ενδελεχώς ιατρικώς, ώστε ν' αποκλειστεί προϋπάρχουσα βλάβη, κυρίως της καρδιάς. Πρόσφατα ο ελληνικός αθλητισμός συγκλονίστηκε από τον πράγματι αιφνίδιο θάνατο του 43χρονου παλαιού διεθνούς βολεϊμπολίστα, που συνέχιζε ν' αγωνίζεται σε κατώτερη κατηγορία, Νίκου Σαμαρά, ενώ σοκ προκάλεσε και ο θάνατος 16ετους ποδοσφαιριστή του Ολυμπιακού, Ντάρκο Κοβάσεβιτς, ο πρώην πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Αθλητικών Ερευνών (1991-1994, 2006-7), μόλις του αναφέραμε τον σκοπό της επικοινωνίας μας, είχε πει: «Εμείς τα λέμε. Σωματεία πηγαίνουν τα δελτία των αθλητών σε φίλο γιατρό, που υπογράφει χωρίς να εξετάσει τα παιδιά. Για να είναι αιφνίδιος ο θάνατος κάποιου, πρέπει να μην υπολογίζουμε ότι θα πεθάνει. Αυτό σημαίνει ότι ο αθλητής έχει εξεταστεί από παιδίατρο ή παθολόγο και καρδιολόγο», είχε απαντήσει.

— **Πόσο έχουν αλλάξει τα πράγματα από το 2009;**
— Πάντα υπάρχουν σύλλογοι, που δεν κάνουν ουσιαστικές εξετάσεις στους υποψήφιους αθλητές. Εχω δει δελτία, που έχουν υπογραφεί από γιατρούς άσχετους ειδικότητας, όπως ωτορινολαρυγγολόγος. Ευθύνη έχουν τα σωματεία, ο γιατρός, αλλά και ο αθλητής.

— **Και ο γονιός έχει...**

— Βεβαίως.

— **Τι είδους εξετάσεις πρέπει να γίνονται;**

— Υπάρχουν δύο σχολές. Η αμερικανική, με κλινική εξέταση και ιστορικό και η ευρωπαϊκή, που έχει, επιπλέον, ηλεκτροκαρδιογράφημα και τριπλέξ καρδιάς. Στο ιστορικό παίρνουμε λε-

πτομερείς πληροφορίες από το παιδί και το περιβάλλον του: αν οι γονείς ή τα αδέρφια ήταν ή είναι καρδιοπαθείς ή έχουν διαβήτη ή υπέρταση. Η κλινική εξέταση περιλαμβάνει επισκόπηση (πώς φαίνεται η όψη), ψηλάφηση, κυρίως των κάτω άκρων και της καρδιάς, μέτρηση της αρτηριακής πίεσης και ακρόαση. Οι Αμερικανοί ειδικά το τριπλέξ το κάνουν μόνο αν υποψιασθούν κάτι από την κλινική εξέταση, που είναι η κορωνίδα όλων των διαγνωστικών μέσων. Θεωρώ το ηλεκτροκαρδιογράφημα «εκ των ουκ άνευ». Και, φυσικά, μεγάλο ρόλο παίζει η εμπειρία του γιατρού.

— **Ποιες παθήσεις της καρδιάς ή άλλες είναι επικίνδυνες για την άθληση;**

— Συγγενής στένωση αορτής, υπερτροφική αποφρακτική μυοκαρδιοπάθεια, συγγενείς αναμαλίες των στεφανιαίων, στεφανιαία νόσος, που, όμως, δύσκολα αναπτύσσεται σε μικρή ηλικία, αρρυθμιόγνος δεξιά κοιλία, σύνδρομο Μαρφάν (διάταση αορτής με ανεπάρκεια αυτής), το οποίο μπορεί να διαγνωσθεί σχετικά εύκολα, αφού τα χέρια φθάνουν στα γόνατα, σύνδρομο προδιεγέρσεως και γονιδιακά νοσήματα.

— **Το φύσημα είναι επικίνδυνο;**

— Εξαρτάται από το είδος. Στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι λειτουργικά. Η καρδιά δεν έχει ανατομική βλάβη. Στα οργανικά υπάρχει βλάβη, αλλά δεν είναι κατ' ανάγκην επικίνδυνα. Αξιολογούνται σε συνδυασμό με υπέρηχο.

— **Οι αθλητές έχουν διαφορετική καρδιά από τον κοινό άνθρωπο, κάτι που μπορεί να προκαλέσει σύγχυση ακόμη και σε γιατρούς.**

— Ακριβώς. Ανάλογα, μάλιστα, με το άθλημα ή το αγώνισμα, οι αθλητές έχουν διαφορετική ανατομική και λειτουργική προσαρμογή. Αν προκύπτουν ευρήματα μη συννηθισμένα, πρέπει να αξιολογούνται αν είναι προσαρμογές ή παθολογικές οντότητες. Πρέπει να γίνει εξέταση και αν κάτι προκαλεί υποψία, πρέπει να προσφύγουμε σε καρδιολόγο εξοικειωμένο στα αθλητικά θέματα. Επίσης, αν ο αθλητής αισθανθεί οτιδήποτε, πρέπει να γίνει επανεκτίμηση της κατάστασης.

Για τους αθλητές, που κάνουν πρωταθλητισμό, ο κ. Σταματόπουλος θεωρεί απαραίτητες τις ανά εξάμηνο εξετάσεις.

Ο αιφνίδιος χαμός του Νίκου Σαμαρά, έφερε ξανά ερωτήματα για το κατά πόσο είναι εφικτό να προληφθεί μία τραγωδία.

Οι αθλητές του Σαββατοκύριακου

«Οι αθλητές του Σαββατοκύριακου χρειάζονται τη βοήθεια του Θεού. Χωρίζονται δε, σε δύο κατηγορίες: Τους υποψιασμένους και τους ανυποψίαστους», λέει ο κ. Σταματόπουλος. Επισημαίνει ότι πολλοί έχουν ενδοκλήσεις που δεν αξιολογούν και δεν πηγαίνουν στον γιατρό. Αυτοί είναι οι ανυποψίαστοι. «Όποιος αισθανθεί κάτι, πρέπει να καταφεύγει στον γιατρό», υπογραμμίζει. Τονίζει πως όποιος είναι πάνω από 35-40 ετών και έχει ιστορικό κληρονομικότητας, δεν επιτρέπεται ν' αθλείται χωρίς να έχει εξασφαλίσει ότι είναι καλά. Αλλά και, γενικά, όποιος γυμνάζεται και είναι πάνω από 35 ετών, πρέπει να κάνει έλεγχο. Αν ο γιατρός του συστήσει περαιτέρω εξετάσεις, σημαίνει πως κάτι υπάρχει και ο αθλούμενος γίνεται υποψιασμένος. «Οι αθλητές αυτοί για να μην κινδυνεύσουν, πρέπει να μην κοιμούνται οι ίδιοι, ο γιατρός και ο Θεός. Ο Θεός δεν κοιμάται. Για όλους τους γιατρούς, δεν παύει ο ρόλος», καταλήγει ο κ. Σταματόπουλος.

Πρόληψη και κληρονομικότητα

Τα τελευταία χρόνια τα γυμναστήρια, οι αθλητικοί σύλλογοι και οι χώροι ομαδικών παιχνιδιών ξεφυτρώνουν σαν τα μανιτάρια. Άνθρωποι κάθε ηλικίας θυμήθηκαν ότι είχαν ταλέντο στο μπάσκετ, το ποδόσφαιρο, τον στίβο και κάθε Σαββατοκύριακο γεμίζουν γήπεδα και αλάνες. Αποτέλεσμα; Πολλοί άνθρωποι, ακόμα και επαγγελματίες αθλητές, κάνουν κάθε χρόνο τη ζωή τους εξαιτίας πλημμελών ιατρικών εξετάσεων. «Έχει πεθάνει πατέρας μπροστά στο παιδί του την ώρα που παίζανε μπάλα σε αντίπαλες ομάδες» δήλωσε, μεταξύ άλλων, ο διευθυντής παιδών στο νοσοκομείο Αγ. Σοφία, και πρόεδρος της υγειονομικής επιτροπής της ΕΠΟ, Γιάννης Οικονομίδης στο ραδιόφωνο του Σκάι.

Πολλοί αθλητικοί σύλλογοι ζητούν μία βεβαίωση από παθολόγο για να γράψουν ένα παιδί σε κάποια ομάδα. Πόσο ασφαλή, όμως, είναι αυτό και τι παραπάνω πρέπει να κάνει ένας γονιός; «Απαίτούνται γενικές εξετάσεις αίματος, πλήρη τσεκ απ, υπό την έννοια της χοληστερίνης ώστε εάν υπάρχει κληρονομική χοληστεριναιμία να ληφθούν μέτρα για καρδιολογικό έλεγχο. Να

γίνει εξέταση από καρδιολόγο ή παιδίατρο για φυσώματα κ.λπ., ηλεκτροκαρδιογράφημα και τριπλέξ καρδιάς και έλεγχος αρτηριακής πίεσης», δήλωσε στην «Κ» ο παιδίατρος Πίτσα Πρεβεδουράκη. Εκτός από τα προβλήματα καρδιάς, οι γονείς πρέπει να προσφύξουν τα παιδιά τους και από τραυματισμούς. «Ένα παιδί πρέπει να κάνει αναπνευστικές εξετάσεις, να υποβληθεί σε ορθοπεδική εκτίμηση για πιθανά προβλήματα σπονδυλικής στήλης (σκολίωση, σπονδυλόλυση), εξέταση γονάτων και κινητική ανάλυση βάρσις. Εάν θέλει να ασχοληθεί με τον πρωταθλητισμό πρέπει να γίνουν απλοί εργομετρικοί έλεγχοι», μας λέει ο ορθοπεδικός, χειρουργός, εξειδικευμένος στις αθλητικές κακώσεις και γιατρός των εθνικών ομάδων βόλεϊ καθώς και της ομάδας βόλεϊ του Παναθηναϊκού, Δημήτρης Τσούκας. Σε ό,τι αφορά τους «αθλητές του Σαββατοκύριακου», συμβουλεύει: «Πρέπει να κάνουν ήπια προπόνηση όλη την εβδομάδα, καλό ζέσταμα πριν από τον αγώνα και να μην ξεχνάνε ότι τα χρόνια έχουν παρέλθει».

ΣΤΥΡΙΑΟΥΛΑ ΣΠΑΝΕΑ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΠΑΙΖΕΙ ΤΕΝΙΣ

Μετά τον Παγδατή, ο Χρυσοχός

Στα βιβλία της ιστορίας του κυπριακού τένις έγραψε το όνομά του την περασμένη Πέμπτη ο Πέτρος Χρυσοχός. Ο 16χρονος ταλαντούχος τενίστας κατάφερε να περάσει με επιτυχία από τους τρεις γύρους των προκριματικών του U18 Αυστραλιανού Όπεν και να πάρει την προκρίση για το κυρίως ταμπλό.

Κάτι που μέχρι σήμερα είχε πετύχει μόνο ο Μάρκος Παγδατής, πρώτα το 2001 και με αποκορύφωμα το 2003, όταν κατέκτησε το τουρνουά και τερμάτισε στην πρώτη θέση της παγκόσμιας κατάταξης U18.

Αυτό είναι το δεύτερο μεγαλύτερο επίτευγμα του Χρυσοχού στην περιπέτειά του στην ήπειρο της Ωκεανίας, αν αναλογιστούμε, ότι μια εβδομάδα πριν κατάφερε στον προπομπό του Αυστραλιανού Όπεν, το δυναμικό τσάπας 1 του τουρνουά του Τράραλγκον, να προκριθεί στο κυρίως ταμπλό.

Και όμως, αυτοί που γνώριζαν από κοντά την προσπάθεια του Νο134 στον κόσμο (καλύτερη θέση Νο125) τενίστα, ήξεραν ότι ο 16χρονος δεν πήγε στην Αυστραλία απλώς για να δώσει το παρών του.

Ένας από αυτούς είναι και ο προπονητής του, Δημήτρης Ηροδότου, ο οποίος τον συνοδεύει. «Ο κύριός μας στόχος και στα δύο πρωταθλήματα ήταν να μπει ο Πέτρος στο κυρίως ταμπλό», δηλώνει στην «Κ» από τη Μελβούρνη ο προπονητής του Χρυσοχού. «Τον αρχικό στόχο τον πετύχαμε. Πιστεύω ότι με μία καλή κλήρωση (α.σ. οι αγώνες για τον α' γύρο ήταν προγραμματισμένοι για χθες Σάββατο και σήμερα Κυριακή), μπορεί να πάει ακόμη πιο μακριά». Για να καταλήξει απαντώντας για το αν το πίστευε εξαρχής; «Ναι, το πίστευα. Τώρα που το είδα και το έζησα, απλώς το επιβεβαίωσα. Το μόνο που έχει να κάνει είναι να συνεχίσει τη σκληρή δουλειά και να παραμείνει προσηλωμένος».

ΓΡΑΦΕΙ: CyprusTennisSociety.com

Μοιραία Ρεζυγάρια

στις 7.25μ.μ. από το

ΡΙΚ1
www.cybc.com.cy

Το μεγάλο αφρικανικό κάλεσμα

Το Κύπελλο Εθνών της Μαύρης Ηπείρου αποκαλύπτει τα «διαμάντια» του

Τον **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Το αφρικανικό ποδόσφαιρο την τελευταία εικοσαετία αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της παγκοσμιοποίησης του αθλήματος. Η ηπειρος των διαμαντιών προμηθεύει με τα καλύτερα «πετράδια» της τους μεγαλύτερους ευρωπαϊκούς συλλόγους, οι οποίοι δεν άρνησαν να εκμεταλλευτούν την ευκαιρία που παρουσιάστηκε. Πίσω, βέβαια, από τις «βιτρίνες» του Ντρογκμπά, του Τουρέ, του Αντεμπιγιόρ, υπάρχουν... καραβιές παίκτων που μετακόμισαν στην Ευρώπη για να βρουν ποδοσφαιρική στέγη, αλλά κατέληξαν να ζητιανεύουν στον δρόμο, θύματα επιθέσεων ατζέντπουν.

Το Κύπελλο Εθνών Αφρικής που ξεκίνησε χθες α στη Νότιο Αφρική αποτελεί το καλύτερο «παζάρι» επίδειξης

«Μάτια» από όλο τον κόσμο είναι καρφωμένα στις πέντε πόλεις της Ν. Αφρικής με την ελπίδα να αγοράσουν φθηνούς ανερχόμενους παίκτες

των ανερχόμενων ταλέντων της Μαύρης Ηπείρου. «Μάτια» από όλο τον κόσμο, και κυρίως από μικρομεσαίες ομάδες, θα είναι καρφωμένα στις πέντε πόλεις που θα φιλοξενήσουν τη διοργάνωση, με την ελπίδα να αγοράσουν παίκτες σε φθηνή τιμή, που ενδεχομένως αργότερα θα μοσοπουλήσουν. Ο δημοφιλέστερος πρώτος προορισμός των παικτών αυτών είναι η Γαλλία. Αλλοστε, δεν είναι τυχαίο το γεγονός πως οι κορυφαίοι Αφρικανοί παίκτες των τελευταίων ετών έχουν κάνει τη πρώτη τους ποδοσφαιρική βήματα στο γαλλικό πρωτάθλημα. Ο Ντρογκμπά το 1998 στη Λε Μπασι, ο Εσιέν το 2000 στη Μπασιό, ο Αντεμπιγιόρ το 2000 στη Μπρεστ, ενώ ο Γιάγια Τουρέ ξεκίνησε από τη γιγονική Μπέρνερν του Βελγίου το 2001. Πάντως, οι περισσότεροι δεν περίμεναν κάποιο Κύπελλο Εθνών για να γίνουν γνωστοί, αφού είχαν περάσει τη Μεσόγειο σε μικρότερη ηλικία.

Οι Αφρικανοί ποδοσφαιριστές στην πλειονότητά τους συγκεντρώνουν στοιχεία που τους κάνουν περιζήτητους. Γερή σωματοδομή, φυσική α-

ντοχή και εργατικότητα. Ωστόσο, υπάρχουν και τα... αρνητικά. Η κατάληψη θέσης ξένου στο ρόστερ (αν δεν αποκτήσουν κοινοτικό διαβατήριο, συνήθως γαλλικό), ο ατίθασος χαρακτήρας αρκετών, η δυσκολία στην προσαρμογή αλλά και το ίδιο το Κύπελλο Εθνών Αφρικής αποτελούν τροχοπέδη στην εξέλιξη τους.

Η διοργάνωση λαμβάνει χώρα κάθε δύο χρόνια και μάλιστα μεσούσης της αγωνιστικής περιόδου, γεγονός που σημαίνει πως οι ποδοσφαιριστές χρειάζεται να απουσιάσουν από τους συλλόγους τους έως και τέσσερις εβδομάδες! Μια καλή αρχή έγινε με τη μεταφορά της διοργάνωσης τις μονές χρονιές για να μη συμπίπτει με τα Μουντιάλ, ενώ δεν λείπουν και οι φωνές για να διεξαχθεί ανά τέσσερα χρόνια. Εκεί μπαίνει και ο οικονομικός παράγοντας, καθώς για τις περισσότερες χώρες το κόστος είναι δυσβάστακτο και τα έσοδα ελάχιστα. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός πως στη διοργάνωση του 2012, σε Γκαμπόν και Ισημερινή Γουινέα, ο αγώνας ανάμεσα σε Σουδάν και Μπουρκίνα Φάσο προσέλαυσε μόλις 132 θεατές...

Το 2008, ο νεοεκλεγείς πρόεδρος της FIFA, Ζεπ Μπλάτερ, είχε εισηγηθεί οι διοργανώσεις να γίνονται τον Ιούλιο ή τον Ιούλιο για να «ταϊράζονται» με το καλεντάρι της παγκόσμιας ομοσπονδίας. Ωστόσο, αυτή η εξέλιξη θα απέκλειε αυτομάτως πολλές χώρες της κεντρικής και δυτικής Αφρικής από την ανάληψη της διοργάνωσης.

Από μια ήπειρο που οι ισορροπίες είναι ιδιαίτερα λεπτές σε όλα τα επίπεδα, το ποδόσφαιρο δεν θα μπορούσε να μείνει ανεπηρέαστο από τις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις. Το φετινό τουρνουά είχε προγραμματιστεί να γίνει στη Λιβύη, ωστόσο η έκρυθμη κατάσταση στη χώρα ανάγκασε την αφρικανική ομοσπονδία να το μεταφέρει στην έτοιμη, από το περασμένο Μουντιάλ, Νότιο Αφρική. Από το ξεκίνημα της διοργάνωσης, το 1957, οι πολιτικές εξελίξεις καθόριζαν και τις τύχες της διοργάνωσης. Στο πρώτο Κύπελλο που έγινε στο Σουδάν, συμμετείχαν η διοργανώτρια χώρα, η Αίγυπτος, η Αιθιοπία και η Νότιος Αφρική. Μόνο που η τελευταία, εξαιτίας του απαρτχάιντ, αποβλήθηκε, με αποτέλεσμα το τουρνουά να γίνει με τρεις ομάδες, όπως και το επόμενο στην Αίγυπτο.

1957	ΑΙΓΥΠΤΟΣ
1958	
1959	ΑΙΓΥΠΤΟΣ
1960	
1961	
1962	ΑΙΘΙΟΠΙΑ
1963	ΓΚΑΝΑ
1964	
1965	ΓΚΑΝΑ
1966	
1967	
1968	Λ.Δ. ΚΟΝΓΚΟ
1969	
1970	ΣΟΥΔΑΝ
1971	
1972	ΔΗΜ. ΚΟΝΓΚΟ
1973	
1974	Λ.Δ. ΚΟΝΓΚΟ
1975	
1976	ΜΑΡΟΚΟ
1977	
1978	ΓΚΑΝΑ
1979	
1980	ΝΙΓΗΡΙΑ
1981	
1982	ΓΚΑΝΑ
1983	
1984	ΚΑΜΕΡΟΥΝ
1985	
1986	ΑΙΓΥΠΤΟΣ
1987	
1988	ΚΑΜΕΡΟΥΝ
1989	
1990	ΑΛΓΕΡΙΑ
1991	
1992	Α. ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ
1993	
1994	ΝΙΓΗΡΙΑ
1995	
1996	Ν. ΑΦΡΙΚΗ
1997	
1998	ΑΙΓΥΠΤΟΣ
1999	
2000	ΚΑΜΕΡΟΥΝ
2001	
2002	ΚΑΜΕΡΟΥΝ
2003	
2004	ΤΥΝΗΣΙΑ
2005	
2006	ΑΙΓΥΠΤΟΣ
2007	
2008	ΑΙΓΥΠΤΟΣ
2009	
2010	ΑΙΓΥΠΤΟΣ
2011	
2012	ΖΑΜΠΙΑ

Κύπελλο Εθνών Αφρικής

ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ (17 Ιαν. - 10 Φεβρ.)

Α΄ Ομίλος

- Νότιος Αφρική
- Αγκόλα
- Μαρόκο
- Πράσινο Ακρωτήριο

Β΄ Ομίλος

- Γκάνα
- Μάλι
- Νιγηρας
- Λ. Δ. Κονγκό

Γ΄ Ομίλος

- Ζάμπια
- Νιγηρία
- Μπουρκίνα Φάσο
- Αιθιοπία

Δ΄ Ομίλος

- Ακτή Ελεφαντοστού
- Τυνισία
- Αλγερία
- Τόγκο

Οι τροπαιούχοι ανά διοργάνωση

7	Αίγυπτος
4	Γκάνα
4	Νιγηρία
2	Καμερούν
2	Λ.Δ. Κονγκό
1	Α. Ελεφαντοστού
1	Ζάμπια
1	Τυνισία
1	Σουδάν
1	Αλγερία
1	Μαρόκο
1	Αιθιοπία
1	Ν. Αφρική
1	Δημ. Κονγκό

Τα αστέρια

- Μάλι: Σείντου Κεϊτά
- Νιγηρία: Βίκτορ Μόσες
- Γκάνα: Ασαμό Γκιάν
- Τόγκο: Εμάνουελ Αντεμπιγιόρ
- Ακτή Ελεφαντοστού: Ντινιέ Ντρογκμπά, Γιάγια Τουρέ, Κόλο Τουρέ

Νέα τάξη πραγμάτων στο αγγλικό ποδόσφαιρο

Χρονιά σταθμός μπορεί να θεωρηθεί το 2013 στην Αγγλία, καθώς αναμένεται μια σειρά από μεγάλες αλλαγές που θα διαφοροποιούν την κατάσταση στο «νπσι» όπως αυτή έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια. Βασικότερη αλλαγή, η διαφανιζόμενη φυγή του Αρσενάλ Βενγκέρ από τον πάγκο της Αρσενάλ, καθώς για πρώτη φορά στη 17χρονη παρουσία του Αλσατού τεχνικού έγινε αποδέκτης αποδοκιμασιών από τους φιλάθλους της ίδιας του της ομάδας. Είναι όμως πιθανό και σε κάποιες περιπτώσεις δεδομένο, πως θα υπάρξουν

Υπ' ατιμόν πολλοί προπονητές της Πρέμιερ Λιγκ-Ερωτηματικό αποτελεί ο Μουρίνιο, που έχει εκκράσει πολλές φορές κατά το παρελθόν την επιθυμία του να επιστρέψει στην Αγγλία

και επιπρόσθετες αλλαγές στον πάγκο των υπόλοιπων μεγάλων ομάδων που αρατίζουν το αποκαλούμενο «big 4».

Τσέλι και Μάντσεστερ Σίτι είναι σχεδόν βέβαιο πως θα έχουν νέο προπονητή από το καλοκαίρι, ενώ οι φήμες για τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ πυκνώνουν περισσότερο από ποτέ. Δύο ονόματα που θα παίξουν σημαντικό ρόλο στις μελλοντικές εξελίξεις βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε Μαδρίτη και Νέα Υόρκη.

Ο Ζοζέ Μουρίνιο που βρίσκεται σε ανοικτή κόντρα με... όποιον μιλά ισπανικά στη Μαδρίτη, έχει εκκράσει ανοικτά κατά το παρελθόν την επιθυμία του να επιστρέψει στην Αγγλία και με τα ταρινά δεδομένα, είναι σχεδόν βέβαιο πως θα υπάρξουν εργα-

σιακές ευκαιρίες. Οι φίλαθλοι της Τσέλι, είναι δεδομένο πως δεν μπορούν να δεχθούν τον Ράφα Μπενίτεθ ως προπονητή, αντιμετωπίζοντάς τον ως υπερασπιστή σε κάθε ευκαιρία καθώς ο τρόπος συμπεριφοράς του ως τεχνικός της Λίβερπουλ δεν λαμνοείται από τους Λονδρέζους. Για την Τσέλι, η φυγή του υπαρχηγού της Φρανκ Λάμπαρντ μοιάζει σχεδόν βέβαιη, σηματοδοτώντας μια νέα εποχή και στην αγωνιστική ταυτότητα του συλλόγου.

Από την άλλη πλευρά, η εμφάνιση αδυναμίας του Ρομπέρτο Μαντσίνι να οδηγήσει τη Σίτι σε ευρωπαϊκή καταξίωση φαίνεται να θέτει τον Ιταλό εκτός Μάντσεστερ. Οι πολλές και κυρίως ταυτόχρονες αλλαγές που θα πραγματοποιηθούν, ενδεχομένως να δημιουργήσουν διαφορετικές δυναμικές και νέες ισορροπίες στο ποδοσφαιρικό στάτους κβ, καθώς οι ομάδες θα πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες.

Αίνιγμα αποτελεί και η επόμενη κίνηση του Ντέιβιντ Μπέκαμ, του ανθρώπου που συνέδεσε όσο κανείς άλλος την έννοια του ποδοσφαιριστή σταρ. Αποκαίρετώντας το αμερικανικό πρωτάθλημα, φημολογήθηκε έντονα μια μετακίνηση του σε ομάδα της Βρετανίας ωστόσο αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να προβλεφθεί τίποτα σχετικά με το μέλλον του ακριβοπληρωμένου αστέρα του ποδοσφαίρου.

Στοιχήματα, επίσης, αποτελεί και η Εθνική ομάδα της χώρας που ηγείται ο Ροί Χόγκσον, καθώς η πρόκριση για τους Άγγλους στο Μουντιάλ της Βραζιλίας είναι αυτοσκοπός. Όσο και για ποιος παίκτης θα απασχολήσει περισσότερο τη μεταγραφική ειδησεογραφία; Ο Γκάρεθ Μπέλι της Τότεναμ, που βλέπει ήδη Ρεάλ και Μπαρτσελόνα να παλεύουν για την απόκτησή του.

THE GUARDIAN

Εξι πυλώνες της UEFA για το 2013

Το στοίχημα του Πλατινί και οι αλλαγές που αναμένεται να οριστικοποιηθούν

Χρονιά κατά την οποία θα οριστικοποιηθούν αρκετές αλλαγές ορίζεται το 2013 από την UEFA, καθώς το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας αναμένεται να εγκρίνει διάφορες τροποποιήσεις στις διοργανώσεις.

Η πρόταση για διεξαγωγή του Euro 2020 σε πολλές ευρωπαϊκές πόλεις, καθώς και η εφαρμογή του financial fair play, βρίσκονται ψηλά στην ατζέντα. Αναφερόμενος στη διοργάνωση του ευρωπαϊκού πρωταθλήματος των χωρών, ο γενικός γραμματέας της UEFA, Τζιάνι Ινβαντίνι, ανέφερε πως «η απόφαση για τη διεξαγωγή του Euro 2020 σε πάνω από μία χώρα είναι δεδομένη. Το πόσες θα είναι αυτές θα αποφασιστεί στο άμεσο μέλλον μέσω των Συμβουλίων της UEFA για τις διεθνείς διοργανώσεις, πιθανότατα τον Μάρτιο».

Η διοργάνωση του 2016 θα πραγματοποιηθεί εξ ολοκλήρου στα γηπέδα της Γαλλίας και την άνοιξη αναμένεται να γίνει γνωστή η καμπάνια προώθησης, αλλά και το σήμα της διοργανώτριας χώρας. Στις 25 Μαΐου θα διεξαχθεί ο τελικός του Τσάμπιονς Λιγκ στο Λονδίνο για δεύτερη φορά τα τελευταία τρία χρόνια. Αιτία, μεταξύ άλλων, η συμπλήρωση 150 χρόνων ιστορίας της αγγλικής ομοσπονδίας, με τη UEFA να τμή την ιστορικότερη χώρα του ποδοσφαίρου.

Το financial fair play

Η φετινή χρονιά θα κρίνει κατά πολύ και το μεγαλύτερο στοίχημα που έχει καθιερωθεί επί προεδρίας του Μισέλ Πλατινί. Το financial fair play, σύστημα κατά το οποίο θα ελέγχονται τα έσοδα και έξοδα των ομάδων ούτως ώστε να υπάρχουν οι καλύτερες διαφορές μεταξύ των συλλόγων. Βασικός στόχος αυτών της

Ο πρόεδρος της UEFA, Μισέλ Πλατινί θα μπορούσε να διαβάσει το μέλλον πάνω στο βαρύτερο τρόπαιο του Τσάμπιονς Λιγκ. Προς το παρόν, ο Γάλλος παράγοντας έχει ήδη καταστρώσει τα σχέδιά του για το 2013.

Αναμενόμενα Euro, οικονομικό fair play, διατιπσία, στοίχημα, γυναικείο ποδόσφαιρο και ντόπινγκ

προσπάθειες είναι να μην ξεφεύγουν οι οικονομικά δυνατές ομάδες δημιουργώντας τόσο μεγάλη αγωνιστική ανισορροπία. Τα οικονομικά μέτρα στοχεύουν σε μια μακροπρόθεσμη αξιολόγηση των μεγεθών των συλλόγων, ούτως ώστε να υπάρχει μια πιο υγιής δομή και οργάνωση για όλες τις ευρωπαϊκές ομάδες. Στο πλαίσιο του

financial fair play, υπήρξαν αρκετές τιμωρίες για ευρωπαϊκούς συλλόγους που δεν συμμορφώθηκαν με τους νέους κανόνες και ανάμεσα σε αυτές ήταν και ελληνικές ομάδες, όπως η ΑΕΚ κατά την περυσινή χρονιά, με πιο πρόσφατο παράδειγμα όμως την ισπανική Μάλαγα. Η πλήρης εφαρμογή του νέου συστήματος αξιολόγησης θα πραγματοποιηθεί από την ερχόμενη αγωνιστική περίοδο. Αναφερόμενος στο νέο σύστημα, ο πρόεδρος της UEFA, Μισέλ Πλατινί, δήλωσε: «Δεν θα κάνουμε πίσω. Πήραμε την απόφαση να δημιουργήσουμε αυτόν τον νόμο πριν από μερικά χρόνια με την αμέριστη συμπαράσταση των ευρω-

Οι «σκοτεινές» εκπλήξεις και το κυπριακό στοιχείο

Το Κύπελλο Εθνών Αφρικής δεν είναι μόνο... πασαρέλα πάνω στην οποία θα κάνουν τα πρώτα τους βήματα κάποια από τα επόμενα αστέρια του ποδοσφαίρου. Είναι μία διοργάνωση με αρκετά υψηλό επίπεδο, χρώμα στις κερκίδες και πάμπολλες εκπλήξεις.

Μία από αυτές συζητείται ακόμα, αφού το 2010 έγινε μια από τις πιο... περιεργές ανατροπές στην ιστορία του ποδοσφαίρου. Η διοργανώτρια Αγγκόλα προηγήσαν τον Μάλι με 4-0 μέχρι το 79', με τους φιλοξενούμενους να ισοφαρίζουν σε 4-4 στις καθυστερήσεις. Το συγκεκριμένο σκορ είχε συγκεκριμένη μεγάλη χρηματική ποσά σε εταιρεία στοιχημάτων στην Κίνα. Εκκλησία ήταν και η κατάκτηση του περυσινού τροπαίου από τη Ζάμπια, η οποία «υπέταξε» στον τελικό την πολυδιαφημισμένη Ακτή Ελεφαντοστού του Ντρογκμπά και των Γιάγια και Κόλο Τουρέ. Αυτή η παρά εμφανίζεται το μεγάλο φαβορί για την κατάκτηση και της φετινής διοργάνωσης. Αντίπαλο δέος φαντάζει η Γκάνα των Ασαμό Γκιάν και Κριστιάν Ατσού. Επίσης, σαν... κρυφά φαβορί εμφανίζονται το Μάλι του Σείντου Κεϊτά και η Νιγηρία των Τζον Ομπι Μίκελ και Βίκτορ Μόσες. Η διοργανώτρια Νότιος Αφρική παρατάσει μια νέα ομάδα, ενώ η τροπαιοκτού Ζάμπια μοιάζει απίθανο να επαναλάβει την περυσινή επιτυχία της. Οι «αλλογενείς σφαιρές» πραγματοποίησαν μια σπουδαία διάκριση, όμως οι παίκτες της δεν συγκίνησαν τις μεγάλες ευρωπαϊκές ομάδες. Ο πιο διάσημος ποδοσφαιριστής της είναι ο Εμάνουελ Μαγιούκα, που αγωνίζεται στη Σαουθάμπτον.

Όποιος Κύπριος φιλάθλος παρακολουθήσει το Κύπελλο Εθνών Αφρικής δεν θα βρεθεί χαμένος σε μια ποδοσφαιρική... ζούγκλα, καθώς θα «συναντήσει» παίκτες που έχουν αφήσει το στήμα τους στο κυπριακό και το ελληνικό πρωτάθλημα. Στην Αγγκόλα υπάρχουν ο Φρανσίσκο Ζουέλα του ΑΠΟΕΛ και οι Ντεντέ, Ζιλμπέρτο και Αίρροσα της ΑΕΛ, καθώς και ο Μανούσσο Γκονσάλβεζ που είχε πεί δανεικός το 2008 από τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ στον Παναθηναϊκό. Στο Πράσινο Ακρωτήριο αγωνίζονται ο Μάρκο Σοάρες της Ομόνοιας και ο Καρλίτος της ΑΕΛ.

Στη Λ.Δ. του Κονγκό υπάρχει ο Λομανά Λούα Λούα, που το 2010 αποτέλεσε μεταγραφή πρώτης γραμμής για την Ομόνοια. Στην Γκάνα υπάρχει ο Ντέρεκ Μπόατενγκ, που είχε αφήσει υποσχέσεις από το 1999 ως το 2003 σε Καλαμάτα, Παναθηναϊκό, ΟΦΗ και τώρα βρίσκεται προ των πυλών της Φούλαμ. Μέλος των πρωταθλητριών Ζάμπιας είναι ο Κρις Κατόγκο, ο οποίος το 2010 αγωνίστηκε στη Σκοδα Ξάνθη και πέρσι αναδείχθηκε από το BBC ο κορυφαίος Αφρικανός ποδοσφαιριστής.

Μοναδικός «Ελληνας» θα είναι ο Νοτιοαφρικανός Μπογκκάνι Κουμαλό του ΠΑΟΚ, ενώ στο ελληνικό ποδόσφαιρο έχει διαπρέψει ο Γιάγια Τουρέ της Ακτής Ελεφαντοστού, ο οποίος μετά τον Ολυμπιακό (2005-06) «έλαμψε» σε Μονακό, Μπαρτσελόνα και από το 2010 στη Μάντσεστερ Σίτι. Ο αποκλεισμός - έκπληξη του Τζιμπούρ και ο τραυματισμός του Αμπντούν κατεβάζουν ένα επίπεδο την Αλγερία...

Ένας Έλληνας στο τιμόνι της Εθνικής Ρωσίας

Ο Φώτης Κατσικάρης ανέλαβε μία παραδοσιακή μπασκετική υπερδύναμη

Συνέντευξη στην **ΕΦΗ ΠΑΠΑΖΑΧΑΡΙΟΥ**

Αισθάνεσαι Έλληνας ή πολίτης του κόσμου; «Αισθάνομαι Έλληνας πολίτης του κόσμου!» Ακριβώς έτσι. Ο νέος προπονητής της Εθνικής Ρωσίας, Φώτης Κατσικάρης, ακούγεται χαρούμενος στη γραμμή που συνδέει την Αθήνα με το Μπιλμπάο, όπου εδώ και τέσσερα χρόνια με μεγάλες επιτυχίες κατέχει τη θέση του τεχνικού της ομάδας μπάσκετ Uxue Bilbao. Το ταξίδι που τον έφερε στο τιμόνι της Εθνικής Ρωσίας ήταν μακρύ, ένας κύκλος οκτώ ετών και χιλιάδων χιλιομέτρων, που ξεκίνησε από την Αγία Πετρούπολη, προπονητική του αφετηρία στο εξωτερικό, έφτασε στην Ισπανία και τώρα κλείνει στη Μόσχα. Δυναμό Αγίας Πετρούπολης - Pamesa Βαλένθια - Uxue Μπιλ-

«Το μπάσκετ μοιάζει με ένα βιβλίο χωρίς την τελευταία σελίδα. Αυτό σημαίνει ότι πάντα έχεις να μάθεις κάτι. Αν έχεις την ευκαιρία να δουλέψεις στο εξωτερικό και είσαι δεκτικός και προσαρμοστικός, σίγουρα έχεις πολλά να κερδίσεις»

μπάο - Μόσχα, έδρα της Εθνικής Ρωσίας. Η προσπάθεια στη διαδρομή επίσημη, αλλά η αναγνώριση της, η μεγάλη επιβράβευση. «Ουφ! Κατ' αρχάς ήταν πάρα πολύ μακρύ το ταξίδι μέχρι την Αγία Πετρούπολη από την Αθήνα», γελάει ο 45χρονος coach. «Όταν μπαίναμε στο αεροπλάνο, παίρνοντας την απόφαση να φύγουμε από την Ελλάδα και να κάνουμε αυτή την προσπάθεια στο εξωτερικό, δεν μπορούσα να φανταστώ ούτε εγώ ούτε η οικογένειά μου ότι μετά από κάποια χρόνια θα έφταναν να είμαι προπονητής στην εθνική ομάδα αυτής της χώρας που ήταν ο πρώτος προορισμός. Είναι από τα πράγματα για τα οποία λες τελικά "τίποτα δεν είναι τυχαίο"...

Πάντως, το ταξίδι Αγία Πετρούπολη - Μόσχα, αν θυμάμαι καλά, είναι 650 χιλιόμετρα! Αρχισα εκεί και ξαναγεννάω εκεί, και να δω πού θα καταλήξω κιόλας...» (γέλια)

Πιστεύεις ότι η θητεία ενός Έλληνα προπονητή στο εξωτερικό είναι καταλυτική για την καριέρα του;

«Οπωσδήποτε. Έχεις τη δυνατότητα να γνωρίσεις διαφορετικές κουλτούρες, ίσως και διαφορετικές σχολές στο μπάσκετ. Το άθλημα μοιάζει με ένα βιβλίο χωρίς την τελευταία σελίδα. Αυτό σημαίνει ότι πάντα έχεις να μάθεις κάτι. Αν έχεις την ευκαιρία να δουλέψεις στο εξωτερικό και είσαι δεκτικός και προσαρμοστικός, σίγουρα έχεις πολλά να κερδίσεις. Είναι μια εμπειρία πολύ σημαντική για την εξέλιξη ενός προπονητή.

Πώς αξιολογείς την αυξανόμενη επιτυχημένη πορεία των Ελλήνων προπονητών στο εξωτερικό;

«Είναι πάρα πολύ θετική, γιατί το ελληνικό μπάσκετ έχει μια ιστορία, έχει βγάλει αρκετούς παίκτες έξω. Ήταν βίωμα χρόνου, με την πρόοδο που έχει, να θύμα και οι προπονητές.

«Θεωρείς ότι η γενιά σου έπαιξε ιδιαίτερο ρόλο στο πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα στο μπάσκετ μετά τον άθλο του '87;

«Η χρονιά εκείνη ήταν ορόσημο για το μπάσκετ και τον ελληνικό αθλητισμό. Εμάς τους 20άρηδες τότε μας ώθησε να σκεφτούμε επαγγελματικά σε μια εποχή όπου όλα ήταν ερασιτεχνικά, όταν ούτε περνούσε από το μυαλό μας κάτι τέτοιο.

«Θα μπορούσες να συγκρίνεις τους Έλληνες με τους ξένους προπονητές. Απαξίωσαι το ότι οι Έλληνες δημιουργούν τη δική τους «σχολή»;

«Θα μπορούσα γιατί έχω την εμπειρία, έχω αλλάξει δύο χώρες, δύο δυνατά πρωταθλήματα, είχα τη δυνατότητα να παίξω με αρκετούς ξένους προπονητές απέναντί μου. Το μπάσκετ είναι όπως το σκάκι, περιμένεις την κίνηση του αντιπάλου. Ο Έλληνας προπονητής είναι πολύ καλά προετοιμασμένος, βρίσκεται ανάμεσα στους υψηλού επιπέδου Ευρωπαίους. Ζώντας το ελληνικό πρωτάθλημα (μεγάλωση και ένινα προπονητής στην Ελλάδα), είχα τη δυνατότητα να δουλέψω με πολύ καλούς προπονητές. Μπορώ να πω, λοιπόν, ότι το επίπεδο του Έλληνα είναι πάρα πολύ υψηλό στα κομμάτια της τακτικής, της προετοιμασίας του παικνιδιού και των ειδικών καταστάσεων - αυτό που λέμε «τα τελευταία δευτερόλεπτα» κ.λπ. Αν πούμε ότι μπορούμε ως Έλληνες να φτιάξουμε μια «σχολή», αυτά είναι τα σημαντικότερα στοιχεία στα οποία δίνουμε πολύ μεγάλη σημασία, όταν στην Ισπανία π.χ. οι προπονητές τρέχουν, τους αρέσει ο αφνιδιασμός, οι Γιουγκοσλάβοι δίνουν έμφαση στην άμυνα. **Πιστεύεις ότι η επιλογή σου από την Εθνική Ρωσία αποτελεί αναγνώριση της δουλειάς οκτώ χρόνων στο εξωτερικό;**

«Σίγουρα έπαιξαν ρόλο οι παρουσίες των ομάδων μου, η δική μου παρουσία με τις ομάδες, το πρωτάθλημα της Ισπανίας (το πιο ανταγωνιστικό της Ευρώπης) και η εμπειρία της Ρωσίας, ώστε να είμαι αρχικά υποψήφιος σε μια λίστα προπονητών που είχαν οι Ρώσοι και τελικά να είμαι ο εκλεκτός! (γέλια). Νιώθω πάρα πολύ καλά, γιατί, ξέρεις, όταν δουλεύεις, κάθε μέρα εξαρτάσαι από τα αποτελέσματα, από την εμφάνιση που θα έχει η ομάδα σου, από το παιχνίδι το ίδιο. Όταν λοιπόν έρχεται μια τέτοια πρόταση, η οποία πράγματι, όπως λες, είναι η αναγνώριση μιας δουλειάς, φυσικά σε κάνει να νιώθεις υπερήφανος. Από την άλλη, βέβαια, νιώθεις ένα πολύ μεγάλο αίσθημα ευθύνης, γιατί θα καθίσεις σε έναν πάγκο μιας ομάδας, μιας χώρας που έχει τεράστια ιστορία στον αθλητισμό και γενικότερα στον κόσμο.

Πόσο θα σε βοηθήσει η εμπειρία σου στη Δυναμό Αγίας Πετρούπολης;

«Έπαιξε πολύ μεγάλο ρόλο από τις πρώτες συναντήσεις που κάναμε το ότι γνωρίζω τη ρωσική νοοτροπία. Γιατί έζησα ένα χρόνο, δουλέψα, έπαιξα ως αντιπάλος, γνωρίζω τους παίκτες, πώς σκέφτονται, γενικά τη φιλοσοφία τους και σίγουρα, απ' ό,τι οι ίδιοι μου είπαν, είναι πολύ σημαντικό γι' αυτούς.

Πόσο διαφορετικό είναι το να προπονείς ένα σύλλογο από μια εθνική ομάδα;

«Υπάρχει τεράστια διαφορά. Άλλο

«Ο Έλληνας προπονητής βρίσκεται ανάμεσα στους υψηλού επιπέδου Ευρωπαίους», δηλώνει ο Φώτης Κατσικάρης.

Σχεδιάζοντας συστήματα τακτικής στην έδρα της Uxue Bilbao.

Από την ένταση του αγώνα στη χαρά της νίκης.

Μετά τη νίκη επί της Ρεάλ στον ημιτελικό του πρωταθλήματος, το 2011.

είναι να δουλεύεις με μια ομάδα εννέα μήνες και άλλο δύο... Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα πρέπει να αφουγκραστείς πώς είναι η ομάδα, να βγάλεις από αυτόν το καλύτερο που μπορείς. Ειδικά στη δική μου περίπτωση -πρώτη φορά στην Εθνική Ρωσίας-, θα πρέπει να βγάλω αμέσως τα καλύτερα στοιχεία από τον κάθε παίκτη, να τον καταλάβω. Το πιο σημαντικό για μένα είναι η «κν-μεια» και ο ρόλος που θα πρέπει να αναλάβει ο κάθε παίκτης, ώστε πολύ γρήγορα να φτιάξουμε ένα σύστημα με στόχο ένα μετάλλιο.

Η κλήρωση του Ευρωπαϊκού έφερε τη Ρωσία αντιμέτωπη με την Εθνική Ελλάδος στον πρώτο γύρο της διοργάνωσης. Ποια τα συναισθήματά σου;

«Σίγουρα είναι περίεργα. Ποτέ δεν είχα φανταστεί ότι θα μπορούσε να συμβεί αυτό. Όσο και να είμαστε επαγγελματίες, εντάξει... τα συναισθήματά μου θα είναι πολύ περίεργα εκείνη την ημέρα.

Σε στενοχωρεί η κατάσταση του ελληνικού μπάσκετ;

«Βέβαια. Αν θυμηθούμε, αρκετά χρόνια πίσω, τέλη του '90, ήταν το καλύτερο πρωτάθλημα στην Ευρώπη. Υπήρχε η δυνατότητα, χάρη στην επιθυμία κάποιων προέδρων, κυρίως, να βάλουν χρήματα, να φέρουν καλύτερους παίκτες από την Αμερική και την Ευρώπη. Δημιουργήθηκε ένα πρωτάθλημα το οποίο όμως δεν χτίστηκε σε βάσεις για να συνεχίσει να είναι ανταγωνιστικό. Ετσι, σε συνδυασμό με την παγκόσμια πλέον οικονομική κρίση, δυστυχώς είχε μια φυσιολογική φθορά και έφτασε στη σημερινή κατάσταση. Πιστεύω ότι το μεγαλύτερο λάθος έγινε εκεί - όταν τα χρόνια τα καλά δεν φρόντισαν οι ομάδες, ή οι πρόεδροι, να φτιάξουν βάσεις τέτοιες ώστε οι ομάδες να είναι αυτάρκεις και ο κόσμος να πηγαίνει στα γήπεδα. Είναι ένα άθλημα το οποίο ο Έλληνας το έχει αγαπήσει πάρα πολύ.

«Έχεις πει ότι «όταν είσαι ξένος, πρέπει να προσπαθείς να μπει όσο πιο γρήγορα γίνεται στην ιδιοσυγκρασία του κάθε λαού». Πιστεύεις ότι η ικανότητά σου να προσαρμόζε-

Τα «παιδιά του '87» διακρίνονται στους πάγκους

Εκτός από τον Κατσικάρη, αρκετοί ακόμα Έλληνες προπονητές έχουν επιτυχημένη πορεία. Κατ' αρχάς, οι δύο «αιώνιοι» αντίπαλοι έχουν πλέον τεχνικούς από την Ελλάδα στον πάγκο τους.

Ο Παναθηναϊκός επέλεξε τον 48χρονο Αργύρη Πεδουλάκη για να φτιάξει μια καινούργια ομάδα, εμπιστευόμενος τον πρώην τεχνικό του Περιστερίου, που παλιότερα έπαιξε μέχρι και ευρωπαϊκό τελικό με τον Μακεδονικό.

Αντίστοιχα, ο Ολυμπιακός επέλεξε για τον πάγκο του τον 47χρονο Γιάννη Μπαρτζώκα, που πιστώνεται την προτεραιότητα εξαιρετική πορεία του Αμαρουσίου στην Ευρωλίγκα και τις καλές χρονιές που έκανε με τη Λάρισα και τον Πανιώνιο.

Εν τω μεταξύ, στη Νέα Σμύρνη, ο εκπαιδευτικός φέτος Πανιώνιος έχει στον πάγκο του τον Γιάννη Σφαιρόπουλο. Ο 45χρονος τεχνικός έφτιαξε το όνομά του ως βοηθός, περνώντας την περσινή χρονιά στην ΤΣΣΚΑ, ενώ παλιότερα είχε περάσει μεταξύ άλλων και από τον Ολυμπιακό, την εθνική ομάδα και τον ΠΑΟΚ.

Πιο διάσημος ως βοηθός, πάντως, υπήρξε τα τελευταία χρόνια ο 43χρονος Δημήτρης Ιτούδης, ο οποίος συνεχίστηκε στη δημιουργία της αυτοκρατορίας του Παναθηναϊκού πλάι στον Ομπράντοβιτς και, αν δεν επέμενε να προηγήσει αυτόν το ρόλο, θα ήταν σήμερα ένας από τους πιο περιζήτητους τεχνικούς στην Ευρώπη.

Η γνώμη ενός ειδικού

Ο Δημήτρης Κατσικάρης, basketball scouter και μπλόγκερ (hoorfellas.blogspot), αναλύει τα α-τού του Φώτη Κατσικάρη. «Ο Φώτης Κατσικάρης είναι ένας διανοούμενος της σύγχρονης μπασκετικής εποχής. Αυτό που εκτιμώ περισσότερο σε αυτόν δεν είναι η αναμφισβήτητη προπονητική του ικανότητα, αλλά το ότι είχε το θάρρος να βγει έξω και να πετύχει (σε συνθήκες υψηλού ανταγωνισμού), φτάνοντας πλέον να θεωρείται top level προπονητής όσον αφορά το ευρωπαϊκό μπάσκετ. Ανοιχτό μυαλό, μοντέρνα σκέψη, δεκτικός νέων τάσεων του αθλήματος. Οι επιρροές που δέχτηκε κατά καιρούς και, φυσικά, οι δικές του απόψεις συνθέτουν μια multicultural μπασκετική φιλοσοφία που περιλαμβάνει την πειθαρχία και την αμυντική προσήλωση που κήρυξαν οι Σέρβοι «διδάσκαλοι» των '90ς, ελληνική εξειδίκευση στο τακτικό κομμάτι και physical game γαριρισμένο με την ισπανική ταχύτητα στην ανάπτυξη και εκτέλεση που χαρακτηρίζει τους Ιβήρες. Δουλεύει πολύ και δίνει μεγάλη βάση στη λεπτομέρεια, ενώ πολύ σημαντικό είναι το γεγονός της κοινωνικής αναγνώρισης που τυγχάνει σε όποια πόλη κι αν εργαστεί. Δεν αποτελεί λοιπόν καθόλου έκπληξη το γεγονός ότι οι Ρώσοι επέλεξαν να επενδύσουν πάνω του, ως μια φυσική συνέχεια του Ντέιβιντ Μπλατ. Αλλάστε, οι δυο τους αποτελούν κλασικούς εκφραστές του νεότερου κλίματος προπονητών υψηλού επιπέδου στο ευρωπαϊκό στερέωμα. Ο Κατσικάρης αποτελεί τον σηματοφόρο της ελληνικής προπονητικής σχολής που σιγά-σιγά πλέον αρχίζει να γίνεται εξαγωγίσιμη προϊόν στην Ευρώπη. Ανοιξε το δρόμο στη νοτιο-βόρεια βαγκ των Ελλήνων συναδέλφων του, μιας γενιάς πολύ ικανή, η οποία καλλιεργεί τα από χαρακτηριστικά της μπασκετικής μας ταυτότητας και χαρακτηρίζεται (κυρίως με την υπεροχή της στο τακτικό κομμάτι) μία από τις κορυφές αυτήν τη στιγμή στη Γηραιά Ηπειρος.»

«Οι βοήθοι στη διεθνή σου πορεία και κατάθλιξη»;

«Νομίζω πως να. Πηγαίνοντας π.χ. στη Ρωσία, πρώτος μου στόχος ήταν να μάθω αμέσως πώς σκέφτονται, πώς αντιδρούν στις δύσκολες καταστάσεις, την κουλτούρα τους. Αυτό βοηθά πολύ στην καθημερινότητα. Στην Ισπανία ήταν ακόμη πιο εύκολο: είναι ένας μεσοασιακός λαός, μοιάζουμε πάρα πολύ σε αρκετά πράγματα. Από τη στιγμή που έμαθα και τη γλώσσα, ήταν ξεκάθαρο ότι και με αποδέχτηκαν, και μπήκα στο πνεύμα και στην ιδιοσυγκρασία τους. Έχουμε προσαρμοστεί με την οικογένειά μου (ο.σ. τη γυναίκα του Κατερίνα, την κόρη τους Κωνσταντίνα και τον γιο τους Αλέξανδρος) στην καθημερινότητα κατά 100% τόσο στην επαγγελματική όσο και στην προσωπική μας ζωή. Το κομμάτι με τη Ρωσία το νιώθω σαν μια πολύ ιδιαίτερη εμπειρία. Και είχαμε την τύχη να ζήσουμε και στην Αγία Πετρούπολη, μία από τις πιο όμορφες πόλεις στην Ευρώπη, με τόσο ιστορία, παράδοση, μουσεία...»

Καλή διεθνή καριέρα έχει ήδη ο πρώην ομοσπονδιακός τεχνικός, ο 46χρονος Ηλίας Ζούρος. Πέρασε από τη Ζαλγκίρις και την Εφές, κατέκτησε με τη Σαζές Βηρυτού το πρωτάθλημα Ασίας, ενώ οδήγησε τον Πανελλήνιο στο Final 4 του Eurocup.

Αυτήν τη στιγμή αρκετοί ακόμη παρουσιάζουν σημαντικό έργο σε ομάδες της Α1, ενώ άλλοι βρίσκονται σε μικροεπαγγελματίες ομάδες της Ευρώπης κυνηγώντας το επόμενο βήμα. Μεταξύ αυτών και ο Παναγιώτης Γιαννάκης, που, έπειτα από ένα διάστημα αποχής από τους πάγκους, ανέλαβε να επαναφέρει στα μεγάλα σαλόνια τη θρυλική Λιμνίτσα.

ΑΘΩΣ ΔΗΜΟΥΛΛΑΣ

«Στραγγαλίζουν» τον ελληνικό αθλητισμό με περικοπές μέχρι και 80%

Των **Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ ΣΠΑΝΕΑΣ**

Κραυγή απόγνωσης έβγαλαν οι πρόεδροι των αθλητικών ομοσπονδιών όταν άκουσαν τις πρώτες πληροφορίες σχετικά με τις επιχορηγήσεις του 2013. Σύμφωνα με αυτές, τ' αθλήματα που περιλαμβάνονται στην Α' κατηγορία θα υποστούν περικοπές περίπου 55-60%, οι μειώσεις στη Β' θα φτάσουν ακόμη και στο 70% και στη Γ' έως και 80%. Τα χρήματα που θα δοθούν στις ομοσπονδίες θα είναι λιγότερα από 14 εκατ. ευρώ. Ίσως να είναι 13.400.000 ή κάπου εκεί κοντά. Μάλιστα, πρόεδρος, που μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι από τους καλά πληροφορημένους, φράβατι πως ενδέχεται να μη ξεπεράσουν τα εννέα, κάτι που δεν είναι και πολύ πιθανό, πάντως.

Εξι αθλήματα (τα πέντε ολυμπιακά) έχει η Κολυμβητική Ομοσπονδία (ΚΟΕ). «Πέρσι πήραμε 4,2 εκατ. Τα βγάλαμε πέρα, αλλά χρωστάμε λίγα. Αν μειωθούν 60% ούτε για τους μισθούς θα φτάνουν. Ας μας πουν ότι δεν θέλουν εθνικές ομάδες, ούτε πρωταθλήματα ούτε ανάπτυξη. Οι ομοσπονδίες επιτελούν κοινωνικό έργο. Χρήματα από χορηγίες δεν βρίσκονται. Αν θέλουν, ας βρουν 30 ανοπλιστές να τους βάλουν προέδρους στις ομοσπονδίες. Αν έλθει κάποιος και βάλει 4 εκατ. στην ΚΟΕ για να τον αναλάβει, φεύγω ευχαριστός», τονίζει ο πρόεδρος, Δημήτρης Διαθεσόπουλος. «Μετρημένη» και αφάφης είναι η δόλωση που μας έκανε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Βόλεϊ, Αχιλλέας Μαυρομμάτης:

«Όσο κι αν γνωρίζουμε τα οικονομικά δεδομένα και όσο κι αν το αθλητικό

Οι επιχορηγήσεις που θα δοθούν στις ομοσπονδίες, αναμένεται να είναι κάτω των 14 εκατ. ευρώ

κίνημα, σεβόμενο την κατάσταση της χώρας, πάνω από δύο χρόνια δέχεται ανατίρητρα τις μειώσεις, υπάρχουν όρια, κάτω από τα οποία δεν μπορούμε να πέσουμε. Πώς μπορούν να επιβιώσουν τ' αθλήματα όταν τα χρήματα που περισσεύουν από τις λειτουργικές δαπάνες είναι απειροελάχιστα; Η ΕΟΠΕ έχει κάνει σημαντικότερες περικοπές, αλλά με τα φημολογούμενα ποσά είναι αδύνατον να συνεχίσει όλες τις δραστηριότητές της. Πρέπει να δούμε το πρόβλημα ως βολέϊ, με έκτακτη γενική

συνέλευση και, επίσης, να το αντιμετωπίσουμε όλες οι ομοσπονδίες μαζί. Η Πολιτεία πρέπει να βρει λύση, αν θέλει να υπάρχει αθλητισμός».

Ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αρσεν Βαρών, ολυμπιονίκης και νυν βουλευτής, Πύρρος Δήμας, υπέβαλε πρόταση στον υφυπουργό, Γιάννης Ιωαννίδης, ο ΟΠΑΠ, μέσω της κοινωνικής ευθύνης, να στηρίξει τον αθλητισμό τουλάχιστον για την προσεχή πενταετία.

«Υπολογίζω ότι με βάση τα όσα ακούγονται, θα πάρουμε περί τις 350.000. Έχουμε οκτώ υπαλλήλους και για μισθούς, ΙΚΑ και εφορία δίνουμε 200.000. Εκάτο κοστίζουν τα δύο πανελλήνια πρωταθλήματα. Και... τέλος. Πιστεύω ότι όλες οι ομοσπονδίες μπορεί να λειτουργήσουν καλά με 30-35 εκατ.», μας είπε.

«Με βάση όσα έχω μάθει, από 1,9 εκατ. που πήραμε πέρσι, θα πέσουμε

σε 800.000. Η μισθοδοσία των υπαλλήλων είναι 500.000, μόνο το 30% θα κατευθύνεται στον αθλητισμό. Δεν θέλω να το σκέφτομαι. Τελείωσε ο αθλητισμός. Έχουμε 22 πρωταθλήματα. Πώς θα τα κάνουμε;». δήλωσε στην «Κ» ο πρόεδρος της Γυμναστικής, Θεόδωρος Βασιλειάδης.

Δεν έχει πληροφόρηση ο πρόεδρος της Ιστιοπλοΐας, Αντώνης Δημητράκοπουλος: «Αυτά που ακούγονται είναι τρελά. Μόνο οι υπάλληλοι θα πληρώνονται. Έχουμε βενζίνες, σέρβις, μεταφορές σκαφών, υλικά κ.λπ. Ελπίζουμε ότι δεν θα γίνει τέτοια περικοπή».

Η κομπλασία είναι από τα αθλήματα που κρατούν την Ελλάδα στον... αφρό του παγκόσμιου αθλητισμού. Αυτό, όμως, θα γίνει παρελθόν εάν εφαρμοστούν οι περικοπές. «Θα σταματήσουμε τις εθνικές ομάδες. Τα χρήματα θα ε-

παρκούν για τη μισθοδοσία, τα ενοίκια κι ένα πανελλήνιο πρωτάθλημα. Πάει ο αθλητισμός. Όσοι έχουν χορηγίες θα βγάλουν τη φετινή χρονιά, και του χρόνου θα κλείσουν και αυτοί», τονίζει ο πρόεδρος, Γιάννης Καρράς.

Ετοιμοι να παραδοθούν τα... κλειδιά είναι στην πάλη, εάν εφαρμοστούν τα νέα μέτρα. Η νυν διοίκηση της ομοσπονδίας έχει «κληρονομήσει» χρέη παλαιών ετών, αλλά με συνεπή διαχείριση κατόρθωσε να επιβιώσει. «Εάν γίνουν οι περικοπές του 70%, θα πάρουμε 430.000. Τα πάγια έξοδα (μισθοδοσία, ενοίκια, ΙΚΑ κ.λπ.) είναι 500.000. Τι θα κάνουμε; Εξαιτίας των παλαιών χρεών δεν δώσαμε χρήματα στα σωματεία. Εχω υπολογίσει ότι, με πολλά οικονομία, για να μπορέσουμε να κάνουμε αθλητισμό χρειαζόμαστε 1.000.000», επισημαίνει ο πρόεδρος, Κώστας Θάνος.

Βαθμολογία

με την ολοκλήρωση του β' γύρου

Ομάδα	Νίκες	Ήττες	Υπέρ	Κατά
1. Κεραυνός	11	3	1020	904
2. ΑΕΚ	10	4	1054	958
3. ΕΘΑ	10	4	1005	924
4. Απόλλωνας	8	6	1168	1150
5. ΑΠΟΕΛ	7	7	1048	978
6. ΑΕΛ	5	9	986	1066
7. ΕΝΑΔ	3	11	923	1059
8. Ομόνοια	2	12	940	1105

Το πρόγραμμα του γ' γύρου

15η αγωνιστική
Κεραυνός-ΑΠΟΕΛ
ΑΕΚ-ΑΕΛ
ΕΘΑ-ΕΝΑΔ
Ομόνοια-Απόλλωνας

16η αγωνιστική
Απόλλωνας-ΑΠΟΕΛ
ΑΕΛ-Κεραυνός
ΕΝΑΔ-ΑΕΚ
Ομόνοια-ΕΘΑ

17η αγωνιστική
Κεραυνός-ΕΘΑ
ΑΕΚ-Απόλλωνας
ΑΠΟΕΛ-ΕΝΑΔ
ΑΕΛ-Ομόνοια

18η αγωνιστική
Κεραυνός-ΑΕΚ
ΕΘΑ-Απόλλωνας
ΑΠΟΕΛ-ΑΕΛ
ΕΝΑΔ-Ομόνοια

19η αγωνιστική
ΕΘΑ-ΑΠΟΕΛ
Απόλλωνας-ΑΕΛ
ΕΝΑΔ-Κεραυνός
Ομόνοια-ΑΕΚ

20η αγωνιστική
Κεραυνός-Απόλλωνας
ΑΕΚ-ΕΘΑ
ΑΠΟΕΛ-Ομόνοια
ΑΕΛ-ΕΝΑΔ

21η αγωνιστική
ΑΕΚ-ΑΠΟΕΛ
ΕΘΑ-ΑΕΛ
Απόλλωνας-ΕΝΑΔ
Ομόνοια-Κεραυνός

* Με το τέλος του γ' γύρου, η 8η ομάδα υποβιβάζεται.

Όλα ανοικτά για τον τίτλο

Κεραυνός και ΑΕΚ είναι σε καλύτερη κατάσταση, αλλά ΕΘΑ, Απόλλωνας και ΑΠΟΕΛ έχουν τις πιθανότητες τους

Του ΗΡΩΔΟΤΟΥ ΜΙΑΤΙΔΙΔΟΥΣ

Πέντε είναι οι ομάδες που συνεχίζουν να διεκδικούν τον τίτλο μετά την ολοκλήρωση των δύο πρώτων γύρων της ρέγκιουλαρ σίζον του πρωταθλήματος μπάσκετ. Κεραυνός και ΑΕΚ δείχνουν να είναι σε καλύτερη κατάσταση, η ΕΘΑ διαθέτει γερή δυναμική, ο Απόλλωνας είναι ασταθής αλλά παραμένει ψηλά, ενώ ο άτυχος ΑΠΟΕΛ (δέχτηκε επτά ήττες, οι έξι κάτω από τρεις πόντους διαφορά) έμεινε πίσω, όμως έχουν την ποιότητα να ανακάμψουν. Στην άλλη άκρη του βαθμολογικού πίνακα, η ΕΝΑΔ πήρε σημαντικό προβάδισμα για παραμονή απέναντι στην Ομόνοια, αλλά τίποτα δεν έχει τελειώσει. Η ΑΕΛ για τώρα δείχνει να είναι ασφαλής, αφού ξεχώρισε από τον πάτο. Όσον αφορά γενικά το πρωτάθλημα, δεν είδαμε μέχρι στιγμής ποιοτικό μπάσκετ, αφού οι περισσότερες ομάδες είναι καινούργιες, ενώ σημαντικό είναι το γεγονός ότι σπάζουν συχνά οι έδρες, κάτι που οφείλεται στους πολλούς ξένους. Η «Κ» αναλύει την εικόνα των οκτώ ομάδων με την ολοκλήρωση του β' γύρου.

Κεραυνός (11-3)

Από τα φαβορί για την κατάκτηση του πρωταθλήματος, τερμάτισε στην κορυφή μετά τους δύο γύρους, όμως δεν βγάζει στο παρκέ την ίδια ανωτερότητα όπως έκανε πέρσι που πήγε τρίτο μέχρι τη πλέι-οφ. Παρόλα αυτά η ομάδα του Παναγιώτη Γιανναρά διατηρεί αγωνιστική σταθερότητα, παρά τις πολλές αλλαγές που έγιναν στο ρόστερ. Η απουσία του Μπόμπι Μείζ στις ΗΠΑ στοίχισε στην ομάδα, αφού παρά τις εξαιρετικές εμφανίσεις του Γιάννη Δεμερτζή, ο Ελλαδίτης είναι μόνος του στη θέση του άσσου.

ΑΕΚ (10-4)

Η ομάδα της Λάρνακας διανύει μέχρι στιγμής την καλύτερη σεζόν στην ιστορία της και είναι σε περίοδο εξαιρετικής φόρμας. Η ομοιογένεια του ρόστερ, από τη στιγμή που διατηρήθηκε ο κορμός της περσινής χρονιάς, βοήθησε πολύ την ΑΕΚ. Η ομάδα διαθέτει πλήρες ρόστερ, που γεμίζει ακόμη περισσότερο με την έλευση του Γκόρντν Γιερέτιν, ένα εξαιρετικό γκαρντ. Οι κίτρινοπράσινοι ξεκίνησαν άσχημα το πρωτάθλημα, αλλά το σερβι νικών που

Η ΑΕΚ διανύει μέχρι στιγμής την καλύτερη σεζόν στην ιστορία της και είναι σε περίοδο εξαιρετικής φόρμας.

τρέχουν τους έφερε στη δεύτερη θέση με το τέλος του β' γύρου. Απόλυτα είναι το πρόβλημα τραυματισμού από το οποίο υποφέρει ο Νικόλας Παπαδόπουλος, ο οποίος έπαιξε ελάχιστα φέτος.

ΕΘΑ (10-4)

Από την περσινή πρωταθλήτρια ομάδα έμεινε μόνο Ντέγιαν Τσομπ, όμως

παρόλα αυτά διατηρήθηκε η αύρα του νικητή. Έγιναν αρκετές αλλαγές στο ρόστερ στη διάρκεια της σεζόν, αλλά η ομάδα του Κυριάκου Αδάμου μπόρεσε να κρατηθεί ψηλά. Είναι αξιοσημείωτο ότι η ΕΘΑ πήρε αρκετές νίκες με καλὰθια στην λήξη, όπως απέναντι σε ΑΕΚ, Κεραυνό και ΑΠΟΕΛ. Σημαντική εξέλιξη για την ομάδα της Έγκωμης ήταν και

η νίκη στα χαρτιά που πήραν απέναντι στην Ομόνοια (ένα παιχνίδι που αρχικά έχασαν), κάτι που τους ανέβασε στη βαθμολογία. Οι τελευταίες αλλαγές στο ρόστερ δείχνει την πρόθεση των ανθρώπων της ΕΘΑ να διεκδικήσουν μέχρι τέλους τον τίτλο για τρίτη συνεχόμενη χρονιά.

Απόλλωνας (8-6)

Όπως έδειξαν στους δύο πρώτους γύρους, η ομάδα της Λεμεσού είναι ικανή για το καλύτερο αλλά και για το χειρότερο. Στους μίλε απέλυσαν τον προπονητή Άκη Κωνσταντίνου και έφεραν τον Ελλαδίτη Κρις Χοϊγκαζ, ενώ 14 ξένοι (!) πήραν χρόνο συμμετοχής. Όμως παρά τις πολλές αλλαγές και την αστάθειά της, η ομάδα μπόρεσε να κρα-

Για να σωθεί η Ομόνοια, θα χρειαστεί να κάνει δύο νίκες περισσότερες απ' ό,τι η ΕΝΑΔ μέχρι το τέλος της χρονιάς

τηθεί στην πρώτη τετράδα. Ξεχωρίζει μέχρι στιγμής ο Μπράντον Μπράουν, ο οποίος διατηρεί ψηλούς αριθμούς. Με επιθετική φιλοσοφία ο Απόλλωνας, κανείς δεν μπορεί να προβλέψει με ασφάλεια αν θα καταφέρουν να πάνε μέχρι τέλους, όπως είναι ο πόθος στην ομάδα εδώ και χρόνια ή αν θα καταρρεύσουν ξανά λίγο πριν από το τέλος.

ΑΠΟΕΛ (7-7)

Η πιο άτυχη ομάδα στο πρωτάθλημα. Από τις επτά ήττες, μόνο μία ήρθε με περισσότερο από τρεις πόντους! Οι γαλαζοκίτρινοι του Τόνι Κωνσταντινίδη δέχτηκαν τρεις ήττες στην παράταση και άλλες τρεις με μικρή διαφορά, με αποκορύφωμα το τελευταίο παιχνίδι με την ΕΘΑ όπου έχασαν με ένα πόντο, αφού δέχτηκαν τρίποντο από το κέντρο με τη λήξη του χρόνου. Στον ΑΠΟΕΛ θεωρούν πως η 5η θέση στην οποία τερμάτισαν είναι πλασματική και δεν εγκαταλείπουν τις προσπάθειες για κατάκτηση του τίτλου. Ήδη αποκτιήθηκε ο γκαρντ Μπράντον Γουίνγκ (έπαιξε στην ΑΕΛ πριν από δύο σεζόν), ενώ θα αποκτιθεί και σέντερ, με στόχο να ανακάμψει σύντομα η ομάδα.

ΑΕΛ (5-9)

Μετά τις δύο νίκες απέναντι στον ΑΠΟΕΛ και την εντός έδρας επικράτηση με τον Απόλλωνα, οι κίτρινοι της Λεμεσού προς το παρόν δείχνουν ασφαλείς σε ό,τι αφορά την προσπάθεια αποφυγής του υποβιβασμού. Η ΑΕΛ, που έχει την υποστήριξη του κόσμου κάτι που της δίνει σημαντική δυναμική, υποφέρει από πολλά οικονομικά προβλήματα, αλλά τουλάχιστον φέτος μπόρεσαν να κατεβάσουν τον υποβιβασμό. Οι επιλογές στην ΕΝΑΔ το μακρινό 1996 και έχοντας χαμηλό μπάτζετ, η ομάδα του Αγίου Δομετίου κατάφερε με το τέλος του β' γύρου να πάρει προβάδισμα δύο νικών από την Ομόνοια στη μάχη για αποφυγή του υποβιβασμού. Οι επιλογές από την ξένη αγορά δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένες, αφού ο Χρίστος Στυλιανίδης προχώρησε σε αρκετές αλλαγές παικτών. Η πρόσφατη έλευση του ποιοτικού Βούκασιον Μάντις «έσωσε» την κατάσταση.

ΕΝΑΔ (3-11)

Στηρίζομενη σε πολλούς Κύπριους (αστέρι της ομάδας ο Βασίλης Κούνας, επέστρεψε ο Γιώργος Αναστασιάδης) και στον γερόλυκο Λιούις Σιμς (έπαιξε στην ΕΝΑΔ το μακρινό 1996) και έχοντας χαμηλό μπάτζετ, η ομάδα του Αγίου Δομετίου κατάφερε με το τέλος του β' γύρου να πάρει προβάδισμα δύο νικών από την Ομόνοια στη μάχη για αποφυγή του υποβιβασμού. Οι επιλογές από την ξένη αγορά δεν ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένες, αφού ο Χρίστος Στυλιανίδης προχώρησε σε αρκετές αλλαγές παικτών. Η πρόσφατη έλευση του ποιοτικού Βούκασιον Μάντις «έσωσε» την κατάσταση.

Ομόνοια (2-12)

Το «τριφύλλι» ξεκίνησε εξαιρετικά τη χρονιά με τρεις νίκες σε ισάριθμους αγώνες. Στην πορεία η νίκη με την ΕΘΑ αφαιρέθηκε από τη δικαστική και από τότε η Ομόνοια αγνοεί τη νίκη. Μετράει πλέον έντεκα συνεχόμενες ήττες στο παρκέ και δώδεκα στο σύνολο, με τα πολλά οικονομικά προβλήματα να μαστίζουν την ομάδα. Ο Άντονι Λι Τγκραμ εγκατέλειψε την ομάδα αφού δέχτηκε καλύτερη πρόταση από τη Σλοβενία, ο Νεμάνια Τλιτς έφυγε αφού δεν υπήρχαν λεφτά για να ανανεωθεί το μνηνείο συμβολαίου του. Η έλευση του Μάριου Αργυρού και η απόκτηση του Μάριαν Τάουτς φέρνει αισιοδοξία, όμως τα πράγματα παραμένουν δύσκολα. Για να σωθεί η Ομόνοια, θα χρειαστεί να κάνει δύο νίκες περισσότερες απ' ό,τι η ΕΝΑΔ μέχρι το τέλος της χρονιάς.

Διεθνής υπόκλιση στον Νίκο Γκάλη

Το μπάσκετ τιμά τον μεγάλο καλαθοσφαιριστή

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΥΡΙΑΗ

Σε 26 μέρες είναι πολύ πιθανό να δοθεί ένα -κατά κάποιον τρόπο- υπέροχο τέλος, σε μια λαμπρή καριέρα, ενός αθλητή του οποίου η παρουσία άλλαξε όχι μόνο τον αθλητισμό της Ελλάδας, αλλά μιας κοινωνίας ολόκληρης. Ο Νίκος Γκάλης δίνει άλλη μια μεγάλη μάχη στη ζωή του, «φλερτάροντας» με την εισοδή του στο Hall Of Fame του παγκόσμιου μπάσκετ, στο Σπρινγκφιλντ της Μασαχουσέτης.

Περίπου 200 χιλιόμετρα νοτιότερα από εκεί που εδρεύει το Μουσείο του μπάσκετ (εκεί όπου ο Τζέιμς Νέισμιθ εφηύρε το άθλημα), ο Νίκος Γκάλης ξεκίνησε την καριέρα του. Στο πανεπιστήμιο του Σίτον Χολ, στο Νιου Τζέρσεϊ. Κάπου εκεί κοντά είναι πολύ πιθανό να την... τελειώσει με τον πιο

με τη βοήθεια των Ελλήνων φιλάθλων. Μέχρι τα μέσα της βδομάδας σε σύνολο περισσότερων των 60.000 ψήφων, είχε δεχτεί την προτίμησή του 97,3% στην κατηγορία «Διεθνής», όπου και είναι υποψήφιος! Με άλλα λόγια τον επέλεξαν περίπου 57.000 φιλάθλοι, όμως άλλοι είναι που αποφασίζουν...

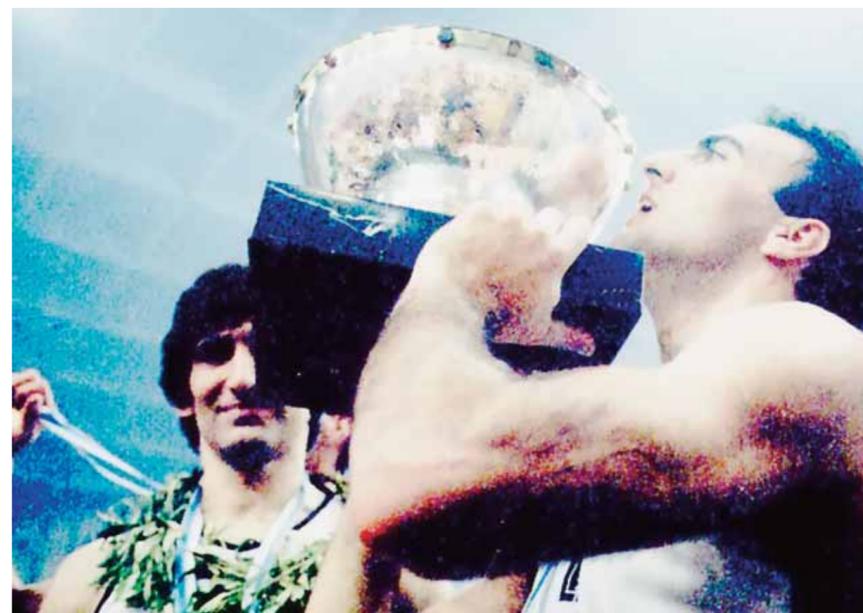
Περίπλοκο σύστημα

Η διαδικασία εκλογής είναι αρκετά περίπλοκη. Υπάρχουν έξι επιτροπές που και προτείνουν και εκλέγουν. Ο κάθε υποψήφιος για να προχωρήσει στην Επιτροπή Τιμών (Honors Committee), η οποία και αποφασίζει, θα πρέπει να λάβει συγκεκριμένο αριθμό ψήφων (το 75%) από τις προηγούμενες έξι επιτροπές. Δεν είναι εύκολη υπόθεση...

Ο Γκάλης δεν μπήκε το 2009 στο Hall Of Fame. Θα είχε τεράστιο ενδιαφέρον. Ήταν η χρονιά που εισήχθησαν ο Μάικλ Τζόρνταν, ο Ντέιβιντ Ρόμπινσον, ο Τζον Στόκτον και ο Τζέρι Σλόν! Το 2010 «έχασε» από τον Βραζιλιάνο Μασσέλ Ουμπρατάν Περέιρα. Το 2011 ήταν η σειρά του Αρβίνας Σαρμπόνις. Πέρσι εκλέχτηκε η Ρωσίδα προπονητριά Λίντια Αλεγγέβνα. «Φωνές» από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού λένε ότι ήρθε φέτος η σειρά του κι ως έχει αντίπαλο τον Ντίβατς, τον Μαρτσιουλιόνις, τον Σμιτ...

Τα τον ίδιο θα είναι τεράστια τιμή, όχι όμως μεγαλύτερη από αυτήν που εισπράττει ακόμα, σε κάθε του βήμα στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Ακόμα και τώρα, που βρίσκεται 18 χρόνια μακριά από το μπάσκετ. Ή μήπως το μπάσκετ βρίσκεται μακριά από τον Γκάλη; Ερώτηση που ανοίγει μια συζήτηση που μόνο πίκρα και απογοήτευση μπορεί να δημιουργήσει. Το είπε και ο Γκάλης, βγάζοντας για πρώτη φορά παράπονο: «As βλέπουν τους ξένους μπήκω και ντραπούν λίγο...». Ο ίδιος έχει αποφασίσει να μην ασχολείται. Ο θρύλος του όχι απλά διατηρείται, αλλά μεγαλώνει. Μεγαλύτερο Hall Of Fame από τις καρδιές των Ελλήνων φιλάθλων δεν υπάρχει για τον Γκάλη...

Τα υπόλοιπα που (δεν) γίνονται, είναι ντροπή για όλους.

Η κορυφαία στιγμή του Νίκου Γκάλη ήρθε το 1987 όταν κατέκτησε με την Ελλάδα, το Ευρωμπάσκετ στην Αθήνα.

Δώδεκα μεγάλοι αντίπαλοι

Δώδεκα αντιπάλους με ξεχωριστή ιστορία έχει να αντιμετωπίσει ο Νίκος Γκάλης στην προσπάθειά του να εισαχθεί στο Hall Of Fame. Τεράστιες προσωπικότητες, που όλοι συντέλεσαν στην εξάπλωση του μπάσκετ παγκοσμίως, όπως φυσικά έκανε και ο Γκάλης.

ΒΛΑΝΤΕ ΝΤΙΒΑΤΣ: Σε 16 χρόνια καριέρας στο NBA (Λέικερς, Χόρνετς, Κινγκς) μετράει 13.398 πόντους και 9.326 ριμπάουντ. Έχει κερδίσει αργυρό Ολυμπιακό μετάλλιο (1988, Σεούλ), χρυσό (1990) και αργυρό (1986) σε Μουντομπάσκετ και δύο χρυσά (1989, 1991) και ένα χάλκινο (1987) σε Ευρωμπάσκετ.

ΣΑΡΟΥΝΑΣ ΜΑΡΤΣΙΟΥΑΝΙΟΝΣ: Ο Λιθουανός πρωταγωνίστηκε στην πρώην Σοβιετική Ένωση. Από το 1989 ως το 1997 αγωνίστηκε στο NBA με τους Ουόριόρς, Σουπερσόνικς, Κινγκς και Νάγκετς. Στην καριέρα του στο NBA είχε 4.631 πόντους.

ΟΣΚΑΡ ΣΜΙΤ: Ανεπίσημα είναι ο πρώτος σκόρερ στην ιστορία του αθλήματος με καταγεγραμμένους 49.737 πόντους. Έκανε καριέρα στην Ευρώπη κυρίως στην ιταλική Καζέρτα (1982-1990). Ολοκλήρωσε την καριέρα του

σε ηλικία 45 ετών, έχοντας συμμετάσχει με τη Βραζιλία σε πέντε Ολυμπιακούς Αγώνες, από το 1980 ως το 1996!

ΜΙΚΙ ΜΠΕΡΚΟΒΙΤΣ: Ψηφίστηκε το 1991 ως ένας από τους 50 κορυφαίους παίκτες της FIBA και το 2005 οι Ισραηλινοί τον κατέταξαν 35ο πιο σημαντικό άνθρωπο στην ιστορία της χώρας! Με τη Μακάμπη κέρδισε, μεταξύ άλλων, δύο πανευρωπαϊκά πρωταθλήματα (1977, 1981).

ΤΑΛ ΜΠΡΟΝΤΙ: Θεωρείται εθνικός ήρωας στο Ισραήλ. Επιλέχτηκε το 1965 στο Νο12 του ντραφτ στο NBA από τους Μπούλετς, επέλεξε όμως να αγωνιστεί στη Μακάμπη, την οποία οδήγησε ως αρχηγός στην κατάκτηση του πρώτου ευρωπαϊκού πρωταθλήματος το 1977.

ΤΖΑΚΙ ΣΑΖΑΛΟΝ: Υπήρξε η κορυφαία παίτρια στην εποχή της. Αγωνίστηκε 13 χρόνια με την Εθνική Γαλλίας, πετυχαίνοντας 2.270 πόντους.

ΛΙΝΤΣΕΪ ΓΚΕΪΣ: Ο πατέρας του Αντριου Γκέιζ. Αγωνίστηκε με την Αυστραλία τρεις φορές σε Ολυμπιακούς Αγώνες (1960, 1964, 1968). Κοουστάρισε τα «καγκουρού» σε τέσσερις Ολυμπιακούς Αγώνες (1972, 1976, 1980, 1984).

ΒΛΑΝΤΙΜΙΡ ΚΟΝΤΡΑΣΙΝ: Ήταν στον πάγκο της ΕΣΣΔ από το 1970 έως το 1976 και υπό την καθοδήγησή του ήρθε η ιστορική νίκη επί των Αμερικανών στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Μονάχου το 1972.

ΑΜΑΟΥΡΙ ΠΑΣΟΣ: Χρυσό μετάλλιο με τη Βραζιλία στα Μουντομπάσκετ 1959 και 1963. Αργυρό μετάλλιο στο Μουντομπάσκετ 1954. Χάλκινο μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ρώμης (1960) και του Τόκιο (1964).

ΛΟΛΟ ΣΑΪΝΘ: Κέρδισε έξι πρωταθλήματα Ευρώπης με τη Ρεάλ, τέσσερα ως παίκτης (1964, 1965, 1967, 1968) και δύο ως προπονητής (1978, 1980). Προπονητής της Εθνικής Ισπανίας από το 1993 ως το 2001.

ΤΟΓΚΟ «ΚΑΝΕΛΑ» ΣΟΛΑΡΣ: Ήταν προπονητής της Βραζιλίας που κατέκτησε τα Μουντομπάσκετ του 1959 και του 1963 και το χάλκινο μετάλλιο στους Ολυμπιακούς της Ρώμης το 1960. Απεβίωσε το 1992 σε ηλικία 96 ετών.

ΡΑΝΚΟ ΖΕΡΑΒΙΤΣΑ: Ως προπονητής οδήγησε τη Γιουγκοσλαβία στην κατάκτηση του χρυσού μεταλλίου στους Ολυμπιακούς του 1980 και στο Μουντομπάσκετ του 1970.

25.995 πόντους

έχει πετύχει σε 854 αγώνες στην καριέρα του.

12.849 πόντους

έχει σκοράρει στο ελληνικό πρωτάθλημα. 30,4 κατά μέσο όρο σε 384 αγώνες.

5.125 πόντους

έχει σκοράρει με την Εθνική Ελλάδας.

4.807 πόντους

έχει πετύχει σε 146 ευρωπαϊκούς αγώνες. 32,9 πόντους κατά μ.ό.

168 φορές

έχει φορέσει τη φανέλα της Εθνικής ομάδας.

62 πόντοι

είναι το ρεκόρ του σε αγώνα του Αρη με τον Ιωνικό στη Νίκαια. Τότε ο Γιαννάκης είχε σκοράρει 73 για τον Ιωνικό. Ο Αρης κατέκτησε με 114-113 στην παράταση.

57 πόντοι

είναι το ρεκόρ του σε ευρωπαϊκό αγώνα. Τους πέτυχε το 1981 κόντρα στη Ρέγερ Βεντόσια.

53 πόντοι

είναι το ρεκόρ του με τη φανέλα της Εθνικής ομάδας, το 1986, κόντρα στον Παναμά στο πλαίσιο του Μουντομπάσκετ της Ισπανίας.

33 φορές

έχει σκοράρει με τη φανέλα της Εθνικής ομάδας 40 και πλέον πόντους.

16 τίτλους

έχει στην καριέρα του. Οκτώ πρωταθλήματα Ελλάδας, επτά κύπελλα, και το Ευρωμπάσκετ του 1987.

11 φορές

ήταν πρώτος σκόρερ του ελληνικού πρωταθλήματος και μάλιστα συνεχόμενες! Από το 1981 έως το 1991.

8 φορές

έχει κερδίσει τον τίτλο του πρώτου σκόρερ στο κύπελλο πρωταθλητριών, μετέπειτα Ευρωλίγκα.

kathimerini.com.cy

Τα social media βγάζουν ηγέτη!

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΕΙΣΤΕ ΖΩΝΤΑΝΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

FOLLOWERS

FANS

SOCIAL
MENTIONS

LIVE
STREAMING

CAMPAIGN
ACTIVITY

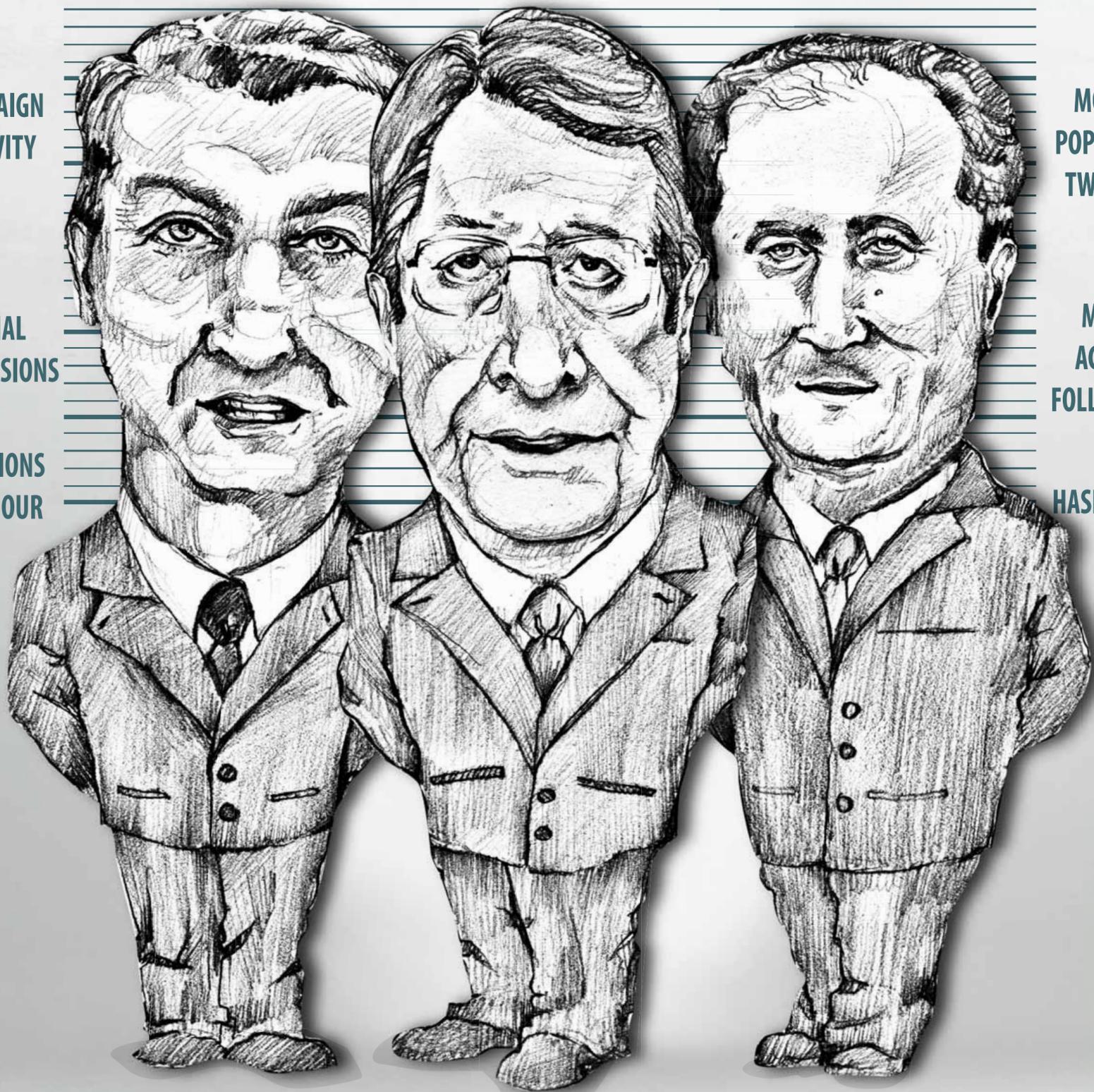
MOST
POPULAR
TWEETS

SOCIAL
IMPRESSIONS

MOST
ACTIVE
FOLLOWERS

MENTIONS
PER HOUR

HASHTAGS

Οι τραπεζίτες σήμερα κάνουν ό,τι θέλουν

Ο Κώστας Γαβράς μιλάει, με αφορμή τη νέα του ταινία «Το κεφάλαιο» και για τον κόσμο του χρήματος

της ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ

Καθώς μεγαλώνει ο Κώστας Γαβράς αυξάνεται γύρω του το κοινό που τον εκτιμά, τον υπολλίπεται, επιθυμεί τη «συνάντησή» μαζί του για να ακούσει την άποψή του για την κοινωνία και την πολιτική. Αυτό εξάλλου το θέμα απασχολεί εδώ και μισό, περίπου, αιώνα, το κινηματογραφικό έργο του, με συνέπεια, εντιμότητα, καθαρότητα προθέσεων. Γιατί ο Έλληνας σκηνοθέτης, μόνιμος κάτοικος Γαλλίας από τα 19 του, έχει παράξει τη δική του διαδρομή στην 7η Τέχνη, με πρωταγωνιστή πάντα τον άνθρωπο σε συνθήκες εκτάκτου ανάγκης. Οι ήρωές του, στην πλειοψηφία τους, αγωνίζονται για έναν κόσμο δίκαιο και ηθικό, καταγγέλλοντας την ανομία και την ασυδοσία εκτός εάν, τα τελευταία χρόνια, η ανεργία (στο «Τσεκούρι») ή το χρήμα (στο «Κεφάλαιο») αλλοιώνει, εάν δεν συνθλίβει, τους χαρακτήρες τους.

ονομικές συναλλαγές, αθέμιτα κέρδη, έναν κόσμο που επικοινωνεί μόνο με αριθμούς και αντιλαμβάνεται τη ζωή μόνο με κέρδη. Για το σενάριο βασίστηκε στο, ομότιτλο, μυθιστόρημα του Στεφάν Οσμόντ. «Ο συγγραφέας, παλιός τροτσκιστής ο οποίος έγινε στην πορεία ανώτατο διοικητικό στέλεχος, γνωρίζει στην εντέλεια τις ανώτερες χρηματιστηριακές σχέσεις», λέει ο Κ. Γαβράς. «Το αδιόστακτο ύψος με το οποίο ο Οσμόντ επεξεργάζεται τον χαρακτήρα και την τύχη του Μαρκ Τουρνέ (σ.σ. το όνομα του ήρωα) μου δημιούργησε την επιθυμία να βαδίσω στα ίχνη του». Παράλληλα, αποφασιστικό ρόλο έπαιξε και το δοκίμιο ενός τραπεζίτη: «Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός» του Ζαν Πιέρλεβάντ. «Μου αποκάλυψε έναν κόσμο του οποίου την ύπαρξη γνώριζα, δεν υποψιαζόμουν όμως ποτέ τις διαστάσεις του. Θέλησα να δω από κοντά τι προσδιόριζε το επίθετο «ολοκληρωτικός», εφιαλτική αντίκλιση της λέξης «ολοκληρωτισμός».

Βρεθήκαμε με τον Κώστα Γαβρά στο Γαλλικό Ινστιτούτο, μια ημέρα που είχε πυκνό πρόγραμμα συνεντεύξεων και υποχρεώσεων, στο οποίο ανταποκρινόταν με μεγάλη ευγένεια, χωρίς ίχνος δυσφορίας. Στη διάρκεια της συνέντευξης, ήταν συνεχώς οι αναφορές στη σύζυγό του και παραγωγή των ταινιών του Μισέλ Ρέι Γαβράς. Για τον 79χρονο δημιουργό ο «οικογένεια είναι το σημαντικότερο πράγμα στην κοινωνία» αλλά και στη ζωή του.

Ο κόσμος του χρήματος και ο κόσμος της πολιτικής πού συναντιούνται;

— Αν χωριστούν, οι πολιτικοί δεν θα μπορούν να υπάρξουν. Όταν μια τράπεζα δεν έχει χρήματα ζητάει από το κράτος και εκείνο αμέσως ανταποκρίνεται.

Υπήρχε στιγμή που η πολιτική είχε το προβάδισμα και το χρήμα ακολουθούσε;

— Τώρα έχει ανατραπεί η ισορροπία. Ο Ρέιγκαν ήταν εκείνος που πρώτος ελευθέρωσε τις τράπεζες. Οι αμερικανικές τράπεζες έγιναν τόσο δυνατές που οι ευρωπαϊκές άρχισαν να φοβούνται. Και εφάρμοσαν την ίδια

Στον απολογισμό της ζωής του ο Κώστας Γαβράς θεωρεί πιο σημαντική κατάκτηση ότι κατάφερε η γυναίκα του Μισέλ, να γίνει η γυναίκα της ζωής του. Ηδη μετρούν 45 χρόνια μαζί.

πολιτική με τις αμερικανικές. Ακολούθησαν κι άλλοι πρόεδροι που με ευνοϊκές ρυθμίσεις οδήγησαν τις τράπεζες στην απόλυτη ασυδοσία. Η διαφορά με το γαλλικό κεφάλαιο είναι ότι τα χρήματα στη Γαλλία κρύβονται λίγο. Οι πλούσιοι δεν θέλουν να επιδεικνύουν τον πλούτο τους. Επιδεικνύουν την κουλτούρα τους. Αγοράζουν πίνακες, είναι συλλέκτες. Στις γαλλικές τράπεζες υπάρχουν σημαντικά έργα τέχνης.

Στην ταινία πάντως δεν βλέπουμε ευαισθησίες και κουλτούρα...

— Οι γυναίκες είναι οι φορείς ευαισθησίας και εντιμότητας. Βέβαια δεν υπάρχουν γυναικείες ψηφοδέσμες στελέχη στις τράπεζες. Δεν τις αφήνουν να εξελιχθούν πάνω από κάποιο σημείο. Στο βιβλίο του «Ολοκληρωτικός καπιταλισμός» ο Ζαν Πιέρλεβάντ λέει ότι η δημοκρατία σήμερα είναι για την οικονομία ένα placebo (σ.σ. ψευτικό φάρμακο). Δεν χρησιμεύει τίποτα. Οι τραπεζίτες κάνουν

ό,τι θέλουν. Οι μεγάλοι μέτοχοι παίρνουν τις αποφάσεις για το ποιος θα γίνει πρόεδρος μιας εταιρείας. Στον κόσμο, δεν ξεπερνούν τους 1.000 οι μεγάλοι μέτοχοι.

— Έχετε επαφές με το περιβάλλον το οποίο περιγράφετε στην ταινία;

— Ναι. Υπάρχουν ένας, δυο, άνθρωποι στο περιβάλλον μου αλλά δεν έχουμε μεγάλη οικειότητα. Τυπική σχέση.

— Ποιο είναι το χαρακτηριστικό τους;

— Δεν έχουν κανένα πρόβλημα με τους άλλους. Μιλούν σε να με ξέρουν από χρόνια. Έχουν την αίσθηση ότι όλα τους ανήκουν.

— Οι συζητήσεις περιστρέφονται γύρω από το χρήμα;

— Οχι. Γύρω από την επιτυχία.

— Τι θεωρούν επιτυχία;

— Να ξέρουν οι άλλοι ότι είσαι επιτυχημένος. Ένας διαφημιστής στη Γαλλία είπε κάποτε ότι όταν φτάνει κάποιος 45 χρονών και δεν έχει ένα

Ρόλεξ, έχει χάσει τη ζωή του. Εγινε μεγάλο σκάνδαλο. Προσπάθησε να το ανασκευάσει. Πάντως το ακριβό ρολόι είναι ένδειξη ισχύος. Δείτε φωτογραφίες επωνύμων. Το ρολόι τους διακρίνεται σχεδόν πάντα.

— Εσείς πότε θεωρείτε κάποιον επιτυχημένο;

— Όταν παίζει θετικό ρόλο στην κοινωνία που έχει ανάγκη από ήρωες! Θεωρώ την οικογένεια το πιο ουσιαστικό πράγμα. Και ύστερα την εργασία. Και να μην προκαλεί κανείς θύματα.

— Κάνοντας έναν απολογισμό ζωής, τι θεωρείτε το πιο σημαντικό;

— Οι κατάφερα τη γυναίκα μου να γίνει γυναίκα μου! Τα ζευγάρια περνούν πολύ δύσκολες περιόδους. Εμείς είμαστε τώρα 45 χρόνια μαζί.

— Τι σας έκανε να ξεπεράσετε τις με-

ταξύ σας δυσκολίες;

— Η ανάγκη του ενός για τον άλλον.

— Ο ένας δεν ήταν εναντίον του άλλου.

— Τι θέλατε να πείτε στην ταινία σας εκτός από το δεδομένο ότι το χρήμα ορίζει τα πάντα στην κοινωνία;

— Τον ρόλο του χρήματος πάνω στους ανθρώπους και πόσο μπορεί να τους αλλάξει. Είναι μέσο τεράστιο διαφθοράς.

— Το χρήμα διαφθείρει ή όσοι διαφθείρονται έχουν τις προϋποθέσεις;

— Είναι επιλογή ζωής η οποία όμως εξαρτάται από την κοινωνία. Στη γενιά μου κυριαρχούσαν οι σπουδές πάνω στη φιλοσοφία, την κοινωνία, τον κινηματογράφο. Το '68 οι μεγάλες σπουδές ήταν η κοινωνιολογία. Σήμερα, είναι η οικονομία.

— Αποκτήσατε πολλά χρήματα;

— Οχι. Βρέθηκα όμως με τη δυνατότητα να αποκτήσω πολλά χρήματα.

— Την εκμεταλλεύτηκε;

— Οχι. Μετά το «Ζ» μου είχαν ζητήσει μεγάλα στούντιο να πάω στην Αμερική και να γυρίσω πέντε ταινίες. Μου έδιναν μια βίλα και πέντε σεναριογράφους. Οι μισθοί, μεγάλοι. Προτίμησα να αρνηθώ. Η γυναίκα μου έπαιξε βασικό ρόλο, τότε, σε αυτή την απόφαση. Ο Τενεσί Ουίλιαμς μου είχε διηγηθεί κάποτε στις Κάννες την εξής ιστορία: Φτάνεις στο Χόλιγουντ όταν είσαι 25 χρονών, σου δίνουν βίλα με πισίνα, σκωτσέζοι που πιω, κολλυμπικά πνίξιμα ένα ποτήρι κυμό, αποκοιμήσαι. Όταν ξυπνάς είσαι 60 χρονών!

— Στο τελευταίο σκηνή, «Το κεφάλαιο», γλιστράει στον υπερρεαλισμό;

— Είχα ένα πρόβλημα στο φινάλε. Πώς ολοκληρώνει τη διαδρομή του ο ήρωας; Ηθελα να δείξω ότι ο ήρωας έχει συνείδηση των πραγμάτων. Λέει αυτά που ισχύουν και θα κάνει ό,τι χρειάζεται για να παραμείνει στη θέση του. Από το βιβλίο στο οποίο βασίστηκε το σενάριο κράτησα τον χαρακτήρα αλλά στο τέλος ο λογοτεχνικός ήρωας έπεφτε στο σεξ και στα ναρκωτικά, πράγμα το οποίο δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Γι' αυτούς τους ανθρώπους το μόνο ναρκωτικό είναι η εξουσία.

66

Τα χρήματα στη Γαλλία κρύβονται λίγο. Οι πλούσιοι δεν θέλουν να επιδεικνύουν τον πλούτο τους. Επιδεικνύουν την κουλτούρα τους.

Ηρθε στην Ελλάδα με αφορμή την πρεμιέρα της νέας του ταινίας «Το κεφάλαιο», που προβάλεται από την περασμένη Πέμπτη στις αίθουσες. Και θα επιστρέψει, τέλη του μήνα, για το μεγάλο αναδρομικό αφιέρωμα στο έργο του που διοργανώνει η Ταινιοθήκη της Ελλάδος.

Ο Κ. Γαβράς παρακολούθησε ένα νέο σε ηλικία μεγαλοεπιχειρηματία τράπεζας, που αναλαμβάνει τη διεύθυνση σε μια από τις πιο ισχυρές τραπεζικές μονάδες της Ευρώπης, πως επιβιώνει σε μια αρένα όπου οι κανόνες αλλάζουν ανάλογα με τους δείκτες των χρηματιστηρίων. Πώς κινείται ανάμεσα σε δισεκατομμύρια ευρώ, σκοτεινές οι

Δέκα σταθμοί από τον μεγάλο δημιουργό πριν από το «Κεφάλαιο»

Διαμέρισμα δολοφόνων (1966)

Ένας αστυνομικός ερευνά το μυστήριο των διαδοχικών φόνων σε ένα τρένο της γραμμής Μασσαλία - Παρίσι. Με Υβ Μοντάν, Σιμόν Σινιορέ.

Z (1969)

Το σήμα κατατεθέν του Γαβρά στην Ελλάδα. Ένας αδέκατος ανακριτής προσπαθεί να αποκαταστήσει μια αλήθεια, η οποία δεν βολέει την εξουσία. Ο Χόρκε Σεμπρόν μετέτρεψε σε σενάριο το ομότιτλο μυθιστόρημα του Βασίλη Βασιλικού. Το

Αλγέρι, όπου γυρίστηκε η ταινία, μεταμορφώθηκε για να μοιάζει με τη Θεσσαλονίκη των ημερών της δολοφονίας του Γρηγόρη Λαμπράκη. Με Υβ Μοντάν, Ζαν Λουί Τρεντινιάν.

Η ομολογία (1970)

Και αυτή η ταινία βασίζεται σε αληθινά γεγονότα: στην ιστορία του Αρθούρ Λόντον, ενός κυβερνητικού αξιωματικού της Τσεχοσλοβακίας που οδηγήθηκε σε σπληνική δική από τους σταλινικούς. Με Υβ Μοντάν, Σιμόν Σινιορέ.

Κατάσταση πολιορκίας (1973)

Οι μηχανισμοί δράσης της εξουσίας, αλλά και της ανδραρπής σε μια νεοαποικιοκρατική Ιαπωνία. Ένας βασανιστής της CIA, ο οποίος παρέχει τις υπηρεσίες του σε μια κοινότητα της Λατινικής Αμερικής, απαγχονίζεται από ένοπλους αριστεριστές, ανακρίνεται και εκτελείται. Με τον Υβ Μοντάν.

Αγνοούμενος (1982)

Πολιτικό θρίλερ βασισμένο στην αληθινή ιστορία του Αμερικανού α-

κτιβιστή Τσαρλς Χόρμαν, που «εξαφανίστηκε» κάτω από αδιευκρίνιστες συνθήκες στη Λατινική Αμερική. Ο πατέρας και η μνηστή του αγνοούμενου αναζητούν τα ίχνη του. Ζουν μια πραγματικότητα που πριν από λίγο θα τη θεωρούσαν δυστοπική φαντασία. Με Τζακ Λέμον, Σίσι Σπέισεκ.

Χάννα (1983)

Μια Αμερικανοεβραία δικηγόρος αναλαμβάνει την υπόθεση ενός

Παλαιστίνιου που έχει κάνει αγωγή κατά του Ισραήλ. Με την Τζιλ Κλέιμπουρκ.

Το στήμα της προδοσίας (1988)

Η εξάπλωση του νεοναζισμού στα αγροτικά στρώματα της Αμερικής στα χρόνια της διακυβέρνησης Ρέιγκαν. Με Τομ Μπέρντνερ, Ντέμπρα Γουίνγκερ.

Μουσικό κουτί (1989)

Αριστή ισορροπία μεταξύ δικαστικού θρίλερ και οικογενειακού δράματος. Μια Αμερικανίδα δικηγόρος ανακαλύπτει ότι ο πατέρας της, ένας Ούγγρος μετανάστης στις ΗΠΑ, υπήρξε ναζί εγκληματίας πολέμου. Με Τζέσικα Λανγκ, Αρμίν Μίλερ Στάλ.

Αμήν (2002)

Ο Γαβράς προκάλεσε σκάνδαλο με αυτή την ταινία. Μετέφερε στο σινεμά ένα θεατρικό του Ρολφ Χόχουτ,

καταγγέλλοντας το Βατικανό ότι έκλεισε τα μάτια για να μη δει το Ολοκαύτωμα. Με Ούρλιχ Τούκουρ, Ματιέ Κασοβίτς.

Το τσεκούρι (2005)

Ο σώων εαυτών σωθήτω ή ο εκφοπισμός μιας ακραία ανταγωνιστικής κοινωνίας. Ένας άνεργος, πρόωπη στέλεχος μιας εταιρείας, δολοφονεί τους συνοπληθίους του για μια θέση εργασίας. Με τον Χοσέ Γκαρσία.

ΕΠΙΣΗΣ / Του ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο «άγνωστος» πόλεμος

Όταν βιώνεις δεινά πολέμου, δικαιούσαι να λες ότι ζεις έναν πόλεμο. Οι συνθήκες περιγράφουν το απόγεον. Αποσπενδύσεις, ανεργία, δυσπραγία, ανέχεια, πείνα, θάνατο, ακόμη σε μικρούς αριθμούς, αλλά όλα με αυξανόμενη τάση. Είμαστε σε εμπόλεμη κατάσταση και καταγράφουμε απώλειες. Δεν έχουμε βομβαρδισμούς, πτώματα στους δρόμους και καταστροφές υποδομών, αλλά έχουμε απώλειες περιουσιακών αξιών (σαν τα γκρεμισμένα από βόμβες κτήρια), ανθρωπίνους ψυχικά ράκη (τα μεταμοντέρνα πτώματα των καιρών) και ξεπουλημένα υποδομών (η παρακώρση της ιδιοκτησίας τους μακροπρόθεσμα αποδεικνύεται μεγαλύτερη απώλεια από την υλική καταστροφή τους). Και ακόμη δεν άρχισε το άγριο γιορτούσι... Το βασικό ερώτημα είναι ποιος μας επιτίθεται; Υπάρχει πραγματικά κάποιος εχθρός; Κι αν ναι, ποιος είναι; Τι στόχους έχει; Ποιο είναι το στρατη-

γικό του σχέδιο; Αν δεν ξέρεις τον εχθρό και τις δυνατότητές του, πώς να ζυγίσεις τις άμυνές σου και τις πιθανότητες να τη γλυτώσεις; Μεγαλειώδες το πρωικό έπος του '40 στα ελληνοαλβανικά σύνορα, αλλά όταν ηλίκωσαν οι Ναζί στη διπλανή ελληνοβουλγαρική μεθόριο δεν υπήρχε δύναμη ικανή να τους σταματήσει και έκαναν σχεδόν περίπατο μέχρι την Αθήνα. Απαράτητη η πίστη, το πείσμα και ο ηρωισμός, αλλά χωρίς τη γνώση και το μυαλό του Οδυσσέα η Τροία θα έσπελνε τους Αχαιοούς πίσω αδιάβαστους. Κι εδώ, στο θέμα της ταυτότητας του εχθρού και των επιδιώξεών του, υπάρχει και το βασικό πρόβλημα γνώσης, ειδικά στη συνείδηση του κόσμου. Ο πολύς κόσμος όχι μόνο δεν μπορεί να παρακολουθήσει τις οικονομικοτεχνικές αναλύσεις των εμπειρογνομώνων, αλλά ούτε του δίνονται οι ευκαιρίες να αντιληφθεί τις άλλες «διαφορετικές» απόψεις που εμφανίζονται στις παρυφές της ει-

δοσεογραφίας. Δυστυχώς, με την κρατούσα εθνικιστική αντίληψη για την πρωτοκαθεδρία της ντόπιας πολιτικής εйдούς, ούτε καν οι δημοσιογράφοι μας δεν προλαβαίνουν να μελετήσουν σφαιρικά το τι ακριβώς συμβαίνει στον πλανήτη, στην Ευρώπη, στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Ζούμε έναν άγνωστο πόλεμο και με χαοτική πληροφόρηση για τα γεγονότα του, αφού δεν υπάρχουν οι ειδικευμένοι «πολεμικοί» ανταποκριτές που να καθαρίζουν την εικόνα των εξελίξεων. Έτσι μέσα στην άγνοιά του ο κοσμάκης παγιδεύεται εύκολα είτε στους λαϊκιστές φωνακλάδες που πάντα επαναλαμβάνουν το ποτέ «για όλα φταίει ο κομματικοί αντίπαλοι και πως οι δικοί μας», είτε στην οργισμένη γενική απόρριψη όσων είναι «από πάνω», που τα έγραψαν μεταξυ τους». Και είναι φυσικό να παρανοεί μπροστά στο ιλαρό προεκλογικό θέαμα, όπου, εν μέσω πολέμου, εμείς επιμένουμε να ψάχνουμε τους καλούς και τους κακούς

διαχειριστές της κρίσης του «υπαρκτού καπιταλισμού». Εκείνο που δεν αναγνωρίζουμε είναι πως, η συλλογική άγνοια των πολιτικών ταγών του τόπου για τον τρόπο διαχείρισης του οικονομικού πολέμου στον οποίο εμπλακίκαμε χωρίς να το επιδιώξουμε, δεν αποτελεί εξαίρεση σε σχέση με την άγνοια των υπολοίπων πολιτικών ταγών της Ευρώπης. Ο Σλοβένος φιλόσοφος Σλαβόι Ζίζεκ σε άρθρο του στη βρετανική εφημερίδα «Γκάρντιαν» έγραψε ότι: «Στην Ευρώπη σήμερα οι τυφλοί οδηγούν τους τυφλούς». Και επίσης: «Το λιγότερο που μπορεί να πει κανείς είναι ότι αυτή η κρίση αποτελεί απόδειξη ότι δεν είναι οι απλοί άνθρωποι, αλλά οι ίδιοι οι ειδικοί αυτοί που δεν ξέρουν τι κάνουν. Στη δυτική Ευρώπη, γινόμαστε μάρτυρες της αυξανόμενης ανικανότητας της κυβερνώσας ελίτ: Ξέρουν όλο και λιγότερο πώς να κυβερνήσουν. Κοιτάζτε πώς χειρίστηκε η Ευρώπη την ελληνική κρίση. Πιέζουν την Ελλάδα να αποπληρώ-

σει το χρέος της, αλλά την ίδια ώρα με τα επιβαλλόμενα μέτρα λιτότητας καταστρέφουν την οικονομία της και καθιστούν πλέον βέβαιο ότι το ελληνικό χρέος δεν θα αποπληρωθεί ποτέ». Μα πραγματικά είναι τόσο ανίκανοι; Τελικά η πλειοψηφία τους είναι οι ίδιοι οι ειδικοί αυτοί που δεν ξέρουν τι κάνουν; Επιδέχθηκε εν μέσω επιθέσεων από Γερμανούς πολιτικούς; Επιδέχθηκε εν μέσω επιθέσεων από τη Γαλλία; Η όλη διαδικασία της θρασύτητας θέσης της Τρόικας, ότι χωρίς συμφωνία με τους δανειστές μας δεν θα μπορούσαν να προωθηθούν τα ζητήματα του φυσικού αερίου στην Κύπρο; Όροι ή πτακας κατοχής...

Υ.Γ. Η πρόσφατη κουβέντα του προέδρου των εταιρειών Φυσικού Αερίου και Πετρελαίου του Ισραήλ, Γιούρι Λαντούμι, ότι «σε 10 χρόνια τα κυπριακά κρατικά ομόλογα θα εκτοξευθούν», τυχαία επιδόθηκε εν μέσω επιθέσεων από Γερμανούς πολιτικούς; Επιδέχθηκε εν μέσω επιθέσεων από τη Γαλλία; Η όλη διαδικασία της θρασύτητας θέσης της Τρόικας, ότι χωρίς συμφωνία με τους δανειστές μας δεν θα μπορούσαν να προωθηθούν τα ζητήματα του φυσικού αερίου στην Κύπρο; Όροι ή πτακας κατοχής...

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Δευτέρα 21.1
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Νίκος Βουλγαρέλης

Ο Νίκος Βουλγαρέλης που παρουσιάζει τη τελευταία του δουλειά στην Κύπρο, έχει παρουσιάσει το έργο του σε 29 ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και έλαβε μέρος σε πολλές ομαδικές. Ο Πάνος Κυπριασός έγραψε για τον καλλιτέχνη: «Τώρα που κατεβαίνει η νύχτα, που κάνουν όλα τη γεύση τους σε μια Βαβέλ που όλα συμβαίνουν στο περιτύλιγμα ο Βουλγαρέλης αντιστέκεται. Στο αιγυπτιακό βασίλειο της ζωγραφικής καταθέτει με σύνεψη τη δική του αγωνία στον ναό της τέχνης του, πλάθοντας αθόρυβα μια σεμνή εικαστική γλώσσα, σκεπείσθη με μια έντιμη και καθαρή συνομιλία με τους αποδέκτες του». Μέχρι 26 Ιανουαρίου στη Γκαλερί Κυπριακή Γωνιά στη Λάρνακα. ☎ Πλρ. 99564131 και 24621109

Τετάρτη 23.1
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Ποίηση και θέατρο

Θέατρο και ποίηση θα ενώσουν τις δυνάμεις τους για το Καταφύγιο ζώων «ΑΡΓΟΣ». Η Χριστίνα Γεωργίου παρουσιάζει την τρίτη ποιητική της συλλογή υπό τον τίτλο «Η Όγδον Μέρας», φιλοτεχνημένη από την καλλιτέχνη Ελένη Χριστούδη, που μιλάει για τα ζώα που ζουν εξαρτώμενα από τους ανθρώπους. Το Υπερβατικό Θέατρο παρουσιάζει τη 45λεπτη παράσταση «Τι κάνει ο άνθρωπος μου όταν λείπει» που μιλάει για την ιστορία ενός ανθρώπου και την κοινωνία αλλά με τα μάτια... του σκύλου του. Την παρουσίαση της ποιητικής συλλογής θα κάνει ο ποιητής Βάκκας Λοϊζίδης. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Θεατράκι του ΡΙΚ, Λευκωσία. ☎ Πλρ. 99832370 και www.theatrottranscendental.com

ΘΕΑΤΡΟ

«Ο Διακόπτης» στο «θέατρο ένα»

Στηρίζοντας σταθερά τη νέα κυπριακή θεατρική γραφή, το «θέατρο ένα» ανεβάζει και φέτος έργο Κύπριας συγγραφέως, και συγκεκριμένα το πρώτο θεατρικό της Αργυρώς Τουμάζου, την κοινωνική κωμωδία «Ο Διακόπτης» σε σκηνοθεσία Αλεξίας Παπαλαζάρου. Στην καρδιά της Λευκωσίας ένα μεσήλικο ζευγάρι επιστρέφει βράδυ στο σπίτι τους, όπου τους υποδέχονται δύο κακοποιοί. Υπό την απειλή του όπλου, οι δύο μετανάστες-φτωχάδες απαιτούν τη βοήθεια του ζευγαριού για να ξεφύγουν. Παρά τον φόβο και τις αντιπαραθέσεις για το έγκλημα που διαπράχθηκε στην περιοχή, όσο προχωράει η νύχτα τα τέσσερα άτομα εμπλέκονται βαθύτερα, στηρίζοντας και απορρίπτουν αλλήλους, σε μια πορεία που φωτίζει όχι μόνο την ατομική τους ευθύνη, αλλά και τον ευρύτερο κοινωνικό συμβιβασμό και διαφθορά που ο καθένας τους υπηρετεί. Τακτικές παραστάσεις ώρα 8:30 μ.μ. κάθε Τε-

Παρασκευή 25 έως Κυριακή 27 Ιανουαρίου

Μουσική παράσταση «Ταξίδι στη βροχή»

Ένα λυτρωτικό ταξίδι στη βροχή με σπουδαία τραγούδια και ποιητικές αναγνώσεις. Το νερό ποτίζει το χώμα και τη ζωή, ξεδιψά τα σώματα και εξαγνίζει τις ψυχές που το συναντούν. Τέσσερις καλλιτέχνες μας καλούν να τους ακολουθήσουμε. Με πίστη στη μουσική και χωρίς ομπρέλα. Συντελεστές: Τάκης Σωτηρέλλης (τραγουδί), Δήμητρα Γερολέμου (τραγουδί- ποιητικές αναγνώσεις), Πρόδρομος Στυλιανού (τραγουδί-κιθάρα), Μάριος Αναστασίου (πιάνο). Ποίηση: Κώστας Μαννούρης. Παρασκευή 25 Ιανουαρίου ώρα 9:30 μ.μ. στο «Blue Bar», Classic Hotel, Πύλη Πάφου, Παλαιά Λευκωσία (πλρ. 22406006), Σάββατο 26 Ιανουαρίου ώρα 9:30 μ.μ. στο «127 Café-bar», Λεμεσός, (πλρ. 99884453), Κυριακή 27 Ιανουαρίου ώρα 8:30 μ.μ. στο «Ριάφ», Λάρνακα, (πλρ. 99895310)

τάρτη και Πέμπτη, στο «θέατρο ένα», Λεωφ. Αθηνών 4, Παλαιά Λευκωσία. ☎ Πλρ. 22348203 και www.facebook.com/theatroena

ΘΕΑΤΡΟ

Ο μπακαλόγατος...πάει ΘΟΚ

Ο θεατρικός Όμιλος ΕΝΑΦ Αγίας Φύλας παρουσιάζει την κωμωδία των Χρήστου και Γιάννη Γιαννακόπουλου «Ο μπακαλόγατος / της κακομοίρας», στο πλαίσιο του τελικού γύρου του 25ου Παγκύπριου Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου του ΘΟΚ. Η σκηνοθεσία είναι της Έλενας Νικολάου, τα σκηνικά της Μαρίας Μιχαήλ και η διεύθυνση παραστάσεων του Τόπη Παναγιώτη. ☎ Η είσοδος είναι ελεύθερη. Στην παλιά σκηνή του ΘΟΚ στα Λασιό. Στις 8 μ.μ.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Κοντσέρτο για βιόλα

Κοντσέρτο για βιόλα του Κ. Στυλιανού σε πρώτη παγκόσμια εκτέλεση θα παρουσιάσει η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου, με σολίστ την Diemut Poppen (βιόλα) και μαέστρο τον Gudni A. Emilsson. Πρόγραμμα: W.A. Mozart: Der Schauspieldirektor, K. 486 - Εισαγωγή, Κοντσέρτο για βιόλα και Ορχήστρα σε Ντο ελάσσονα (πρώτη παγκόσμια εκτέλεση) και Fr. Schubert: Συμφωνία Αρ. 6 σε Ντο μείζονα, D. 589. Ώρα 8:30 μ.μ. Δημοτικό θέατρο Στροβόλου, Λεωφόρος Στροβόλου 100, Λευκωσία (πλρ. 22313010), την Πέμπτη 24 Ιανουαρίου στο Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας, Δημοτικός κήπος Λεωνίδα Κιούπη (πλρ. 24665795) και Παρασκευή 25 Ιανουαρίου στο Μαρκίδειο Θέατρο, Ανδρέα Γερούδη 27, Πάφος (πλρ. 26932571). ☎ Πλρ. 22463144

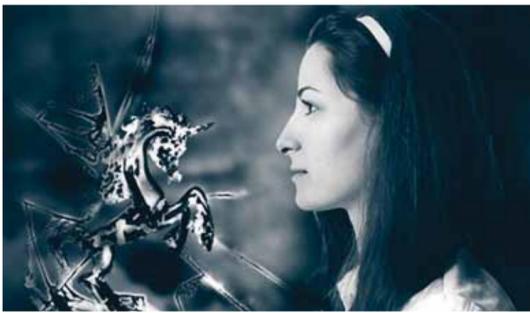
Πέμπτη 24.1

ΘΕΑΤΡΟ

«Ταγκό για... τέσσερις»

Η σύγχρονη κωμωδία του πολυβραβευμένου Ρώσου συγγραφέα Βαλεντίν Κρασνο-

Μη χάσετε

Κάθε Κυριακή και Δευτέρα

«Ο γυάλινος κόσμος» από το θέατρο Κράμα

Το θέατρο Κράμα είναι μια νέα θεατρική ομάδα που ξεκινάει ανεβάζοντας το αριστούργημα του Τένεσι Ουίλιαμς, «Ο γυάλινος κόσμος» 30 χρόνια από τον θάνατο του Αμερικανού συγγραφέα. Στο έργο εξιστορείται μέσα από τις αναμνήσεις του Τομ, η ζωή της οικογένειας Γουίνγκφιλντ, που την απαρτίζουν ο γιος Τομ, η μητέρα Αμάντα και η κόρη Λούρα. Ο πατέρας τού έχει εγκαταλείψει για χρόνια κι εκείνοι ζουν σ' ένα δικό τους «γυάλινο κόσμο». Η μητέρα έχει έμμονη ιδέα με τα παιδικά και νεανικά της χρόνια στον Νότο, ωστόσο τώ-

ρα δείχνει την εικόνα της «ξεπεσμένης καλλονής». Ο «Γυάλινος Κόσμος» θεωρείται το πιο αυτοβιογραφικό έργο του Τένεσι Ουίλιαμς. Στην ουσία, περιγράφει την ίδια του την οικογένεια. Σκηνοθεσία-σκηνικά-κουστούμια-μουσική επιμέλεια: Σπύρος Αντωνέλλος. Ηθοποιοί: Ανδρέα Κούτσουμπα, Ελένα Χαραλάμους, Νάγια Αναστασιάδου, Κωνσταντίνος Γαβριήλ. Ώρα 8:30 μ.μ. από 20 Ιανουαρίου κάθε Κυριακή και Δευτέρα στη Νέα Σκηνή ΘΟΚ, Κάμπου 29, Στρόβολος, Λευκωσία. ☎ Πλρ. 22480300 και 99407862

γκόροβ, που για πρώτη φορά παρουσιάζεται στην Κύπρο από την Κύρια Σκηνή του θεάτρου «ΣΚΑΛΑ» σε σκηνοθεσία Ανδρέα Μελέκη, έρχεται Λευκωσία για μία παράσταση. Κεντρικό θέμα η σχέση μέσα στον γάμο, το διαζύγιο και οι συνέπειές του, οι νεκρές σχέσεις που δεν τροφοδοτούνται με ενέργεια, η μοναξιά, η αγάπη, η έλλειψη επικοινωνίας, η οικονομική και ψυχολογική εξάρτηση και πολλά άλλα θέματα - προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Πολιτιστικό Κέντρο Βλαδимиρσ Καυκαρίδης, Αγλαντιζιά, Λευκωσία. ☎ Πλρ. 22312940 και 22421609.

Παρασκευή 25.1

ΘΕΑΤΡΟ

«Χοντροί Άντρες με Φούστες»

Το έργο του Νίκι Σίλβερ «Χοντροί Άντρες με Φούστες» καταγράφει και παρωδεί την οικογενειακή ευτυχία ως μια μόνο όψη του ίδιου νομίματος. Η οικογένεια Χόγκαν έκανε πολλά λάθη... και θέλει να τα διορθώσει, αλλά... Ένα αεροπορικό δυστύχημα, ένα ταξίδι στην Ιταλία, ένα νύσι, είκοσι περίπου χρόνια δράσης, η Νέα Υόρκη κι ένα ψυχιατρείο ανατρέπουν τα πάντα οδηγώντας σε ανεξέλεγκτες καταστάσεις. Μετάφραση-Σκηνοθεσία: Χρήστος Καρχαδάκης. Ερμηνεία: Μαρία Γεωργιάδου, Δημήτρης Μακαλιάς, Άγης Εμμανουήλ, Αγγελική Μικαλοπούλου. Ώρα 8:30 μ.μ. στο Θέατρο Ριάτο, πλατεία Ηρώων, Λεμεσός. ☎ Πλρ. 7777745

ΘΕΑΤΡΟ

«Τα παιδιά του Κάιν»

Ένα θρίλερ του Ανδρέα Θωμάπουλου σε σκηνοθεσία της Μαγδαλένας Ζήρα. Δύο

πρόσωπα. Δύο άντρες. Δύο φίλοι πολύ «δεμένοι», που όμως η σχέση τους αγιάζει τα όρια της αλληλεξάρτησης. Ο μεν συγγραφέας ο δε ηθοποιός, έχουν να ειπωθούν ένα χρόνο και η συνάντησή τους προχωράει στον πραγματικό χρόνο, όπως ακριβώς ο θεατής παρακολουθεί την παράσταση. Όπως και τα παιδιά του Κάιν, οι δύο άντρες θα φτάσουν στα άκρα, γιατί η σχέση τους κάπου βραχυκυκλώνει και φτάνει σε αδιέξοδο. Όταν αγαπάμε πολύ, μήπως ταυτόχρονα καταπιέζουμε; Μαζί με τη λατρεία, μήπως συνυπάρχει και ένας φασισμός; Είμαστε ποτέ ολοκληρωμένοι ως άνθρωποι; Παίζουν: Σωτήρης Μετσάνος και Ανδρέας Αραούζος. Ώρα 8:30 μ.μ. κάθε Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή στο «θέατρο ένα», Λεωφ. Αθηνών 4, Παλαιά Λευκωσία. ☎ Πλρ. 22348203 και www.facebook.com/theatroena

Σάββατο 26.1

ΘΕΑΤΡΟ

«Κοτζιακάρο τέζα 2013»

Ο Λώρης Λοϊζίδης και η παρέα του συνεχίζουν τις παραστάσεις της περσινής επιτυχίας «Κοτζιακάρο τέζα». Η παράσταση είναι ουσιαστικά μια διασκευή της κλασικής θεατρικής κωμωδίας «Shear Madness» των Αμερικανών συγγραφέων Marilyn Abrams και Bruce Jordan, προσαρμοσμένη στην κυπριακή πραγματικότητα και διάλεκτο. Πρωταγωνιστούν η Λένια Σορόκου, ο Μάριος Δημητρίου, ο Λώρης Λοϊζίδης, η Χριστιάνα Αρτεμίσι, ο Χριστόδουλος Μαρτάς και ο Στέλιος Θεοχαρόπουλος. Ώρα 8:30 μ.μ. κάθε Σάββατο και Κυριακή στο Pantheon Art Cinema, Διαγόρου 29, Λευκωσία. ☎ Πλρ. 22675787 και 70001910

Επιμέλεια: ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ
Κυριακή 20.1

Εκθεση έργων Δημήτρη Κοντού

Στο Βιβλιοπωλείο Χάρτα στον Βόλο παρουσιάζεται η έκθεση ζωγραφικής του Δημήτρη Κοντού (1931-1996) με τίτλο «Αφιέρωμα στην Δύση της Πανσελήνου». Διάρκεια έκθεσης έως τις 2 Φεβρουαρίου. ☎ Σκενερράνη 16, Βόλος

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τρίτη 22.1

Εργα πιάνου του ρομαντισμού

Ο Αρκάντι Βόλοντος, ένας από τους μεγαλύτερους πιανίστες της εποχής μας, δίνει ρεσάλ με έργα ρομαντικά στο Μέγαρο Μουσικής. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έργα των Σούμπερτ, Σούμαν και Μπραμ. ☎ Βασ. Σοφίας και Κόκκαλη

ΕΚΘΕΣΗ

Τετάρτη 23.1

Μαρμαρογλυπτική από την Τήνο

Η έκθεση μαρμαρογλυπτικής από το Πνευματικό Εκπολιτιστικό Κέντρο Πανόρμου Τήνου «Γιαννούλης Χαλεπάς», με έργα δεκατριών καλλιτεχνών, εγκαινιάζεται στο Ίδρυμα «Μιχάλης Κακογιάννης». Στις 8 μ.μ. ☎ Πειραιώς 206, Τούρος

ΘΕΑΤΡΟ

Τετάρτη 23.1

Πρεμιέρα με έργο Μπρεχτ στη Στέγη

Το έργο «Ο καλός άνθρωπος του Σετσουάν» του Μπέρτολτ Μπρεχτ έχει πρεμιέρα στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ίδρυματος Ωνάση σε σκηνοθεσία της Κατερίνας Ευαγγελάτου. Ο θίασος με τη Στεφανία Γουλιώτη στον πρωταγωνιστικό

ρόλο, αποτελείται από νέους άντρες και γυναίκες που θα παρουσιάσουν το έργο του Μπρεχτ σε μια παράσταση που στήνεται ένα θέατρο εν θεάτω. Καθημερινά έως τις 10 Φεβρουαρίου, εκτός Δευτέρας και Τρίτης. Στις 8.30 μ.μ. ☎ Λ. Συγγρού 107 - 109

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Πέμπτη 24.1

Νορβηγική αρχιτεκτονική

Εγκαινιά της έκθεσης Σύγχρονη Νορβηγικής Αρχιτεκτονικής (2005 - 2010) στο Μουσείο Μπενάκη της Πειραιώς. Η έκθεση προβάλλει τα πιο πρόσφατα επιτεύγματα της νορβηγικής αρχιτεκτονικής. Έως τις 10 Μαρτίου. Στις 8.30 μ.μ. ☎ Πειραιώς 138

ΜΟΥΣΙΚΗ

Παρασκευή 25.1

Μαρινέλλα - Χατζής μαζί ξανά

«Ρεσιτάλ». Για λίγες παραστάσεις στο θέατρο «Πολλός» παρουσιάζεται η μουσική συνάντηση της Μαρινέλλας και του Κώστα Χατζή. Οι δύο καλλιτέχνες θα ερμηνεύσουν επιτυχίες τους και τραγούδια από τους δίσκους «Ρεσιτάλ» και «Ταμ-ταμ». ☎ Βουκουρεστίου 5

ΜΟΥΣΙΚΗ

Σάββατο 26.1

Χειμ. Κολυμβητές μαζί με τον Lolek

Ο Lolek και οι «Χειμερικοί Κολυμβητές» δίνουν συναυλία στο Gagarin 205 Live Music Space, σε ένα πρόγραμμα εφ' όλης της ύλης. Ο Lolek θα ανοίξει τη βραδιά. Ώρα προσέλευσης στις 9 μ.μ. Τηλ. κρατήσεων: 6947927547. ☎ Λιοσίων 205

Επιμέλεια: ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛΑ
abravanel@kathimerini.gr

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΕΙΣ
Parasol Unit

www.parasol-unit.org

«Jannis Kounellis».

Η έκθεση κάνει μια ολοκληρωμένη αναδρομή στο έργο του Γιάννη Κουνέλλη, από τα πρώια του έργα του της δεκαετίας του '60 και του '70 έως τις πιο πρόσφατες δημιουργίες του (εδώ, έργο του 2012), φέρνοντας σε αντιπαράθεση διαφορετικές περιόδους της καλλιτεχνικής διαδρομής του. Όπως αναφέρεται στο δελτίο Τύπου της έκθεσης, «Πρωταγωνιστής της Αρτε Ρονερα, του καλλιτεχνικού κινήματος που ανα-δύθηκε στην Ιταλία τη δεκαετία του '60, ο Γιάννης Κουνέλλης ξεκίνησε δημιουργώντας μερικά από τα πιο ριζοσπαστικά έργα της εποχής. Χρησιμοποίησε τα πιο ετερόκλητα υλικά, συνδυάζοντας συχνά το ανάγλυφο με το οργανικό και εισάγοντας την έννοια της performance μέσα στο έργο τέχνης, κάτι που εξακολουθεί σήμερα να εμμένει καλλιτέχνες σε όλο τον κόσμο. Σε όλα τα έργα του, ο Κουνέλλης άντλησε από τη βαθιά γνώση και την ευαισθησία που τον συνδέουν με κουλτούρες του παρελθόντος και με τη δική του πολιτισμική κληρονομιά, πυροδοτώντας μια ζωηρή συζήτηση ανάμεσα στη συλλογική και την προσωπική εμπειρία». Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 17 Φεβρουαρίου.

Estorick Collection

www.estorickcollection.com

«Morandi: Lines of Poetry». Αφιερωμένη στη μοντέρνα τέχνη της Ιταλίας, η Πινακothek Estorick γιορτάζει τα 15 χρόνια λειτουργίας της με την έκθεση αυτή, παρουσιάζοντας 80 έργα του Τζορτζιο Μοράντι, του ζωγράφου που κέρδισε μια ξεχωριστή θέση στο ευρωπαϊκό καλλιτεχνικό στερέωμα με την ποιητική λιτότητα της τέχνης του. Εστιάζοντας στα έργα σε χαρτί -σχεδία, χαρακτηριστικά και ακουαρέλες- η έκθεση ανατρέπει στο σύνολο της καλλιτεχνικής διαδρομής του Μοράντι, δίνοντας έμφαση στη σχεδιαστική δεξιοτεχνία και ευαισθησία του. Όπως και στις ελαιογραφίες του, πρωταγωνιστούν και εδώ οι νεκρές φύσεις με αντικείμενα καθημερινής χρήσης -κανάτες, μπουκάλια, δοχεία κ.λπ.-, έργα όπου η απουσία θεματικού εντυπωσιασμού αντισταθμίζεται από την αρμονία και την ήρεμη, στοχαστική εσωτερικότητα των εικόνων (εδώ το χαρακτηριστικό «Νεκρή φύση με μπουκάλια

στο τραπέζι», 1931). Παρουσιάζονται επίσης σχέδια, χαρακτηριστικά και ακουαρέλες με τοπία από την αγαπημένη πόλη του, την Γκριτζάνα, και τα περίχωρά της. Το μέρος αυτό της έκθεσης συνοδεύεται από μια σειρά φωτογραφιών πολารόν που τράβηξε στην Γκριτζάνα ο διάσημος Ιταλός φωτογράφος Νίνο Μιλιόρι, δίνοντας στη σειρά τον τίτλο «Φανταστικά τοπία. Τόποι του Μοράντι». Έως τις 7 Απριλίου.

ΘΕΑΤΡΟ

Apollon Theatre

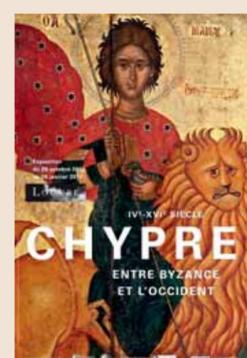
www.shakespearewestend.com

«Richard III/Twelfth Nights». Δύο έργα του Σαίξπηρ, ένας σκηνοθέτης, ένας πρωταγωνιστής. Ο «Ρικάρδος ο 3ος» και η «Δωδεκάτη Νύχτα», σε σκηνοθεσία του Τιμ Κάρολ, παρουσιάστηκαν με επιτυχία το καλοκαίρι στο «ημιμπαθίριο» Globe και τώρα έχουν μεταφερθεί σε χειμερινό θέατρο του Γουέστ Εντ, όπου παίζονται σε ρεπερτόριο. Επικεφαλής και των δύο θιάσων (που αποτελούνται

Η Κύπρος στο Λούβρο

Σταυροδρόμι ανάμεσα στην Ανατολή και στη Δύση, η Κύπρος υπήρξε «μύθλο της Εριδούς» για τους Ιαχρούς σε όλες τις περιόδους της ιστορίας της, με τις διαφορετικές πολιτισμικές επιρροές να αποτυπώνονται σε ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον καλλιτεχνικό τοπίο. Η έκθεση «Chypre entre Byzance et l'Occident», στο παρισινό Μουσείο του Λούβρου, κηληλατεί την πλούσια και πολυκύματη καλλιτεχνική ιστορία της Κύπρου από τον 4ο έως τον 16ο αιώνα, από την εποχή που η νήσος υπήρξε μέρος της βυζαντινής αυτοκρατορίας έως την κατάκτησή της από τους Βενετούς το 1489 και τους Οθωμανούς το 1571. Τα 500 περίπου εκθέματα -αγιογραφίες και έργα ζωγραφικής, γλυπτά, ανάγλυφα, τμήματα έργων αρχιτεκτονικής, χειρόγραφα, μωσαϊκά, χρυσά και αργυρά χειροτεχνήματα- προέρχονται κυρίως από μουσεία της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη συλλογή της Αρχιεπισκοπής της Κύπρου, ενώ η έκθεση συμπληρώνεται με φίλια και φωτογραφίες σημαντικών μνημείων της νήσου.

Οι δυνατότερες επαγγελματικές αποκαταστάσεις του νεαρού Πορτορικανού «βετεράνου» είναι περιορισμένες, ο προβληματισμός για τη συμμετοχή του στον πόλεμο τον βασανίζει, ενώ η είσοδος του σε μια διαδικτυακή ομάδα υποστήριξης έρχεται να περιπλέξει ακόμα περισσότερο τα πράγματα, καθώς ο πραγματικός και ο ψηφιακός κόσμος συγκρούονται στην καθημερινότητά του. Το έργο, σκηνοθετημένο από τον Ντέιβιντ Μακ Κάλουμ, έχει κερδίσει πολύ ευνοϊκές κριτικές, ιδιαίτερα για την ερμηνεία

Επιμέλεια: ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Ο κόσμος αλλάζει τον Σούπερμαν

Η νέα ταινία με τον Αμερικανό υπερήρωα, με τίτλο «Man of Steel», αναμένεται να κάνει πρεμιέρα τον Ιούνιο

Του PAUL HARRIS
THE OBSERVER

Το τρέιλερ για την πολυαναμενόμενη νέα κινηματογραφική εκδοχή της ιστορίας του Σούπερμαν περιλαμβάνει ένα στιγμιότυπο που φαίνεται να ανατρέπει βασικά δεδομένα ενός από τους διασημότερους ήρωες του αμερικανικού πολιτιστικού τοπίου. Στην αρχή το τρέιλερ αναφέρεται στη γνωστή ιστορία ενός παιδιού από μακρινό πλανήτη, μεγαλωμένου από ένα ζευγάρι αγροτών στο Κάνσας, οι οποίοι προσπαθούν να κρατήσουν μυστική την ταυτότητά του και του δίνουν το «ανθρώπινο» όνομα Κλαρκ Κεντ. Αφού όμως έχει σώσει τα παι-

Ο Σούπερμαν του 2013, που τον ερμηνεύει ο Βρετανός ηθοποιός Χένρι Καβίλ, θα αντανάκλα πιθανότατα έναν κόσμο όπου κυριαρχεί ο φόβος της κατάρρευσης.

66

Από τον καιρό της πρώτης του εμφάνισης στα Action Comics, το 1938, ο Σούπερμαν έχει προσαρμοστεί στους μεταβαλλόμενους καιρούς

διά ενός σχολικού λεωφορείου από πνιγμό, ο έφηβος Κλαρκ έρχεται αντιμέτωπος με τον θετό πατέρα του, ο οποίος ανησυχεί μήπως αποκαλυφθεί η πραγματική του ταυτότητα. «Τι έπρεπε να κάνω λοιπόν; Να τους αφίσω να πνιγούν;» ρωτάει ο Κλαρκ. Και ο πατέρας του απαντά: «Ισως».

Είναι μια στιγμή ηθικής αβεβαιότητας που προκαλεί σοκ, καθώς στο σύμπαν του Σούπερμαν το σωστό και το λάθος ήταν πάντα ξεκάθαρα. Και αποτελεί την πιο ισχυρή ένδειξη ότι ο Σούπερμαν του 2013, που τον ερμηνεύει ο Βρετανός ηθοποιός Χένρι Καβίλ, θα είναι μάλλον διαφορετικός.

Από τον καιρό της πρώτης του εμφάνισης στα Action Comics το 1938, ο Σούπερμαν έχει προσαρμοστεί στους μεταβαλλόμενους καιρούς. Μετά το ξέσπασμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, άλλαξε το σύνθημά του «αγώνας για αλήθεια και δικαιο-

σύνη» σε «αγώνα για αλήθεια, δικαιοσύνη και τον αμερικανικό τρόπο ζωής». Αυτό συνεχίστηκε και κατά τη δεκαετία του '50, όταν ο Σούπερμαν έγινε το σύμβολο του μυώδους Αμερικανού πατριώτη που είναι αδύνατον να κάνει λάθος.

Όταν όμως η χώρα μπήκε στην ταραγμένη δεκαετία του '70 και αναδύθηκαν διαφορετικά πολιτισμικά πρότυπα, ο Κρίστοφερ Ριβ έδωσε στον Σούπερμαν πιο ανθρώπινες αποχρώσεις. Στην κινηματογραφική εκδοχή του Ρίτσαρντ Ντόνερ, το 1978, η αυτοθυσία έγινε ξαφνικά μέρος της γοητείας του Σούπερμαν.

Αυτό συνεχίστηκε μέχρι και την ταινία του 2006, με πρωταγωνιστή τον Μπράντον Ρούθ, όταν, με έναν νεο-συντηρητικό πρόεδρο στον Λευκό Οίκο και τον «πόλεμο κατά της τρομοκρατίας» να έχει εξαπολυθεί εναντίον του Ισλάμ, ο Σούπερμαν θυμίζει κά-

πως τον Ιησού Χριστό. Ακόμα και πολύ πρόσφατα, στην τελευταία ιστορία των DC Comics, είδαμε τον Σούπερμαν να αφήνει τη δουλειά του στην εφημερίδα για να ξεκινήσει ένα μπλογκ. Πώς θα είναι λοιπόν ο Σούπερμαν του 2013; Πιθανότατα θα αντανάκλα τον σημερινό κόσμο όπου κυριαρχεί ο φόβος της κατάρρευσης, οικονομικής, πολιτικής ή περιβαλλοντικής. Επιδιώκοντας να προσαρμοστεί σ' αυτούς τους ταραγμένους καιρούς, ο Ζακ Σνάνιτερ που σκηνοθετεί την καινούργια ταινία, με τίτλο «Man of Steel» και προβλεπόμενη πρεμιέρα τον Ιούνιο, θα έχει να κάνει με έναν από τους ισχυρότερους μύθους του 20ού αιώνα. «Είναι ο πρώτος παγκόσμιος υπερήρωας» λέει ο Λάρι Τάι, συγγραφέας του βιβλίου «Superman: The High-Flying History of America's Most Enduring Hero».

Πράγματι, η επιρροή του Σούπερ-

μαν είναι τόσο μεγάλη που τροφοδοτεί συνεχώς την ακαδημαϊκή συζήτηση για τον ρόλο που παίζουν οι ήρωες των κόμικς στην κοινωνία. Οι φιγούρες αυτές εκπληρώνουν την ίδια κοινωνική λειτουργία όπως οι μύθοι στην αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη. Είναι σαν ημίθεοι, που αγωνίζονται για υψηλά ιδανικά και μας δίνουν ηθικά διδάγματα. «Χρειαζόμαστε μύθους που μας διδάσκουν αρετές. Αρετές που τελικά τις ενσαρκώνει ένα πρόσωπο. Η μυθολογία πάντα έπαιζε αυτόν τον ρόλο», λέει ο Αμερικανός καθηγητής φιλοσοφίας Χάρι Μπροντ.

Το φιλμ του 2006 που έδωσε στον Σούπερμαν στοιχεία από τον Ιησού ήταν πιθανόν πιο κοντά στον πυρήνα του Σούπερμαν από άλλες περιγραφές. Ερχεται στη Γη από έναν μακρινό κόσμο στον ουρανό. Ο αληθινός πατέρας του τον συμβουλεύει κα-

θώς βαδίζει ανάμεσα στους απλούς θνητούς. Εκτός κι αν τον δούμε σαν Μωυσή. Κι αυτός προέρχεται από έναν κόσμο που καταστράφηκε και ανατρέπει από θετούς γονείς, που κρύβουν την αληθινή του ταυτότητα. Και η αλήθεια είναι ότι οι εικασίες για την εβραϊκή καταγωγή του Σούπερμαν έχουν προκαλέσει ενδιαφέρον. Οι δημιουργοί του αρχικού κόμικ, ο Τζος Σούστερ και ο Τζέρι Σίγκελ, ήταν αμφότεροι Εβραίοι.

Ο Χάρι Μπροντ έγραψε ένα βιβλίο («Superman Is Jewish?») που αναζητά εβραϊκά ίχνη στην ιστορία, θρησκευτικά αλλά και βασισμένα σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των σύγχρονων Εβραίων. Όπως λέει, το alter ego του Σούπερμαν, ο Κλαρκ Κεντ, μοιάζει με νεαρό Εβραίο σπασίκλα. «Είναι συννεσταλμένος και φαίνεται αδύναμος... Αλλά δεν ξέρεις τι κρύβει μέσα του!».

Ο πιο ανθεκτικός

«Κάτω από το συνεσταλμένο παρουσιαστικό του Κλαρκ Κεντ κρύβεται μια ξεχωριστή δύναμη», λέει ο καθηγητής Χάρι Μπροντ. «Οι πάντες μπορούν να συσχετιστούν με αυτό, αλλά πιστεύω ότι ταιριάζει ιδιαίτερα με την εβραϊκή εμπειρία».

Η προσπάθεια να αποδοθούν στον Σούπερμαν εθνικά χαρακτηριστικά ίσως να μην έχει νόημα. Όταν ο Λάρι Τάι έκανε έρευνα για το βιβλίο του «Η ιστορία του πιο ανθεκτικού ήρωα της Αμερικής», ζήτησε μέσω του Διαδικτύου να του σταλούν μαρτυρίες για τη σημασία του Σούπερμαν. Περιέμενε οι περισσότερες απαντήσεις να έρθουν από τις ΗΠΑ, όμως όχι. «Ηρθαν από την Ευρώπη, την Αφρική, από παντού», είπε.

Τελικά, ίσως δεν έχει τόση σημασία πώς θα σκηνοθετήσει ο Ζακ Σνάνιτερ (φωτ.) τον Σούπερμαν του 2013. Μπορεί να τον οδηγήσει σε πιο σκοτεινό δρόμο, μπορεί να κάνει μια ταινία που να ταιριάζει περισσότερο στα σημερινά τέχνητα παρά στα μούλτιπλεξ. Μπορεί να τον κάνει να αντιπροσωπεύει τον μηδενισμένο και φοβισμένο κόσμο του 2013. Στο τέλος, όμως, όσο περισσότερο αλλάζει ο Σούπερμαν, τόσο παραμένει ο ίδιος. Γιατί ο Σούπερμαν δεν είναι απλώς ένα φανταστικό πλάσμα που πετάει από πάνω μας. Είναι η προβολή των επιθυμιών μας, των ελπίδων και των φόβων μας. Ο Σούπερμαν είμαστε εμείς.

www.designlabshow.gr

designlab

Αρχιτεκτονικά - Διακοσμητικά Υαικά
Αρχιτεκτονικός Φωτισμός - Μελέτες Φωτισμού
Architectural Designers
Interior Designers
Industrial Designers
Ταπετσαρίες - Υφάσματα - Χαλιά
Έπιπλα - Αντικείμενα Design
Εξοπλισμός Μπάνιου - Κουζίνας
Συστήματα Θέρμανσης - Ψύξης
Αρχιτεκτονική Κήπων - Φυτό
Εκθεσιακή Αρχιτεκτονική
Retail Design
Ειδικός Τύπος (έντυπος - Ηλεκτρονικός)
Παροχή Υπηρεσιών
Graphic Designers
Web Designers

02.03 | 02 | 2013

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ

CYPRUS

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: +30 210 9408714

ΧΟΡΗΓΟΣ: D. ELLINAS

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: MAD, Livingetc, F&C

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: merantis

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: ZASOLDE

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

50 ΧΡΟΝΙΑ Σαββόπουλος

31 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

1 ΦΕΒ. ΛΕΜΕΣΟΣ

8:30Μ.Μ. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

10:00Μ.Μ. ΧΑΡΟΥΠΟΜΥΛΟΣ ΛΑΝΙΤΗ

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΟΙ ΟΡΕΣΤΗΣ ΠΛΑΚΙΔΗΣ - ΓΙΩΤΗΣ ΚΙΟΥΡΤΣΟΓΛΟΥ - ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΙΠΗΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΚΡΑΤΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ 77777040

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: MEGA, MAD, LOVE 100.2, KANALI 5

EVENTS SPONSORSHIP: BUSHMILLS

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ: ΤΑΜΕΙΟ "ΕΙΡΗΝΗΣ 158" 25 87 87 44

www.tickethour.com.cy

ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ACS

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Κοινωνική κρίση διαρκείας που οδηγεί σε ανθρωπολογική καταστροφή

Πέτρος Παπασαραντόπουλος
«Μύθοι και στερεότυπα της ελληνικής κρίσης»
Εκδ. Επίκεντρο

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΣΚΟΡΔΙΛΗ**

Η οικονομική κρεοκοπία και οι τεκτονικοί χαρακτήρα κλυδωνισμοί του μεταπολιτευτικού πολιτικού συστήματος αποτελούν την πλέον ορατή πτυχή της λεγόμενης ελληνικής κρίσης όχι όμως και τη βαθύτερη. Στον πυρήνα του σύγχρονου «ελληνικού δράματος» διακρίνονται τα κρίσιμα εκείνα συστατικά στοιχεία (τοξική συνωμοσιολογία και πεισματικός ανορθολογισμός) που με ταχύτητες επιδημικές απειλούν να μετεξελιχθούν την κοινωνική κρίση διαρκείας σε ανεπανόρθωτη ανθρωπολογική καταστροφή. Ξεκινώντας από την καταγραφή των συστατικών της βαθύτερης απειλής και προσεγγίζοντας στη συνέχεια τα σημαίνοντά της, το αξιανό βιβλίο του δημοσιογράφου και εκδότη Πέτρου Παπασαραντόπουλου υπό τον τίτλο «Μύθοι και στερεότυπα της ελληνικής κρίσης» (εκδόσεις ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ) διεκδικεί τον χαρακτήρα του δραματικού «μηνυματικού». Το συμπυκνωμένο του μήνυμα: η ανθρωπολογική καταστροφή που συντελείται καθημερινά και έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας πρέπει άμεσα να αναχαιτιστεί.

«Στην Ελλάδα της κρίσης έχουν εμφανιστεί οι πλέον ακραίες θέσεις και απόψεις», επισημαίνει στο εισαγωγικό του σημείωμα ο Π. Παπασαραντόπουλος και ολίγον παρακάτω εξηγεί: «Ανυπόστατοι μύθοι, απλουστευτικά στερεότυπα, στρεβλές ιδεολογίες, απλοϊκές ιδεοληψίες, τερατώδη ιδεολογήματα, δηλητηριάζουν τον δημόσιο λόγο και συγκροτούν έναν κοινό νου πρόθυμο να παραδοθεί σε διαμαγωγούς και λαϊκιστές που υποσχονται επίγειους παραδείσους». Επιχειρώντας να συνοψίσει τις σταθερές (κριτήρια) συγκρότησης του «πρόθυμου να παραδοθεί σε διαμαγωγούς και λαϊκιστές» ηγεμονικού κοινού που στην Ελλάδα της κρίσης, ο συγγραφέας καταλήγει σε πέντε αλληλοσυμπληρούμενες και αλληλοτροφοδοτούμενες κυριάρχεις (ή επικυρίαρχες) ανορθολογικές αφηγήσεις μακράς διάρκειας. Ήτοι:

1. Πηγή όλων των δεινών στην Ελλάδα της κρίσης είναι το Μνημόνιο.
2. Υπεύθυνοι για την κρίση είναι οι επιβουλοί ξένοι που θέλουν να αφανίσουν το υπερήφανο έθνος των Ελλήνων.
3. Λογική συνέπεια των ανωτέρω είναι ότι «εμείς δεν φταίμε» άρα και «δεν χρωστά-

με, δεν πουλάμε, δεν πληρώνουμε».

4. Το πολιτικό σύστημα συγκροτείται από πωλημένους, φαύλους και προδότες που απλώς εκτελούν τις εντολές των ξένων κέντρων. Εάν οι φαύλοι επέστρεφαν τα κλειδιά, τότε όλα τα προβλήματα της Ελλάδας θα είχαν λυθεί.

5. Όλα τα παραπάνω συνδυάζονται με αδιανόητες θεωρίες συνωμοσίας. Στερούμενη αναστοχαστικής δυνατότητας η συνωμοσιολογική φαντασίωση ριζώνει στην παρα-

μυθική βεβαιότητα μιας εθνικής μοναδικότητας και ενός ανελέητου, απολύτως κακού εχθρού, στον οποίο προβάλλουμε και αποδίδουμε όλες τις ανικανότητες και αποτυχίες μας.

Είναι περίπου βέβαιο ότι το βιβλίο – μήνυμα του Π. Παπασαραντόπουλου δεν επιτρέπει μπόλικες ανάσες αισιοδοξίας για ορατή προοπτική αναχαίσισης του επελαύνοντος ανορθολογισμού και των σημαίνοντων του, σπεύδει και ο ίδιος άλλωστε να επιβεβαιώσει τη διαπιστωθείσα με λόγο «περί απαισιοδοξίας» επεξηγηματικό: «Έχω πλήρη επίγνωση ότι το βιβλίο πολλές φορές αποπνέει απαισιοδοξία. Δεν πρόκειται και δεν θέλω να την αποφυγώ. Τόσο για λόγους διανοητικής εντιμότητας, όσο και επειδή πιστεύω ότι μόνον με πλήρη γνώση της πραγματικότητας μπορούμε να την αλλάξουμε». Στην τελευταία πρόταση μοιάζει να αποτυπώνεται το βαθύτερο (εσωτερικευμένο) κίνητρο συγγραφής, δικός αλλοιγίζεται στα ευγενή. Αναφορικά με τα κίνητρα προμήθειας και ανάγνωσης, είναι σίγουρο ότι το «Μύθοι και στερεότυπα στην Ελλάδα της κρίσης» αντενδεικνύεται σε όσους εκ του τίτλου και μόνο θα σπεύσουν προληπτικά να «ψυλλιαστούν»... συνωμοσιολογικές ή άλλες αντεθνικού χαρακτήρα σκοπιμότητες. Το συγκεκριμένο βιβλίο διεκδικεί ως αναγνωστικό κοινό του μόνο όσους «συναντήσουν» στον τίτλο του τους πλέον βαθείς και κρίσιμους δικούς τους σημερινούς πολιτικοκοινωνικούς προβληματισμούς...

Ο κ. Αντώνης Σκορδίλης είναι δημοσιογράφος.

«Κειμενικές διαθλάσεις» από τον Λεωνίδα Γαλάζη

Αναγνωστικές προσεγγίσεις για την ποίηση, την πεζογραφία και το θέατρο

Κυκλοφόρησε τον Δεκέμβριο του 2012 από τις εκδόσεις Ιωλκός στην Αθήνα το βιβλίο του Λεωνίδα Γαλάζη «Κειμενικές διαθλάσεις». Στον τόμο αυτό που (με εξαίρεση ένα κείμενο) περιέχονται μελέτηματα, δοκίμια και σημειώματα γύρω από θέματα της ευρύτερης νεοελληνικής και της κυπριακής λογοτεχνίας, συγκεντρώθηκαν αναγνωστικές προσεγγίσεις για την ποίηση, την πεζογραφία και το θέατρο. Το ενδιαφέρον του συγγραφέα επικεντρώνεται στην ποίηση των Γλαύκου Αλιθέρου, Μανόλη Αναγνωστάκη, Νάσου Βαγενά, Νίκου Εγγονόπουλου, Λορέντζου Μαβίλη, Βασίλη Μιχαηλίδη, Κώστα Μόντη και άλλων, όπως και στις γενικές τάσεις και αναζητήσεις στην κυπριακή ποίηση της δεκαετίας του 1990. Εξάλλου, άλλα κείμενα του ίδιου βιβλίου αναφέρονται στην πεζογραφία των Φραντς Κάφκα, Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη και σύγχρονων Κυπρίων συγγραφέων. Στο πεδίο της θεατρικής γραφής εξετάζονται όψεις και πτυχές του κυπριακού θεάτρου των πρώτων δεκαετιών της αγγλοκρατίας, όπως είναι το κωμειδύλλιο «Ο φαρμακοποιός» και «Ο χωριάτης», η θεατρικότητα στην «9η Ιουλίου 1821» και οι α-

πηχήσεις της ίδιας ποιητικής σύνθεσης σε νεότερα θεατρικά κείμενα. Ακόμη παρουσιάζονται άλλα δράματα που ήλθαν στο φως στο πλαίσιο της ερευνητικής δραστηριότητας του Λ. Γαλάζη.

Ο Λεωνίδας Γαλάζης γεννήθηκε το 1962 στη Λευκωσία. Σπούδασε Ελληνική Φιλολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Παιδαγωγικά στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου. Παρακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα Βυζαντινών και Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Είναι διδάκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας του ίδιου πανεπιστημίου με τη διατριβή Ποιητική και ιδεολογία στο κυπριακό θέατρο (1869-1925). Το 2010 τιμήθηκε στην Κύπρο με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης για την ποιητική του συλλογή «Λοκρηγκάνα».

Το ενδιαφέρον του συγγραφέα επικεντρώνεται στην ποίηση των Γλαύκου Αλιθέρου, Μανόλη Αναγνωστάκη, Νάσου Βαγενά, Νίκου Εγγονόπουλου, Λορέντζου Μαβίλη, Βασίλη Μιχαηλίδη, Κώστα Μόντη και άλλων.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΡΙΤΙΚΗ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ

Εμφύλιος και λογοτεχνία

εκδ. Πατάκη - σελ. 392 - 14,90 ευρώ

«**Το αίμα** μελώνι δεν γίνεται...» Τα δοκίμια του τόμου προτείνουν μια ερωτηματική ανάγνωση συγγραφέων και έργων που αναφέρονται στον εμφύλιο πόλεμο, ή ευρύτερα στον μνημονικό και ανθρωπολογικό του ορίζοντα. Ακήρυκτος, χωρίς καταστατικό και χωρίς συνθήκη ειρήνης, αυτός ο πόλεμος των συναυτογυρίων μάς άφησε κληρονομία αιμάτων, βίας, παντοειδών ερειπίων και αρνητικών κοινωνικών αυτοματισμών. Σε αντίθεση με την ιστορία και τις κοινωνικές επιστήμες που αποσκοπούν με τις υπερρατομικές όψεις των φαινομένων, σε μακροσκοπική θεώρηση η γενίκευση, η λογοτεχνία μάς επαναφέρει στον συγκεκριμένο άνθρωπο και στη μοναδικότητά του μέσα στην ιστορικότητα.

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

EDWARD GOREY

Ο αμφίβολος επισκέπτης

μετ. Σωτήρης Κακιάς

εκδ. Αγρα σελ. 56 - 9 ευρώ

και ελβιές. Είναι η αρχή ενός παραμυθιού –μιας αλληγορίας ίσως –αφρολουστιακής απλότητας και οικογενειακής σημασίας, για τους καλλιεργημένους ανθρώπους κάθε ηλικίας και προέλευσης. Στον Γκόρεϋ, έγραψε η κριτική, το σύμπαν είναι πάνω απ' όλα ένα μπαλέτο θεϊκά παράλογο και σκληρό. Τα σχέδια και οι χαρακτήρες εκτελούν μια άψογη χορογραφία. Πρόκειται για έναν υπέροχο, σχεδόν αισιόπειο μύθο.

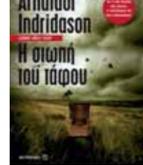
ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ARNALDUR INDRIDASON

Η σιωπή του τάφου

μετ. Γιάννης Μπαρουζής

εκδ. Μεταίχμο, σελ. 330

Ρέκιαβικ. Οικοδομικές εργασίες αποκαλύπτουν έναν γυναικείο σκελετό. Πριν από χρόνια αυτό το μέρος της πόλης ήταν κατοικημένο και ο επιθεωρητής Ετλεντουρ παλεύει να σταματήσει την πλήρη κατάρρευση της οικογένειάς του, η υπόθεση που αναλαμβάνει, φέρνει στην επιφάνεια πολλές άλλες ιστορίες οικογενειακού πόνου, θυμού, βίας και φόβου, συγκάλυψης και ντροπής.

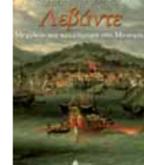
ΙΣΤΟΡΙΑ

ΦΙΛΙΠ ΜΑΝΣΕΛ

Λεβάντε

μετ. Ρένα Χατζοπού

εκδ. Ωκεανίδα σελ. 520 - 20 ευρώ

Είναι η ιστορία τριών πόλεων, της Σμύρνης, της Αλεξάνδρειας και της Βηρυτού, όταν αποτελούσαν παράθυρα στον κόσμο, ήταν τόποι απόδρασης από εθνικισμούς και παραδόσεις, κέντρα πλούτου και διασκέδασης, έκφρασης και ελευθερίας. Χρησιμοποιώντας ανέκδοτα οικογενειακά χειρόγραφα, ο ιστορικός Φίλιπ Μάνσελ περιγράφει την πολύχρωμη, αντιπατική ιστορία τους από την αρχή της γαλλικής συμμαχίας με την Οθωμανική Αυτοκρατορία τον 16ο αιώνα ως την παρακμή τους στα μέσα του 20ού αιώνα, όταν η Σμύρνη κάηκε, η Αλεξάνδρεια ανιχνειοποιήθηκε και η Βηρυτός κατακερματίστηκε από εμφύλιους πολέμους.

ΘΕΣΜΟΙ

FRANCOIS DE SINGLY

Το άτομο, το ζευγάρι, η οικογένεια

μετ. Αλκίστη Πρέπη, Κατερίνα Κορώνη

εκδ. Κριτική σελ. 348

Η οικογένεια έχει αλλάξει όσον αφορά το θεσμικό της πλαίσιο, αλλά και την κύρια λειτουργία της. Παροδοσιακά, πρωταρχικός της ρόλος ήταν η μεταβίβαση της οικονομικής και ηθικής κληρονομιάς στην επόμενη γενιά. Σήμερα, η οικογένεια δίνει προτεραιότητα στη συγκρότηση της ατομικής ταυτότητας τόσο στο πλαίσιο των συζυγικών σχέσεων, όσο και των σχέσεων μεταξύ γονιών και παιδιών. Κατά μία έννοια έχουμε περάσει από την «κάθετη» στην «οριζόντια» οργάνωση της οικογένειας.

Πρώτα σε πωλήσεις

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

Από την εβδομάδα

1. **Η δυνατότητα μιας αυτόνομης κοινωνίας, του Κορνήλιου Καστοριάδη (Στάσει Εκπίπτοντες).** Μια διάλεξη και δύο συνεντεύξεις, που πρώτη φορά παρουσιάζονται στα ελληνικά.
2. **Η Ελλάδα της λήθης και της αλήθειας, του Κωνσταντίνου Τσουκαλά (Θεμέλιο).** Από τη μακρά εφηβεία, στη βίαιη ενθλίωση μιας χώρας. Μια άλλη εκτίμηση των αιτίων που οδήγησαν στη σημερινή Ελλάδα.
3. **Βρώμικα κόμικς, συλλογικό (Αγρα).** Ερωτικά και χιουμοριστικά κόμικς που εμφανίστηκαν στις Ηνωμένες Πολιτείες στην κρίση του 1929.
4. **Η κρίση της κουλτούρας και άλλα κείμενα, της Χάνα Αρεντ (Στάσει Εκπίπτοντες).** Η κρίση της κουλτούρας και της παιδείας, όταν ξεκινούσε η κατάκτηση του Διασπόμενου.
5. **Μικρή ιστορία της φιλοσοφίας, του Νάιτζελ Γουορμπάτον (Πατάκης).** Σε σαφάντα περιεκτικά κεφάλαια, ο συγγραφέας παρακολουθεί τους μεγαλύτερους φιλοσόφους και στοχαστές.
6. **Θρησκεία για άθεους, του Αλαίν ντε Μπιατόν (Πατάκης).** Μια προσπάθεια να συγκεραστούν τα θετικά της θρησκείας με τον φανατικό όσων δεν πιστεύουν.
7. **Πολιτισμός, του Νάιελ Φέργκιουσον (Παπαδόπουλος).** Ερωτήματα που ανικνεύουν το ερώτημα γιατί επικράτησε ο δικός μας πολιτισμός.
8. **Γιατί ο Μαρξ είχε δίκιο, του Τέρι Ιγκλετον (Πατάκης).** Μια μακρινή επίθεση στην άποψη ότι ο μαρξισμός είναι νεκρός.
9. **Η Μαύρη Βίβλος της Χρυσής Αυγής, του Δημήτρη Ψαρρά (Πόλις).** Πώς η Ελλάδα, που περιφρονούσαν για την παραδοσιακή της φιλοξενία, κατέληξε στην κατώτερη βαθμίδα των πιο ξενοφοβικών ευρωπαϊκών κοινωνιών;
10. **22 πράγματα που μάς λέει για την ελληνική κρίση και δεν είναι έτσι, του Χρήστου Λάσκου (ΚΨΜ).** Ένα βιβλίο που αντικρούει τον κυρίαρχο λόγο στα επιχειρήματα για την κρίση.

Από την εβδομάδα

Λογοτεχνία

1. **Εκ Πειραιώς, του Διονύση Χαριτόπουλου (Τόπος).** Η μυθιστορηματική ανθρωπογεωγραφία του μεταπολεμικού Πειραιά.
2. **Ο μέτοικος και η συμμετρία, του Τεύκρου Μιχαηλίδη (Πόλις).** Ένα μυθιστορηματικό έργο που μιλάει για τον μισθιστορηματικό ήρωα και τα ιστορικά πρόσωπα και αφηγούνται ένα διαφορετικό χρονικό του 20ού αιώνα.
3. **Ψωμί, παιδεία, ελευθερία, του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριηλίδης).** Ιανουάριος του 2014, όταν η Ελλάδα και ο αστυνός Χαρίτος έχουν επιστρέψει στη δραχμή.
4. **Ο γιος του δασκάλου, του Γιάννη Σανθούλη (Διότρα).** Μια ξαφνική καλοκαιρινή βροχή που ξεπλένει κρυμμένα οικογενειακά μυστικά.
5. **Πατρική κληρονομιά, του Φίλιπ Ροθ (Πόλις).** Ένα μεσό και βαθιά συγκινητικό πορτρέτο πατέρα και γιου.
6. **Πενήντα αποχωρείς του γκρι - Απελευθέρωση, της Ε. Λ. James (Πατάκης).** Ο τελευταίος τόμος της τριλογίας, που ξεπέρασε κάθε προηγούμενο πωλήσεων διεθνώς.
7. **Τα χαϊμαλιά του έρωτα και των αρμάτων, του Ανδρέα Εμπειρίκου (Αγρα).** 50 χρόνια μετά, επανακυκλοφορεί η ερωτική τριλογία του υπερρεαλιστή ποιητή.
8. **Αψινθος, του Μιχάλη Γκανά (Μελάνι).** Η νέα ποιητική συλλογή του λυρικού όσο και δωρικού ποιητή.
9. **Χορεύουν οι ελέφαντες, της Σοφίας Νικολαΐδου (Μεταίχμο).** Η πρόσφατη ιστορία δίπλα στη σύγχρονη παιδεία και τη σύγχρονη κοινωνία.
10. **Η κυρία της νύχτας, του Γιάννη Μαρή (Αγρα).** Το μυστικό μιας γοητευτικής και ανιμωτικής γυναίκας που σκορπίζει στο πέρασμά της την καταστροφή.

* Από την εβδομάδα τα στοιχεία προέρχονται από το βιβλιοπωλείο «Αναγνωστής» (Πυραυλάκη 11, Ιωάννινα).

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1. **Ο τελευταίος Έλληνας**
Του Άρη Φιορέτου (Καστανιώτης)
2. **Ψωμί, παιδεία, ελευθερία**
Του Πέτρου Μάρκαρη (Γαβριηλίδης)
3. **Η Ζωή του Πι**
Του Martel Yann (Ψυχογιός)
4. **Ένας ξαφνικός θάνατος**
Της J.K. Rowling (Ψυχογιός)
5. **Μπορείς να κλάψεις μες στο νερό;**
Του Σταμάτη Αλέξη (Καστανιώτης)

Οικογένεια και φίλοι, αναμνήσεις, φαντασία και αυταπάτες.

ΞΕΝΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1. **Oblivion**
Του Anthony Horowitz (Walker Childrens Paperbacks)
2. **The last dance and other stories**
Της Victoria Hislop (Headline Review)
3. **The 500: A Novel**
Του Matthew Quirk (Reagan Arthur Books)
4. **A dark and broken heart**
Του R.J.Ellory (Orion)
5. **The Bat**
Του Jo Nesbo (Random House Canada)

Για να ξεφύγει θα πρέπει να κάνει όλα τα αδύνατα πράγματα

Πηγή: Καταστήματα PUBLIC

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Πολιτισμός, η νέα έξυπνη διπλωματία

Η προσπάθεια της Τασούλας Χατζητοφί από την Αιμώκωστο για συμφιλίωση Κυπρίων και Τούρκων

Της ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑ

Όταν οι Κύπριοι ή οι Έλληνες της διασποράς μιλούν για την πατρίδα προσθέτουν στο τέλος, τρυφερά, μια κτητική αντωνυμία. Στη συζήτησή μας, η Τασούλα Χατζητοφί λέει συχνά «η Κύπρος μας», σαν να είναι ένα συγγενικό πρόσωπο που χρήζει φροντίδας. Αλλάστε, η ίδια έχει κάνει τα πάντα για το νησί της. Από το 1987, η δυναμική επιχειρηματίας από την Αιμώκωστο έχει καταφέρει να εντοπίσει ανά τον κόσμο εκατοντάδες κλεμμένους πολιτιστικούς θησαυρούς από το κατεχόμενο μέρος. Η επιμονή της οδήγησε το 1997 τη γερμανική αστυνομία στα νη-

Η Κύπρια επιχειρηματίας πριν από χρόνια κατάφερε να σταματήσει το κύκλο των Τούρκων αρχαιοκαπηλών από τα κατεχόμενα. Σήμερα τα αρχαία είναι μπλοκαρισμένα στη Γερμανία λόγω νομοθεσίας.

ρια του διαβόητου Τούρκου αρχαιοκάπλου Ντικμέν, ο οποίος βρέθηκε με 350 κυπριακά αντικείμενα στην κατοχή του. Εξαίτιας όμως μιας σειράς λάθους χειρισμών βρίσκονται ακόμα σε αποθήκες στη Βαυαρία, αναμένοντας την τελική εκδίκαση της υπόθεσης.

Η Χατζητοφί, που έφυγε σε νεαρή ηλικία για σπουδές στη Βρετανία, εγκαταστάθηκε μόνιμα στην Χάγη, όπου και χρημάτισε επίτιμη πρόξενος της Κύπρου για πολλά χρόνια. Με βάση την ολλανδική πόλη, συντόνιζε τον αγώνα κατά των «Εμπόρων του Θεού», που είχαν συλλέξει τις βυζαντινικές εκ-

κλησίες των κατεχομένων. Συμμαχός της ήταν ο Μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος, που την συνέδραμε διοικητικά, νομικά, οικονομικά και πηρικά. Η επιχειρηματίας σήμερα καταπνέται περισσότερο με θέματα πολιτιστικής διπλωματίας, θεωρώντας ότι έφτασε η ώρα για την Κύπρο αλλά και την Ελλάδα να εκμεταλλευτούν το μεγάλο συγκριτικό τους πλεονέκτημα.

Η Τασούλα Χατζητοφί ήρθε στην Ελλάδα την περασμένη εβδομάδα για μια διάλεξη στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο. Μίλησε στην «Κ» για το νέο της εγχείρημα που ονομάζεται Walk of Truth, το οποίο αποβλέπει στη συμφιλίωση αντιμαχόμενων πλευρών στην Κύπρο και σε άλλα μέρη του πλανήτη, μέσα από τον πολιτισμό και τη γνώση της Ιστορίας.

Για εκείνη η συμφιλίωση δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Ακόμα παλεύει μέσα της. «Όταν έγινε εισβολή στην Κύπρο ήμουν 15 ετών. Μέσα σε λίγες ημέρες η ζωή μου άλλαξε για πάντα. Χάσαμε ό, τι είχαμε. Δεν μιλώ για το σπίτι ή για την περιουσία. Εχασα τα παιδικά μου χρόνια, τις αναμνήσεις, την πόλη που μεγάλωσα, την ξενισιά, τις εκκλησίες. Ήταν μια βάρβαρη ενβλικίωση, που άφησε σε όλους τους Έλληνοκύπριους ένα τεράστιο τραύμα που δεν έφυγε ποτέ. «Η λέξη "Τούρκος" είχε και έχει τεράστια συναισθηματική φόρτιση για εμάς. Και είμαι σίγουρη πως όποιος λέει ότι έχει παραμερίσει αυτά τα βιώματα και δεν τον επηρεάζουν πια, αρνείται την πραγματικότητα. Αυτό που με σφράγισε προσωπικά είναι η επίγνωση ότι κανείς δεν μπορεί να σε σώσει. «Έμαθα να πολεμώ μόνιμου και να μην το βάζω ποτέ κάτω. Επίσης, περισσότερο από τους Έλληνες, εμείς οι Κύπριοι έχουμε ενσυναίσθηση της ευθύνης της πατρίδας. Παραμένουμε ένα μικρό μέρος, με λίγο πληθυσμό και δύσκολους γείτονες» λέει η Χατζητο-

φί. Όταν εγκαταστάθηκε στη Χάγη ξεκίνησε μια εταιρεία ανθρώπινου δυναμικού και πληροφορικής με σημαντικούς πελάτες. Παθιασμένη με τις κυπριακές υποθέσεις, ενεργοποιήθηκε άμεσα, προσπαθώντας να ενημερώσει τους Ολλανδούς. Μέσα από την εμπλοκή στο lobbying υπέρ του νησιού της έμαθε για πρώτη φορά τι σημαίνει διακίνηση παράνομων αρχαιοτήτων. Οι λαθρέμποροι την πληροφορούσαν στο προξενείο να τη ρωτήσουν αν ενδιαφέρεται να αγοράσει κάποιους από τους θησαυρούς που προέρχονταν από τα κατεχόμενα.

«Ήθελαν να μου πουλήσουν τμήμα από τα περίφημα μωσαϊκά της Παναγίας της Κανακαριάς, του Αποστόλου Ανδρέα και του Αποστόλου Θωμά. Τότε μου φαινόταν ανήκουστο ότι κάποιος θα μπορούσε να μπει σε μια εκκλησία και να αποτοκιοίσει τα κεφάλια των Αγίων. Αλλάστε οι Έλληνοκύπριοι δεν μπορούσαν να πάνε στα κατεχόμενα με την εισβολή και έτσι κανείς δεν είχε συνειδητοποιήσει το μέγεθος της καταστροφής που είχαν προκαλέσει οι αρχαιοκάπλοι».

Βιασμός σε μνημεία

«Η πρώτη μου αντίδραση», θυμάται η Χατζητοφί, «ήταν πολύ έντονη. Αισθάνθηκα ότι κάποιος αποκεφάλισε έναν Άγιο, τον δικό μου Άγιο, αυτόν που προσκυνούσαν οι πρόγονοι και οι γονείς μου, που στεκόταν εκεί από τον 6ο αιώνα, για να τον πουλήσει σε έναν συλλέκτη που θα τον έβαζε στο σαλόνι του. Θύμωσα τόσο πολύ που αποφάσισα να βρω τους δράστες. Ταυτόχρονα άρχισα να ανησυχώ και για έναν ακόμα λόγο. Όταν οι Τούρκοι επέτρεπαν να συμβαίνει κάτω από τα μάτια τους ένας τέτοιος βιασμός σε μνημεία και εκκλησίες, όταν άλλαζαν τα ελληνικά ονόματα δρόμων και πόλεων με τουρκικά, όταν έφεραν επίοικους στα σπι-

Ψηφιδωτά του Αποστόλου Θαδδαιού και του Αποστόλου Θωμά, που πήραν οι αρχαιοκάπλοι από τη Μονή της Παναγίας της Κανακαριάς στην Κύπρο. Εντοπίστηκαν το 1997 στη Γερμανία. Η Τασούλα Χατζητοφί έκανε πολυετή αγώνα για να επαναπατρισθούν οι κλεμμένοι θησαυροί.

τα μας, θα απάλειφαν για πάντα την ελληνική ταυτότητα των κατεχομένων.

«Κάπως έτσι άρχισα να κυνηγώ κάθε υπόθεση αρχαιοκαπιλίας που αφορούσε την Κύπρο και μετά από λίγο βρέθηκα στα χνάρια του Ντικμέν».

Πολλές υπηρεσίες, αστυνομίες διαφορετικών χωρών, αλλά και η Κυπριακή Εκκλησία συνεργάστηκαν με τη Χατζητοφί για να συντελεστεί η μεγάλη επιτυχία του 1997. «Παρότι τα καταφέραμε τότε, το διαφορετικό νομικό πλαίσιο της Γερμανίας δεν μας ε-

πέτρεψε να τα επαναπατρίσουμε. Οι καταστροφές στις εκκλησίες έγιναν από το 1974 ως το 1978 και τα αδικήματα κινδύνευαν με παραγραφή. Σήμερα ο Ντικμέν είναι ελεύθερος. «Ακόμα η υπόθεση εκκρεμεί και δεν έχουμε προχωρήσει σωστά. Σε αυτό το θέμα έχουμε πολλά να διδαχθούμε από τους Εβραίους που πέτυχαν να πάρουν πίσω τους θησαυρούς που άρπαξαν οι ναζί».

Με την παύση της Χατζητοφί από τη θέση της επίτιμης προξένου, η Κύπρος δεν συνέχισε να κυνηγά με το ίδιο πάθος το θέμα της επιστροφής. Η

Πώς θα αλλάξει η κακή εικόνα της Ελλάδος

Όπως τόνισε και στη διάλεξη της, μπορεί οι Έλληνες και οι Κύπριοι να κινδυνεύουν με οικονομική χρεοκοπία, πολιτιστικά όμως έχουν μια από τις πιο προνομιακές θέσεις στον κόσμο: «Συνέχεια μιλάμε για τη σημασία του πολιτισμού, αλλά οι κυβερνήσεις μας δεν έχουν συλλάβει και εφαρμόσει ένα σχέδιο εμβέλειας και αποτελεσματικότητας. Ζω στο εξωτερικό και το γνωρίζω από πρώτο χέρι. Ένας σίγουρος τρόπος να αλλάξει η κακή εικόνα της Ελλάδας είναι να κάνουν τους υπόλοιπους να συνειδητοποιήσουν το πολιτιστικό της μέγεθος. Ο πολιτισμός είναι η νέα έξυπνη διπλωματία. Δεν αρκεί να είμαστε υπερήφανοι για τις καταβολές και την Ιστορία μας. Πρέπει να βρούμε τον τρόπο να την ενστερνιστούμε, να τη διαδώσουμε, να την αναδείξουμε ως νέα ταυτότητα. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, όλα κρίνονται εκεί».

ίδια, σε μια προσπάθεια να κατανοήσει καλύτερα τους Τούρκους, άρχισε να καβαίει τουρκικά στη Χάγη.

«Βρήκα έναν Τούρκο δάσκαλο μεγαλύτερο στην Ολλανδία, αλλά δεν ήθελα καν να τον βάζω σπίτι μου. Συναντιώμασταν στο γραφείο. Σε λίγο κατάλαβα ότι ο Ερχαν ήταν ένας εξαιρετικός άνθρωπος. Αρχίσαμε να μιλάμε για τις πατρίδες μας, τα γεγονότα της Κύπρου. Δεν πήξερα πολλά.

«Υστερα καθιερώσαμε να περπατάμε κάθε Κυριακή, παρά Έλληνες και Τούρκοι και να ακούμε ο ένας την άποψη του άλλου με σεβασμό. Κάποιοι συμπατριώτες μου το πήραν στραβά, αλλά εγώ δεν φοβόμουν τίποτα, διότι είμαι πεπεισμένη για τον πατριωτισμό μου». Μαζί με τον Ερχαν επισκέπτονται την Κωνσταντινούπολη πριν από μερικά χρόνια. Η εμπειρία είναι αποκαλυπτική: «Κατάλαβα τότε πως ο πολιτισμός μπορεί και πρέπει να ενώνει τους ανθρώπους. Είναι το κοινό μας παρελθόν, το κοινό σημείο αναφοράς.

Γι' αυτό και στους πολέμους είναι το πρώτο πράγμα που καταστρέφουν. Τα μνημεία, τις εκκλησίες, την κληρονομιά. Έτσι έφτιαξα τη μη κερδοσκοπική οργάνωση Walk Of Truth, που έχει αυτή τη στόχευση. Συναδέλφωσα μέσα από τον πολιτισμό».

120+ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΟΓΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ παρουσιάζει

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΠΡΕΜΙΕΡΑ

Η Πόρνη του Οχάιο

Χανόχ Λεβίν

Υπό την Αιγίδα της Πρεσβείας του Ισραήλ

Μετάφραση Ιακώβ Σιμπή
Σκηνοθεσία Παναγιώτης Λάρκου
Σκηνικά - κοστούμια Εδουάρδος Γεωργίου
Σχεδιασμός φωτισμών Βασίλης Πετεινάρης

πρωταγωνιστούν:
Ευτύχιος Πουλλαΐδης
Βασιλική Κυπραίου
Μηνάς Τιγκιλής

19 Ιανουαρίου - 5 Φεβρουαρίου 2013
κάθε Σάββατο και Τρίτη στις 8:30 μ.μ.
Κυριακή στις 6:30 μ.μ.

Τεχνολόγος της ΕΘΑΛ Λεμεσός

www.ethal.com.cy

Κρατήσεις τηλ. 25 877 827
Λεωφ. Φραγκ. Ρούσβελτ 76
Ακίνητα Δήμου
Κτίριο Α' [Σ.Α.Λ.Α.], Λάσος

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑ ΛΕΜΕΣΟΥ

Φιλανθρωπικό Δείπνο

Παρασκευή 1η Φεβρουαρίου 2013,
ώρα 8:30 μ.μ.
στο ξενοδοχείο Le Meridien Limassol

Υπό την αιγίδα του υποψήφιου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκου Αναστασιάδη.

Το εισιτήριο κληρώνει τριήμερη κρουαζιέρα για δύο άτομα σε ελληνικά νησιά, προσφορά της Louis Cruises

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

Επικίνδυνες χημικές ουσίες για εγκύους

Παγκόσμιες έρευνες φώτισαν το πέρασμα σχεδόν όλων των τοξικών ενώσεων από τον οργανισμό της μητέρας σε αυτόν του εμβρύου

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ**

Η περίοδος της εγκυμοσύνης και του μητρικού θηλασμού απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή από τις έγκυες και τις οικογένειές τους, καθώς αποτελεί ένα ορθάνοιχτο παράθυρο πέρασματος επιβλαβών χημικών ουσιών από τον οργανισμό της μητέρας σε αυτόν του εμβρύου ή του νεογέννητου. Διαρκώς νέες επιστημονικές έρευνες έρχονται να φωτίσουν την τοξική μόλυνση του ανθρώπινου οργανισμού από τις χιλιάδες χημικές ενώσεις που χρησιμοποιούνται σε προϊόντα γύρω μας και ιδιαίτερα τον κίνδυνο αυτά να περνούν στον πολύ ευαίσθητο οργανισμό του εμβρύου ή του βρέφους, με αρνητικές επιδράσεις στην υγεία του στο μέλλον. Η ανάγκη αφενός ενήμερωσης των εγκύων και η λήψη μέτρων προστασίας από την πλευρά τους και αφετέρου ευρείας επανεξέτασης των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται, με βάση την αρχή της προφύλαξης της υγείας και του περιβάλλοντος, προβάλλει επιτακτικά.

Σε μια πρόσφατη έρευνα της Σχολής Δημόσιας Υγείας του Χάρβαρντ και του Κέντρου για τον Έλεγχο των Ασθενειών (CDC) μελετήθηκαν 15 ζευγάρια μητέρων-παιδιών, όσον αφορά 87 χημικές ουσίες, εξετάζοντας εάν περνούν τον πλακούντα και φτάνουν στο έμβryo. Σχεδόν όλες βρέθηκαν και στη μητέρα και στο έμβryo, ενώ οι συγκεντρώσεις των χημικών ουσιών ήταν υψηλότερες σε μητρικό γάλα και αίμα. Μόνη εξαίρεση αποτέλεσε το κάδμιο, το οποίο φαίνεται να συσσωρεύεται και να παραμένει στον πλακούντα.

Η ενημέρωση των εγκύων, η λήψη μέτρων προστασίας, καθώς και η επανεξέταση των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται είναι αναγκαίες.

“

Η έκθεση σε ακρυλαμίδιο, που υπάρχει σε τυπές, μπισκότα, επηρεάζει το βάρος του μωρού

Οι ερευνητές του Χάρβαρντ μελέτησαν μητέρες και έμβρυα από τις Νήσους Φερόες, τα οποία βρίσκονται μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και της Ισλανδίας, γιατί ο νησιωτικός πληθυσμός τους καταναλώνει μεγάλες ποσότητες θαλάσσιων ψηλαστικών, τα οποία δυστυχώς είναι ευρέως εμπολουμένα με ανθεκτικά τοξικά χημικά, όπως διοξίνες PCBs, τοξικά επιβραδυντικά φλόγας και χημικές ουσίες τεφλόν.

Σε μία άλλη μεγάλη διεθνή μελέτη, στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου NewGeneris (www.newgeneris.org) με τη συμμετοχή και επιστημόνων από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και το Πανεπιστήμιο Κρήτης (δημοσιεύτηκε στο επιστημονικό περιοδικό Environmental Health Perspectives) βρέθηκε ότι η κατανάλωση τροφίμων με μεγάλη περιεκτικότητα σε ακρυλαμίδιο, κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, συνδέεται με τη γέν-

νηση νεογνών χαμηλότερου βάρους και μικρότερης διαμέτρου κεφαλής. Πρόκειται για την πρώτη έρευνα που εξετάζει την έκθεση σε ακρυλαμίδιο στην εγκυμοσύνη και τις επιπτώσεις της στα νεογέννητα. Το ακρυλαμίδιο προσλαμβάνεται, συνήθως, μέσω τροφίμων όπως οι τηγανιτές πατάτες, τα τυπές, τα μπισκότα, τα δημητριακά πρωινού και ο καφές. Η διατροφή με ακρυλαμίδιο έχει κινδύνους, καθώς αυτό περνά τον πλακούντα και μπορεί να επηρεάσει το έμβryo.

Ελληνική συμμετοχή

Η μελέτη, με τη συμμετοχή 21 ερευνητικών και πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, βασίστηκε σε 1.100 έγκυες γυναίκες και τα νεογνά τους από τη Δανία, την Αγγλία, την Ελλάδα, τη Νορβηγία και την Ισπανία. Το ακρυλαμίδιο μετρήθηκε στο αίμα του ομφαλίου λώρου των νεογνών με χρήση σύ-

χρονών βιολογικών τεχνικών, επιτρέποντας την εκτίμηση των επιπέδων έκθεσης κατά τους τελευταίους μήνες της εγκυμοσύνης.

Η διαφορά βάρους ανάμεσα σε νεογνά των οποίων οι μητέρες εκτέθηκαν σε υψηλά ποσά ακρυλαμίδιου και σε εκείνα με χαμηλή έκθεση φθάνει τα 132 γραμμάρια, ενώ η διαφορά στην περιμέτρο της κεφαλής φθάνει τα 0,32 εκατοστά. Οι ερευνητές τονίζουν ότι έχει αποδειχθεί πως το χαμηλό βάρος του νεογέννητου συνδέεται με διάφορες αρνητικές εξελίξεις στην υγεία νωρίς ή αργότερα στη ζωή, όπως καρδιακές παθήσεις και διαβήτη. Επίσης η μειωμένη περιμέτρος κεφαλής συνδέεται με καθυστερήσει στην ανάπτυξη του νευρικού συστήματος.

Στην έρευνα συμμετείχαν από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών οι δρ Σ. Κυρτόπουλος, δρ Μ. Μποτσιβάλη και από το Πανεπιστήμιο

Κρήτης οι Μ. Κογεβίνας, δρ Α. Χατζή, δρ Ε. Φθένου. Επικεφαλής της μελέτης ήταν το Κέντρο Ερευνας Περιβαλλοντικής Επιδημιολογίας (CREAL) της Βαρκελώνης και το Πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης.

Όπως σημείωσε η δρ Μ. Μποτσιβάλη κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων «η μελέτη αναδεικνύει τη σημασία της κατανάλωσης ορισμένων τροφίμων για την έκθεση στο ακρυλαμίδιο, ουσία με δυνητικές τοξικές επιδράσεις. Η μέγιστη επίδραση του ακρυλαμίδιου στο βάρος των νεογνών που παρατηρήθηκε ήταν συγκρίσιμη ποσοτικά με εκείνη του καπνίσματος των μητέρων κατά την εγκυμοσύνη, γνωστή από άλλες μελέτες. Στην Ελλάδα (Κρήτη) η έκθεση σε ακρυλαμίδιο ήταν μεταξύ των χαμηλότερων της μελέτης, ενώ τα υψηλότερα ποσοστά βρέθηκαν στην Αγγλία και τα χαμηλότερα στη Δανία».

Μελέτη στις ΗΠΑ

Το 99% του δείγματος εγκύων γυναικών στις Ηνωμένες Πολιτείες ήταν θετικές σε χημικά τεφλόν και το 96% σε διαφαινόλη Α (BPA)! Πρόκειται για ευρήματα μελέτης του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Σαν Φρανσίσκο (UCSF), που εξέτασε την έκθεση εγκύων γυναικών σε χημικές ουσίες. Οι ερευνητές εντόπισαν τοξικές ουσίες όπως η διαφαινόλη Α, ο μόλυβδος, το κάδμιο, τα τοξικά επιβραδυντικά φλόγας PBDEs και άλλες χημικές ουσίες σε 268 έγκυες γυναίκες. Πρόκειται για ουσίες που διαπερνούν τον πλακούντα και εκθέτουν το έμβryo κατά τη διάρκεια της ανάπτυξης. Ο επικεφαλής της ερευνητικής ομάδας δρ Tracey Woodruff ανέφερε ότι «αρκετές από αυτές τις χημικές ουσίες σε έγκυες γυναίκες είχαν τις ίδιες συγκεντρώσεις, οι οποίες έχουν συσχετιστεί με αρνητικές επιπτώσεις στα παιδιά από άλλες μελέτες».

Ευρωπαϊκό SOS για τη θαλάσσια κελώνα καρέτα καρέτα στη Μεσογία

Της **ΙΩΑΝΝΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗ**

Τον «κώδωνα» του κινδύνου κρούει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις ελληνικές Αρχές για την προστασία του Κυπριασιακού Κόλπου, σε πόρισμα εμπειρογνομόνων που επισκέφθηκαν τον Ιούλιο την περιοχή. Υπενθυμίζουμε ότι στην παράκτια ζώνη από τον ποταμό Νέδα έως τον Αρκαδικό, σε μήκος περίπου 10 χλμ., βρίσκεται η κατεχοχική παραλία ωτοκίας της θαλάσσιας κελώνας καρέτα καρέτα, η δεύτερη σε σημασία στη λεκάνη της Μεσογείου. Στην αμμουδιά της Μεσοπνίας, λοιπόν, κάθε χρόνο οι κελώνες σπίνουν 600 με 700 φωλιές, ενώ φέτος οι φωλιές ανήλθαν στις 858 προς ενθουσιασμό των απανταχού φίλων του είδους.

Το κλιμάκιο της ΜΚΟ «Αρχέλων», που δραστηριοποιείται στην περιοχή από τη δεκαετία του '80, παρατηρεί αύξηση της περιβαλλοντικής όχλησης, που προέρχεται από αν-

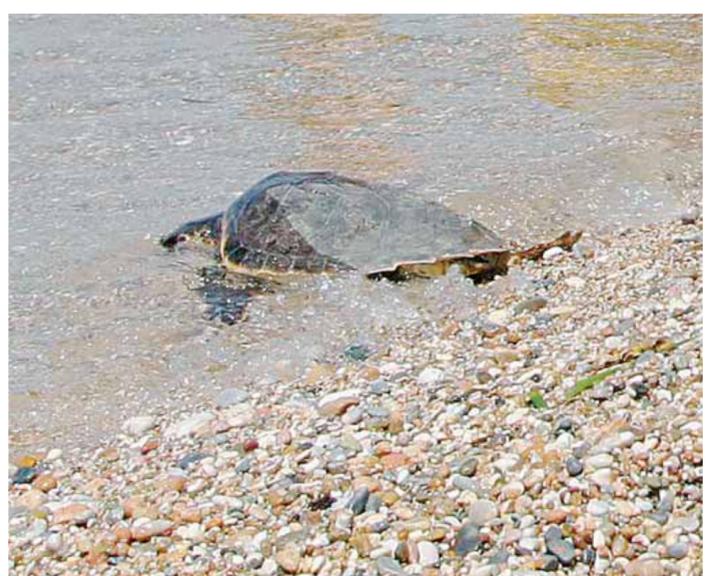
θρωπογενείς δραστηριότητες. «Η μη τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας αποτελεί κοινό τόπο» αναφέρει στην «Κ» η κ. Παναγιώτα Θεοδώρου, συντονίστρια του προγράμματος Πελοποννήσου «ωστόσο, από το 2010 έχουν ενταθεί τα φαινόμενα αυθαιρεσίας». Συγκεκριμένα, έχουν αυξηθεί οι καντίνες στον αιγιαλό «οι οποίες καθ' υπέρβαση της άδειας λειτουργίας τους, αποτελούνται από μόνιμες κατασκευές και λειτουργούν με τη μορφή beach bar και τη νύχτα, την ώρα δηλαδή που οι κελώνες αναζητούν το κατάλληλο σημείο για να εκκολάψουν τα αυγά τους. Επιπλέον, επεκτείνονται στην παραλία με ξαπλώστρες και ομπρέλες, που δεν αποσύρουν ούτε τις βραδινές ώρες».

Ακόμη, «τον Απρίλιο του 2011 διαπιστώσαμε απόπειρες παράνομης οδοποιίας και συγκεκριμένα τη χάραξη πέντε κωμωτικών δρόμων, που οδηγούσαν προς τη θάλασσα διαπερνώντας άλλοτε ένα παράκτιο πευκοδάσος και άλλοτε ισοπεδώνοντας αμμοθίνες». Ένα ακόμη πρόβλημα είναι η χρήση μηχανημάτων για καθαρισμό της αμμουδιάς, αλλά και η αλεία εντός του κόλπου. Υπενθυμίζεται ότι η εν λόγω τοποθεσία έχει αναγνωριστεί ως περιοχή Natura 2000 (κωδικός 2550005) χάρη στην πλούσια παράκτια βλάστηση με αμμοθίνες και την παρουσία της θαλάσσιας κελώνας. Φημολογείται ότι η χάραξη των δρόμων αποτελεί «προάγγελο» της κατασκευής

περίπου 50 παραθεριστικών κατοικιών στην περιοχή. Ο «Αρχέλων» κατήγγειλε τις εν λόγω δράσεις στις αρμόδιες αρχές ήδη από το καλοκαίρι του 2011, ενώ συν τω χρόνω ενημερώθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Εμπειρογνώμονες επισκέφθηκαν τον Κυπριασιακό Κόλπο στις 17 Ιουλίου για να διαπιστώσουν ίδιους όμασι του λόγου το αληθές. Στο 35σέλιδο πόρισμα τους αναφέρονται: η νυχτερινή λειτουργία των καντινών, οι αφύλακτες παραλίες ωτοκίας, τα καταστήματα εστίασης με έντονο φωτισμό σε μικρή απόσταση από την αμμουδιά και φυσικά οι δρόμοι με τον αμμοχάλικα.

Δίμηνη προθεσμία

Η έκθεση παραδόθηκε στους αρμόδιους φορείς τον Οκτώβριο με τη μορφή αιτιολογημένης γνώμης και περιθώριο δύο μηνών για να δοθεί επίσημη απάντηση. Αν η ελληνική στάση κριθεί ανεπαρκής, η χώρα θα παραπεμφθεί στο Ευρωδικαστήριο με την κατηγορία της παραβίασης της κοινοτικής νομοθεσίας και με κίνδυνο επιβολής προστίμου. «Παράλληλα, στην επίσημη Συνάντηση της Μόνιμης Επιτροπής της Σύμβασης της Βέρνης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στην οποία η χώρα μας συμμετέχει, συζητήθηκε το θέμα του Κυπριασιακού Κόλπου, με σκοπό τη σύνταξη φακέλου εις βάρος της χώρας μας» επισημαίνει η κ. Θεοδώρου.

Ο «Αρχέλων», ο σύλλογος προστασίας της θαλάσσιας κελώνας, συμπληρώνει φέτος 30 χρόνια παρουσίας. Κατά τη διάρκεια της νέας χρονιάς σκοπεύει να εντατικοποιήσει τις δράσεις του.

“

Έκθεση της Κομισιόν διαπίστωσε όχληση από ανθρώπινες δραστηριότητες στις παραλίες

ασφάλεια είναι ένας ζωντανός θλανήτης

μάθετε περισσότερα στο www.eurolife.com.cy/eurolife/socialresponsibility_gr/

ασφάλεια

ΕΒΔΟΜΑΔΑ	ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ	ΒΙΒΛΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΑ	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	ΜΟΔΑ
----------	----------------	--------	---------	-----------	-----------	------

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ

7/1/2013 - 13/1/2013

ΑΝΤΙΘΕΤΟ ΠΛΑΝΟ

Επτά στους δέκα είδαν το debate

Η τηλεμαχία των τριών υποψηφίων μονοπώλησε το τηλεοπτικό ενδιαφέρον

Του ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Τεράστιο ήταν το ενδιαφέρον που έδειξαν οι Κύπριοι τηλεθεατές σύμφωνα με τις μετρήσεις της Nielsen το βράδυ της περασμένης Δευτέρας 15/01 για την πρώτη τηλεοπτική αναμέτρηση των τριών επικρατέστερων υποψηφίων για τη θέση του επόμενου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επτά στους δέκα Κύπριους τηλεθεατές παρακολούθησαν την πρώτη τηλεμαχία μεταξύ των Νίκου Αναστασιάδη, Σταύρου Μαλά και Γιώργου Λιλλήκα με συντονιστή τον διευθυντή ειδήσεων του ΡΙΚ, Γιάννη Καρεκλά. Το πρώτο debate που μεταδόθηκε ταυτόχρονα και από τέσσερα μεγάλα κανάλια της χώρας, ΡΙΚ1, Σίγμα, ANT1 και Mega συγκέντρωσε συνολικά κατά το πρώτο μέρος της ζωντανής προβολής του και από τα τέσσερα κανάλια, από τις 21:18 μέχρι τις 22:24, 244.000 τηλεθεατές, με το μερίδιο τηλεθέας να αγγίζει το 72,4%. Κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους, όπως ακριβώς και του δεύτερου, νικητής βγήκε το ΡΙΚ1, αφού οι Κύπριοι προτίμησαν την Κρατική Ραδιοτηλεόραση για να παρακολουθήσουν την αναμέτρηση των υποψηφίων Προέδρων για τις επερχόμενες προεδρικές εκλογές του Φεβρουαρίου. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους το ΡΙΚ1 ήταν πρώτο σε τηλεθέαση συγκοιτώντας 30,1% και 101.000 τηλεθεατές, το Σίγμα δεύτερο με 18,8% και 63.000 τηλεθεατές, ο ANT1 τρίτος με 13,2% και 44.000 τηλεθεατές και τελευταίο το Mega με μονοψήφιο ποσοστό που έφτασε στο 9,2% και 31.000 τηλεθεατές. Κατά τη διάρκεια όμως του δεύτερου μέρους της πρώτης τηλεμαχίας των τριών υποψηφίων για την προεδρία υπήρξε μια αρκετά μεγάλη υποχώ-

“ Κατά τη διάρκεια του πρώτου μέρους, όπως ακριβώς και του δεύτερου, νικητής βγήκε το ΡΙΚ1, αφού οι Κύπριοι προτίμησαν την Κρατική Ραδιοτηλεόραση για την παρακολούθηση της αναμέτρησης των υποψηφίων Προέδρων

ρηση τηλεθεατών αλλά και νούμερων τηλεθέας χωρίς όμως να αλλάξει η αρχική κατάταξη των καναλιών. Η απογοήτευση των θεατών από τους τρεις διεκδικητές, ο τρόπος διεξαγωγής του debate αλλά και η ανάγκη του κόσμου να πάει για ύπνο ήταν οι κυριότεροι λόγοι αποχώρησης τηλεθεατών. Από τις 22:31 μέχρι τις 23:36, λοιπόν, που έληξε

το δεύτερο μέρος του debate χάθηκαν συνολικά 54.000 τηλεθεατές, ριχνοντας έτσι το σύνολο στις 189.000 και το συνολικό μερίδιο τηλεθέας και για τα τέσσερα κανάλια στο 72,2%. Το ΡΙΚ1 έχασε μερίδιο πέφτοντας στο 26,1% με 68.000 τηλεθεατές, παραμένοντας όμως πρώτο, το Σίγμα σημείωσε σημαντική άνοδο φτάνοντας στο 22,4% και τους 59.000 τηλεθεατές, ενώ μικρή αύξηση σημείωσαν τόσο ο ANT1 όσο και το Mega με 11,7% με 31.000 τηλεθεατές και 10,3% με 27.000 τηλεθεατές αντίστοιχα. Το ΡΙΚ2, καθ' όλη τη διάρκεια του debate να σημειώσουμε ότι μετέδιδε την τηλεμαχία των υποψηφίων Προέδρων στη νοηματική γλώσσα και την παρακολούθησαν κατά μέσο όρο για τα δύο μέρη 4.000 συμπατριώτες μας.

Αν και το debate μονοπώλησε το τηλεοπτικό ενδιαφέρον, εντούτοις η τηλεόραση δεν σταμάτησε να παίζει την προηγούμενη εβδομάδα με τη Nielsen να σημειώνει τις μετρήσεις της. Το πρώτο κρατικό κανάλι για πρώτη φορά φέτος σκαρφαλώνει στην κορυφή του πίνακα τηλεθέας μ' ένα πολύ υψηλό ποσοστό

που φτάνει στο 19,4% που για τα σημερινά δεδομένα σπάνια καταγράφει από ιδιωτικά κανάλια. Η σειρά του ANT1 «Βαλς με δώδεκα θεούς» συνέχισε την ανοδική του πορεία κατακτώντας τις δύο πρώτες θέσεις, ενώ το τηλεπαιχνίδι του ΡΙΚ1 «Παίζουμε κυπριακά» έφτασε την περασμένη εβδομάδα μέχρι το 37%. Από την άλλη, η σάτιρα που στην αρχή της σεζόν ήταν στα πάνω της άρχισε να υποχωρεί αφού τόσο οι «Πατάτες» όσο και το «Απονομύμως» βρέθηκαν εκτός της πρώτης δεκάδας. Αντίθετα, όπως είχαμε σημειώσει και την περασμένη εβδομάδα το κοινό στράφηκε στα σιριαλ, αφήνοντας για λίγο την ψυχαγωγία και τη σάτιρα. Μήπως χρειάζομαστε λίγο παραμύθι τελικά; Ίσως και πάλι δεν αντέχουμε πια τα δικά μας προβλήματα και θέλουμε μέσα από τις φετινές δραματικές σειρές να ζήσουμε και για λίγα λεπτά τα προβλήματα των άλλων. Ποιος ξέρει. Το μόνο σίγουρο είναι πως αυτή την περίοδο χρειάζομαστε όσο τίποτε άλλο εκείνο τον χρόνο που θα μας βγάλει από την πρηνή και θα μας διηγηθεί κάποιος καμιά ιστορία.

Ο Λάκης επιστρέφει

Απλώς θα εμφανίζεται ο Λάκης Λαζόπουλος στην οθόνη του Alpha από τις αρχές Φεβρουαρίου. Οι εμφανίσεις του, όμως, στο εξής θα γίνονται ανά 15 ημέρες, καθώς παράλληλα, θα αφιερώνει χρόνο στα γυρίσματα της νέας δικαστικής σειράς αυτοτελών επεισοδίων που έχει «στα σκαριά» εδώ και μερικούς μήνες. Οι συζητήσεις του με τη διοίκηση του Alpha βρίσκονται στο τελικό στάδιο και τελευταίες πληροφορίες αναφέρουν ότι το ριμέικ του «Ορκιστείτε, παρακαλώ» θα πάρει τελικά το πράσινο φως. Ο δημοφιλής ηθοποιός δεν θα έχει μόνο εμπλοκή στην καλλιτεχνική επιμέλεια της σειράς, αλλά θα εμφανίζεται ενώπιον του δικαστηρίου σε κάθε επεισόδιο, αφού θ' αναλάβει έναν πάγιο και διακριτό ρόλο.

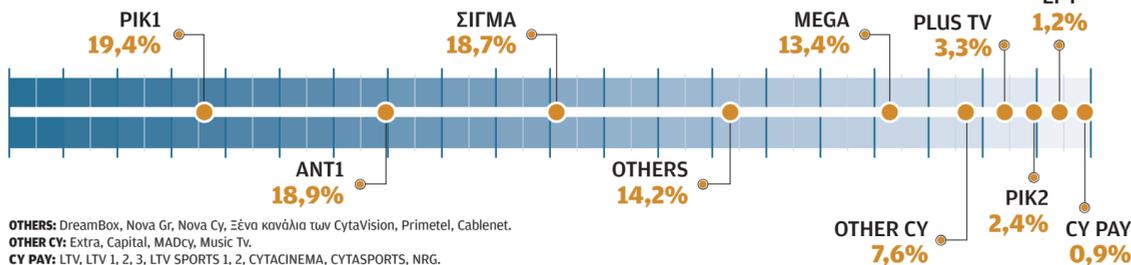
«Σιγά μην το 'ξερεις» από το Σίγμα

Λίγο πριν από την πρεμιέρα του νέου τηλεπαιχνιδιού, το Σίγμα παρουσιάζει ένα special επεισόδιο με επώνυμους παίκτες να διαγωνίζονται για φιλικό-θρησκευτικό σκοπό, την Κυριακή 20 Ιανουαρίου στις 21:30. Ποδορικό στο τηλεπαιχνίδι θα κάνουν γνωστά και αγαπημένα μας πρόσωπα με σκοπό να μαζέψουν χρήματα που θα διατεθούν για την ενίσχυση της προσπάθειας του Telethon και του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής. Η καθημερινή έκδοση του τηλεπαιχνιδιού «Σιγά μην το 'ξερεις» θα αρχίσει να προβάλλεται τη Δευτέρα 21 Ιανουαρίου και καθημερινά στις 19:00. Ήδη τα πρώτα πέντε επεισόδια έχουν ολοκληρωθεί με επιτυχία και όπως δήλωσαν συντελεστές και διαγωνιζόμενοι πρόκειται για ένα πρωτότυπο και ανατρεπτικό τηλεπαιχνίδι που υπόσχεται να διασκεδάσει αλλά και να επιμωρώσει. Παρουσιαστής του τηλεπαιχνιδιού είναι ο ηθοποιός Τόνυ Δημητρίου.

Μουσικό Κουτί Live στο Mega

Το παιχνίδι με παρουσιαστή τον Γιώργο Ρούσο δίνει την ευκαιρία στους παίκτες να κερδίσουν έως και 5.000 ευρώ σε κάθε εκπομπή, καθώς και ένα ολοκαίνουργιο αυτοκίνητο. Οι διαγωνιζόμενοι, κάθε Παρασκευή και Κυριακή στις 22:10 ζωντανά, θα δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό για να ενθουσιάσουν κοινό και κριτική επιτροπή, η οποία θα απελευθετεί από αγαπημένους ηθοποιούς, τραγουδιστές και πολιτικούς.

OTHERS: DreamBox, Nova Gr, Nova Cy, Ξένα κανάλια των CytaVision, Primetel, Cablenet. OTHER CY: Extra, Capital, MADcy, Music Tv. CY PAV: LTV, LTV 1, 2, 3, LTV SPORTS 1, 2, CYTACINEMA, CYTASPORTS, NRG.

ΠΗΓΗ: NIELSEN AUDIENCE MEASUREMENT

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

PIK1 ΘΗΛΑ: 22862000

21.30	A beautiful mind
07.30	Θεία Λειτουργία (Ε)
10.30	Σάββατο κι απόβραδο (Ε) Ψυχαγωγικό πρόγραμμα με τον Κούλλη Θεοδώρου.
12.30	Η ύπαθρος Εβδομαδιαία εκπομπή με θέματα από την κυπριακή αγροτική ζωή.
13.00	Κύπρος ένα ταξίδι Περιδιάβαση στην Κύπρο του χθες και του σήμερα.
13.30	Είμαστε εδώ Νεανική εκπομπή.
14.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
14.30	Με καλή παρέα Ψυχαγωγική, ενημερωτική εκπομπή με τη Βιβιάν Κανάρη.
16.30	Το τίμημα (Ε)
17.30	Αρμόνευμαι περί πάτρης
18.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.15	Πατάτες αντανάχτες (Ε)
18.45	Εγώ κι εσύ Κυπριακή κωμική σειρά με τους Φώτη Γεωργιάδη, Δανάη Χριστού.
19.20	Κυπριώτικο σκετς
20.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.30	A beautiful mind Δράμα με τους Ράσελ Κρόου, Τζένιφερ Κόνελι, κ.ά.
23.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
23.45	Κυπριώτικο σκετς (Ε)
00.15	Είμαστε εδώ (Ε)
00.45	Η Κύπρος κοντά σας (Ε)
01.45	Η ύπαθρος (Ε)
02.15	Αρμόνευμαι περί πάτρης (Ε)
02.45	Κύπρος ένα ταξίδι (Ε)
03.15	Με καλή παρέα (Ε)

PIK2 ΘΗΛΑ: 22862000

22.45	Ghost whisperer
07.00	NRG Zone
08.00	Παιδική ζώνη
12.35	Ζακ και Κόντι εν πλώ
13.00	Χάνα Μοντάνο Οικογενειακή κωμική σειρά.
13.25	Παιδική ζώνη (Ε)
17.05	Ευρομακ... Τηλεοπτικό περιοδικό.
17.35	Μαλαίσια Ντοκιμαντέρ.
18.20	Η Κύπρος κοντά σας Μία ζωντανή γέφυρα επικοινωνίας με τους όμοιους της Κύπρου συμπατριώτες μας.
19.20	ΕΙΔΗΣΕΙΣ στην αγγλική
19.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ στην τουρκική
20.40	Τετ-Α-Τετ (Ε)
20.40	NRG Zone Weekend
21.00	Καραβάτζο Βιογραφική τηλεταινία με τους Αλέσιο Μπόνι, Έλενα Σοφία Ρίτσι, κ.ά. Σε δύο μέρη. Μέρος Β'
22.45	Ghost whisperer 5ος κύκλος. Κοινωνική σειρά.
22.30	ΕΙΔΗΣΕΙΣ Στην αγγλική και τουρκική.
23.45	Με καλή παρέα (Ε)
01.40	Euronews

MEGA ΘΗΛΑ: 22477777

21.10	Απονομύμως
06.00	Επτά κακά της μοίρας μου (Ε)
07.00	Θεία Λειτουργία Απευθείας μετάδοση.
09.40	Παιδική ζώνη
10.30	Μια στιγμή δύο ζωές Ελληνική σειρά.
11.20	Μπουκιά και σουκίριο (Ε)
12.10	Κλεμμένα όνειρα (Ε)
13.10	Chuk Δ' κύκλος. Ξένη σειρά με τους Ζάκκαρι Λέβι, Ιβόν Στράκοβσκ, κ.ά.
14.30	The Goonies Περιπέτεια, με τους Σον Άστιν, Τζος Μπρόλιν, κ.ά.
16.10	Απονομύμως Ψυχαγωγική εκπομπή.
17.20	Masterchef 2 (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή μαγειρικής.
18.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18.20	Επτά θανάσιμες πεθερές (Ε) Ελληνική σειρά.
20.15	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
21.10	Απονομύμως Ψυχαγωγική εκπομπή με τους Κάρια Δανδουλάκη, Στράτο Τζιτζιτζογλου, κ.ά.
20.20	Τα νέα του ANT1
21.00	Dancing with the stars III Dance show.
00.45	Τίτλοι ειδήσεων
00.50	Αθλητικές ειδήσεις
01.00	Βράδυ Talk show με τον Πέτρο Κωστόπουλο.
02.00	Πάνω από το νόμο (Ε)
02.40	Επαναλήψεις

ANT1 ΘΗΛΑ: 22200200

21.00	Dancing with the stars III
06.20	Πρωινή ενημέρωση
06.50	Νταντά για όλες τις δουλειές (Ε) Ελληνική σειρά.
07.20	Cheek to cheek (Ε) Ελληνική σειρά.
07.50	Οι Μεν και οι Δεν (Ε) Ελληνική σειρά.
08.20	Σαν το σκύλο με τη γάτα (Ε) Ελληνική σειρά.
09.10	40 κάρτες (Ε) Ελληνική σειρά.
10.00	Santa Γιολάντα (Ε) Κυπριακή σειρά, με τους Ζάκκαρι Κακούρατου, Αντώνη Κατσαρή, κ.ά.
11.40	Λίτσα.com (Ε) Ελληνική σειρά.
12.30	Για την αγάπη σου (Ε)
14.20	Θα βρεις τον δάσκαλό σου (Ε) Ελληνική σειρά.
15.10	Εκείνο το καλοκαίρι (Ε) Κυπριακή σειρά.
16.50	Νιώσε με (Ε) Κυπριακή σειρά.
18.00	Τα νέα του ANT1 σε 10'
18.10	Συνέχεια της σειράς
18.30	Βαλς με 12 θεούς (Ε) Κοινωνική σειρά, με τους Κάρια Δανδουλάκη, Στράτο Τζιτζιτζογλου, κ.ά.
20.20	Τα νέα του ANT1
21.00	Dancing with the stars III Dance show.
00.45	Τίτλοι ειδήσεων
00.50	Αθλητικές ειδήσεις
01.00	Βράδυ Talk show με τον Πέτρο Κωστόπουλο.
02.00	Πάνω από το νόμο (Ε)
02.40	Επαναλήψεις

ΣΙΓΜΑ ΘΗΛΑ: 22580100

22.40	C.S.I. Las Vegas
05.35	Οι αδιάφοροι (Ε) Κυπριακή σειρά.
06.50	Οι Τάκκοι (Ε) Κυπριακή σειρά, με τους Σταύρο Λούρα, Έλενα Ευσταθίου, κ.ά.
07.50	Ζωή ποδήλατο (Ε) Κυπριακή σειρά.
10.00	Μες στην καλή χαρά Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Ναταλία Γερμανού.
14.00	Η Μπάρμπι και οι τρεις σωματοφύλακες Παιδική ταινία κινουμένων σχεδίων, μεταγλωττισμένη στα ελληνικά.
15.20	The Cooking (Ε) Ελληνική σειρά.
16.00	7 ουρανοί και σύννεφα αλιότες (Ε) Κυπριακή σειρά.
17.30	Εριπίδης στην κουζίνα Εκπομπή με τον Έκτορα Μπιοτρίνι.
18.00	Τα γεγονότα σε συντομία Εριπίδης στην κουζίνα Πάμε πακέτο (Ε) Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
18.40	Εκπομπή με τη Βίκυ Χατζηβασιλείου.
20.20	Τα γεγονότα σε συντομία Unwed father
21.30	Κοινωνική τηλεταινία, με τους Μπράιαν Όστιν Γκριν, Νικόλ Τομ, κ.ά.
22.40	C.S.I. Las Vegas IV (Ε) Αστυνομική σειρά.
00.10	Τα γεγονότα σε τίτλους
00.20	Ιστορίες του αστυνομίου Μπέκα (Ε) Αστυνομική σειρά.
01.00	Μες στην καλή χαρά (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή, με τη Ναταλία Γερμανού.
03.20	Μαγκαζίνο (Ε)

MADcy ΘΗΛΑ: 22877200

19.30	Fashion music project
06.00	Wake Up... Hits
08.00	All New Mixer
12.00	Music For your Mp3 Player
13.00	Greekish
13.30	MAD Greeks Top 10
14.30	iTunes Festival Part 1&2
16.30	Greekish
17.00	30 Best Videos
19.30	Fashion Music Project
20.00	MAD Countdown
21.00	Games
21.30	Time Machine
23.00	iTunes Festival Part 3&4

EXTRA ΘΗΛΑ: 25715111

19.30	Ελληνική ταινία
07.00	Παιδική ζώνη
11.00	Στην κουζίνα
11.50	Ιατρική
12.00	Ελληνική ταινία
14.00	Το ταξίδι της ζωής
15.00	Το πάρτι της ζωής σου
16.45	ΕΙΔΗΣΕΙΣ (ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ)
17.00	Ελληνική ταινία
18.45	ΕΙΔΗΣΕΙΣ - Extra
19.30	Ελληνική ταινία
21.30	7 μέρες Κύπρος
23.00	Je t'aime
23.45	ΕΙΔΗΣΕΙΣ
00.00	Στην πόλη των παρισθίων

TV PLUS ΘΗΛΑ: 22600600

21.00	Beowulf
07.50	Παιδική ζώνη
12.05	LTV Sports News (Ε)
13.00	ΕΙΔΗΣΕΙΣ Από το Star
13.40	Φ+M Live
15.10	Μεσημεριανή Μελέτη
16.40	Στην κουζίνα με τη Ντίνα (Ε)
17.30	Μίλα (Ε)
19.00	Εξελίξεις στη showbiz
19.30	Lost in love Κωμωδία.
21.00	Beowulf Περιπέτεια, με τους Ρέι Γουίνστον, Αντζελίνα Τζολί, Αντονι Χόπκινς κ.ά.
22.45	The legend of Bruce Lee Ταϊνία δράσης.
00.15	LTV Sports News

LTV ΘΗΛΑ: 22357272

21.00	Stone
07.30	Aspen Extreme
09.30	Action zone
10.00	Remember me
12.00	The Majestic
14.35	Call of the wild
16.05	Sucker Punch
18.00	Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Live)
20.00	LTV Sports News
21.00	Stone
23.00	The good guy
00.35	Ζώνη ενθλίπων
02.15	The winning season
04.15	The Scarlet letter

ERT WORLD

06.45	Σαββατοκυριακό στη NET (NET) 08.00 Θεία Λειτουργία 10.30 Mediterraneo 11.00 Από την Αυστραλία με αγάπη 12.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 12.30 Απόσπασμα (Νέος κύκλος) 13.00 Ο τόπος και το τραγούδι του 14.00 Αληθινά σενάρια 15.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 16.00 Έχει γούστο την Κυριακή 18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 18.15 Ανταποκρίτες 19.15 Το αλάτι της γης 21.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 22.00 Αθλητική Κυριακή 00.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ 00.10 Αθλητική Κυριακή.
-------	--

NOVACINEMA 1

07.15	Michael 09.00 Το ταγκό των Χριστουγέννων 10.45 Cine News 11.15 12 dates of Christmas 12.45 Mission: Impossible - Ghost Protocol 15.00 How I met your mother, VII 15.30 C.S.I., XII 16.20 Person of Interest (Ε) 17.10 Cine News 17.35 Happy Gilmore 19.15 Larry Crowne 21.00 Person of interest 22.00 We bought a zoo 00.10 Choose 01.40 Cine News 02.05 Margaret 04.35 Cedar rapids
-------	--

NOVSPORTS 1

07.00	Super Goal (Ε) 09.00 Βραβεία ΠΣΑΠ 2012 (Ε) 11.00 Παναθηναϊκός-Παρθεναικός (Ε) 13.00 Super Goal (Ε) 15.00 Ατρόμιτος-Πασιανός (Live) 17.15 Ολυμπιακός-ΠΑΣ Γιάννινα (Live) 19.30 Άρης-AEK (Live) 21.30 Total Super League (Live) 00.30 Ολυμπιακός-ΠΑΣ Γιάννινα (Ε)
-------	---

LTV SPORTS 1

07.00	Πόκερ (Ε) 09.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 11.00 Ισπανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Ε) 13.00 Οι καλύτεροι αγώνες του Αγγλικού Πρωταθλήματος (Ε) 13.45 Χωρίς παρωπίδες (Ε) 14.45 Ιπποδρομίες (Live) 20.00 Γκολφ (Ε) 20.50 Ισπανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου (Live) 23.00 Πρωτάθλημα Α' Κατηγορίας 2012/13 01.00 Αγγλικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου
-------	---

Με γεια το σας & σας!

Και τώρα;

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
ΣΤΟ APPLE APPSTORE ΕΙΝΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗ!

Περιοδικό Livingetc
στο iPad
CYPRUS iGuide
στο iPhone
Οι συνταγές
της Αθηνάς Λοϊζίδου
στο iPad
Περιοδικό MAN
στο iPad
Η Καθημερινή
στο iPad
Περιοδικό must
στο iPad
24Sports
στο iPhone
Η Καθημερινή
στο iPhone
must ONLINE
στο iPhone

100,000 ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΜΑΣ ΤΟ 2012 ΚΑΤΕΒΗΚΑΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΣΑΣ